

UNIVERSITY OF TORONTO

A standard linear barcode consisting of vertical black lines of varying widths on a white background.

3 1761 01347846 6

UNIVERSITY
OF
TORONTO

MICROFORMED BY
PRESERVATION
SERVICES

DATE MAY 28 1987

LGr
E86H

EUCLIDIS,

O P E R A O M N I A.

EDIDERUNT

I. L. HEIBERG ET H. MENGE.

UOL. VI.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCXCVI.

EUCLIDIS DATA

CUM COMMENTARIO MARINI ET SCHOLIIS
ANTIQUIS.

EDIDIT

HENRICUS MENGE.

49/59
26 // 100

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCXCVI.

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEUBNERI.

PRAEFATIO.

Euclidis Data postquam primus edidit Cl. Hardy (Parisiis 1625), cum ceteris eiusdem scriptoris operibus uno uolumine comprehendit Dau. Gregory (Oxoniae 1703). sed neque subsidia critica, quibus uterque usus est, magni aestimanda neque editores ipsi in scripturis codicum eligendis ratione et uia processisse putandi sunt. tertius ad illos initio huius saeculi accessit Peyrardus, qui licet laude dignus sit, quod antiquum eumque praestantissimum codicem et repertit et ad Euclidis uerba restituenda adhibuit, tamen id, quod praestandum erat, non praestitit. primum enim nimis pendet a Gregorio, cuius iudicium optimis codicis sui scripturis multis locis preeferat; adde quod Theonis recensionem non magis nouit quam Hardy et Gregorius; postremo codicem illum non ea diligentia contulit, quam nostra aetas suo iure postulare uideatur. post Peyrardum autem Data neminem inuenerunt editorem.

Quae cum ita essent, ante omnia id mihi agendum esse adparuit, ut ex magno numero codicium, quos adire mihi licuit, eos deligerem, qui solidum ac firmum recensionis fundamentum preeberent. qua in re id mihi propositum esse debuit, ut iam de Theonis scriptura cum probabilitate quadam posset iudicari.

atque ex illa librorum manu scriptorum multitudine facile mihi persuasi in primis sex plurimum habere ponderis. sunt autem hi:

P = cod. Uatic. Gr. 190 Peyrardi, membr. saec. X, duobus constans uoluminibus, de quo u. uol. I p. VIII et uol. V p. XXIV sq.; praeter Elementa, Marini commentarium (uol. II fol. 248—249), Data (fol. 250—281) continet Theonis ὑπόμνημα εἰς τοὺς προχειρούς οὐανόνας Πτολεμαίου. de aetate archetypi totius codicis aut eius partis, qua Theonis commentarius continetur, singulari liberalitate ac benignitate me edocuit Hermannus Usener. in margine enim fol. 298^u ad Theonis uerba ὅταν δὲ τῶν τετραετηρίδων μερισμὸς τριῶν ἐτῶν καταλείπῃ uir summus haec repperit scripta: ὡς νῦν συνέβη ἐπὶ (ε̄) τοῦ φοῖ Λιοκλητιανοῦ (διοκλητιανοῦ), τοντέστιν ἐπὶ (ε̄π) τοῦ δοψ ἔτους (δοψε τὸν) κατὰ Ἀπάμειαν (ἀπαμιαν) τὴν καθ' ἡμᾶς. cum autem Apameae, in urbe Syriae, anni numerarentur ad aeram quam uocant Seleucidarum, efficitur, archetypum codicis P aut partis eius Theoninae a. 462 p. Chr., qui est aerae Diocletiani annus 179, in hac urbe ab homine non indocto lectum esse.

Vat. = cod. Uatic. Gr. 204, membr. saec. X, cuius descriptionem dedi Neue Jahrb. f. Philol. 1886 p. 183 sq. Data habet fol. 172^u—194, Marinum fol. 195^r—197^r. permulta correcta sunt manu saec. XV (Vat. m. 2), cuius scripturam plenam in prolegomenis adferam.

v = cod. Uatic. Gr. 1038, membr. saec. XIII, de quo u. uol. V p. V sq. Data habet fol. 114^u—129 duabus manibus s. XV correcta, Marinum fol. 113—114^u.

commemorat codicem P. Tannery, Rapport sur une mission en Italie p. 43.

b = cod. bibliothecae communalis Bononiensis A 1, 18, 19 signatus, membr. saec. XI, duobus constans uoluminibus; u. uol. V p. XXXIII sq. et Heiberg, Zeitschr. f. Math. u. Phys. hist.-litter. Abt. XXIX p. 6 sq. Data continet uol. II quatern. $\lambda\eta - \mu$ inde a p. 64, 22 $\alpha\chi\theta\varepsilon\iota\sigma\alpha$ $\tau\bar{\eta}$ $\vartheta\acute{e}\sigma\epsilon i$ (mg. $\lambda\epsilon\pi\epsilon i$ η $\dot{\alpha}\varrho\chi\eta$) usque ad p. 172, 20 $\delta\acute{e}\delta\sigma\tau\alpha i$ $\tau\bar{\omega}$ $\mu\epsilon\gamma\acute{e}\theta\epsilon i$. titulus est: $\varepsilon\bar{\nu}\kappa\lambda\epsilon\bar{\iota}\delta\bar{\o}\nu$ $\delta\acute{e}\delta\mu\acute{e}\nu\alpha$ $\tau\bar{\eta}\varsigma$ $\Theta\acute{e}\omega\nu\varsigma$ $\acute{e}\bar{\kappa}\bar{\delta}\bar{\o}\sigma\epsilon\omega\varsigma$. memorabili transmutatione foliorum factum est, ut pro p. 76, 16 $\tau\bar{\o}\i\gamma\acute{a}\nu\varsigma$ — p. 80, 7 $\acute{e}\pi\bar{\i}\tau\bar{\eta}\nu$ *ΑΓ* reperiantur uerba p. 56, 14 $\gamma\acute{e}\gamma\acute{o}\acute{a}\phi\bar{\theta}\omega$ — 20 $\acute{e}\sigma\tau\i\nu$, demonstratio altera propos. 33, propos. 34 usque ad p. 58, 10 $\delta\bar{\o}\theta\bar{\i}\bar{\epsilon}\nu$ $\acute{\alpha}\alpha$. uol. I definitionum et propositionum solarum quasi conspectum continet, cuius scripturam significauit littera β .

a = cod. Florentin. Laurentianus XXVIII, 1, membr. saec. XIV. Data continet fol. 325^u—336. in fine legitur: $\tau\acute{e}\lambda\varsigma$. $E\bar{\nu}\kappa\lambda\epsilon\bar{\i}\delta\bar{\o}\nu$ $\delta\acute{e}\delta\mu\acute{e}\nu\alpha$ $\tau\bar{\eta}\varsigma$ $\Theta\acute{e}\omega\nu\varsigma$ $\acute{e}\bar{\kappa}\bar{\delta}\bar{\o}\sigma\epsilon\omega\varsigma$, fol. 1^u: iste liber est (corr. 'erat') Demetrii Chidoni Greci. codex eandem quam b habet foliorum transmutationem.

z = cod. Paris. Gr. 2448, bombyc. saec. XIV, de quo u. Omont, Inventaire II p. 263. Data habet fol. 25—56 inde a propos. 24; titulus est $\vartheta\acute{e}\acute{a}\bar{\o}\eta\mu\alpha$ $\tilde{\pi}\delta^{\nu}$.

His codicibus a me ipso collatis ita usus sum, ut textum potissimum ad codicis P auctoritatem reuocarem neque ad ceteros confugerem nisi iis locis, ubi illum aliquid uitii contraxisse aut constaret aut ueri simillimum esset. coniecturas siue editorum siue meas raro in ordinem uerborum recepi; qua in re si cui

nimis caute uel religiose uersatus esse uidetur, meminerit uelim, in hac editione adornanda id me maxime spectasse, ut Euclidis uerba ad antiquissimorum et optimorum codicum fidem exigerem. ceterum spero fore ut homines sollertiaores et ingeniosiores iam idonea codicum supellectile instructi cum iis locis, qui ne mihi quidem satis sani esse uisi sint, medicinam adferant, tum ulcera adhuc latentia deprehendant et persanent.

In adparatum criticum codicum PVat.v b(β) scripturam plenam congessti; in iis autem partibus libri, ubi b deficit, scripturam cod. a addidi, quem, nisi quid contra adnotatum est, colligas uelim cum β conspirare; discrepantiam cod. z perpaucis locis in adparatum recepi. figuratas apertis erroribus correctis tales dedi, quales in codicibus descriptae sunt.

Interpretationem Latinam ad uerba Graeca, quantum fieri posset, adcommodandam esse putaui. numeri quibus 'def.' uel 'prop.' praepositum est, ad Datorum definitiones et propositiones, ceteri ad Elementorum libros et propositiones referendi sunt.

Marini commentario, quem dignissimum esse constat, qui Euclidis libro adiungatur, contigit, ut ipse quidem ex parte Graece prius in lucem proferretur, quam Data ederentur. etenim a Grynaeo Elementorum editioni Basiliensi a. 1533 additus est. postea Hardy et Gregorius eum editionibus suis praeposuerunt. equidem textum ad fidem codicum PVat.v constitui.

Scholia, quorum maximam partem e cod. Paris. Gr. 2348 descriptam mihi suppeditauit Heiberg, ex

quattuordecim codicibus collegi et emendaui, quorum omnium fere omnes discrepantias in adparatum collegi; de scholiorum origine et aetate alio loco pluribus disseram. codicum illorum scholia his notis significaui:

P = scholia cod. P maximam partem margini, nonnulla tamen eaque fere longiora in fine libri manu prima adscripta.

P² = tria scholia eiusdem cod. manu recentiore saec. XV scripta.

Vat. = scholia cod. Uat. manu prima scripta, eadem longiora atque illa codicis P in fine libri exarata.

v = scholia cod. v manu subtili saec. XV (v m. 2) scripta.

b = duo scholia cod. b manu recentiore scripta.

z = scholia cod. z manu prima partim in margine scripta, partim Euclidis uerbis interposita.

C¹ = scholia cod. Uatic. Gr. 191 saec. XIII—XIV manu saec. XV definitionibus et duabus primis propositionibus adscripta.

C² = scholia eiusdem codicis ea manu scripta, quae codicis pinacem confecit; unum (nr. 11) post Marinum fol. 30^u legitur.

l = scholia cod. Laurentiani XXVIII, 2 saec. XIII—XIV manu prima scripta. inde a scholio nr. 124 scriptura fit neglegentior neque tamen alteram manum perrexisse statuerim. in fine libri eadem scholia quae P habet.

l² = scholia eiusdem cod. manu C² cod. Uatic. 191 scripta.

λ = scholia cod. Laurentiani XXVIII, 8 saec. XIV; u. Heiberg, Om Scholierne til Euclids Elementer p. 54.

c = scholia cod. Laurentiani XXVIII, 10 saec. XV.

q = scholia cod. Paris. Gr. 2348 saec. XVII maximum partem post definitiones et singulas propositiones scripta, nonnulla autem in fine totius libri.

σ = scholia cod. Paris. Gr. 2342 saec. XIV, omnia manu prima partim atramento rubro, partim fusco scripta; u. Hultsch, Berichte d. philol.-hist. Cl. d. Sächs. Ges. d. Wissensch. 1886 p. 120 et Abhandl. X p. 391.

Ambr. = scholia cod. Ambrosiani A 101 sup. saec. XV.

Mon. = scholia cod. Monacensis 361 saec. XIII manu recentiore (m. 3) scripta uno (nr. 138) excepto, quod manu prima adscriptum est.

S = scholia cod. Paris. suppl. Gr. 12 saec. XVI, de quo u. Omont, Inventaire III p. 202 et Heiberg, Om Scholierne t. Eucl. Elem. p. 34. Data ipsa codex non habet.

p. 14, 18 δι' ἵσου scribendum pro διῆσον, p. 104, 12 ἐλλείματος pro ἐλλείματος; p. 158, 26 post δεδομένον incidendum non erat, erat p. 160, 1 post μέσην. in adparatu scr. p. 18, 7 P pro a, p. 76, 2; 86, 17; 92, 4 om. P pro om. b, addendum p. 100, 3 δοθεῖσ] om. P, p. 168, 8 πλάτη] πλήθη b, delendum p. 176, 3 '(alt.)' et p. 190, 5 ἔστω] ἔστιν P; p. 224 not. scr. append. nr. 40 pro nr. 187, in interpretatione p. 33, 22 'iis adiectae sunt'.

II. Menge.

PROLEGOMENA.

De codicibus fatisque Datorum et commentarii Marini.

Praeter PVat.vbaz hos codices Datorum et Marini noui:

1) cod. Uatic. Gr. 191, bombyc. saec. XIII—XIV, de quo u. Parthey, Monatsberichte d. Berlin. Academie 1863 p. 374 sqq. et Maass, Analecta Eratosthen. in Kiessling-Wilamowitz, Philol. Untersuch. VI p. 10 not. Data habet fol. 18—29^u, Marinum usque ad p. 238, 24 fol. 29^u.

2) cod. Uatic. Gr. 192, bombyc. saec. XIV; u. Heiberg, Om Scholierne til Euclids Elementer p. 34. Data cum scholiis habet fol. 95—112^u, Marinum fol. 112^u—114^r.

3) cod. Uatic. Gr. 202, bombyc. saec. XIV; duobus constat uoluminibus. continet fol. 1—81 Theodosii Sphaerica, fol. 82—95^r Autolyci de sphaera quae mouetur, fol. 95^u—132 Euclidis Optic. recens. uulg., fol. 133—176 Phaenomena, fol. 177—191 Theodosii de habitat., fol. 192—249 Theodosii de diebus et noct. (in folio 202 desin. uol. I), fol. 250—268 Aristarchi de distantiis, fol. 269—299^r Autolyci de ortu, fol. 299^r—305^r Hypsiclis Anaphor., fol. 305^r—372^r Data cum scholiis, fol. 372^u—381^r Marinum, fol. 381^u—398^r schol. in Eucl. Elem.

4) cod. Angel. C—2—9, chartac. saec. XV; u. Heiberg, Om Scholierne p. 34. continet Data et Marinum.

5) cod. Barberin. II, 81, chartac. saec. XV. continet sine ordine Catoptrica, Data, Phaenomena, Comment. in Cleomedem, Heronis Geodaesiam. Datorum subscriptio est: *Εὐκλείδον δεδομένα τῆς Θέωνος ἐκδόσεως. τέλος.*

6) cod. bibliothecae national. Neapolit. III C 10, chartac. saec. XVI. continet Data cum scholiis.

7) cod. Laurent. XXVIII, 2, bombyc. saec. XIII—XIV. continet Element. I—XIII, Data cum scholiis fol. 243—301^r, Element. XIV—XV.

8) cod. Laurent. XXVIII, 8, membr. saec. XIV. continet Element. I—XV et Data.

9) cod. Laurent. XXVIII, 10, chartac. saec. XV. continet Data, Optica, Phaenomena.

10) cod. Magliabecchian. I. III. 36, chartac. saec. XVI, de quo u. Vitelli, Studi ital. di filol. class. II p. 549 sqq. habet Data fol. 72—97^r (scholia fol. 51^r—64^r), Marinum fol. 45^u—51^r.

11) cod. Ambros. A 101 sup., chartac. saec. XV; u. Heiberg in ed. Apollonii II p. XII et p. XXI, in ed. Sereni p. IX. Data continet fol. 7—25, Marinum fol. 6—7.

12) cod. Ambros. J 84 inf., chartac. saec. XVI. inter alia mathematica et astronomica (u. Heiberg, Om Scholierne p. 34) habet Data et Marinum.

13) cod. Ambros. 249 inf., chartac. saec. XVI—XVII. continet Data 'de Uaticana bibliotheca deprompta ... a Iosepho Auria'.

14) cod. Mutin. II E 16, chartac. saec. XV; u. Heiberg, Philologus XLII p. 433. fuit Georgii Uallae.

15) cod. Marcian. 301, chartac. saec. XV; u. Heiberg, Om Scholierne p. 57. fuit Bessarionis; u. Omont, Inventaire des mss. grecs et latins donnés à S. Marc de Venise par le cardinal Bessarion p. 30 nr. 244.

16) cod. Marcian. 302, chartac. saec. XV; u. Morelli, Bibl. Marc. manuser. I p. 178, Heiberg, Om Scholierne p. 35. fuit Bessarionis; u. Omont p. 30 nr. 245.

17) cod. Scorial. X—I—4, chartac. saec. XVI; u. Miller, Catal. d. manuser. grecs de l'Escurial p. 292, Graux, l'Escurial p. 189, 267. Datorum subscriptio est: ἐγράψησαν καὶ ταῦτα τοῦ Εὐκλείδον δεδομένα ἦτοι τῆς Θέωνος ἐκδόσεως.

18) cod. Toletan. Bibl. Capitul. 98—13, chartac. saec. XVI, de quo u. Graux et Martin, Notices somm. des mss. grecs d'Espagne et de Portugal p. 278. Data habet p. 104—169. Datorum subscriptio est: Εὐκλείδον δεδομένα τῆς Θέωνος ἐκδόσεως. τέλος.

19) cod. Paris. Gr. 1981, chartac. saec. XVI; u. Omont, Inventaire sommaire II p. 174. Data habet cum Marino fol. 164—196.

20) cod. Paris. Gr. 2342, chartac. saec. XIV; u. Omont, Inventaire II p. 243, Heiberg in ed. Apollonii II p. XII et p. LXIX, in ed. Sereni p. V sqq. habet Data fol. 97^u—108, Marinum fol. 96—97^r.

21) cod. Paris. Gr. 2347, chartac. saec. XVI; u. Omont II p. 244. continet Data fol. 275^u—312, Marinum fol. 313 sqq.

22) cod. Paris. Gr. 2348, chartac. saec. XVII. continet Data cum scholiis 'de Uaticana bibliotheca deprompta ..... a Iosepho Auria' fol. 10—99, Marinum fol. 2—9.

- 23) cod. Paris. Gr. 2349, chartac. saec. XVI. habet Datorum propp. 1—23 fol. 15—36, Marinum fol. 1—14.
- 24) cod. Paris. Gr. 2350, chartac. saec. XVI; u. Omont II p. 244. continet Data fol. 45^u—80, Marinum fol. 81—88.
- 25) cod. Paris. Gr. 2352, chartac. saec. XV; u. Omont II p. 245. continet Data fol. 138^u—168. Datorum subscriptio est: Εὐκλείδον δεδομένα τῆς Θέωνος ἐκδόσεως. τέλος.
- 26) cod. Paris. Gr. 2363, chartac. saec. XV; u. Omont II p. 246 sq. continet Data fol. 99—128.
- 27) cod. Paris. Gr. 2366, chartac. saec. XVI; u. Omont II p. 247. continet Data fol. 150—181, Marinum fol. 182—185.
- 28) cod. Paris. Gr. 2467, chartac. saec. XVI. continet Data fol. 8—64, Marinum fol. 1—7.
- 29) cod. Paris. Gr. 2472, chartac. saec. XIV; u. Omont II p. 266 sq. habet Data fol. 152—196^r. fuit Iac. Aug. Thuani.
- 30) cod. Monac. 361, partim bombyc. partim chartac. saec. XIII—XIV; nunc duobus constat uoluminibus; u. Buchbinder, Euclids Porismen u. Data p. 29 sq. Data habet fol. 13^u—14, 23—30, 46—49. incipit Datorum (uol. I) pars chartacea a p. 220, 11 τοῦ ἀπὸ τῆς ΒΓ.
- 31) cod. Berolin. Phillipps. Gr. 1542, chartac. saec. XVI. continet Catoptrica, Phaenomena, Optica, Data.
- 32) cod. Berolin. Phillipps. Gr. 1544, chartac. saec. XVI. continet Elem. I—XIII, Data cum Marino, Theodosii Sphaerica, Phaenomena, Catoptrica.
- 33) cod. Leidens. 7, chartac. saec. XVI, de quo u. uol. V p. CIV. Data habet fol. 383—433, Marinum fol. 454—459.
- 34) cod. Bodleian. Barrocc. 161, chartac. saec. XV; u. Coxe, Catalog. codd. mss. bibl. Bodlei. I p. 276. Data habet fol. 341^u—380.
- 35) cod. Sauli. Gr. 1, chartac. saec. XVI. Data continet fol. 200—222.
- Marinum solum sine Datis habent:
- 36) cod. Monac. 427, bombyc. saec. XI(?); u. Hardt, Catalog. codd. bibl. R. Bauar. uol. I tom. IV p. 318 sq. continet Marinum ad p. 246, 26 γνῶσιν et a p. 254, 28 usque ad finem.
- 37) cod. Paris. Gr. 2353, chartac. saec. XVI; u. Omont II p. 245. habet Marinum fol. 11^u—13^r.
- 38) cod. Paris. suppl. Gr. 12, chartac. saec. XV; u. p. X. continet Marinum fol. 40^u—55^r.
- hos codices aut totos contuli aut inspexi praeter codd. 6, 10, 12, 14, 17, 18, 31, 32, 35, 37, quos ipse non uidi; de cod. 10

certiorum me fecit Guilelmus Schmidt, de codd. 14 et 31 Heiberg.

iam de eorum codicis, quos examinaui, cognatione uidendum est.

ac primum quidem constat, omnes codices ex eodem fonte fluxisse. documento est antiquissimus ille error propositionis 73, quem notaui p. 139 not. is enim, si non ad Euclidem ipsum referendus, at certe ante Theonem natus per omnes codices traditus est, donec saeculo XV librarius codicis 15 interpolatione audacissima eum aggressus est tollere. interpolatoris autem commentum eodem fere tempore in codicem Uat. inlatum ac postea in alios quoque codices (u. infra) et in Hardii Gregoriique editiones receptum est. praeterea his uitiis omnium codicum communis origo declaratur: p. 2, 8 ἀλλήλοις; p. 64, 21 post πέρατος om. τῆς προστεθείσης; p. 142, 1 ΓΑΒ; etiam p. 34, 16, ubi Euclides uix sibi indulserit, nudum illud λοιποῦ pro λοιποῦ ἔργα in erroribus communibus numerauerim. ceterum cfr. p. 58, 22; 66, 10, 12. de interpolationibus infra dicetur.

sed ut ad singulos codices transeam, primum dicendum est, codices P Vat. v artissime inter se cohaerere in manifestisque erroribus satis frequenter conspirare; u. p. 2, 20; 18, 7; 42, 3; 44, 16; 52, 23; 56, 11; 58, 12; 66, 3; 78, 14; p. 91 fig.; 94, 11, 17—18; 104, 20; 142, 4; p. 149 fig.; 156, 20; 170, 10; 174, 7; 186, 12; 210, 22, 26; 216, 13; 226, 6; 236, 1; 238, 9; 244, 22; 252, 13; 254, 15. accedunt communes interpolationes, quales sunt p. 20, 1 ὅλον — ἐστιν; p. 64, 21 παράλληλος; p. 112, 4 ἐπειδή — 5 ὑπόκειται; p. 172, 1 τῆς γάρ — 2 ΒΔ (cfr. schol. nr. 188); ib. 1. 2 δέδοται ἔργα καὶ ἡ ΒΓ. etiam p. 6, 18 οὖτως γάρ ὑπόκειται, p. 106, 1; 130, 6, 10; 154, 10 ὑπόκειται γάρ huc addere malim quam in numero omissionum Theonis habere. sed neutrum codd. Vat. v ex P neque v ex Vat. descriptum esse arbitror. nam Vat. cum v non paucis locis contra P facit; u. p. 4, 18; 30, 16; 52, 20; 74, 16; 92, 19; 94, 2; 106, 11; 110, 10; 116, 3, 21; 140, 15; 154, 3; 160, 19; 176, 3; 190, 5; 194, 1, 5; 196, 12; 200, 15; 226, 9; 246, 9; 256, 20; p. 151 in fig. rectam ΝΞ ductam habent Vat. v, p. 177 in fig. 2 E pro B. v autem saepius cum P contra Vat. concordat; u. p. 6, 14; 14, 13; 50, 11; 60, 8; 66, 10; 68, 1; 130, 2; 132, 13; 140, 23; 152, 21; 170, 5; 220, 14; 228, 9; 230, 14; 242, 26; 252, 18; 254, 7. quare nihil restat nisi ut statuamus, codd. P Vat. v ex communi fonte deriuatos esse.

ex P cod. 7 totus expressus est; nam praeter ueras scripturas eius uniuersos fere errores in ipsis quoque minutis usurpat, uelut p. 18, 7 ἔστω; p. 56, 18 γωνιῶν; p. 120, 18 ὁ νόπος; p. 142, 21 τῇ; p. 148, 7 τῷ εἰδει om.; p. 168, 3 αὐτῆς; p. 180, 22 ὑπὸ τῆς διαχθείσης; p. 206, 22 καὶ; p. 216, 1 AZH, 4 ὁ (utrumque) om.; p. 218, 13 δὲ ὁ; p. 228, 17 τῷ. in P si figureae in fine propositionum descriptae propter spatii angustias in proximam columnam uel paginam translatae sunt, adnotatum esse solet ἔξης τὸ σχῆμα; hoc librarius codicis 7 ne tum quidem omisit, cum figuram in eadem pagina atque ipsam propositionem collocauit. scholia longiora cod. P et propositionem, quae uulgo est 87, cum lemmate in fine Datorum habet. neque illud praetermittendum, Data etiam in cod. 7 inter Elementorum libros XIII et XIV interposita esse.

ex eodem P pendet cod. 4. nam omnia fere ista menda eius repetit. praeterea uerba p. 166, 3 ἐπεί — 5 ΑΔ, quae in P mg. leguntur, in cod. 4 solo desunt; quae uulgo est propos. 87 et lemma non habet. contra in Marino cum cod. 3 ita conspirat, ut ex eo descriptus esse uideatur; u. p. 234, 7 καὶ ἔνιοι μὲν οὐδέ] ἔνιοι μὲν οὐδ' 3, 4; p. 242, 3 ἀριθμόν] καὶ 3, 4; p. 242, 24 ἔξισάξει] ἔξουσιάξει 3, 4; p. 248, 4 πολὺν οὐ] σωρίνον 3, 4.

codicem 20 quoque ex P originem ducere, ex his locis collegeris: p. 60, 8 P, 20 add. δοθεὶς δὲ ὁ τῆς ΑΕ πρὸς τὴν ΕΑ λόγος et deinde supra scr. δοθεὶς; p. 76, 2 τὴν] om. P, 20; p. 100, 3 δοθεὶς — ΒΓ] in P propter δμοιοτέλευτον intercederunt, om. 20; p. 110, 21 Θ, Κ] Κ, Θ P, 20; p. 112, 19 ΑΓΒ] ΑΓΒ P, 20; p. 190, 5 δυνατόν — οὐτως] P et om. δέ 20. etiam p. 90, 20; 106, 11; 116, 3; 196, 12 cod. 20 cum P contra Vat.v facit. cumque a v descriptus esse non possit, illis locis eos adnumerare licet, quibus cum Pv consentit, uelut p. 2, 10; 14, 13; 68, 1 al. librarius autem, ut per totum codicem fuit audacissimus (u. Heiberg in ed. Apollonii II p. LIV sq. et in ed. Sereni p. VI sq.), ne in Datis quidem interpolationibus abstinuit, uelut p. 22, 5—6 supra addidit τοντέστιν ἀνάπαλιν, p. 46, 25 τῆς ΑΒ post γραμμῆς, p. 52, 20 ἡ ΑΔ post ἥχθω, p. 68, 1 δεδομένη, p. 224, 11 γωνία post ΑΒΓ. ex additamentis manus 2 notaui p. 6, 6 ἄρα post ἔνελλάξ, p. 224, 8 τὸ ΒΔ (sic) post ἔστι; p. 190, 13 καὶ — 14 λόγῳ, quae m. 1 omisit, m. 2 in mg. addidit (idem casu factum est in cod. v). quae uulgo est prop. 87 cum lemmate cod. 20 in mg. ad prop. 86 habet cum titulo: τοῦτο μετὰ τὸ πεζόν.

e cod. 7 sine dubio descriptus est cod. 26. nam his locis soli concordant: p. 34, 20 *τοῦ — 21 δοθεῖσ]* om. 7 (add. mg.), 26; p. 36, 16 *καὶ]* om. 7, 26; p. 38, 23 *λοιπὸν τό]* om. 7, 26; p. 54, 20 *τῷ] τῇ* 7, 26; p. 86, 12 *ΒΑΕ]* *ΒΓΕ* 7, 26; p. 86, 15 *ἡ — ἐστιν]* *ἐστιν ἡ — δοθεῖσα* 7, 26; p. 94, 1 *τῶν]* *τῶν αὐτῶν* 7, 26; p. 128, 17 *πρὸς ἄλληλα]* om. 7, 26. propositionem, quae uulgo est 87, cum lemmate cod. 26 non habet.

priusquam de ceteris codicibus disseram, omnes scripturas manus 2 codicis Vat., quem constat saeculo XV et audacter interpolatum et perite correctum esse, huc congeram:

p. 2, 1 *Ὄροι]* add. p. 6, 6 *ἐναλλάξ]* *ἐναλλάξ ἄρα* 9 post *Δ* add. *ὅπερ ἵδει δεῖξαι* 21 *ώς]* add., item lin. 22 p. 8, 3 *ἔσται]* add. 24 *ΔΖ]* corr. ex *AΖ* p. 10, 18 *δοθεῖσ]* *δοθεῖσ* *ἔστιν* p. 12, 10 *ώς]* add. 11 *συνθέντι]* *συνθέντι ἄρα* p. 14, 16 *τὸ Α πρὸς τὸ Β]* add. 20 *τοῦ]* *ὁ τοῦ* p. 18, 11 *AB]* *B* add.

13 *δοθέν ἔστιν]* *ἔστιν* add. p. 20, 14 *AΔ]* supra add. *καὶ* *ἔστω* p. 22, 9 *δοθεῖσ]* *ἔστι δοθεῖσ* 17 *ἐν λόγῳ]* corr. ex *ἐλάττω* p. 24, 20 *τά]* corr. ex *τό* p. 26, 14 *ἔστιν]* supra scr. *ἔσται* p. 28, 21 *δοθεῖσ]* *ἔστι* (comp.) *δοθεῖσ* p. 32, 14 *τό]* hic mg.: *καταλείπει*. *AB* *τοῦ Γ δοθέντι μεῖζον ἔστιν ἡ ἐν λόγῳ.* *ἀφηρήσθω τὸ δοθέν μέγεθος τὸ AΖ· λοιποῦ ἄρα τοῦ ZB πρὸς τὸ Γ λόγος ἔστι δοθεῖσ.* *πάλιν ἐπεὶ τό* p. 34, 2 *ἔστιν]* *ἔσται*

p. 38, 6 *τά]* corr. ex *τό* p. 40, 7 *AE]* corr. ex *AB* 13 *ΓΖ]* *Z* mut. in *Δ* 14 *ZΔ]* corr. ex *ZA* p. 42, 25 *ἔστι* (alt.) *ἔστι δοθεῖσ* p. 44, 2 *ἄναστρεψαντι]* *ἄναστρεψαντι ἄρα* 3 *ΓΔ]* *Γ* mut. in *Z* 17 *ἐκκείσθω]* corr. ex *ἐκβεβλήσθω* p. 46, 2 *τῶν]* add. 25 *γραμμῆς]* supra add. *τῆς AB* p. 50, 19 *τῆς* (pr.) corr. ex *τοῦ τῶν]* del., et ita semper fere in angulis significandis p. 52, 12 *AΖΓ]* *AΖΓ γωνίᾳ* p. 54, 14 *ἐπεὶ]* *καὶ* *ἐπεὶ* p. 56, 18 *HΘΔ]* *H* add. 19 *ἄρα]* *ἄρα ἔστιν* p. 58, 6 *ἐπεὶ]* *καὶ ἐπεὶ* p. 58, 12 *τήν* corr. ex *τό* p. 60, 2 *ἐπεὶ]* *καὶ ἐπεὶ* 4 *AΘΔ]* *Δ* add. p. 62, 4 *ἐπεὶ]* *καὶ ἐπεὶ* 25 *καὶ]* add. 26 *παράλληλος]* *ἴση* p. 66, 7 *ἐπεὶ]* *ἐπεὶ οὖν* 10 *ANM]* *NM* p. 70, 10 *EΔΖ]* *ZΔE* 11 *AΓΒ]* corr. ex *ΒΓΑ*

ΔEZ] *ΖΕΔ* 12 *λοιπῇ τῇ ὑπὸ ΔΖΕ* *ἴση ἔστιν* 13 *Γ]* *Γ* *σημείοις γωνιῶν* 14 *Δ, E, Z]* *Z, Δ, E* p. 74, 2 *τῶν]* non del.

20 *πάντῃ]* corr. ex *παντί* p. 76, 4 *ΘΚ]* *Θ* add. 23 *ΔHE* (alt.) corr. ex *AHE* p. 80, 8 *ἐπεὶ]* *καὶ ἐπεὶ* 18 *τό]* *καὶ τό* m. 1, *καὶ* del. m. 2 21 *ἐπεὶ]* *ἐπεὶ καὶ* p. 82, 14 *τό]* *καὶ τό* 22 *ἐναλλάξ]* *ἐναλλάξ ἄρα* p. 84, 13 *τοντέστι συν-* *αμφότερος]* *συναμφότεραι ως μία τοντέστιν* p. 86, 7 *ἐπεὶ]* *καὶ*

ἐπεῑ p. 88, 2 ΑΔΒ] ΑΒΔ 6 ἐπεῑ] ναὶ ἐπεῑ p. 90, 10
 πρὸς τὸ ΖΕΑ] supra add. (ΕΖΑ) 13 πρός] corr. ex ναὶ 14
 συνθέντι] del. et supra scr. συναμφότερος ΓΕΒΖΑ] ΓΕΑΒΖ
 ΖΒΑ] ΒΖΑ mut. in ΖΑΒ p. 92, 3 τῶν] corr. ex τό 16
 τά] corr. ex τό, item p. 94, 2 p. 94, 2 ΑΗΒ] corr. ex ΑΒΒ
 p. 96, 1 εἴδη] corr. ex εἴδει 11 ΕΖ] τὴν ΕΖ p. 98, 3 ναὶ
 — 5 Β] bis m. 1, corr. m. 2 18 αὐτοῦ] corr. ex αὐτῶν
 p. 100, 5 λοιπῶν] λοιπῶν πλευρῶν 8 πρὸς ἄλληλα] del. 15
 ἔστιν] add. 16 ΕΗ] ΕΖ 19 εὐθεῖα] del. p. 102, 1 αἱ] add.
 6 ναὶ] add. 11 post χωρίον add. τοντέστι πρὸς τὴν ΓΚ

15 ΒΑ] ΑΒ 18 γάρ] del. 22 ΗΑ] Η corr. ex Ε p. 104, 2
 ΓΑΔ] corr. ex ΑΓΔ 12 πλάτη] corr. ex ἀπλᾶ τῇ 17 δίχα] bis m. 1, corr. m. 2 20 σχῆμα] corr. ex ΕΖ p. 108, 15
 ΕΒΔΗΖ] ΕΓΒΔΗΖ p. 110, 22 ἐπεῑ] ἐπεῑ οὖν 23 τῆς] corr. ex τῇ τήν] del. ἄρα] ἄρα ἔστιν p. 112, 2 ΓΒ] add. mg. παραλληλόγραμμον δεδομένον τῷ εἴδει τὸ ΖΒ ΑΒ] ΑΖΓΒ

4 ἐπειδή — 5 ὑπόνειται] del. et supra scr. ὑπόνειται ναὶ τοῦ ΑΖΓΒ πρὸς τὸ ΓΔ λόγος δοθεῖς 13 ΑΓΚ] Γ add. 25 πρὸς τό] supra add. p. 116, 8 ΑΒΓ] Γ add. p. 118, 3 ἔξει] ἔχει

10 τῶν (alt.)] add. 15 ΔΒΓ] ΔΒ, ΒΓ, et ita semper fere in rectangulis significandis p. 120, 15 ἄρα] ἄρα πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν ΓΒ, ΑΔ λόγος ἔστι δοθεῖς 16 ΑΒΓ] ΑΒΓ τρίγωνον

17 τρίγωνον] add. 19 ἔλασσον] παραλληλον m. 1, del. et supra scr. ἔλαττον m. 2 p. 122, 6 ΑΔΒ] ΒΔΑ 7 δέδοται (pr.)] δοθεῖσά ἔστι 9 πρός] πρὸς τήν 12 ΑΓ, ΒΔ] ΒΔ, ΑΖ 24 ΑΒ] ΒΑ p. 124, 7 ΒΑΓ] ΒΑΓ τοντέστι τὸ ἀπὸ τῆς ΒΔ

14 ἡμίσειαι γάρ εἰσι] ἡκατέρα γάρ αὐτῶν ἡμίσειά ἔστι δέδοται — 15 ΒΑΓ] δεδομένης οὖσης 16 ΔΑ] ΑΔ 18 ἐπεῑ] ἐπεῑ ἔστιν 19 ΑΔ] τὴν ΑΔ 20 ὑπό] ὑπὸ τῶν ΑΔ] τῆς ΑΔ

21 ΓΔ(pr.)] τὴν ΓΔ ΓΔ(alt.)] τῆς ΓΔ 22 ΔΑ] ΑΔ 24 ώς ἄρα] ἄρα ώς p. 126, 2 ΑΒΓ] ΒΑΓ 3 ΒΑΓ] ΒΑΓ γωνίαν 4 ΔΓΕ] ΕΓ, ΓΔ ΑΒΓ] ΑΒΓ τρίγωνον 5 τῶν] ὑπὸ τῶν 8 τρίγωνον] τρίγωνον ΑΒΓ p. 128, 16 παραλληλόγραμμα] corr. ex παραλληλα p. 130, 2 ἐπεῑ] ναὶ ἐπεῑ ΔΑΓ] ΔΑΚ 9 ΕΗ] ΖΘ 19 παραλληλογράμμων] corr. ex παραλλήλων p. 132, 2 παραλληλογράμμω] corr. ex παραλλήλω 5 ναὶ] ἐπεῑ οὖν 16 ΖΘ] ΕΗ 21 δοθεῖσα] del. p. 134, 13 ἔχει] ἔξει 23 γωνίας] γωνίας τὰς πρὸς τοὺς Α, Δ σημείους p. 136, 1 τὰς — Δ] del. 2 παραλληλόγραμμα] παραλληλόγραμμα πρὸς ἄλληλα 3 πρὸς ἄλληλα] del. 5 ΑΒΓ] ΑΒΓ τριγώνον 10 ποιοῦσαι] mut. in ποιῶσιν 25 τῆς] corr. ex τοῦ p. 138, 2 ἐπεῑ]

καὶ ἐπεί 24 καὶ — p. 140, 4 ΓΘ] del. et mg. scr. κείσθω τε ἐπ' εὐθείας τῇ ΑΓ ἡ ΓΚ, καὶ συμπεπληρώσθω τὸ ΑΘ παραλληλόγραμμον. καὶ ἐπεί ἔστιν ὡς ἡ ΓΒ πρὸς τὴν ΖΗ, οὕτως ἡ EZ πρὸς τὴν ΓΚ, ἐναλλὰξ ἄρα, ὡς ἡ ΓΒ πρὸς τὴν EZ, οὕτως ἡ ΖΗ πρὸς τὴν ΓΚ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΒΓ, ΓΚ ἵσον ἔστιν τῷ ὑπὸ τῶν EZ, ΖΗ. τὸ ΓΘ ἄρα ἵσον ἔστιν p. 140, 8 καὶ] del.

11 [ἰσογώνιον] ἰσογώνιον τὸ ΑΒ τῷ ΕΗ 15 ἐπεί] καὶ ἐπεί p. 142, 1 ὑπὸ ΒΓΔ] ἀπὸ τοῦ ΓΔΒ m. 1, corr. m. 2 p. 144, 7 [ἰσογώνιον] ἰσογώνιον τὸ ΑΒ τῷ ΕΗ p. 146, 10 παραλληλόγραμμα] παραλληλόγραμμά εἰσι 11 ἔχει] ἔχοντα 12 ἀνίσοις ἐν ἀνίσοις 18 ἔχει] ἔξει p. 148, 2 ἔστι δοθεῖσα] δοθεῖσά ἔστι 4 τῆς — δοθεῖς] ἔστι δὲ καὶ τῆς ΑΒ πρὸς τὴν ΒΓ λόγος δοθεῖς 15 ἐπεί] καὶ ἐπεί 18 πάλιν] del. p. 150, 3 πρός] add. 23 ΕΔ] τὴν ΕΔ ΖΔ] τὴν ΖΔ p. 154, 1 ΒΑΓ] mut. in ΓΑΒ 3 ΒΑΔ] ΗΖΘ ΛΘΗ] mut. in ΘΛΗ. hic mg.: παταλείπει· ἐν γὰρ αὐτῷ εἰσι τμῆματι τοῦ κύκλου· ἔστι δὲ ἡ ὑπὸ ΗΖΘ τῇ ὑπὸ ΓΒΑ ἵση· ἵση ἄρα ἔστι καὶ ἡ ὑπὸ ΗΛΘ τῇ ὑπὸ ΓΒΑ 4 ΘΛΗ] ΛΘΗ ΑΒΓ] ΒΑΓ 5 ΒΓΔ] ΛΗΘ ΘΗΔ] ΒΓΔ 6 ΒΑΓ] ΑΒΓ ΘΗΔ] ΘΛΗ 7 ΔΜ] ΜΔ

18 ΘΖΗ] corr. ex ΖΘΗ 24 εὐθειῶν] πλευρῶν p. 156, 11 διπλάσιον] supra add. 15 ἄρα] del. 16 ΒΓ] ΒΓ ἄρα 18 ἐκκείσθω δή 19 τμῆμα] τμῆμα κύκλου p. 158, 8 ΚΘ] ΘΚ 10 ΖΘ] ΘΖ p. 160, 19 Δ] supra add. δοθεῖς 22 ἔστι] del. p. 164, 17 ἄρα] ἄρα ἔστι 18 Δ, Α] Α, Δ ἔστι] del. p. 166, 2 ΒΔ] ΑΒ 3 ΒΓ] ΓΒ 5 ΑΔ] ΑΓ

6 ΔΒ] ΒΔ p. 168, 5 ἡ (alt.)] καὶ ἡ 18 ΓΒ] ΒΓ 21 ΒΔ] ΑΒ 22 δοθέν] supra add. καὶ ἔστω 23 ΓΒΔ] supra add. ΔΓΒ] ΓΔ, ΓΒ p. 170, 4 ὑπό (alt.) — 5 τό] supra add.

10 ΔΒ] ΔΓ 12 τοῦ τετράκις] καὶ τοῦ τετράκις ἄρα ἄρα] del. p. 172, 3 ἡ (pr.)] ἡ ὑπό p. 174, 7 λήψεται] ἀπολήψεται

p. 176, 1 ἐπεί] καὶ ἐπεί, item lin. 17 4 εὐθείᾳ] supra add. τῇ ΒΔ 20 ἡμικύκλιον] corr. ex κύκλου p. 178, 16 ΑΔ (utrumque)] ΔΑ p. 180, 4 ΓΑΒ] ΒΑ, ΑΓ 11 ὑπό (alt.)] ὑπὸ τῶν

p. 182, 15 ἡ (alt.)] add. 16 ΒΕ] τὴν ΒΕ 25 ΒΑ, ΑΓ] ΒΑΓ, item lin. 26 ἔστιν ἄρα ὡς] καὶ ὡς ἄρα 27 ἐναλλάξ] ἐναλλάξ ἄρα p. 184, 4 ΕΔ] ΔΕ 9 ΓΒ] ΒΓ 11 ἔστιν ἵσον] ἵσον ἔστι p. 186, 5 ΒΓ] ΒΓ διάμετρος 11 ἄρα] ἄρα ἔστι

12 ἄρα] add. 13 ἔστιν] del. 17 post δεῖξαι add. τέλος; u. adp. crit. p. 190, 17 ἔστιν] comp. add. p. 192, 6 τῶν] corr. ex τῇ, item lin. 7 in. p. 194, 2 θέσει — 3 ΒΔΓ] καὶ εἰσι παραλληλοι αἱ ΕΑΖ, ΒΔΓ 14 ΒΓ] ΒΔ 15 ἐπεί] καὶ

ἐπεί 18 δοθεῖσα — 19 ΑΔΓ] om. m. 1, mg. m. 2: καταλείπει· δοθεῖσα δέ ἐστιν ἡ ὑπὸ ΑΔΓ γωνία p. 196, 22 ἡ] supra add. p. 198, 17 EZH] ZEH 20 ἐπεί] καὶ ἐπεί p. 200, 1 καὶ] add. 4 EZ (pr.)] τὴν EZ 9 [τη] λην ἡ ΑΔ 15 ΒΑΓ] ΒΑΓ γωνία 22 ἐπεί] καὶ ἐπεί p. 202, 1 ΒΓ] corr. ex ΒΓΔ p. 204, 1 τῆς] corr. ex τῶν 11 πρώτου] πρὸ τούτου p. 206, 4 γάρ] del. 8 ἡμίσεια] corr. ex ἡμίσεια 24 ἄρα] supra add. 25 τό] τὸ ΑΒΓ p. 208, 4 ἡ] ἡ πρὸς τῷ 10 ἐπεί] καὶ ἐπεί 22 δοθεῖσα] supra add. 23 ΔΓΑ] ΑΓΔ 26 τοῦ] τό p. 210, 3 ΑΒ] ΑΒ ἄρα 26 λοιπή] corr. ex λοιπόν p. 212, 8 ΑΒ, ΓΕ] ΑΓ, ΑΒ 11 ΖΓ] corr. ex ΓΖ p. 214, 2 ΑΒΓ] corr. ex ΔΒΕ 4 ἄρα] ἄρα ἐστί 10 ΓΒ] ΒΓ 21 ΓΕ] τὴν ΓΕ p. 216, 3 ΖΑ] ΖΖ 6 τοῦ ὑπό] add. p. 218, 3 τὸ Α ἄρα] τὸ ἄρα m. 1, τὸ ἄρα Α m. 2 4 ἔξ οὖ δν ἔχει λόγον] ἐκ τε τοῦ λόγου δν ἔχει 7 ἐκ τοῦ] ἐκ τε τοῦ λόγου, item lin. 8 10 ἔξ οὖ] ἐκ τοῦ 15 λόγος (pr.)] λόγος ἐστί 26 ΒΓ] τῆς ΒΓ p. 220, 2 τό (pr.)] add. 19 post περιέχωσιν add. δοθέντι (comp.) 21 ἐσται δοθεῖσα] δοθεῖσα ἐσται 24 τὸ ΑΓ] om. τῶν] om. 25 τοῦ ἀπὸ τῆς ΒΓ] add. p. 222, 2 δοθέν] δοθὲν καὶ ἐστω 12 ἀπό] corr. ex ὑπό 15 τῆς] corr. ex τῶν 21 τῆς ΑΒ ἄρα] καὶ μιᾶς ἄρα τῆς ΑΒ p. 226, 8 ἄρα] add. 10 τῷ mut. in τό et supra add. τῷ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΖ 17 ἐπεί] καὶ ἐπεί 18 ΓΒΕ (pr.)] ΓΕΒ p. 228, 4 ὡς] καὶ ὡς, item lin. 14 5 ΒΔ] corr. ex ΔΒ 6 ἐστιν] del. 16 τῆς (alt.)] del. p. 230, 1 ἐπεί] καὶ ἐπεί 16 τῆς] corr. ex τοῦ (comp.) p. 234 de titulo u. adp. crit. 17 ἀντίνας] supra scr. εὐθείας p. 236, 1 ἡ] καὶ m. 1, ἡ supra scr. m. 2 2 ἐκτιθέμενον] προτιθέμενον 10 ψιλῶς] ψιλῶ 12 διαφοράς] supra add. αὐτῶν 16 γνώριμον (alt.)] supra scr. τεταγμένον p. 238, 9 καὶ (alt.)] add. 11 περιφέρεια] supra scr. γωνία p. 244, 16 πλευράν] πλευρὰν τοῦ τετραγώνου 22 διεδεῖν] δὲ ἵδειν p. 246, 9 κατὰ ταύτον] corr. ex καταντόν p. 248, 1 θεωρουμένων] θεωρούμενον m. 1, θεωρούμενον m. 2 p. 250, 28 ὁ] ὁ τό p. 252, 5 ἄμα καὶ πόριμον] del. 8 συντιθέντες] συνθέντες 19 hic mg. atram. rubro: τί τὸ χρήσιμον τῆς περὶ τῶν δεδομένων πραγματείας 26 διπτικῆς — κανονικῆς] διπτικαῖς — κανονικαῖς supra p. 254, 5 hic mg. atram. rubro: ὑπὸ ποίαν ἐπιστήμην. ἀνάγεται ἡ τῶν δεδομένων πραγματεία 15 ἔξεπόνησεν] corr. ex ἔξεπενόησεν p. 256, 20 μεγέθη] corr. ex μεγέθει. iam propagines codicis Vat. enumeremus. ex Vat., priusquam interpolaretur et reficeretur, cod. 1 et

codicis 30 partem bombycinam fluxisse, hi loci ostendunt: p. 10, 11 post πεπορίσθω spatium uacuum 8—10 litt. hab. Vat., 1, 30; p. 30, 7 ΖΔ] ΖΔ Vat., 1, 30; p. 126, 21 παραλληλόγραμμον] πρός Vat., 1; παραλληλόγραμμον comp. in rasura 4 litt. 30; p. 128, 16 παραλληλόγραμμα] παράλληλα Vat., 1, 30, et ita similiter p. 130, 19; 132, 2; 138, 4. p. 132, 15 δοθεῖς Vat. habet in fine uersus praeter consuetudinem scriptum compendio; idem compendium insolitum in medio uersu hab. 1; p. 134, 1 post τρίγωνον Vat., 1 habent διὰ μ', 30 rasuram 4 litt.; p. 210, 7 πρός] comp. Vat., ναὶ 1, πρός in ras. 30; p. 218, 13 τὸ Α ἄρα] τὸ ἄρα Vat., 1, 30. praeterea codd. 1, 30 cum Vat. omittunt p. 126, 11 πρός ἀλληλα, p. 142, 23 δοθεῖς, p. 144, 9 ναὶ, p. 206, 24 ἄρα, p. 208, 22 δοθεῖσα, p. 210, 4 τρίγωνον (in cod. 30 desunt 4 τοῦ — 5 δοθεῖς), p. 212, 18 ἐπὶ τὸ Δ, p. 216, 6 τοῦ ὑπό. ex his scripturis adparet, cod. 1 ex Vat. descriptum esse. nec minus cum eo in fragmendo Marini congruit, uelut p. 234, 7, 17; 238, 8 (ναὶ), 25. cod. 30 autem e cod. 1, non ex Vat. exaratus est. nam cum illo contra Vat. saepius consentit; cfr. p. 126, 2 πρός τὸ ΑΒΓ] Vat., om. 1, 30; p. 158, 9 τμῆμα] Vat., om. 1, 30; p. 206, 20 ΑΓ, ΒΔ] Vat., ΑΓΒ 1 (sequ. ras. 1 litt.), 30; p. 212, 20 ΒΑΓ] Vat., ΑΒΓ 1, 30. cod. 1 e cod. 30 manasse, etiam propter sescentos errores huius¹⁾ a scriptura illius alienos statui nequit. chartacea autem pars cod. 30, quam interpretationes Georgii Uallae et Zamberti (u. infra) docent saec. XV exeunte aut ineunte saec. XVI additam esse, ex codice aliquo ad scripturam man. 2 Vat. interpolato repetita est. omnes enim habet eius manus discrepantias; etiam in ea propositione, quae uulgo est 87²⁾, Vat., sequitur. ac lemma, quod Vat., non addidit, ne in cod. 30 quidem reperitur. eodem fere tempore, quo addita est pars chartacea, bombycina aliquot locis duabus manibus perite correcta est, quarum altera in primis ea, quae librarii incuria omissa erant (u. not.), nescio

1) Librarius codicis 30 in omittendis maxime uerbis Euclidis peccauit, uelut om. p. 12, 5 ὁ ἄρα — 7 ἐστιν; p. 14, 16 τὸ Α — οὐτως; p. 14, 18 δὲ τὸν — 19 Ζ (pr.); p. 20, 23 ἐστιν — p. 22, 1 μείζον; p. 24, 18 ναὶ — 19 λόγω; p. 30, 2 δοθὲν δὲ τὸ ΓΖ; p. 32, 14 ἐπεί — 15 λόγω; p. 58, 17 ναὶ τυηθῆ; p. 60, 21 εὑθεῖα — 24 εὐθεῖαν; p. 62, 15 δεδομένην — 16 θέσει; p. 80, 10 ναὶ — δοθεῖσα; p. 82, 23 ναὶ — 24 ΒΔ, alia multa per totam partem bombyc.

2) Cod. 1 hanc propositionem cum lemmate non habet.

quo codice usa magnam partem recte suppleuit, uelut p. 24, 18; 58, 17; 62, 15; 80, 10.

etiam codd. 2, 3 ex Vat. non interpolato originem ducere existimandi sunt; quae uulgo est prop. 87 cum lemmate in fine Datorum habent et scripturas Vat. praebent, uelut p. 2, 10; 220, 2; 222, 14. p. 164, 24 librarius cod. 2 compendio cod. Vat. male intellecto pro *ἴσται* scripsit ἄρα. in Marino quoque cod. 3 quidem, ubi non ipse peccat, cum Vat. plerumque conspirat, uelut p. 236, 1, 8 (*καὶ*), 25; 238, 4, 8; 242, 26; 248, 3; cfr. p. 236, 14 ἄμα] del. m. 1 Vat., om. 3.

idem illud ἄρα p. 164, 24 cum in cod. 10 deprehendatur, uix potest dubitari, quin ipse ex Vat. deriuatus sit. idque confirmatur locis, quales sunt: p. 112, 25 πρὸς τό] om. Vat., 10; p. 120, 19 ἔλασσον] παράλληλον Vat., 10; p. 126, 11 πρὸς ἄλληλα] om. Vat., 10. cum cod. 30 omittit p. 14, 18 δι' ἵσον — 19 Z (pr.), cum codd. 1, 30 p. 158, 9 τυῆμα. e cod. 2 descriptus esse non potest; habet enim uerba p. 158, 9 δοθέν — 10 ΘΗ, quae ille omittit. contra cod. 21 e cod. 2 pendet; nam p. 164, 24 *ἴσται* pro ἄρα habet et codd. 2, 21 soli p. 158, 9 δοθέν — 10 ΘΗ omittunt.

cod. 14 quoque ex Vat. non interpolato pendere uidetur; praebet enim p. 22, 17 ἐλάττω pro ἐν λόγῳ.

e cod. 30 descriptus est cod. 33 a Barth. Zamberto (in fine Datorum: — διὰ τοῦ (sic) χειρὸς βαρθολομαίου ζαμβέρτου τῇ τοῦ δεκαεπτίου ἡμέρᾳ ιβ' ἔτει α. φ. ε.), cod. 24 a Petro Uergetio. artissima necessitudo horum codicium ex eo facile intellegitur, quod omittunt p. 14, 16 τὸ Α — οὗτως, p. 14, 18 δι' ἵσον — 19 Z (pr.), p. 26, 6 δέ, p. 100, 5 καὶ (pr.), p. 214, 15 γάρ; cfr. praeterea p. 4, 13 ὅλον] λοιπόν 30, 33, 24; p. 20, 9 et p. 22, 2 *ἴσται*] ἄρα 30, 33, 24; p. 220, 20 τῆς (pr.)] τοῦ 30, 33, 24. Zambertus ea, quae in cod. 30 mg. suppleta sunt (u. supra), in textum codicis 33 recepit; idem manifestos errores hic illic correxit, uelut p. 14, 17 post Ε (pr.) addidit οὗτως τὸ Α πρὸς τὸ Β; u. etiam p. 22, 17 ἦ ἐν λόγῳ] 33, ἐλάττω 30; p. 24, 14 τό (alt.)] corr. ex τῷ 33, τῷ 30; p. 150, 9 ἀναγεγράφθω] 33, ἀναγράφθω 30; p. 134, 3 καὶ — 4 δοθεῖσ] bis 30, καὶ — δοθεῖσ. καὶ τῆς ΓΚ. *ἴστι* δέ κτλ. 33; Zambertus igitur postquam uerba καὶ τῆς ΓΚ iterauit, iterationem falsam cod. 30 intellexit. in Marini commentario cod. 33 discrepantias m. 2 Vat. habet. in cod. 24 autem Uergetius praeter eos errores, quos supra commemorauit, alia quoque correxit; u. p. 48, 19 δεδομένην εὐθεῖαν εὐθεῖα] δεδομένον

εὐθεῖα 24, corr. mg.; p. 58, 12 *τήν*] *τό* 24, *τήν* mg.; p. 158, 9 *τμῆμα*] om. 24, add. mg.; p. 164, 7 *αὐταῖς*] *αὐτῆς* 24, *αὐταῖς* mg.; p. 216, 13 *ΒΓ*] *ΔΓ* 24, sed *B* insertum. idem nonnulla in margine adscripsit, quae in Vat. m. 2 interpolata deprehenduntur, uelut p. 6, 6 et p. 12, 11 *ἄρα*, p. 46, 25 *τῆς AB*, p. 70, 13 *σημείοις γωνιῶν*, p. 154, 3 *ἐν γὰρ τῷ αὐτῷ πτλ.* (u. p. XX), p. 200, 9 *ἡ Δ*. cum p. 4, 7 pro *τοῦ δοθέντος* punctis deleto in marg. scriptum sit *τοῦ ἐλάσσονος*, quod primus habet cod. 15 quodque in Vat. non inuenitur, interpolationes illas patet ex cod. 15 ipso aut ex apographo eius petitas esse.

etiam cod. 34 e cod. 30 originem ducere reperitur. nam cum eo p. 12, 5 ὁ *ἄρα* — 6 *EZ* omittit et p. 12, 9 *ΔE* pro *ΔZ* praebet; cfr. p. 140, 2 *ΚΓ*] *ΓΚ* 30, *ΓΝ* 34. interpolationes m. 2 Vat. non habet.

cod. 29 unde descriptus sit, dubito. artiore necessitudine attingit codicem 9, ut ex communi fonte fluxisse uideantur. uterque longiora illa scholia codd. PVat., quae sine dubio ex eodem codice ac Data ipsa deprompta sunt, in fine Datorum habet et in erroribus p. 274, 20 *ιβ'* pro *ια'* et p. 308, 20 *ἴνστασιν* soli consentiunt. nisi illa scholia in cod. 1 deessent, ex eo arbitrarer codicem 29 exaratum esse. uterque enim p. 158, 9 *τμῆμα* omittit (in cod. 29 m. 2 mg. add.), p. 214, 6 pro *ΒΓ* (pr.) habet *ΓΒ*; p. 4, 11 et 14 cod. 29 solus fere¹⁾ pro *ἔχη* praebet *ἔχει* et sic lin. 11 quidem sine dubio in cod. 1 scriptum erat. sed, utecumque est, id constat, eum ex Vat. originem ducere; habet enim p. 2, 10 *ἔχει*, p. 8, 5 *τοῦ*, p. 30, 7 *ΖΑ*, p. 52, 20 *ἡ ΔE*, p. 74, 16 *AB*, p. 172, 3 *ἡ ΑΒΓ*, p. 192, 10 *ἔκπατέρα πτλ.*; omittit p. 14, 16 *τὸ Α πρὸς τὸ Β*, p. 156, 9 *ΒΑΓ* — *τῶν*, p. 200, 1 *καὶ*, p. 216, 6 *τοῦ ὑπό*, p. 220, 10 *λόγος* (u. adp. crit.). correctus est cod. 29 et manu recentiore et ab Iac. Aug. Thuano. ac m. 2 quidem p. 34, 21 *καὶ* — 32 *δοθεῖς* mg. addidit, p. 52, 20 *ΔE* deleuit et in mg. scripsit: ‘*ΑΔ* ut opinor’, p. 74, 16 *AB* (u. supra) mutauit in *ΓΑ*, p. 94, 17 *δέδοται* — 18 *ΔZ* in mg. addidit, p. 216, 6 pro deleto *τῶν* in mg. scripsit *τοῦ ὑπὸ τῶν* (cfr. Vat. m. 2). interpolationes m. 2 Vat. in mg. dedit p. 70, 13; 138, 24 (Thuanus adnotat: ‘haec lectio ex regio inepta est meo iudicio’); 154, 3 (Thuanus: ‘legendum ut in regio’); 200, 9. p. 66, 12 *δοθέν* (u. adp. crit.) utrum manui 2

1) P. 4, 11 etiam v. m. 1 *ἔχει* habet; sed ex eo cod. 29 non magis descriptus esse potest quam e cod. 30.

an Thuano debeatur, nunc dubito. ex notis a Thuano margini adscriptis has adfero: p. 32, 15 ἀφηρήσθω 'hunc locum ab ἀφηρήσθω ad καὶ τοῦ ΖΒ puto sic legendum: ἀφηρήσθω τὸ δοθὲν μέγεθος ΑΖ. πάλιν ἐπεὶ τὸ ΔΕ τοῦ Γ δοθέντι μεῖζον ἔστιν ἡ ἐν λόγῳ, ἀφηρήσθω τὸ δοθὲν μέγεθος τὸ ΔΗ. καὶ λόγος ἄρα τοῦ λοιποῦ ΗΕ πρὸς τὸ Γ δοθέν. διὰ ταύτα δὴ καὶ τοῦ ΖΒ πρὸς τὸ Γ λόγος ἔστι δοθεῖς'; p. 44, 5 ὥστε καὶ τοῦ

ex hypothesi

ΓΖ 'fortasse sic: ἄλλὰ τοῦ μὲν ΓΖ πρὸς τὸ ΑΕ λόγος ἔστι δοθεῖς. καὶ τοῦ ΑΕ ἄρα πρὸς τὸ ΖΔ λόγος ἔστι δοθεῖς (prop. 8⁰). τοῦ δὲ ΖΔ πρὸς ΒΕ λόγος ἔστι δοθεῖς ex hypothesi. καὶ τοῦ ΑΕ ἄρα πρὸς τὸ ΕΒ λόγος ἔστι δοθεῖς. ὥστε πάντες'; p. 138, 21 πρὸς τὴν ΓΚ (pr.) 'malim ἄλλην τινά et pro τῆς ΓΚ¹) αὐτήν et ita retinenda est lectio huius libri reiecta altera ex regio'; p. 140, 23 πρὸς τὴν ΓΛ 'sine dubio legendum: πρὸς ἦν ἡ ΓΛ λόγον ἔχει δεδομένον'; p. 152, 4 τῆς ΑΖ — 5 γάρ 'puto sic legendum: τῆς ΓΕ ἄρα πρὸς τὴν ΖΒ λόγος ἔστι δοθεῖς. δοθεῖς δὲ τῆς ΖΒ πρὸς τὴν ΕΔ λόγος. καὶ τῆς ΓΕ'; p. 192, 19 ὥστε 'hoc ὥστε non probo multoque minus sequens γάρ²). nam ita probare posses B esse μεγέθει δεδομένην. censem, hoc ἄλλως delendum esse'; p. 196, 8 δοθεῖσα — 9 γωνία 'at hoc nondum demonstratum'. uerba p. 156, 9 ΒΑΓ — τῶν, p. 170, 7 ὥστε — 8 δοθεῖς, p. 174, 20 εἰλήφθω — 21 τὸ B m. 1 omissa Thuanus in marg. suppleuit. in fine Datorum adnotat: 'sequentia desunt in Regio exemplari'. sequentia quae dicit, sine dubio longiora illa scholia codd. PVat. sunt, exemplar autem, quod regium adpellat, nisi fallor, cod. 19. is quidem scholia illa non continet, interpolationes istas m. 2 Vat. in textu habet unusque ex reliquis Parisinis p. 74, 6 ΓΑ pro AB praebet (u. supra).

iam disputatio delapsa est ad eos codices, qui ex Vat. originem ducunt et interpolationes m. 2 huius codicis in textu habent. sunt autem praeter cod. 19, quem modo nominaui, codd. 15, 16, 22, 27, 28.

ac codd. 15, 16 quidem intimo inter se necessitudinis uinculo coniuncti sunt; cfr. p. 4, 7 τοῦ δοθέντος] τοῦ ἐλάσσονος, 15, 16; p. 14, 16 οὐτως] om. 15, 16; p. 126, 21 πρός (u. adp. crit.)] om. 15, 16. e cod. 15 et codicem 16 descriptum esse et interpolationes istas in cod. Vat. translatas, his scripturis

1) Scil alt. τὴν ΓΚ.

2) U. adp. crit.

comprobatur: p. 32, 14 in uerbis interpolatis ZB] Vat. m. 2, β^α
 BZ 15, BZ 16; p. 136, 9 γωνιῶν] 15 m. 1, Vat. m. 2; γωνιῶν,
 ἀς ὑποτείνουσιν 15 m. 2, 16; p. 158, 10 ΖΘ] ΘΖ 15, Vat. m. 2.
 neque obstat, quod p. 6, 9 uerba ὅπερ ἔδει δεῖξαι in cod. 15
 desunt; librarii enim cod. 16 et m. 2 Vat. ea suo uterque
 Marte uidentur addidisse. p. 2, 19 δέ in cod. 15 omissum in
 cod. 16 fortasse Bessario ad lin. 17 respiciens suppleuit. m. 2
 Vat. in transferendis interpolationibus codicis 15 nonnulla ad-
 didit, alia omisit; u. p. 124, 14 ἐκατέρα γάρ] 15, 16, ἐκ. γ.
 αὐτῶν Vat. m. 2; p. 138, 24—140, 4 ναὶ ἐναλλάξ] 15, 16,
 ἐναλλάξ Vat. m. 2.

cod. 28 cum p. 4, 7 pro τοῦ δοθέντος praebeat τοῦ Ἑλάσ-
 σονος (τοῦ δοθέντος supra), pendere reperitur e cod. 15, quo-
 cum p. 14, 16 οὗτως omittit. idem fortasse de cod. 27 dici
 licet; nam ipse quoque illud οὗτως omittit, praeterea cum
 cod. 15 p. 126, 21 πρός codicis Vat.; obstat, quod p. 4, 7 habet
 τοῦ δοθέντος.

cod. 22 e cod. 15 pendere non potest ac potius ex ipso
 cod. Vat. interpolato descriptus est; cfr. p. 2, 19 δέ] Vat., 22,
 om. 15; p. 4, 7 τοῦ δοθέντος] Vat., 22, τοῦ Ἑλάσσονος 15; p. 6, 9
 add. ὅπερ ἔδει δεῖξαι Vat. m. 2, 22, om. 15; p. 14, 16 οὗτως] Vat.,
 22, om. 15; in uerbis interpolatis: p. 124, 14 γὰρ αὐτῶν] Vat.
 m. 2, 22, γάρ 15. p. 32, 14 cod. 22 interpolationem (ἐπει —
 πάλιν) praeter consuetudinem in mg. habet et Auria adnotat:
 τοῦ σχολιαστοῦ ταῦτα. in Marino quoque potissimum m. 2 Vat.
 sequitur, sed p. 244, 22 διῆδεν et p. 248, 4 Ἀρχιμήδους ἔδειξεν
 τοῖς σερίνον θεωρηθέντα praebet.

cod. z initio mutilus cum ex nullo eorum codicum, quos
 supra enumeraui, descriptus sit atque satis multa habeat pro-
 pria, scripturas eius ab huius editionis discrepantes adferam:

p. 44, 16 τήν] τό 22 τό] ναὶ p. 46, 8 ναὶ ὡς ἄρα] ὡς
 γάρ 10 λόγος] ὁ λόγος 13 τῇ] om. 21 ἔστι] om. 24 ἡ]
 om. p. 48, 1 ἔστω] ἔστωσαν 6 add. ὅπερ ἔδει ποιῆσαι p. 50, 7
 ἔστιν] om. 11 αὐτῇ] ἔστιν 15 ἥχθω] ἥχθω 17 ἔστιν] ἔστι
 δεδομένη 22 ἄρα] ἔστι p. 52, 17 προσβληθῇ] ἥχθῃ 20
 ἥχθω ἡ ΔΑ 23 ΕΔΖ] δὲ Z p. 54, 14 ἐπει] ἐπει oὖν

p. 56, 11 EZ] EZ τῷ μεγέθει 12 H] om. 14 θέσει (pr.)]
 θέσει δεδομένος 19 λοιπῇ] λοιπόν 20 ἔστιν] om. p. 58, 6
 ἐπει] ἐπει oὖν 8 τῶν] om., ut saepissime in angulis signifi-
 candis p. 60, 8 post KA add. δοθεὶς δὲ ὁ τῆς ΔΕ πρὸς

τὴν ΕΑ λόγος 21 εὐθεῖαν] om. p. 62, 1 E] om. 4 ἐπεί] επεὶ οὖν 8 ἐστί] om. 11 ΘΑ] ΔΑ, supra Δ scr. m. 1 Θ p. 64, 3 ἐπεί] καὶ ἐπεί 11 post ΝΔ add. δεδομένων γὰρ ὄντων τῶν Ν, Δ δέδοται καὶ ἡ ΝΔ εὐθεῖα 20 δεδομένον] -ην p. 66, 12 δοθεῖσα] θέσει 23 τό] καὶ τό p. 68, 1 δεδομένη] om. 9 καὶ] om. 17 καὶ (pr.)] om. p. 70, 10 ἡ] om. 11 ΑΓΒ] ΒΓΑ ὑπὸ τῶν ΒΑΓ — 12 ὑπὸ τῶν ΔΖΕ] πρὸς τῷ Α — πρὸς τῷ Ζ p. 72, 6 ὑπὸ τῶν ΒΑΓ (utrumque)] πρὸς τῷ Α, item lin. 12 10 τῷ] τό p. 74, 1 ὑπό (pr.) — ΔΖΕ] πρὸς τῇ αὐτῇ πρὸς τῷ Ζ, corr. m. 1 in mg. 16 ΑΓ] ΓΑ, supra scr. m. 1 ΑΒ p. 76, 6 ΘΚ] ΚΘ 7 ΑΒ] ΒΑ 17 ὑπὸ τῶν ΒΑΓ] πρὸς τῷ Α p. 78, 10 ΔΕ, ΕΗ] ΕΗ, ΕΝ 12 ἐστι] εἰσι 13 ὑπό — 14 ΔΗΕ] πρὸς τῷ Α τῇ πρὸς τῷ Η, et ita similiter p. 80, 2, 5, 9, 19 (ὑπὸ πρὸς τῷ Α, supra corr. m. 1); p. 84, 16, 20, 25 p. 80, 8 ἐπεί] ἐπεὶ οὖν, item lin. 21 12 τήν (alt.)] om. p. 82, 1 post δοθεῖσι add. διὰ τὸν γ' ὅρον. ἐπεὶ γὰρ δεδομένον τὸ τρίγωνον, καὶ οἱ λόγοι τῶν πλευρῶν πρὸς ἀλληλα δεδομένοι p. 84, 8 post μία add. ἡ ΒΑ, ΑΓ πρὸς τὴν ΒΓ 15 τό — δέδοται] δέδοται τὸ τρίγωνον 16 γάρ] om. 17 ἄρα ὡς] εως p. 86, 7 ἐπεί] ἐπεὶ οὖν 16 τήν (alt.)] om., item lin. 17 p. 88, 2 ΑΓΒ] ΑΒΓ 6 ἐπεί] ἐπεὶ οὖν 22 ΑΔΒ] ΑΒΔ, corr. supra m. 1 p. 90, 14 ΓΕΒΖΑ] ΓΕΑΒΖ ΖΒΑ] ΕΑΒ 20 τε καί p. 92, 1 δ — 2 δοθεῖσι] πρὸς ἀλληλα λόγον ἔχοντι δεδομένον 4 οὗτως ἡ ΓΔ 8 τοῦ] καὶ τοῦ 18 τῷ] τό p. 94, 2 εὐθύγραμμα] om. 3 τοῦ (pr.)] καὶ τοῦ 16 τῷ εἶδει] om. 17 δέδοται — 18 μεγέθει] om. 18 καί] om. p. 96, 1 εἶδη] η in ras. 8 ΔΒ] ΔΘ p. 98, 4 δεδομένον] add. διὰ νγ' 10 post δοθεῖσι add. διὰ η'. ὅμοια γὰρ σχῆματα, ὅσα πτλ. Elem. VI def. 1 13 δοθεῖσι] hic add. διὰ τὸν γ' 22 καί] om. p. 100, 14 ἴσογώνιαι (sic) 17 πρὸς τὸ Β παραλληλόγραμμον] bis 19 ΓΘ] Θ 20 ἡ (pr.)] om. 22 ἐπεὶ οὖν] καὶ ἐπεί p. 102, 6 ἡ] om. 19 καί] om. 22 τὸ ΗΑ τῷ] τῷ ΑΗ τό 24 post ΑΒ in textu hab. τετράγωνον γὰρ τὸ ΘΒ p. 104, 2 ἐστι δοθεῖσα] δοθεῖσά ἐστι δὲ καί] om. 4 post ἐστιν add. διὰ τὸ μ' 15 ΓΔ] ΔΓ 16 ΒΔ] ΒΖ 20 σχῆμα] ΕΖ 24 καί] τὸ διὰ τὸν β' (sic) p. 106, 4 ἐστίν] om. post δεδομένῳ lin. 11 add. τῷ εἶδει, lin. 13 εἶδει 21 τό] om. p. 108, 4 ΓΘ] Γ om. 13 ΕΓΒ] ΕΒΓ 15 ΕΓΒΔΗΖ] ΕΒΔΖΗ p. 110, 22 ἐπεί] ἐπεὶ οὖν ΖΓΒ] ΓΒ post γωνία add. ὑπόκειται γὰρ τὸ πολύγωνον (comp.) δεδομένον τῷ εἶδει 23 λόγος ἐστί] ἐστι λόγος post δοθεῖσι scho-

lium nr. 119 in textu habet p. 112, 6 ἔστι] om. 7 post ἔστι add. διὰ τὸ α' τοῦ σ' τῶν στοιχείων 15 ΑΚΓ] ΓΚ 25 ἔχη] ἔχει p. 114, 5 ΓΔ] ΓΒ 11 ἐπει] καὶ ἐπει p. 116, 3 αὐτοῦ τετράγωνον ἔξει] ἔχει, item lin. 8 5 τῷ εἰδει δεδομένον p. 118, 10 post πρός scholium nr. 124 in textu habet 11 τῶν] om. 19 ἔχει] ἔξει p. 120, 13 τῶν] om. ΓΒ, ΒΔ 14 ΑΔ] ΔΑ 15 post ἄρα add. πρός τὸ ΑΒΓ τρίγωνον λόγος ἔστι δοθεῖσ. οὗτος τὸ ὑπὸ τῶν ΓΒ, ΒΔ ΑΔ] ΒΔ p. 122, 2 ΒΑΓ] ΒΑΓ περιεχόμενον δρογώνιον 8 ἔστι] om. 10 ΒΑΓ] ΒΑ, ΑΓ, et similiter satis saepe 11 τῶν (pr.)] om., item lin. 12, 13 p. 124, 2 ἔστι] om. 7 τῆς (pr.)] om. 15 ὑπό] om. 16 ἔστι] om. 24 ὡς ἄρα] ἄρα ὡς p. 126, 1 τοῦ] καὶ τοῦ 2 τῶν] om. τρίγωνον] om. 3 διά — 5 δοθεῖσ] om. 6 τοῦ — 9 δεδομένον] om. p. 128, 1 τοῦ] καὶ τοῦ 17 τοῖς] om. . πρός (alt.)] καὶ πρός 19 λέγω δή p. 130, 11 ΔΑ] ΑΔ p. 132, 5 τῇ] om. ἵσον ἔστι] ἔστιν ἵσον 18 γωνία] om. 20 ἔστι — 21 δοθεῖσα] om. p. 134, 2 τήν (pr.)] om. 6 ἔστι] καὶ p. 136, 14 ΔΘ] ΘΔ 25 τήν] om. p. 138, 6 ΔΕΖ] ΔΖ 13 ἔχη] ἔχει 17 ΕΗ] ΕΚ 21 τήν (alt.)] om. 22 ἔστω] om. p. 140, 6 τήν] om., item lin. 7 (alt.) 8. καί] om., item lin. 9 10 ΓΘ] Θ 15 ἐπει οὖν ΑΓΒ] ΑΒΓ p. 142, 1 ΒΓΔ] ΓΛΒ 3 ἔστι] om. 7 ἐν ἀνίσοις 23 τήν] om. p. 144, 3 τήν (alt.)] om., item lin. 5, 14, 16 12 τό] bis p. 146, 12 ἐν ἀνίσοις 23 τήν] om. p. 148, 1 post δοθεῖσα add. δρόη γάρ 9 τῶν] τόν 13 ἔξει 15 ἐπει οὖν p. 150, 23 ἡ (pr.)] om. p. 152, 5 λόγος] λόγος ἔστι 13 ἴσογώνιον 15 ἴσας ἔχοντα γωνίας] γωνίας ἔχοντα 16 Β (pr.)] Β ἴσας 18 τήν] om. 21 ΘΖΗ] ΖΘΗ ΘΗ] Θ p. 154, 3 ἐπει οὖν 9 τήν (alt.)] om., item lin. 11 (alt.) ΒΔ] ΒΓ 26 ἔχει p. 156, 8 τήν] om. 20 δεχόμενον ἔχον 22 τμήματα (sic) p. 158, 2 τήν] om., item lin. 3, 16, 17 13 ΘΖ, ΖΗ, ΘΗ] ΘΗ, ΘΖ, ΖΗ p. 160, 10 τοῦ] καὶ τοῦ 12 ἔστι] om., item lin. 13 (utrumque), 20, 22 τῷ] τό 13 τό] τῷ 26 καί] om. p. 162, 7 Α] πρώτη 8 Γ] τρίτη Δ] τετάρτη 9 Β] δευτέρα 15 ἔστιν] om. 16 Β] δευτέρα 18 Α] πρώτη p. 164, 2 γίνεσθαι 8 Δ] τετάρτη 12 Α] πρώτη Γ] τρίτη 15 ἔστι] om. 16 ἔστιν ἵσον] ἵσον ἔστιν 17 Β — τῶν] bis 18 ἔστι] om. p. 166, 3 ΒΓ] ΒΑΓ 4 ΒΑ] ΑΒ 6 ἔστι] om. 7 τήν] om. 11 ΒΔ] ΔΒ 12 ἔστιν] om. p. 168, 4 ἔστι] om. 9 εἰσιν] ἔστιν p. 170, 1 δοθέν ἔστι] ἔστι δοθέν 2 τῶν (pr.)] om. ΓΒ, ΒΔ] ΓΒΔ 3 ΑΒΓ 5 ΓΒ, ΒΔ]

ΓΔΒ 10 ΒΔ 12 τοῦ] τοῦ ἄρα ἄρα] om. 15 ΒΓ, ΓΔ]
 ΒΓΔ, item lin. 16 16 ἔστι] om., item lin. 25 21 ΒΔ] τὴν
 ΒΔ p. 172, 15 ἔστιν] om. 16 γάρ] γάρ ἔστιν p. 174, 8
 γάρ] om. 10 ἐπεὶ οὖν 13 ἔστι] om. 24 τὸ πέντεν τοῦ
 πύκλου p. 176, 1 καὶ ἐπεί 3 ἔστιν] καὶ 5 εὐθεῖα γραμμή
 6 ἔστιν] om. 13 ἀπό — 15 μεγέθει] om. 16 γάρ] om. 17
 καὶ ἐπεί p. 178, 1 ἔστι] om., item lin. 17, 19 2 ἄρα ἔστι
 13 ΒΔ 14 τῶν ΒΔ, ΔΓ] ΒΔΓ p. 180, 5 γάρ] om. 6 ΔΑ
 10 ἔστι] om., item lin. 12 11 ΖΑΕ 19 ὑπό] ὑπὸ τοῦ 23
 ΑΒΓ] ΓΑΒ p. 182, 12 ἔστι] om., item lin. 22 23 ΒΔ] ΔΒ,
 corr. supra m. 1. 27 ἐναλλάξ ἄρα p. 184, 8 ΒΓ] ΓΔ 9 ὡς
 ἄρα συναμφότερος 10 τὸ ὑπὸ συναμφότερον ἄρα 11 ἵσον
 ἔστι 17 προσβληθῆ] προσληφθῆ 18 ἀχθῆ] ἀχθῆ τις εὐθεῖα
 p. 186, 4 καὶ ἐπεί 7 ἔστι] om., item lin. 8 (utrumque), 10,
 13, 16, 17 14 δοθὲν σημεῖον τὸ Ζ 17 ὅπερ ἔδει δεῖξαι] om.
 p. 192, 4 Α] ΑΒ ὡς δέ] bis 5 τό (pr.)] καί 14 γάρ] om.
 p. 194, 5 γωνία] om., item lin. 18 13 ἀλλως τὸ αὐτό 15
 καὶ ἐπεί 17 ΖΕΔ] ΖΕΒ 18 ΑΔΓ] ΑΒΓ 19 ΑΔΓ]
 ΑΔΒ ΖΕΓ] ΖΕΒ p. 196, 7 ΑΕ] ΔΑ καὶ ἐπεί 12
 δεδομένω] om. 19 καὶ πέντεω p. 198, 1 ἥ (alt.)] καὶ ἥ,
 item lin. 9 (pr.) 5 ἐπεὶ οὖν, item lin. 20 p. 200, 4 καὶ] om.
 8 post εὐθείας add. ἐπὶ τὸ Δ 9 post ἵση add. ἥ ΑΔ 21
 ἐκκείσθω ΔΑ] ΑΔ, corr. supra m. 1 22 ἐπεὶ οὖν p. 202, 1
 ΒΓ] ΓΒ 14 ἥ] om. p. 204, 2 τῷ] om. 3 δοθεῖς] hic
 add. διὰ τὸ μάτ' δοθέν (pr.)] δοθεῖς 4 ἄρα] δέ 20 ἔστι]
 om., item lin. 22 p. 206, 10 ἔστι] om. 13 post ὕστε add.
 κοινοῦ ὑψοντος λαμβανομένου τῆς ΓΔ εὐθείας 14 τῶν] om.
 26 ἔξει p. 208, 10 ἐπεὶ οὖν 17 post ΒΑΓ scholium append.
 nr. 23 in textu habet 23 τῶν] om. 26 post δοθεῖς add. διὰ
 τὸ οὐδέ τοῦ μεώρημα p. 210, 9 ἀμβλεῖα ἔστω 20 ἀφηρηθεῖ
 (ει m. 1) 23 τῆς ΒΓ] τοῦ Γ 25 ΕΑΓ] add. γωνία 26 λοιπή] λοιπόν
 (comp.) p. 212, 1 ΑΕΓ] ΕΓ 4 ΓΖ] ΓΖΘ τῆς — 6 δοθεῖς]
 om. 18 διήχθω — 24 ΑΓ] τετραγώνον γάρ ἀναγραφομένου ἀπὸ
 β γ τοῦ βθ καὶ συμπληρούμε-
 νον τοῦ γη παραλληλογράφου (sic)
 ἔστιν δλον τὸ βη παραλληλόγραμ-
 μον ἵσον τοῖς λγ, γη. καὶ ἔστι
 τὸ μὲν βη τὸ ὑπὸ τῶν εβ, βγ.
 τῇ γάρ βη ἵση ἥ βλ, τὸ δὲ αγ
 τὸ ἀπὸ τῆς βη. καὶ ἔστι τὸ γ τὸ ὑπὸ τῶν εγ, γβ. ἵση γάρ ἥ γβ
 τῇ θ (sic). τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν εβγ ἵσον ἔστι τῷ ὑπὸ τῶν εγ, γβ

μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς γράμματος πρόσθιαν τὴν εἰστί] om.
 8 ΒΔ] τοῦ ΒΔ τῷ (alt.)] τῷ in ras. 16 εἰστιν] om. 19 ἵση εἰστίν
 λειτουργων (sic) 22 τὴν ΔΓ] ΓΔ 23 τὴν (alt.)] om. 25 ΒΓ]
 ΓΒΓ p. 218, 4 τόν] om. 7 τὴν] om. 9 ΗΕ] ΕΗ, item
 lin. 13 10 ἔξ οὗ] ἐκ τοῦ 15 post λόγος (pr.) add. εἰστί 21
 τῶν] om. p. 220, 3 post ΒΑΓ add. δρόμοις 15 ἡ ὑπό] bis
 ΒΑΓ] ΒΓ p. 226, 6 εἰστίν] om., item lin. 7 (cum ἄρα),
 9, 11, 18 ΕΔ· θέσει] ΕΔ θέσει καὶ τῷ μεγέθει. δέδοται
 9 ΑΔ, ΔΖ] ΖΔ 16 ΓΕ] ΓΖ 17 καὶ ἐπεί 21 ΖΒΕ]
 ΑΒΕ 23 εἰστιν ἵση] ἵση εἰστίν p. 228, 1 εἰστί] om., item
 lin. 9, 18 4 τὴν] om. 16 ΖΔ] ΔΖ τῷ] τό 17 ΑΒΔ
 p. 230, 1 ἐπεὶ οὖν 4 ἵση εἰστίν 5 ΑΒΓΔ 6 εἰστίν] om.,
 item lin. 9, 10, 11, 13, 16 8 ἵσαι εἰσονται] om. 15 ἡ] τῇ
 18 πρότερον] προτέρω 19 post εἰστιν add. δπερ εἶδει δεῖξαι.

ex his scripturis adparet, eorum, quae codicis Vat. et pro paginis eius propria sunt, in cod. z uix quidquam reperiri. ad codd. Pv propius accedit; cfr. p. 50, 11; 68, 1; 170, 5 et p. 60, 8; atque cum v solo saepius consentit, uelut p. 48, 1; 66, 23; 92, 8, 18; 94, 18; 112, 25; 122, 8; 128, 17; 130, 11; 132, 20—21; 138, 13, 21; 160, 10; 170, 21; 176, 1; 200, 4; 202, 1; 218, 9, 15; sed plurimis locis consensus sine dubio fortuitus est. cum Vat. v peccat p. 94, 2; 106, 11; 116, 3; 194, 5; 196, 12; 226, 9. scripturas genuinas quas z aut solus (u. p. 216, 9 ἄρα) aut cum codd. Theoninis (u. p. 66, 3 παράλληλος¹); p. 94, 11 τῷ; p. 142, 4 ΕΗ²); p. 170, 10 ΒΔ z, ΔΒ b; p. 210, 22 τό; p. 216, 13 ΒΓ; cfr. p. 156, 20) aut cum Theoninis et m. 2 Vat. (u. p. 58, 12 τὴν; p. 174, 7 ἀπολήψεται; p. 186, 12 ἄρα; p. 210, 26 λοιπή) praebet, librarius coniendo repperisse putandus est, cuius studium interpolandi mutandique quauis fere pagina deprehenderis. nec mirum esse potest, quod p. 52, 20; 54, 14; 56, 14; 92, 4; 176, 5; 198, 20; 200, 9 eadem ac Theonini inculcauit; cfr. praeterea p. 68, 17; 116, 8; 182, 12; 186, 13, 17; 200, 4. propositionem, quae uulgo est 87, cum lemmate z non habet.

cod. 23 nescio an ad supplendum codicem z scriptus sit. pendet e cod. 30, quo cum p. 4, 13 τὸ λοιπόν pro τὸ δλον, p. 22, 2 ἄρα pro εἰσται habet, p. 14, 18 δι' ἵσον — 19 Z omittit; cfr. p. 20, 9 εἰσται] ἄρα ἡ 30, ἄρα εἰστί 23.

cod. 36 unde originem ducat, pro certo non adfirmauerim;

1) In adp. cr. scribendum erat b.z.

2) P. 52, 23 error in ipso antigrapho codicis z correctus erat.

ubi codd. P v ab Vat. discrepant, cum illis facere solet, uelut p. 234, 14; 236, 1, 25; 240, 13; 242, 23; 244, 22, 23, 28; 256, 19. e scripturis, quas solus habet, has commemoro: p. 234, 3 ἀγεται, 10 συμφωνοῦσι, 17 ὁ Διόδωρος, p. 236, 14 ποριστόν pro πόριμον, p. 246, 1 πᾶν τὸ γνώριμον, 11, 12 τό pro τῷ, p. 256, 10 διαιρεῖται.

restant ii codices, quibus Theonis recensio aut integra aut ex parte continetur. sunt autem codd. b, a, 5, 25, 31¹⁾. ex his codd. 5, 25, 31 Theonis recensionem non habent, nisi inde a uerbis demonstrationis alterius propositionis 80 p. 220, 11 τοῦ ἀπὸ τῆς ΒΓ; in antecedenti parte e codice 30, cuius pars chartacea ab illis uerbis incipit, eos pendere, facile intellegitur. atque in ea parte cod. 25 a Iohanne Rhoso (in fine Datorum: — διὰ χειρὸς ἐμοῦ λαέννον πρεσβυτέρου φάσον τοῦ κρητικοῦ) ita effectus est, ut uel apertissima menda eius retineat; cfr. p. 20, 21 λόγος (alt.)] λόγον 30, 25; p. 92, 22 τῆς ΑΒ] bis 30, 25; p. 94, 10 δεδομένης] δεμένης 30, 25; p. 210, 3 τῆς] τό 30, 25. cod. 31 in scripturis a sodali mihi suppeditatis cum codd. 30, 25 conspirat, uelut cum iis p. 14, 16 τὸ Α — οὐτως, 18 δι' ἵσον — 19 Ζ, p. 120, 15 ΒΓ, ΑΔ — 16 τῶν, p. 154, 4 δέ omittit et p. 140, 2 ΓΚ pro ΚΓ praebet. cum uerba p. 10, 10 λόγος ἔστι cum cod. 25 solo omittat, ex hoc eum statuerim descriptum esse. in parte Theonina cfr. p. 164, 14 Ε] Δ b, 25, 31; ib. Δ] E b, 25, 31; p. 164, 24 ἔσται] ἔστι b, 25, 31. manus rec. in cod. 31 nonnulla inseruit, multa correxit, plura in mg. adscriptis; qua in re duobus codicibus usus est, quorum alter uel cod. 15 ipse uel apographum eius erat; u. p. 4, 7 τοῦ δοθέντος] τοῦ ἐλάσσονος 15, in mg. 'aliter τοῦ ἐλάσσονος' 31 m. rec.; p. 14, 16 τὸ Α — οὐτως] om. 31; in mg. post E (lin. 17) add. m. rec.: 'οὐτω τὸ Α πρὸς Β'; praeterea: 'aliter τὸ Α πρὸς τὸ Β, οὐτως τὸ Δ πρὸς τὸ Ε' (cfr. cod. 15); p. 136, 10 post γωνιῶν add. ἡς ὑποτείνοντι mg. m. rec. (u. cod. 15). miror, quod m. rec. in interpolatione p. 138, 24 sqq. (u. p. XX) margini adscripta uerba κείσθω — ἡ ΓΚ omisit.

etiam cod. 5 p. 92, 22 τῆς ΑΒ bis habet; praeterea u. p. 4, 13 τὸ ὄλον] τὸ λοιπόν 30, 5, 25; p. 84, 3 ΒΑΓ] Γ m. 2 supra scr. 30, ΒΑ 5, 25. in Theonina autem parte codd. 5, 25 easdem fere scripturas uitiosas habent atque b et a, uelut p. 168, 8 πλάτη] πλήθη b, a, 5, 25; p. 170, 9 ναι — 10 δοθεῖσ]

1) De codd. 17, 18 praeter ea, quae in conspectu codicum dedi, nihil comperi.

om. b, a, 5, 25; ib. 10 καὶ — 12 δοθεῖς] om. b, a, 5, 25; p. 186, 13 ἐπει] ἔστιν ἐπί a, 5, 25; p. 186, 15 τὸ Ζ δοθέν] δοθὲν τὸ a, 5, 25; ib. δοθὲν ἄρα ἔστι] καὶ δοθέν a, 5, 25. id quoque notandum, uerba p. 170, 8 τοῦ — 9 δοθεῖς in codd. 5, 25 deesse.

sequitur codex a. is unus integrum Theonis recensionem continet. sed e codice b, quem et ipsum multis et grauissimis uitiis inquinatum esse infra uidebimus, descriptus est, id quod primum transmutatio illa foliorum, de qua p. VII dictum est, tum communes lacunae uelut p. 122, 8 πρός — 126, 9 δεδομένον et p. 206, 4 κατεσκευάσθω — 5 ἡχθω, denique plurimi errores, in quibus inter se conspirant, satis superque docent. accedit, quod is, qui codicem scripsit, etiam propria peccauit, uelut p. 56, 18 καὶ — 19 τῶν] ἀφηρησθω δὴ ή ὑπὸ ΑΘΑ· λουτὴ ἄρα ή ὑπὸ τῶν ΗΘΔ δοθεῖσα· ἵση δὲ ή ὑπὸ EZΔ τῇ ὑπὸ ΗΘΔ· δοθεῖσα ἄρα ἔστι καὶ ή ὑπό a; p. 72, 4 τό] om. a; p. 82, 4 ΕΒΓ] ΕΒ a; p. 176, 11 τῇ θέσει] om. a. quare ne in iis quidem partibus libri, ubi b deficit, codici a multum auctoritatis tribuendum est neque ea, quae ibi propria habet, satis magna cum probabilitate Theoni adsignanda sunt, nisi in scripturis codicis b occurrunt, quae aliquam comparationem habeant. librarius autem, qui in codice b conspectum propositionum dedit — eum enim a Theone compositum esse, non facile crediderim —, parum suam accurate rem gessit; u. p. 92, 12 ἀπ'] τὰ ἀπ' β; p. 128, 14 ἔχη — ἔξει] om. β; p. 134, 12 αὐτά] ταύτα β; p. 144, 21 ἥτοι — 22 δέ] om. β; p. 154, 24 εὐθεῖῶν] om. β; p. 162, 21 ἔχωσι] ἔχουσι β; p. 166, 16 εὐθεῖαι] om. β; praeterea cfr. p. 4, 13, 18; 16, 17—19; 32, 4; 36, 4; 178, 25. itaque ei magna fides non est uindicanda neque ex eius scripturis magnum redundare potest emolumentum.

quae cum ita sint, unum fere auxilium ad Theonis recensionem cognoscendam et constituendam a codice b requirendum esse abunde adparet. quo magis est dolendum, librum illum plurimis et foedissimis scripturae erroribus deformatum esse; praeter innumerabiles illas omissiones per δμοιοτέλεντον, quod uocant, explicandas hic adfero p. 88, 7, ubi scholium uidetur in uerba Euclidis irrepisse; 146, 8, 22; 150, 21—23; 168, 17. neque tamen maximam uitiorum partem neglegentiae eius, qui codicem scripsit, tribuerim; nam cum in Elementis diligentia quadam usus sit, non est, cur putemus, eundem in Datis neglegentissime se gessisse. sequitur igitur, Data in codicem b ex libro admodum deprauato transcripta esse atque opus esse

satis difficile et quod multum habeat haesitationis, statuere, quid Theonis studio uerba Euclidis emendandi, quid librarii uel librariorum socordiae et incuriae adscribendum sit. de exemplari, quod Theoni praesto fuit, si quaerimus, id ad fine fuisse ei libro, ex quo PVat.v fluxerunt, errores illi omnium codicum communes (u. p. XVI) luculenter indicant; praeterea u. p. 66, 12 δοθεῖσα] θέσει PvB; in figura prop. 79 ZΛ rectam om. Vat.vB; p. 214, 8 τῷ (alt.)] τῷ PvB; p. 216, 9 ἄρα] om. PVat.vB; p. 220, 10 ΒΓ] ΒΓ λόγος PvB, et cfr. p. 14, 13; 172, 16; 175, 24. de interpolationibus communibus infra dicetur. cum P solo b(a) in manifestis erroribus conspirat p. 70, 12; 104, 24, saepius in rebus mediis, uelut p. 4, 6, 12; 20, 21; 30, 16; 44, 6; 132, 21; 140, 15; 154, 3, 16, et in ordine litterarum p. 70, 11; 76, 7; 154, 6; 172, 18; 212, 11¹⁾. similiter b(a) cum Vat. solo congruit p. 42, 24; 114, 11; 130, 2; 164, 16; 192, 13; 214, 6 et in litteris p. 66, 14; 88, 1, cum v p. 12, 4; 18, 25; 36, 16; 52, 13; 118, 6; 132, 5; 134, 20; 140, 8; 170, 16, 24; 182, 16; 194, 13; 212, 14; 228, 17 et in litterarum ordine p. 40, 17; 64, 10; 88, 2; 138, 25; 140, 3; 166, 23; 178, 13; 180, 6; 212, 11; 218, 13.

sed non raro Theonini soli ueram sinceramque scripturam praebent; testes sunt illi loci, ubi supra (p. XVI) dixi in PVat.v communiter peccatum esse. nihil mirum, quod hic illic scripturae Theoninorum cum ueris emendationibus m. 2 Vat. (u. p. XVIII) concordant, cfr. p. 58, 12; 104, 20; 174, 7; 186, 12; 202, 1. deinde b(a) p. 4, 18; 74, 16; 90, 14 (u. fig. cod. b), 20; 92, 19; 94, 2; 106, 11; 110, 10; 116, 3; 160, 19; 172, 3; 176, 3; 194, 1, 5; 196, 12; 200, 15 cum P, p. 50, 11; 60, 8; 68, 1; 70, 12; 130, 2; 140, 23; 152, 21; 170, 5; 192, 8, 9; 220, 14; 228, 9: 230, 14 cum Vat., p. 40, 14; 60, 21; 142, 1; 156, 1; 182, 15; 192, 10; 202, 1 cum v genuinam scripturam retinuit. de consensu cum z p. XXX dictum est.

Illis locis, ubi Theoninorum scripturam recepi, hic paucos addam, quibus eosdem, cum Euclidis uerba seruasse uideantur, sequi debebam.

p. 36, 16 articulum, qui in va legitur, nego ab Euclide

1) Etiam hoc notandum, ea, quae in P mg. m. 1 leguntur, in b interdum aut omissa aut mutata deprehendi; cfr. p. 152, 12; 164, 2—4; 166, 3—5; 170, 4—5.

omissum esse; u. p. 10, 11; 12, 5; 14, 11; 20, 17; 22, 7; 26, 3; 34, 11, 17; 42, 20; 44, 18; 72, 19; 74, 14, 16; 76, 25. quare ὁ et hoc loco et p. 30, 19, ubi in omnibus libris deest, inter uerba Euclidis recipiendum erat.

p. 44, 7 in a additur $\kappa\alpha\iota\tau\omega\ AE : EB$ λόγος ἐστὶ δοθεῖς. cum negari non possit, inter rationes, quas datas esse Euclides demonstrat, rationem $AE : EB$ desiderari, re accuratius deliberata puto illa uerba, quae in fonte codicum PVat.v propter ὄμοιοτέλευτον facile intercidere potuisse adparet, recipienda fuisse, uerba autem l. 6 ἀλλά — 7 δοθεῖς (alt.) nihil aliud spectare nisi ut demonstretur, rationem $AE : EB$ datam esse, quamquam insolita demonstrationis breuitas offendit; scribendum enim erat Euclidis more l. 7 post δοθεῖς (pr.): $\tau\omega\ AE \ddot{\alpha}\varrho\alpha \pi\varrho\delta\varsigma Z\Delta \lambda. \dot{\varepsilon}. \delta.$ · ἀλλὰ $\tau\omega\ Z\Delta \pi\varrho\delta\varsigma BE \lambda. \dot{\varepsilon}. \delta.$ · $\kappa\alpha\iota\tau\omega\ AE \kappa\tau\lambda.$

p. 64, 21 παράλληλος in a deest idque rectissime, cum παρά — παράλληλος Euclides scripsisse non sit existimandus.

His praemissis statuendum est, quae Theon mutauerit et quid potissimum mutationibus secutus esse videatur. meminerimus autem oportet, exemplis ex scripturis codicis a et ex conspectu illo (β) petitis cautissime utendum esse. iam ad singula transeamus.

Ac primum quidem Theon id egit, ut errores, quos se in Euclidis libro deprehendisse arbitrabatur, emendaret et corrigeret. quod his exemplis confirmatur: p. 32, 14 sqq. miro sane demonstrandi ordine (u. p. 33 not.) offensus solitam rationem restituit, nisi quod initio omisit ἐπει γάρ τὸ AB $\tau\omega\Gamma$ δοθέντι μετόν ἐστιν η̄ ἐν λόγῳ (cfr. p. 166, 3).

p. 52, 23 Theon errauit, quod dicendum esse putabat, circulum datum esse magnitudine¹⁾, neque magis feliciter δέ substituit pro ἔρα sine dubio propter id, quod sequitur, δέδοται γάρ κτλ. u. p. 78, 6; 196, 21.

p. 160, 19 uerba μὲν A πρὸς τὴν Δ , τῆς δέ cum ad l. 20 λόγος — δοθεῖς referret, hic superuacanea esse iudicauit; sed ad demonstrationem sequentem totam referenda sunt. similis est ratio p. 168, 8—9, ubi Euclidis uerba mutauit, quia id, quod $B\Delta$ data est, nulli usui est.

1) δεδόσθαι apud Euclidem idem ualet quod δεδόσθαι τῷ μεγέθει u. schol. nr. 23.

p. 200, 12 ἡμίσεια — 13 ΒΑΓ fortasse propterea omisit, quod glossatoris additamentum esse censuit; sed u. p. 124, 14.

p. 226, 6 Theon, ut locum sanaret, pro δοθεῖσα scripsit θέσει respiciens, nisi fallor, ad p. 176, 2 atque δέδοται omisit. equidem satis habui δέδοται deleuisse.

Iam uero Theon non raro id sibi sumpsit, ut cum Euclidis se orationem putaret posse meliorem reddere, tum sermonem eius contraheret atque incideret. ex amplioribus huius generis mutationibus has adfero:

p. 10, 9—11 breuis esse uoluit, sed p. 12, 3—5 Euclidis uerba seruauit.

eidem studio tribuendum est, quod p. 10, 15 ἐπει — 16 ἄρα omisit neque p. 18, 23—24 quidquam nisi ἀνάπαλιν retinuit.

ea, quae p. 12, 8—16 leguntur, quamuis in a deprauata sint, ut, quid Theon scripserit, pro certo adfirmari non possit, tamen eum adparet Euclidis uerba pressisse.

p. 22, 9—13 rursus breuitati studuit, sed rem suam infelicitate gessit, quamquam concedo, ne librarios quidem a culpa liberos esse. fortasse Theonem offendit, quod Euclides praeter consuetudinem (u. p. 26, 4; 28, 3; 30, 2, 20; 36, 17; 38, 19; 40, 17; 100, 2; 104, 7), priusquam propositionem 2 ad demonstrationem adhibeat, rationis membra inuertit.

p. 28, 5—7 respexisse uidetur ad p. 20, 20 (u. etiam p. 34, 13—14, 19—20 et p. 26, 5—6; 42, 21—22); proportionem igitur paulo ante propositam omisit et διον — διον addidit. conferantur ea, quae p. 40, 19—20 et p. 30, 4—5, 22—23; 36, 19—20; 38, 21—22 simillime a Theone omissa sunt.

p. 46, 25—48, 1 pro εὐθεῖας γὰρ γραμμῆς τὰ πέρατα — δεδομένα ἔστω τῇ θέσει substituit εὐθεῖα γὰρ γραμμὴ ἔστω ἡς τὰ πέρατα — δεδομένα, fortasse ut notiones rectae et terminorum magis efferrentur.

p. 106, 2—3 Euclides Theoni longior uisus est; quare duo membra orationis parum feliciter in unum coniunxit; simili breuitate, memor sine dubio p. 130, 2, usus est p. 132, 20—21, si quidem uerba ἔστι — δοθεῖσα in archetypo suo habuit. p. 108, 19—20 cum membrum ἔστι — δοθεῖσα redundare iudicaret, uerba l. 19 ΓΑ — 20 τῶν deleuit et per ὥστε conclusionem adnexuit; cfr. p. 110, 4—5. similiter p. 140, 17—18 duobus orationis membris omissis ratiocinationis breuitatem adfectauit.

p. 150, 5 in uno eodemque membro temere breuitatem

quandam secutus est; nescio an in expositione ei displicerit
 $\pi\varrho\acute{\sigma}\tau\iota\ \delta\varrho\vartheta\vartheta\gamma\omega\nu\iota\sigma\tau\iota$.

in propositione 83 licet tota protasis librarii culpa inquinata sit, tamen amplificationem p. 164, 2 Theoni, quippe cui nudum illud $\xi\sigma\tau\iota\tau\iota$ minus placuerit, deberi puto.

p. 166, 3—5 mutauit ad similitudinem propositionis 85.
 p. 166, 23 sqq. $\xi\sigma\tau\iota\tau\iota$ post ΔE a librario inculcatum est; nam inauditum $\eta\ \Delta E$ $\xi\sigma\tau\iota\tau\iota$ nullo modo Theoni tribuerim.

p. 210, 2—8 postquam ratiocinationem in breuiorem formam redegit, uerba $\check{\omega}\ \check{\alpha}\varrho\alpha$ — $\delta\varrho\vartheta\mu\acute{e}n\sigma\tau\iota$ addidit, ne haec demonstrationis pars careret conclusione; u. p. 212, 12—14.

huc pertinent etiam ii loci, ubi Theon aliquod orationis membrum ita deleuit, ut nihil amplius mutaret nec quidquam adderet; u. p. 10, 18—19; 130, 9—10; 170, 4—5¹⁾) (cfr. lin. 21—22); 196, 22—23. ac ne p. 186, 10—11 quidem a culpa liberum eum esse opinor; etenim nescio an uerba l. 12 $\xi\mu\acute{a}\tau\acute{e}\varrho\alpha$ — $\xi\sigma\tau\iota\tau\iota$ uoluerit ad lin. 9 $\iota\sigma\eta$ — 10 $Z\Theta$ adnecti, quo facto $\delta\varrho\vartheta\mu\acute{e}\sigma\alpha$ — $\vartheta\acute{\iota}\sigma\epsilon\iota$ aut consulto aut temere omisit. quod conclusio extrema in Theoninis p. 50, 23; 110, 5—6; 166, 13—14 deest, id nemo adsignabit Theoni neque uero ea, quae p. 62, 8—9; 150, 21—23; 154, 4; 200, 15; 204, 20—21 in Theoninis peccata sunt. quodsi dubitari non potest, quin Theon, ut breuis esset, interdum quasi gradum demonstrationis omiserit, tamen eius generis omissiones, quae quidem per $\delta\mu\acute{o}\iota\sigma\tau\acute{e}\lambda\acute{e}v\sigma\tau\iota\sigma\tau\iota$ explicari possunt, si non omnes, at maximam partem librariorum negligentiae attribuenda sunt, uelut p. 28, 2—3, ubi in librarii antigrapho lin. 3 pro altero $Z\Gamma$ sine dubio scriptum erat ΓZ . conferantur praeterea hi loci: p. 24, 24—25; 34, 8—9; 42, 4—5, 7—8; 54, 16—17; 80, 13—14; 82, 2—3; 92, 8; 96, 8—9, 11—12; 112, 18; 126, 16—17; 130, 6—8; 132, 9—10; 134, 3—4; 142, 23—24; 144, 1; 146, 19—20; 150, 18—19; 154, 4, 9—11; 156, 16—17; 158, 5—6, 19—20; 170, 9—10, 17—18, 22—23; 178, 1; 180, 10; 182, 25—26; 184, 7—8; 206, 23—25; 228, 17.

p. 212, 4 uerba $\tau\eta\varsigma$ — 5 $\delta\varrho\vartheta\mu\acute{e}\varsigma$ cum in antigrapho codicis b propter $\delta\mu\acute{o}\iota\sigma\tau\acute{e}\lambda\acute{e}v\sigma\tau\iota\sigma\tau\iota$ intercidissent, in margine addita erant; inde postea loco parum recto lin. 8 inserta sunt.

1) In archetypo codicum PVat.v uerba $\check{\omega}\varsigma$ — $B\Delta$ a librario omissa in margine adscripta erant atque ibi in P leguntur; librarii autem codd. Vat.v ea in textum receperunt.

Plures Theonis emendationes et mutationes pauca uerba amplectuntur:

p. 10, 7—8 quod pro $\pi\varrho\circ\varsigma$ — $\delta\varepsilon\delta\omega\mu\acute{\epsilon}\nu\circ\nu$ scripsit, magis perspicuum esse existimauit (cfr. lin. 18—19). eadem de causa p. 44, 23 pro $\alpha\acute{\nu}\tau\tilde{\omega}\nu$ recepit $\tau\tilde{\omega}\nu \Delta$, Z. cfr. etiam p. 92, 1.

p. 26, 23 pro $\tau\tilde{\omega}$ substituit $\alpha\acute{\nu}\tau\tilde{\omega}$ ó, quia subtilius limatiusque ei uisum est, rationem, quam datam esse suppositum est, rationi, quam datam esse demonstratum est, aequalem proponi, quam hanc illi. similiter p. 68, 21 pro $\tau\tilde{\omega}$ scripsit $\alpha\acute{\nu}\tau\tilde{\omega}$ $\tau\tilde{\omega}$ (p. 70, 22 mutatione abstinuit). atque idem secutus est sine dubio p. 38, 13; in articulis enim peccauit librarius. p. 28, 22; 40, 13 Theon non mutauit.

p. 42, 21 ei asyndeton displicuit; quare $\kappa\alpha\acute{l}$ $\xi\sigma\tau\alpha\acute{l}$ pro $\xi\sigma\tau\alpha\acute{l}$ $\kappa\alpha\acute{l}$ scripsit.

p. 46, 6 $\tau\tilde{\omega}$ $\delta\acute{e}$ $\dot{\nu}\pi\circ\dot{\nu}$ $\tau\tilde{\omega}\nu \Delta$, Z $\dot{\nu}\sigma\circ\dot{\nu}$ $\tau\tilde{\omega}$ $\dot{\alpha}\pi\circ\dot{\nu}$ $\tau\tilde{\omega}\varsigma$ E posuit pro $\tau\tilde{\omega}$ $\delta\acute{e}$ $\dot{\nu}\pi\circ\dot{\nu}$ $\tau\tilde{\omega}\nu \Delta$, Z $\dot{\nu}\sigma\circ\dot{\nu}$ $\tau\tilde{\omega}$ $\dot{\alpha}\pi\circ\dot{\nu}$ $\tau\tilde{\omega}\varsigma$ E, quod pro $\Delta \times Z$ substituendum erat E². (lin. 5—6 non mutauit neque p. 134, 7; 160, 11—13, 21—23; 164, 16—17¹).) simili commutatione etiam p. 70, 11—12 consulto usus esse uidetur, licet librarium quoque peccasse adpareat²). p. 68, 10; 200, 21 Theon culpae expers est.

p. 50, 20 ós pro $\kappa\alpha\acute{l}$ $\xi\sigma\tau\omega$ scriptum Theoni non tribuerim; p. 50, 2; 52, 11 quidem id intactum reliquit. ós nescio an ex compendiis male intellectis natum sit.

p. 122, 2 anguli significatio $\dot{\eta}$ $\pi\varrho\circ\varsigma$ $\tau\tilde{\omega}$ A ei displicuit; quare solitam $\dot{\nu}\pi\circ\dot{\nu}$ $\tau\tilde{\omega}\nu B\Gamma$ restituit, p. 156, 1 autem $\pi\varrho\circ\varsigma$ $\tau\tilde{\omega}$ deleuit.

p. 208, 19 Theoni pro $\mu\acute{\varepsilon}\zeta\acute{\nu}\circ\varsigma$ $\xi\sigma\tau\iota$ libuerat substituere $\dot{\nu}\pi\acute{\varepsilon}\chi\acute{\varepsilon}\iota\acute{\nu}\iota$; librarius autem postquam scripsit lin. 19 $\sigma\acute{\nu}\nu\acute{\nu}\mu\acute{\varepsilon}\phi\acute{\nu}\circ\acute{\nu}\circ\acute{\nu}$, oculis rediit ad lin. 18 $\sigma\acute{\nu}\nu\acute{\nu}\mu\acute{\varepsilon}\phi\acute{\nu}\circ\acute{\nu}\circ\acute{\nu}$ itaque uerba $\tau\tilde{\omega}\varsigma$ $\Gamma\Delta\kappa\alpha\acute{l}$ $\tau\tilde{\omega}\varsigma$ AB repetiuit.

p. 214, 1—2 Theonem constructio uerborum offendit; quare $\pi\varrho\circ\kappa\acute{\nu}\iota\acute{\nu}\circ\acute{\nu}\iota$ falso interpolauit; $\delta\acute{e}$, quod propter antecedens $\dot{\varepsilon}\pi\acute{\varepsilon}\iota$ ferri non potest, delendum esse non uidit; $\dot{o}\acute{\nu}\sigma\alpha$ autem, postquam $\tau\epsilon$ inculcauit, deesse posse ei uisum est.

Theonis mutationes etiam ad singula uerba pertinent, uelut p. 156, 2 $\delta\tilde{\eta}\lambda\circ\lambda\circ\lambda$ scripsit pro $\lambda\acute{\varepsilon}\gamma\omega$, p. 14, 9 $\kappa\acute{\nu}\acute{\nu}\circ\acute{\nu}\iota\acute{\nu}\iota$ pro $\xi\sigma\tau\omega$

1) Hoc loco $\tau\tilde{\omega}$ et $\tau\tilde{\omega}$ in Vat. permutata sunt.

2) Euclides ne in Elementis quidem illud chiasmi quem uocant genus spreuit, uelut uol. IV p. 278, 12—13.

(cfr. p. 10, 9). de p. 26, 3 ἔστω pro γεγονέτω dubito; in eadem formula alibi semper γεγονέτω legitur; u. p. 20, 17; 22, 7; 30, 19; 34, 11, 17; 36, 16; 72, 19; 74, 14, 16; 76, 25. ac ne ea quidem uocabula, quae uere mathematica vocari possunt, uariare ueritus est: pro ἀγομένη p. 4, 16 praetulit παταγομένη, p. 4, 18, 20 ἀναγομένη, p. 64, 2 διήχθω pro πατήχθω respiciens ad p. 62, 4, p. 102, 19 ἐνβεβλήσθωσαν pro διηχθωσαν, p. 104, 12 ἐλλείποντος pro ἐλλείμματος (non mutauit p. 168, 8), p. 150, 11; 212, 18 ἐκπείσθω pro πείσθω, p. 166, 11 ὑπέρρημα pro ὑπερβολή (hoc intactum reliquit p. 106, 11); etiam p. 176, 20 ἡκέτω in ἐρχέσθω mutatum sine ulla dubitatione Theoni tribuo. hoc referendum est, quod p. 174, 21; 194, 14 pro δοθέν substituit τυχόν; contra p. 196, 6 pro τυχόν maluit δοθέν. multis locis librarios in eo genere commutationum errasse manifestum est; u. p. 64, 7; 78, 10; 186, 7; 200, 1; praeterea cfr. p. 76, 15; 192, 15, 16 al.

Ordinem uerborum in Theoninis saepius inuersum habemus; cfr. praeter locos infra commemorandos p. 30, 1—2; 40, 3; 64, 18; 94, 21; 100, 8 al. p. 178, 11 Theon nescio an uoluerit δεδομένον et τοῦ ΑΒΓ artissime coniungi neque minus p. 180, 1 respiciens ad p. 174, 20 (cfr. p. 184, 23); p. 218, 27 Euclidis ordinem respuit omissio δῆ, quod ei displicuit.

Litterae ex figuris sumptae in Theoninis sescentis locis permutatae sunt idque librariorum aut licentia aut neglegentia plerumque factum esse patet. p. 102, 7—9 Theon propter ultimum antecedentis proportionis membrum priore loco ΓK posuisse uidetur, ut in iis, quae sequuntur, litteras commutare cogeretur¹⁾. p. 164, 14 litteras Δ et E commutauit propter rationem sequentem $A \times \Delta : A \times E$. p. 180, 6 quoniam ΔA praetulit pro $A\Delta$ (cfr. p. 176, 17), Z , E ei mutandum erat in E , Z . p. 200, 1 ordo litterarum Θ , K Theonem offendit, cum respiceret ad ordinem rectarum AB , $\Gamma\Delta$ p. 198, 24. sed Euclidem id chiasmi genus non esse aspernatum, docent loci, quales sunt p. 110, 21, ubi librarius cod. P ordinem mutasse putandus est; 152, 17; 156, 5²⁾.

1) Temerarias inuersiones membrorum rationum, uelut p. 128, 7—8, silentio praetereo.

2) Similia etiam in Elementis inueniuntur, uelut uol. I p. 290, 24—25; cfr. etiam uol. V p. 40, 12—13 et Pappus ed. Hultsch p. 150, 17. mathematici Graeci, cum in construendo demonstrandoue de una figura ad alteram siue de una eiusdem

Restant ii loci, quibus Theonini in minutissimis quibusdam sermonis cum ceteris libris discrepant. atque harum quoque mutationum satis magnam partem Theoni tribuerim neque de hac sententia depellor inconstantia ista, quam in his quoque rebus deprehendimus; uelut p. 112, 14; 118, 12 pro ἄρα posuit ὥστε, contra p. 170, 7 ἄρα pro ὥστε. porro p. 174, 17 καὶ pro δέ substituisse uidetur (cfr. etiam p. 166, 7), contra p. 58, 13; 180, 16 δέ pro καὶ, atque hoc quidem loco fortasse propter p. 178, 7, 23 (cfr. p. 184, 16). etiam p. 30, 14 δέ pro καὶ — μέν positum propter μέν lin. 10 omissum Theoni ipsi adsignauerim. p. 182, 7 καὶ ἐπεῑ mutauit in ἐπεῑ γάρ, quoniam omiserat ἐπεῑ ξεύχθω ἡ ΒΔ. p. 172, 19 ἐπειδή pro ἐπεῑ καὶ scriptum utrum Theoni tribuendum sit an librario, dubito. p. 60, 11 δέ pro ἄρα, p. 82, 24; 158, 8 ἄρα pro δέ, p. 98, 22; 202, 13 δέ pro δή, haec omnia a Theone aliena sunt, neque minus mutatio p. 186, 15. p. 180, 19; 182, 5 et p. 208, 5, 14 in praepositionibus ἀπό et ὑπό permutedis peccauit librarius; idem p. 54, 6 πρός scripsit pro εἰς. sed p. 136, 9 εἰ pro ἀπό imputare malim Theoni (ἀπό intactum reliquit p. 152, 10), qui sine dubio pro μετὰ τοῦ p. 210, 18 praetulit καὶ τό et lin. 18—19 τε — καὶ τῷ. idem p. 218, 8 εἰ τοῦ ὅν in ἔξ οὐ ὅν mutasse putandus est, licet illud lin. 7 in b legatur¹⁾. etiam p. 16, 21; 18, 12; 20, 2, ubi Theonini pro μετὰ τοῦ ἔξης praebent μεθ' οὐ, in eum culpam contulerim. πρός τήν, quod saepius, uelut p. 100, 16; 102, 10; 140, 8, 21; 142, 10; 144, 6, 17 al., in Theoninis pro πρός ἡν ἡ inuenitur, nemo tribuet Theoni. interdum in Theoninis pro praesenti futurum substitutum est, uelut p. 16, 20; 178, 10, 25 (β); 184, 20 ἔσται pro ἔστι, p. 72, 27; 134, 13 ἔξει pro ἔχει, p. 48, 16 μεταπεσεῖται pro μεταπίπτει; saepius autem pro futuro deprehendimus praesens, uelut p. 18, 11; 164, 24; 168, 15 ἔστι pro ἔσται, p. 14, 5; 26, 13; 28, 12, 18; 32, 7; 34, 1, 24; 38, 4; 40, 4, 9; 44, 12; 116, 8; 118, 3 ἔχει pro ἔξει. permutas formas uerbi διδόναι Theoni adscribendas esse puto, uelut p. 122, 7 ἔστι δοθεῖσα pro δέδοται (u. etiam p. 128, 20; 172, 11),

---

figurae parte ad alteram digito aut oculis parumper deflectunt, interdum puncta et rectas, quae ex hac mox promenda sunt, praecipiunt, ut in constructionis uel demonstrationis uerbis ordo punctorum et rectangularium inuertatur.

1) De memorabili compositione verborum ἔξ οὐ ὅν u. Hultsch, Berliner philol. Wochenschrift 1891 p. 777.

contra p. 178, 16 δέδοται pro δοθεῖσά ἔστιν, p. 48, 9 δοθῆ pro δοθὲν ἦ et δοθὲν ἔσται pro δοθήσεται, p. 180, 3 δοθέν pro δεδομένον (cfr. p. 180, 19). de p. 126, 16; 128, 18, ubi numerus pluralis pro singulari post neutrius generis subiecta in b legitur, admodum dubito, idque propter p. 146, 2 ἔχετωσαν, quod sine dubio librario debetur. p. 2, 9 Theon pro λέγονται praetulit λέγεται respiciens, nisi fallor, ad lin. 2; sed ibi antecedit δεδομένα. p. 208, 12 ἵσον pro ἵσα librarius peccauit¹⁾. hic eae quoque commutationes ordinis uerborum memorandae sunt, quas leuissimi momenti esse adparet. p. 210, 1 ἄρα transposuit Theon, idem fortasse p. 6, 8 (cfr. p. 112, 3), contra p. 108, 2; 204, 8—9 librarius. p. 182, 18; 214, 4 Theon ἵση ἔστιν pro ἔστιν ἵση substituit (cfr. p. 230, 7); de p. 164, 16 propter Vat. minus certus sum; p. 132, 5 ἔστιν ἵσον pro ἵσον ἔστιν scripsit librarius. alia exempla illius generis commutationum inuenies p. 8, 4; 36, 12; 50, 6; 100, 8; 218, 6; 220, 4.

Theon igitur ut Euclidis uerba saepe uariauit, ita non raro operam dedit, ut eius orationem mutando ad eandem normam et regulam dirigeret. at ne in hac quidem re patet eum sibi satis congruenter conuenienterque uersatum esse. plura exempla si desideres, non est quod longe quaeras.

Nam cum protasis et ecthesis apud Euclidem plerumque, quantum fieri potest, consentiant²⁾, Theon hic illic, ubi non plane congruunt, consensum restituit, velut p. 30, 13; 142, 6 πρὸς ἄλληλα addidit, p. 138, 11 parum constanter non addidit³⁾. eodem consilio p. 84, 14 ὡς μία interpolauit, p. 174, 17—18 πρὸς τὴν τοῦ κύκλου περιφέρειαν omisit, p. 52, 21; 82, 14; 174, 22 uerborum ordinem mutauit.

1) Hunc errorem constat ex compendio parum recte intellecto natum esse. compendiorum inscitiae etiam tribuendum est p. 68, 18; 100, 5 ἐκατέρα pro ἐκάστη, p. 90, 5 ἐκάτερον pro ἐκαστον, contra p. 176, 1 ἐκαστον pro ἐκάτερον, praeterea quod in Theoninis sescenties peccatum est in articulis commutatis, uelut in rectangulis significandis p. 118, 2; 160, 22; 164, 14; 178, 14, 19 (bis); 180, 4, 7, 9, 11, 12 al. τῆς pro τῶν, p. 164, 13, 15—18; 168, 23; 170, 2, 11; 218, 21 τῆν pro τῶν scriptum, in angulis p. 114, 7; 130, 3; 156, 6; 166, 20; 168, 17 al. τῆν pro τῶν, p. 114, 17, 20; 118, 5 (bis); 128, 24 al. τῆς pro τῶν.

2) Non concordant in prop. 9, 25, 31, 53, 65, 68—73, 94.

3) p. 138, 15' uerba πρὸς ἄλληλα in P librarii errore interciderunt.

Iam ad idem illud Theonis studium referendum est, quod p. 172, 15 solitam demonstrationis formam restitui uoluit, p. 110, 1 ὅν pro οὗ scripsit memor p. 108, 3, p. 120, 25 λόγος ἐστὶ δοθεῖς addidit, p. 118, 4 ἡ ἐφεξῆς ἄρα inculcauit respiciens ad p. 80, 22; 112, 10; 124, 12; sed hoc p. 210, 25, ut parum sibi est constans, addere neglexit. p. 98, 22 τε, quod p. 90, 20, 24; 94, 1—2; 98, 6; 104, 19; 114, 10, 13 in uerbis ὄμοια καὶ ὄμοιώς κείμενα uel ἀναγεγραμμένα non legitur¹⁾, delendum esse censuit. etiam p. 12, 5—6 Euclidis usum secutus esse putandus est. quod exemplum cum adtuli, ad eos locos perueni, quibus solitum uerborum ordinem refecit. namque cum Euclides plerumque dicat ἐπεὶ λόγος ἐστὶ τοῦ — δοθεῖς, Theon etiam p. 26, 2 haec uerba sic collocauit. item p. 64, 11—12 singularis sane ordo eum offendit. p. 92, 17 sine dubio respexit ad p. 88, 2; 90, 3 al., p. 128, 7—8 ad p. 82, 25; 84, 19; 92, 5; 96, 26; cfr. p. 132, 10. p. 88, 10 pro ἐστὶ δοθεῖσα praetulit δοθεῖσά ἐστι (u. p. 82, 7; 84, 4, 25; 86, 15); p. 80, 17—18 cum Euclidis morem nondum perspexisset, nihil mutauit; p. 212, 23 ἐστὶ δοθεῖσα Theoni tribuere dubito; cfr. p. 220, 4. idem illud autem spectauit p. 134, 19; 136, 2. praeterea u. p. 68, 1; 86, 20; 96, 1. atque etiam p. 86, 2—3, 5—6 ordo ei insolitus uidebatur; postquam autem eundem ordinem lin. 21—22 repperit, mutando abstinuit; contra p. 94, 8, 11 τῷ εἰδει transposuit. huc referri possunt etiam loci p. 94, 15; 202, 25. adde, quod Theon p. 166, 8; 180, 2; 186, 15 pro τὸ δοθέν — scripsit δοθὲν τό —. p. 72, 15 ab eodem statuerem ordinem σημείω δεδομένω, qui quidem in propositione adsumpta inueniatur (u. p. 50, 12, 15 et p. 54, 19), restitutum esse, nisi p. 70, 15 in b legeretur δεδομένω σημείω. denique p. 178, 2 adferre libet, ubi Theon ἄρα insolenter collocatum retraxit²⁾.

Iam uero Theon sibi temperare non potuit, quin ea, quae ab Euclide parum recte omissa esse existimaret, adderet atque eius ratiocinationem ad maiorem subtilitatem et perspicuitatem expoliret.

etsi a totis propositionibus interpolandis abstinuit neque demonstrationes alteras addidit, tamen supplementum ad de-

1) Librarii quam proclives fuerint ad τε in his uerbis addendum, docent loci p. 90, 20, 24; 114, 10.

2) Librarius codicis P ἄρα propter singularem collocacionem omisit.

finitionem 8 non minus ei delegauerim quam ea, quae p. 80, 6 in cod. a plane abunde ac paene inepte addita sunt; quamquam concedo hoc additamentum sapere scholiastae fabricam¹⁾ (cfr. schol. nr. 94). quod p. 88, 7 addidit, id iam hic dicendum esse censuit memor propositionis 47 p. 86, 8—9; καὶ particulam adicere neglexit.

Euclides interdum, ubi figurae litteras exspectamus, in uniuersa significatione linearum uel figurarum acquieuit. Theoni parum id definite expressum uisum est; quare addidit p. 52, 20 ἡ ΛΑ respiciens fortasse ad p. 52, 6, p. 212, 14 autem ΑΒΓ. idem, ut perspicuitati consuleret, p. 20, 11 τὸ αὐτὸν τὸ ΑΒ, p. 200, 9 ἡ ΑΔ interpolauit.

praeuiam conclusionem additam inuenimus p. 206, 9 καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ νπὸ τῶν ΓΑΖ ἔστι δοθεῖσα eandemque p. 230, 12. praeterea Theoni, non librario tribuerim additamentum p. 14, 13 λόγος ἄρα καὶ ὁ τοῦ Ε πρὸς τὸ Ζ δοθεῖς. et solet Euclides simillimis locis hac uberiore argumentatione uti, uelut p. 10, 11—14; 12, 5—6; 20, 17—18; 26, 3—4; 34, 11—12; 36, 16—17. sed quoniam paulo ante (p. 14, 11) eundem quasi gradum demonstrationis omisit, non est, cur negemus, hoc loco eum eidem breuitati studuisse, quamquam ex illo δοθεῖς, quod Pv post Ζ (l. 13) addunt, collegeris, in horum codicum anti-grapho uerba λόγος — Ζ propter ὀμοιοτέλευτον intercidisse. membrum ratiocinationis per se quidem rectum, sed minime necessarium p. 98, 23 interpolauit uerbis lin. 22 δὴ τὸ Λ in δὲ τὸ Α mutatis, postquam p. 98, 7 eandem breuiorem demonstrationis formam intactam reliquit (cfr. etiam p. 104, 20). non magis additamenta desideramus, quae p. 168, 11; 176, 3; 196, 7 Theon, nisi fallor, non librarius inculcauit.

utrumque interpolationis genus eodem loco coniunxit p. 202, 6—7.

neque uero desunt loci, ubi causam addi uoluit. p. 148, 4 causam per γάρ adnectit; nam Theon ipse δέδοται γάρ, non δέδοται ἄρα, quod b habet, scripsisse putandus est. hue referre licet p. 170, 25 — 172, 3; Theonem enim arbitror uerba p. 172, 1 τῆς γὰρ ΓΒ — lin. 2 ΒΔ in exemplari suo non

1) Alibi quoque scholium aut pars scholii uel glossematis in Theoninorum textum irrepisso uidetur, uelut p. 66, 10; 136, 9; 140, 8; 146, 8, 22.

legisse atque causam, quam abesse noluit, more Euclideo prae-misso; u. p. XVI et schol. nr. 188.

priusquam ad unius uel duorum uocabulorum additamenta, quae in codicibus Theoninis deprehendimus, transeo, non possum non fateri, id genus plurimum habere dubitationis, praesertim cum magna exemplorum copia in ea Datorum parte inueniatur, ubi codice b destituti sumus, atque idem uocabulum alio loco addatur, alio eoque simillimo omittatur. attamen si quis et totam recensionis Theoninae rationem considerabit et licentiam Theonis libidinemque reputabit, facile adducetur, non pauca illius generis ei adscribenda esse. neminem autem offendet, quod eos locos, ubi uocabula illa omissa sunt, ne postea ad ea redire cogerer, e uestigio addidi¹⁾. incipiamus igitur a substantiuis.

σημεῖον add. b p. 198, 5, a p. 58, 10; om. a p. 200, 1.

γραμμή add. a p. 50, 15; 176, 5, 14; 178, 16; 182, 1; 184, 27.

εὐθεῖα add. b p. 58, 5; 64, 21; 88, 6, a p. 44, 17; *εὐθεῖα γραμμή* add. a p. 192, 21; *εὐθεῖα* om. b p. 66, 3; 152, 11, a p. 48, 5; 52, 6; 54, 15; 176, 15.

γωνία add. b p. 72, 6, 13; 80, 14; 82, 5; 88, 10; 116, 21²⁾; 118, 4; 200, 12; 208, 23; 210, 9; 212, 25, om. p. 88, 11; 122, 7; 154, 1.

πλευρά add. b p. 96, 14, om. p. 128, 13; 154, 25.

τρίγωνον add. b p. 88, 20; 116, 11; 120, 16; 136, 5, om. p. 122, 3; 134, 20; 152, 20.

χωρίον add. b p. 114, 20.

κύκλος add. β p. 2, 19, *τοῦ κύκλου* om. a p. 176, 16³⁾.

περιφέρεια add. a p. 192, 15, *διάμετρος* p. 186, 5.

μέγεθος add. a p. 20, 10.

λόγος add. b p. 218, 14, a p. 26, 3; om. a p. 10, 19; 40, 14.

ex reliquis additamentis p. 162, 5 *οὖσαι* inutiliter additum Theoni deberi uidetur neque minus p. 66, 2 *αὐτήν*. p. 210, 14 praepositionem (*μετά*) repetendam esse iudicauit. p. 56, 14 *δεδομένος* deesse noluit, quod Euclides *τῇ θέσει*, non *θέσει*

1) In hac disputationis parte ab exemplis ex b adlatis locos codicis a existimauit separandos esse.

2) *γωνίαν* ab Euclide sine dubio scriptum et in archetypo codd. P Vat. vb omissum Theon post *ἔχον*, librarius cod. P ante *ἔχον* addidit.

3) *τοῦ κύκλου* p. 174, 24 in a additum propter Vat. v in interpolationibus ante Theonem ὅρτι numerauerim.

scripserat; p. 44, 1 δοθείς, p. 180, 16 δοθεῖσα addendum esse censuit, quo oratio planior fieret. eundem p. 164, 16 δοθεῖς, quod p. 32, 18 omisit librarius, deleuisse, parum constat. p. 136, 8 αὐτῶν et p. 168, 15 εἰναι non commisit Theon.

non paucis locis in Theoninis interpolatum est ἔστι idque post ἄρα p. 104, 8; 108, 5; 212, 24; 214, 4; 220, 12 (b); p. 182, 15; 184, 12; 226, 20 (a). ἔστιν p. 58, 12 ante ἄρα additum propter miram uerborum collocationem Theoni non tribuerim, etsi p. 102, 24 eodem loco interpolatum inuenitur. post γάρ additur p. 112, 14 (b); p. 228, 18 (a). p. 172, 16 ἔστιν, cum in Vat. v quoque legatur, ante Theonem interpolatum uidetur (idem nunc de uerbis δοθὴ γάρ iudico; quare uncis includenda erant). p. 160, 22 ἔστι post ἵσον addidit Theon, p. 228, 14 post συναμφότερος et p. 228, 15 post οὗτως librarius. et ante δοθεῖς et post δοθεῖς additum inuenitur; anteponitur p. 160, 17 (b); p. 22, 9; 30, 2; 38, 15 (ineptissime); 228, 8 (a). postponitur p. 34, 12; 38, 12 (a). restat p. 98, 10, ubi Theon fortasse ad lin. 2 respexit. idem ἔστι in Theoninis saepius omissum quam additum deprehendimus. quod tantum abest, ut omnibus locis a Theone peccatum esse statuam, ut huius quoque omissionis auctorem non raro librarium esse libentissime concedam. nec qui nonnullis locis inarchetypo codd. P Vat. v interpolationem se contendet iactasse, me habebit aduersarium. ἔστι post ἄρα omissum est p. 90, 9; 114, 14; 146, 25; 154, 13; 204, 5, 20 (b); p. 50, 2; 182, 12; 192, 16 (a), una cum ἄρα p. 6, 22; 10, 11—12; 62, 7 (a), ubi omissio non minus quam p. 118, 16; 130, 8; 220, 12 librario tribuenda. p. 118, 8; 164, 9 res dubia est, p. 88, 18 (b); p. 6, 3 (a) non dubia. p. 132, 13 Theon, quia ἔστι abesse uoluit, ἵσον transposuit (cfr. p. 134, 7). praeterea u. p. 128, 8; 166, 2; 168, 10; 202, 13; 208, 23; 214, 17 (b); p. 12, 6; 34, 15; 38, 13; 54, 15; 58, 13; 186, 15; 226, 6 (a). εἰσι p. 2, 8 (β) additur.

ἄρα p. 118, 4 interpolatum Theoni, p. 90, 14; 204, 25 librario tribuo. p. 112, 3 si Theon ipse ἄρα addidit, miror, δέ eum non deleuisse. aliquanto pluribus locis in Theoninis omissum inuenies idque ueri simillimum est satis saepe librariorum incuria factum esse¹⁾, ut, quid Theoni debeatur, difficile sit dijudicare, praesertim cum Euclides ipse in hac particula uel

1) Quam facile etiam in optimis libris ἄρα interciderit, ostendunt loci p. 178, 3 (om. P); 186, 12 (om. P Vat. v); 200, 15 (om. Vat. v). his enim locis ἄρα omitti non potest.

addenda uel omittenda parum sibi constans fuisse uideatur. ἄρα si p. 34, 16 Euclides ipse omisit, id quod, licet omnes codices consentiant, nescio an iure in dubium ueniat, idem a Theone p. 18, 5, 22; 34, 10 (a) omissum esse potest, neque minus p. 10, 11; 22, 7; 30, 20 (a). p. 136, 23 (b); p. 16, 11; 30, 5 (a), ubi in apodosi deest, eidem omissionem imputauerim. praeterea u. p. 88, 15; 98, 9; 156, 15; 216, 5 et p. 32, 18 (a). etiam de ἄρα p. 214, 22 post ἐναλλάξ omissso dubito, cum et addi et omitti possit.

in fine ectheses semper nudum λέγω inuenitur ac ne p. 184, 3 quidem, ubi altera ectheses pars repetitur, Euclides δῆ addidit (p. 124, 9 δῆ nemo non desideraret). item Theon et librarii in nudo λέγω acquieuerunt. δῆ in b interpolatum est p. 74, 18, praeter Euclidis consuetudinem omissum p. 80, 19, fortasse propter lin. 5 ἀλλ' ἔστω.

οὖν post ἐπεῑ in Theoninis p. 58, 6; 114, 11 (b); p. 54, 14; 198, 20 (a) additum librariis tribuendum; p. 126, 24; 210, 11, ubi post ἐπεῑ omittitur, in archetypo codd. PVat.v interpolatum esse potest, nisi fallor etiam p. 214, 13.

γάρ a Theone nusquam additum est; nam p. 174, 20 insertum est errore librarii, qui quidem, postquam ad lin. 24 εἰλήφθω oculis aberrauit, errore intellecto neque γάρ deleuit et γάρ lin. 24 omisit¹⁾. γάρ utrum p. 168, 16; 172, 9 (b); p. 46, 16; 180, 23 (a) expositionis, p. 94, 13; 156, 4; 172, 13 demonstrationis initio a Theone an librariorum culpa omissum sit, decernere non audeo.

μέν p. 164, 12 in b additum librario, non Theoni deberi constat; ab eodem p. 22, 19; 24, 16; 30, 10 (β) uidetur omissum esse.

δέ p. 2, 4 (a) Theon addidit, nisi forte in archetypo codd. PVat.v intercidit. p. 68, 5 librarius peccauit, qui p. 98, 25; 156, 10 (b); p. 42, 16; 80, 2; 178, 7, 23 (a) particulam temerarie omisit. neque uero p. 130, 21 (b); p. 36, 3 (a) δέ propter antecedens μέν deesse potest.

τε p. 210, 21 ad lin. 18 respiciens Theoni tribuo; p. 214, 2 (b); 178, 8 (a) ab eodem interpolatum esse crediderim, fortasse etiam p. 2, 17 (β), quamquam, si quis hoc loco omissionem librario archetypi codd. PVat.v imputari malit, non repugnabo.

1) Simili errore librarius cod. b p. 136, 23 ναι ἐπεῑ scripsit, quo facto ἄρα ei omittendum erat.

p. 158, 26¹⁾) prius τε a librario additum esse ueri simillimum est, de altero constat. p. 2, 9 (β); 26, 17 (α) omissionem huius particulae eidem tribuerim; de τε p. 98, 22 omissio p. 21 dictum est.

ναῑ siue additum siue omissum plurimum habet dubitationis. p. 128, 7; 160, 23; 196, 19 (b); p. 16, 7; 18, 18 (a) Theoni deberi uidetur, librariis p. 68, 14; 98, 8; 132, 16; 212, 1 (b); p. 20, 22; 28, 21 (a). p. 68, 17; 146, 25; 170, 16 (b); p. 8, 5; 50, 5; 174, 13 (a) a Theone omissum esse potest; p. 70, 13; 74, 17; 88, 18; 126, 13; 134, 5; 144, 13; 198, 9; 200, 23; 204, 4 (b); p. 14, 1; 16, 19; 44, 2, 23 (a) librarii peccauerunt. ναῑ nonnullis locis, in primis iis, ubi initio demonstrationis ante ἐπεῑ in Theoninis non legitur (p. 132, 19; 200, 9 (b); p. 226, 5 (a), in archetypo codd. PVat.v facile credideris interpolatum esse. p. 168, 4 (b); 176, 2 (a) omitti non potest.

restat locus de articulo in Theoninis uel addito uel omissso. ac primum quidem inter πρός et litteras figurae interpositum est τό p. 10, 12; 12, 4, 5, 6, 21, 23; 18, 18 (bis), 25; 26, 23; 28, 2 (bis); 38, 12, 13, 17 (bis), 18 (bis); 40, 15; 42, 19, 20, 21; 44, 4 (a), τήν p. 102, 25; 136, 16; 150, 23 (bis); 182, 16; 214, 6, 21 (b); p. 200, 4 (bis) (a); post eandem praepositionem omissum inuenitur τό p. 90, 11; 134, 6; 148, 20 (b); p. 10, 8; 20, 18; 22, 15; 26, 22; 44, 5 (a) atque, ubi deesse non potest, p. 136, 6, τήν p. 74, 17 (b); 60, 7 (a)²⁾. iam uero Theonem ipsum puto p. 214, 8 (b); 44, 23 (a) articulum τῆς post ἀπό in quadrato significando ab Euclide omissum offendisse; quamquam p. 124, 21; 218, 26 eum non addidit atque p. 170, 17 omisssse uidetur. in rectangulis autem Euclides τῶν raro omisit, u. p. 124, 20; 126, 5; 180, 11; a Theone articulus neque additus neque omissus deprehenditur; nam τῶν p. 212, 9 additum, p. 210, 13 omissum librario tribuere malim, cui sine dubio p. 180, 11 (a) τῆς debetur; eiusdem incuria p. 156, 15 ὑπὸ τῶν intercidisse adparet. in angulis significantis cum codices sescentis locis miro consensu articulum post ὑπό praebeant

1) Hoc loco in textu distinguendum non erat, erat p. 160, 1 post μέσην.

2) Articulus post πρός etiam in ceteris codicibus saepius uel additur uel omittitur, u. p. 12, 4; 18, 25; 20, 21; 44, 6, 7; 182, 16; 214, 6 et p. 76, 2; 92, 4; 116, 11.

totidemque omittant, Euclidem mihi persuasi sine ullo discrimine et ἡ νπὸ τῶν ΑΒΓ et ἡ νπὸ ΑΒΓ dixisse. in Theoninis τῶν satis plane additur; u. p. 82, 5, 6 (bis), 15; 112, 13, 14; 118, 4; 136, 22; 144, 8; 146, 25; 198, 8, 10; 202, 6; 210, 9, 12, 26; 212, 1, 20, 25, 26; 214, 1, 2, 3 (bis), 15, 16, 18, 19; 216, 1 (b); p. 54, 16, 18; 78, 16; 194, 5, 6 (a). omittitur p. 72, 6; 82, 15; 86, 15; 88, 11; 212, 22 (b); p. 56, 8 (a). quod in Theoninis p. 142, 1; 214, 15, 17 (b); p. 176, 4; 182, 2, 3; 230, 3 (a) τῆς, p. 114, 18; 130, 2; 156, 6; 172, 16 τῆν additur, non est ponendus in culpa Theon. reliquos locos, ubi articulus siue a Theone siue a librariis temere uel additus uel omissus est¹), praetermitto, neque ad me pertinere arbitror, reliqua exempla neglegentiae et temeritatis librariorum congerere.

Exemplis, quae adtuli, luculentissime comprobatur, Theonem non solum in omni genere additamentorum paene dixi delectatum esse, uerum etiam breuitatis cuiusdam studio abruptum non pauca omisisse. restant autem aliae omissiones, quarum magna pars Theoni deleganda est. Euclides quidem ea, quae in propositione uniuerso expressit, in expositione ad certas figurae litteras referre solet. Theon interdum in expositione quoque uniuersam ac minus distinctam significationem ita praetulit, ut aliquid omitteret, uelut p. 134, 15 τὰς πρὸς τοῖς Α, Δ, p. 22, 24 τὸ ΑΓ et lin. 25 τὸ ΒΔ, p. 8, 5 ἐκ τῶν ΑΒ, ΒΓ, p. 46, 18 Ε. nec dissimiles sunt illae omissiones, quas p. 24, 8 et p. 200, 8; 210, 10 in Theoninis deprehendimus. praeterea Theon p. 170, 20 μιᾶς superuacaneum esse iudicauit; eadem de causa p. 46, 15, 23; 48, 1 τῇ θέσει deleuit, p. 110, 8, 13; 112, 23; 114, 5, 18 τῷ εἶδει speciei ratus notionem in sequenti εἶδος satis expressam esse. contra p. 90, 2; 104, 21; 110, 24; 150, 4; 206, 10 librariorum culpa manifesta est. idem dici sane licet de p. 98, 17, ubi καὶ τῷ μεγέθει in b deest, cum probabilitate quadam etiam de p. 98, 23. sed p. 106, 1, 22 omissionem Theoni imputauerim. idem nescio an p. 154, 5 τετράγωνον, p. 120, 24; 184, 22 δρυογόνιον, p. 112, 20; 138, 23 παραλληλόγραμμον, p. 112, 1 εἶδος omiserit, etsi non ignoro, talia a librariis saepius et interpolari et omitti²). p. 18, 18

1) U. p. 134, 10, 14; 138, 18 (b) (cfr. p. 130, 15, 20); p. 14, 15; 16, 5, 7, 8; 22, 8 (a) et p. 142, 10 (b); p. 40, 25; 42, 2, 14; 48, 4 (cfr. p. 48, 16); 50, 1; 60, 20 (a).

2) Cfr. adp. crit. ad p. 116, 3 et ad uol. I p. 150 sqq.

διελόντι a Theone omissum esse potest, p. 170, 18 *καὶ συνθέντι* ἄρα non potest. p. 182, 13; 218, 2 *ἐπει* Theoni ipsi, nisi fallor, displicuit, p. 80, 8 librarii culpa intercidit. p. 210, 9 Theon respexit ad p. 208, 9; eundem puto p. 138, 24 *πρότερον*, p. 148, 18 *πάλιν* deleuisse, item p. 70, 11 *ἴση*; de p. 154, 16; 182, 20; 230, 2, ubi idem adiectuum in Theoninis omissum est, dubito. p. 64, 13 librarius peccauit, qui p. 24, 22 *ὅτι*, p. 48, 1 *ξέτω*, p. 162, 2 *ώς*, p. 162, 23 *ἀνάλογον* omisit. neque uero quisquam p. 156, 15 et p. 116, 9, praeterea p. 158, 25, 26; 160, 1 culpam conferat in Theonem. reliquas intermissiones, ne longus sim, adferre supersedeo.

Uidimus Theonem in recensendis Euclidis uerbis parum constanter se gessisse; eadem inconstantia his quoque exemplis illustratur: p. 48, 14 *μή* addidit prospiciens fortasse ad p. 48, 25; 50, 18; p. 48, 3¹⁾ non addiderat. p. 102, 13 *τῷ μεγέθει* desiderauit, p. 104, 11 non addidit. p. 116, 3 *τῶν πλευρῶν* mutauit in *τῆς πλευρᾶς*; in ecthesi illud reliquit. p. 120, 6 *τοντέστι* ei displicuit, etsi p. 118, 1 nihil eum offenderat. p. 146, 12 *Ἐν* repetiuit, non repetiuerat p. 142, 7.

Quae cum ita sint, Theonem adparet in Datis recensendis non magis quam in Elementis edendis²⁾ id secutum esse, ut ex optimis quibusque libris manu scriptis hunc librum talem ederet, qualis ab Euclide scriptus esset, nec quidquam sibi proposuisse, nisi ut eorum, qui Alexandriae, ubi etiam tum studia mathematica uigebant, disciplinae suae se dedidissent, desideriis ac studiis satisfaceret. cumque illi, priusquam ad Data progrederentur, Elementa pertractassent in mathematicaque longius processissent, non est, quod miremur, Theonem, qui quidem in Elementis ea, quae ab Euclide breuius expiata sunt, explere et augere soleat, in Datis satis saepe breuitatem quandam adfectasse, ita ut plura ab eo omissa aut pressa quam adiecta aut dilatata esse uideantur. qua in re etsi nimia licentia uersatus est, tamen negari nequit, recensionem eius nobis satis utilem esse, praesertim cum non paucis locis uera ac genuina uerba Euclidis eum seruasse constet. utinam contingat, ut quam proxime unus alterue codex re-

1) p. 46, 19 *δύνατόν* pro *μή* librario debetur; Theon post *δύνατόν* scripsisset *μεταπιπτέτω*.

2) U. uol. V p. LXXV.

periatur, quo Theonis recensio purior et incorruptior contineatur, ut uerius de eo iudicare possimus.

Sed iam ante Theonem manifestum est Datorum librum multis locis et erroribus deprauatum et interpolationibus inquinatum esse. Documento sunt uitia ista, quae supra dixi omnium codicum communia esse quaeque ne a Theone quidem correcta esse uidimus. atque cum Data sine dubio iam ab initio in scholis tractarentur, magistri, ut solebant, sua quisque inculcauerunt. Apollonius quidem tres illas definitiones addidisse putandus est, quae uulgo sunt decima tertia, quarta, quinta quasque ad eum scholiasta tradit referri; u. schol. nr. 13 et cfr. app. schol. nr. 32. quae definitiones cum in omnibus codicibus legantur, Apollonii exemplar eorum fuit quasi archetypum¹⁾. demonstrationes autem alteras quominus Eucli*di* ipsi tribuam, cum causae uol. V p. LXXIX de Elementis adlatae obstant tum illud, quod earum et oratio et sermo a consuetudine Euclidea non paucis locis discrepat.

His amplioribus interpolationibus ea additamenta breuiora adiungo, quae Euclidis uerbis ante Theonem interposita esse statuerim: p. 86 uerba lin. 10 ἐπει — 12 δοθεῖς molesta admodum sunt et id genus repetitionis ab Euclidis consuetudine abhorret. p. 90, 12 ἐπειδήπερ ἀπὸ τῆς αὐτῆς εὐθείας τῆς Ζ ἀναγέγραπται iam propter ἐπειδήπερ illud, quo glossatores causam addituri a mathematicis omissam uti solent, satis suspecta sunt; causam si Euclides addere uoluisset, sine dubio, ut solet, praemisisset. p. 124, 14—15 quoque additamentum δέδοται γὰρ ἡ ὑπὸ ΒΑΓ glossatoris operam ita redolet, ut haec uerba Eucli*di* tribui nequeant. neque aliter iudico de p. 126, 3, ubi uix quisquam interpolatorem negabit scholiastae munere functum esse. idem dici sane licet de p. 172, 15—16 δρθὴ γάρ. atque p. 186, 12 ἐπατέρα ἄρα τῶν ΗΖ, ΗΔ δοθεῖσά ἔστιν plane inutiliter, ne dicam inepte addita sunt. p. 220, 8—10 is, qui demonstrationem alteram dedit, ut nunc mihi persuasi, etiam καὶ συνθέντι ἄρα τοῦ Δ — λόγος ἔστι δοθεῖς scripsit, atque lin. 9 λόγος ante Theonem, quem uitium fugit, librarii errore inculcatum est. p. 150, 21—22 ἔστι δὲ καὶ δρθογάνιον nemo Eucli*di* assignabit; utrum ante Theonem an post eum interpolata sint,

1) Apollonium ἐν τῷ περὶ νεύσεων et ἐν τῇ καθόλον πραγματείᾳ, qui libri perierunt, definitionem τοῦ δεδομένου dedisse testatur Marinus p. 234, 15 sq.

non audeo discernere. neque minus dubito de p. 152, 4—5, quoniam uerba lin. 3 ἵση — 6 δοθεῖς in b librarii incuria interciderunt. sed manifestum est, locum a compluribus interpolatoribus inquinatum esse. nam ut illud τετράγωνον γάρ omittam, σύγκειται γάρ in primis eo loco, ubi deprehenditur, quid sibi uelit, non intellego, nec magis, quomodo ex iis, quae proxime antecedunt, efficiatur, rationem AZ : EΔ datam esse, id quod praeterea nulli hic usui est; u. p. 153 not. restant alii loci, quibus non mediocriter offendar, uelut p. 78, 6 δέδοται — 7 μεγέθει; p. 126, 16 ἔχετω — 17 δεδομένον; sed codicum auctoritatem nimis labefactare nolim. de interpolationibus a Theone excussis supra dictum est. — p. 132, 20 ἔστι — 21 δοθεῖσα in adparatu cr. significauit fortasse interpolata esse. quod cur non adseuerauerim, duas potissimum habeo causas, unam, quod Euclides nullo, quantum memini, loco eodem breuitatis genere utitur, alteram, quod Theonem suspicor nihil fuisse mutaturum, si illa uerba in exemplari eius defuisserent. cumque in communi fonte codd. PVat. v sine dubio margini supra ipsum scholium nr. 143 adscripta essent, non potest esse mirum, quod et librarius codicis Vat. existimauit, omissionis signum etiam ad uerba huius scholii pertinere, et librarius codicis v illud ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ ΚΓΒ δοθεῖσα partem eius esse interpretatus est.

Primus de Datorum libro Pappus accuratius exposuit atque in eo exemplari, quod in manibus habebat, propositionum numerum, si cum nostris codicibus contuleris, patet minorem fuisse. dicit enim uol. II p. 638, 1 — 640, 1 ed. Hultsch haec: περιέχει δὲ τὸ πρῶτον βιβλίον, ὅπερ ἔστιν τῶν δεδομένων, ἀπαντά θεωρήματα ἐνενήκοντα· ὃν πρῶτα μὲν καθόλου ἐπὶ μεγεθῶν διαγράμματα καὶ, τὸ δὲ δ' καὶ οὐ ἐν εὐθείαις ἔστιν ἀνάλογον ἄνευ θέσεως. τὰ δὲ ἔξῆς τούτοις ιδ' ἐν εὐθείαις ἔστιν θέσει δεδομέναις· τὰ δὲ τούτοις ἔξῆς ι' ἐπὶ τριγώνων ἔστιν τῷ εἰδει δεδομένων ἄνευ θέσεως. τὰ δὲ ἔξῆς τούτοις ξ' ἐπὶ τυχόντων ἔστιν εὐθυγράμμων χωρίων εἰδει δεδομένων ἄνευ θέσεως. τὰ δὲ ἔξῆς τούτοις σ' ἐν παραλληλογράμμοις ἔστι καὶ παραβολαῖς εἰδει δεδομένων χωρίων. τῶν δὲ ἔχομένων ε' τὸ μὲν πρῶτον γραφόμενόν ἔστιν, τὰ δὲ δ'. ἐπὶ τριγώνων χωρίων, ὅτι αἱ διαφοραὶ τῶν δυνάμεων τῶν πλευρῶν πρὸς ταῦτα τὰ τρίγωνα χωρία λόγον ἔχουσιν δεδομένον. τὰ δὲ ἔξῆς ξ' ἕως τοῦ ο' καὶ γ' ἐν δυσὶ παραλληλογράμμοις, ὅτι διὰ τὰς ἐν ταῖς γωνίαις ὑποθέσεις ἐν δεδομένοις ἔστιν λόγοις πρὸς ἀλληλα, ἔνια δὲ τούτων ἐπιλόγους ἔχει ὁμοίους ἐν δυσὶ τριγώνοις. ἐν δὲ τοῖς ἐφεξῆς 5'

διαγράμμασιν ἔως τοῦ οὐκὶ δότο μέν ἐστιν ἐπὶ τριγώνων,
δὲ ἐπὶ πλειόνων εὐθειῶν ἀνάλογον οὔσων. τὰ δὲ ἔξῆς γ' ἐπὶ¹⁾
δότο εὐθειῶν [ἀνάλογον οὔσων, τὰ δὲ ἐστιν]¹⁾ δοθέν τι περι-
εχουσῶν χωρίον. τὰ δὲ ἐπὶ πᾶσιν η' ἔως τοῦ ζεῖν κύκλοις
δείκνυνται τοῖς μὲν μεγέθει μόνον δεδομένοις, τοῖς δὲ καὶ δέσει.
[*ἄγομένων εὐθειῶν ἐστιν διὰ δεδομένου σημείου τὰ γενόμενα
δεδομένα.]²⁾

Pappus igitur nonaginta propositiones habuit ac uidendum est, quas ex nonaginta quattuor³⁾, quae in nostris codicibus inueniuntur, non habuerit⁴⁾. atque in primis sexaginta duabus⁵⁾ propositionibus Pappi summarium cum codicibus nostris concordat. ex propositionibus 63—66 unam non habuit neque alia esse potest nisi prop. 63, quae e prop. 49 facillime efficitur. sequuntur deinceps apud Pappum septem propositiones de parallelogrammis, in nostris autem codicibus sunt quinque, propp. 68, 69, 70, 73, 74. crediderim in exemplari eius propositiones 70 et 73 in binas diuisas fuisse et propositiones de triangulis (71, 72, 75) tamquam ἐπιλόγοντος numeris caruisse; miror, quod prop. 74 diuisa non erat. cum duae quae apud Pappum sequuntur propositiones ἐπὶ τριγώνων intellegi non possint nisi propp. 76 et 80, efficitur, in exemplari eius propp. 77 et 78 defuisse nec propositioni 79, quod reapse lemma est, numerum adscriptum fuisse. quattuor autem propositionibus ἐπὶ πλειό-
νων εὐθειῶν ἀνάλογον οὔσων in codicibus respondent tres propp. 81, 82, 83, et Heiberg (Studien p. 223) recte suspicatus est, in Pappi libro propositionem 81 in duas diuisam fuisse. reliqua cum antiquissimis codicibus et hac editione consentiunt: tres Pappi propositiones ἐπὶ δότο εὐθειῶν sunt propp. 84, 85, 86 et octo de circulis propp. 87—94. quodsi Pappi summarium numero propositionum a codicibus nostris dissentit⁶⁾, omnium

1) Ἀνάλογον — ἐστιν del. Hultsch.

2) Ἄγομένων — δεδομένα del. Hultsch.

3) Quae uulgo est prop. 87, hic non numero.

4) U. Fabricius Bibl. Gr. IV p. 78 sq.; Heilbronner Hist. Math. p. 162; Heiberg Studien über Euclid p. 222 sq.

5) Uerba τῶν δὲ ἔχομένων ε' τὸ μὲν πρῶτον γραφόμενόν
ἐστιν dubium non est quin ad prop. 62 referenda sint, quam-
quam concedo, γραφόμενον illud me parum intelligere (τῶν
γραφομένων?).

6) In Sphaericis quoque Theodosii Pappus in propositione
numero cum nostris editionibus minus congruit; u. Pappus

codicum consensu facile quis adducatur, ut ille aut exemplaria
ea discrepantia iam ante deformato usus sit, aut ipse Datorum
librum recensuerit¹⁾. sed cum Pappi fides permultum in hac
re ponderis habeat et prop. 77 eadem sit ac prop. 54, prop. 78
autem nihil nisi casus quidam peculiaris prop. 62, id quidem
pro certo sumendum est, propp. 63, 77, 78 non ab Euclide pro-
fectas ac potius post Pappum et ante Theonem interpolatas esse.

Nec post Theonem defuerunt, qui Datorum librum omni
genere interpolationum contaminarent. ac primum quidem con-
stat, eam propositionem, quae uulgo est 87, cum sequenti
lemmate ab homine ratiocinationis sermonisque Euclidei satis
perito primis post Theonem saeculis interpolatam esse. nam
in antiquissimis et optimis codicibus aut deest aut in appen-
dice una cum scholiis quibusdam uel in margine addita est
(u. p. 220 not.). neque praetermittendum, in demonstratione
nonnulla inueniri, quae nimiam diligentiam hominis docti de
schola redoleant, uelut non fortuito factum est, ut, cum Eucli-
des in rectangulis significandis promiscue atque sine ullo dis-
crimine medium litteram duarum rectarum communem et ponat
et omittat dicatque et τὸ ὄπὶ τῶν ΑΒ, ΒΓ et τὸ ὄπὶ τῶν ΑΒΓ,
interpolator ille communem litteram omnibus locis reposuerit.
accedit quod uerba p. 222, 28' οὐτως γὰρ δοθὲν ἀφήσηται ad-
modum suspecta sunt. denique tota propositio in codice P
quidem multis compendiis scripta est, quae in ceteris partibus
libri non occurunt. alteram quoque demonstrationem prop. 19,
quae in cod. a deest, post Theonem interpolatam esse puto. atque
idem dicendum est de iis additamentis, quae in communi fonte
codd. PVat. v deprehendimus; u. p. XVI. praeterea quaedam
de iis, quae supra statui a Theone omissa esse, iis, qui post
eum in interpolandis Datis oleum et operam perdiderunt, iure
tribui licet.

Proclus miror quod p. 92, 2 sqq. ed. Friedlein, ubi scripta
Euclidis commemorat, praeter Phaenomena etiam Data omittit.
p. 235, 18—19 autem, quem locum Fabricius Bibl. Gr. IV p. 79

ed. Hultsch p. 610, 612, 616. idem in Euclidis Phaenomenis
recensione ab ea, quae ad nos peruenit, diuersa usus esse
uidetur; u. p. 601 not.

1) Pappum commentarium in Data scripsisse ueri similli-
mum est; u. Marinus p. 256 extr., quem locum Heiberg (Stu-
dien p. 173) iure negat ad Pappi Collectionem posse reuocari.

ad Datorum librum refert, non liber, sed ea intellegenda sunt, quae in hypothesi data sunt¹⁾. neque tamen negauerim, Proclum eius habuisse notitiam, praesertim cum notiones τοῦ δεδομένου et τοῦ δεδόσθαι illum non ignorasse doceant loci, quales sunt p. 205, 13 sqq.; 277, 7 sqq., cumque Marini commentarius testimonio sit, aetate eius Euclidis Data in scholis tractata esse.

Eutocium²⁾ Datorum librum habuisse efficitur ex loco in Archimedem uol. III p. 214, 10 sqq. ed. Heiberg: ἵνα δὲ καὶ τοῦτο ἀκολούθως τῇ στοιχείῳ τῶν Δεδομένων δοκῆσυνάγεσθαι, λεχθήσεται. neque dubium est, quin uerba p. 136, 6—8 ἐὰν δὲ δεδομένον μέγεθος εἰς δεδομένον λόγον διαιρεθῆ, δέδοται ἐπάτερον τῶν τμημάτων ad Datorum prop. 7 referenda sint, nec minus p. 140, 5—6 τὰ γὰρ πρὸς τὸ αὐτὸν λόγον ἔχοντα δεδομένον καὶ πρὸς ἄλληλα λόγον ἔχει³⁾ δεδομένον ad prop. 8, p. 212, 17—18 ἐὰν δὲ δοθὲν παρὰ δοθεῖσάν παραβληθῆ, πλάτος ποιεῖ δοθέν ad prop. 57, p. 220, 12—14 ἐὰν δεδομένον μέγεθος πρὸς τι μόριον ἔαντον λόγον ἔχει δεδομένον, καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν λόγον ἔξει δεδομένον ad prop. 5. praeterea cfr. p. 194, 17 sqq.; 220, 15 sqq. al.

Post Eutocium etsi per totum medium aeuum pauca testimonia reperiuntur, quibus studium Datorum confirmari possit, tamen et codices illi in oriente scripti et scholia antiqua demonstrant, Euclidis librum illis temporibus non esse neglectum. proximus ab Eutocio testis Olympiodorus est, apud quem in commentario in Aristotelis meteorolog. II p. 150 ed. Ideler haec leguntur: δέδειται ἐν τοῖς Δεδομένοις, ὅτι, ἐὰν δύο σημεῖα δοθῆ τῇ θέσει, τοντέστιν ὁμολογθῆ, καὶ ἡ ἐπιζευγγύνουσα αὐτὰ εὐθεῖα δέδοται, καὶ λέγεται δεδόσθαι θέσει καὶ μήκει⁴⁾. καὶ πάλιν ἐὰν ἄλλα σημεῖα δοθῆ καὶ ἡ ἐπιζευγγύνουσα αὐτὰ εὐθεῖα, καὶ ὁ λόγος τῶν εὐθειῶν δέδοται, ποιον λόγον ἔχει ἥδε πρὸς τὴν δε; aliud testimonium est scholium in Antholog. II p. 499 Dübner: τὰ δὲ τοιαῦτα προβλήματα καλεῖ ἐν τοῖς Δεδομένοις

1) Id monuit etiam Buchbinder Euclids Porismen u. Data p. 25.

2) U. Heiberg Philol. Studien zu griech. Math., Neue Jahrb. f. Philol. Suppl. XI p. 364 sq.

3) Quod Eutocius hoc loco cum Theoninis ἔχει habet pro ἔξει, inde non collegerim, Theonis eum habuisse recensionem; uidetur enim Euclidis propositiones ex memoria protulisse.

4) U. prop. 26.

οἱ Ἐνύλειδης δοθέντι μεῖζον¹⁾ ἡ ἐν λόγῳ. praeterea scholiasta V² in Elementorum librum quem ferunt decimum quintum Data bis adfert: et ad uol. V p. 58, 11 δέδοται καὶ ἡ ΒΔ et ad p. 60, 22 τῆς ΒΔ δεδομένης adnotat διὰ τὸ μβ' τῶν Δεδομένων Εὐνύλειδον. saeculi decimi quarti insignis testis est Theodorus Metochita, qui 'Τπομηματισμῶν p. 108 ed. Kiessling inter Euclidis libros Data nominat. idem (Sathas μεσαιωνικὴ βιβλιοθήκη I p. ցγ') dicit, postquam Ptolemaei Almagestum adiisset, intellexisse se, eum sine interiore mathematicae cognitione legi non posse; deinde (p. զՃ') pergit: τούτον μοι τοῦ σκοποῦ καὶ τοῦ πόνου ἡ τῆς γεωμετρικῆς θεωρίας εἰς τέλος ἔρευνα, δση τε ἐν ἐπιπέδοις Εὐνύλειδη στοιχειοῦται καὶ δση ἐν στερεοῖς, καὶ μὴν ἔτι καὶ ἀπτα τῷ ἀνδρὶ προσεξείργασται ὀπτικά τε καὶ πατοπτικὰ καὶ δεδομένα καὶ τὰ περὶ τῶν κατ' οὐρανὸν φαινομένων, ὁσπερεὶ πρόσθυρά τινα ταῦτα καὶ προαύλια τῶν ἐντὸς ἀπορρήτων τε καὶ ἀδύτων ἀστρονομίας.

Sed redeundum est ad saeculum X, quo Data ad Arabes cum ceteris libris eius collectionis peruererunt, quae a Graecis ὁ μικρὸς ἀστρονομόμενος²⁾ adpellabatur et quae maior pars erat eorum librorum, quos Arabes uocabant intermedios³⁾. ac primus quidem Ishac ben Honein saec. X Data interpretatus est; eam autem interpretationem breui post emendauit Thabit ben Corrah et saec. XIII recognouit commentariisque instruxit Nasiredin Tusi. de fonte huius interpretationis et de editorum subsidiis nihil certi adferre possum, cum codices ipsos adire mihi non licuerit; illud tamen uidetur ueri simillimum, Arabes recensione uulgari, non Theonis usos esse; u. Haji Khalfa Lexicon bibliogr. ed. Fluegel V p. 154 nr. 10511: 'Euclidis liber datorum —. sunt nonaginta quinque figurae', atque Nicoll et Pusey bibl. Bodleian. codd. mss. orient. catalog. II, ubi inde a p. 257 scripta enumerantur, quae codice 279 continentur, p. 260: 'liber singularis Datorum Euclidis, cui schemata 95'.

1) Sic pro δοθέντι οὗτως ('ambiguo compendio' Dübner) legendum esse monuit Heiberg Studien p. 223; u. def. 11.

2) U. Pappus p. 474; Fabricius Bibl. Gr. IV p. 16; Cantor Geschichte d. Math. (ed. pr.) I p. 380.

3) U. Gartz de Euclidis interpr. et explan. Arab.; Wenrich de auct. Graec. uerss. et commentar. Syriae. Arab.; Steinschneider Zeitschr. f. Math. u. Phys. X p. 456—498 et XXXI hist. Abt. p. 102.

Datorum partem Latine interpretatus est Georgius Ualla, de expet. et fug. rebus XI, 20 (u. Heiberg Neue Jahrb. f. Philol. Suppl. XII p. 394) atque praeter definitiones has habet propositiones: 1—14, 19, 24 cum demonstr. alt., 25, 26, 29, 31, 34, 39, 40, 43, 47, 48, 50, 52, 55 cum demonstr. alt., 58, 60, 61, 67—69, 71, 72, 74 (post prop. 77), 75—81, 85, 88—90. praeterea haec apud eum reperiuntur scholia: nr. 2 omissis uerbis *καὶ — διδάσκει* et nr. 3, 5, 6, 7 post def. 9, nr. 10 (post def. 11), 12 (post def. 12), 4 (post def. 15), 29 (post p. 10, 11 *ΔΕ*), 39 (post p. 14, 25 *δεδομένονς*), 45 (inde a lin. 12—20 *λόγω*), 54 (usque ad lin. 23 *λόγος*), 58, 63 (post p. 26, 7 *δοθεῖς*), 67, 79 (post p. 44, 23 *αὐτῶν*); praemissis uerbis p. 192, 10 adp. crit. *ἐκατέρᾳ — τετραγώνῳ* nr. 78 inde a p. 280, 6 *πᾶσα γάρ — 10 δέδοται* et iterum nr. 79 post demonstr. alt. prop. 24; nr. 83 (post prop. 25), 90, 91, 99 (om. p. 285, 13 *η — βελτίον*), 101, 112, 119, 120, 133, 138, 161. usus est autem cod. Monac. 361, priusquam ei adderetur pars chartacea; ubi Monac. tunc desiit, id est inde a prop. 81, recensionem Theoninam secutus est. nam ea omittit, quae p. XXII not. dixi in Monac. librarii neglegentia intercidisse; u. etiam p. 88, 15 *AB] ΑΓ* Monac., ac Ualla; p. 106, 4 *καὶ η EB]* *η KB* Monac., *kb* Ualla. ex parte Theonina hos locos adfero: p. 160, 14 *E] Δ* Theon, *d* Ualla; p. 160, 19 *μὲν A πρὸς τὴν Δ, τῆς δέ]* om. Theon, Ualla; p. 160, 23 *ἔστι]* *ἔστι καὶ Theon, est etiam Ualla;* p. 168, 8 *δοθεῖσαι ἄρα εἰσὶν αἱ AB, BΔ]* *δοθεῖσαι ἄρα ἔστιν η AB Theon, data igitur est ab Ualla;* p. 168, 11 ante *δοθεῖσαι* add. *ἔστι δὲ καὶ η AB δοθεῖσαι Theon, est autem etiam ab data Ualla;* p. 174, 13 *καί]* om. Theon, Ualla; p. 174, 17 *ἀπό — 18 περιφέρειαν]* *καὶ ἀπὸ τοῦ σημείου Theon, et a puncto Ualla;* p. 174, 21 *δοθέν]* *τυχόν Theon, ut uis Ualla;* p. 176, 3 post *γωνίᾳ* hab. *καὶ ἔστιν αὐτῆς διπλῇ η ὑπὸ τῆς BΔΓ Theon, est que ipsius duplus qui sub bac Ualla;* p. 176, 6 *BΔΓ — 7 πύκλος]* *BΑΓ· πύκλος· δοθὲν ἄρα ἔστιν η ΔΓ· θέσει δὲ καὶ τὸ ABΓ πύκλος Theon, bac. circulus. datum igitur est dc. positione igitur etiam abc circulus Ualla; p. 176, 13 *σημείου — δεδομένον]* om. Theon, Ualla; p. 176, 16. *τοῦ πύκλον]* om. Theon, Ualla; p. 178, 1 *ΔΑΓ (pr.)]* *ΔΓΑ Theon, dca Ualla; ib. θέσει — ΔΑΓ]* om. Theon, Ualla. quae scripturae cum omnes etiam in cod. Paris. 2352 inueniantur, nescio an hic Uallae in parte Theonina ad manus fuerit; obstat uidetur p. 168, 8 *EB]* *AB Paris. 2352, eb Ualla.* in priore parte eum hoc codice usum*

non esse, docent loci quales sunt: p. 50, 12 *σημείω δεδομένω*] σ. *δεδομένη* 2352, *puncto dato* Ualla; p. 52, 23 *EΔZ]* om. 2352, *def* Ualla; p. 58, 10 *ΓΔ]* Γ 2352, *cd* Ualla; p. 78, 18 *δέδοται — εἰδει]* om. 2352, *atqui datum est deg triangulum specie* Ualla; p. 104, 15 *τῷ ΓΔ]* om. 2352, *dc* Ualla; p. 130, 6 *τὸ ΔΓ]* om. 2352, *dc* Ualla; p. 142, 21 *EH]* EZ 2352, *eg* Ualla. scholia sine dubio ex Monac. 361 petiuit; his enim locis cum eo solo congruit: p. 262, 5 *ι']* om. Monac., Ualla; p. 269, 16 *τὸ ΔΒ]* om. Monac., Ualla; p. 269, 19 *πρὸς τὸ αὐτὸ τὸ ΒΓ]* om. Monac., Ualla; p. 280, 12 *εἰλ]* *ἐπει* Monac., *quoniam* Ualla; p. 296, 17 *ΓΔΒ]* *ΔΒ* Monac., *db* Ualla; ib. *ἀπὸ τῆς ΑΔ]* Monac., *ex ad* Ualla; p. 297, 1 *ἴσον* (alt.)] om. Monac., Ualla; cfr. etiam p. 298, 7 *δοθήσονται*] om. Monac. (σ), Ualla; p. 304, 11 *Εὐκλείδου]* *τῶν στοιχείων* Monac. (σ), *elementorum* Ualla.

Totum Datorum librum primus Latine edidit Bartholomaeus Zambertus Uenetiis 1505¹⁾. qui etsi Euclidis scripta minus ad uerbum expressit quam Ualla, tamen dubitari non potest, quin eodem codice Monac. 361 usus sit²⁾), cui tum et pars chartacea addita erat et non paucis locis duabus manibus medicina adlata. in Zamberti enim interpretatione ea desunt, quae Uallam supra dixi cum Monac. omittere; praeterea multis aliis locis Monac. et Zambertus conspirant, uelut p. 4, 13 *τὸ ὅλον*] *τὸ λοιπόν* Monac., *reliquum* Zamb.; p. 32, 14 *ἐπει* — 15

1) U. de hac editione Weissenborn Die Uebers. d. Euclid d. Campano u. Zamberti p. 12 sqq.; Riccardi Le prime edizioni degli Elementi di Euclide p. 9 sqq.

2) Cod. Leid. 7, quem Zambertus ipse ex Monac. descriptsit (u. p. XXIII), non potest esse interpretationis fundamentum, cum Datorum apographum post impressam interpretationem finitum sit; cfr. codicis subscriptio, quam p. XXIII dedi, cum his, quae apud Zambertum in fine Datorum totiusque libri leguntur: Impressum Uenetiis —. Anno reconciliatae diuinitatis M. D. V. VIII Kal. Nouembris (in fine praefationis Datorum: Uenetiis M. D. V. VIII Id. Sextilis). accedit quod, ubi Leid. a Monac. discrepat, Zambertus cum hoc, non cum illo consentit, uelut p. 86, 4 *ἔστω — ΑΒΓΔΕ]* Monac., Zamb., *τὸ δεδομένον* *εὐθύγραμμον τῷ εἰδει τὸ ΑΒΓΔΕ* *ἔστω* Leid.; p. 106, 23 *τὰ ΑΒ, ΖΗ]* Monac., Zamb., *τὸ ΑΒ* *καὶ ΖΗ* Leid.; p. 106, 24 *καὶ]* Monac., Zamb., *καὶ ἀμφότερα* Leid.; p. 118, 14 *ΑΒΓ]* Leid., *ΑΓΒ* Monac., Zamb.

λόγῳ] om. Monac., Zamb.; p. 58, 22 ΓΒ] Monac., cb Zamb.; p. 106, 22 τό — 23 ἔστι] om. Monac., Zamb.; p. 106, 24 τό — 108, 1 ἔστι] om. Monac., Zamb.; p. 116, 11 ΑΒΓ, ΓΔ] αβγδ Monac., abcd Zamb.; p. 118, 14 ΑΒΓ] ΑΓΒ Monac., acb Zamb.; p. 134, 5 καὶ — 7 δοθεῖς] om. Monac., Zamb.; p. 140, 8 post δεδομένον schol. nr. 151 p. 301, 17 ἡ — 18 δεδομένον Euclidis uerbis interpositum hab. Monac., Zamb.; p. 174, 24 ἐπεξένχθωσαν αἱ ΒΔ, ΔΓ] ἐπεξένχθω ἡ ΔΑ Monac., connectatur da Zamb.; p. 184, 18 διά] ἀπό Monac., a Zamb.; p. 208, 18 ΓΑΔ — 20 τῆς (pr.)] bis Monac., Zamb.; p. 210, 4 τοῦ — 5 δοθεῖς, p. 212, 11 ἀπό — 12 τοῦ, p. 216, 4 καὶ — 5 δοθεῖς om. Monac., Zamb. de Marino Zambertus in praefatione haec dicit: ‘cumque ad manus nostras fortasse ex bibliotheca senatoria Marini philosophi et dialectici praestantissimi protheoria in data Euclidis constructa peruenisset, eam a me latinam esse censui faciendam’. secutus est igitur codicem Marcianum; utrum 301 an 302, dijudicare non possum; id constat, interpretationem eius cum scripturis m. 2 Vat. concordare; cfr. p. 234, 17 ἀντίνασ] εὐθείας Vat. m. 2, rectas lineas Zamb.; p. 236, 1 ἡ] Vat. m. 2, vel Zamb.; p. 236, 2 ἐκτιθέμενον] προτιθέμενον Vat. m. 2, propositum Zamb.; p. 236, 14 ἄμα] om. Vat. m. 2, Zamb.; p. 236, 16 γνώριμον (alt.)] τεταγμένον Vat. m. 2, ordinatum Zamb.; p. 238, 9 καὶ ἐλάττωνος] Vat. m. 2, et minoris Zamb.; p. 238, 11 περιφέρεια] γωνία Vat. m. 2, angulus Zamb.; p. 244, 15 πρὸς τὴν πλευράν] πρ. τ. πλ. τοῦ τετραγώνου Vat. m. 2, ad costam quadrati Zamb.; p. 252, 5 ἄμα καὶ πόριμον] om. Vat. m. 2, Zamb.; p. 252, 19 et p. 254, 5 Zamb. titulos hab. Vat. m. 2; p. 254, 15 ἔξεπόνησεν] Vat. m. 2, elaborauit Zamb. ex scholiis haec habet singulis propositionibus addita: nr. 1—4 et 13 (post deff.), 20, 25; 30 et 32 in unum coniuncta (post prop. 6), 39 (sic: aequa est ratio sicut in XVII diffinitione et XXII propositione V ele. patet), 40, 45 usque ad p. 269, 20 λόγῳ (praemittit: hoc est componendo maior quam in ratione) et continuo 48, 49, 54; deinde 58, 61, 63 (in fine: sicut patet per XIX quinti elem. et in diffinitionibus. componitur enim dato quod maior sit quam in ratione), 67, 68, 71 (ὅπον — P om.), 76, 78 (post demonstr. alt. prop. 24), 83, 90, 91, 93, 97 (in fine add.: per XII V elementorum), 99, 101, 104 (post prop. 53; in.: ostensum est in scholio XX propositionis); 108 et 109 in unum coniuncta, item 119 et 120; 125, 133, 138; 142 et 141 in unum coniuncta. ex scholiis appendicis haec

reperies: nr. 8, 19, 24 (ad demonstr. alt. prop. 67), 25; 30 et 31 in unum coniuncta, item 32 et 33, 38. de scholiis Zambertus post definitiones adnotat: quoniam in eo uolumine, ex quo Data huius modi transcripsimus in latinumque conuertimus, quod sane uetustissimum est, nonnullas adiectiones compemus, quae, licet breues et concisae sint, quoniam ad Datorum intelligentiam plurimum conferunt, ut sese habent, sic eas sumus interpretati. et deprompsisse eum scholia e Monac., ex his locis adparet: p. 262, 5 τὸν οὐκέτι om. Monac., Zamb. (= Ualla); p. 268, 12 ἐξ] γάρ Monac., enim Zamb.; p. 269, 19 πρός τὸν αὐτὸν τὸν ΒΓ] om. Monac., Zamb. (= Ualla); p. 287, 20 ΑΓΗΒ] ΑΗΒ Monac., αγβ Zamb.; p. 296, 17 ΓΔΒ] ΔΒ Monac., db Zamb. (= Ualla); ib. ἀπὸ τῆς ΑΔ] Monac., ex ad Zamb. (= Ualla); p. 298, 17 ΓΒΜ] ΓΒΔ Monac., cbl Zamb.; p. 329, 2 ἔσται σαφές] Monac., manifestum erit Zamb.; cfr. etiam p. 276, 16 ἐν τῇ προτάσει] ἐν τῇ πρώτῃ Monac. (c), in prima Zamb.; p. 298, 7 δοθήσονται] om. Monac. (σ), Zamb. (= Ualla); p. 298, 17 αἱ] δύο αἱ Mon. (Vat.), duo Zamb.

Marini commentarium in praefatione dixi a Gynaeo Elementorum et Procli commentariorum editioni principi a. 1533 additum esse (p. 113—115). titulus est: Περὶ δοθέντων συντόμως (mg.: haec in ueteri exemplari reperta fini adiecimus), subscriptio: τέλος περὶ δοθέντων. p. 114—115 in summo margine: Πρόκλου περὶ δοθέντων. Gynaei codex similis fuit codicis Monac. 427; omittit enim cum eo p. 246, 26 ἀναπεμπόμενον — 254, 27 ἐπιπέδον. praeterea eas scripturas habet, quas p. XXXI dixi illius proprias esse. ex ipso Monac. Gynaci codex descriptus non erat; nam Gynaeus habet p. 240, 21 ἐπιστ* πω pro ἐπιστήμη γὰρ αὐτοῦ οὕπω, 23 *ρω pro ἐν πόρῳ, ib. π* pro πόριμον, p. 256, 14 με pro μεγέθει, quae omnia in Monac. facile legi possunt. ex ceteris scripturis Gynaei has adfero: p. 234, 6 ἐπί pro περί, 19 ἀγαγόν τινα pro τινα ἐλθόν, p. 236, 10 γυμνόν pro νυνὶ δέ, 11 τήν — 12 ποιούντων om.; p. 238, 25 πάνν ὥρισμένον pro γνώριμον, 28 τρισσῶν pro τῆς ὁδοῦ, p. 254, 28 πρῶτον pro κοινῶς, p. 256, 24 ὁ Πάππος om.

Propositiones solas inter 'Euclidis omnes omnium librorum propositiones' Graece et Latine edidit Cunr. Dasypodius Argentinae 1571. eosdem errores habet quos Marciani 301 et 302, uelut p. 4, 7 τοῦ ἐλάσσονος pro τοῦ δοθέντος; p. 136, 9 γωνιῶν ἀς ὑποτείνοντων pro γωνιῶν; p. 136, 10 ποιῶσιν pro ποιοῦσαι. cum p. 2, 19 δέ, quod in Marc. 301 omissum est, retineat,

usus esse uidetur Marc. 302. nec mirum est, quod his locis congruit cum Vat. m. 2: p. 34, 2 ἔστιν] ἔσται Vat. m. 2, Dasyp.; p. 184, 19 post περιφερεία add. τοῦ κύκλου Vat. m. 2, Dasyp.

A. 1625 editio princeps Parisiis prodiit, quae debetur curae Clementis Hardii¹⁾. is de fundamento editionis p. 20 dicit, ‘ex tribus Bibliothecae Regiae manu scriptis Codicibus’ Datorum librum se edidisse, in quibus Zamberti scholia non legerentur. quibus de codicibus adseuerare non audeo, praesertim cum Hardy nullis adminiculis multa addidisse, omisisse, denique mutasse putandus sit; u. praef. eius p. 7. eos suspicor esse codd. Parisinos 2366, 1981, 2347, in quibus scholia illa desunt; de cod. 2366, in quo ante prop. 25 legitur τμῆμα βόν νε’. (cfr. Hardy p. 53), uix potest dubitari. sed hoc quidem constat, praecipuum editionis fundamentum esse codicem aliquem ex Vat. deriuatum; u. p. 2, 10 ἐπέχει] ἔχει Vat., Hardy; p. 12, 24 ναὶ] om. Vat., Hardy; p. 22, 16 ναὶ] ναὶ γάρ Vat., Hardy; p. 86, 24 δύο] om. Vat., Hardy; ib. τρίγωνα ἀναγραφῇ] ἀναγρ. τρ. Vat., Hardy; p. 88, 9 ναὶ (alt.)] om. Vat., Hardy; p. 92, 12 ἦ] ὡς Vat., Hardy; item lin. 16; p. 118, 6 ναὶ] om. Vat., Hardy; p. 126, 11 πρὸς ἄλληλα] om. Vat., Hardy; p. 126, 21 παραλληλόγραμμον] πρός Vat., om. Hardy; p. 166, 5 ναὶ (pr.)] om. Vat., Hardy; p. 168, 10 ναὶ — 11 ἔστιν] om. Vat., Hardy; p. 180, 19 συναμφοτέρον] -ων Vat., Hardy. habet autem omnes interpolationes m. 2 illius codicis. interpretationem nouam, ut ait in praef. p. 6, cudere maluit quam recensere uersionem Zamberti, in quo geometriae cognitio paulo maior desideraretur. etiam in Marino cum Vat. m. 2 concordat praeter p. 244, 22, ubi παντὶ δέ γε ἰδίως ἁδίον et p. 248, 3, ubi Αρχιμήδης, τοῦ Σερήνου²⁾ ἔθεώρει ὅτι τέτακται habet. eadem scholia ‘immutatis correctisque iis, quae mutanda corrigendaque’ (p. 20) existimauit, Latine praebet, quae apud Zambertum leguntur, praeter nr. 67, 109 et append. nr. 24, 25. atque iidem fere deprehenduntur errores, uelut p. 262, 5; 268, 12. iis locis, qui obscuriores ei uisi sunt, sua ‘scholia’ adposuit. ex his efficitur, quam sit non multum auctoritatis editioni principi tribuendum.

Hardii interpretationem in propositionibus secutus est Is. Barrow, qui Data ‘succincte demonstrata’ Latine edidit Osna-brugi 1675 (editionem, quae a. 1659 Londini prodiit, non uidi).

1) Editionem a. 1695 non uidi.

2) Hoc ipse correxit ex Σερήνον p. 182.

Gregorius, qui Data cum ceteris Euclidis scriptis a. 1703 Oxoniae edidit, in praefatione gloriatur, se 'Graecum textum infinitis in locis ex diuersis codicibus manu scriptis' suppleuisse. in his codicibus Sauilianum Gr. 1 fuisse, colligi licet ex annotatione p. 489, ubi dicit, demonstrationem alteram prop. 45 in codice Sauiliiano non reperiri. et restituit Gregorius primus genuinam scripturam p. 2, 8; u. etiam p. 152, 5. ac ne p. 142, 1 quidem eum puto ullo codice usum esse, etsi, ut nunc uideo, iam Vat. m. 2 correxerat. praeterea non pauca emendauit, quae Hardy uidetur suo consilio peccasse; cfr. p. 48, 12 τὸ Α] om. Hardy, hab. post ἔστω Greg.; p. 142, 1 λόγος — 4 δοθεῖς] ita omissis lin. 2 παραλληλογράμμου et παραλληλόγραμμον Greg., τοῦ ΓΜ ἄρα τοντέστι τοῦ ΑΒ πρὸς τὸ ΕΗ λόγος ἔστι δοθεῖς Hardy; p. 190, 7 τό — λόγῳ] om. Hardy, hab. Greg. attamen non solum temerarias istas interpolationes Vat. m. 2. Hardium secutus editioni suae inseruit, sed etiam errores huius et mutationes multis locis inconsiderate recepit; cfr. p. 114, 11 παραλληλόγραμμον] εὐθύγραμμον Hardy, Greg.; p. 124, 6 ἀπό (pr.)] ὑπό Hardy, Greg.; corr. Hardy p. 182, id quod Greg. non uidit. p. 130, 8 καὶ ἔστιν ἴσογόνιον] ἐπειδήπερ ἴσογόνιον ἔστι Hardy, Greg.; p. 158, 10 δοθεῖσα] θέσει Hardy, Greg.; p. 192, 15 ἡ ΓΒΔ (alt.)] ἡ περιφέρεια ΓΒ Hardy, Greg.; p. 194, 16 αὐτάς] αὐτούς Hardy, Greg.; p. 212, 6 ὑπό] ἀπό Hardy, Greg.; p. 212, 18 ἐπί] πρὸς Hardy, Greg.; p. 226, 6 post ΕΔ add. τῇ θέσει καὶ τῷ μεγέθει Hardy, Greg.; cum eo omisit p. 22, 3 ἐπεί — 4 λόγῳ, p. 106, 17 περί — 18 ΘΕΜ, p. 112, 4 καὶ — 5 ΓΔ (pr.), p. 112, 14 ἡ ὑπό, p. 150, 19 ὥστε — 20 δοθεῖς alia. quare contendi sane potest, editionis Gregorianae fundamentum, si summam spectes, esse Hardianam. nec minus Hardio nititur in interpretatione, quam se dicit ex Bernardo¹⁾ emendasse. etiam in Marino Hardium plerumque sequitur, quamquam codex melioris notae ei ad manus fuisse uidetur; adnotat enim in imo mg. ad p. 453, 27 (huius ed. p. 234, 17) οὗτω γὰρ τὰς εὐθείας γραμμάς: al. τὰς ἀντίνας καί; ad p. 455, 18 (240, 23) δπερ καὶ ιύριον: al. ιυρίως; ad p. 455, 25 (242, 2) δικατά τινα γιγνωσκόμενον: al. δικατά τινα γιγνωσκόμενον ἀριθμόν; ad p. 456, 8 (244, 12) ἔξισάζει ἀλληλα: al. ἀλλήλους. eidem codici eum, etsi nihil adnotat, debere puto p. 456, 18 (244, 22) παντί γε διιδεῖν ὁρίον (παντὶ δέ γε ἰδίως ὁρίον Hardy), fortasse etiam p. 454, 31

1) U. uol. V p. CXI.

(238, 11) περιφέρεια (*γωνία* Hardy). ipsius coniecturae tribendum p. 454, 11 (236, 20) παταδηλώμεθα (*παταδησώμεθα* Hardy). p. 455, 28 (242, 5) τούτων pro οὗτω scribi mauult, p. 457, 2 (248, 3) Ἀρχιμήδους δὲ Σερῆνος pro Ἀρχιμήδης τοῦ Σερῆνου iubet; uerba p. 455, 36 (242, 13) καὶ τρίγωνον ἵσπλευρον συστήσασθαι delenda censem. ex editione principe (u. p. LVIII) nonnullas scripturas in imo mg. adfert, p. 456, 25 (246, 1) ὥστε πᾶν δὲ γνώριμον οὐκ ἔστι καὶ πόριμον recepit.

Sed ea laus Gregorio detrahenda non est, quod ex editione eius Datorum studia in Britannia laetius efflorescere coeperunt. ex interpretationibus Anglicis, de quibus u. Riccardi, Saggio di una bibliografia Euclidea, Bologna 1887, commemoro Simson, The Elements of Euclid . . . . the errors, by which Theon, or others, have long ago vitiated these books, are corrected. Also the book of Euclid's Data, in like manner corrected. Edinburgh 1823¹). Simson Datorum librum cum statueret per tot saecula multis editorum mendis inquinatum esse hoc effici uoluit, ut ab ea subtilitate, qua ab Euclide sine dubio esset compositus, propius abesset geometriaeque studiosis redderetur utilior. quare ordinem propositionum mutauit, complures ad-didit, alias omisit, ter binas in singulas coniunxit, unam in duas diuisit, in demonstrationibus uiam ac rationem Euclidis saepe reliquit. in adnotationibus causas illarum mutationum adfert atque errores quosdam Hardii et Gregorii diserte demonstrat. Simsoni interpretationem Germanice expressit I. C. Schwab (Stutgardiae 1780).

De Peyrardi editione Elementorum et Datorum, quae a. 1814—1818 Parisiis tribus uoluminibus Graece Latine Franco-gallice prodiit, u. p. V et uol. V p. CXIII. Datorum, quae in tertio uolumine editionis insunt, Peyrardus habebat codices quattuordecim, praeter Vat. 190 et Vat. 1038 duodecim Parisis, quos in praef. uol. I p. XXVIII sq. enumerat. in Datis quoque codice Vat. 190 ita usus est, ut inde multis locis genuinam scripturam restitueret. nec tamen ausus est ex editionis Oxoniensis uinculis liber, ut aiunt, euolare. quo factum est, ut magna pars et interpolationum illarum Vat. m. 2 et errorum Gregorii uel potius Hardii in Peyrardi editionem inrepserit.

1) Hac editione equidem usus sum; primum Data Simson Elementis addidisse uidetur in editione a. 1756; u. Riccardi p. 71.

quod omitto exemplis confirmare, cum ipse in appendice conspectum scripturarum editionis suae, cod. Vat. 190, ed. Oxoniensis dederit. de interpretatione Latina in praef. uol. I p. XIV 'mea latina uersio', inquit, 'ad uerbum textui graeco congruit, nisi quid peculiare me coegerit, ut secus facerem'.

Definitiones et 24 primas propositiones Peyrardum secutus edidit Buchbinder, Euclids Porismen u. Data, Naumb. 1866. in adnotationibus eas scripturas cod. Monac. 361 et ed. Oxon. adfert, quae a Peyrardo discrepant.

Germanice Data praeter Schwabium (u. supra) interpretatus est I. F. Wurm (Berol. 1825); ad rem criticam promouendam nihil contulit.

ΔΕΔΟΜΕΝΑ.

Ὀροι.

α'. Δεδομένα τῷ μεγέθει λέγεται χωρία τε καὶ γραμμαὶ καὶ γωνίαι, οἵς δυνάμεθα ἵσα πορίσασθαι.

β'. Λόγος δεδόσθαι λέγεται, φῶ δυνάμεθα τὸν 5 αὐτὸν πορίσασθαι.

γ'. Εὐθύγραμμα σχήματα τῷ εἶδει δεδόσθαι λέγεται, ὃν αἱ τε γωνίαι δεδομέναι εἰσὶ κατὰ μίαν καὶ οἱ λόγοι τῶν πλευρῶν πρὸς ἀλλήλας δεδομένοι.

δ'. Τῇ θέσει δεδόσθαι λέγονται σημεῖά τε καὶ 10 γραμμαὶ καὶ γωνίαι, ἢ τὸν αὐτὸν ἀεὶ τόπον ἐπέχει.

ε'. Κύκλος τῷ μεγέθει δεδόσθαι λέγεται, οὗ δέδοται ἡ ἐκ τοῦ κέντρου τῷ μεγέθει.

ϛ'. Τῇ θέσει δὲ καὶ τῷ μεγέθει κύκλος δεδόσθαι λέγεται, οὗ δέδοται τὸ μὲν κέντρον τῇ θέσει, 15 ἡ δὲ ἐκ τοῦ κέντρου τῷ μεγέθει.

ζ'. Τμῆματα κύκλων τῷ μεγέθει δεδόσθαι λέγεται, ἐν οἷς αἱ γωνίαι δεδομέναι εἰσὶ καὶ αἱ βάσεις τῶν τμημάτων τῷ μεγέθει.

η'. Τῇ θέσει δὲ καὶ τῷ μεγέθει τμῆματα δε- 20 δόσθαι λέγεται, ἐν οἷς αἱ τε γωνίαι δεδομέναι εἰσὶ τῷ

ΕΤΚΛΕΙΔΟΤ ΔΕΔΟΜΕΝΑ P et atr. rubro Vat.; εὐκλείδον δεδομένα ν et acc. om. β; εὐκλείδον δεδομένα τῆς θέωνος ἐκδόσεως b. 1. ὄροι] atr. rubro m. rec. Vat., om. Pvβ. numeros om. codd. 4. λόγος δέ β. 7. εἰσίν Pv, comp. Vat. 8. ἀλλήλας] Gregorius, -ous codd. δεδομένοι εἰσὶ β.

Definitiones.

1. Data magnitudine dicuntur et spatia et lineae et anguli, quibus aequalia comparare possumus.
2. Ratio data esse dicitur, cui eandem comparare possumus.
3. Rectilineae figurae specie datae esse dicuntur, quarum et singuli anguli dati sunt et laterum inter se rationes datae.
4. Positione data esse dicuntur et puncta et lineae et anguli, quae eundem semper locum obtinent.
5. Circulus magnitudine datus esse dicitur, cuius radius datus est magnitudine.
6. Positione autem et magnitudine circulus datus esse dicitur, cuius centrum datum est positione, radius autem magnitudine.
7. Segmenta circulorum magnitudine data esse dicuntur, in quibus anguli dati sunt et bases segmentorum magnitudine.
8. Positione autem et magnitudine segmenta data esse dicuntur, in quibus et anguli dati sunt

9. λέγεται β. τε] om. β. 10. ἐπέχει] ἔχει Vat. 13. οἱ] supra comp. m. 2 v. 14. τό] supra m. 1 v. 17. ἐν] om. β. αἱ] malim cum Theone (βα): αἱ τε. εἰσίν P Vat. 19. τμῆματα κύκλων β. 20. τῷ] om. P Vat. v.

μεγέθει καὶ αἱ βάσεις τῶν τμημάτων τῇ θέσει καὶ τῷ μεγέθει.

θ'. Μέγεθος μεγέθους δοθέντι μεῖζόν ἐστιν,
ὅταν, ἀφαιρεθέντος τοῦ δοθέντος, τὸ λοιπὸν τῷ αὐτῷ
5 ἰσον ἦ.

ι'. Μέγεθος μεγέθους δοθέντι ἔλασσόν ἐστιν,
ὅταν, προστεθέντος τοῦ δοθέντος, τὸ δλον τῷ αὐτῷ
ἴσον ἦ.

ια'. Μέγεθος μεγέθους δοθέντι μεῖζόν ἐστιν ἢ
10 ἐν λόγῳ, ὅταν, ἀφαιρεθέντος τοῦ δοθέντος, τὸ λοιπὸν
πρὸς τὸ αὐτὸν λόγον ἔχῃ δεδομένον.

ιβ'. Μέγεθος μεγέθους δοθέντι ἔλασσόν ἐστιν
ἢ ἐν λόγῳ, ὅταν, προστεθέντος τοῦ δοθέντος, τὸ δλον
πρὸς τὸ αὐτὸν λόγον ἔχῃ δεδομένον.

15 [ιγ'. Κατηγμένη ἐστὶν ἡ ἀπὸ δεδομένου σημείου
ἐπὶ θέσει εὐθεῖαν ἀγομένη εὐθεῖα ἐν δεδομένῃ γωνίᾳ.

ιδ'. Ἀνηγμένη ἐστὶν ἡ ἀπὸ δεδομένου σημείου
πρὸς θέσει εὐθείαν ἀγομένη εὐθεῖα ἐν δεδομένῃ γωνίᾳ.

ιε'. Παρὰ θέσει ἐστὶν ἡ διὰ δεδομένου σημείου
20 θέσει εὐθεία παράλληλος ἀγομένη.]

α':

Τῶν δεδομένων μεγεθῶν δ λόγος δ πρὸς ἄλληλα
δέδοται.

ἔστω δεδομένα μεγέθη τὰ A, B· λέγω, ὅτι τοῦ A
25 πρὸς τὸ B λόγος ἐστὶ δοθεῖς.

2. μεγέθει] seq. in β: τμῆματα κύκλων τῷ εἶδει δεδόσθαι
λέγεται, ἐν οἷς αἱ γωνίαι δεδομέναι εἰσί. 6. Ἐλαττον Vat.v.

11. ἔχῃ] corr. ex ἔχει m. 2 v. 12. Ἐλαττον Vat.v. 13.
τοῦ] om. β (non a). 16. εὐθεῖαν ἀγομένη] εὐθεῖα ἡ πατ-
αγομένη β. 18. πρὸς θέσει] προσθείσῃ β (non a). εὐθεῖα]

magnitudine et bases segmentorum positione et magnitudine.

9. Magnitudo magnitudine maior est data, ubi, ablata data, quae relinquitur, eidem aequalis est.

10. Magnitudo magnitudine minor est data, ubi, addita data, totum eidem aequale est.

11. Magnitudo magnitudine maior est data quam in ratione, ubi, ablata data, quae relinquitur ad eandem datam habet rationem.¹⁾

12. Magnitudo magnitudine minor est data quam in ratione, ubi, addita data, totum ad eandem datam habet rationem.

[13. Deducta est recta, quae a dato puncto ad rectam positione datam ducitur in dato angulo.

14. Erecta est recta, quae a dato puncto in recta positione data ducitur in dato angulo.

15. Ad positione datam est recta, quae per datum punctum rectae positione datae parallela ducitur.]²⁾

I.

Datarum magnitudinum ratio inter se data est.

datae sint magnitudines *A*, *B*. dico, rationem ipsius *A* ad *B* esse datam.

1) u. Hultsch in Pappi edit. vol. I praef. p. XXIV.

2) Deff. 13—15 ab Euclide non usurpantur et a scholiasta Apollonio tribuuntur. cfr. schol. nr. 13.

ενθεῖαν Vat.v.   *ἀναγομένη β.*, item lin. 20.   21. *τὸ α'*
σχῆμα in textu, *α'* in mg. *β.*   22. *ό* (alt.)] om. *β.*   24. *τὰ*
δεδομένα a.   *μεγέθει* a.   25. *ξοτίν* P.

ἐπεὶ γὰρ δέδοται τὸ Α, δυνατόν ἐστιν αὐτῷ ἵσον πορίσασθαι. πεπορίσθω καὶ ἐστω τὸ Γ. πάλιν, ἐπεὶ δεδομένου ἐστὶ τὸ Β, δυνατόν ἐστιν αὐτῷ ἵσον πορίσασθαι. πεπορίσθω καὶ ἐστω τὸ Δ. ἐπεὶ οὖν ἵσον 5 ἐστὶ τὸ μὲν Α τῷ Γ, τὸ δὲ Β τῷ Δ, ἐστιν ἄρα ὡς τὸ Α πρὸς τὸ Γ, οὕτως τὸ Β πρὸς τὸ Δ· ἐναλλὰξ ὡς τὸ Α πρὸς τὸ Β, οὕτως τὸ Γ πρὸς τὸ Δ. τοῦ Α ἄρα πρὸς τὸ Β λόγος ἐστὶ δοθεῖς· διὸ αὐτὸς γὰρ αὐτῷ πεπόρισται διὸ τοῦ Γ πρὸς τὸ Δ.

10

β'.

Ἐὰν δεδομένου μέγεθος πρὸς ἄλλο τι μέγεθος λόγον ἔχῃ δεδομένου, δέδοται οὐκεῖνο τῷ μεγέθει.

δεδομένου γὰρ μέγεθος τὸ Α πρὸς ἄλλο τι μέγεθος τὸ Β λόγον ἔχέτω δεδομένου· λέγω, διὸ δέδοται καὶ 15 τὸ Β τῷ μεγέθει.

ἐπεὶ γὰρ δέδοται τὸ Α, δυνατόν ἐστιν αὐτῷ ἵσον πορίσασθαι. πεπορίσθω καὶ ἐστω τὸ Γ. καὶ ἐπεὶ δέδοται διὸ τοῦ Α πρὸς τὸ Β λόγος· οὕτως γὰρ ὑπόκειται· δυνατόν ἐστιν αὐτῷ τὸν αὐτὸν πορίσασθαι. 20 πεπορίσθω καὶ ἐστω διὸ τοῦ Γ πρὸς τὸ Δ λόγος. καὶ ἐπεὶ ἐστιν ὡς τὸ Α πρὸς τὸ Β, οὕτως τὸ Γ πρὸς τὸ Δ, ἐναλλὰξ ἄρα ἐστὶν ὡς τὸ Α πρὸς τὸ Γ, οὕτως τὸ Β πρὸς τὸ Δ. ἵσον δὲ τὸ Α τῷ Γ· ἵσον ἄρα καὶ τὸ Β τῷ Δ· δέδοται ἄρα τὸ Β μέγεθος· ἵσον γὰρ αὐτῷ 25 πεπόρισται τὸ Δ.

1. ἵσον αὐτῷ a. 3. ἐστιν] om. a. 5. τῷ (pr.)] τό a.

7. τοῦ] τό a. 8. πρὸς τὸ Β ἄρα a. 10. τὸ β' in textu, β' in marg. β, et sic deinceps. 14. καὶ] om. P, add. m. 2 v.

15. τό] τῷ a. τῷ — 16. Α] supra m. 3 v. 16. αὐτῷ ἐστιν a. 18. οὕτω P. οὕτως γὰρ ὑπόκειται] om. a. 20. τοῦ] τοῦ a. 21. ὡς] add. m. 2 Vat. (item lin. 22), in ras. m. 2 v.

nam quoniam data est magnitudo A , fieri potest,
ut magnitudo ei aequalis comparetur [def. 1]. comparetur et sit Γ . rursus quoniam data est magnitudo B , fieri potest, ut magnitudo ei aequalis comparetur [ibid.]. comparetur et sit Δ . iam quoniam $A = \Gamma$
et $B = \Delta$, erit $A : \Gamma = B : \Delta$. permutando [V, 16]
 $A : B = \Gamma : \Delta$. itaque ratio $A : B$ data est [def. 2].
aequalis enim ei comparata est ratio $\Gamma : \Delta$.

II.

Si data magnitudo ad aliam magnitudinem rationem habet datam, data est etiam illa magnitudine.

data enim magnitudo A ad aliam magnitudinem B rationem habeat datam. dico, datam esse etiam B magnitudine.

nam quoniam data est magnitudo A , fieri potest,
ut magnitudo ei aequalis comparetur [def. 1]. comparetur et sit Γ . et quoniam data est ratio $A : B$ (ita enim supposuimus), fieri potest, ut ratio ei aequalis comparetur [def. 2]. comparetur et sit ratio $\Gamma : \Delta$. et quoniam est $A : B = \Gamma : \Delta$, permutando [V, 16] erit $A : \Gamma = B : \Delta$. uerum $A = \Gamma$. quare etiam $B = \Delta$ [V, 14]. ergo data est magnitudo B [def. 1]. aequalis enim ei comparata est Δ .

22. ἔρα τετίν] om. a.
om. Vat.

23. τό (pr.)] τῆς Vat. οὐαῖ]

γ' .

Ἐὰν δεδομένα μεγέθη ὁποσαιοῦν συντεθῆ, καὶ τὸ
ξ̄ αὐτῶν συγκείμενον δεδομένον ἔσται.

συγκείσθω γὰρ ὁποσαιοῦν δεδομένα μεγέθη τὰ *AB*,
5 *BΓ*· λέγω, ὅτι καὶ τὸ ἐκ τῶν *AB*, *BΓ* συγκείμενον
τὸ *AG* δεδομένον ἔστιν.

ἐπεὶ γὰρ δέδοται τὸ *AB*, δυνατόν ἔστιν αὐτῷ ἵσον
πορίσασθαι. πεπορίσθω καὶ ἔστω τὸ *AE*. πάλιν, ἐπεὶ
δέδοται τὸ *BΓ*, δυνατόν ἔστιν αὐτῷ ἵσον πορίσασθαι.
10 πεπορίσθω καὶ ἔστω τὸ *EZ*. ἐπεὶ οὖν ἵσον ἔστι τὸ
μὲν *AB* τῷ *AE*, τὸ δὲ *BΓ* τῷ *EZ*, ὅλον ἄρα τὸ *AG*
ὅλῳ τῷ *AZ* ἔστιν ἵσον· δέδοται ἄρα τὸ *AG*· ἵσον γὰρ
αὐτῷ πεπόρισται τὸ *AZ*.

 δ' .

15 Ἐὰν ἀπὸ δεδομένου μεγέθους δεδομένον μέγεθος
ἀφαιρεθῆ, τὸ λοιπὸν δεδομένον ἔσται.

ἀπὸ γὰρ δεδομένου μεγέθους τοῦ *AB* δεδομένον
μέγεθος ἀφηρηθώ τὸ *AG*· λέγω, ὅτι τὸ λοιπὸν τὸ *GB*
δεδομένον ἔστιν.

20 ἐπεὶ γὰρ δέδοται τὸ *AB*, δυνατόν ἔστιν αὐτῷ ἵσον
πορίσασθαι. πεπορίσθω καὶ ἔστω τὸ *AZ*. πάλιν, ἐπεὶ
δέδοται τὸ *AG*, δυνατόν ἔστιν αὐτῷ ἵσον πορίσασθαι.
πεπορίσθω καὶ ἔστω τὸ *AE*. ἐπεὶ οὖν ἵσον ἔστι τὸ
μὲν *AB* τῷ *AZ*, τὸ δὲ *AG* τῷ *AE*, λοιπὸν ἄρα τὸ

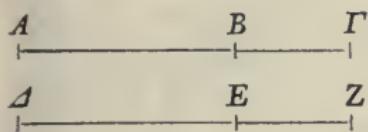
3. ἔσται] add. m. 2 Vat. 4. δεδομένα ὁποσαιοῦν a. τάξις]
τό a. 5. καὶ — *BΓ*] om. a. τῶν] τοῦ Vat. 10. ἔστιν P.
12. ἵσον ἔστιν a. 13. τό] τῷ a. 17. τοῦ] τῶν a. 20.
δέδοται] τοτε a. 24. *AZ*] corr. ex *AZ* m. 2 Vat. *AE*]

III.

Si quotlibet magnitudines datae componuntur, etiam magnitudo ex iis composita data erit.

componantur enim quotlibet magnitudines datae AB , $B\Gamma$. dico, etiam magnitudinem $A\Gamma$ ex AB , $B\Gamma$ compositam datam esse.

nam quoniam data est magnitudo AB , fieri potest, ut magnitudo ei aequalis comparetur [def. 1]. comparetur

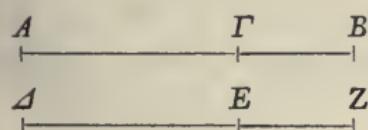

et sit ΔE . rursus quoniam data est magnitudo $B\Gamma$, fieri potest, ut magnitudo ei aequalis comparetur [def. 1]. comparetur et sit EZ . iam quoniam $AB = \Delta E$ et $B\Gamma = EZ$, totum $A\Gamma$ toti ΔZ aequale erit [x. ενν. 2]. itaque data est magnitudo $A\Gamma$ [def. 1]. aequalis enim ei comparata est magnitudo ΔZ .

IV.

Si a data magnitudine data magnitudo aufertur, reliqua data erit.

nam a data magnitudine AB data magnitudo $A\Gamma$ auferatur. dico, reliquam ΓB datam esse.

nam quoniam data est magnitudo AB , fieri potest, ut magnitudo ei aequalis comparetur [def. 1]. comparetur et sit ΔZ . rursus quoniam data est magnitudo $A\Gamma$, fieri potest, ut magnitudo ei aequalis comparetur [def. 1]. comparetur et sit ΔE . iam quoniam $AB = \Delta Z$ et $A\Gamma = \Delta E$, reliqua magnitudo ΓB reliquae EZ aequalis erit [x. ενν. 3]. itaque data est

ΒΓ λοιπῷ τῷ EZ ἐστιν ἵσον· δέδοται ἄρα τὸ ΒΓ·
ἵσον γὰρ αὐτῷ πεπόρισται τὸ EZ.

ε'.

'Εὰν μέγεθος πρὸς ἑαυτοῦ τι μέρος λόγου ἔχῃ δεδο-
5 μένον, καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν λόγον ἔξει δεδομένον.

μέγεθος γὰρ τὸ AB πρὸς ἑαυτοῦ τι μέρος τὸ AG
λόγον ἔχετω δεδομένον· λέγω, ὅτι καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν
τὸ BG λόγον ἔχει δεδομένον.

κείσθω γὰρ δεδομένον μέγεθος τὸ ΔZ. καὶ ἐπεὶ
10 λόγος ἐστὶ δοθεὶς ὁ τοῦ BA πρὸς τὸ AG, ὁ αὐτὸς
αὐτῷ πεπορίσθω ὁ τοῦ ZA πρὸς ΔE. λόγος ἄρα
ἐστὶν ὁ τοῦ ZA πρὸς ΔE δοθεῖς. δοθὲν δὲ τὸ ZA.
δοθὲν ἄρα καὶ τὸ ΔE· καὶ λοιπὸν ἄρα τὸ EZ δοθὲν
ἐστιν. ἔστι δὲ καὶ τὸ ΔZ δοθέν· λόγος ἄρα τοῦ ΔZ
15 πρὸς τὸ ZE δοθεῖς. καὶ ἐπεὶ ἔστιν ὡς τὸ ΔZ πρὸς
ΔE, οὕτως καὶ τὸ AB πρὸς AG, ἀναστρέψαντι ἄρα
ἐστὶν ὡς τὸ ΔZ πρὸς τὸ ZE, οὕτως τὸ AB πρὸς
τὸ BG. λόγος δὲ τοῦ ΔZ πρὸς ZE δοθεῖς, ὡς δέ-
δεικται· λόγος ἄρα καὶ τοῦ AB πρὸς τὸ BG δοθεῖς.

'Εὰν δύο μεγέθη συντεθῆ πρὸς ἄλληλα λόγου ἔχοντα
δεδομένον, καὶ τὸ δὲλον πρὸς ἑκάτερον αὐτῶν λόγον
ἔξει δεδομένον.

συγκείσθω γὰρ δύο μεγέθη τὰ AG, GB, πρὸς ἄλ-

1. *ἵσον* Pv.   2. *αὐτῷ*] corr. ex *αὐτό* m. 2 v.   7. *πρὸς*
 — 8. *δεδομένον*] ὁ τοῦ AB πρὸς BG λόγος ἐστὶ δοθεὶς a.   9.
ἐπεὶ — 11. *ΔE*] *τετμήσθω ὅμοιώς τῇ AB κατὰ τὸ E* a.   10.
ἐστίν Pv.   11. Post *πεπορίσθω* in Vat. spat. vac. 9 litt.   ἄρα
ἐστίν] om. a.   12. *τὸ ΔE* a.   14. *ἐστι* a.   ΔZ (pr.)]

magnitudo ΓB [def. 1]. aequalis enim ei comparata est magnitudo EZ .

V.

Si magnitudo ad aliquam sui ipsius partem rationem habet datam, etiam ad reliquam partem rationem habebit datam.

magnitudo enim AB ad aliquam sui ipsius partem $A\Gamma$ rationem habeat datam. dico, eam etiam ad reliquam partem $B\Gamma$ rationem habere datam.

nam ponatur data magnitudo ΔZ . et quoniam ratio $BA : A\Gamma$ data est, eadem atque illa fiat ratio

$Z\Delta : \Delta E$. itaque ratio $Z\Delta : \Delta E$ data est [def. 2]. uerum magnitudo $Z\Delta$ data est. quare etiam

magnitudo ΔE data est [prop. II]. itaque reliqua EZ data est [prop. IV]. uerum etiam magnitudo ΔZ data est. quare ratio $\Delta Z : ZE$ data est [prop. I]. et quoniam $\Delta Z : \Delta E = AB : A\Gamma$, conuertendo erit [V, 19 coroll.] $\Delta Z : ZE = AB : B\Gamma$. sed ratio $\Delta Z : ZE$ data est, ut demonstratum est. itaque etiam ratio $AB : B\Gamma$ data est [def. 2].

VI.

Si duae magnitudines inter se rationem habentes datam componuntur, etiam totum ad utramque earum rationem habebit datam.

componantur enim duae magnitudines $A\Gamma$, ΓB inter se rationem habentes datam. dico, etiam totum

---

ZΔ a. δ λόγος a. 15. ἐπει — 16. ἔρωτα] om. a. 18. λόγος — 19. δοθείσ] δοθεὶς ἔρωτα καὶ δ τοῦ AB πρὸς τὸ $B\Gamma$ a.

ληλα λόγον ἔχοντα δεδομένου· λέγω, ὅτι καὶ ὅλον τὸ *AB* πρὸς ἐκάτερον τῶν *AG*, *GB* λόγον ἔχει δεδομένου.

ἐκκείσθω γὰρ δεδομένον μέγεθος τὸ *AE*. καὶ ἐπεὶ λόγος ἔστι τοῦ *AG* πρὸς *GB* δοθεῖς, διὰ τοῦτος αὐτῷ 5 πεποιήσθω διὰ τοῦ *AE* πρὸς *EZ*. διὰ τοῦ *AE* πρὸς *EZ* λόγος ἔστι δοθεῖς· δοθὲν δὲ τὸ *AE*· δοθὲν ἄρα καὶ τὸ *EZ*. καὶ ὅλον ἄρα τὸ *AZ* δοθὲν ἔστιν. ἔστι δὲ ἐκάτερον τῶν *AE*, *EZ* δοθέν· λόγος ἄρα τοῦ *AZ* πρὸς ἐκάτερον τῶν *AE*, *EZ* δοθεῖς. καὶ ἐπεὶ 10 ἔστιν ὡς τὸ *AG* πρὸς *GB*, οὕτως τὸ *AE* πρὸς *EZ*, συνθέντι ὡς τὸ *AB* πρὸς τὸ *BG*, οὕτως τὸ *AZ* πρὸς *ZE*. καὶ ἀναστρέψαντι ὡς τὸ *AB* πρὸς τὸ *AG*, οὕτως τὸ *AZ* πρὸς *AE*. καὶ ἐπεὶ ὡς τὸ *AZ* πρὸς ἐκάτερον τῶν *AE*, *EZ*, οὕτως τὸ *AB* πρὸς ἐκάτερον τῶν 15 *AG*, *GB*, λόγος ἄρα καὶ τοῦ *AB* πρὸς ἐκάτερον τῶν *AG*, *GB* δοθεῖς.

ξ'.

Ἐὰν δεδομένον μέγεθος εἰς δεδομένον λόγον διαιρεθῇ, ἐκάτερον τῶν τμημάτων δεδομένον ἔστιν.

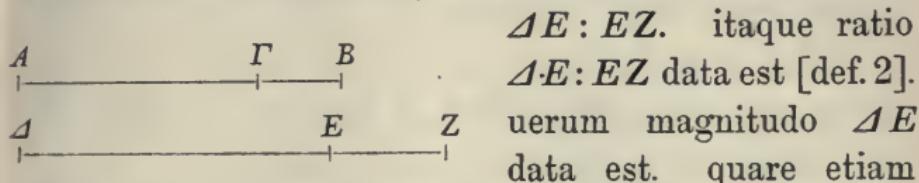
20 δεδομένον γὰρ μέγεθος τὸ *AB* εἰς δεδομένον λόγον διῃρήσθω τὸν τοῦ *AG* πρὸς *GB*· λέγω, ὅτι ἐκάτερον τῶν *AG*, *GB* δοθὲν ἔστιν.

ἐπεὶ γὰρ λόγος ἔστι τοῦ *AG* πρὸς *GB* δοθεῖς, λόγος ἄρα καὶ τοῦ *AB* πρὸς ἐκάτερον τῶν *AG*, *GB*

4. λόγος] λοίπος (sic) a. τὸ *GB* να. αὐτοῖς a. 5.
τὸ *EZ* a. διὰ τοῦτος — 6. ἔστι] λόγος ἄρα καὶ τοῦ *AE* πρὸς τὸ *EZ* a. 6. ἔστιν Pv. 8. ἔστιν Pv. δὲ καὶ a. λόγος — 16. δοθεῖς] ἄρα λόγον ἔχει δεδομένον· ὡς δὲ πρὸς *EZ*, οὕτως τὸ *AB* πρὸς ἐκάτερον τῶν *AG*, *GB*. καὶ τὸ *AB* πρὸς ἐκάτερον τῶν *AG*, *GB* λόγος ἔστι δοθεῖς a. 8. λόγος — 9. δοθεῖς] supra add. m. 3 v. 10. ὡς] add. m. 2 Vat. 11. οὕτω Vat. item lin. 12. 13. τὸ *AE* Vat. 19. ἔστιν] ἔσται β. 21. τὸ *GB* a. 23. *GB* τὸ *BG* a. 24. καὶ om. Vat.

AB ad utramque magnitudinem AG , GB rationem habere datam.

ponatur enim data magnitudo ΔE . et quoniam ratio $AG:GB$ data est, eadem atque illa fiat ratio

$\Delta E: EZ$. itaque ratio

$\Delta E: EZ$ data est [def. 2].

uerum magnitudo ΔE data est. quare etiam

magnitudo EZ data est [prop. II]. itaque totum ΔZ datum est [prop. III]. est autem utraque magnitudo ΔE , EZ data. quare ratio magnitudinis ΔZ ad utramque magnitudinem ΔE , EZ data est [prop. I]. et quoniam $AG:GB = \Delta E: EZ$, componendo [V, 18] erit $AB:BG = \Delta Z:ZE$. et conuertendo [V, 19 coroll.] $AB:AG = \Delta Z:\Delta E$. et quoniam magnitudo ΔZ ad utramque magnitudinem ΔE , EZ eam rationem habet, quam AB ad utramque magnitudinem AG , GB , etiam ratio magnitudinis AB ad utramque magnitudinem AG , GB data est.

VII.

Si data magnitudo in datam rationem dirimitur, utraque pars data est.

data enim magnitudo AB in datam rationem $AG:GB$ dirimatur. dico, utramque magnitudinem AG , GB datam esse.

nam quoniam ratio $AG:GB$ data est, etiam ratio magnitudinis AB ad utramque magnitudinem AG , GB data est [prop. VI]. uerum magnitudo AB data est.

δοθείσ. δοθὲν δὲ τὸ *AB*. δοθὲν ἄρα καὶ ἐκάτερον τῶν *AG, GB*.

η'.

Τὰ πρὸς τὸ αὐτὸ λόγον ἔχοντα δεδομένον καὶ πρὸς 5 ἄλληλα λόγον ἔξει δεδομένον.

έχετω γὰρ ἐκάτερον τῶν *A, Γ* πρὸς τὸ *B* λόγον δεδομένον· λέγω, ὅτι καὶ τὸ *A* πρὸς τὸ *Γ* λόγον ἔξει δεδομένον.

ἔστω γὰρ δεδομένον μέγεθος τὸ *A*. καὶ ἐπεὶ λόγος 10 ἔστι τοῦ *A* πρὸς τὸ *B* δοθείσ, δ αὐτὸς αὐτῷ πεποιήσθω δ τοῦ *A* πρὸς τὸ *E*. δοθὲν δὲ τὸ *A*. δοθὲν ἄρα καὶ τὸ *E*. πάλιν, ἐπεὶ λόγος ἔστι τοῦ *B* πρὸς τὸ *Γ* δοθείσ, δ αὐτὸς αὐτῷ πεποιήσθω δ τοῦ *E* πρὸς τὸ *Z*. δοθὲν δὲ τὸ *E*. δοθὲν ἄρα καὶ τὸ *Z*. ἔστι δὲ καὶ τὸ *A* 15 δοθέν· λόγος ἄρα τοῦ *A* πρὸς τὸ *Z* ἔστι δοθείσ. καὶ ἐπεὶ ἔστιν ὡς μὲν τὸ *A* πρὸς τὸ *B*, οὕτως τὸ *A* πρὸς τὸ *E*, ὡς δὲ τὸ *B* πρὸς τὸ *Γ*, οὕτως τὸ *E* πρὸς τὸ *Z*, διῆσον ἄρα ἔστιν ὡς τὸ *A* πρὸς τὸ *Γ*, οὕτως τὸ *A* πρὸς τὸ *Z*. λόγος δὲ τοῦ *A* πρὸς τὸ *Z* δοθείσ· λόγος 20 ἄρα καὶ τοῦ *A* πρὸς τὸ *Γ* δοθείσ.

θ'.

Ἐὰν δύο ἢ πλείονα μεγέθη πρὸς ἄλληλα λόγον ἔχῃ δεδομένον, ἔχῃ δὲ τὰ αὐτὰ μεγέθη πρὸς ἄλλα τινὰ μεγέθη λόγους δεδομένους, εἰ καὶ μὴ τοὺς αὐτούς, 25 κἀκεῖνα τὰ μεγέθη πρὸς ἄλληλα λόγους ἔξει δεδομένους.

δύο γὰρ ἢ πλείονα μεγέθη τὰ *A, B, Γ* πρὸς ἄλληλα

1. καὶ] om. a. 5. ἔχει β. 9. ἔστω] κείσθω a. 12. ἔστιν a. Γ] ΓΔ a. 13. Post Z add. δοθείσ Pv, λόγος ἄρα καὶ ὁ τοῦ *E* πρὸς τὸ *Z* δοθείσ a. 14. ἔστιν Pv. 15. ὁ τοῦ a. ἔστιν Pv. 16. τὸ *A* πρὸς τὸ *B*] add. m. 2 Vat.

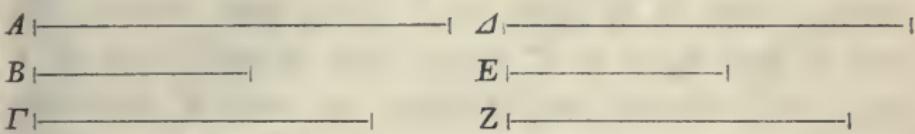
ergo etiam utraque magnitudo $A\Gamma$, ΓB data est [prop. II].

VIII.

Quae ad idem rationem habent datam, etiam inter se rationem habebunt datam.

habeat enim utrumque A , Γ ad B rationem datam. dico, etiam A ad Γ rationem habiturum esse datam.

nam sit data magnitudo Δ . et quoniam ratio $A:B$ data est, eadem atque illa fiat ratio $\Delta:E$. uerum

magnitudo Δ data est. data est igitur etiam E [prop. II]. rursus quoniam ratio $B:\Gamma$ data est, eadem atque illa fiat ratio $E:Z$. uerum magnitudo E data est. data est igitur etiam Z [ibid.]. uerum etiam magnitudo Δ data est. itaque ratio $\Delta:Z$ data est [prop. I]. et quoniam est $A:B = \Delta:E$ et $B:\Gamma = E:Z$, ex aequo erit [V, 22] $A:\Gamma = \Delta:Z$. sed ratio $\Delta:Z$ data est. ergo etiam ratio $A:\Gamma$ data est [def. 2].

IX.

Si duae uel plures magnitudines inter se rationem habent datam et eaedem magnitudines ad alias quasdam magnitudines rationes habent datas, etiam si eaedem non sunt, etiam illae magnitudines inter se rationes habebunt datas.

duae enim uel plures magnitudines A , B , Γ inter

18. $A]$ B a. 23. ἀλλα] ἀλληλα a; item p. 16, 2. 24. ει
και] om. β. αντονς δέ β. 26. ἀλληλα] ἀλλη Vat.

λόγον ἔχέτω δεδομένον, ἔχέτω δὲ τὰ αὐτὰ μεγέθη τὰ
Α, Β, Γ πρὸς ἄλλα τινὰ μεγέθη τὰ Δ, Ε, Ζ λόγους
δεδομένους, μὴ τοὺς αὐτοὺς δέ λέγω, ὅτι καὶ τὰ
Δ, Ε, Ζ, μεγέθη πρὸς ἄλληλα λόγον ἔχει δεδομένον.

5 ἐπεὶ γὰρ λόγος ἔστι τοῦ Α πρὸς τὸ Β δοθεῖς, τοῦ
δὲ Α πρὸς τὸ Δ λόγος ἔστι δοθεῖς, καὶ τοῦ Δ ἄρα
πρὸς τὸ Β λόγος ἔστι δοθεῖς. ἀλλὰ τοῦ Β πρὸς τὸ Ε
λόγος ἔστι δοθεῖς· καὶ τοῦ Δ ἄρα πρὸς τὸ Ε λόγος
ἔστι δοθεῖς. πάλιν, ἐπεὶ λόγος ἔστι τοῦ Β πρὸς τὸ Γ
10 δοθεῖς, τοῦ δὲ Β πρὸς τὸ Ε λόγος ἔστι δοθεῖς, καὶ
τοῦ Ε ἄρα πρὸς τὸ Γ λόγος ἔστι δοθεῖς. τοῦ δὲ Γ
πρὸς τὸ Ζ λόγος ἔστι δοθεῖς· καὶ τοῦ Ε ἄρα πρὸς
τὸ Ζ λόγος ἔστι δοθεῖς· τὰ Δ, Ε, Ζ ἄρα πρὸς ἄλληλα
λόγον ἔχει δεδομένον.

15

ι'.

Ἐὰν μέγεθος μεγέθους δοθέντι μεῖζον η̄ η̄ ἐν λόγῳ,
καὶ τὸ συναμφότερον τοῦ αὐτοῦ δοθέντι μεῖζον ἔσται
η̄ ἐν λόγῳ· καὶ ἐὰν τὸ συναμφότερον τοῦ αὐτοῦ δο-
θέντι μεῖζον η̄ η̄ ἐν λόγῳ, καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ αὐτοῦ
20 η̄τοι δοθέντι μεῖζόν ἔστιν η̄ ἐν λόγῳ, η̄ τὸ λοιπὸν
μετὰ τοῦ ἔξης, πρὸς ὃ τὸ ἔτερον λόγον ἔχει δεδομένον,
δοθέν ἔστιν.

μέγεθος γὰρ τὸ ΑΒ μεγέθους τοῦ ΒΓ δοθέντι
μεῖζον ἔστω η̄ ἐν λόγῳ· λέγω, ὅτι καὶ τὸ συναμφότερον

5. ἔστιν Pv, et sic P per totam prop.   ἔστιν ὃ τοῦ a.
τοῦ (alt.)] corr. ex τό m. 1 a.   7. ἄλλα — 9. δοθεῖς] supra
add. m. 3 v.   7. ἄλλὰ καὶ a.   τοῦ] ὃ τοῦ a, item lin. 8.   8.
λόγος ἔστι (alt.)] ἔστι λόγος v.   9. ἔστι (alt.)] ἔστιν v.   11.
ἄρα] om. a.   Γ] Z a.   12. ἔστιν v; item p. 18, 5.   16. η̄]
om. β.   17. ἔσται — 19. μεῖζον] bis β (non a).   19. η̄]
om. β, ἔσται a.

se rationem habeant datam et eadem magnitudines A, B, Γ ad alias quasdam magnitudines Δ, E, Z rationes habeant datas, sed non easdem. dico, etiam magnitudines Δ, E, Z inter se datam rationem habituras esse.

nam quoniam ratio $A:B$ data est et ratio $A:\Delta$ data est, etiam ratio $\Delta:B$ data erit [prop: VIII].

A —————	Δ —————	uerum ratio
B —————	E —————	$B:E$ data est.
Γ —————	Z —————	quare etiam ratio $\Delta:E$

data est [ibid.]. rursus quoniam ratio $B:\Gamma$ data est et ratio $B:E$ data est, etiam ratio $E:\Gamma$ data est [ibid.]. uerum ratio $\Gamma:Z$ data est. quare etiam ratio $E:Z$ data est [ibid.]. ergo magnitudines Δ, E, Z inter se rationem habent datam.

X.

Si magnitudo, comparata cum alia magnitudine, data maior est, quam in ratione, etiam utraque simul, cum eadem comparata, data maior erit quam in ratione; et si utraque simul, cum eadem magnitudine comparata, data maior est, quam in ratione, etiam aut reliqua, cum eadem comparata, data maior est quam in ratione aut reliqua cum sequenti, ad quam altera rationem habet datam, data est.

magnitudo enim AB , comparata cum magnitudine $B\Gamma$, data maior sit quam in ratione. dico, etiam

$\eta]$ om. Vat. $\kappaαι]$ om. β. 20. $\xi\sigma\tau\iota\nu]$ η v, $\xi\sigma\tau\iota\iota$ β. 21.
 $\mu\epsilon\tau\alpha\tau\omega\tilde{\nu}\xi\xi\eta\varsigma]$ $\mu\epsilon\vartheta'$ ον β.

τὸ ΑΓ τοῦ αὐτοῦ τοῦ ΓΒ δοθέντι μεῖζόν ἐστιν ἢ ἐν λόγῳ.

ἐπεὶ γὰρ τὸ ΑΒ τοῦ ΒΓ δοθέντι μεῖζόν ἐστιν ἢ ἐν λόγῳ, ἀφηρησθω τὸ δοθὲν μέγεθος τὸ ΑΔ· λοιποῦ 5 ἄρα τοῦ ΔΒ πρὸς τὸ ΒΓ λόγος ἐστὶ δοθείσ· καὶ συνθέντι τοῦ ΔΓ πρὸς τὸ ΒΓ λόγος ἐστὶ δοθείσ. καὶ ἐστι δοθὲν τὸ ΑΔ· τὸ ΓΑ ἄρα τοῦ ΓΒ δοθέντι μεῖζόν ἐστιν ἢ ἐν λόγῳ.

πάλιν δὴ τὸ ΑΓ τοῦ ΓΒ δοθέντι μεῖζον ἔστω ἢ 10 ἐν λόγῳ· λέγω, δτι τὸ λοιπὸν τὸ ΑΒ τοῦ αὐτοῦ τοῦ ΒΓ ἦτοι δοθέντι μεῖζον ἔσται ἢ ἐν λόγῳ, ἢ τὸ ΑΒ μετὰ τοῦ ἔξῆς, πρὸς ὃ τὸ ΒΓ λόγον ἔχει δοθέντα, δοθὲν ἐστιν.

ἐπεὶ γὰρ τὸ ΑΓ τοῦ ΓΒ δοθέντι μεῖζόν ἐστιν ἢ 15 ἐν λόγῳ, ἀφηρησθω τὸ δοθὲν μέγεθος. τὸ δὴ δοθὲν ἦτοι ἔλασσόν ἐστι τοῦ ΑΒ ἢ μεῖζον. ἔστω πρότερον ἔλασσον, καὶ ἔστω τὸ ΑΔ· λοιποῦ ἄρα τοῦ ΔΓ πρὸς ΓΒ λόγος ἐστὶ δοθείσ· διελόντι ἄρα τοῦ ΔΒ πρὸς ΒΓ λόγος ἐστὶ δοθείσ. καὶ ἐστι δοθὲν τὸ ΑΔ· τὸ ΑΒ 20 ἄρα τοῦ ΒΓ δοθέντι μεῖζόν ἐστιν ἢ ἐν λόγῳ.

ἄλλὰ δὴ τὸ δοθὲν μεῖζον ἔστω τοῦ ΑΒ, καὶ κείσθω αὐτῷ ἵσον τὸ ΑΕ· λόγος ἄρα λοιποῦ τοῦ ΕΓ πρὸς τὸ ΓΒ ἐστι δοθείσ· ὥστε καὶ ἀνάπτατιν τοῦ ΒΓ πρὸς τὸ ΕΓ λόγος ἐστὶ δοθείσ· καὶ ἀναστρέψαντι δ τοῦ ΒΓ 25 πρὸς ΒΕ λόγος ἐστὶ δοθείσ. καὶ ἐστι τὸ ΕΒ μετὰ

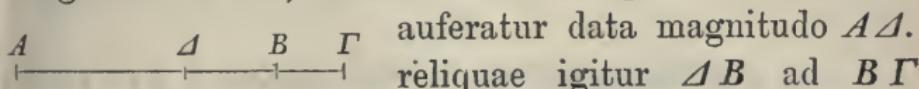
5. ἄρα] om. a. συντεθέντι a. 6. ΓΔ a. 7. ἐστι] ἐστω a. τὸ δοθὲν τό P Vat. v. τό (alt.)] corr. ex τῷ m. 2 v.

ΓΒ] ΓΔ Vat. 11. ἐσται] ἐστιν a. AB] B add. m. 2 Vat. 12. μετὰ τοῦ ἔξῆς] μεθ' οὖ a. 13. ἐστιν] add. m. 2 Vat. 14. ΓΒ] ΒΓ a. 16. Ἐλαττόν (corr. ex ἵσον m. 3) v.

18. τὸ ΓΒ a. διελόντι — 19. δοθείσ] add. m. 3 v. 18. διελόντι — ΒΓ] καὶ τοῦ ΔΒ ἄρα πρὸς τὸ ΒΓ a. 19. ἐστιν v; item lin. 23, 24, 25. 21. AB] ΔΓ v. 22. αὐτῷ] om. a.

utramque simul $A\Gamma$, comparatam cum eadem ΓB , data maiorem esse quam in ratione.

nam quoniam magnitudo AB , comparata cum magnitudine $B\Gamma$, data maior est quam in ratione,

 auferatur data magnitudo $\Delta\Delta$. reliquae igitur ΔB ad $B\Gamma$ ratio data est [def. 11]. et componendo ratio $\Delta\Gamma : B\Gamma$ data est [prop. VI]. et data est magnitudo $\Delta\Delta$. ergo magnitudo $\Gamma\Delta$, comparata cum magnitudine ΓB , data maior est quam in ratione [def. 11].

iam rursus magnitudo $A\Gamma$, comparata cum magnitudine ΓB , data maior sit quam in ratione. dico, aut reliquā AB , comparatam cum eadem $B\Gamma$, data maiorem esse quam in ratione, aut AB cum sequenti, ad quam $B\Gamma$ rationē habet datam, data est.

nam quoniam magnitudo $A\Gamma$, comparata cum magnitudine ΓB , data maior est quam in ratione, auferatur data magnitudo. iam data magnitudo aut minor est quam AB aut maior. prius sit minor, et sit $\Delta\Delta$. reliquae igitur $\Delta\Gamma$ ad ΓB ratio est data [def. 11]. itaque dirimendo ratio $\Delta B : B\Gamma$ data est [prop. V]. et data est magnitudo $\Delta\Delta$. ergo magnitudo AB , comparata cum magnitudine $B\Gamma$, data maior est quam in ratione [def. 11].

iam uero data magnitudo maior sit quam AB , et ponatur ei aequalis magnitudo AE . ratio igitur reliqua $E\Gamma$ ad ΓB data est [def. 11]. itaque etiam ex contrario ratio $B\Gamma : E\Gamma$ data est. et conuertendo ratio $B\Gamma : BE$ data est [prop. V]. et magnitudo EB

ἀρι] τοῦ a. 23. ὥστε — 24. δοθεῖς] ἀνάπαλιν a. 24.
BΓ] ΓB a. 25. τὸ BE va. EB] E supra add. m. 1 v, BE a.

τοῦ *BA* δοθέν· ὅλον γὰρ τὸ *AE* δοθέν ἔστιν· τὸ *BA* ἄρα μετὰ τοῦ ἔξης, πρὸς δὲ τὸ *BΓ* λόγου ἔχει δοθέντα, δοθέν ἔστιν.

ια.

5   Ἐὰν μέγεθος μεγέθους δοθέντι μεῖζον ἢ οὐκ ἐν λόγῳ,
τὸ αὐτὸν καὶ συναμφοτέρου δοθέντι μεῖζον ἔσται οὐκ ἐν
λόγῳ, καὶ ἐὰν τὸ αὐτὸν συναμφοτέρου δοθέντι μεῖζον
ἢ οὐκ ἐν λόγῳ, τὸ αὐτὸν καὶ τοῦ λοιποῦ δοθέντι μεῖζον
ἔσται οὐκ ἐν λόγῳ.

10   μέγεθος γὰρ τὸ *AB* τοῦ *BΓ* δοθέντι μεῖζον ἔστω
οὐκ ἐν λόγῳ· λέγω, ὅτι καὶ τοῦ *AΓ* δοθέντι μεῖζόν
ἔστιν οὐκ ἐν λόγῳ.

ἐπεὶ γὰρ τὸ *AB* τοῦ *BΓ* δοθέντι μεῖζόν ἔστιν οὐκ
ἐν λόγῳ, ἀφηρήσθω τὸ δοθὲν μέγεθος τὸ *AA* λοιποῦ
15 ἄρα τοῦ *AB* πρὸς τὸ *BΓ* λόγος ἔστι δοθεῖς. ἀνάπτατο
καὶ συνθέντι λόγος ἔστι τοῦ *ΓΔ* πρὸς τὸ *ΔB* δοθεῖς·
δοθεῖς αὐτῷ γεγονέτω δοθεῖς τὸ *AA* πρὸς τὸ *ΔE*· λόγος
ἄρα καὶ τοῦ *AA* πρὸς τὸ *ΔE* δοθεῖς· δοθὲν δὲ τὸ *AA*·
δοθὲν ἄρα καὶ τὸ *ΔE*· ὥστε καὶ λοιπὸν τὸ *EA* δοθέν
20 ἔστιν. ἔστι δὲ καὶ ὅλον τοῦ *AF* πρὸς ὅλον τὸ *EB*
λόγος δοθεῖς· ὥστε καὶ τοῦ *EB* πρὸς *AΓ* λόγος ἔστι δοθεῖς.
καί ἔστι δοθὲν τὸ *AE*· τὸ *BA* ἄρα τοῦ *AΓ*
δοθέντι μεῖζόν ἔστιν οὐκ ἐν λόγῳ.

ἀλλὰ δὴ τὸ *BA* συναμφοτέρου τοῦ *AΓ* δοθέντι

1. ὅλον — ἔστιν] om. a.   γάρ] ἄρα P.   2. μετὰ τοῦ
ἔξης] μεθ' οὖν a.   5. δοθέντος β.   6. ἔσται] comp. Vat.;
item lin. 9.   7. συναμφοτέρω (bis) β.   10. μεγέθους τοῦ a.
11. καί] om. v.   Post καί add. τὸ αὐτὸν τὸ *AB* a.   15.
ἔστιν v. et sic per tot. propos. praeter l. 16 et p. 22, 12.   18.
καί] om. Vat.   τό (pr.)] om. a.   21. τὸ *AΓ* Vat. v.   22.
AE] *EA* a.   καὶ τό a.

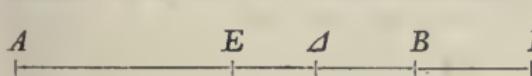
cum magnitudine BA data est; tota enim AE data est. ergo magnitudo BA cum sequenti, ad quam $B\Gamma$ rationem habet datam, data est.

XI.

Si magnitudo, comparata cum alia magnitudine, data maior est quam in ratione, eadem, etiam cum utraque simul comparata, data maior erit quam in ratione; et si eadem, cum utraque simul comparata, data maior erit quam in ratione; eadem, etiam cum reliqua comparata, data maior erit quam in ratione.

magnitudo enim AB , comparata cum magnitudine $B\Gamma$, data maior sit quam in ratione. dico eam, etiam cum $A\Gamma$ comparatam, data maiorem esse quam in ratione.

nam quoniam magnitudo AB , comparata cum magnitudine $B\Gamma$, data maior est quam in ratione,

auferatur data magnitudo $A\Delta$. reliquae igitur ΔB ad $B\Gamma$ ratio data est [def. 11]. e contrario et componendo ratio $\Gamma\Delta : \Delta B$ data est [prop. VI]. eadem atque illa fiat ratio $A\Delta : \Delta E$. itaque etiam ratio $A\Delta : \Delta E$ data est [def. 2]. data est autem magnitudo $A\Delta$. quare etiam ΔE data est [prop. II]. itaque etiam reliqua EA data est [prop. IV]. est autem etiam ratio totius magnitudinis $A\Gamma$ ad totam EB data [V, 12; def. 2]. itaque etiam ratio $EB : A\Gamma$ data est. et data est magnitudo AE . ergo magnitudo BA , comparata cum magnitudine $A\Gamma$, data maior est quam in ratione [def. 11].

iam uero magnitudo BA , comparata cum magni-

μεῖζον ἔστω ἢ ἐν λόγῳ λέγω, ὅτι τὸ αὐτὸ τὸ *AB* καὶ τοῦ λοιποῦ τοῦ *BΓ* δοθέντι μεῖζον ἔσται ἢ ἐν λόγῳ.

ἐπεὶ γὰρ τὸ *AB* τοῦ *AG* δοθέντι μεῖζόν ἔστιν ἢ ἐν λόγῳ, ἀφηρήσθω τὸ δοθὲν μέγεθος τὸ *AE*. λοιποῦ 5 ἄρα τοῦ *EB* πρὸς τὸ *AG* λόγος ἔστι δοθεῖς· ὥστε καὶ τοῦ *AG* πρὸς τὸ *EB* λόγος ἔστι δοθεῖς· δοθεῖς αὐτῷ γεγονέτω δοθεῖς τοῦ *AD* πρὸς *EA*. καὶ τοῦ *DA* ἄρα πρὸς *EA* λόγος ἔστι δοθεῖς· καὶ ἀναστρέψαντι τοῦ *DA* πρὸς *AE* λόγος δοθεῖς· καὶ ἀνάπταλιν τοῦ *EA* πρὸς 10 τὸ *AD* λόγος ἔστι δοθεῖς· καὶ δοθὲν τὸ *AE* δοθὲν ἄρα καὶ δῶλον τὸ *AD*. καὶ ἐπεὶ δῶλον τοῦ *AG* πρὸς δῶλον τὸ *EB* λόγος ἔστι δοθεῖς, ὥν τοῦ *AD* πρὸς τὸ *DE* λόγος ἔστι δοθεῖς, ἔσται καὶ λοιποῦ τοῦ *GA* πρὸς λοιπὸν τὸ *AB* λόγος δοθεῖς· καὶ διελόντι τοῦ *GB* 15 πρὸς τὸ *AB* λόγος ἔστι δοθεῖς· ὥστε καὶ τοῦ *AB* πρὸς τὸ *BΓ* λόγος ἔστι δοθεῖς. καί ἔστι δοθὲν τὸ *DA* τὸ *AB* ἄρα τοῦ *BΓ* δοθέντι μεῖζόν ἔστιν ἢ ἐν λόγῳ.

ιβ'.

Ἐὰν ἢ τρία μεγέθη καὶ τὸ μὲν πρῶτον μετὰ τοῦ 20 δευτέρου ἢ δοθέν, ἢ δὲ καὶ τὸ δευτέρου μετὰ τοῦ τρίτου δοθέν, τὸ πρῶτον τῷ τρίτῳ ἦσον ἔστιν, ἢ τὸ ἑτερού τοῦ ἑτέρου δοθέντι μεῖζόν ἔστιν.

ἔστω τρία μεγέθη τὰ *AB*, *BΓ*, *ΓΔ*, καὶ τὸ μὲν *AB* μετὰ τοῦ *BΓ* δοθὲν ἔστω τὸ *AG*, τὸ δὲ *BΓ* μετὰ τοῦ 25 *ΓΔ* δοθὲν ἔστω τὸ *BΔ*. λέγω, ὅτι τὸ *AB* τῷ *ΓΔ*

1. τὸ αὐτό] καὶ a. καὶ] om. a. 2. ἔσται] comp. Vat., ἔστιν v. 7. *ΔΑ*] *AD* a. ἄρα] om. a. 8. *ΕΔ*] *DE* a. ὁ τοῦ a. 9. ἔστι δοθεῖς a. ἀνάπταλιν — 13. ἔσται] ἐπεὶ ἔστι λόγος τοῦ *AG* πρὸς *EB* δοθεῖς, δοθὲν τὸ *AE* δοθὲν ἄρα καὶ δῶλον τὸ *AD* a. 12. τό(alt.)] om. v. 14. *ΔΒ*] *DB* τὰ *AB* v. 15. τό] om. a. 16. καὶ γάρ. Vat. 17. *AB*] supra

tudine $A\Gamma$, data maior sit quam in ratione. dico, eandem AB , comparatam etiam cum reliqua $B\Gamma$, data maiorem esse quam in ratione.

nam quoniam magnitudo AB , comparata cum magnitudine $A\Gamma$, data maior est quam in ratione, auferatur data magnitudo AE . reliquae igitur EB ad $A\Gamma$ ratio data est [def. 11]. itaque etiam ratio $A\Gamma:EB$ data est. eadem atque illa fiat ratio $A\Delta:E\Delta$. quare etiam ratio $\Delta A:E\Delta$ data est. et conuertendo ratio $\Delta A:AE$ data est [prop. V]. et e contrario ratio $AE:\Delta A$ data est. et data est magnitudo AE . data igitur etiam tota $A\Delta$ [prop. II]. et quoniam ratio totius $A\Gamma$ ad totam EB data est, quarum partis $A\Delta$ ad partem ΔE ratio data est, erit etiam ratio reliquae $\Gamma\Delta$ ad reliquam ΔB data [V, 19; def. 2]. et dirimendo ratio $\Gamma B:\Delta B$ data est [prop. V]. itaque etiam ratio $\Delta B:B\Gamma$ data est. et data est magnitudo ΔA . ergo magnitudo AB , comparata cum magnitudine $B\Gamma$, data maior est quam in ratione [def. 11].

XII.

Si tres magnitudines propositae sunt, et prima cum secunda data est atque etiam secunda cum tertia, aut prima tertiae aequalis est, aut altera data magnitudine maior est altera.

sint tres magnitudines $AB, B\Gamma, \Gamma\Delta$, et $AB + B\Gamma$ datae sint sintque aequales rectae $A\Gamma$, et $B\Gamma + \Gamma\Delta$ datae sint sintque aequales rectae $B\Delta$. dico, aut

---

add. m. 1 P. ἐν λόγῳ] corr. ex ἐλάττῳ m. 2 Vat. 19. μέν] om. β. 24. τὸ ΑΓ] om. a. 25. τὸ ΒΔ] om. a. Post AB ras. 5 litt. ν.

ἥτοι ἵσον ἔστιν, ἢ τὸ ἔτερον τοῦ ἔτέρου δοθέντι μεῖζόν ἔστιν.

ἐπεὶ γὰρ δοθέν ἔστιν ἐκάτερον τῶν ΑΓ, ΒΔ, τὰ δὴ δοθέντα ἥτοι ἵσα ἔστιν ἢ ἄνισα.

5 ἔστω πρότερον ἵσα· ἵσον ἄρα ἔστι τὸ ΑΓ τῷ ΒΔ. κοινὸν ἀφηρήσθω τὸ ΒΓ· λοιπὸν ἄρα τὸ ΑΒ λοιπῷ τῷ ΓΔ ἵσον ἔστιν.

μὴ ἔστω δὴ ἵσα, ἀλλ' ἔστω μεῖζον τὸ ΑΓ τοῦ ΒΔ, καὶ κείσθω τῷ ΒΔ ἵσον τὸ ΓΕ· δοθὲν δὲ τὸ ΒΔ· 10 δοθὲν ἄρα καὶ τὸ ΓΕ. ἔστι δὲ καὶ ὅλον τὸ ΑΓ δοθέν· καὶ λοιπὸν τὸ ΑΕ δοθέν ἔστιν. καὶ ἐπεὶ ἵσον ἔστι τὸ ΕΓ τῷ ΒΔ, κοινὸν ἀφηρήσθω τὸ ΒΓ· λοιπὸν ἄρα τὸ ΒΕ λοιπῷ τῷ ΓΔ ἵσον ἔστιν. καὶ ἔστι δοθὲν τὸ ΑΕ· τὸ ΑΒ ἄρα τοῦ ΓΔ δοθέντι μεῖζόν ἔστιν.

15

ιγ'.

Ἐὰν ἡ τρία μεγέθη, καὶ τὸ μὲν πρῶτον πρὸς τὸ δεύτερον λόγον ἔχῃ δεδομένον, τὸ δὲ δεύτερον τοῦ τρίτου δοθέντι μεῖζον ἡ ἡ ἐν λόγῳ, καὶ τὸ πρῶτον τοῦ τρίτου δοθέντι μεῖζον ἔσται ἡ ἐν λόγῳ.

20 ἔστω τρία μεγέθη τὰ ΑΒ, ΓΔ, Ε, καὶ τὸ μὲν ΑΒ πρὸς τὸ ΓΔ λόγον ἔχέτω δεδομένον, τὸ δὲ ΓΔ τοῦ Ε δοθέντι μεῖζον ἔστω ἡ ἐν λόγῳ λέγω, διτι καὶ τὸ ΑΒ τοῦ Ε δοθέντι μεῖζόν ἔστιν ἡ ἐν λόγῳ.

ἐπεὶ γὰρ τὸ ΓΔ τοῦ Ε δοθέντι μεῖζόν ἔστιν ἡ ἐν 25 λόγῳ, ἀφηρήσθω τὸ δοθὲν μέγεθος τὸ ΓΖ· λοιποῦ.

3. Post ἐπεὶ ras. 3 litt. v. 4. ἄνισα] οὐδὲ a. 7. ἔστι codd. 8. ἀλλά a. τοῦ ΒΔ] om. a. 11. ΑΕ] ΕΑ a. 14. τό (alt.)] τῷ Vat. 16. μέν] om. β. 20. μεγέθη] corr. ex μεγέθει m. 2 v. τό] corr. ex τό m. 2 Vat. 22. ἔσται v.

magnitudinem AB magnitudini $\Gamma\Delta$ aequalem esse aut alteram data maguitudine maiorem esse altera.

nam quoniam data est utraque magnitudo $A\Gamma$, $B\Delta$, datae magnitudines aut aequales sunt aut inaequales.

prius sint aequales.

itaque $A\Gamma = B\Delta$. communis auferatur $B\Gamma$. itaque reliqua AB reliquae $\Gamma\Delta$ aequalis est.

iam ne sint aequales, sed sit $A\Gamma > B\Delta$, et sit $GE = B\Delta$. sed data est magnitudo $B\Delta$. data est

igitur etiam GE . uerum etiam tota $A\Gamma$ data est.

et reliqua AE data est [prop. IV]. et quoniam $E\Gamma = B\Delta$, communis auferatur $B\Gamma$. itaque reliqua BE reliquae $\Gamma\Delta$ aequalis est. et data est magnitudo AE . ergo magnitudo AB data maior est magnitudine $\Gamma\Delta$ [def. 9].

XIII.

Si tres magnitudines propositae sunt et prima ad secundam rationem habet datam et secunda, comparata cum tertia, maior est quam in ratione, etiam prima, comparata cum tertia, data maior erit quam in ratione.

sint tres magnitudines AB , $\Gamma\Delta$, E , et AB ad $\Gamma\Delta$ rationem habeat datam, et $\Gamma\Delta$, comparata cum E , data maior sit quam in ratione. dico, etiam magnitudinem AB , comparatam cum E , data maiorem esse quam in ratione.

nam quoniam magnitudo $\Gamma\Delta$, comparata cum E , data maior est quam in ratione, auferatur data magni-

---

$\ddot{\sigma}\tau\iota$] om. a. 24. $\dot{\epsilon}\pi\epsilon\iota$ — 25. $\lambda\circ\gamma\varphi$] om. a. 24. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$] -v
add. m. 2 v.

ἄρα τοῦ ΔΖ πρὸς τὸ Ε λόγος ἔστι δοθεῖς. καὶ ἐπεὶ λόγος ἔστι δοθεῖς τοῦ ΑΒ πρὸς τὸ ΓΔ, διὰ τὸ αὐτῷ γεγονέτω διὰ τοῦ ΑΗ πρὸς τὸ ΓΖ· λόγος ἄρα καὶ τοῦ ΑΗ πρὸς τὸ ΓΖ δοθεῖς. δοθὲν δὲ τὸ ΓΖ δοθὲν
 5 ἄρα καὶ τὸ ΑΗ· καὶ λοιποῦ τοῦ ΗΒ πρὸς λοιπὸν τὸ ΔΖ λόγος ἔστι δοθεῖς. τοῦ δὲ ΔΖ πρὸς τὸ Ε λόγος ἔστι δοθεῖς· καὶ τοῦ ΗΒ ἄρα πρὸς τὸ Ε λόγος ἔστι δοθεῖς. καὶ ἐστὶ δοθὲν τὸ ΑΗ· τὸ ΑΒ ἄρα τοῦ Ε δοθέντι μεῖζον ἔστιν η̄ ἐν λόγῳ.

10

ιδ'.

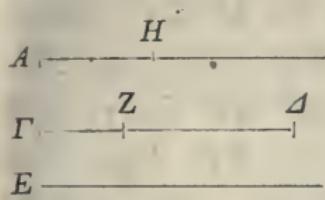
Ἐὰν δύο μεγέθη πρὸς ἄλληλα λόγον ἔχῃ δεδομένον, καὶ προστεθῇ ἐκατέρῳ αὐτῶν δεδομένον μέγεθος, τὰ δύλα πρὸς ἄλληλα ἥτοι λόγον ἔχει δεδομένον, η̄ τὸ ἔτερον τοῦ ἔτερου δοθέντι μεῖζον ἔστιν η̄ ἐν λόγῳ.

15 δύο γὰρ μεγέθη τὰ ΑΒ, ΓΔ πρὸς ἄλληλα λόγον ἔχέτω δεδομένον, καὶ προσκείσθω ἐκατέρῳ αὐτῶν δεδομένον μέγεθος, τότε τε ΑΕ καὶ τὸ ΓΖ· λέγω, ὅτι τὰ δύλα τὰ ΕΒ, ΖΔ πρὸς ἄλληλα ἥτοι λόγον ἔχει δεδομένον, η̄ τὸ ἔτερον τοῦ ἔτερου δοθέντι μεῖζον ἔστιν η̄
 20 ἐν λόγῳ.

ἐπεὶ γὰρ δοθέν ἔστιν ἐκάτερον τῶν ΕΑ, ΖΓ, λόγος ἄρα τοῦ ΕΑ πρὸς τὸ ΖΓ δοθεῖς. καὶ εἰ μὲν διὰ τῶν τοῦ ΑΒ πρὸς ΓΔ, ἔσται καὶ δύλου τοῦ ΕΒ πρὸς δύλου τὸ ΖΔ λόγος δοθεῖς.

1. ΖΔ a, item lin. 6.   ἔστιν ν, item lin. 2, 6.   2.
 δοθεῖς] om. a.   ΓΔ δοθεῖς a.   3. γεγονέτω] ἔστω a.   ΓΖ
 λόγος a.   λόγος — 4. ΓΖ(pr.)] om. Vat.   13. ᔁχει β.   17.
 τε] om. a.   21. ΑΕ P.   22. τό] om. a.   23. τῷ] αὐτῷ δι a.
 τὸ ΓΔ a.   ἔσται] comp. Vat., omnibus litteris m. 2, et
 sic saepissime in sequentibus.

tudo ΓZ . itaque reliquae AZ ad E ratio data est [def. 11]. et quoniam ratio $AB : \Gamma A$ data est, eadem

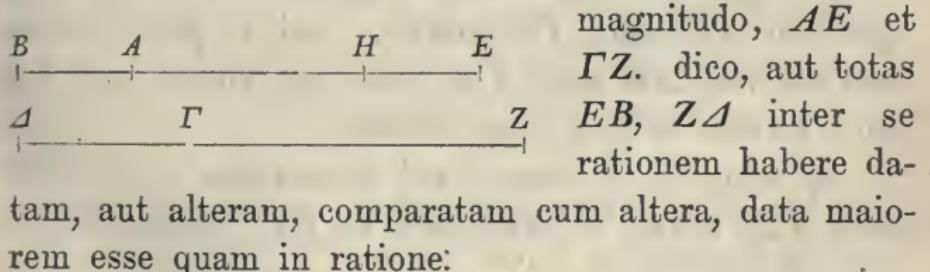
atque illa fiat ratio $AH : \Gamma Z$. quare etiam ratio $AH : \Gamma Z$ data est [def. 2]. uerum magnitudo ΓZ data est. data est igitur etiam AH [prop. II].

et ratio reliquae HB ad reliquam AZ data est [V, 19; def. 2]. uerum ratio $AZ : E$ data est. quare etiam ratio $HB : E$ data est [prop. VIII]. et data est magnitudo AH . ergo magnitudo AB , comparata cum magnitudine E , data maior est quam in ratione [def. 11].

XIV.

Si duae magnitudines inter se rationem habent datam et adiicitur utriusque earum data magnitudo, aut totae inter se rationem habebunt datam, aut altera, comparata cum altera, data maior est quam in ratione.

duae enim magnitudines AB , ΓA inter se rationem habeant datam, et adiiciatur utriusque earum data

magnitudo, AE et ΓZ . dico, aut totas

EB , $Z\Gamma$ inter se rationem habere datam, aut alteram, comparatam cum altera, data maiorem esse quam in ratione:

nam quoniam data est utraque magnitudo EA , $Z\Gamma$, ratio $EA : Z\Gamma$ data erit [prop. I]. et si eadem est atque ratio $AB : \Gamma A$, erit etiam ratio totius EB ad totam $Z\Gamma$ data [V, 12; def. 2].

μὴ ἔστω δὴ ὁ αὐτὸς καὶ πεποιήσθω ὡς τὸ *AB*
πρὸς *ΓΔ*, οὕτως τὸ *HA* πρὸς *ΖΓ*. λόγος ἄρα καὶ τοῦ
HA πρὸς τὸ *ZΓ* δοθεῖσ. δοθὲν δὲ τὸ *ZΓ* δοθὲν
ἄρα καὶ τὸ *HA*. ἔστι δὲ καὶ τὸ *EA* δοθέν· καὶ λοι-
5 πὸν ἄρα τὸ *EH* δοθέν ἔστιν. καὶ ἐπεὶ ὡς τὸ *AB*
πρὸς τὸ *ΓΔ*, οὕτως τὸ *HA* πρὸς τὸ *ZΓ*, λόγος ἄρα
καὶ τοῦ *HB* πρὸς *ΖΔ* δοθεῖσ. καί ἔστι δοθὲν τὸ *EH*.
τὸ *EB* ἄρα τοῦ *ΖΔ* δοθέντι μεῖζόν ἔστι η̄ ἐν λόγῳ.

ιε'.

10 Ἐὰν δύο μεγέθη πρὸς ἄλληλα λόγον ἔχῃ δεδομένον
καὶ ἀφαιρεθῇ ἀπὸ ἑκατέρου αὐτῶν δεδομένον μέγεθος,
τὰ λοιπὰ πρὸς ἄλληλα ἥτοι λόγον ἔξει δεδομένον, η̄ τὸ
ἔτερον τοῦ ἑτέρου δοθέντι μεῖζόν ἔστιν η̄ ἐν λόγῳ.

15 δύο γὰρ μεγέθη τὰ *AB*, *ΓΔ* πρὸς ἄλληλα λόγον
ἔχέτω δεδομένον, καὶ ἀφηρηθῆσθαι ἀφ' ἑκατέρου αὐτῶν
δεδομένον μέγεθος, ἀπὸ μὲν τοῦ *AB* τὸ *EA*, ἀπὸ δὲ
τοῦ *ΓΔ* τὸ *ΓΖ*. λέγω, ὅτι τὰ λοιπὰ τὰ *EB*, *ΖΔ* πρὸς
ἄλληλα ἥτοι λόγον ἔξει δεδομένον, η̄ τὸ ἔτερον τοῦ
ἑτέρου δοθέντι μεῖζόν ἔστιν η̄ ἐν λόγῳ.

20 ἐπεὶ γὰρ ἑκάτερον τῶν *AE*, *ΓΖ* δοθέν ἔστι, λόγος
ἄρα τοῦ *AE* πρὸς *ΓΖ* δοθεῖσ. καὶ εἰ μὲν ὁ αὐτός
ἔστι τῷ τοῦ *AB* πρὸς *ΓΔ*, ἔσται καὶ λοιποῦ τοῦ *EB*
πρὸς λοιπὸν τὸ *ΖΔ* λόγος δοθεῖσ.

μὴ ἔστω δὴ ὁ αὐτός, καὶ πεποιήσθω ὡς τὸ *AB*
25 πρὸς *ΓΔ*, οὕτως τὸ *AH* πρὸς τὸ *ΖΓ*. λόγος δὲ τοῦ

2. τὸ *ΓΔ* a. τὸ *ZΓ* a. λόγος — 3. *ZΓ* (alt.)] om. a.

3. *ZΓ* (utrumque)] *ΓΖ* v. 5. ἔστι codd. ἐπεὶ — 7. δο-
θεῖσ] ὅλον τοῦ *HB* πρὸς ὅλον τὸ *ΖΔ* λόγος ἔστι δοθεῖσ a. 6.
HA] *ΗΔ* v. *ZΓ*] *ΓΖ* v. 7. ἔστιν v. τὸ δοθὲν τό P. 12.
ἴχει β. 17. *ΓΖ*] *ZΓ* a. 18. ἔχει a. 20. τῶν] τό Vat.
21. καὶ τοῦ a. 22. τῷ] om. a.

iam ne sit eadem et fiat $AB : \Gamma\Delta = HA : \Gamma Z$. itaque etiam ratio $HA : Z\Gamma$ data est. uerum data est $Z\Gamma$. data est igitur etiam HA [prop. II]. est autem etiam magnitudo EA data. quare etiam reliqua EH data est [prop. IV]. et quoniam

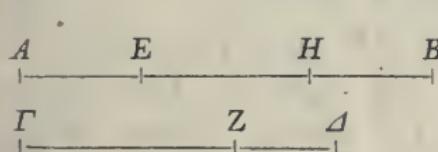
$$AB : \Gamma\Delta = HA : Z\Gamma,$$

etiam ratio $HB : Z\Delta$ data erit [V, 12; def. 2]. et data est magnitudo EH . ergo magnitudo EB , comparata cum magnitudine $Z\Delta$, data maior est quam in ratione [def. 11].

XV.

Si duae magnitudines inter se rationem habent datam et aufertur ab utraque earum data magnitudo, aut reliquae magnitudines inter se rationem habebunt datam, aut altera, comparata cum altera, data maior est quam in ratione.

duae enim magnitudines $AB, \Gamma\Delta$ inter se rationem habeant datam, et auferatur ab utraque earum

data magnitudo, ab AB magnitudo AE , a $\Gamma\Delta$ autem ΓZ . dico, aut reliquas magnitudines $EB, \Gamma Z$

inter se rationem habere datam, aut alteram, comparatam cum altera, data maiorem esse quam in ratione.

nam quoniam utraque magnitudo $AE, \Gamma Z$ data est, ratio $AE : \Gamma Z$ data. et si eadem est ac ratio $AB : \Gamma\Delta$, erit etiam ratio reliquae EB ad reliquam $Z\Delta$ data. [V, 19; def. 2].

iam ne sit eadem et fiat $AB : \Gamma\Delta = AH : \Gamma Z$. ratio autem $AB : \Gamma\Delta$ data est; itaque etiam ratio

AB πρὸς τὸ ΓΔ δοθεῖς· λόγος ἄρα καὶ τοῦ ΑΗ πρὸς τὸ ΓΖ δοθεῖς· δοθὲν δὲ τὸ ΓΖ· δοθὲν ἄρα καὶ τὸ ΑΗ. ἔστι δὲ καὶ τὸ ΑΕ δοθέν· καὶ λοιπὸν ἄρα τὸ ΕΗ δοθέν ἔστιν. καὶ ἐπεὶ ὡς τὸ *AB πρὸς τὸ ΓΔ*, οὕτως 5 τὸ *ΑΗ πρὸς τὸ ΓΖ*, λοιποῦ ἄρα τοῦ *ΗΒ πρὸς λοιπὸν τὸ ΖΔ λόγος* ἔστι δοθεῖς. καὶ ἔστι δοθὲν τὸ *ΕΗ· τὸ ΕΒ ἄρα τοῦ ΖΔ δοθέντι μεῖζον ἔστιν* ἢ ἐν λόγῳ.

15'.

Ἐὰν δύο μεγέθη πρὸς ἄλληλα λόγον ἔχῃ δεδομένον, 10 καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ ἐνὸς αὐτῶν δεδομένον μέγεθος ἀφαιρεθῇ, τῷ δὲ ἑτέρῳ αὐτῶν δεδομένον μέγεθος προστεθῇ, τὸ ὅλον τοῦ λοιποῦ δοθέντι μεῖζον ἔσται ἢ ἐν λόγῳ.

δύο γὰρ μεγέθη τὰ *AB, ΓΔ λόγον* ἔχέτω δεδομένον, καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ *ΓΔ* δεδομένον μέγεθος ἀφηγηθείσθω τὸ *ΓΕ*, τῷ δὲ *AB* δεδομένον μέγεθος προσκείσθω τὸ *ΖΑ*. λέγω, ὅτι ὅλον τὸ *ΖΒ* τοῦ λοιποῦ τοῦ *ΕΔ* δοθέντι μεῖζον ἔστιν ἢ ἐν λόγῳ.

ἐπεὶ γὰρ λόγος ἔστι τοῦ *AB πρὸς ΓΔ δοθεῖς*, διαντὸς αὐτῷ γεγονέτω τοῦ *ΑΗ πρὸς τὸ ΓΕ λόγος* 20 ἄρα καὶ τοῦ *ΑΗ πρὸς τὸ ΓΕ δοθεῖς*. δοθὲν δὲ τὸ *ΓΕ· δοθὲν ἄρα καὶ τὸ ΑΗ*. ἔστι δὲ καὶ τὸ *ΑΖ δοθέν· ὅλον ἄρα τὸ ΖΗ δοθέν ἔστιν*. καὶ ἐπεὶ ὡς τὸ *AB πρὸς τὸ ΓΔ*, οὕτως τὸ *ΑΗ πρὸς ΓΕ*, καὶ λοιποῦ τοῦ *ΗΒ πρὸς λοιπὸν τὸ ΕΔ λόγος* ἔστι δοθεῖς.

1. *λόγος ἄρα]* om. a. 2. *ΓΖ (pr.)]* *ΓΖ λόγος ἔστι a.* 3. *ἔστιν v.* 4. *ἐπεὶ — 5. ΓΖ]* om. a. 5. *ἄρα]* om. a. 6. *ἔστιν v.* 7. *ΖΔ]* *ΖΑ Vat.* *δοθέντι]* δοθέν a. *ἔστι a.*

10. *μέν]* om. β. 13. *Post ΓΔ add. πρὸς ἄλληλα a.* 14. *καὶ ἀπὸ μέν]* ἀπὸ δέ a. *δεδομένον]* om. a. 16. *τό (pr.)]* supra add. m. 2 P. *ὅλον]* om. a. *τοῦ]* om. Vat. v.

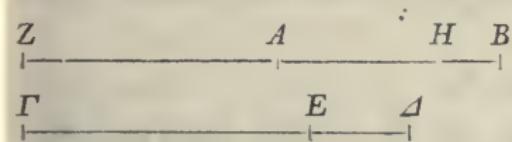
$AH : \Gamma Z$ data est. data est autem ΓZ . data est igitur etiam AH [prop. II]. est autem etiam AE data. quare etiam reliqua EH data est [prop. IV]. et quoniam $AB : \Gamma A = AH : \Gamma Z$, ratio reliquae HB ad reliquam ZA data erit [V, 19; def. 2]. et data est magnitudo EH . ergo magnitudo EB , comparata cum ZA , data maior est quam in ratione [def. 11].

XVI.

Si duae magnitudines inter se rationem habent datam et ab altera earum data magnitudo aufertur, alteri autem earum data magnitudo adiicitur, tota, comparata cum reliqua, data maior erit quam in ratione.

duae enim magnitudines $AB, \Gamma A$ rationem habeant datam et a magnitudine ΓA auferatur data magnitudo ΓE , magnitudini AB autem adiiciatur data magnitudo $Z A$. dico, totam ZB , comparatam cum reliqua $E A$, data maiorem esse quam in ratione.

nam quoniam ratio $AB : \Gamma A$ data est, eadem atque illa fiat ratio $AH : \Gamma E$. itaque ratio $AH : \Gamma E$

data est. sed data est ΓE . data est igitur etiam AH [prop. II]. est autem etiam AZ

data. itaque tota ZH data est [prop. III]. et quoniam $AB : \Gamma A = AH : \Gamma E$, etiam ratio reliquae HB ad reliquam $E A$ data est [V, 19; def. 2]. et data est ZH .

19. αὐτῷ] αὐτῷ a. 20. ἄρα] om. a. 21. ξετιν v. 22.
HZ v. επει — 23. καὶ] om. a. 24. BH v.

καὶ ἔστι δοθὲν τὸ ΗΖ· τὸ ΖΒ ἄρα τοῦ ΕΔ δοθέντι
μεῖζόν ἔστιν ἢ ἐν λόγῳ.

ιξ'.

Ἐὰν ἢ τοία μεγέθη, καὶ τὸ πρῶτον τοῦ δευτέρου
5 δοθέντι μεῖζον ἢ ἡ ἐν λόγῳ, ἢ δὲ καὶ τὸ τρίτον τοῦ
αὐτοῦ δοθέντι μεῖζον ἡ ἐν λόγῳ, τὸ πρῶτον πρὸς τὸ
τρίτον ἥτοι λόγον ἔχει δεδομένον, ἢ τὸ ἔτερον τοῦ
ἔτερου δοθέντι μεῖζον ἔσται ἢ ἐν λόγῳ.

ἔστω τοία μεγέθη τὰ ΑΒ, Γ, ΔΕ, καὶ ἐκάτερον
10 τῶν ΑΒ, ΔΕ τοῦ Γ δοθέντι μεῖζον ἔστω ἢ ἐν λόγῳ·
λέγω, διὰ τὰ ΑΒ, ΔΕ ἥτοι πρὸς ἄλληλα λόγον ἔχει
δεδομένον ἢ τὸ ἔτερον τοῦ ἔτερου δοθέντι μεῖζόν ἔστιν
ἢ ἐν λόγῳ.

ἐπεὶ γὰρ τὸ ΔΕ τοῦ Γ δοθέντι μεῖζόν ἔστιν ἢ ἐν
15 λόγῳ, ἀφηρήσθω τὸ δοθὲν μέγεθος τὸ ΔΗ· λοιποῦ
ἄρα τοῦ ΗΕ πρὸς τὸ Γ λόγος ἔστι δοθεῖς. διὰ τὰ
αὐτὰ δὴ καὶ τοῦ ΖΒ πρὸς τὸ Γ λόγος ἔστι δοθεῖς·
καὶ τοῦ ΖΒ ἄρα πρὸς τὸ ΗΕ λόγος ἔστι δοθεῖς. καὶ
πρόσκειται αὐτοῖς δεδομένα μεγέθη τὰ ΑΖ, ΔΗ· τὰ
20 ὅλα ἄρα τὰ ΑΒ, ΔΕ πρὸς ἄλληλα ἥτοι λόγον ἔχει
δεδομένον, ἢ τὸ ἔτερον τοῦ ἔτερου δοθέντι μεῖζόν ἔστιν
ἢ ἐν λόγῳ.

ιη'.

Ἐὰν ἢ τοία μεγέθη, ἐν δὲ αὐτῶν ἐκατέρου τῶν
25 λοιπῶν δοθέντι μεῖζον ἢ ἡ ἐν λόγῳ, τὰ λοιπὰ δύο

4. ἢ] om. β (non a). 5. δοθέντι] supra scr. m. 1 β. 7.
ἔχει β. 11. ἔχει] corr. ex ἔχῃ m. 2 v. -12. δοθέντι] om. v.
14. ἐπεὶ γὰρ τὸ ΔΕ] ἀφηρήσθω τὸ δοθὲν μέγεθος τὸ ΑΖ·
λοιποῦ ἄρα τοῦ ΖΒ πρὸς τὸ Γ λόγος ἔστι δοθεῖς. πάλιν ἐπεὶ
τὸ ΕΔ a. 16. διὰ — 17. καὶ] om. a. 16. τὰ αὐτὰ] ταῦτα
Vat. 17. ΖΒ] Γ a. Γ] ΖΒ a. 18. ἄρα] om. a. δο-
θεῖς] om. a. 20. τὰ] om. a. 25. ἢ] om. β.

ergo magnitudo ZB , comparata cum ΔE , data maior est quam in ratione [def. 11].

XVII.

Si tres magnitudines propositae sunt et prima, comparata cum secunda, data maior est quam in ratione, et etiam tertia, comparata cum eadem, maior est quam in ratione, aut prima ad tertiam rationem habebit datam, aut altera, comparata cum altera, data maior erit quam in ratione.

sint tres magnitudines AB , Γ , ΔE , et utraque magnitudo AB , ΔE , comparata cum Γ , data maior sit quam in ratione. dico, aut magnitudines AB , ΔE inter se rationem habere datam, aut alteram, comparatam cum altera, data maiorem esse quam in ratione.

nam quoniam magnitudo ΔE , comparata cum Γ , data maior est quam in ratione, auferatur data magni-

tudo ΔH . itaque reliquae HE ad Γ ratio data est. eadem de causa etiam ratio $ZB : \Gamma$ data est.¹⁾ quare etiam ratio $ZB : HE$ data est [prop. VIII]. et adiificantur iis datae magnitudines AZ , ΔH . ergo aut totae AB , ΔE inter se rationem habent datam, aut altera, comparata cum altera, data maior est quam in ratione [prop. XIV].

XVIII.

Si tres magnitudines propositae sunt et una earum, comparata cum utraque reliqua, data maior est quam

¹⁾ Haec demonstratio non nihil habet offensionis; priore enim loco demonstrandum erat, rationem $ZB : \Gamma$ datam esse, deinde uerbis διὰ τὸ αὐτό absoluendum, rationem $HE : \Gamma$ datam esse.

πρὸς ἄλληλα ἦτοι λόγου ἔξει δεδομένον, ἢ τὸ ἔτερον τοῦ ἐτέρου δοθέντι μεῖζόν ἐστιν ἢ ἐν λόγῳ.

ἔστω τοία μεγέθη τὰ *AB*, *ΓΔ*; *EZ*, ἐν δὲ αὐτῶν τὸ *ΓΔ* ἐκατέρου τῶν λοιπῶν τῶν *AB*, *EZ* δοθέντι 5 μεῖζον ἔστω ἢ ἐν λόγῳ. λέγω, ὅτι τὸ *AB* πρὸς τὸ *EZ* ἦτοι λόγου ἔχει δεδομένον, ἢ τὸ ἔτερον τοῦ ἐτέρου δοθέντι μεῖζόν ἐστιν ἢ ἐν λόγῳ.

ἐπεὶ γὰρ τὸ *ΓΔ* τοῦ *AB* δοθέντι μεῖζόν ἐστιν ἢ ἐν λόγῳ, ἀφηρήσθω τὸ δοθὲν μέγεθος τὸ *ΓΗ*. λοιποῦ 10 ἄρα τοῦ *HΔ* πρὸς τὸ *AB* λόγος ἔστι δοθεῖς. διὸ αὐτὸς αὐτῷ γεγονέτω δὲ τοῦ *ΓΗ* πρὸς τὸ *AΘ*. λόγος ἄρα καὶ τοῦ *ΓΗ* πρὸς τὸ *AΘ* δοθεῖς. δοθὲν δὲ τὸ *ΓΗ*. δοθὲν ἄρα καὶ τὸ *AΘ*. καὶ ὅλου τοῦ *ΓΔ* πρὸς ὅλου τὸ *ΘΒ* λόγος ἔστι δοθεῖς. πάλιν, ἐπεὶ τὸ *ΓΔ* τοῦ *EZ* 15 δοθέντι μεῖζόν ἐστιν ἢ ἐν λόγῳ, ἀφηρήσθω τὸ δοθὲν μέγεθος τὸ *ΓΚ*. λοιποῦ τοῦ *KΔ* πρὸς *EZ* λόγος ἔστι δοθεῖς. διὸ αὐτὸς αὐτῷ γεγονέτω δὲ τοῦ *ΓΚ* πρὸς *ΛΕ*. λόγος ἄρα καὶ τοῦ *ΓΚ* πρὸς *ΛΕ* δοθεῖς. δοθὲν δὲ τὸ *ΓΚ*. δοθὲν ἄρα καὶ τὸ *ΛΕ*. καὶ ὅλου τοῦ *ΓΔ* 20 πρὸς ὅλου τὸ *ΛΖ* λόγος ἔστι δοθεῖς. Τοῦ δὲ *ΓΔ* πρὸς *ΘΒ* λόγος ἔστι δοθεῖς. καὶ τοῦ *ΘΒ* ἄρα πρὸς *ΛΖ* λόγος ἔστι δοθεῖς. καὶ ἀφῆσθαι ἀπ' αὐτῶν δεδομένα μεγέθη τὰ *ΘΑ*, *ΛΕ*. τὰ *AB*, *EZ* ἄρα ἦτοι πρὸς ἄλληλα λόγου ἔξει δεδομένον, ἢ τὸ ἔτερον τοῦ 25 ἐτέρου δοθέντι μεῖζόν ἐστιν ἢ ἐν λόγῳ.

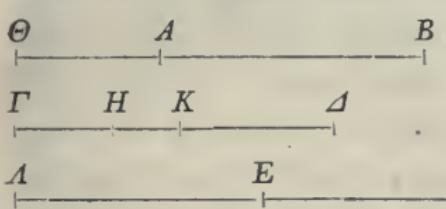
1. ἔχει β. 2. ἐστιν] supra comp. add. m. 2 v. 8. ἐπεὶ —

9. λόγῳ] om. a. 8. ἐστιν] om. v. 10. ἄρα] om. a. 12. δοθεῖς ἐστι a. 15. ἐστιν] om. a. 16. ἐστιν v. 18. *ΛΕ*] *ΕΛ* a; item lin. 19. 20. τοῦ δὲ *ΓΔ* — 22. *ΛΖ*] τοῦ *ΘΑ* καὶ τοῦ *ΛΖ* a. 21. καὶ] om. v. 22. ἀφῆσθαι] ἀφῆρήσθω v. 24. ἔχει a.

in ratione, aut reliquae duae inter se rationem habebunt datam, aut altera, comparata cum altera, data maior est quam in ratione.

sint tres magitudines AB , $\Gamma\Delta$, EZ , et una ex iis $\Gamma\Delta$, comparata cum utraque reliqua AB , EZ , data maior sit quam in ratione. dico, aut magnitudinem AB ad EZ rationem habere datam, aut alteram, comparatam cum altera, data maiorem esse quam in ratione.

nam quoniam magnitudo $\Gamma\Delta$, comparata cum AB , data maior est quam in ratione, auferatur data magni-

tudo ΓH . itaque ratio reliquae $H\Delta$ ad AB data est [def. 11]. eadem atque illa fiat ratio $\Gamma H : A\Theta$. ita-

que etiam ratio $\Gamma H : A\Theta$ data est [def. 2]. sed data est ΓH . data est igitur etiam $A\Theta$ [prop. II]. et ratio totius $\Gamma\Delta$ ad totam ΘB data est [V, 12; def. 2]. rursus quoniam magnitudo $\Gamma\Delta$, comparata cum EZ , data maior est quam in ratione, auferatur data magnitudo ΓK . ratio reliquae $K\Delta$ ad EZ data est [def. 11]. eadem atque illa fiat ratio $\Gamma K : AE$. itaque etiam ratio $\Gamma K : AE$ data est [def. 2]. sed data est ΓK . data est igitur etiam AE [prop. II]. et ratio totius $\Gamma\Delta$ ad totam AZ data est [V, 12; def. 2]. uerum ratio $\Gamma\Delta : \Theta B$ data est. quare etiam ratio $\Theta B : AZ$ data est [prop. VIII]. et ablatae sunt ab iis datae magnitudines ΘA , AE . ergo magnitudines AB , EZ aut inter se rationem habebunt datam, aut altera, comparata cum altera, data maior est quam in ratione [prop. XV].

In fig. cod. Vat. litterae H , K permutatae sunt.

ιθ'.

'Εὰν ἡ τρία μεγέθη, καὶ τὸ μὲν πρῶτον τοῦ δευτέρου δοθέντι μεῖζον ἡ ἡ ἐν λόγῳ, ἡ δὲ καὶ τὸ δεύτερον τοῦ τρίτου δοθέντι μεῖζον ἡ ἐν λόγῳ, καὶ τὸ πρῶτον τοῦ τρίτου δοθέντι μεῖζον ἔσται ἡ ἐν λόγῳ.

ἔστω τρία μεγέθη τὰ *AB*, *ΓΔ*, *E*, καὶ τὸ μὲν *AB* τοῦ *ΓΔ* δοθέντι μεῖζον ἔστω ἡ ἐν λόγῳ, τὸ δὲ *ΓΔ* τοῦ *E* δοθέντι μεῖζον ἔστω ἡ ἐν λόγῳ. λέγω, ὅτι καὶ τὸ *AB* τοῦ *E* δοθέντι μεῖζον ἔστιν ἡ ἐν λόγῳ.

10   ἐπεὶ γὰρ τὸ *ΓΔ* τοῦ *E* δοθέντι μεῖζον ἔστιν ἡ ἐν λόγῳ, ἀφηρήσθω τὸ δοθὲν μέγεθος τὸ *ΓΖ*. λοιποῦ ἄρα τοῦ *ΖΔ* πρὸς τὸ *E* λόγος ἔστι δοθεῖς. πάλιν; ἐπεὶ τὸ *AB* τοῦ *ΓΔ* δοθέντι μεῖζον ἔστιν ἡ ἐν λόγῳ, ἀφηρήσθω τὸ δοθὲν μέγεθος τὸ *AH*. λοιποῦ ἄρα τοῦ *HB* πρὸς τὸ *ΓΔ* λόγος ἔστι δοθεῖς. ὁ αὐτὸς αὐτῷ γεγονέτω τοῦ *HΘ* πρὸς τὸ *ΓΖ*. λόγος ἄρα καὶ τοῦ *HΘ* πρὸς τὸ *ΓΖ* δοθεῖς. δοθὲν δὲ τὸ *ΓΖ* δοθὲν ἄρα καὶ τὸ *HΘ*. ἔστι δὲ καὶ τὸ *HA* δοθέν· καὶ δλον ἄρα τὸ *ΘA* δοθέν ἔστιν. καὶ ἐπεὶ ὡς τὸ *HB* πρὸς τὸ *ΓΔ*,
 20   οὕτως τὸ *HΘ* πρὸς τὸ *ΓΖ*, καὶ λοιποῦ τοῦ *ΘB* πρὸς λοιπὸν τὸ *ΖΔ* λόγος ἔστι δοθεῖς. τοῦ δὲ *ΖΔ* πρὸς τὸ *E* λόγος ἔστι δοθεῖς· καὶ τοῦ *ΘB* ἄρα πρὸς τὸ *E* λόγος ἔστι δοθεῖς. καὶ δοθὲν τὸ *ΘA* τὸ *BA* ἄρα τοῦ *E* δοθέντι μεῖζον ἔστιν ἡ ἐν λόγῳ.

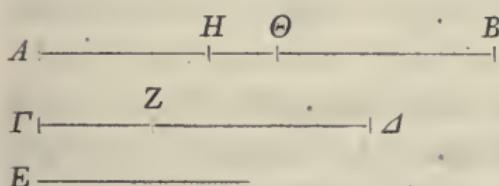
2. *καὶ*] supra comp. add. m. 2 v.   3. ἡ δέ om. β.   4..
 δοθέντι] bis β (non a).   μεῖζον ἡ ἡ a.   ἡ ἐν λόγῳ] om. β
 (non a).   7. τοῦ] τῷ a.   12. *ΖΔ*] Z supra add. m. 1 v.
 λόγος ἔστι δοθεῖς πρὸς τὸ *E* a.   14. τό (alt.)] τοῦ a.   16.
 τοῦ (pr.)] ὁ τοῦ va.   17. δοθέν (pr.) — 18. *HΘ*] δοθὲν ἄρα καὶ
 τὸ *HΘ*. δοθὲν δὲ τὸ *ΓΖ* v.   18. ἔστιν v.   19. ἔστι codd.
 καὶ ἐπεί — 20. *ΓΖ*] om. a.   24. Seq. demonstr. altera,
 u. app.

XIX.

Si tres magnitudines propositae sunt et prima, comparata cum secunda, data maior est quam in ratione et etiam secunda, comparata cum tertia, data maior est quam in ratione, etiam prima, comparata cum tertia, data maior erit quam in ratione.

sint tres magnitudines AB , $\Gamma\Delta$, E , et AB ; comparata cum $\Gamma\Delta$, data maior sit quam in ratione, et $\Gamma\Delta$, comparata cum E , data maior sit quam in ratione. dico, etiam magnitudinem AB , comparatam cum E , data maiorem esse quam in ratione.

nam quoniam magnitudo $\Gamma\Delta$, comparata cum E , data maior est quam in ratione, auferatur data magni-

tudo ΓZ . itaque ratio reliquae $Z\Delta$ ad E data est [def. 11]. rursus quoniam magnitudo

AB , comparata cum $\Gamma\Delta$, data maior est quam in ratione, auferatur data magnitudo AH . itaque ratio reliquae HB ad $\Gamma\Delta$ data est [def. 11]. eadem atque illa fiat ratio $H\Theta : \Gamma Z$. quare etiam ratio $H\Theta : \Gamma Z$ data est [def. 2]. sed data est ΓZ . data est igitur etiam $H\Theta$ [prop. II]. uerum etiam HA data est. itaque etiam tota ΘA data est [prop. III]. et quoniam $HB : \Gamma\Delta = H\Theta : \Gamma Z$, etiam ratio reliquae ΘB ad reliquam $Z\Delta$ data est [V, 19; def. 2]. uerum ratio $Z\Delta : E$ data est. itaque etiam ratio $\Theta B : E$ data est [prop. VIII]. et data est magnitudo ΘA . ergo magnitudo BA , comparata cum E , data maior est quam in ratione [def. 11].

κ'.

Ἐὰν ἡ δύο μεγέθη δεδομένα, καὶ ἀφαιρεθῇ ἀπὸ αὐτῶν μεγέθη πρὸς ἄλληλα λόγουν ἔχοντα δεδομένου, τὰ λοιπὰ πρὸς ἄλληλα ἥτοι λόγουν ἔχει δεδομένου, ἢ τὸ ἔτερον τοῦ ἔτερου δοθέντι μεῖζον ἐστιν ἢ ἐν λόγῳ.

ἔστω δύο μεγέθη δεδομένα τὰ *AB*, *ΓΔ*, καὶ ἀπὸ τῶν *AB*, *ΓΔ* ἀφῃρήσθω μεγέθη τὰ *AE*, *ΓΖ* λόγουν ἔχοντα πρὸς ἄλληλα δεδομένου· λέγω, ὅτι τὰ *EB*, *ΖΔ* πρὸς ἄλληλα ἥτοι λόγουν ἔχει δεδομένου, ἢ τὸ ἔτερον 10 τοῦ ἔτερου δοθέντι μεῖζον ἐστιν ἢ ἐν λόγῳ.

ἐπεὶ γὰρ δοθέν ἐστιν ἐκάτερον τῶν *AB*, *ΓΔ*, λόγος ἄρα τοῦ *AB* πρὸς *ΓΔ* δοθείσ·

καὶ εἰ μὲν δοθέν ἐστι τῷ τοῦ *AE* πρὸς *ΓΖ*, ἔσται καὶ λοιποῦ τοῦ *EB* πρὸς λοιπὸν τὸ *ΖΔ* λόγος 15 δοθείσ·

μὴ ἔστω δὴ δοθέν ἐστι τὸ *AE* πρὸς *ΓΖ*, οὔτως τὸ *AH* πρὸς *ΓΔ*. λόγος δὲ τοῦ *AE* πρὸς *ΓΖ* δοθείσ· λόγος ἄρα καὶ τοῦ *AH* πρὸς *ΓΔ* δοθείσ.. δοθὲν δὲ τὸ *ΓΔ* δοθὲν ἄρα καὶ τὸ *AH*. 20 ἔστι δὲ καὶ τὸ *AB* δοθέν· καὶ λοιπὸν ἄρα τὸ *HB* δοθέν ἐστιν. καὶ ἐπεὶ ἐστιν ὡς τὸ *AE* πρὸς *ΓΖ*, οὔτως τὸ *AH* πρὸς τὸ *ΓΔ*, καὶ λοιποῦ τοῦ *HE* πρὸς λοιπὸν τὸ *ΖΔ* λόγος ἔστι δοθείσ.. δοθὲν δὲ τὸ *HB*· τὸ *EB* ἄρα τοῦ *ΖΔ* δοθέντι μεῖζον ἐστιν ἢ ἐν 25 λόγῳ.

4. ἔχει β. 6. τὰ] corr. ex τό m. 2 Vat. 11. δοθέν
ἐστιν] post *ΓΔ* v. 12. τὸ *ΓΔ* a. δοθείσ· ἐστι a. 13. ἐστι
τῷ τοῦ] αὐτῷ τῷ a. τὸ *ΓΖ* a. 15. ἔστι δοθείσ a. 16.
ΑE πρὸς τὸ *ΓΖ* a. 17. τὸ *ΓΔ* a. 18. τὸ *ΓΖ* a. τὸ
ΓΔ a. 20. ἐστιν v. 21. καὶ — 22. *ΓΔ*] om. a.

XX.

Si duae magnitudines datae sunt et auferantur ab iis magnitudines inter se rationem habentes datam, reliquae inter se aut rationem habebunt datam, aut altera, comparata cum altera, data maior est quam in ratione.

sint duae magnitudines datae AB , $\Gamma\Delta$, et ab AB , $\Gamma\Delta$ auferantur magnitudines AE , ΓZ rationem inter

se habentes datam. dico, magnitudines EB , $Z\Delta$ inter se aut rationem habere datam, aut alteram, comparatam cum altera, data maiorem esse quam in ratione.

nam quoniam data est utraque magnitudo AB , $\Gamma\Delta$, erit ratio $AB : \Gamma\Delta$ data [prop. I].

et si eadem est ac ratio $AE : \Gamma Z$, erit etiam ratio reliquae EB ad reliquam $Z\Delta$ data [V, 19; def. 2].

iam ne sit eadem, et fiat $EA : \Gamma Z = AH : \Gamma\Delta$. uerum ratio $AE : \Gamma Z$ data est. itaque etiam ratio $AH : \Gamma\Delta$ data [def. 2]. sed data est $\Gamma\Delta$. data est igitur etiam AH [prop. II]. uerum etiam magnitudo AB data est. itaque etiam reliqua HB data est [prop. IV]. et quoniam $AE : \Gamma Z = AH : \Gamma\Delta$, etiam ratio reliquae HE ad reliquam ΔZ data est [V, 19; def. 2]. uerum data est magnitudo HB . ergo magnitudo EB , comparata cum $Z\Delta$, data maior est quam in ratione [def. 11].

κα'.

'Εὰν ἡ δύο μεγέθη δεδομένα, καὶ προστεθῇ αὐτοῖς μεγέθη πρὸς ἄλληλα λόγου ἔχοντα· δεδομένου, τὰ ὅλα πρὸς ἄλληλα ἥτοι λόγου ἔξει δεδομένου ἢ τὸ ἔτερον 5 τοῦ ἔτερου δοθέντι μεῖζόν ἐστιν ἢ ἐν λόγῳ.

ἔστω δύο μεγέθη δεδομένα τὰ *AB*, *ΓΔ*, καὶ προσκείσθω αὐτοῖς μεγέθη τὰ *AE*, *ΓΖ* λόγου ἔχοντα πρὸς ἄλληλα δεδομένου· λέγω, ὅτι τὰ ὅλα τὰ *EB*, *ΖΔ* πρὸς ἄλληλα ἥτοι λόγου ἔξει δεδομένου, ἢ τὸ ἔτερον τοῦ 10 ἔτερου δοθέντι μεῖζόν ἐστιν ἢ ἐν λόγῳ.

ἐπεὶ γὰρ δοθέν ἐστιν ἐκάτερον τῶν *AB*, *ΓΔ*, λόγος ἄρα τοῦ *AB* πρὸς τὸ *ΓΔ* δοθείσ.

καὶ εἰ μὲν δ αὐτός ἐστι τῷ τοῦ *EA* πρὸς τὸ *ΓΖ*, οὕτως τὸ *ΗΑ* πρὸς τὸ *ΓΔ*. λόγος ἄρα τοῦ *ΗΑ* πρὸς τὸ *ΓΔ* δοθείσ. δοθὲν δὲ τὸ *ΓΔ* δοθὲν ἄρα καὶ τὸ *ΗΑ*. ἐστι δὲ καὶ τὸ *AB* δοθέν· καὶ λοιπὸν ἄρα τὸ *ΗΒ* δοθέν ἐστιν. καὶ ἐπεὶ ἐστιν ὡς τὸ *EA* πρὸς *ΖΓ*, οὕτως τὸ 20 *AH* πρὸς τὸ *ΓΔ*, καὶ ὅλου τοῦ *EH* πρὸς ὅλου τὸ *ZΔ* λόγος ἐστὶ δοθείσ. καὶ δοθὲν τὸ *ΗΒ*· τὸ *EB* ἄρα τοῦ *ZΔ* δοθέντι μεῖζόν ἐστιν ἢ ἐν λόγῳ.

κβ'.

'Εὰν δύο μεγέθη πρός τι μέγεθος λόγου ἔχῃ δεδομένου, 25 καὶ τὸ συναμφότερον πρὸς τὸ αὐτὸ λόγον ἔξει δεδομένου,

3. λόγου ἔχοντα πρὸς ἄλληλα β. 4. ἔχει β. 7. *AE*] *AB*
Vat., corr. m. 2. 9. ἔχει α. 10. δοθέντι] δοθὲν α. 13.
AE a. *ZΓ* a. 14. *ZΔ*] *ZΔ* PVat., corr. m. 2 Vat. λόγος]
om. a. 15. *EA* πρὸς τὸ *ZΓ* a. 16. καὶ τοῦ *AH* a. 17.
AH v.a. ἐστιν v. 19. ἐστι (priore loco) codd. καὶ—20. *ΓΔ*]
om. a. 19. τὸ *ZΓ* Vat. 20. τό (pr.)] om. v. 21. ἐστίν v.
24. ἔχει v, sed alt. ε eras. 25. τό (pr.)] om. β. τό(alt.)] om. Vat.

XXI.

Si duae magnitudines datae sunt et adiiciantur iis magnitudines inter se rationem habentes datam, totae inter se aut rationem habebunt datam, aut altera, comparata cum altera, data maior est quam in ratione.¹⁾

sint duae magnitudines datae $AB, \Gamma\Delta$, et adiiciantur iis magnitudines $AE, \Gamma Z$ rationem habentes inter se datam. dico, totas $EB, Z\Delta$ inter se aut rationem habere datam, aut alteram, comparatam cum altera, data maiorem esse quam in ratione.

nam quoniam utraque magnitudo $AB, \Gamma\Delta$ data est, erit ratio $AB : \Gamma\Delta$ data [prop. I].

et si eadem est ac ratio $AE : \Gamma Z$, erit etiam ratio totius EB ad totam $Z\Delta$ data [V, 12; def. 2].

$sin minus, fiat$
 $AE : \Gamma Z = AH : \Gamma\Delta$.

itaque ratio $HA : \Gamma\Delta$ data est [def. 2]. sed data est magnitudo $\Gamma\Delta$. data est igitur etiam HA [prop. II]. uerum etiam AB data est. quare etiam reliqua HB data est [prop. IV]. et quoniam

$$EA : Z\Gamma = AH : \Gamma\Delta,$$

etiam ratio totius EH ad totam $Z\Delta$ data est [V; 12; def. 2]. et data est magnitudo HB . ergo magnitudo EB , comparata cum $Z\Delta$, data maior est quam in ratione [def. 11].

XXII.

Si duae magnitudines ad aliquam magnitudinem rationem habent datam, etiam utraque simul ad eandem rationem habebit datam.

1) u. prop. XIV. In fig. cod. v litterae Γ, Z permutatae sunt.

δύο γὰρ μεγέθη τὰ *AB*, *BΓ* πρὸς τι μέγεθος τὸ *A* λόγον ἔχετω δεδομένον· λέγω, ὅτι καὶ τὸ συναμφότερον τὸ *AΓ* πρὸς τὸ αὐτὸ τὸ *A* λόγον ἔχει δεδομένον.

ἐπεὶ γὰρ ἐκάτερον τῶν *AB*, *BΓ* πρὸς τὸ *A* λόγον ἔχει δεδομένον, λόγος ἄρα καὶ τοῦ *AB* πρὸς τὸ *BΓ* δοθεῖσ· καὶ συνθέντι τοῦ *AΓ* πρὸς τὸ *BΓ* λόγος ἔστι δοθεῖσ. τοῦ δὲ *BΓ* πρὸς *A* λόγος ἔστι δοθεῖσ· καὶ τοῦ *AΓ* ἄρα πρὸς τὸ *A* λόγος ἔστι δοθεῖσ.

καὶ.

10 Ἐὰν δὲν πρὸς δὲν λόγον ἔχῃ δεδομένον, ἔχῃ δὲ καὶ τὰ μέρη πρὸς τὰ μέρη λόγους δεδομένους, μὴ τοὺς αὐτοὺς δέ, καὶ πάντα πρὸς πάντα λόγους ἔξει δεδομένους.

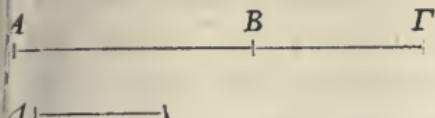
ἔχετω γὰρ δὲν τὸ *AB* πρὸς δὲν τὸ *ΓΔ* λόγον δεδομένον, ᔁχετω δὲ καὶ τὰ *AE*, *EB* μέρη πρὸς τὰ *ΓΖ*, *ΖΔ* μέρη λόγους δεδομένους, μὴ τοὺς αὐτοὺς δέ· λέγω, ὅτι καὶ πάντα πρὸς πάντα λόγους ἔξει δεδομένους.

ἐπεὶ γὰρ λόγος ἔστι τοῦ *AE* πρὸς *ΓΖ* δοθεῖσ, δὲν αὐτὸς αὐτῷ γεγονέτω δ τοῦ *AB* πρὸς *ΓΗ*· λόγος ἄρα καὶ τοῦ *AB* πρὸς *ΓΗ* δοθεῖσ, ἔσται καὶ λοιποῦ τοῦ *EB* πρὸς λοιπὸν τὸ *ZH* λόγος δοθεῖσ. τοῦ δὲ *EB* πρὸς *ZΔ* λόγος ἔστι δοθεῖσ· καὶ τοῦ *ZΔ* ἄρα πρὸς *ZH* λόγος ἔστι δοθεῖσ· καὶ ἀναστρέψαντι τοῦ *ZΔ* πρὸς *ΔΗ* λόγος ἔστι δοθεῖσ. καὶ ἐπεὶ λόγος ἔστι τοῦ

2. ἔχετω] ἔχει a. τό] om. a. συμφότερον P. 3. τό(tert.)]
om. P Vat. v. 4. ἐπεὶ — 5. δεδομένον] om. a. 6. τοῦ] τό
Vat. 7. τοῦ δέ — δοθεῖσ] om. a. τὸ *A* v. 10. λόγον]
supra add. m. 2 v. 11. καὶ] supra add. m. 2 v; item lin. 15.

14. τό (alt.)] om. a. 16. *ΓΖ*] corr. ex *ΓΔ* m. 1 v. δέ]
om. a. 19. τὸ *ΓΖ* a. 20. τὸ *ΓΗ* a; item lin. 21.

duae enim magnitudines AB , $B\Gamma$ ad aliquam magnitudinem Δ rationem habeant datam. dico, etiam utramque simul $A\Gamma$ ad eandem Δ rationem habere datam.

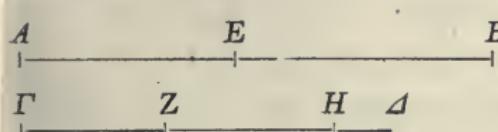

nam quoniam utraque magnitudo AB , $B\Gamma$ ad Δ rationem habet datam, etiam ratio $AB : B\Gamma$ data erit [prop. VIII]. et componendo ratio $A\Gamma : B\Gamma$ data est [prop. VI]. uerum ratio $B\Gamma : \Delta$ data est. ergo etiam ratio $A\Gamma : \Delta$ data est [prop. VIII].

XXIII.

Si totum ad totum rationem habet datam et etiam partes ad partes rationes habent datas, sed non easdem, etiam omnes magnitudines ad omnes rationes habebunt datas.

habeat enim totum AB ad totum $\Gamma\Delta$ rationem datam, et habeant etiam partes AE , EB ad partes ΓZ , $Z\Delta$ rationes datas, sed non easdem. dico, etiam omnes magnitudines ad omnes rationes habere datas.

nam quoniam ratio $AE : \Gamma Z$ data est, eadem atque illa fiat ratio $AB : \Gamma H$. itaque etiam ratio $AB : \Gamma H$ data est [def. 2]. erit etiam ratio reliquae magnitudinis EB ad reliquam ZH data [V, 19; def. 2]. uerum ratio $EB : Z\Delta$ data est. quare etiam ratio $Z\Delta : ZH$

21. καὶ ἔσται λοιπῆς τῆς α. 23. $Z\Delta$ (alt.)] ΔZ a. 25. ἔστι (pr.)]
supra comp. add. m. 1 v. 24. τὸ ZH Vat. a. 26. ἔστιν v.

AB πρὸς ἐκάτερον τῶν ΔΓ, ΓΗ, καὶ τοῦ ΔΓ ἄρα πρὸς τὸ ΓΗ λόγος ἔστι δοθεῖς· ἀναστρέψαντι καὶ τοῦ ΓΔ πρὸς ΔΗ λόγος ἔστι δοθεῖς· ἀλλὰ τοῦ ΗΔ πρὸς ΔΖ λόγος ἔστι δοθεῖς· καὶ τοῦ ΓΔ ἄρα πρὸς 5 ΔΖ λόγος ἔστι δοθεῖς· ὥστε καὶ τοῦ ΓΖ πρὸς τὸ ΖΔ λόγος ἔστι δοθεῖς· ἀλλὰ τοῦ μὲν ΓΖ πρὸς ΑΕ λόγος ἔστι δοθεῖς, τοῦ δὲ ΖΔ πρὸς ΒΕ λόγος ἔστι δοθεῖς· ὥστε πάντων πρὸς πάντα λόγος ἔστι δοθεῖς.

κδ'.

10 *'Εὰν τρεῖς εὐθεῖαι ἀνάλογον ὕσιν, ἡ δὲ πρώτη πρὸς τὴν τρίτην λόγον ἔχῃ δεδομένον, καὶ πρὸς τὴν δευτέραν λόγον ἔξει δεδομένον.*

ἔστωσαν τρεῖς εὐθεῖαι ἀνάλογον αἱ Α, Β, Γ, ὡς ἡ Α πρὸς τὴν Β, οὕτως ἡ Β πρὸς τὴν Γ, ἡ δὲ Α 15 πρὸς τὴν Γ λόγον ἔχέτω δεδομένον· λέγω, ὅτι καὶ πρὸς τὴν Β λόγον ἔξει δεδομένον.

ἐκπείσθω γὰρ δοθεῖσα ἡ Δ. καὶ ἐπεὶ λόγος ἔστι τῆς Α πρὸς τὴν Γ δοθεῖς, δοθεῖσα αὐτῷ γέγονέτω δοθεῖσα 20 τῆς Δ πρὸς τὴν Ζ· λόγος ἄρα καὶ τῆς Δ πρὸς τὴν Ζ δοθεῖς· δοθεῖσα δὲ ἡ Δ· δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ Ζ. εἰλήφθω τῶν Δ, Ζ μέση ἀνάλογον ἡ Ε· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν Δ, Ζ 25 ἵσου ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς Ε. δοθὲν δὲ τὸ ὑπὸ τῶν Δ, Ζ· δοθεῖσα γὰρ ἐκατέρᾳ αὐτῶν· δοθὲν ἄρα καὶ τὸ ἀπὸ Ε· δοθεῖσα ἄρα ἔστιν ἡ Ε. ἔστι δὲ καὶ ἡ Δ δοθεῖσα· λόγος ἄρα ἔστι τῆς Δ πρὸς τὴν Ε δοθεῖς. καὶ ἐπεὶ 30 ἔστιν ὡς ἡ Α πρὸς τὴν Γ, οὕτως ἡ Δ πρὸς τὴν Ζ, ἀλλ' ὡς μὲν ἡ Α πρὸς τὴν Γ, οὕτως τὸ ἀπὸ τῆς Α

1. *ΒΑ* Vat.v. Post *ΓΗ* add. δοθεῖς a. 2. καὶ] om. a.

4. ΔΖ] τὸ ΖΔ a. 5. ΔΖ] ΖΔ a. τό] om. a. 6. τὸ AE Vat.v. 7. τὸ BE Vat. Post δοθεῖς(alt.) add. καὶ τοῦ AE

data est [prop. VIII]. et conuertendo ratio $Z\Delta : \Delta H$. data est [prop. V]. et quoniam ratio magnitudinis AB ad utramque magnitudinem $\Delta\Gamma$, ΓH data est, etiam ratio $\Delta\Gamma : \Gamma H$ data erit [prop: VIII]. conuertendo etiam ratio $\Gamma\Delta : \Delta H$ data est [prop. V]. uerum ratio $H\Delta : \Delta Z$ data est. quare etiam ratio $\Gamma\Delta : \Delta Z$ data est [prop. VIII]. itaque etiam ratio $\Gamma Z : Z\Delta$ data est [prop. VI]. sed ratio $\Gamma Z : AE$ data est, et ratio $Z\Delta : BE$ data est. ergo ratio omnium magnitudinum ad omnes data est.

XXIV.

Si tres rectae proportionales sunt et prima ad tertiam rationem habet datam, etiam ad secundam rationem habebit datam.

sint tres rectae proportionales A, B, Γ , ita ut sit $A : B = B : \Gamma$, et A ad Γ rationem habeat datam. dico, eam etiam ad B rationem habere datam.

 A ————— B ————— Γ ————— Δ ————— E ————— Z —————

ponatur enim data recta Δ . et quoniam ratio $A : \Gamma$ data est, eadem atque illa fiat ratio $\Delta : Z$. itaque etiam ratio $\Delta : Z$ data est [def. 2]. uerum data est recta Δ . itaque etiam Z data est [prop. II]. sumatur rectarum Δ, Z media proportionalis E [VI, 13]. quare $\Delta \times Z = E^2$ [VI, 17]. datum est autem $\Delta \times Z$; data est enim utraque earum. quare etiam E^2 datum

ἀριτερὸς τὸ ΕΒ λόγος ἐστὶ δοθεῖς α. 12. ἔχει β. 13. B]
H a. 16. τὴν] τὸ PVat.v. 17. ἐκπείσθω] corr. ex ἐκ-
βεβλήσθω m. 2 Vat. εὐθεῖα ἡ a. 23. αὐτῶν] τῶν Δ, Z a.
καὶ] om. a. ἀπὸ τῆς a. 24. ἐστίν] -ν add. m. 2 v.

πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν Α, Γ, ὡς δὲ ἡ Δ πρὸς τὴν Ζ, οὕτως
τὸ ἀπὸ τῆς Δ πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν Δ, Ζ, ὡς ἄρα τὸ ἀπὸ
τῆς Α πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν Α, Γ, οὕτως τὸ ἀπὸ τῆς Δ
πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν Δ, Ζ. ἀλλὰ τῷ μὲν ὑπὸ τῶν Α, Γ
5 ίσον ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς Β· αἱ γὰρ Α, Β, Γ ἀνάλογον
εἰσιν· τῷ δὲ ὑπὸ τῶν Δ, Ζ ίσον ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς Ε·
ὡς ἄρα τὸ ἀπὸ τῆς Α πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς Β, οὕτως τὸ
ἀπὸ τῆς Δ πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς Ε· καὶ ὡς ἄρα ἡ Α πρὸς
τὴν Β, οὕτως ἡ Δ πρὸς τὴν Ε. λόγος δὲ τῆς Δ πρὸς
10 τὴν Ε δοθεῖσ· λόγος ἄρα καὶ τῆς Α πρὸς τὴν Β
δοθεῖσ.

κε'.

'Εὰν δύο γραμμαὶ τῇ θέσει δεδομέναι τέμνωσιν
ἀλλήλας, δέδοται τὸ σημεῖον, καθ' ὃ τέμνουσιν ἀλλή-
15 λας, τῇ θέσει.

δύο γὰρ γραμμαὶ τῇ θέσει δεδομέναι αἱ ΑΒ, ΓΔ
τέμνέτωσαν ἀλλήλας κατὰ τὸ Ε σημεῖον. λέγω, ὅτι
δοθέν ἔστι τὸ Ε σημεῖον.

εἰ γὰρ μή, μεταπεσεῖται τὸ Ε σημεῖον. μεταπεσεῖται
20 ἄρα καὶ μιᾶς τῶν ΑΒ, ΓΔ ἡ θέσις. οὐ μεταπίπτει δέ.
δοθὲν ἄρα ἔστι τὸ Ε σημεῖον.

κε'.

'Εὰν εὐθείας γραμμῆς τὰ πέρατα ἢ δεδομένα τῇ
θέσει, δέδοται ἡ εὐθεῖα τῇ θέσει καὶ τῷ μεγέθει.
25 εὐθείας γὰρ γραμμῆς τὰ πέρατα τὰ Α, Β δεδομένα

2. τῶν] add. m. 2 Vat.

4. τῷ] τό Vat.

6. τῷ] τό a.

τό] τῷ a. 11. Seq. demonstr. altera, u. app. 14. ὅ] corr.
ex ᾧ m. 2 Vat. 15. τῇ θέσει] om. β. 16. γάρ] om. a. 18.
E] om. a. 19. μή] δύνατον a. 20. ἄρα] om. a. 23. ἥ]

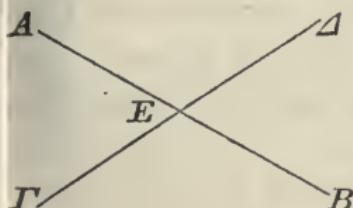
est. itaque recta E data est. uerum etiam Δ data.
 est. ergo ratio $\Delta : E$ data est [prop. I]. et quoniam
 $A : \Gamma = \Delta : Z$ et $A : \Gamma = A^2 : A \times \Gamma$ [VI, 1] et
 $\Delta : Z = \Delta^2 : \Delta \times Z$ [ib.], erit [V, 11]

$$A^2 : A \times \Gamma = \Delta^2 : \Delta \times Z.$$

uerum [VI, 17] $A \times \Gamma = B^2$ (nam A, B, Γ proportionales sunt), et $\Delta \times Z = E^2$. itaque [V, 7] $A^2 : B^2 = \Delta^2 : E^2$. quare etiam $A : B = \Delta : E$ [VI, 22]. uerum ratio $\Delta : E$ data est. ergo etiam ratio $A : B$ data est [def. 2].

XXV.

Si duae lineae positione datae inter se secant, punctum, in quo inter se secant, datum est positione.

duae enim lineae positione datae $AB, \Gamma\Delta$ inter se secant in punto E . dico, punctum E datum esse.

nam si minus, aliter cadet punctum E . itaque etiam positio alterutrius linearum $AB, \Gamma\Delta$ aliter cadet. sed non aliter cadit [def. 4]. ergo punctum E datum est.

XXVI.

Si rectae lineae termini dati sunt positione, data est recta positione et magnitudine.

rectae enim lineae termini A, B dati sint

Figuram om. v.

$\eta\nu\beta.$ $\tau\bar{\eta}\vartheta\acute{\epsilon}\sigma\epsilon\iota]$ om. $\beta.$ 25. $\varepsilon\bar{\nu}\vartheta\acute{\epsilon}\iota\alpha\varsigma - \tau\acute{\alpha}$ (pr.)] $\varepsilon\bar{\nu}\vartheta\acute{\epsilon}\iota\alpha\varsigma$
 $\gamma\grave{\alpha}\varrho\gamma\alpha\mu\eta\bar{\xi}\sigma\tau\omega\bar{\eta}s$ a.

ἔστω τῇ θέσει. λέγω, ὅτι δέδοται ἡ *AB* τῇ θέσει καὶ τῷ μεγέθει.

εἰ γὰρ μένοντος τοῦ *A* μεταπεσεῖται τῆς *AB* εὐθείας ἥτοι ἡ θέσις ἡ τὸ μέγεθος, μεταπεσεῖται καὶ τὸ *B* σημεῖον. οὐ μεταπίπτει δέ. δέδοται ἄρα ἡ *AB* εὐθεῖα τῇ θέσει καὶ τῷ μεγέθει.

κξ'.

Ἐὰν εὐθείας γραμμῆς τῇ θέσει καὶ τῷ μεγέθει δεδομένης τὸ ἐν πέρας δοθὲν ἦ, καὶ τὸ ἔτερον δο-

10 θήσεται.

εὐθείας γὰρ γραμμῆς τῇ θέσει καὶ τῷ μεγέθει δεδομένης τῆς *AB* τὸ ἐν πέρας τὸ *A* δοθὲν ἔστω. λέγω, ὅτι καὶ τὸ *B* δοθέν ἔστιν.

εἰ γὰρ μένοντος τοῦ *A* σημείου μεταπεσεῖται τὸ *B* σημεῖον, μεταπεσεῖται ἄρα καὶ τῆς *AB* εὐθείας ἥτοι ἡ θέσις ἡ τὸ μέγεθος. οὐ μεταπίπτει δέ. δοθὲν ἄρα ἔστι τὸ *B* σημεῖον.

κη'.

Ἐὰν διὰ δεδομένου σημείου παρὰ θέσει δεδομένην εὐθεῖαν εὐθεῖα γραμμὴ ἀχθῆ, δέδοται ἡ ἀχθεῖσα τῇ θέσει.

διὰ γὰρ δεδομένου σημείου τοῦ *A* παρὰ θέσει δεδομένην εὐθείαν τὴν *BG* εὐθεῖα γραμμὴ ἤχθω ἡ *AAE*. λέγω, ὅτι δέδοται ἡ *AAE* τῇ θέσει.

25 εἰ γὰρ μή, μένοντος τοῦ *A* σημείου μεταπεσεῖται

1. ἔστω τῇ θέσει] om. a.   2. ἔστω] ἔστωσαν ν.   4. ἦ] om. a.   5. ἦ] supra scr. m. 1 ν.   εὐθεῖα] om. a.   9. δοθὲν ἦ] δοθῆ β.   δοθῆσεται] δοθὲν ἔσται β.   11. γραμμῆς] om. ν.   12. ἔστω] ἔστωσαν ν, del. σαν m. 2.   14. εἰ γὰρ μή a.   16. μεταπίπτει] μεταπεσεῖται a.   17. Seq. demonstr. altera, u. app.

positione. dico, AB datam esse positione et magnitudine.

nam si manente puncto A rectae AB aut positio aut magnitudo mutabitur, etiam punctum B aliter A ————— B cadet. sed non aliter cadit [def. 4]. ergo data est recta AB positione et magnitudine.

XXVII.

Si rectae lineae positione et magnitudine datae unus terminus datus est, etiam alter datus erit.

rectae enim lineae AB positione et magnitudine datae unus terminus A datus sit. dico, etiam B da-
 A ————— B tum esse.

nam si manente puncto A aliter cadet punctum B , etiam rectae AB aut positio aut magnitudo mutabitur. sed non mutatur [def. 4]. ergo punctum B datum est.

XXVIII.

Si per datum punctum rectae positione datae recta linea parallela ducitur, ducta recta data est positione.

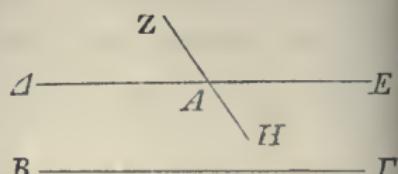
nam per datum punctum A rectae $B\Gamma$ positione datae parallela ducatur recta ΔAE . dico, ΔAE datam esse positione.

nam si minus, puncto A manente positio rectae

19. δεδομένη β. 20. εὑθεῖαν] om. β, εὐθεια a. εὐθεῖα]
εὐθεῖαι Vat. 22. θέσει] θέσιν a.

τῆς ΔΑΕ ἡ θέσις. διαμενούσης τῆς ΒΓ παραλλήλου μεταπιπτέτω καὶ ἔστω ἡ ΖΑΗ. παράλληλος ἄρα ἔστιν ἡ ΓΒ τῇ ΖΑΗ. ἀλλὰ ἡ ΒΓ τῇ ΔΑΕ ἔστι παράλληλος.

5 καὶ ἡ ΔΑΕ ἄρα τῇ ΗΑΖ παράλληλός ἔστιν. ἀλλὰ καὶ συμπίπτει· ὅπερ ἔστιν ἄτοπον. οὐκ ἄρα μεταπεσεῖται τῆς ΔΑΕ ἡ θέσις. θέσει ἄρα ἔστιν ἡ ΔΑΕ.

10

υθ'.

Ἐὰν πρὸς θέσει δεδομένη εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ δεδομένῳ εὐθεῖᾳ γραμμῇ ἀχθῇ δεδομένην ποιοῦσα γωνίαν, δέδοται ἡ ἀχθεῖσα τῇ θέσει.

πρὸς θέσει γὰρ δεδομένῃ εὐθείᾳ τῇ ΑΒ καὶ τῷ 15 πρὸς αὐτῇ σημείῳ δεδομένῳ τῷ Γ εὐθεῖᾳ ἥχθῳ ἡ ΓΔ δεδομένην ποιοῦσα γωνίαν τὴν ὑπὸ ΒΓΔ. λέγω, ὅτι θέσει ἔστιν ἡ ΓΔ.

εἰ γὰρ μή, μένοντος τοῦ Γ σημείου μεταπεσεῖται τῆς ΓΔ ἡ θέσις διατηροῦσα τῆς ὑπὸ τῶν ΒΓΔ γωνίας τὸ μέγεθος. μεταπιπτέτω καὶ ἔστω ἡ ΓΕ. ἵση ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ τῶν ΔΓΒ γωνία τῇ ὑπὸ ΕΓΒ, ἡ μείζων τῇ ἐλάσσονι· ὅπερ ἄτοπον. οὐκ ἄρα μεταπεσεῖται τῆς ΔΓ ἡ θέσις. θέσει ἄρα ἔστιν ἡ ΓΔ.

1. ἡ] ομ. a. 2. ἔστιν] ομ. a. 3. ΓΒ] ΒΓ a. 5. καὶ] ομ. a. 6. ἔστι παράλληλος a. 11. δεδομένη] δεδομένον v. supra scr. η m. 2. αὐτῇ] ἔαντῇ Pv. 15. εὐθεῖᾳ γραμμῇ a.

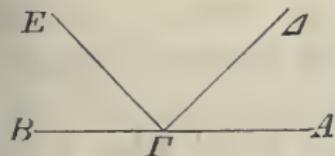
16. δεδομένην — ΒΓΔ] ομ. v. supra add. m. 2. 17. θέσει] θέσις a. 19. τῆς (pr.)] τοῦ Vat., corr. m. 2. 20. καὶ ἔστω] ως a. 21. ΔΓΒ] ΕΓΒ a. ΕΓΒ] τῶν ΔΓΒ a. 23. θέσει — ΓΔ] ομ. a. ΓΔ] ΔΓ Vat. v.

$\angle AAE$ mutabitur. parallela $B\Gamma$ manente mutetur et sit ZAH . itaque ΓB parallela est rectae ZAH . sed $B\Gamma$ rectae $\angle AAE$ parallela est. quare etiam $\angle AAE$ rectae HAZ parallela est [I, 30]. uerum etiam concurrunt; quod absurdum est. itaque positio rectae $\angle AAE$ non mutabitur. ergo positione $\angle AAE$ data est [def. 4].

XXIX.¹⁾)

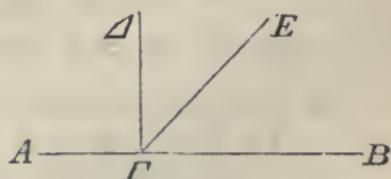
Si ad rectam positione datam et datum punctum in ea positum recta linea ducitur datum efficiens angulum, ducta recta data est positione.

nam ad rectam positione datam AB et datum punctum in ea positum Γ recta $\Gamma\Delta$ ducatur datum efficiens angulum $B\Gamma\Delta$. dico, $\Gamma\Delta$ datam esse positione.

nam si minus, puncto Γ manente rectae $\Gamma\Delta$ positio mutabitur seruans magnitudinem anguli $B\Gamma\Delta$. mutetur et sit ΓE . itaque $\angle \Delta\Gamma B = E\Gamma B$, maior minori; quod absurdum est. itaque positio rectae $\angle \Gamma$ non mutabitur. ergo $\Gamma\Delta$ positione data est [def. 4].

1) In figg. codd. P Vat. v litterae A , B permutatae sunt; in a figura haec est:

λ'.

· Ἐὰν ἀπὸ δεδομένου σημείου ἐπὶ θέσει δεδομένην εὐθεῖαν εὐθεῖα γραμμὴ ἀχθῆ δεδομένην ποιοῦσα γωνίαν, δέδοται ἡ ἀχθεῖσα τῇ θέσει.

5 ἀπὸ γὰρ δεδομένου σημείου τοῦ Α ἐπὶ θέσει δεδομένην εὐθεῖαν τὴν ΒΓ εὐθεῖα γραμμὴ ἥχθω ἡ ΑΔ δεδομένην ποιοῦσα γωνίαν τὴν ὑπὸ τῶν ΑΔΓ. λέγω, δτι θέσει ἔστιν ἡ ΑΔ.

εἰ γὰρ μή, μένοντος τοῦ Α σημείου μεταπεσεῖται 10 τῆς ΑΔ ἡ θέσις διατηροῦσα τῆς ὑπὸ ΑΔΓ γωνίας τὸ μέγεθος. μεταπιπτέτω καὶ ἔστω ἡ ΑΖ. ἵση ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ τῶν ΑΔΓ γωνία τῇ ὑπὸ τῶν ΑΖΓ, ἡ μείζων τῇ ἐλάττονι· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα μεταπεσεῖται τῆς ΑΔ ἡ θέσις. θέσει ἄρα ἔστιν ἡ ΑΔ.

15

λα'.

Ἐὰν ἀπὸ δεδομένου σημείου ἐπὶ θέσει δεδομένην εὐθεῖαν εὐθεῖα γραμμὴ προσβληθῆ δεδομένη τῷ μεγέθει, δέδοται καὶ τῇ θέσει.

ἀπὸ γὰρ δεδομένου σημείου τοῦ Α ἐπὶ θέσει δεδομένην |εὐθεῖαν τὴν ΒΓ εὐθεῖα γραμμὴ ἥχθω δεδομένη τῷ μεγέθει. λέγω, δτι καὶ τῇ θέσει δέδοται.

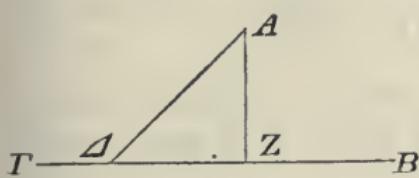
κέντρῳ γὰρ τῷ Α, διαστήματι δὲ τῷ ΑΔ κύκλος γεγράφθω δὲ ΕΔΖ. θέσει ἄρα ἔστιν δὲ ΕΔΖ κύκλος· δέδοται γὰρ αὐτοῦ τὸ Α κέντρον τῇ θέσει καὶ ἡ ἐκ 25 τοῦ κέντρου ἡ ΑΔ τῷ μεγέθει. θέσει δὲ καὶ ἡ ΒΓ

6. εὐθεῖαν] om. a. 10. τῆς (pr.)] ἡ a. 13. ἐλάσσονι
va. 14. θέσει] θέσις a. Sequuntur tres demonstr. aliae,
u. app. 20. Post ἥχθω add. ἡ ΔΕ Vat.v, ἡ ΔΑ a. 21. δέ-
δοται καὶ τῇ θέσει a. 22. κύκλος] comp. a. 23. θέσει —
κύκλος] δὲ ΕΔΖ κύκλος (comp.) δέδοται a. ΕΔΖ] ΔΕΖ
PVat.v.

XXX.

Si a dato puncto ad rectam positione datam recta linea ducitur datum efficiens angulum, ducta recta data est positione.

nam a dato puncto *A* ad rectam *BΓ* positione datam recta linea *AΔ* ducatur datum efficiens angulum *AΔΓ*. dico, *AΔ* datam esse positione.

nam si minus, puncto *A* manente positio rectae *AΔ* mutabitur seruans magnitudinem anguli *AΔΓ*. mutetur et sit *AZ*. itaque $\angle A\Delta\Gamma = AZ\Gamma$, maior minori [I, 16]; quod fieri non potest. itaque positio rectae *AΔ* non mutabitur. ergo *AΔ* positione data est [def. 4].

XXXI.

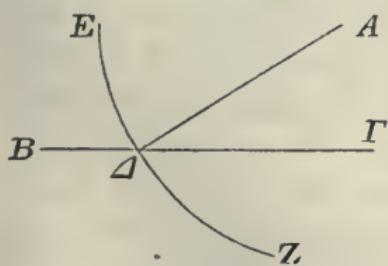
Si a dato puncto ad rectam positione datam recta linea data magnitudine adducitur, etiam positione data erit.

nam a dato puncto *A* ad rectam *BΓ* positione datam recta linea ducatur data magnitudine. dico,

eam etiam positione datam esse.

nam centro *A*, radio autem *AΔ* circulus describatur *EΔZ*. positione igitur circulus *EΔZ* datus est [def. 6]; nam datum est *A*

centrum eius positione et radius *AΔ* magnitudine. uerum etiam recta *BΓ* positione data est. sin autem

εὐθεῖα. ἐὰν δὲ δύο γραμμαὶ τῇ θέσει δεδομέναι τέμνωσιν ἀλλήλας, δέδοται τὸ σημεῖον, καθ' ὃ τέμνουσιν ἀλλήλας· δοθὲν ἄρα ἔστι τὸ *Δ*. ἔστι δὲ καὶ τὸ *Δ* δοθέν. θέσει ἄρα ἔστιν ἡ *AΔ*.

5

λβ'.

Ἐὰν εἰς παραλλήλους τῇ θέσει δεδομένας εὐθείας εὐθεῖα γραμμὴ ἀχθῇ δεδομένας ποιοῦσα γωνίας, δέδοται ἡ ἀχθεῖσα τῷ μεγέθει.

εἰς γὰρ παραλλήλους τῇ θέσει δεδομένας εὐθείας 10 τὰς *AB*, *ΓΔ* εὐθεῖα γραμμὴ ἥχθω ἡ *EZ* δεδομένας ποιοῦσα γωνίας τὰς ὑπὸ *BEZ*, *EZΔ*. λέγω, δτι δέδοται ἡ *EZ* τῷ μεγέθει.

εἰλήφθω γὰρ ἐπὶ τῆς *ΓΔ* δοθὲν σημεῖον τὸ *H*, καὶ διὰ τοῦ *H* τῇ *EZ* παράλληλος ἥχθω ἡ *HΘ*. ἐπεὶ 15 παράλληλός ἐστιν ἡ *HΘ* τῇ *EZ* καὶ εἰς αὐτὰς εὐθεῖα ἐμπέπτωκεν ἡ *ΓΔ*, ἵση ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ *EZΔ* τῇ ὑπὸ *ΘHΔ*. δοθεῖσα δὲ ἡ ὑπὸ τῶν *EZΔ* δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ *ΘHΔ*. ἐπεὶ οὖν πρὸς θέσει δεδομένῃ εὐθείᾳ τῇ *ΓΔ* καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ δεδομένῳ 20 τῷ *H* εὐθεῖα γραμμὴ ἤκται ἡ *HΘ* δεδομένην ποιοῦσα γωνίαν τὴν ὑπὸ *ΘHZ*, θέσει ἄρα ἔστιν ἡ *HΘ*. θέσει δὲ καὶ ἡ *AB*. δοθὲν ἄρα ἔστι τὸ *Θ* σημεῖον. ἔστι δὲ καὶ τὸ *H* δοθέν. δοθεῖσα ἄρα ἔστιν ἡ *HΘ* τῷ μεγέθει· καί ἐστιν ἵση τῇ *EZ*. δοθεῖσα ἄρα ἔστι καὶ 25 ἡ *EZ* τῷ μεγέθει.

1. τέμνωσιν] τέμνουσιν P. 6. εἰς] πρός β. 10. τάς]
τῇ a. 14. ἐπεὶ — 15. *HΘ*] ἐπεὶ οὖν ἡ *HΘ* παράλληλος a.
15. εὐθεῖα] om. a. 16. ἐμπέπτωκεν] -τ- supra ser. v. τῶν
EZΔ a. *EZΔ*] *EΔZ* v. τῇ — 17. *EZΔ*] om. a. 18.
ΘHΔ] τῶν *ΘHZ* a. δεδομένην εὐθεῖαν τὴν a. 20. δεδο-

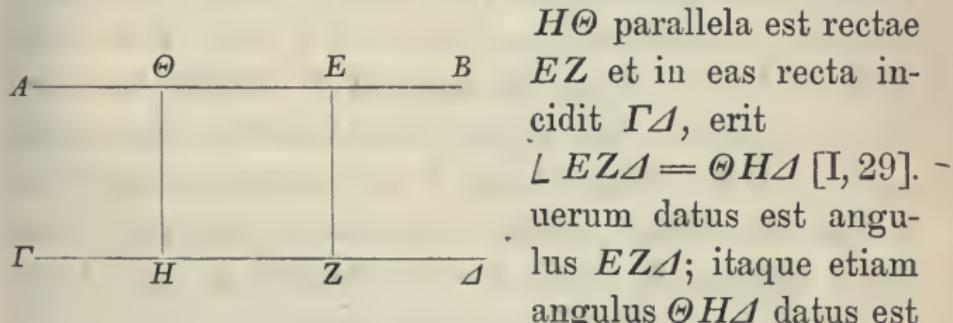
duae lineae positione datae inter se secant, punctum, in quo inter se secant, datum est [prop. XXV]; quare punctum Δ datum est. uerum etiam Δ datum est. ergo recta $\Delta\Delta$ positione data est [prop. XXVI].

XXXII.

Si ad parallelas positione datas recta linea ducitur datos efficiens angulos, ducta recta magnitudine data est.

nam ad parallelas $AB, \Gamma\Delta$ positione datas recta linea EZ ducatur datos efficiens angulos $BEZ, EZ\Delta$. dico, rectam EZ datam esse magnitudine.

nam sumatur in recta $\Gamma\Delta$ datum punctum H , et per H rectae EZ parallela ducatur $H\Theta$. quoniam

[def. 1]. iam quoniam ad rectam $\Gamma\Delta$ positione datam et datum punctum in ea positum H recta linea $H\Theta$ ducta est datum efficiens angulum ΘHZ , positione data erit $H\Theta$ [prop. XXIX]. uerum etiam AB positione data est. ergo punctum Θ datum est [prop. XXV]. uerum etiam H datum est. itaque $H\Theta$ data est magnitudine [prop. XXVI]; et aequalis est rectae EZ [I, 34]. ergo etiam EZ data est magnitudine [def. 1].

$\mu\varepsilon\nu\eta\nu$ — 21. ΘHZ] om. a. 22. $\kappa\alpha\iota$] supra add. comp.
m. 2 v. $\sigma\eta\mu\varepsilon\iota\omega$ v. 23. $\delta o\theta\varepsilon\nu$] om. Vat.

λγ'.

'Εὰν εἰς παραλλήλους τῇ θέσει δεδομένας εὐθείας εὐθεῖα γραμμὴ ἀχθῇ δεδομένη τῷ μεγέθει, δεδομένας ποιήσει γωνίας.

5 εἰς γὰρ παραλλήλους τῇ θέσει δεδομένας εὐθείας τὰς *AB*, *ΓΔ* εὐθεῖα γραμμὴ ἥχθω ἡ *EZ*, δεδομένη τῷ μεγέθει. λέγω, ὅτι δεδομένας ποιήσει γωνίας τὰς ὑπὸ τῶν *BEZ*, *EZΔ*.

εἰλήφθω γὰρ ἐπὶ τῆς *AB* δοθὲν σημεῖον τὸ *H* καὶ 10 διὰ τοῦ *H* τῇ *EZ* παράλληλος ἥχθω ἡ *HΘ*. ἵση ἄρα ἔστιν ἡ *ZE* τῇ *HΘ*. δοθεῖσα δὲ ἡ *EZ*· δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ *HΘ*. καί ἔστι τὸ *H* δοθέν. δ ἄρα κέντρῳ μὲν τῷ *H*, διαστήματι δὲ τῷ *HΘ* κύκλος γραφόμενος ἔσται τῇ θέσει. γεγράφθω καὶ ἔστω δ *ΚΘΔ*. θέσει ἄρα 15 ἔστιν δ *ΚΘΔ*. θέσει δὲ καὶ ἡ *ΓΔ*. δοθὲν ἄρα ἔστι τὸ *Θ* σημεῖον. ἔστι δὲ καὶ τὸ *H* δοθέν· θέσει ἄρα ἔστιν ἡ *HΘ*. θέσει δὲ καὶ ἡ *ΓΔ*. δοθεῖσα ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ τῶν *HΘΔ* γωνία. καί ἔστι τῇ ὑπὸ τῶν *EZΔ* 20 ἕστη. δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ τῶν *EZΔ*. καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ τῶν *ZEΔ* δοθεῖσά ἔστιν.

λδ'.

'Εὰν εἰς παραλλήλους τῇ θέσει δεδομένας εὐθείας ἀπὸ δεδομένου σημείου εὐθεῖα γραμμὴ ἀχθῇ, εἰς δεδομένον λόγον τμηθήσεται.

5. γάρ] supra add. m. 2 v. 8. τῶν] del. m. 2 Vat., om. a. 11. Post *EZ* add. μεγέθει P Vat. v. 12. τό] τῇ a.

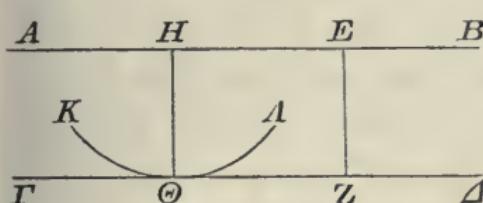
13. κύκλος] comp. a. 14. Post θέσει (pr.) add. δεδομένος a. γεγράφθω — p. 58, 10. δοθὲν ἄρα] om. hic a; eorum loco propter transmutationem foliorum (u. praeſ.) reperiuntur p. 76, 16 τριγώνου — p. 80, 7 ἐπὶ τῇν *ΑΓ*. 18. *HΘΔ*] *ΘΔ* Vat.,

XXXIII.

Si ad rectas parallelas positione datas recta linea ducitur data magnitudine, datos efficiet angulos.

nam ad rectas parallelas positione datas $AB, \Gamma\Delta$ recta linea ducatur EZ data magnitudine. dico, eam datos efficere angulos $BEZ, EZ\Delta$.

nam sumatur in recta AB datum punctum H , et per H rectae EZ parallela ducatur $H\Theta$. itaque $ZE = H\Theta$ [I, 34]. sed data est EZ ; quare etiam

$H\Theta$ data est [def. 1]. et punctum H datum est. itaque circulus descriptus centro H , radio autem $H\Theta$ datus erit

positione [def. 6]. describatur et sit $K\Theta\Lambda$. positione igitur datus est circulus $K\Theta\Lambda$. uerum etiam recta $\Gamma\Delta$ positione data est. itaque datum est punctum Θ [prop. XXV]. uerum etiam H datum est; itaque $H\Theta$ data est positione [prop. XXVI]. uerum etiam $\Gamma\Delta$ positione data est. itaque datus est angulus $H\Theta\Delta$. et $\angle H\Theta\Delta = EZ\Delta$ [I, 29]. quare etiam $\angle EZ\Delta$ datus est [def. 1]. ergo etiam qui relinquitur $\angle ZEB$ datus est [I, 29; prop. IV].

XXXIV.

Si ad parallelas rectas positione datas a dato punto recta linea ducitur, secundum datam rationem secabitur.

*H add. m. 2. γωνία] γωνιῶν P. 19. ναι (pr.)] om. Vat.
20. ZEB] ZEΔ b (u. praef.). ἐστιν ν, ν add. m. 2. Seq.
demonstr. altera, u. app. 21. λδ'] με' b.*

εἰς γὰρ παραλλήλους τῇ θέσει δεδομένας εὐθεῖας τὰς *AB*, *ΓΔ* ἀπὸ δεδομένου σημείου τοῦ *E* εὐθεῖα γραμμὴ ἥχθω ἡ *EZH*. λέγω, ὅτι λόγος ἐστὶ τῆς *EZ* πρὸς *ZH* δοθεῖς.

- 5   ἥχθω γὰρ ἀπὸ τοῦ *E* σημείου ἐπὶ τὴν *ΓΔ* κάθετος ἡ *EKΘ*. ἐπεὶ ἀπὸ δεδομένου σημείου τοῦ *E* ἐπὶ θέσει δεδομένην εὐθεῖαν τὴν *ΓΔ* εὐθεῖα γραμμὴ ἥκται ἡ *EΘ* δεδομένην ποιοῦσα γωνίαν τὴν ὑπὸ τῶν *EΘH*, θέσει ἄρα ἐστὶν ἡ *EΘ*. θέσει δὲ καὶ ἐκατέρᾳ τῶν 10 *AB*, *ΓΔ*· δοθὲν ἄρα ἐστὶν ἐκάτερον τῶν *K*, *Θ*. ἐστι δὲ καὶ τὸ *E* δοθέν· δοθεῖσα ἄρα ἐστὶν ἐκατέρα τῶν *EK*, *KΘ*. λόγος ἄρα τῆς *EK* πρὸς τὴν *KΘ* δοθεῖς. καὶ ἐστιν ὡς ἡ *EK* πρὸς τὴν *KΘ*, οὕτως ἡ *EZ* πρὸς τὴν *ZH*. λόγος ἄρα καὶ τῆς *EZ* πρὸς τὴν *ZH* δοθεῖς.

15

λε'.

- 'Εὰν ἀπὸ δεδομένου σημείου ἐπὶ θέσει δεδομένην εὐθεῖαν εὐθεῖα γραμμὴ ἀχθῆ καὶ τμηθῆ εἰς δεδομένου λόγον, διὰ δὲ τῆς τοῦ *E* παρὰ τὴν θέσει δεδομένην εὐθεῖαν εὐθεῖα γραμμὴ ἀχθῆ, δέδοται ἡ ἀχθεῖσα τῇ 20 θέσει.

- ἀπὸ γὰρ δεδομένου σημείου τοῦ *A* ἐπὶ θέσει δεδομένην εὐθεῖαν τὴν *ΓΒ* εὐθεῖα γραμμὴ ἥχθω ἡ *ΑΔ* καὶ τετμήσθω εἰς δεδομένον λόγον τὸν τῆς *ΔE* πρὸς *EA*, καὶ ἥχθω διὰ τοῦ *E* τῇ *BΓ* παράλληλος ἡ *ZEH*. 25 λέγω, ὅτι θέσει ἐστὶν ἡ *ZEH*.

---

1. δεδομένας] bis b (non a). 5. εὐθεῖα κάθετος b. 6. ἐπεὶ] ἐπεὶ οὖν b. 6. επὶ — 8. *EΘ*] om. b. 8. ποιοῦσαν b. *EΘH*] *EΘΔ* b. 10. τῶν] τό Vat. *K*, *Θ* σημείων a. 11. *E*] *ΔE* a. 12. *EK*, *KΘ*] *ΘK*, *KE* a. Post λόγος add. ἐστὶν a. τῆν] a; τό P Vat. v, sed corr. m. 2 Vat. 13. καὶ ἐστιν ὡς] ὡς δέ a. 14. Seq. demonstr. altera, u. app.

nam ad parallelas rectas positione datas $AB, \Gamma\Delta$ a dato puncto E recta linea ducatur EZH . dico, rationem $EZ : ZH$ datam esse.

nam ducatur a puncto E ad $\Gamma\Delta$ perpendicularis $EK\Theta$. quoniam a dato puncto E ad rectam positione

datam $\Gamma\Delta$ recta linea ducta est $E\Theta$ datum efficiens angulum $E\Theta H$, $E\Theta$ data erit positione [prop. XXX]. uerum etiam utraque $AB, \Gamma\Delta$ positione data est; itaque utrumque punctum K, Θ

datum est [prop. XXV]. uerum etiam E datum est. itaque utraque $EK, K\Theta$ data est [prop. XXVI]. quare ratio $EK : K\Theta$ data est [prop. I]. et est

$$EK : K\Theta = EZ : ZH \text{ [VI, 2].}$$

ergo etiam ratio $EZ : ZH$ data est [def. 2].

XXXV.

Si a dato puncto ad rectam positione datam recta linea ducitur et secundum datam rationem secatur, et per punctum sectionis rectae positione datae parallela recta linea ducitur, ducta recta data est positione.

nam a dato puncto A ad rectam positione datam ΓB recta linea AA' ducatur et secetur secundum datam rationem $AE : EA$, et ducatur per punctum E rectae $B\Gamma$ parallela ZEH . dico, ZEH positione datam esse.

---

15. λε'] λισ' β. 22. ΓB] $\Gamma\Delta$ PVat.v, ΘB a; corr. Monac.
361 m. 2. 25. ZEH] ZH a.

ἥχθω γὰρ ἀπὸ τοῦ Α ἐπὶ τὴν ΒΓ κάθετος ἡ ΑΘ.
 ἐπεὶ ἀπὸ δεδομένου σημείου τοῦ Α ἐπὶ θέσει δεδομένην
 εὐθεῖαν τὴν ΒΓ εὐθεῖα γραμμὴ ἥκται ἡ ΑΘ δεδομένην
 ποιοῦσα γωνίαν τὴν ὑπὸ τῶν ΑΘΔ, θέσει ἄρα ἐστὶν
 5 ἡ ΑΘ. θέσει δὲ καὶ ἡ ΒΓ· δοθὲν ἄρα τὸ Θ σημεῖον.
 ἔστι δὲ καὶ τὸ Α δοθέν. δοθεῖσα ἄρα ἐστὶν ἡ ΑΘ.
 καὶ ἐπεὶ λόγος τῆς ΔΕ πρὸς τὴν ΕΑ δοθεῖς, ὡς δὲ
 ἡ ΔΕ πρὸς τὴν ΕΑ, οὕτως ἡ ΘΚ πρὸς τὴν ΚΑ,
 λόγος ἄρα καὶ δ τῆς ΘΚ πρὸς τὴν ΚΑ δοθεῖς. συν-
 10 θέντι ἄρα λόγος ἐστὶ τῆς ΘΑ πρὸς ΑΚ δοθεῖς. δο-
 θεῖσα δὲ ἡ ΘΑ· δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ ΑΚ. ἀλλὰ καὶ
 τῇ θέσει. καί ἔστι τὸ Α δοθέν· δοθὲν ἄρα καὶ τὸ Κ.
 ἐπεὶ οὖν διὰ δεδομένου σημείου τοῦ Κ παρὰ θέσει
 δεδομένην εὐθεῖαν τὴν ΒΓ εὐθεῖα γραμμὴ ἥκται ἡ ΖΗ,
 15 θέσει ἄρα ἐστὶν ἡ ΖΗ.

λ5'.

Ἐὰν ἀπὸ δεδομένου σημείου ἐπὶ θέσει δεδομένην
 εὐθεῖαν εὐθεῖα γραμμὴ ἀχθῆ καὶ προστεθῆ τις αὐτῇ
 εὐθεῖα λόγον ἔχουσα πρὸς αὐτὴν δεδομένον, διὰ δὲ
 20 τοῦ πέρατος τῆς προστεθείσης παρὰ τὴν τῇ θέσει
 δεδομένην εὐθεῖαν εὐθεῖα γραμμὴ ἀχθῆ, δέδοται ἡ
 ἀχθεῖσα τῇ θέσει.

ἀπὸ γὰρ δεδομένου σημείου τοῦ Α ἐπὶ θέσει δεδο-
 μένην εὐθεῖαν τὴν ΒΓ εὐθεῖα γραμμὴ ἥχθω ἡ ΑΔ,
 25 καὶ προσκείσθω τῇ ΑΔ ἡ ΑΕ λόγον ἔχουσα πρὸς τὴν

2. ἐπεὶ] ἐπὶ a. ἀπό] om. a.

4. ΑΘΔ] Δ add. m. 2

Vat. 6. δοθέν] δο- supra m. 1 v. 7. καὶ] om. Vat., add.

m. 2. τὴν] om. a. δοθεῖς — 8. ΕΑ] P in mg. m. 1, sed

alio atramento. 8. Post ΚΑ add. Pv: δοθεῖς δὲ ὁ τῆς

ΔΕ πρὸς τὴν ΕΑ λόγος, et dein supra scr. δοθεῖς m. 1 P. 10.

Ante τῆς supra add. καὶ (comp.) m. 2 v. 11. ἄρα] δέ a.

ducatur enim a puncto A ad $B\Gamma$ perpendicularis $A\Theta$. quoniam a dato punto A ad rectam $B\Gamma$ positione datam recta linea ducta est $A\Theta$ datum efficiens angulum $A\Theta A$, $A\Theta$ positione data erit [prop. XXX]. uerum etiam $B\Gamma$ positione data est; itaque punctum Θ datum est [prop. XXV]. uerum etiam A datum est. ergo $A\Theta$ data est [prop. XXVI]. et quoniam ratio $AE : EA$ data est et $AE : EA = \Theta K : KA$ [VI, 2], etiam ratio $\Theta K : KA$ data erit [def. 2]. componendo igitur ratio $\Theta A : AK$ data est [prop. VI]. data est autem ΘA . quare etiam AK data est [prop. II]. uerum etiam positione data est. et punctum A datum est; quare etiam K datum est. [prop. XXVII]. iam quoniam per datum punctum K rectae positione datae $B\Gamma$ parallela ZH ducta est, ZH positione data erit [prop. XXVIII].

XXXVI.

Si a dato punto ad rectam positione datam recta linea ducitur, eique aliqua recta adiicitur rationem ad eam habens datam, et per terminum adiectae rectae recta linea ducitur rectae positione datae parallela, ducta recta data est positione.

nam a dato punto A ad rectam positione datam $B\Gamma$ recta linea ducatur AA , et rectae AA adiiciatur AE rationem ad AA habens datam, et per punctum E

16. λξ'] λξ' β.
ενθεῖα] om. v.

20. τῆ] om. β.
25. ΑΔ] ΔΔ a.

21. εὐθεῖαν] om. P Vat.

ΑΔ δεδομένον, διὰ δὲ τοῦ *E* τῇ *BΓ* παράλληλος ἥχθω
ἡ *ZK*. λέγω, ὅτι θέσει ἔστιν ἡ *ZK*.

ἥχθω γὰρ ἀπὸ τοῦ *A* ἐπὶ τὴν *BΓ* κάθετος ἡ *AΘ*
καὶ διήχθω ἐπὶ τὸ *H*. ἐπεὶ ἀπὸ δεδομένου σημείου
5 τοῦ *A* ἐπὶ θέσει δεδομένην εὐθεῖαν τὴν *BΓ* εὐθεῖα
γραμμὴ ἥκται ἡ *AΘ* δεδομένην ποιοῦσα γωνίαν τὴν
ὑπὸ *AΘΓ*, θέσει ἄρα ἔστιν ἡ *ΘAH*. θέσει δὲ καὶ
ἡ *BΓ* δοθὲν ἄρα ἔστι τὸ *Θ* σημεῖον. ἔστι δὲ καὶ
τὸ *A* δοθὲν δοθεῖσα ἄρα ἔστιν ἡ *AΘ*. καὶ ἐπεὶ λόγος
10 ἔστι τῆς *ΔA* πρὸς τὴν *AE* δοθεῖς, ὡς δὲ ἡ *ΔA* πρὸς
τὴν *AE*, οὕτως ἡ *ΘA* πρὸς τὴν *AH*, λόγος ἄρα καὶ
τῆς *ΘA* πρὸς τὴν *AH* δοθεῖς. δοθεῖσα δὲ ἡ *ΘA*
δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ *AH*. ἀλλὰ καὶ τῇ θέσει. καί ἔστι
δοθὲν τὸ *A*. δοθὲν ἄρα καὶ τὸ *H*. ἐπεὶ οὖν διὰ
15 δεδομένου σημείου τοῦ *H* παρὰ θέσει δεδομένην εὐ-
θεῖαν τὴν *BΓ* εὐθεῖα γραμμὴ ἥκται ἡ *ZHK*, θέσει
ἄρα ἔστιν ἡ *ZHK*.

λξ'.

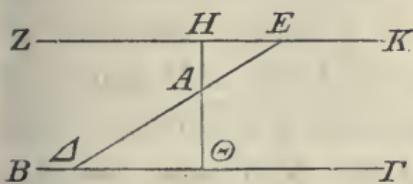
'Εὰν εἰς παραλλήλους τῇ θέσει δεδομένας εὐθείας
20 εὐθεῖα γραμμὴ ἀχθῆ καὶ τυηθῆ εἰς δεδομένον λόγον,
διὰ δὲ τῆς τομῆς παρὰ τὰς τῇ θέσει δεδομένας εὐθείας
εὐθεῖα γραμμὴ ἀχθῆ, δέδοται ἡ ἀχθεῖσα τῇ θέσει.

εἰς γὰρ παραλλήλους τῇ θέσει δεδομένας εὐθείας
τὰς *AB*, *ΓΔ* εὐθεῖα γραμμὴ ἥκτω ἡ *EZ* καὶ τετμήσθω
25 εἰς δεδομένον λόγον τὸν τῆς *ZH* πρὸς τὴν *HE*, καὶ
διήχθω διὰ τοῦ *H* διποτέρᾳ τῶν *AB*, *ΓΔ* παράλληλος
ἡ *ΘK*. λέγω, ὅτι θέσει ἔστιν ἡ *ΘK*.

1. *AΔ*] *AE* a. 7. ἄρα ἔστιν ἡ *ΘAH*] ἡ *AH* a. 8. ἔστι
— 9. *AΘ*] om. a. 9. *AΘ*] *AΔ* Vat. 15. Post *H* add. παρὰ
δεδομένον σημείου τοῦ *H* a. 17. *ZHK*] *ZH* a. 18. λξ'
λη' β. 25. καί] om. Vat., ins. m. 2. 26. *H*] *H* ἡ Vat.
παράλληλος] comp. Vat., παράλληλ- in ras. m. 2 v.

rectae $B\Gamma$ parallelala ducatur ZK . dico, ZK datam esse positione.

ducatur enim a puncto A ad $B\Gamma$ perpendicularis $A\Theta$ et educatur ad H . quoniam a dato punto A ad rectam positione dataam $B\Gamma$ recta linea ducta est

$A\Theta$ datum efficiens angulum $A\Theta\Gamma$, recta ΘAH positione data erit [prop. XXX]. uerum etiam $B\Gamma$ positione data est; itaque punctum Θ datum est [prop. XXV].

uerum etiam A datum est. ergo $A\Theta$ data est [prop. XXVI]. et quoniam ratio $AA : AE$ data est et $AA : AE = \Theta A : AH$ [VI, 4], etiam ratio $\Theta A : AH$ data erit [def. 2]. data est autem ΘA . quare etiam AH data est [prop. II]. uerum etiam positione data est. et datum est punctum A ; quare etiam H datum est [prop. XXVII]. iam quoniam per datum punctum H rectae $B\Gamma$ positione datae parallelala recta linea ducta est ZHK , ZHK positione data erit [prop. XXVIII].

XXXVII.

Si ad parallelas rectas positione datas recta linea ducitur et secatur secundum datam rationem, et per terminum sectionis rectis positione datis parallelala recta linea ducitur, ducta recta data est positione.

nam ad parallelas rectas positione datas AB , $\Gamma\Delta$ recta linea ducatur EZ et secetur secundum datam rationem $ZH : HE$, et educatur per punctum H utriusque AB , $\Gamma\Delta$ parallela ΘK . dico, ΘK datam esse positione.

εἰλήφθω γὰρ ἐπὶ τῆς ΑΒ δοθὲν σημεῖον τὸ Α,
καὶ πατήχθω ἀπὸ τοῦ Α ἐπὶ τὴν ΓΔ πάθετος ἡ ΑΝ.
ἐπεὶ ἀπὸ δεδομένου σημείου τοῦ Α ἐπὶ θέσει δεδο-
μένην εὑθεῖαν τὴν ΓΔ εὑθεῖα γραμμὴ ἥκται ἡ ΑΝ,
5 δεδομένην ποιοῦσα γωνίαν τὴν ὑπὸ τῶν ΑΝΔ, θέσει
ἄρα ἔστιν ἡ ΑΝ. θέσει δὲ καὶ ἡ ΓΔ· δοθὲν ἄρα
τὸ Ν σημεῖον. ἔστι δὲ καὶ τὸ Α δοθέν· δοθεῖσα ἄρα
ἔστιν ἡ ΑΝ. καὶ ἐπεὶ λόγος ἔστι τῆς ΖΗ πρὸς τὴν
ΗΕ δοθεῖς, ὡς δὲ ἡ ΖΗ πρὸς τὴν ΗΕ, οὕτως ἡ ΝΜ
10 πρὸς τὴν ΜΛ, λόγος ἄρα καὶ τῆς ΝΜ πρὸς τὴν ΜΛ
δοθεῖς· ὡστε καὶ τῆς ΝΛ πρὸς τὴν ΜΛ ἔστι δοθεῖς
λόγος. δοθεῖσα δὲ ἡ ΝΛ. δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ ΑΜ.
ἄλλὰ καὶ τῇ θέσει. καὶ ἔστι δοθὲν τὸ Α· δοθὲν ἄρα
καὶ τὸ Μ. ἐπεὶ οὖν διὰ δεδομένου σημείου τοῦ Μ
15 παρὰ θέσει δεδομένην εὑθεῖαν τὴν ΓΔ εὑθεῖα γραμμὴ
ἥκται ἡ ΘΚ, θέσει ἄρα ἔστιν ἡ ΘΚ.

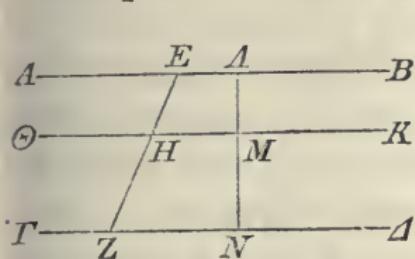
λη'.

'Εὰν εἰς παραλλήλους τῇ θέσει δεδομένας εὐθείας
εὐθεῖα γραμμὴ ἀχθῆ καὶ προστεθῆ τις αὐτῇ εὐθεῖα
20 λόγον ἔχουσα πρὸς αὐτὴν δεδομένου, διὰ δὲ τοῦ πέρα-
τος παρὰ τὰς τῇ θέσει δεδομένας παραλληλος εὐθεῖα
γραμμὴ ἀχθῆ, δέδοται ἡ ἀχθεῖσα τῇ θέσει.

εἰς γὰρ παραλλήλους τῇ θέσει δεδομένας εὐθείας
τὰς ΑΒ, ΓΔ εὐθεῖα γραμμὴ ἥχθω ἡ EZ, καὶ προσ-

2. πατήχθω] διήχθω a. 5. τῶν] τὴν Vat.,
del. m. 2. 7. δοθεῖσα] θέσει a. 8. τὴν] τῇ a. 9. ΗΕ(pr.)]
H supra scr. m. 1 v. ΝΜ] ΜΝ a. 10. ΝΜ] ΜΝ va. 11.
ΜΛ] ΑΜ a. λόγος ἔστι δοθεῖς a. 13. ἄλλα] om. a. 17. λη']
λιθ' β. 18. εὐθείας τῇ θέσει δεδομένας β (non a). 20. Post
πέρατος cum editoribus desidero τῆς προστεθείσης. 21. παρ-
αλληλος] εὐθείας β. 22. ἀχθεῖ v, corr. m. 2. ἀχθεῖσα] in
hoc uocabulo incipit b; titulus est: εὐκλείδου δεδομένα τῆς θέω-
νος ἐκδόσεως, mg. λείπει ἡ ἀρχή.

sumatur enim in recta AB datum punctum A , et ducatur ab A ad $\Gamma\Delta$ perpendicularis AN . quoniam a dato puncto A ad rectam positione datam $\Gamma\Delta$ recta

linea ducta est AN datum efficiens angulum $AN\Delta$, positione data erit AN [prop. XXX]. sed positione etiam $\Gamma\Delta$ data est. ergo punctum N datum est

[prop. XXV]. uerum etiam A datum est. itaque recta AN data est [prop. XXVI]. et quoniam ratio $ZH:HE$ data est et $ZH:HE = NM:MA$ [VI, 2], etiam ratio $NM:MA$ data erit [def. 2]. quare etiam ratio $NA:MA$ data est [prop. VI]. sed data est NA . ergo etiam AM data est [prop. II]. uerum etiam positione data est. et datum est punctum A ; itaque etiam M datum est [prop. XXVII]. iam quoniam per datum punctum M rectae positione datae $\Gamma\Delta$ parallela recta linea ducta est ΘK , ΘK positione data erit [prop. XXVIII].

XXXVIII.

Si ad parallelas rectas positione datas recta linea ducitur, eique adiicitur aliqua recta rationem ad eam habens datam, et per terminum rectis positione datis parallela recta linea ducitur, ducta recta positione data est.

nam ad parallelas rectas positione datas AB , $\Gamma\Delta$ recta linea ducatur EZ , eique adiiciatur aliqua recta

In figg. codd. Pv etiam EHZ perpendicularis est.

κείσθω τις αὐτῇ εὐθεῖα ἡ ΕΗ λόγον ἔχουσα πρὸς τὴν ΕΖ δεδομένου, διὰ δὲ τοῦ Η διποτέρᾳ τῶν ΑΒ, ΓΔ εὐθεῖῶν παράλληλος εὐθεῖα γραμμὴ ἥκθω ἡ ΘΚ. λέγω, ὅτι θέσει ἐστὶν ἡ ΘΚ.

εἰλήφθω γὰρ ἐπὶ τῆς ΑΒ δοθὲν σημεῖον τὸ Ν, καὶ ἥκθω ἀπὸ τοῦ Ν ἐπὶ τὴν ΓΔ κάθετος εὐθεῖα γραμμὴ ἡ ΝΜ καὶ διήκθω ἐπὶ τὸ Λ. ἐπεὶ ἀπὸ δεδομένου σημείου τοῦ Ν ἐπὶ θέσει δεδομένην εὐθεῖαν τὴν ΓΔ εὐθεῖα γραμμὴ ἥκται ἡ ΝΜ δεδομένην ποι-
οῦσα γωνίαν τὴν ὑπὸ ΝΜΛ, θέσει ἄρα ἐστὶν ἡ ΛΝΜ.
θέσει δὲ καὶ ἡ ΓΔ. δοθὲν ἄρα ἐστὶ τὸ Μ σημεῖον.
ἔστι δὲ καὶ τὸ Ν δοθέν. δοθεῖσα ἄρα ἐστὶν ἡ ΝΜ.
καὶ ἐπεὶ λόγος ἐστὶ τῆς ΖΕ πρὸς τὴν ΕΗ δοθεῖς, ὡς
δὲ ἡ ΖΕ πρὸς τὴν ΗΕ, οὕτως ἡ ΝΜ πρὸς τὴν ΝΛ,
λόγος ἄρα καὶ τῆς ΜΝ πρὸς τὴν ΝΛ δοθεῖς. δοθεῖσα
δὲ ἡ ΝΜ· δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ ΝΛ. ἀλλὰ καὶ τῇ θέσει.
καί ἔστι τὸ Ν δοθέν· δοθὲν ἄρα καὶ τὸ Λ. ἐπεὶ οὖν
διὰ δεδομένου σημείου τοῦ Λ παρὰ θέσει δεδομένην
εὐθεῖαν τὴν ΑΒ εὐθεῖα γραμμὴ ἥκται ἡ ΘΚ, θέσει
ἄρα ἐστὶν ἡ ΘΚ.

λθ'.

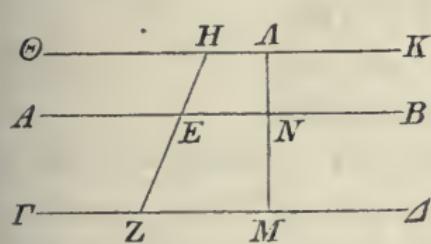
Ἐὰν τριγώνου ἐκάστη τῶν πλευρῶν δεδομένη ἦ τῷ
μεγέθει, δέδοται τὸ τρίγωνον τῷ εἶδει.

τριγώνου γὰρ τοῦ ΑΒΓ ἐκάστη τῶν πλευρῶν
δεδομένη ἔστω τῷ μεγέθει· λέγω, ὅτι τὸ ΑΒΓ τρί-
γωνον δέδοται τῷ εἶδει.

2. τὴν] αὐτὴν τὴν b. 3. εὐθεῖῶν] om. b. παράλληλος]
b, om. rell. 5. Ν] M b, item lin. 8, 17. 7. ΝΜ] MN b,
item lin. 9, 12, 16. 10. ΝΜΛ] ΜΛ v, MNB b et dein
add. δοθεῖσα ἄρα ἐστὶ ἡ ΜΝ. ΛΝΜ] ΛMN Pv, ΛΜ
Vat., MN b. 12. δοθεῖσα] Hardy; θέσει Pv b, ἐπεὶ Vat.;
Parisin. 2472 θέσει del. et in mg. scr. m. rec.: 'δοθέν' ut puto.

EH rationem ad *EZ* habens datam, et per *H* utriusque rectae *AB*, *ΓΔ* parallela recta linea ducatur *ΘK*. dico, *ΘK* datam esse positione.

nam sumatur in recta *AB* datum punctum *N*, et ducatur ab *N* ad *ΓΔ* perpendicularis recta linea *NM* et educatur ad *A*. quoniam a dato puncto *N* ad

rectam positione datam *ΓΔ* recta linea ducta est *NM* datum efficiens angulum *NMA*, positione data erit *ANM* [prop. XXX]. sed positione etiam *ΓΔ*

data est. ergo punctum *M* datum est [prop. XXV]. uerum etiam *N* datum est. itaque recta *NM* data est [prop. XXVI]. et quoniam ratio *ZE*:*EH* data est et *ZE*:*EH* = *NM*:*NA* [VI, 2], etiam ratio *MN*:*NA* data erit [def. 2]. sed data est *NM*. ergo etiam *NA* data est [prop. II]. uerum etiam positione data est. et datum est punctum *N*. itaque etiam *A* datum est [prop. XXVII]. iam quoniam per datum punctum *A* rectae positione datae *AB* parallela recta linea ducta est *ΘK*, *ΘK* positione data erit [prop. XXVIII].

XXXIX.

Si trianguli unumquodque laterum datum est magnitudine, triangulus datus est specie.

nam trianguli *ABΓ* unumquodque laterum datum sit magnitudine. dico, triangulum datum esse specie.

14. *HE*] *EH* Vat.b. 15. *MN*] *NM* P. 16. *NA*] *MA* b.

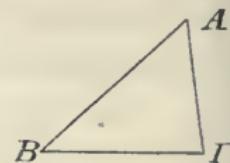
17. ἐπει — 18. *A*] om. b. 21. λθ'] μ' b. 23. τό] καὶ τό v. 26. εἰδει] corr. ex εἰδη m. 2 v.

ἐκκείσθω γὰρ εὐθεῖα τῇ θέσει δεδομένη ἡ ΔM , πεπερατωμένη μὲν κατὰ τὸ Δ , ἄπειρος δὲ κατὰ τὸ λοιπόν, καὶ πείσθω τῇ μὲν AB ἵση ἡ ΔE . δοθεῖσα δὲ ἡ AB . δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ ΔE .

5 ἀλλὰ καὶ τῇ θέσει· καί ἐστι δοθὲν τὸ Δ . δοθὲν ἄρα καὶ τὸ E . τῇ δὲ BG ἵση ἡ EZ . δοθεῖσα δὲ ἡ BG . δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ EZ . ἀλλὰ καὶ τῇ θέσει· καί ἐστι δοθὲν τὸ E . δοθὲν

10 ἄρα καὶ τὸ Z . τῇ δὲ AG ἵση ἡ ZH . δοθεῖσα δὲ ἡ AG . δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ ZH . ἀλλὰ καὶ τῇ θέσει. καί ἐστι δοθὲν τὸ Z . δοθὲν ἄρα καὶ τὸ H . καὶ πέντερῳ μὲν τῷ E , διαστήματι δὲ τῷ $E\Delta$ κύκλος γεγράφθω δ $\Delta K\Theta$. θέσει ἄρα ἐστὶν δ $\Delta K\Theta$. πάλιν πέντερῳ μὲν τῷ Z ,

15 διαστήματι δὲ τῷ ZH κύκλος γεγράφθω δ HKL . θέσει ἄρα ἐστὶν δ HKL . θέσει δὲ καὶ δ $\Delta \Theta K$ κύκλος. δοθὲν ἄρα ἐστὶ καὶ τὸ K σημεῖον. ἔστι δὲ καὶ ἑκάτερον τῶν E, Z δοθὲν. δοθεῖσα ἄρα ἐστὶν ἑκάστη τῶν KE, EZ, ZK τῇ θέσει καὶ τῷ μεγέθει. δέδοται ἄρα 20 τὸ KEZ τρίγωνον τῷ εἶδει. καὶ ἐστιν ἵσον τε καὶ δυοῖον τῷ ABG . δέδοται ἄρα τὸ ABG τρίγωνον τῷ εἶδει.

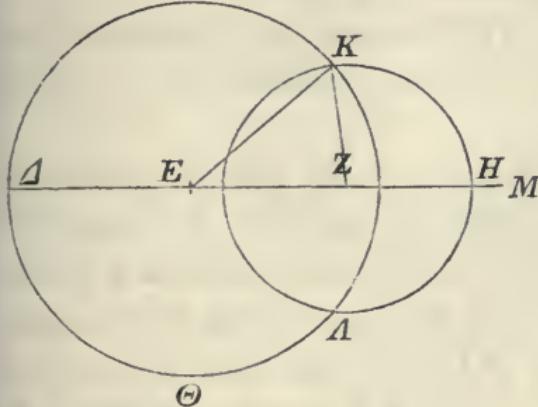
In figg. codd. PVat. est $AB = AG$, $E\Delta = ZH$; litt. M om. PVat.v; pro Δ hab. A b.

---

1. δεδομένη τῇ θέσει εὐθεῖα b. δεδομένη] om. Pv. ΔM] ΔH et supra H scr. M m. 1 b. 5. Post δοθὲν add. δὲ (comp.) b. 10. τῇ] ἡ b. ἡ (pr.)] τῇ b. 13. $E\Delta$] ΔE b. 14. θέσει - $\Delta K\Theta$] om. b. πάλιν] καὶ πάλιν b. 15. ZH] $E\Delta$ v, supra scr. m. 1 ZH . 17. καὶ (pr.)] om. b. ἔστι] καὶ ἐστι v. 18. ἑκάστῃ] ἑκατέρᾳ b. 20. τὸ] καὶ τό v. 21. τῷ (pr.)] αὐτῷ τό b.

ponatur enim recta positione data ΔM , terminata in puncto Δ , ceterum autem infinita, et ponatur $\Delta E = AB$. sed data est AB . quare etiam ΔE data

est [def. 1]. uerum etiam positione data est. et datum est punctum Δ ; itaque etiam E datum est [prop. XXVII]. ponatur $EZ = BG$. sed data est BG . quare etiam EZ data est [def. I]. uerum etiam positione

data est. et datum est punctum E ; itaque etiam Z datum est [prop. XXVII]. ponatur autem $ZH = AG$. sed data est AG . quare etiam ZH data est [def. 1]. uerum etiam positione data est. et datum est punctum Z ; itaque etiam H datum est [prop. XXVII]. et centro E , radio autem EA circulus describatur $\Delta K\Theta$. itaque $\Delta K\Theta$ datus est positione [def. 6]. rursus centro Z , radio autem ZH circulus describatur HKA . itaque HKA datus est positione [ib.]. sed etiam circulus $\Delta K\Theta$ positione datus est. ergo etiam punctum K datum est [prop. XXV]. uerum etiam utrumque punctum E , Z datum est. itaque unaquaeque rectarum KE , EZ , ZK positione et magnitudine data est [prop. XXVI]. ergo triangulus KEZ datus est specie [def. 3]. et aequalis et similis est triangulo ABG [I, 8; I, 4; VI, def. 1]. ergo triangulus ABG datus est specie [def. 3].

μ'.

Ἐὰν τριγώνου ἐκάστη τῶν γωνιῶν δεδομένη ἢ τῷ μεγέθει, δέδοται τὸ τρίγωνον τῷ εἶδει.

τριγώνου γὰρ τοῦ *ΑΒΓ* ἐκάστη τῶν γωνιῶν δεδομένη ἔστω τῷ μεγέθει· λέγω, ὅτι δέδοται τὸ *ΑΒΓ* τριγώνον τῷ εἶδει.

ἐκκείσθω γὰρ τῇ θέσει καὶ τῷ μεγέθει δεδομένη εὐθεῖα ἡ *ΔΕ*, καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ *ΔΕ* καὶ τοῖς πρὸς αὐτῇ σημείοις τοῖς *Α, Ε* τῇ μὲν ὑπὸ *ΓΒΑ* γωνίᾳ *Ϊση* γωνία εὐθύγραμμος ἡ ὑπὸ *ΕΔΖ*, τῇ δὲ ὑπὸ τῶν *ΑΓΒ* *Ϊση* ἡ ὑπὸ τῶν *ΔΕΖ*. λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ τῶν *ΒΑΓ* λοιπῇ *Ϊση* τῇ ὑπὸ τῶν *ΔΖΕ* ἔστιν. δοθεῖσα δὲ ἐκάστη τῶν πρὸς τοῖς *Α, Β, Γ* δοθεῖσα ἄρα καὶ ἐκάστη τῶν πρὸς τοῖς *Δ, Ε, Ζ*. ἐπεὶ οὖν πρὸς θέσει δεδομένῃ εὐθείᾳ τῇ *ΔΕ* καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ δεδομένῳ τῷ *Δ* εὐθεῖα γραμμὴ ἥκται ἡ *ΔΖ* δεδομένην ποιοῦσα γωνίαν τὴν πρὸς τῷ *Δ*, θέσει ἄρα ἔστιν ἡ *ΔΖ*. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ *ΕΖ* θέσει ἔστιν· δοθὲν ἄρα ἔστι τὸ *Z* σημεῖον. ἔστι δὲ καὶ ἐκάτερον τῶν *Δ, Ε* δοθέν· δοθεῖσα ἄρα ἔστιν ἐκάστη τῶν *ΔΖ, ΔΕ, EZ* τῇ θέσει καὶ τῷ μεγέθει· δέδοται ἄρα τὸ *ΔΖΕ* τριγώνον τῷ εἶδει. καί ἔστιν δύμοιον τῷ *ΑΒΓ* τριγώνῳ· δέδοται ἄρα καὶ τὸ *ΑΒΓ* τριγώνον τῷ εἶδει.

1. μ'] μα' b. 5. λέγω — 6. εἶδει] om. v. 8. τῇ] τῇν b. 9. αὐτῇ] αὐτοῖς v, corr. m. 1. 11. *ΑΓΒ*] *ΒΓΑ* Vat. v. 12. *ΒΑΓ*] *ΒΓΑ* Pb. λοιπῇ — ἔστιν] λοιπῇ τῇ ὑπὸ τῶν *ΒΓΑ* *Ϊση* ἡ ὑπὸ τῶν *ΔΕΖ* ἔστιν b. τῶν] om. Vat. 13. Post Γ add. *Δ* b. καὶ] om. b. 15. δεδομένῳ σημείῳ b. 16. τῷ] τῇν b. 17. τῇν] τῇν b. θέσει — *ΔΖ*] δοθεῖσα αρα εστιν ἡ *ΔΖ* ḵ b; puncta, π, ο et mg. ḵ ἡ

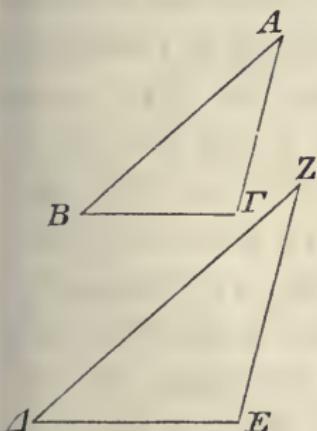
XL.

Si trianguli singuli anguli dati sunt magnitudine, triangulus datus est specie.

nam trianguli $AB\Gamma$ singuli anguli dati sint magnitudine. dico, triangulum $AB\Gamma$ datum esse specie.

ponatur enim recta ΔE positione et magnitudine data, et ad ΔE et puncta in ea posita Δ, E angulo ΓBA aequalis construatur angulus rectilineus

$E\Delta Z$ et angulo $A\Gamma B$ aequalis ΔEZ [I, 23]. reliquo igitur angulus $B\Delta\Gamma$ reliquo ΔZE aequalis est [I, 32]. sed singuli anguli ad puncta A, B, Γ positi dati sunt. itaque etiam singuli anguli ad Δ, E, Z positi dati sunt [def. 1]. iam quoniam ad rectam positione datam ΔE et datum punctum in ea positum Δ recta linea ΔZ ducta est datum efficiens angulum ad Δ positum, ΔZ data erit positione [prop. XXIX]. eadem igitur de causa etiam EZ positione data est. itaque punctum Z datum est [prop. XXV]. uerum etiam utrumque punctum Δ, E datum est. quare unaquaeque rectarum $\Delta Z, \Delta E, EZ$ data est positione et magnitudine [prop. XXVI]. ergo triangulus ΔZE datus est specie [prop. XXXIX]. et similis est triangulo $AB\Gamma$ [VI, 4]. ergo etiam triangulus $AB\Gamma$ datus est specie [def. 3].

$\theta\varepsilon\sigma\varepsilon\iota\alpha\varrho\alpha\;\varepsilon\sigma\tau\iota\nu\;\eta\;\Delta Z\;m.\;2.$ 18. $\dot{\varepsilon}\sigma\tau\iota\nu]$ $\dot{\varepsilon}\sigma\tau\iota$ Vat. v.   20.
 $\Delta Z]$ $Z\Delta b.$

μα'.

'Εὰν τρίγωνον μίαν ἔχη γωνίαν δεδομένην, περὶ δὲ τὴν δεδομένην γωνίαν αἱ πλευραὶ πρὸς ἀλλήλας λόγον ἔχωσι δεδομένον, δέδοται τὸ τρίγωνον τῷ εἶδει.
 5 ἔχέτω γὰρ τρίγωνον τὸ *ABG* μίαν γωνίαν δεδομένην τὴν ὑπὸ τῶν *BAG*, περὶ δὲ τὴν ὑπὸ τῶν *BAG* αἱ πλευραὶ αἱ *BA*, *AG* πρὸς ἀλλήλας λόγον ἔχέτωσαν δεδομένον· λέγω, ὅτι τὸ *ABG* τρίγωνον δέδοται τῷ εἶδει.
 10 ἐκκείσθω γὰρ τῇ θέσει καὶ τῷ μεγέθει δεδομένη εὐθεῖα ἡ *AZ* καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ *AZ* εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ *Z* τῇ ὑπὸ τῶν *BAG* γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ τῶν *AZE*. δοθεῖσα δὲ ἡ ὑπὸ τῶν *BAG* δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ τῶν *AZE*. ἐπεὶ οὖν πρὸς
 15 θέσει δεδομένῃ εὐθείᾳ τῇ *AZ* καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ δεδομένῳ σημείῳ τῷ *Z* εὐθεῖα γραμμὴ ἔκται ἡ *ZE* δεδομένην ποιοῦσα γωνίαν τὴν ὑπὸ τῶν *AZE*, θέσει ἄρα ἐστὶν ἡ *ZE*. καὶ ἐπεὶ λόγος ἐστὶ τῆς *BA* πρὸς τὴν *AG* δοθεῖσ, δ αὐτὸς αὐτῷ γεγονέτω δ τῆς *AZ* πρὸς τὴν
 20 *ZE* καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *AE*. λόγος ἄρα καὶ τῆς *AZ* πρὸς τὴν *ZE* δοθεῖσ. δοθεῖσα δὲ ἡ *AZ*. δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ *ZE*. ἀλλὰ καὶ τῇ θέσει. καὶ ἐστι τὸ *Z* δοθέν. δοθὲν ἄρα καὶ τὸ *E*. ἐστι δὲ καὶ ἐκάτερον τῶν *A*, *Z* δοθέν. δοθεῖσα ἄρα ἐστὶν ἐκάστη τῶν
 25 *AZ*, *ZE*, *AE* τῇ θέσει καὶ τῷ μεγέθει. δέδοται ἄρα τὸ *AZE* τῷ εἶδει. καὶ ἐπεὶ δύο τρίγωνα τὰ *ABG*, *AEZ* μίαν γωνίαν μία γωνίᾳ ἵσην ᔁχει, τὴν

1. μα'] μβ' b. 2. ἔχη] ᔁχει v, corr. m. 1. γωνίαν]
 comp. Vat.] 6. τῶν (pr.)] om. b. *BAG* (alt.)] *BAG*
 γωνίαν b. 12. *BAG*] *B* supra scr. m. 1 b. 13. ἡ (pr.)]
 γωνία ἡ b. 15. σημείῳ δεδομένῳ b. 24. *Z*] *E* b. 27.
 ᔁξει b.

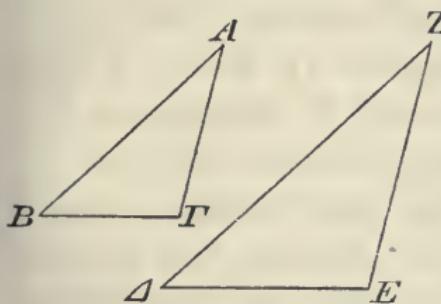
XLI.

Si triangulus unum angulum datum habet et latera datum angulum comprehendentia rationem inter se habent datam, triangulus datus est specie.

habeat enim triangulus $AB\Gamma$ unum angulum datum $B\Gamma A$, et latera angulum $B\Gamma A$ comprehendentia BA , $A\Gamma$ inter se rationem habeant datam. dico, triangulum $AB\Gamma$ datum esse specie.

ponatur enim recta $\angle Z$ positione et magnitudine data, et ad rectam $\angle Z$ et punctum in ea positum Z angulo $B\Gamma A$ aequalis construatur angulus $\angle ZE$ [I,23]. sed

datus est angulus $B\Gamma A$. itaque etiam angulus $\angle ZE$ datus est [def. 1]. iam quoniam ad rectam positione data $\angle Z$ et datum punctum in ea positum Z recta linea ducta est ZE datum efficiens angulum

$\angle ZE$, ZE data erit positione [prop. XXIX]. et quoniam ratio $BA : A\Gamma$ data est, aequalis ei fiat ratio $\angle Z : ZE$ et iungatur $\angle E$. itaque etiam ratio $\angle Z : ZE$ data est [def. 2]. sed data est $\angle Z$. itaque etiam ZE data est [prop. II]. uerum etiam positione data est. et punctum Z datum est; quare etiam E datum est [prop. XXVII]. sed etiam utrumque punctum $\angle$, Z datum est. itaque unaquaeque rectarum $\angle Z$, ZE , $\angle E$ positione et magnitudine data est [prop. XXVI]. ergo triangulus $\angle ZE$ datus est specie [prop. XXXIX]. et quoniam duo trianguli $AB\Gamma$, $\angle EZ$ unum angulum uni angulo aequalem habent, $\angle B\Gamma A = \angle \angle ZE$, et

ὑπὸ τῶν *BAG* τῇ ὑπὸ τῶν *AZE*, περὶ δὲ τὰς ὑπὸ τῶν *BAG*, *AZE* γωνίας τὰς πλευρὰς ἀνάλογον, διμοιον ἄρα ἐστὶ τὸ *ABG* τριγωνον τῷ *AEZ* τριγώνῳ. δέδοται δὲ τὸ *AZE* τῷ εἶδει· δέδοται ἄρα καὶ τὸ *ABG* 5 τριγωνον τῷ εἶδει.

μβ'.

Ἐὰν τριγώνου αἱ πλευραὶ πρὸς ἀλλήλας λόγον ἔχωσι δεδομένον, δέδοται τὸ τριγωνον τῷ εἶδει.

τριγώνου γὰρ τοῦ *ABG* αἱ πλευραὶ πρὸς ἀλλήλας 10 λόγον ἔχέτωσαν δεδομένον· λέγω, ὅτι τὸ *ABG* τρίγωνον δέδοται τῷ εἶδει.

ἐκκείσθω γὰρ δεδομένη τῷ μεγέθει εὐθεῖα ἡ *A*. καὶ ἐπεὶ λόγος ἐστὶ τῆς *AB* πρὸς *BG* δοθεῖς, διαντὸς αὐτῷ γεγονέτω δι τῆς *A* πρὸς τὴν *E*. δοθεῖσα δὲ ἡ *A*. 15 δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ *E*. πάλιν ἐπεὶ λόγος ἐστὶ τῆς *BG* πρὸς τὴν *AG* δοθεῖς, διαντὸς αὐτῷ γεγονέτω δι τῆς *E* πρὸς τὴν *Z*. δοθεῖσα δὲ ἡ *E*. δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ *Z*. καὶ ἐκ τριῶν εὐθειῶν, αἱ εἰσιν ἵσαι τρισὶ ταῖς δοθεῖσαις ταῖς *A*, *E*, *Z*, ὃν αἱ δύο τῆς λοιπῆς μείζονές εἰσι 20 πάντῃ μεταλαμβανόμεναι, τριγωνον συνεστάτω τὸ *HΘK*. ὅστε ἵσην εἶναι τὴν μὲν *A* τῇ *HΘ*, τὴν δὲ *E* τῇ *ΘK*, τὴν δὲ *Z* τῇ *HK*. δοθεῖσα δὲ ἐκάστη τῶν *A*, *E*, *Z*. δοθεῖσα ἄρα καὶ ἐκάστη τῶν *HΘ*, *ΘK*, *KH* τῷ μεγέθει· δέδοται ἄρα τὸ *HΘK* τριγωνον τῷ 25 εἶδει. καὶ ἐπεὶ ἐστιν ὡς ἡ *AB* πρὸς τὴν *BG*, οὕτως ἡ *A* πρὸς τὴν *E*, ἵση δὲ ἡ μὲν *A* τῇ *HΘ*, ἡ δὲ *E*

---

1. <i>BAG</i>] <i>ABG</i> b, item lin.	2. <i>AZE</i>] <i>AEZ</i> b.	6.	
<i>μβ'</i>] <i>μγ'</i> b.	8. <i>τῷ</i>] ἐν τῷ b.	9. <i>ABG</i>] <i>AG</i> b.	10. <i>ἔχέτω-</i>
<i>σαν</i>] <i>ἔχουσι</i> b.	12. <i>τῷ μεγέθει</i>] om. b.	16. <i>AG</i>] <i>AB</i> Vat.,	<i>σαν</i>
<i>BA</i> v.	17. <i>τήν</i>] om. b.	<i>καὶ</i>] om. b.	18. Post <i>τριῶν</i>
add. δή b.	<i>τρισί</i>] om. b.	19. <i>ταῖς</i>] τῇ b.	<i>μείζονες</i>

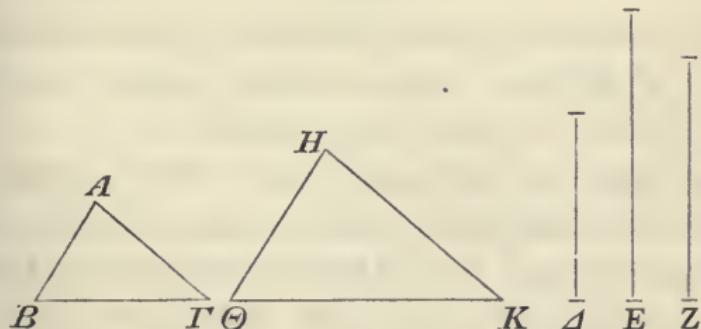
latera angulos BAG , AZE comprehendentia proportionalia, similis erit triangulus ABG triangulo AEZ [VI, 6]. sed $\triangle AZE$ datus est specie. ergo etiam triangulus ABG datus est specie [def. 3].

XLII.

Si trianguli latera inter se rationem habent datam, triangulus datus est specie.

nam trianguli ABG latera inter se rationem habeant datam. dico, triangulum ABG datum esse specie.

ponatur enim recta data magnitudine A . et quoniam ratio $AB : BG$ data est, aequalis ei fiat ratio

$A : E$. uerum data est recta A . itaque etiam E data est [prop. II]. rursus quoniam ratio $BG : AG$ data est, aequalis ei fiat ratio $E : Z$. uerum data est recta E . itaque etiam Z data est [ib.]. et ex tribus rectis, quae aequales sunt datis tribus rectis A , E , Z , quarum duae reliqua maiores sunt quoquis modo coniunctae, triangulus construatur HOK [I, 22], ita ut sit $A = HO$, $E = OK$, $Z = HK$. sed data est unaquaeque rectarum A , E , Z . quare etiam unaquaeque

-ιξονες in ras. 3 litt. (ξων?) v. 20. πάντη] παντί Vat., corr. m. 2. 24. KH] supra scr. m. 2 v.

τῇ ΘΚ, ἔστιν ἄρα ὡς ἡ ΑΒ πρὸς τὴν ΒΓ, οὕτως ἡ
 ΗΘ πρὸς τὴν ΘΚ. πάλιν ἐπεὶ ἔστιν ὡς ἡ ΒΓ πρὸς
 τὴν ΓΑ, οὕτως ἡ Ε πρὸς τὴν Ζ, ἵση δὲ ἡ μὲν Ε
 τῇ ΘΚ, ἡ δὲ Ζ τῇ ΗΚ, ἔστιν ἄρα ὡς ἡ ΒΓ πρὸς
 5 τὴν ΓΑ, οὕτως ἡ ΘΚ πρὸς τὴν ΚΗ. ἐδείχθη δὲ καὶ
 ὡς ἡ ΑΒ πρὸς τὴν ΒΓ, οὕτως ἡ ΘΗ πρὸς τὴν ΘΚ·
 δι’ ἵσου ἄρα ἔστιν ὡς ἡ ΑΒ πρὸς τὴν ΑΓ, οὕτως ἡ
 ΘΗ πρὸς τὴν ΗΚ. δμοιον ἄρα ἔστι τὸ ΑΒΓ τρί-
 γωνον τῷ ΗΘΚ τριγώνῳ. δέδοται δὲ τὸ ΗΘΚ τρί-
 10 γωνον τῷ εἶδει· δέδοται ἄρα καὶ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον
 τῷ εἶδει.

μγ'.

Ἐὰν τριγώνου δρθογωνίου περὶ μίαν τῶν δξειῶν
 γωνιῶν αἱ πλευραὶ πρὸς ἀλλήλας λόγον ἔχωσι δεδο-
 15 μένον, δέδοται τὸ τρίγωνον τῷ εἶδει.

τριγώνου γὰρ δρθογωνίου τοῦ ΑΒΓ δρθὴν ἔχον-
 τος τὴν ὑπὸ τῶν ΒΑΓ γωνίαν, περὶ μίαν τῶν δξειῶν
 αὐτοῦ γωνιῶν τὴν ὑπὸ ΑΒΓ αἱ πλευραὶ αἱ ΓΒ, ΒΑ
 πρὸς ἀλλήλας λόγον ἔχέτωσαν δεδομένον· λέγω, ὅτι
 20 δέδοται τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ εἶδει.

ἐκκείσθω γὰρ τῇ θέσει καὶ τῷ μεγέθει δεδομένη
 εὐθεῖα ἡ ΔΕ, καὶ γεγράφθω ἐπὶ τῆς ΔΕ ἡμικύκλιον
 τὸ ΔΗΕ· θέσει ἄρα ἔστι τὸ ΔΗΕ ἡμικύκλιον. καὶ
 ἐπεὶ λόγος ἔστι τῆς ΓΒ πρὸς τὴν ΒΑ δοθεῖς, δ αὐτὸς
 25 αὐτῷ γεγονέτω δ τῆς ΔΕ πρὸς τὴν Ζ· λόγος ἄρα καὶ

2. ΗΘ] ΔΘ b. τὴν] om. b. ἔστιν] om. v. 4. ΘΚ]
 K Vat., add. Θ m. 2. 5. ΘΚ] ΚΘ b. 7. ΑΒ] ΒΑ Vat.v.
 ΑΓ] ΒΓ b. 8. ΗΚ] ΚΘ b. 12. μγ'] μδ' b. 15. τῷ
 εἶδει] τῇ θέσει b. 16. τριγώνον — p. 80, 7. ἐπὶ τὴν ΑΓ]
 eorum loco in ba hic propter transmutationem foliorum (u. praef.)
 reperiuntur, quae leguntur p. 56, 14. γεγράφθω — 20. ἔστιν,

rectarum $H\Theta$, ΘK , KH magnitudine data est [def. 1]. ergo triangulus $H\Theta K$ datus est specie [prop. XXXIX]. et quoniam $AB : BG = \Delta : E$ et $\Delta = H\Theta$, $E = \Theta K$, erit $AB : BG = H\Theta : \Theta K$. rursus quoniam

$$BG : GA = E : Z$$

et $E = \Theta K$, $Z = HK$, erit $BG : GA = \Theta K : KH$. sed demonstratum est, esse etiam $AB : BG = \Theta H : \Theta K$. quare ex aequo est $AB : AG = \Theta H : HK$ [V, 22]. itaque $\triangle ABG \sim H\Theta K$ [VI, 5]. uerum triangulus $H\Theta K$ datus est specie. ergo etiam triangulus ABG datus est specie [def. 3].

XLIII.

Si trianguli rectanguli latera alterutrum acutorum angulorum comprehendentia inter se rationem habent datam, triangulus datus est specie.

nam trianguli rectanguli ABG rectum habentis angulum BAG latera alterutrum acutorum angulorum eius ABG comprehendentia GB , BA inter se rationem habeant datam. dico, triangulum ABG datum esse specie.

ponatur enim recta positione et magnitudine data $\angle E$, et in $\angle E$ describatur semicirculus $\angle HE$. itaque semicirculus $\angle HE$ datus est positione [def. 8]. et quoniam ratio $GB : BA$ data est, aequalis ei fiat ratio $\angle E : Z$. itaque etiam ratio $\angle E : Z$ data est [def. 2]. sed data est recta $\angle E$. quare etiam Z data est [prop. II]. et est $GB > BA$ [I, 19]. itaque etiam

---

deinde dem. altera propositionis $\lambda\gamma'$ et propos. $\lambda\delta'$ usque ad p. 58, 10. δοθὲν ἄρα. 17. τῶν (pr.)] τὴν v, mut. in τῶν m. 2.

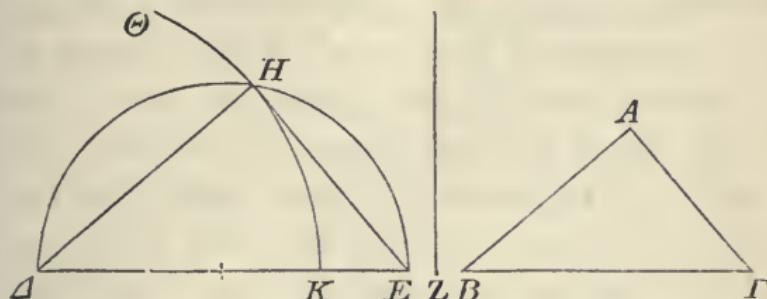
18. αὐτοῦ] supra m. 1 Vat. τὴν] corr. ex τῶν m. 2 v. τῶν ABG v. 23. Δ (alt.)] A Vat., corr. m. 2.

τῆς ΔΕ πρὸς τὴν Ζ δοθεῖσ. δοθεῖσα δὲ ἡ ΔΕ· δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ Ζ. καί ἐστι μεῖζων ἡ ΓΒ τῆς ΒΑ· μεῖζων ἄρα καὶ ἡ ΕΔ τῆς Ζ. ἐνηρμόσθω τῇ Ζ ἵση ἡ ΔΗ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΗΕ, καὶ κέντρῳ μὲν τῷ Δ, 5 διαστήματι δὲ τῷ ΔΗ κύκλος γεγοάφθω δ ΘΗΚ· θέσει ἄρα ἐστὶν δ ΘΗΚ κύκλος· δέδοται γὰρ αὐτοῦ τὸ κέντρον τῇ θέσει καὶ ἡ ἐκ τοῦ κέντρου τῷ μεγέθει. θέσει δὲ καὶ τὸ ΔΗΕ ἡμικύκλιον. δοθὲν ἄρα ἐστὶ τὸ Η σημεῖον. ἔστι δὲ καὶ ἑκάτερον τῶν Δ, Ε δοθέν· 10 δοθεῖσα ἄρα ἐστὶν ἑκάστη τῶν ΗΔ, ΔΕ, ΕΗ τῇ θέσει καὶ τῷ μεγέθει· δέδοται ἄρα τὸ ΗΔΕ τρίγωνον τῷ εἰδει. ἐπεὶ οὖν δύο τρίγωνά ἔστι τὰ ΑΒΓ, ΔΕΗ μίαν γωνίαν μίᾳ γωνίᾳ ἵσην ἔχοντα τὴν ὑπὸ τῶν ΒΑΓ τῇ ὑπὸ τῶν ΔΗΕ, περὶ δὲ ἄλλας γωνίας τὰς 15 ὑπὸ τῶν ΓΒΑ, ΕΔΗ τὰς πλευρὰς ἀνάλογον, τῶν δὲ λοιπῶν τῶν ὑπὸ ΒΓΑ, ΔΕΗ ἑκατέραν ἅμα ἐλάσσονα δροθῆς, διοιούν ἄρα ἐστὶ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ ΔΕΗ τριγώνῳ. δέδοται δὲ τὸ ΔΕΗ τρίγωνον τῷ εἰδει· δέδοται ἄρα καὶ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ εἰδει.

Ἐὰν τρίγωνον μίαν ἔχῃ γωνίαν δεδομένην, περὶ δὲ ἄλλην γωνίαν αἱ πλευραὶ πρὸς ἄλλήλας λόγον ἔχωσι δεδομένον, δέδοται τὸ τρίγωνον τῷ εἰδει.

2. μεῖζων]	μεῖζον P, comp. v.	4. ΗΕ]	ΕΗ a.	6. ΘΗΚ]
ΗΘΚ a.		7. τῷ μεγέθει]	in ras. a.	10. δοθεῖσα]
13. γωνίαν]	γωνία v.	τῶν]	τὴν Vat., del. m. 2.	14. τὰς
ἄλλας PVat. v.		15. ΓΒΑ, ΕΔΗ]	ΘΓΑ, ΔΕΗ v.	—
16. ΔΕΗ]	om. v.	16. ΒΓΑ]	τῶν ΑΓΒ a.	17. ΑΒΓ]
ΒΓΑ v.	18. δέδοται — εἰδει]	om. v, add. mg. m. 2.		20. μδ'] λε' β.
μδ'] λε' β.	21. ἔχῃ]	ἔχον β.		

$E\Delta > Z$ [V, 16; V, 14]. aptetur rectae Z aequalis ΔH [IV, 1], et ducatur HE , et centro Δ , radio autem ΔH circulus describatur ΘHK . itaque circulus ΘHK datus est positione [def. 6]; nam datum est eius centrum positione et radius magnitudine. uerum etiam semicirculus ΔHE positione datus est. itaque punctum

H datum est [prop. XXV]. sed etiam utrumque punctum Δ , E datum est. itaque unaquaeque rectangularum $H\Delta$, ΔE , EH positione et magnitudine data est [prop. XXVI]. ergo triangulus $H\Delta E$ datus est specie [prop. XXXIX]. iam quoniam duo trianguli sunt ABG , ΔEH unum angulum uni angulo aequalem habentes, $\angle BAG = \angle HEA$ [III, 31], et latera alios duos angulos GBA , $E\Delta H$ comprehendentia proportionalia et reliquos angulos BGA , ΔEH singulos simul minores recto [I, 17], erit $\triangle ABG \sim \Delta EH$ [VI, 7]. sed ΔEH datus est specie. ergo etiam $\triangle ABG$ datus est specie [def. 3].

XLIV.

Si triangulus unum angulum datum habet et latera alium angulum comprehendentia inter se rationem habent datam, triangulus datus est specie.

In PK centrum est semicirculi.

ἔστω τρίγωνον τὸ *ABG* μίαν ἔχον γωνίαν δεδομένην τὴν ὑπὸ τῶν *BAG*, περὶ δὲ ἄλλην γωνίαν τὴν ὑπὸ τῶν *ABG* αἱ πλευραὶ αἱ *AB*, *BG* λόγον ἔχέτωσαν πρὸς ἄλληλας δεδομένον· λέγω, ὅτι τὸ *ABG* τρίγωνον 5 δέδοται τῷ εἰδει.

μὴ ἔστω δὴ ἡ ὑπὸ τῶν *BAG* γωνία δοθή, ἀλλ’ ἔστω πρότερον δξεῖα, καὶ ἥχθω ἀπὸ τοῦ *B* σημείου ἐπὶ τὴν *AG* κάθετος ἡ *BD*. ἐπεὶ δοθεῖσά ἔστιν ἡ ὑπὸ *BDA* γωνία, ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ τῶν *BAD* δοθεῖσα, 10 καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ τῶν *ABD* δοθεῖσά ἔστιν· δέδοται ἄρα τὸ *BAD* τρίγωνον τῷ εἰδει· λόγος ἄρα τῆς *BA* πρὸς τὴν *BΔ* δοθεῖσ. ἀλλὰ τῆς *AB* πρὸς τὴν *BΓ* λόγος ἔστι δοθεῖσ· καὶ τῆς *BΔ* ἄρα πρὸς τὴν *BΓ* λόγος ἔστι δοθεῖσ. καὶ ἔστιν δοθή ἡ ὑπὸ τῶν *BΔΓ*. 15 δέδοται ἄρα τὸ *BΔΓ* τρίγωνον τῷ εἰδει· δοθεῖσα ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ τῶν *BΓΔ* γωνία. ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ τῶν *BAG* δοθεῖσα· καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ τῶν *ABG* ἔστι δοθεῖσα· δέδοται ἄρα τὸ *ABG* τρίγωνον τῷ εἰδει.

ἀλλὰ δὴ ἔστω ἡ ὑπὸ τῶν *BAG* γωνία ἀμβλεῖα, 20 καὶ ἐκβεβλήσθω ἡ *GA* ἐπὶ τὸ *E*, καὶ ἥχθω ἀπὸ τοῦ *B* σημείου ἐπὶ τὴν *AE* κάθετος ἡ *BE*. ἐπεὶ δοθεῖσα ἔστιν ἡ ὑπὸ τῶν *BAG*, καὶ ἡ ἐφεξῆς ἄρα ἡ ὑπὸ τῶν *BAE* δοθεῖσά ἔστιν. ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ τῶν *BEA* δοθεῖσα· καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ τῶν *EBA* δοθεῖσά 25 ἔστιν· δέδοται ἄρα τὸ *EBA* τρίγωνον τῷ εἰδει· λόγος

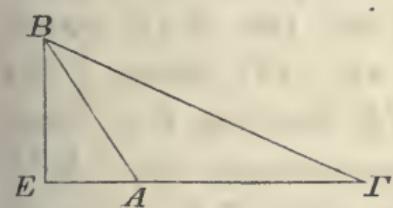
1. ἔχον] ἔχων P. 2. δέ] om. a. 6. Ante μὴ add. εἰ μὲν οὖν δοθή ἔστιν ἡ πρὸς τῷ *A* γωνία, δέδειται τὸ ὄνομα δεδομένον τῷ εἰδει a. 8. ἐπεί] om. b. 13. καὶ — 14. δοθεῖσ] om. b. 14. *BΔΓ* γωνία b. 15. *BΔΓ*] *ΔΒΓ* b. 16. καὶ — 17. δοθεῖσα] om. v., καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ τῶν *BAD* δοθεῖσά ἔστι mg. m. 2. 18. καὶ τό Vat., del. καὶ m. 2. 19. ἀλλὰ δὴ ἔστω] ἀλλ’ ἔστω b. τῶν] om. v. 22. ἡ (alt.)] supra

sit triangulus $AB\Gamma$ unum habens angulum datum $B\Gamma\Gamma$, et latera alium angulum $AB\Gamma$ comprehendentia AB , $B\Gamma$ rationem inter se habeant datam. dico, triangulum $AB\Gamma$ datum esse specie.

iam ne sit $\angle BAG$ rectus, sed sit prius acutus, et ducatur a puncto B ad AG perpendicularis $B\Delta$.

quoniam datus est $\angle B\Delta A$ et etiam $\angle BAA$ datus est, etiam reliquo $\angle ABA$ datus erit [I, 32; propp. III, IV]. quare $\triangle BAA$ datus est specie [prop. XL]. itaque ratio $BA : B\Delta$ data est [def. 3]. sed ratio $AB : B\Gamma$

data est. itaque etiam ratio $B\Delta : B\Gamma$ data est [prop. VIII]. et rectus est $\angle B\Delta\Gamma$. itaque $\triangle B\Delta\Gamma$ datus est specie [prop. XLIII]. quare $\angle B\Gamma\Delta$ datus est [def. 3]. sed etiam $\angle BAG$ datus est. itaque etiam reliquo $\angle AB\Gamma$ datus est [I, 32; propp. III, IV]. ergo $\triangle AB\Gamma$ datus est specie [prop. XL].

iam uero sit $\angle BAG$ obtusus, et producatur GA ad E , et ducatur a puncto B ad AE perpendicularis BE . quoniam datus est $\angle BAG$, etiam angulus deinceps positus BAE datus erit [I, 13; prop. IV]. uerum etiam $\angle BEA$ datus est. quare etiam reliquo $\angle EBA$ datus est [I, 32; propp. III, IV]. itaque $\triangle EBA$ datus est specie [prop. XL]. quare ratio $EB : BA$ data

m. 2 Vat.
om. Vat.

23. ἔστιν] ἔστι v.

ἔστι] ἔστιν v.

24. τῶν]

άρα τῆς *EB* πρὸς τὴν *BA* δοθεῖσ. τῆς δὲ *AB* πρὸς τὴν *BΓ* λόγος ἐστὶ δοθεῖσ· καὶ τῆς *EB* ἄρα πρὸς τὴν *BΓ* λόγος ἐστὶ δοθεῖσ. καὶ ἐστιν δρόμη ἡ ὑπὸ τῶν *BEΓ* γωνία· δέδοται ἄρα τὸ *EBΓ* τρίγωνον τῷ εἶδει.
5 δοθεῖσα ἄρα ἐστὶν ἡ ὑπὸ *BΓE*. ἐστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ *BAG* γωνία δοθεῖσα· καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ *ABΓ* γωνία δοθεῖσα· ἐστιν· δέδοται ἄρα τὸ *ABΓ* τρίγωνον τῷ εἶδει.

με'.

10 Ἐὰν τρίγωνον μίαν ἔχῃ γωνίαν δεδομένην, αἱ δὲ περὶ τὴν δεδομένην γωνίαν πλευραὶ συναμφότεραι ὡς μία πρὸς τὴν λοιπὴν λόγον ἔχωσι δεδομένον, δέδοται τὸ τρίγωνον τῷ εἶδει.

ἐστω τρίγωνον τὸ *ABΓ* μίαν γωνίαν δεδομένην
15 ἔχον τὴν ὑπὸ τῶν *BAG*, περὶ δὲ τὴν ὑπὸ *BAG* γω-
νίαν αἱ πλευραί, τουτέστι συναμφότερος ἡ *BAG* ὡς μία πρὸς τὴν *ΓΒ* λόγον ἔχέτω δεδομένον· λέγω, ὅτι τὸ *ABΓ* τρίγωνον δέδοται τῷ εἶδει.

τετμήσθω γὰρ ἡ ὑπὸ τῶν *BAG* γωνία δίχα τῇ *AD*
20 εὐθείᾳ· δοθεῖσα ἄρα ἐστὶν ἡ ὑπὸ τῶν *BAD* γωνία. καὶ ἐπεὶ ἐστιν ὡς ἡ *BA* πρὸς τὴν *AG*, οὕτως ἡ *BD* πρὸς τὴν *ΔΓ*, ἐναλλὰξ ὡς ἡ *AB* πρὸς τὴν *BΔ*, οὕτως
25 ἡ *AG* πρὸς τὴν *ΓΔ*. καὶ ὡς συναμφότερος ἄρα ἡ *BAG* πρὸς τὴν *BΓ*, οὕτως ἡ *AB* πρὸς τὴν *BΔ*. λόγος δὲ συναμφοτέρου τῆς *BAG* πρὸς τὴν *BΓ* δοθεῖσ· λόγος
ἄρα καὶ τῆς *BA* πρὸς τὴν *BΔ* δοθεῖσ. καὶ ἐστι δο-

1. *EB*] *BE* v. 2. καὶ τῆς *EB* ἄρα] τῆς δὲ *EB* v. καὶ
— 3. δοθεῖσ] om. b. 5. *BΓE*] τῶν *ABΓ* γωνία b. 6. τῶν
BAG b. τῶν *ABΓ* b. 13. τό] corr. ex τῷ m. 2 v. 14.
μίαν ἔχον γωνίαν δεδομένην b. 15. τῶν] om. b. ὑπὸ τῶν

est [def. 3]. sed ratio $AB : BG$ data est. itaque etiam ratio $EB : BG$ data est [prop. VIII]. et rectus est $\angle BEG$. itaque $\triangle EBG$ datus est specie [prop. XLIII]. quare $\angle BGE$ datus est [def. 3]. sed etiam $\angle BAG$ datus est. itaque etiam reliquo $\angle ABG$ datus est [I, 32; propp. III, IV]. ergo $\triangle ABG$ datus est specie [prop. XL].

XLV.

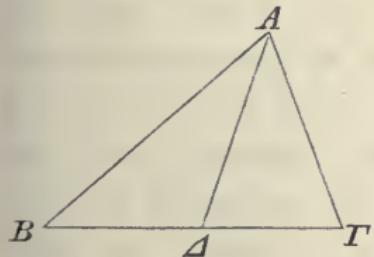
Si triangulus unum angulum datum habet et latera datum angulum comprehendentia in unum coniuncta ad reliquum rationem habent datam, triangulus datus est specie.

sit triangulus ABG unum angulum datum habens BAG , et latera angulum BAG comprehendentia h. e. $BA + AG$ in unum coniuncta ad GB rationem ha-

beant datam. dico, triangulum ABG datum esse specie.

secetur enim $\angle BAG$ in duas partes aequales rectas AD . itaque $\angle BAG$ datus est [prop. II]. et quoniam $BA : AG = BA : AD$ [VI, 3],

permutando erit $AB : BA = AG : GA$ [V, 16]. itaque $BA + AG : BG = AB : BA$ [V, 12]. uerum ratio $BA + AG : BG$ data est. itaque etiam ratio $BA : BA$

In fig. vod. b est $AB = AG$, itaque $AD \perp BG$.

BAG b. 19. AD] AB v. 20. $BAADG$ v. 22. BA] BA b.
24. $\delta\epsilon\zeta$] $\alpha\varrho\alpha$ b. 25. BAG] G om. b. 26. BA] AD b.

θεῖσα ἡ ὑπὸ τῶν *BAD* γωνία· δέδοται ἄρα τὸ *ABD*
τριγώνου τῷ εἶδει· δοθεῖσα ἄρα ἐστὶν ἡ ὑπὸ τῶν *ABA*
γωνία. ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ τῶν *BAG* γωνία δοθεῖσα·
καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ τῶν *AGB* δοθεῖσά ἐστιν· δέδοται
5 ἄρα τὸ *ABG* τριγώνου τῷ εἶδει.

μῆ.

Ἐὰν τριγώνου μίαν ἔχῃ γωνίαν δεδομένην, περὶ
δὲ ἄλλην γωνίαν αἱ πλευραὶ συναμφότεραι ὡς μία
πρὸς τὴν λοιπὴν λόγον ἔχωσι δεδομένον, δέδοται τὸ
10 τριγώνου τῷ εἶδει.

ἔστω τριγώνου τὸ *ABG* μίαν ἔχον γωνίαν δεδο-
μένην τὴν ὑπὸ τῶν *ABG*, περὶ δὲ ἄλλην γωνίαν τὴν
ὑπὸ τῶν *BAG* αἱ πλευραί, τουτέστι συναμφότερος ἡ
15 *BAG* πρὸς τὴν *BG* λόγον ἔχέτω δεδομένον· λέγω, ὅτι
τὸ *ABG* τριγώνου δέδοται τῷ εἶδει.

τετμήσθω γὰρ ἡ ὑπὸ τῶν *BAG* γωνία δίχα τῇ *AD*
εὐθείᾳ· ἔστιν ἄρα ὡς συναμφότερος ἡ *BAG* πρὸς τὴν
20 *GB*, ἡ *AB* πρὸς τὴν *BD*. λόγος δὲ τοῦ συναμφοτέρου
τῆς *BAG* πρὸς τὴν *GB* δοθεῖσ· λόγος ἄρα καὶ τῆς *AB*
πρὸς τὴν *BD* δοθεῖσ. καὶ ἔστι δοθεῖσα ἡ ὑπὸ τῶν
25 *ABD* γωνία· δέδοται ἄρα τὸ *ABD* τριγώνου τῷ εἶδει·
δοθεῖσα ἄρα ἐστὶν ἡ ὑπὸ τῶν *BAD* γωνία. καὶ ἔστιν
αὐτῆς διπλασίων ἡ ὑπὸ *BAG*· δοθεῖσα ἄρα ἐστὶν καὶ ἡ
30 ὑπὸ τῶν *BAG*. ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ τῶν *ABG* δοθεῖσα·
καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ τῶν *AGB* δοθεῖσά ἐστιν· δέδοται
ἄρα τὸ *ABG* τριγώνου τῷ εἶδει.

3. *BAG*] *AB*, *AG* b. 4. *AGB*] *AGD* b. 5. Seq. de-
monstr. altera, u. app. . 6. μῆ] om. b (non β). 8. συν-
αμφότεροι] om. b. 11. ἔχων b. 13. τουτέστιν codd. 14.
BAG] *BAG* ὡς μία b. 18. η] οὗτος ἡ b.

data est [def. 2]. et datus est $\angle BAA$. quare $\triangle ABA$ datus est specie [prop. XLIV]. itaque $\angle ABA$ datus est [def. 3]. uerum etiam $\angle BAB$ datus est. itaque etiam reliquus $\angle AGB$ datus est [I, 32; propp. III, IV]. ergo triangulus ABG datus est specie [prop. XL].

XLVI.

Si triangulus unum angulum datum habet et latera alium angulum comprehendentia in unum coniuncta ad reliquum rationem habent datam, triangulus datus est specie.

sit triangulus ABG unum habens angulum datum ABG , et latera alium angulum BAG comprehendentia h. e. $BA + AG$ ad BG rationem habeant datam. dico, triangulum ABG datum esse specie.

secetur enim $\angle BAG$ in duas partes aequales recta AD . quare $BA + AG : GB = AB : BA$ [VI, 3;

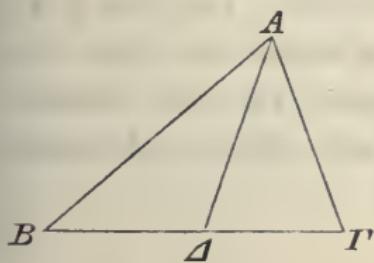
V, 16; V, 12]. uerum ratio

$BA + AG : GB$ data est.

itaque etiam ratio $AB : BA$ data est [def. 2]. et datus

est $\angle ABA$. quare $\triangle ABA$ datus est specie [prop. XLI].

itaque $\angle BAB$ datus est [def. 3]. et eo maior est duplo $\angle BAG$. quare etiam $\angle BAB$ datus est [prop. II]. uerum etiam $\angle AGB$ datus est. itaque etiam reliquus $\angle AGB$ datus est [I, 32; propp. III, IV]. ergo $\triangle AGB$ datus est specie [prop. XL].

19. BAG] ΓAB b. 23. $\epsilon\sigma\tau\iota\nu$ v. 24. $\eta\alpha\iota$] om. v. $\epsilon\sigma\tau\iota\nu$ v.

μξ'.

Τὰ δεδομένα εὐθύγραμμα τῷ εἶδει εἰς δεδομένα τρίγωνα διαιρεῖται τῷ εἶδει.

Ἶστω δεδομένον εὐθύγραμμον τῷ εἶδει τὸ ΑΒΓΔΕ· 5 λέγω, ὅτι τὸ ΑΒΓΔΕ εὐθύγραμμον εἰς δεδομένα τρίγωνα διαιρεῖται τῷ εἶδει.

ἐπεξεύχθωσαν γὰρ αἱ ΒΕ, ΕΓ. ἐπεὶ δέδοται τὸ ΑΒΓΔΕ εὐθύγραμμον τῷ εἶδει, δοθεῖσα ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ τῶν ΒΑΕ γωνία. καὶ ἔστι λόγος τῆς ΒΑ πρὸς 10 τὴν ΕΑ δοθείσ. ἐπεὶ οὖν δοθεῖσά ἔστιν ἡ ὑπὸ τῶν ΒΑΕ γωνία καὶ ἔστι λόγος τῆς ΒΑ πρὸς τὴν ΕΑ δοθείσ, δέδοται ἄρα τὸ ΒΑΕ τρίγωνον τῷ εἶδει· δοθεῖσα ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ τῶν ΑΒΕ γωνία. ἔστι δὲ καὶ ὅλη ἡ ὑπὸ τῶν ΑΒΓ γωνία δοθεῖσα· καὶ λοιπὴ ἄρα 15 ἡ ὑπὸ τῶν ΕΒΓ δοθεῖσά ἔστιν. καὶ ἔστι λόγος τῆς ΑΒ πρὸς τὴν ΒΕ δοθείσ, τῆς δὲ ΑΒ πρὸς τὴν ΒΓ λόγος ἔστι δοθείσ· καὶ τῆς ΕΒ ἄρα πρὸς τὴν ΒΓ λόγος ἔστι δοθείσ. καὶ ἔστι δοθεῖσα ἡ ὑπὸ τῶν ΓΒΕ γωνία· δέδοται ἄρα τὸ ΒΓΕ τρίγωνον τῷ εἶδει. διὰ 20 τὰ αὐτὰ δὴ καὶ τὸ ΓΔΕ τρίγωνον τῷ εἶδει δέδοται· τὰ ἄρα δεδομένα εὐθύγραμμα τῷ εἶδει εἰς δεδομένα τρίγωνα διαιρεῖται τῷ εἶδει.

μη'.

Ἐὰν ἀπὸ τῆς αὐτῆς εὐθείας δύο τρίγωνα ἀναγραφῇ 25 δεδομένα τῷ εἶδει, λόγον ἔξει πρὸς ἄλληλα δεδομένον. ἀπὸ γὰρ τῆς αὐτῆς εὐθείας τῆς ΑΒ δύο τρίγωνα

2. εἰς δεδομένα τῷ εἶδει τρίγωνα διαιρεῖται b, item lin. 5.

7. ΒΕ] ΑΒΕ b. 10. ΕΑ] ΑΕ b, item lin. 11. ἐπεὶ —

12. δοθεῖσ] nescio an interpolata sint. 13. ἔστιν v. 15. τῶν] om. b. ἔστιν] ἔστι v. 17. ΕΒ] ΓΒ b. τὴν] om. b.

XLVII.

Rectilineae figurae specie datae in triangulos specie datos diuiduntur.

sit figura rectilinea specie data $AB\Gamma\Delta E$. dico, figuram rectilineam $AB\Gamma\Delta E$ in triangulos specie datos diuidi.

ducantur enim BE , $E\Gamma$. quoniam data est figura rectilinea $AB\Gamma\Delta E$ specie, $\angle BAE$ datus erit [def. 3]. et ratio $BA : EA$ data est [ib.]. iam quoniam $\angle BAE$

datus est et ratio $BA : EA$ data est, $\triangle BAE$ datus erit specie [prop. XII]. itaque $\angle ABE$ datus est [def. 3]. uerum etiam totus angulus $AB\Gamma$ datus est [ib.]. itaque etiam qui relinquitur $\angle EB\Gamma$ datus est [prop. IV]. et

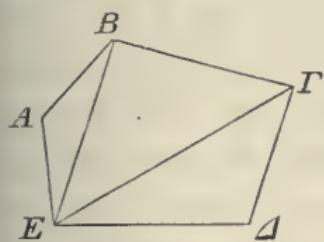
ratio $AB : BE$ data est [def. 3]. uerum ratio $AB : B\Gamma$ data est [ib.]. itaque etiam ratio $EB : B\Gamma$ data est [prop. VIII]. et datus est $\angle \Gamma BE$. quare $\triangle B\Gamma E$ datus est specie [prop. XLI]. eadem de causa etiam triangulus $\Gamma\Delta E$ specie datus est. ergo rectilineae figurae specie datae in triangulos specie datos diuiduntur.

XLVIII.

Si in eadem recta duo trianguli describuntur specie dati, rationem inter se habebunt datam.

nam in eadem recta AB duo trianguli specie dati

$B\Gamma]$ BE b. 18. δοθείσ. καὶ ἔστι] om. b, sed post ἔστι sign. hab. omissionis m. 1. ἔστι] om. Vat., ἔστιν v. 20. δέδοται τῷ εἴδει b. 24. δύο] om. Vat. ἀναγραφῆ τοι-γῶνα Vat.

δεδομένα τῷ εἰδει ἀναγεράφθω τὰ *ΑΒΓ, ΑΔΒ*· λέγω,
ὅτι λόγος ἐστὶ τοῦ *ΑΓΒ* πρὸς τὸ *ΑΔΒ* δοθεῖσ.

ἥχθωσαν ἀπὸ τῶν *A, B* σημείων τῇ *AB* εὐθείᾳ
πρὸς δρόσας αἱ *AE, HB* καὶ ἐνβεβλήσθωσαν ἐπὶ τὰ *Z, Θ*,
5 καὶ διὰ τῶν *Γ, Δ* σημείων τῇ *AB* εὐθείᾳ παράλληλοι
ἥχθωσαν αἱ *EGH, ZΔΘ*. ἐπεὶ δέδοται τὸ *ABΓ* τρί-
γωνον τῷ εἰδει, λόγος ἐστὶ τῆς *ΓΑ* πρὸς τὴν *BA* δο-
θεῖσ. ἐπεὶ οὖν δοθεῖσά ἐστιν ἡ ὑπὸ τῶν *ΓΑΒ* γωνία,
ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ τῶν *EAB* δοθεῖσα, καὶ λοιπὴ ἄρα
10 ἡ ὑπὸ τῶν *EAG* ἔστι δοθεῖσα. ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ¹
τῶν *AEΓ* γωνία δοθεῖσα· καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ τῶν
EΓA δοθεῖσά ἐστιν· δέδοται ἄρα τὸ *AEΓ* τρίγωνον
τῷ εἰδει· λόγος ἄρα τῆς *EA* πρὸς τὴν *AG* δοθεῖσ.
τῆς δὲ *ΓA* πρὸς τὴν *AB* λόγος ἐστὶ δοθεῖσ· καὶ τῆς
15 *EA* ἄρα πρὸς τὴν *AB* λόγος ἐστὶ δοθεῖσ. διὰ τὰ
αὐτὰ δὴ καὶ τῆς *ZA* πρὸς τὴν *AB* λόγος ἐστὶ δοθεῖσ.
ῶστε καὶ τῆς *EA* πρὸς τὴν *AZ* λόγος ἐστὶ δοθεῖσ.
καί ἔστιν ὡς ἡ *AE* πρὸς τὴν *AZ*, οὕτως τὸ *AH* πρὸς
τὸ *ΘA*. ὕστε καὶ τοῦ *AH* πρὸς τὸ *AΘ* λόγος ἐστὶ²
20 δοθεῖσ. καί ἔστι τοῦ μὲν *AH* ἡμισυ τὸ *ABΓ*, τοῦ
δὲ *AΘ* ἡμισυ τὸ *AΔΒ*· καὶ τοῦ *ABΓ* ἄρα πρὸς τὸ³
AΔΒ λόγος ἐστὶ δοθεῖσ.

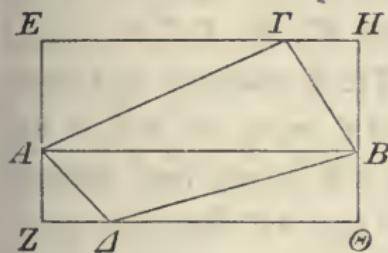
μὗτρος.

Ἐὰν ἀπὸ τῆς αὐτῆς εὐθείας δύο εὐθύγραμμα, ἀ-
25 ἔτυχεν, ἀναγραφῇ δεδομένα τῷ εἰδει, λόγον ἔξει πρὸς
ἄλληλα δεδομένον.

1. <i>AΔΒ</i>] <i>ABΔ</i> Vat. b.	2. <i>ΑΓΒ</i>] <i>ABΓ</i> v.b.	3. <i>ΑΔΒ</i>] <i>ABΔ</i> v.b.
6. εὐθεῖαι αἱ b.	7. Post εἰδει hab. δοθεῖσά ἐστι ἡ ὑπὸ <i>BAG</i> γωνία b.	9. καὶ (alt.)] om. Vat.
9. <i>καὶ</i> (alt.)] om. Vat.	10. <i>EΑΓ</i>] <i>AΓΕ</i> γωνία b.	11. τῶν (pr.)] om. b.
11. τῶν (pr.)] om. b.	12. ἔστι codd.	13. <i>EA</i>] <i>AE</i> v.
<i>ΑΓ</i>] <i>ΓA</i> b.	15. <i>EA</i>] <i>AE</i> b.	ἄρα] om. b.

describantur $AB\Gamma$, $A\Delta B$. dico, rationem $AB\Gamma : A\Delta B$ datam esse.

ducantur a punctis A , B ad rectam AB perpendiculares rectae AE , HB et producantur ad Z , Θ , et per puncta Γ , Δ rectae AB parallelae ducantur $E\Gamma H$, $Z\Delta\Theta$. quoniam $\triangle AB\Gamma$ datus est specie, ratio

$\Gamma A : BA$ data est [def. 3]. iam quoniam $\angle \Gamma AB$ datus est [ib.] et etiam $\angle EAB$ datus est, etiam qui relinquitur $\angle EA\Gamma$ datus erit [prop. IV]. uerum etiam $\angle AE\Gamma$ datus est [I, 29].

itaque etiam reliquus $\angle E\Gamma A$ datus est [I, 32; propp. III, IV]. quare $\triangle AE\Gamma$ datus est specie [prop. XL]. itaque ratio $EA : A\Gamma$ data est [def. 3]. uerum ratio $\Gamma A : AB$ data est. itaque etiam ratio $EA : AB$ data est [prop. VIII]. eadem de causa etiam ratio $Z\Delta : AB$ data est. itaque etiam ratio $EA : AZ$ data est [ib.]. et est $AE : AZ = AH : \Theta A$ [VI, 1]. quare etiam ratio $AH : A\Theta$ data est [def. 2]. et rectanguli AH dimidia pars est $\triangle AB\Gamma$, rectanguli autem $A\Theta$ dimidia pars $\triangle A\Delta B$ [I, 41]. ergo ratio $AB\Gamma : A\Delta B$ data est [V, 15; def. 2].

XLIX.

Si in eadem recta duae quaelibet figurae rectilineae describuntur specie datae, rationem inter se habebunt datam.

$AB]$ $AB\Gamma$ b. 18. $\kappaαὶ \varepsilon\sigmaτιν]$ om. b. $AE]$ EA b. 19.
 $\Theta A]$ $A\Theta$ b. 20. $AB\Gamma \tau\acute{e}γωνον$ b. 21. $A\Delta B]$ $AB\Delta$ v.

ἀπὸ γὰρ τῆς αὐτῆς εὐθείας τῆς *AB* δύο εὐθύγραμμα, ἢ ἔτυχεν, δεδομένα τῷ εἶδει ἀναγεγράφθω τὰ *AEGZB*, *AAB*: λέγω, ὅτι λόγος ἐστὶ τοῦ *AEGZB* πρὸς *AAB* δοθεῖς.

5 ἐπεξεύχθωσαν γὰρ αἱ *AZ*, *ZE*: δέδοται ἄρα ἐκαστον τῶν *EΓZ*, *EZA*, *ZAB* τριγώνων τῷ εἶδει. καὶ ἐπεὶ ἀπὸ τῆς αὐτῆς εὐθείας τῆς *EZ* δύο τρίγωνα δεδομένα τῷ εἶδει ἀναγέγραπται τὰ *EZΓ*, *EZA*, λόγος ἄρα ἐστὶ τοῦ *GEZ* πρὸς τὸ *ZEA* δοθεῖς· καὶ συν-
10 θέντι ἄρα λόγος ἐστὶ τοῦ *GEAZ* πρὸς τὸ *ZEA* δοθεῖς. τοῦ δὲ *ZEA* πρὸς τὸ *ZAB* λόγος ἐστὶ δοθεῖς, ἐπειδήπερ ἀπὸ τῆς αὐτῆς εὐθείας τῆς *AZ* ἀναγέγραπται· καὶ τοῦ *GEAZ* ἄρα πρὸς τὸ *ZAB* λόγος ἐστὶ δοθεῖς· καὶ συνθέντι τοῦ *GEBAZ* πρὸς τὸ *ZBA* λόγος ἐστὶ δοθεῖς.
15 τοῦ δὲ *ZAB* πρὸς τὸ *AAB* λόγος ἐστὶ δοθεῖς· καὶ τοῦ *GEABZ* ἄρα πρὸς τὸ *AAB* λόγος ἐστὶ δοθεῖς.

v'.

'Εὰν δύο εὐθεῖαι πρὸς ἀλλήλας λόγον ἔχωσι δεδομένου, καὶ τὰ ἀπ' αὐτῶν εὐθύγραμμα ὅμοια καὶ δμοίως ἀναγεγραμμένα πρὸς ἀλληλα λόγον ἔξει δεδομένον.

δύο γὰρ εὐθεῖαι αἱ *AB*, *ΓΔ* [πρὸς ἀλλήλας λόγον ἔχέτωσαν δεδομένον, καὶ ἀναγεγράφθω ἀπὸ τῶν *AB*, *ΓΔ* ὅμοια καὶ δμοίως κείμενα εὐθύγραμμα τὰ *E*, *Z*.

2. ἔτυχε b. τῷ εἶδει] om. b. 5. *AZ*] *AB* v. ἐκαστον]
ἐκάτερον b. 6. τριγώνον b. 8. *EZΓ*, *EZA*] *AEZ*, *EΓZ* b.

9. ἐστὶ] om. b. 10. πρὸς τὸ *ZEA*] om. Vat., supra add.
πρὸς τὸ *EZA* m. 2. 11. πρός] καὶ v., add. πρός m. 2. τό]
om. b. 12. *AZ*] *AB AZ* b. 13. *GEAZ*] *AΓE*, *ΔZ* b.

πρός] καὶ (comp.) Vat., mut. in πρός m. 2. 14. *GEBAZ*]
GEABZ ἄρα b. *ZBA*] *BZA* Vat., *ZBΔ* v., *ZAB* b. 20.
τὰ ὅμοια b. τε καὶ Vat. v. 24. τε καὶ v.

nam in eadem recta AB duae quaelibet figurae rectilineae describantur specie datae $AEGZB, A\Delta B$. dico, rationem $AEGZB : A\Delta B$ datam esse.

ducantur enim AZ, ZE . itaque unusquisque triangulorum $E\Gamma Z, EZA, ZAB$ datus est specie [prop. XLVII]. et quoniam in eadem recta EZ duo tri-

anguli specie dati descripti sunt, $EZ\Gamma, EZA$, ratio $\Gamma EZ : ZEA$ data est [prop. XLVIII]. quare etiam componendo ratio

$$\Gamma EAZ : ZEA$$

data est [prop. VI]. uerum ratio $ZEA : ZAB$ data est, quia trianguli in eadem recta AZ descripti sunt [prop. XLVIII]. quare etiam ratio $\Gamma EAZ : ZAB$

data est [prop. VIII]. et componendo ratio $\Gamma EBAZ : ZBA$ data est [prop. VI]. uerum ratio $ZAB : A\Delta B$ data est [prop. XLVIII]. ergo etiam ratio $\Gamma EABZ : A\Delta B$ data est [prop. VIII].

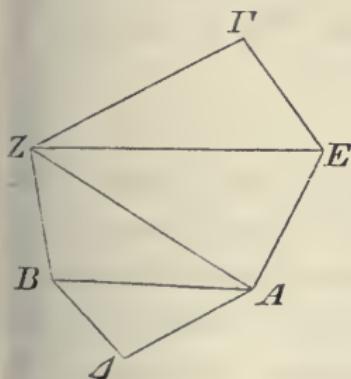
L.

Si duae rectae inter se rationem habent datam, etiam figurae rectilineae in iis similes et similiter descriptae inter se rationem habebunt datam.

nam duae rectae $AB, \Gamma\Delta$ inter se rationem habeant datam et in $AB, \Gamma\Delta$ similes et similiter positae figurae rectilineae describantur E, Z . dico, etiam earum inter se rationem datam esse.

In fig. cod. b litterae A et B , E et Z permutatae sunt; rectam AB om. PVat.v, ZA om. b.

λέγω, ὅτι καὶ ὁ πρὸς ἄλληλα αὐτῶν λόγος ἔσται δοθεῖσ.

εἰλήφθω γὰρ τῶν *AB*, *ΓΔ* τρίτη ἀνάλογον ἡ *H*.
ἔστιν ἄρα ὡς ἡ *AB* πρὸς τὴν *ΓΔ*, ἢ *ΓΔ* πρὸς τὴν *H*.
λόγος δὲ ὁ τῆς *AB* πρὸς *ΓΔ* δοθεῖσ· λόγος ἄρα καὶ
τῆς *ΓΔ* πρὸς τὴν *H* δοθεῖσ· ὥστε καὶ τῆς *AB* πρὸς
τὴν *H* λόγος ἔστι δοθεῖσ. ὡς δὲ ἡ *AB* πρὸς τὴν *H*,
οὗτως τὸ *E* πρὸς τὸ *Z*. λόγος ἄρα τοῦ *E* πρὸς τὸ *Z*
δοθεῖσ.

10

να'.

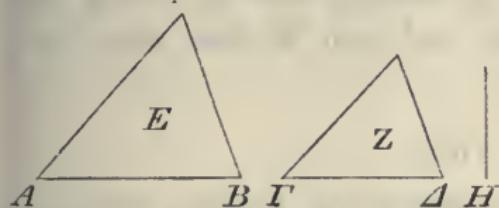
Ἐὰν δύο εὐθεῖαι πρὸς ἄλληλας λόγον ἔχωσι δεδομένον καὶ ἀπ' αὐτῶν εὐθύγραμμα, ἢ ἔτυχεν, ἀναγραφῇ δεδομένα τῷ εἰδει, λόγον ἔξει πρὸς ἄλληλα δεδομένον.

δύο γὰρ εὐθεῖαι αἱ *AB*, *ΓΔ* πρὸς ἄλληλας λόγον
15 ἔχέτωσαν δεδομένον, καὶ ἀναγεγράφθω ἀπὸ τῶν *AB*,
ΓΔ εὐθύγραμμα, ἢ ἔτυχεν, δεδομένα τῷ εἰδει τὰ *E*, *Z*.
λέγω, ὅτι τοῦ *E* πρὸς τὸ *Z* λόγος ἔστι δοθεῖσ.

ἀναγεγράφθω γὰρ ἀπὸ τῆς *AB* τῷ *Z* ὅμοιον καὶ
ὅμοιως κείμενον τὸ *AHB*. δέδοται δὲ τὸ *Z* τῷ εἰδει.
20 δέδοται ἄρα καὶ τὸ *AHB* τῷ εἰδει. ἀλλὰ μὴν καὶ
τὸ *E* δέδοται τῷ εἰδει καὶ ἀναγέγραπται ἀπὸ τῆς αὐτῆς
εὐθείας τῆς *AB*. λόγος ἄρα τοῦ *E* πρὸς τὸ *AHB*
δοθεῖσ. καὶ ἐπεὶ λόγος ἔστι τῆς *AB* πρὸς τὴν *ΓΔ*

1. καὶ — 2. δοθεῖσ] λόγος ἔστι τοῦ *BE* πρὸς τὸν *ZΔ* δοθεῖσ b. 1. ἔσται] comp. Vat. 3. τῶν] corr. ex τό m. 2
Vat. τρίτη] bis b. 4. οὗτως ἡ *ΓΔ* b. τίν (alt.)] om. b.
5. ὁ] om. b. τὴν *ΓΔ* v. 6. ὁ τῆς *ΓΔ* P. 8. λόγος — *Z*] om. b. καὶ τοῦ v. 12. τὰ ἀπ' β (non b). ἦ] ὡς
Vat., item lin. 16. 15. ἀπό] ὑπό b. 16. ἔτυχε b. τά] corr. ex τώ m. 2 Vat. 17. ὅτι λόγος ἔστι τοῦ *E* πρὸς τὸ *Z*
δοθεῖσ b. 18. τῷ] corr. ex τό m. 2 v. 19. εὐθύγραμμον
τὸ *AHB* Vat. v.. *AHB*] *AH* b, item lin. 20, 22. 20. καὶ (pr.)]
supra m. 2 v.

sumatur enim rectarum $AB, \Gamma\Delta$ tertia proportionalis H [VI, 11]. itaque est $AB : \Gamma\Delta = \Gamma\Delta : H$.

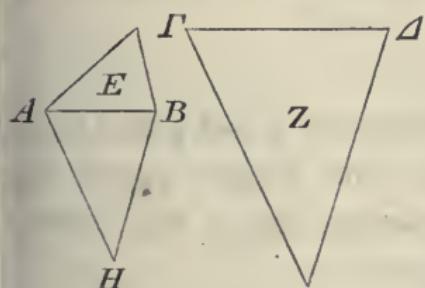
uerum ratio $AB : \Gamma\Delta$ data est. itaque etiam ratio $\Gamma\Delta : H$ data est [def. 2]. quare etiam ratio $AB : H$ data est [prop. VIII]. sed

$AB : H = E : Z$ [VI, 19 coroll.].¹⁾ ergo ratio $E : Z$ data est [def. 2].

LI.

Si duae rectae inter se rationem habent datam et in iis quaelibet figurae rectilineae specie datae describuntur, rationem inter se habebunt datam.

nam duae rectae $AB, \Gamma\Delta$ inter se rationem habent datam, et in $AB, \Gamma\Delta$ quaelibet figurae rectilineae specie datae describantur E, Z . dico, rationem $E : Z$ datam esse.

describatur enim in recta AB figurae Z similis et similiter posita figura AHB . uerum figura Z data est specie. quare etiam AHB data est specie [def. 3]. sed etiam E specie data

et in eadem recta AB descripta est. quare ratio $E : AHB$ data est [prop. XLIX]. et quoniam ratio

Pro triangulis rectangula hab. b; item in figg. prop. LI.

1) u. uol. II p. 131 not.

δοθείσ, καὶ ἀναγέρωπται ἀπὸ τῶν *AB*, *ΓΔ* ὅμοια
καὶ δμοίως κείμενα εὐθύγραμμα τὰ *AHB*, *Z*, λόγος
ἄρα τοῦ *AHB* πρὸς τὸ *Z* δοθείσ· τοῦ δὲ *AHB* πρὸς
τὸ *E* λόγος ἔστι δοθείσ· καὶ τοῦ *E* ἄρα πρὸς τὸ *Z*
οὗ λόγος ἔστι δοθείσ.

vβ'.

Ἐὰν ἀπὸ δεδομένης εὐθείας τῷ μεγέθει δεδομένον
τῷ εἶδει εἶδος ἀναγραφῇ, δέδοται τὸ ἀναγραφὲν τῷ
μεγέθει.

10 ἀπὸ γὰρ δεδομένης εὐθείας τῷ μεγέθει τῆς *AB*
δεδομένον τῷ εἶδει εἶδος ἀναγεγράφθω τὸ *ΑΓΔΕΒ*.
λέγω, ὅτι τὸ *ΑΓΔΕΒ* δέδοται τῷ μεγέθει.

ἀναγεγράφθω γὰρ ἀπὸ τῆς *AB* τετράγωνον τὸ *AZ*.
δέδοται ἄρα τὸ *AZ* τῷ εἶδει καὶ τῷ μεγέθει. καὶ ἐπεὶ
15 ἀπὸ τῆς αὐτῆς εὐθείας τῆς *AB* δύο εὐθύγραμμα ἀνα-
γέρωπται δεδομένα τῷ εἶδει τὰ *ΑΓΔΕΒ*, *AZ*, λόγος
ἄρα τοῦ *ΑΓΔΕΒ* πρὸς τὸ *AZ* δοθείσ· δέδοται δὲ
τὸ *AZ* τῷ μεγέθει· δέδοται ἄρα καὶ τὸ *ΑΓΔΕΒ* τῷ
μεγέθει.

20

vγ'.

Ἐὰν δύο εἶδη τῷ εἶδει δεδομένα ἥ καὶ μία πλευρὰ
τοῦ ἑνὸς πρὸς μίαν πλευρὰν τοῦ ἑτέρου λόγον ἔχῃ
δεδομένον, καὶ αἱ λοιπαὶ πλευραὶ πρὸς τὰς λοιπὰς
πλευρὰς λόγον ἔξουσι δεδομένον.

2. εὐθύγραμμα] om. Vat. v.   τά] τώ Vat.   *AHB*] corr.
ex *ABB* m 2 Vat., *ABE* b.   3. *AHB* (utrumque)] *AH* b.

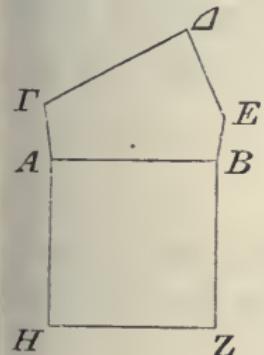
4. *E* (alt.)] om. b.   8. εἶδος ἀναγραφῇ τῷ εἶδει b.   11.
τῷ] τό P Vat. v.   εἶδος τῷ εἶδει b.   12. Post *A* add. *K* v, sed
ras. del.   *ΑΓΔΕΒ*] *B* om. b.   13. γάρ] om. b.   14. τό] corr.
ex τῷ m. 1 v.   15. δεδομένα τῷ εἶδει ἀναγέρωπται b.   16.
τῷ εἶδει] om. Vat.   17. δέδοται — 18. μεγέθει] om. P Vat. v
Hardy.   17. δέδοται] δοθέν *Gregorius et Peyrardus.*   δέ]

$AB : \Gamma\Delta$ data et in rectis AB , $\Gamma\Delta$ similes et similiter positae figurae rectilineae AHB , Z descriptae sunt, ratio $AHB : Z$ data erit [prop. L]. uerum ratio $AHB : E$ data est. ergo etiam ratio $E : Z$ data est [prop. VIII].

LII.

Si in recta magnitudine data figura specie data describitur, figura descripta data est magnitudine.

nam in recta magnitudine data AB figura specie data describatur $A\Gamma\Delta EB$. dico, figuram $A\Gamma\Delta EB$ datam esse magnitudine.

construatur enim in recta AB quadratum AZ . itaque AZ datum est specie et magnitudine [def. 3]. et quoniam in eadem recta AB duae figurae rectilineae specie datae $A\Gamma\Delta EB$, AZ descriptae sunt, ratio $A\Gamma\Delta EB : AZ$ data erit [prop. XLIX]. sed AZ datum est magnitudine. ergo etiam $A\Gamma\Delta EB$ data est magnitudine [prop. II].

LIII.

Si duae figurae datae sunt specie et unum latus unius ad unum latus alterius rationem habet datum, etiam reliqua latera ad reliqua latera rationem habebunt datum.

In fig. cod. P litterae Γ , E permutatae sunt.

$\kappa\alpha\iota$ b. 18. $\tau\tilde{\omega}$ (pr.)] om. b. $\kappa\alpha\iota$] om. v. 21. $\tilde{\eta}$ $\tau\tilde{\omega}$ ε̄δει
δεδομένα b. 23. $\pi\varrho\circ\varsigma$] supra ser. m. 1 v.

ἔστω δύο εἰδη τῷ εἰδει δεδομένα τὰ ΑΔ, ΕΘ, καὶ λόγος τῆς ΒΔ πρὸς τὴν ΖΘ δοθείσ· λέγω, ὅτι καὶ τῶν λοιπῶν πλευρῶν πρὸς τὰς λοιπὰς πλευρὰς λόγος 5 ἔστι δοθείσ.

ἐπεὶ γὰρ λόγος ἔστι τῆς ΔΒ πρὸς τὴν ΖΘ δοθείσ, τῆς δὲ ΔΒ πρὸς τὴν ΒΑ λόγος ἔστι δοθείσ, 10 καὶ τῆς ΑΒ ἄρα πρὸς τὴν ΖΘ λόγος ἔστι δοθείσ· καὶ τῆς ΑΒ ἄρα πρὸς τὴν ΕΖ λόγος ἔστι δοθείσ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ τῶν λοιπῶν πλευρῶν πρὸς τὰς λοιπὰς λόγος ἔστι δοθείσ.

15

νδ'.

Ἐὰν δύο εἰδη δεδομένα τῷ εἰδει πρὸς ἄλληλα λόγον ἔχῃ δεδομένον, καὶ αἱ πλευραὶ αὐτῶν πρὸς ἄλλήλας λόγον ἔξουσι δεδομένον.

δύο γὰρ εἰδη δεδομένα τῷ εἰδει τὰ Α, Β πρὸς 20 ἄλληλα λόγον ἔχέτω δεδομένον· λέγω, ὅτι καὶ αἱ πλευραὶ αὐτῶν πρὸς ἄλλήλας λόγον ἔξουσι δεδομένον.

τὸ γὰρ Α τῷ Β ἥτοι ὅμοιόν ἔστιν ἢ οὕ. ἔστω πρότερον ὅμοιον, καὶ εἰλήφθω τῶν ΓΔ, ΕΖ τοιτῇ ἀνάλογον ἢ Η. ἔστιν ἄρα ὡς ἢ ΓΔ πρὸς τὴν Η, οὕτως 25 τὸ Α πρὸς τὸ Β. λόγος δὲ τοῦ Α πρὸς τὸ Β δοθείσ· λόγος ἄρα καὶ τῆς ΓΔ πρὸς τὴν Η δοθείσ. καί εἰσιν

1. εἰδῆ] corr. ex εἰδει m. 2 Vat.

καὶ] om. Vat., add. m. 2. 2. ΖΘ] ΖΔ v.

7. ΖΘ]

BA b. 8. τῆς δέ — 9. δοθείσ] om. b. 10. καὶ — 11. δοθείσ] om. v. 11. ΖΘ (pr.)] EZ b. τῆς δὲ ΖΘ — 12. ἔστι δοθείσ] om. b. 14. πρός] in ras. m. 2 v. λοιπὰς πλευρὰς b.

sint duae figurae specie datae $A\Delta$, $E\Theta$, et ratio $B\Delta : Z\Theta$ data. dico, etiam reliquorum laterum ad reliqua latera rationem esse datam.

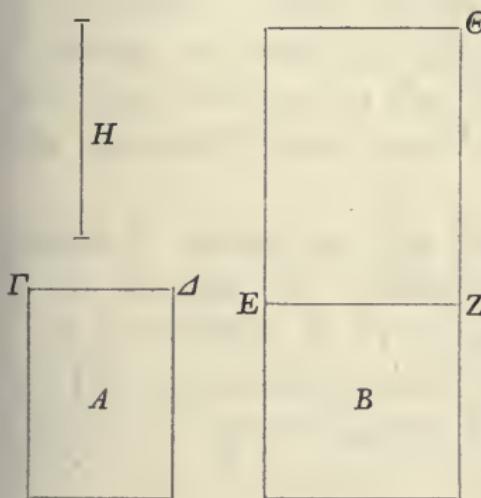
nam quoniam ratio $\Delta B : Z\Theta$ data est et ratio $\Delta B : BA$ data [def. 3], etiam ratio $AB : Z\Theta$ data erit [prop. VIII]. sed ratio $Z\Theta : EZ$ data est [def. 3]. itaque etiam ratio $AB : EZ$ data est [prop. VIII]. eadem de causa etiam reliquorum laterum ad reliqua ratio data est.

LIV.

Si duae figurae specie datae inter se rationem habent datam, etiam latera earum inter se rationem habebunt datam.

duae enim figurae specie datae A , B inter se rationem habeant datam. dico, etiam latera earum inter

se rationem habere datam.

nam A figurae B aut similis est aut non similis. sit prius similis, et sumatur rectarum $\Gamma\Delta$, EZ tertia proportionalis H [VI, 11]. itaque est $\Gamma\Delta : H = A : B$ [VI, 19 coroll.]. uerum ratio $A : B$ data est. quare etiam ratio $\Gamma\Delta : H$

data est [def. 2]. et rectae $\Gamma\Delta$, EZ , H proportionales sunt. quare etiam ratio $\Gamma\Delta : EZ$ data est [prop. XXIV].

16. δεδομένα εἰδει δύο β (β, α, γ m. 1). 22. A] om. b. 23. τῶν] τῷ b. 24. οὐτως ἢ b.

αἱ ΓΔ, EZ, Η ἀνάλογον· καὶ τῆς ΓΔ ἄρα πρὸς τὴν
EZ λόγος ἐστὶ δοθεῖσ. καὶ ἐστιν ὅμοιον τὸ Α τῷ Β·
καὶ αἱ λοιπαὶ ἄρα πλευραὶ πρὸς τὰς λοιπὰς πλευρὰς
λόγον ἔχουσι δεδομένον.

5 μὴ ἐστω δὴ ὅμοιον τὸ Α τῷ Β, καὶ ἀναγεγράφθω
ἀπὸ τῆς EZ τῷ Α ὅμοιον καὶ δομοίως κείμενον τὸ EΘ·
δέδοται ἄρα καὶ τὸ EΘ τῷ εἶδει· δέδοται δὲ καὶ τὸ Β·
λόγος ἄρα τοῦ Β πρὸς τὸ EΘ δοθεῖσ· τοῦ δὲ Β πρὸς
τὸ Α λόγος ἐστὶ δοθεῖσ· καὶ τοῦ Α ἄρα πρὸς τὸ EΘ
10 λόγος ἐστὶ δοθεῖσ. καὶ ὅμοιον τὸ Α τῷ EΘ· λόγος
ἄρα τῆς ΓΔ πρὸς τὴν EZ δοθεῖσ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ
καὶ τῶν λοιπῶν πλευρῶν πρὸς τὰς λοιπὰς πλευρὰς
λόγος ἐστὶ δοθεῖσ.

νε'.

15 Ἐὰν χωρίον τῷ εἶδει καὶ τῷ μεγέθει δεδομένον ἦ,
καὶ αἱ πλευραὶ αὐτοῦ τῷ μεγέθει δεδομέναι ἔσονται.

Ἐστω χωρίον τῷ εἶδει καὶ τῷ μεγέθει δεδομένον
τὸ Α· λέγω, ὅτι καὶ αἱ πλευραὶ αὐτοῦ δεδομέναι εἰσὶ¹
τῷ μεγέθει.

20 ἐκκείσθω γὰρ τῇ θέσει καὶ τῷ μεγέθει δεδομένη
εὐθεῖα ἡ BΓ, καὶ ἀναγεγράφθω ἀπὸ τῆς BΓ τῷ Α
ὅμοιόν τε καὶ δομοίως κείμενον τὸ Δ. δέδοται δὴ τὸ Δ
τῷ εἶδει. καὶ ἐπεὶ ἀπὸ δεδομένης εὐθείας τῆς BΓ τῷ
μεγέθει δεδομένον εἶδος ἀναγέγραπται τὸ Δ, δέδοται
25 ἄρα καὶ τὸ Δ τῷ μεγέθει· δέδοται δὲ καὶ τὸ Α·

3. καὶ — 5. B] bis Vat., corr. m. 2. 3. αἱ] om. b. 6.
EΘ] BΘ b. 8. τοῦ (pr.)] καὶ τοῦ b. B (alt.)] EB b. 9.
ἄρα] om. b. 10. ἐστιν ὅμοιον b. τῷ] τοῦ b. 13. Seq.
demonstr. altera, u. app. 17. καὶ τῷ μεγέθει] om. b. 18.
αὐτοῦ] -οῦ corr. ex -ῶν m. 2 Vat. εἰσὶν P. 21. τῷ] τό P.

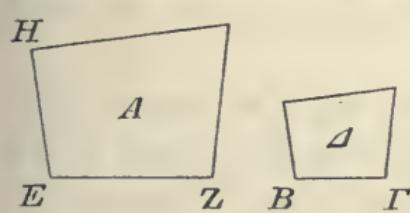
et similis est *A* figurae *B*. ergo etiam reliqua latera ad reliqua latera rationem habebunt datam [prop. LIII].

iam ne sit similis *A* figurae *B*, et describatur in recta *EZ* figurae *A* similis et similiter posita figura *EΘ* [VI, 18]. itaque etiam *EΘ* data est specie [def. 3]. uerum etiam *B* data est. quare ratio *B* : *EΘ* data [prop. XLIX]. sed ratio *B* : *A* data est. itaque etiam ratio *A* : *EΘ* data est [prop. VIII]. et *A* ~ *EΘ*. ergo ratio *ΓΔ* : *EZ* data est [per priorem partem huius prop.]. eadem de causa etiam reliquorum laterum ad reliqua latera ratio data est.

LV.

Si spatium specie et magnitudine datum est, etiam latera eius magnitudine data erunt.

sit spatium specie et magnitudine datum *A*. dico, etiam latera eius data esse magnitudine.

ponatur enim recta positione et magnitudine data *BΓ*, et describatur in recta *BΓ* spatio *A* simile et similiter positum spatium *Δ* [VI, 18]. itaque *Δ* datum est specie [def. 3]. et quoniam in recta magnitudine data *BΓ* figura specie data descripta est *Δ*, *Δ* etiam magnitudine data erit [prop. LII]. sed etiam

---

In fig. cod. b *A*, *Δ* parallelogramma sunt.

---

22. τε] om. b. τό (pr.)] corr. ex τῷ m. 2 v. δῆ]
δέ b. Δ] *A* b. 23. Post εἰδει add. δέδοται ἔργα καὶ τὸ Δ
τῷ εἰδει b. τῷ μεγέθει] om. b. 25. δέ] om. b.

λόγος ἄρα τοῦ Α πρὸς τὸ Δ δοθεῖσ. καὶ ἐστιν
δημοιον τὸ Α τῷ Δ· λόγος ἄρα τῆς EZ πρὸς τὴν BG
δοθεῖσ. δοθεῖσα δὲ ἡ BG· δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ EZ.
καὶ ἐστι λόγος τῆς ZE πρὸς τὴν EH δοθεῖσ· δοθεῖσα
5 ἄρα καὶ ἡ EH. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἐκάστη τῶν λοι-
πῶν δέδοται τῷ μεγέθει.

νε'.
νε'.

Ἐὰν δύο ἴσογώνια παραλληλόγραμμα πρὸς ἄλληλα
λόγον ἔχῃ δεδομένον, ἔσται ὡς ἡ τοῦ πρώτου πλευρὰ
10 πρὸς τὴν τοῦ δευτέρου πλευράν, οὕτως ἡ λοιπὴ τοῦ
δευτέρου πλευρὰ πρὸς ἣν ἡ ἐτέρα τοῦ πρώτου λόγον
ἔχει δεδομένον, ὃν τὸ παραλληλόγραμμον πρὸς τὸ
παραλληλόγραμμον.

δύο γὰρ ἴσογώνια παραλληλόγραμμα τὰ A, B πρὸς
15 ἄλληλα λόγον ἔχέτω δεδομένον· λέγω, ὅτι ἐστὶν ὡς ἡ
ΓΔ πρὸς τὴν EZ, οὕτως ἡ EH πρὸς ἣν ἡ ΓΘ λόγον
ἔχει δεδομένον, ὃν τὸ A παραλληλόγραμμον πρὸς τὸ B
παραλληλόγραμμον.

ἐκβεβλήσθω γὰρ ἐπ' εὐθείας τῆς ΓΘ εὐθεῖα ἡ ΓΚ,
20 καὶ πεποιησθω ὡς ἡ ΓΔ πρὸς τὴν EZ, οὕτως ἡ EH
πρὸς τὴν ΓΚ, καὶ συμπεπληρώσθω τὸ ΓΔ παραλληλό-
γραμμον. ἐπεὶ οὖν ἐστιν ὡς ἡ ΓΔ πρὸς τὴν EZ,
οὕτως ἡ EH πρὸς τὴν ΓΚ, ἵση δέ ἐστιν ἡ ΓΔ τῇ
KL, ἐστιν ἄρα ὡς ἡ KL πρὸς τὴν EZ, οὕτως ἡ EH
25 πρὸς τὴν ΓΚ. καὶ περὶ ἵσας γωνίας τὰς ὑπὸ τῶν

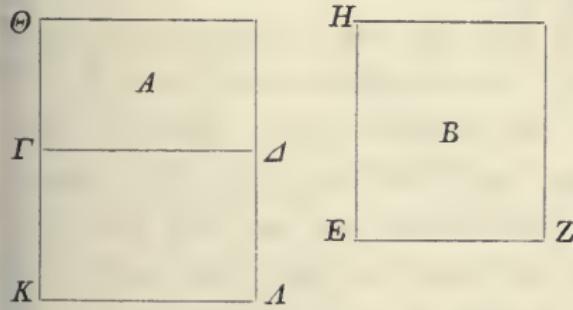
1. ἐστιν] om. Vat. 3. δοθεῖσα δὲ ἡ BG] om. P. 5.
ἐκάστη] ἐκατέρα b. 6. δέδοται] om. b. Seq. demonstr.
altera, u. app. 8. παραλληλόγραμμα] comp. Vat., omnibus
litteris m. 2. λόγον ἔχῃ πρὸς ἄλληλα δεδομένον b. 9.
ἔχῃ] -η corr. ex ει m. 2 v. 12. ἔχῃ Vat. ὃν] om. b..

spatium A datum est. quare ratio $A:\Delta$ data est [prop. I]. et est $A \sim \Delta$. itaque ratio $EZ:BG$ data est [prop. LIV]. uerum data est recta BG . quare etiam EZ data est [prop. II]. et ratio $ZE:EH$ data est [def. 3]. ergo etiam EH data est [prop. II]. eadem de causa etiam reliqua latera singula data sunt magnitudine.

LVI.

Si duo parallelogramma aequiangula inter se rationem habent datam, erit ut latus primi ad latus secundi, ita reliquum latus secundi ad rectam, ad quam alterum primi rationem habet datam, quam parallelogrammum ad parallelogrammum.

nam duo parallelogramma aequiangula A, B inter se rationem habeant datam. dico, esse ut $\Gamma\Delta$ ad EZ , ita EH ad rectam, ad quam $\Gamma\Theta$ rationem habet da-

tam, quam parallelogrammum A ad parallelogrammum B .

producatur enim $\Gamma\Theta$ in directum, ut fiat ΓK , et fiat $\Gamma\Delta:EZ = EH:\Gamma K$ [VI, 12], et expleatur parallelogrammum $\Gamma\Delta$. iam quoniam est $\Gamma\Delta:EZ=EH:\Gamma K$ et $\Gamma\Delta=KA$ [I, 34], erit $KA:EZ=EH:\Gamma K$. et

παραλληλόγραμμον] corr. ex *τριγωνον* m. 2 v., et sic deinde per totam prop. 15. *ἐστίν*] om. Vat., add. m. 2. 16. *ἡν* *τὴν* b. 17. *δν — B*] *τό* b. 19. *ΓK*] *Γ* om. b. 24. *EH*] *E* supra m. 1 v. 25. *περι*] comp. Vat.

ΓΚΛ, ΗΕΖ αἱ πλευραὶ ἀντιπεπόνθασιν· ἵσον ἄρα ἐστὶ τὸ *ΚΔ* τῷ *ΗΖ*. καὶ ἐπεὶ λόγος ἐστὶ τοῦ *Α* πρὸς τὸ *Β* δοθεῖς, ἵσον δὲ τὸ *Β* τῷ *ΓΛ*, λόγος ἄρα ἐστὶ τοῦ *ΘΔ* πρὸς τὸ *ΓΛ* δοθεῖς. ὡς δὲ τὸ *ΘΔ* πρὸς τὸ *ΓΛ*, οὕτως
 5 ἡ *ΘΓ* πρὸς τὴν *ΓΚ*· καὶ τῆς *ΘΓ* ἄρα πρὸς τὴν *ΓΚ* λόγος ἐστὶ δοθεῖς. καὶ ἐπεὶ ἐστιν ὡς ἡ *ΓΔ* πρὸς τὴν *ΕΖ*, οὕτως ἡ *ΕΗ* πρὸς τὴν *ΓΚ*, ἡ δὲ *ΓΘ* πρὸς τὴν *ΓΚ* λόγον ἔχει δοθέντα, ὃν τὸ *Α* χωρίον πρὸς τὸ *Β*, ἐστιν ἄρα ὡς ἡ *ΓΔ* πρὸς τὴν *ΕΖ*, οὕτως ἡ
 10 *ΕΗ* πρὸς ἣν ἡ *ΘΓ* λόγον ἔχει, ὃν τὸ *Α* χωρίον πρὸς τὸ *Β* χωρίον.

νξ'.

Ἐὰν δοθὲν παρὰ δοθεῖσαν παραβληθῇ ἐν δεδομένῃ γωνίᾳ, δέδοται τὸ πλάτος τῆς παραβολῆς.

15 δοθὲν γὰρ τὸ *ΑΗ* παρὰ δοθεῖσαν τὴν *ΒΑ* παραβεβλήσθω ἐν δεδομένῃ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ τῶν *ΓΑΒ*· λέγω,
 ὅτι δοθεῖσά ἐστιν ἡ *ΓΑ*.

ἀναγεγράφθω γὰρ ἀπὸ τῆς *ΑΒ* τετράγωνον τὸ *ΕΒ*·
 δοθὲν ἄρα ἐστὶ τὸ *ΕΒ*. καὶ διήχθωσαν αἱ *ΕΑ, ΖΒ, ΓΗ*
 20 ἐπὶ τὰ *Δ, Θ*. καὶ ἐπεὶ δοθέν ἐστιν ἐκάτερον τῶν *ΕΒ, ΑΗ*, λόγος ἄρα τοῦ *ΕΒ* πρὸς τὸ *ΑΗ* δοθεῖς.
 ἵσον δὲ τὸ *ΗΑ* τῷ *ΑΘ*· λόγος ἄρα καὶ τοῦ *ΕΒ* πρὸς τὸ *ΑΘ* δοθεῖς· ὥστε καὶ τῆς *ΕΑ* πρὸς τὴν *ΑΔ* λόγος
 ἐστὶ δοθεῖς. ἵση δὲ ἡ *ΕΑ* τῇ *ΑΒ*· λόγος ἄρα καὶ τῆς
 25 *ΒΑ* πρὸς *ΑΔ* δοθεῖς. καὶ ἐπεὶ δοθεῖσά ἐστιν ἡ ὑπὸ

1. αἱ] om. Vat., add. m. 2. 2. *ΚΔ*] *ΓΔ* b. 3. *ΘΔ*]
Α b. 4. *ΓΛ*(pr.)] *ΓΔ* b. 6. καὶ] om. Vat., add. m. 2. 7.
ΓΘ] *ΓΚ* b. 8. *ΓΚ*] *ΓΘ* b. 10. *Α*] *Β* b. 9. *Β*] *Α* b.
ΕΗ] *ΗΕ* b. ἦν ἡ] τὴν b. 11. *Β*] *Α* b. 13.
 δοθὲν] add. τῷ μεγέθει b. 15. τὴν] in ras. v. 19. ἐστίν P.
 διήχθωσαν] ἐκβεβλήσθωσαν b. 20. *Δ, Θ*]
Β, Δ b. 21. *ΕΒ*(alt.)] *B* supra ser. m. 2(?) v. πρός] comp. v.

latera aequales angulos $\Gamma\mathcal{A}$, HEZ comprehendentia in contraria proportione sunt. itaque $\mathcal{A}\mathcal{A} = HZ$ [VI, 14]. et quoniam ratio $A:B$ data est et $B = \Gamma A$, ratio $\Theta\mathcal{A}:\Gamma A$ data erit. uerum $\Theta\mathcal{A}:\Gamma A = \Theta\Gamma:\Gamma K$ [VI, 1]. quare etiam ratio $\Theta\Gamma:\Gamma K$ data est [def. 2]. et quoniam est $\Gamma A:EZ = EH:\Gamma K$ et $\Gamma\Theta$ ad ΓK rationem habet datam, quam spatium A ad B , erit ut ΓA ad EZ , ita EH ad rectam, ad quam $\Theta\Gamma$ rationem habet, quam spatium A ad spatium B .

LVII.

Si datum spatium datae rectae applicatur in dato angulo, latitudo spatii applicati data est.

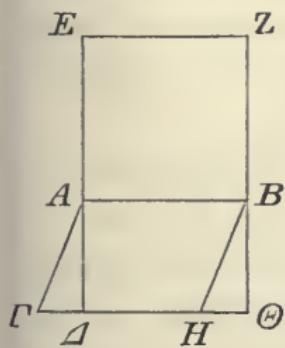
nam datum spatium AH datae rectae BA applicetur in dato angulo ΓAB . dico, ΓA datam esse.

construatur enim in AB quadratum EB [I, 46]. itaque EB datum est. et educantur EA , ZB , ΓH ad $\mathcal{A}$, Θ . et quoniam utrumque EB , AH datum est, ratio $EB:AH$ data erit [prop. I]. uerum $HA = A\Theta$

[I, 35]. quare etiam ratio $EB:A\Theta$ data est. itaque etiam ratio $EA:A\mathcal{A}$ data est [VI, 1; def. 2]. uerum $EA = AB$. ergo etiam ratio $BA:A\mathcal{A}$ data est. et quoniam datus est $\angle \Gamma AB$, cuius pars $\angle \Delta A B$

In fig. cod. b litterae $\mathcal{A}$, Θ permutatae sunt.

22. HA] H corr. ex E m. 2 Vat., AH v.b. $A\Theta$] $A\mathcal{A}$ b,
item lin. 23. 23. $A\mathcal{A}$] $A\Theta$ b. 24. $\lambda\omega\gamma\sigma\varsigma\sigma\tau\iota\nu$ b. 25. $A\mathcal{A}$]
 $\tau\dot{\eta}\nu\Theta A$ b.

τῶν $\Gamma A B$, ὃν ἡ ὑπὸ $\Delta A B$ δοθεῖσά ἐστιν, λοιπὴ ἄρα
ἡ ὑπὸ τῶν $\Gamma A \Delta$ ἐστι δοθεῖσα. ἐστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ⁵
τῶν $\Gamma \Delta A$ δοθεῖσα· δοθητὴ γάρ· λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ τῶν
 $A \Gamma \Delta$ δοθεῖσά ἐστιν· δέδοται ἄρα τὸ $A \Gamma \Delta$ τρίγωνον
τῷ εἶδει· λόγος ἄρα ἐστὶ τῆς ΓA πρὸς τὴν $A \Delta$ δοθεῖς.
τῆς δὲ ΔA πρὸς τὴν $A B$ λόγος ἐστὶ δοθεῖς· καὶ τῆς
 ΓA ἄρα πρὸς τὴν $A B$ λόγος ἐστὶ δοθεῖς. καὶ ἐστι
δοθεῖσα ἡ $B A$ · δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ $A \Gamma$. καὶ ἐστι τὸ
πλάτος τοῦ παραβλήματος.

10

νη'.

'Εὰν δοθὲν παρὰ δοθεῖσαν παραβληθῇ ἐλλεῖπον
εἶδει δεδομένῳ τῷ εἶδει, δέδοται τὰ πλάτη τοῦ ἐλλεί-
ματος.

δοθὲν γὰρ τὸ $A \Gamma$ παρὰ δοθεῖσαν τὴν $A \Delta$ παρα-
15 βεβλήσθω ἐλλεῖπον εἶδει δεδομένῳ τῷ $\Gamma \Delta$ · λέγω, ὅτι
δοθεῖσά ἐστιν ἐκατέρᾳ τῶν $B \Gamma$, $B \Delta$.

τετμήσθω γὰρ ἡ $A \Delta$ δίχα κατὰ τὸ E σημεῖον· δο-
θεῖσα ἄρα ἐστὶν ἡ $E \Delta$. καὶ ἀναγεγράφθω ἀπὸ τῆς
 $E \Delta$ τῷ $\Gamma \Delta$ διμοιον καὶ διμοίως κείμενον εὐθύγραμμον
20 τὸ $E Z$, καὶ καταγεγράφθω τὸ σχῆμα· δέδοται ἄρα καὶ
τὸ $E Z$ τῷ εἶδει. καὶ ἐπεὶ ἀπὸ δεδομένης εὐθείας τῆς
 $E \Delta$ δεδομένον τῷ εἶδει εἶδος ἀναγέγραπται τὸ $E Z$,
δέδοται ἄρα τὸ $E Z$ τῷ μεγέθει. καὶ ἐστιν ἵσον τοῖς
 $A \Gamma$, $K \Theta$ · δέδοται ἄρα καὶ τὰ $A \Gamma$, $K \Theta$ τῷ μεγέθει.

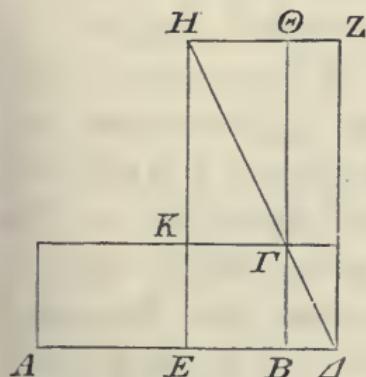
-
1. $\Delta A B$] $B A \Theta$ b.	2. $\Gamma A \Delta$] corr. ex $A \Gamma \Delta$ m. 2 Vat., $\Gamma A \Theta$ b.	3. $\Gamma \Delta A$] $\Gamma \Theta A$ b.
ἐστι — 4. $A \Gamma \Delta$] om. Vat.		
4. $A \Gamma \Delta$ (utrumque)] $A \Gamma \Theta$ b.	5. $A \Delta$] $A \Theta$ b.	6. ΔA] $A \Theta$ b.
$A B$] $B A$ b.	8. ἄρα] ἄρα ἐστὶ b.	πορ.] π (alt.)]
πρὸς b.	καὶ (alt.)]	πρὸς b.
ἐστι] om. Vat.	12. πλάτη] corr. ex ἀπλᾶ τῇ m. 2	15. $\Gamma \Delta$] $\Delta \Gamma$ v.b.
	Vat.	16. $B \Gamma$] ΓB b.
	17. δίχα] bis Vat., alt. del. m. 2.	18. καὶ]
om. Vat.	20. σχῆμα] $E Z$ P Vat. v., mut. in σχῆμα m. 2 Vat.	om. Vat.

datus est, qui relinquitur $\angle \Gamma A \Delta$ datus erit [prop. IV]. uerum etiam $\angle \Gamma \Delta A$ datus est; nam rectus est. itaque reliquus $\angle A \Gamma \Delta$ datus est [I, 32; propp. III, IV]. quare $\triangle A \Gamma \Delta$ datus est specie [prop. XL]. itaque ratio $\Gamma A : A \Delta$ data est [def. 3]. sed ratio $A \Delta : AB$ data est. quare etiam ratio $\Gamma A : AB$ data est [prop. VIII]. et data est $B \Delta$. ergo etiam $A \Gamma$ data est [prop. II]. et est latitudo spatii applicati.

LVIII.

Si datum spatium datae rectae applicatur deficiens figura specie data, latitudines spatii deficientis datae sunt.

nam datum spatium $A \Gamma$ datae $A \Delta$ applicetur deficiens figura specie data $\Gamma \Delta$. dico, utramque $B \Gamma$, $B \Delta$ datam esse.

secetur enim $A \Delta$ in duas partes aequales in puncto E . itaque data est $E \Delta$ [prop. II]. et construatur in $E \Delta$ figurae $\Gamma \Delta$ similis et similiter posita figura rectilinea $E Z$ [VI, 18], et describatur figura. itaque etiam $E Z$ data est specie [def. 3]. et quoniam in data recta $E \Delta$ figura specie data constructa est $E Z$, $E Z$ data erit magnitudine [prop. LII]. et est $E Z = A \Gamma + K \Theta$ [I, 36; VI, 26; I, 43]. quare etiam $A \Gamma + K \Theta$ datae sunt magnitudine [def. 1]. et figura

21. $\tau\omega\epsilon\delta\varepsilon\iota$] om. b. $\tau\alpha\acute{\iota}$] $\tau\omega$ Pb.

23. $E Z$] ΘZ Vat.

24. $\kappa\alpha\acute{\iota}$] om. v.

καὶ ἔστι τὸ ΑΓ δοθὲν τῷ μεγέθει· ὑπόκειται γάρ· λοιπὸν ἄρα τὸ ΚΘ δοθέν ἔστι τῷ μεγέθει. ἔστι δὲ καὶ τῷ εἶδει δοθέν· ὅμοιον γάρ ἔστι τῷ ΓΔ· τοῦ ΘΚ ἄρα δεδομέναι εἰσὶν αἱ πλευραί· δοθεῖσα ἄρα ἔστιν ἡ ΚΓ· καὶ ἔστιν ἵση τῇ ΕΒ· δοθεῖσα ἄρα ἔστιν καὶ 5 ἡ ΕΒ. ἔστι δὲ καὶ ἡ ΕΔ δοθεῖσα· καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ΒΔ δοθεῖσά ἔστιν. καὶ λόγος τῆς ΒΔ πρὸς τὴν ΒΓ δοθεῖσ· δοθεῖσα ἄρα ἔστι καὶ ἡ ΒΓ.

νθ'.

10   Ἐὰν δοθὲν παρὰ δοθεῖσαν παραβληθῇ ὑπερβάλλον εἶδει δεδομένῳ, δέδοται τὰ πλάτη τῆς ὑπερβολῆς.

δοθὲν γὰρ τὸ ΑΒ παρὰ δοθεῖσαν τὴν ΑΓ παραβεβλήσθω ὑπερβάλλον εἶδει δεδομένῳ τῷ ΓΒ· λέγω, διτὶ δοθεῖσά ἔστιν ἐκατέρᾳ τῶν ΘΓ, ΓΕ.

15   τετμήσθω γὰρ δίχα ἡ ΔΕ κατὰ τὸ Ζ σημεῖον, καὶ ἀναγεγράφθω ἀπὸ τῆς ΕΖ τῷ ΓΒ ὅμοιον καὶ ὁμοίως κείμενον τὸ ΖΗ· περὶ τὴν αὐτὴν ἄρα διάμετρον ἔστι τὸ ΖΗ τῷ ΓΒ. ἦχθω αὐτῶν διάμετρος ἡ ΘΕΜ, καὶ καταγεγράφθω τὸ σχῆμα. καὶ ἐπεὶ ὅμοιόν ἔστι τὸ ΓΒ τῷ ΖΗ, δέδοται δὲ τὸ ΓΒ τῷ εἶδει, δέδοται ἄρα καὶ τὸ ΖΗ τῷ εἶδει· καὶ ἀναγέγραπται ἀπὸ δεδομένης εὐθείας τῆς ΖΕ· δοθὲν ἄρα ἔστι τὸ ΖΗ τῷ μεγέθει. ἔστι δὲ καὶ τὸ ΑΒ δοθέν· δοθέντα ἄρα ἔστι τὰ ΑΒ, ΖΗ. καὶ ἔστιν ἵσα τῷ ΚΛ· δοθὲν ἄρα ἔστι τὸ ΚΛ

1. τῷ — γάρ] om. b.   2. ἔστι δέ] om. b.   3. δοθέν]
om. b.   τῷ (alt.)] τό b.   7. ἔστιν v.   ΒΓ] ΖΗΒΓ P.

11. Post δεδομένῳ add. τῷ εἶδει Vat.v.

13. ΓΒ] ΓΔ b.

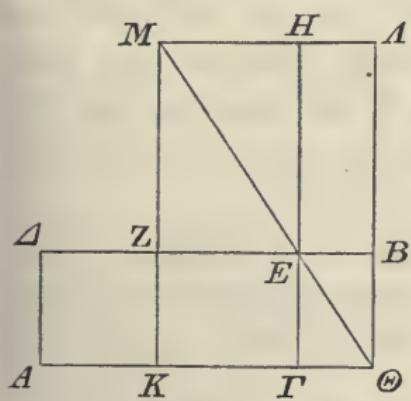
17. τό] τῷ P.   18. αὐτῶν] αὐτοῦ v.   22. τῷ μεγέθει]
om. b.

$A\Gamma$ data est magnitudine (ita enim supposuimus); itaque quae relinquitur $K\Theta$ data est magnitudine [prop. IV]. uerum etiam specie data est [def. 3]; nam similis est figurae $\Gamma\Delta$ [VI, 24]. itaque figurae ΘK latera data sunt [prop. LV]. itaque recta $K\Gamma$ data est; et est $K\Gamma = EB$ [I, 34]. quare etiam EB data est [def. 1]. uerum etiam $E\Delta$ data est. quare etiam quae relinquitur $B\Delta$ data est [prop. IV]. et ratio $B\Delta : B\Gamma$ data est [def. 3]. ergo etiam $B\Gamma$ data est [prop. III].

LIX.

Si datum spatium datae rectae adPLICatur excedens figura specie data, latitudines spatii excedentis datae sunt.

nam datum spatium AB datae rectae $A\Gamma$ adPLICetur excedens figura specie data ΓB . dico, utramque $\Theta\Gamma, \Gamma E$ datam esse.

secetur enim ΔE in duas partes aequales in puncto Z , et construatur in EZ figurae ΓB similis et similiter posita figura ZH [VI, 18]. itaque ZH circum eandem diametrum posita est atque ΓB [VI, 26].

ducatur earum diametrum ΘEM , et describatur figura. et quoniam $\Gamma B \sim ZH$ et ΓB data est specie, etiam ZH data erit specie [def. 3]. et constructa est in data recta ZE . quare ZH data est magnitudine [prop. LII]. uerum etiam AB data est. itaque $AB + ZH$ datae sunt [prop. III]. et $AB + ZH = KA$

τῷ μεγέθει. ἔστι δὲ καὶ τῷ εἶδει· ὅμοιον γάρ ἔστι τῷ ΓΒ· τοῦ ΚΛ ἄρα αἱ πλευραὶ δεδομέναι εἰσίν· δοθεῖσα ἄρα ἔστιν ἡ ΚΘ, ὃν ἡ ΚΓ δοθεῖσά ἔστιν· ἵη γάρ ἔστι τῇ ΕΖ· λοιπὴ ἄρα ἡ ΓΘ ἔστι δοθεῖσα· καὶ 5 λόγον ἔχει πρὸς τὴν ΘΒ δοθέντα· δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ ΘΒ.

ξ'.

Ἐὰν παραλληλόγραμμον δεδομενον τῷ εἶδει καὶ τῷ μεγέθει δεδομένῳ γνώμονι αὐξῆσθῇ ἢ μειωθῇ, δέδοται 10 τὰ πλάτη τοῦ γνώμονος.

παραλληλόγραμμον γὰρ τὸ ΑΒ δεδομένον τῷ εἶδει καὶ τῷ μεγέθει ηὐξήσθω πρότερον δεδομένῳ γνώμονι τῷ ΕΓΒΔΖΗ· λέγω, ὅτι δοθεῖσά ἔστιν ἐκατέρα τῶν ΓΕ, ΔΖ.

15 ἐπεὶ γὰρ δοθέν ἔστι τὸ ΑΒ, ἔστι δὲ καὶ ὁ ΕΒΔΗΖ γνώμων δοθεῖς, καὶ ὅλον ἄρα τὸ ΑΗ δοθέν ἔστιν· ἀλλὰ καὶ τῷ εἶδει· ὅμοιον γάρ ἔστι τῷ ΑΒ· τοῦ ΑΗ ἄρα δεδομέναι εἰσὶν αἱ πλευραὶ· δοθεῖσα ἄρα ἔστιν ἐκατέρα τῶν ΑΕ, ΑΖ. ἔστι δὲ καὶ ἐκατέρα τῶν ΓΑ, 20 ΑΔ δοθεῖσα· λοιπὴ ἄρα ἐκατέρα τῶν ΕΓ, ΔΖ ἔστι δοθεῖσα.

πάλιν δὴ παραλληλόγραμμον τὸ ΑΗ δεδομένον τῷ εἶδει καὶ τῷ μεγέθει μεμειώσθω δεδομένῳ γνώμονι τῷ ΕΓΒΔΖΗ· λέγω, ὅτι δοθεῖσά ἔστιν ἐκατέρα τῶν 25 ΓΕ, ΔΖ.

2. ἄρα ΚΛ b. 4. ἔστι (prius)] ἔστιν v. 5. ἄρα ἔστι b.

11. παραλληλόγραμμον] τρίγ^ω τρίγωνον v; corr. supra m. 2.

12. ἡοξήσθω v. τῷ δεδομένῳ b. 15. ΕΒΔΗΖ] Post E add. Γ Vat. m. 2, b; ΕΒΔΖΗ v. 16. γνώμων] -ων corr.

ex ov m. 2 v. τό] τω b. 17. τῷ (alt.)] τό b. 19. ἔστι δέ] ὥστε b. ἔστιν v. ΓΑ — 20. τῶν] om. b. 20. ἔστι]

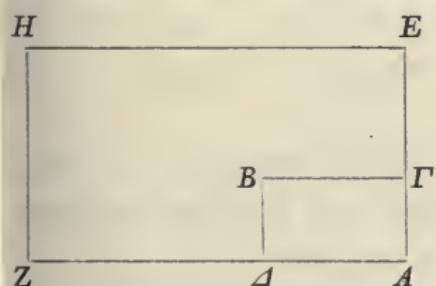
ἔστιν v, om. b. 22. παραλληλόγραμμον] corr. ex τρίγωνον m. 2 v. τὸ ΑΗ δεδομένον] om. b.

[I, 36; I, 43]. itaque $K\Lambda$ data est magnitudine [def. 1]. uerum etiam specie data est [def. 3]. nam similis est figurae ΓB [VI, 24]. itaque figurae $K\Lambda$ latera data sunt [prop. LV]. itaque recta $K\Theta$ data est, cuius pars $K\Gamma$ data est (nam $K\Gamma = EZ$ [I, 34]). quare quae relinquitur $\Gamma\Theta$ data est [prop. IV]. et ad ΘB rationem habet datam [def. 3]. ergo etiam ΘB data est [prop. II].

LX.

Si parallelogrammum specie et magnitudine datum dato gnomone augetur aut minuitur, latitudines gnomonis datae sunt.

nam parallelogrammum AB specie et magnitudine datum prius augeatur dato gnomone $E\Gamma B\Delta ZH$. dico, utrumque latus ΓE , ΔZ datum esse.

nam quoniam datum est AB et etiam gnomon $E\Gamma B\Delta ZH$ datus est, etiam totum AH datum erit [prop. III]. uerum etiam specie datum est [def. 3]; nam simile est parallelogrammo AB [II def. 2;

VI, 24]. quare latera parallelogrammi AH data sunt [prop. LV]. itaque utrumque AE , ΔZ datum est. uerum etiam utrumque ΓA , $A\Delta$ datum est [ib.]. ergo reliquum utrumque $E\Gamma$, ΔZ datum est [prop. IV].

iam rursus parallelogrammum AH specie et magnitudine datum minuatur dato gnomone $E\Gamma B\Delta ZH$. dico, utrumque latus ΓE , ΔZ datum esse.

ἐπεὶ γὰρ δοθέν ἔστι τὸ *AH*, οὗ ὁ *ΕΓΒΔΖΗ*
γνώμων δοθείσις ἔστιν, λοιπὸν ἄρα τὸ *AB* δοθέν ἔστιν·
ἀλλὰ καὶ τῷ εἰδει· τοῦ *AB* ἄρα αἱ πλευραὶ δεδομέναι
εἰσίν· δοθεῖσα ἄρα ἔστιν ἐκατέρα τῶν *GA*, *AD*. ἔστι
5 δὲ καὶ ἐκατέρα τῶν *EA*, *AZ* δοθεῖσα· καὶ λοιπὴ ἄρα
ἐκατέρα τῶν *EG*, *DZ* δοθεῖσά ἔστιν.

ξα'.

'Ἐὰν δεδομένου τῷ εἰδει εἰδους παρὰ μίαν τῶν
πλευρῶν παραλληλόγραμμον χωρίον παραβληθῇ ἐν δεδο-
10 μένῃ γωνίᾳ, ἔχῃ δὲ τὸ εἶδος πρὸς τὸ παραλληλόγραμ-
μον λόγον δεδομένον, δέδοται τὸ παραλληλόγραμμον
τῷ εἰδει.

δεδομένου γὰρ τῷ εἰδει εἰδους τοῦ *AZGB* παρὰ
μίαν τῶν πλευρῶν τὴν *GB* παραλληλόγραμμον χωρίον
15 παραβεβλήσθω τὸ *AD* ἐν δεδομένῃ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ τῶν
AGB, λόγος δὲ ἔστω τοῦ *AG* εἰδους πρὸς τὸ *AD*
παραλληλόγραμμον δοθείσ· λέγω, ὅτι δέδοται τὸ *AD*
τῷ εἰδει.

Ἔχθω γὰρ διὰ μὲν τοῦ *B* τῇ *ZG* παράλληλος ἡ *BH*,
20 διὰ δὲ τοῦ *Z* τῇ *GB* παράλληλος ἡ *ZH*, καὶ διῆχθω-
σαν αἱ *ZG*, *HG* ἐπὶ τὰ *Θ*, *K* σημεῖα.

ἐπεὶ δοθεῖσά ἔστιν ἡ ὑπὸ τῶν *ZGB* γωνία καὶ
λόγος ἔστὶ τῆς *ZG* πρὸς τὴν *GB* δοθείσ, δοθὲν ἄρα
τὸ *ZB* παραλληλόγραμμον τῷ εἰδει. δέδοται δὲ τῷ

1. οὗ] ὅν b. 4. ἔστιν] om. Vat. ἔστιν v. 5. καὶ (alt.)— 6. ἔστιν] om. b. 7. τῷ εἰδει] om. b. 8. τῷ εἰδει] om. b. 9. παραλληλό-
γραμμον] τοίγωνον v, corr. m. 2, et sic deinde per totam hanc
et seq. propos. 10. ἔχῃ] ἔχει Vat.v. πρὸς τό] om. b. 13.
τῷ εἰδει] om. b. 16. *AGB*] *BGL* b. ἔστω] ἔστι b. *AG*] *AGB* v, *AB* b. 21. *HG*] *HG*, *AD* v, *KH*, *BΘ* b. *Θ*, *K*

nam quoniam datum est AH , cuius gnomon $EGB\Delta ZH$ datus est, reliquum AB datum erit [prop. IV]. uerum etiam specie datum est [II def. 2; VI, 24]. quare latera parallelogrammi AB data sunt [prop. LV]. ita que utrumque ΓA , $A\Delta$ datum est. uerum etiam utrumque EA , AZ datum est [ib.]. ergo etiam reliquum utrumque $E\Gamma$, ΔZ datum est [prop. IV].

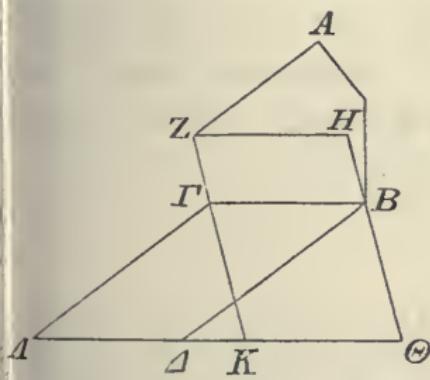
LXI.

Si cuilibet laterum figurae specie datae spatium parallelogrammum adplicatur in dato angulo et figura ad parallelogrammum rationem habet datam, parallelogrammum datum est specie.

nam cuilibet lateri ΓB figurae specie datae $AZ\Gamma B$ spatium parallelogrammum adplicetur $\Gamma \Delta$ in dato

angulo $A\Gamma B$, et ratio figurae $A\Gamma$ ad parallelogrammum $\Gamma \Delta$ data sit. dico, $\Gamma \Delta$ datum esse specie.

ducatur enim per punctum B rectae $Z\Gamma$ parallela BH , per Z autem rectae ΓB parallela ZH [I, 31]. et producantur $Z\Gamma$, $H B$ ad puncta Θ , K .

quoniam $\angle Z\Gamma B$ datus est et ratio $Z\Gamma : \Gamma B$ data est [def. 3], parallelogrammum ZB specie datum est

In figura cod. b litterae Δ , K permutatae sunt.

K, Θ P. 22. $Z\Gamma B]$ $Z\Gamma$ v. 23. $\tau\eta\varsigma]$ corr. ex $\tau\eta$ m. 2 Vat.
24. $\tau\phi\epsilon\delta\varepsilon\iota$ (alt.)] om. b.

εῖδει τὸ AZB εἶδος. καὶ ἀναγέγραπται ἀπὸ τῆς αὐτῆς
εὐθείας τῆς ΓΒ· λόγος ἄρα ἐστὶ τοῦ AB εἰδους
πρὸς τὸ ZB παραλληλόγραμμον δοθεῖς. τοῦ δὲ ZB
πρὸς τὸ ΓΔ λόγος ἐστὶ δοθεῖς, ἐπειδὴ καὶ τοῦ AB
5 πρὸς τὸ ΓΔ ὑπόκειται· ἵσον δὲ τὸ ΓΔ τῷ KB·
λόγος ἄρα καὶ τοῦ KB πρὸς τὸ ΓΗ ἐστὶ δοθεῖς.
ῶστε καὶ τῆς ZΓ πρὸς τὴν ΓΚ λόγος ἐστὶ δοθεῖς.
τῆς δὲ ZΓ πρὸς τὴν ΓΒ λόγος ἐστὶ δοθεῖς. καὶ
τῆς BG ἄρα πρὸς τὴν ΓΚ λόγος ἐστὶ δοθεῖς. καὶ
10 ἐπεὶ δοθεῖσά ἐστιν ἡ ὑπὸ τῶν ZΓΒ γωνία, καὶ ἡ
ἔφεξῆς ἄρα ἡ ὑπὸ τῶν BGK δοθεῖσα. ἐστι δὲ
καὶ ἡ ὑπὸ τῶν BΓΔ δοθεῖσα· καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ¹
τῶν ΛΓΚ δοθεῖσά ἐστιν. ἐστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ ΛΚΓ
γωνία δοθεῖσα· ἵση γάρ τῇ ὑπὸ KΓΒ· λοιπὴ ἄρα ἡ
15 ὑπὸ ΓΔΚ ἐστι δοθεῖσα· δέδοται ἄρα τὸ ΛΓΚ τρι-
γωνον τῷ εἶδει· λόγος ἄρα ἐστὶ τῆς ΛΓ πρὸς τὴν ΓΚ
δοθεῖς. τῆς δὲ ΚΓ πρὸς τὴν BΓ λόγος ἐστὶ δοθεῖς.
καὶ τῆς ΛΓ ἄρα πρὸς τὴν ΓΒ λόγος ἐστὶ δοθεῖς. καὶ
ἐστι δοθεῖσα ἡ ὑπὸ τῶν ΛΓΒ γωνία· δέδοται ἄρα τὸ
20 ΓΔ παραλληλόγραμμον τῷ εἶδει.

ξβ'.

'Εὰν δύο εὐθεῖαι πρὸς ἀλλήλας λόγον ἔχωσι δεδο-
μένον καὶ ἀναγραφῇ ἀπὸ μὲν τῆς μιᾶς δεδομένον τῷ
εἶδει εἶδος, ἀπὸ δὲ τῆς ἐτέρας χωρίου παραλληλό-
25 γραμμον ἐν δεδομένῃ γωνίᾳ, ἔχη δὲ τὸ εἶδος πρὸς

1. AZB] AZΓΒ Vat., Γ add. m. 2 v. εἶδος] om. b. 3.
ZB ἄρα b. 4. ἐπειδὴ — 5. ὑπόκειται] om. b. 5. τῷ] τοῦ b.
11. ἐστιν v. ἐστιν v. 13. ΛΓΚ] Γ add. m. 2 Vat.; ΛΓΚ b.
ἐστιν δοθεῖσα b. ἐστιν P v. ὑπὸ τῶν b. 14. δο-
θεῖσα γωνία b. γάρ ἐστι b. ὑπὸ τῶν BΓΚ b. λοιπὴ

[I, 34; def. 3]. sed figura AZB specie data est et in eadem recta ΓB descripta. quare ratio figurae AB ad parallelogrammum ZB data est [prop. XLIX]. uerum ratio $ZB : \Gamma A$ data est, quoniam supposuimus etiam rationem $AB : \Gamma A$ datam esse [prop. VIII]. est autem $\Gamma A = KB$ [I, 35]. quare etiam ratio $KB : \Gamma H$ data est. itaque etiam ratio $Z\Gamma : \Gamma K$ data est [VI, 1; def. 2]. uerum ratio $Z\Gamma : \Gamma B$ data est. itaque etiam ratio $B\Gamma : \Gamma K$ data est [prop. VIII]. et quoniam $\angle Z\Gamma B$ datus est, etiam qui deinceps positus est $\angle B\Gamma K$ datus erit [I, 13; prop. IV]. uerum etiam $\angle B\Gamma A$ datus est. quare etiam qui relinquitur $\angle A\Gamma K$ datus est [prop. IV]. sed etiam $\angle A\Gamma K$ datus est; nam aequalis est angulo $K\Gamma B$ [I, 29]. itaque reliquus $\angle \Gamma A K$ datus est [I, 32; propp. III, IV]. ergo $\triangle A\Gamma K$ specie datus est [prop. XL]. itaque ratio $A\Gamma : \Gamma K$ data est [def. 3]. uerum ratio $K\Gamma : B\Gamma$ data est. itaque etiam ratio $A\Gamma : B\Gamma$ data est [prop. VIII]. et datus est $\angle A\Gamma B$. ergo parallelogrammum ΓA datum est specie [I, 34; def. 3].

LXII.

Si duae rectae inter se rationem habent datam et in altera describitur figura specie data, in altera autem spatium parallelogrammum in dato angulo, et figura

$\ddot{\alpha}\rho\alpha]$ ὡστε καὶ λοιπή b. 15. ἐστι] ἐστιν P, om. v. $A\Gamma K$] $A\Gamma\Gamma$ Vat., $\Gamma K A$ b. 16. $A\Gamma$] ΓA b. 17. $K\Gamma$] ΓK Vat. 18. καὶ (pr.) — δοθεῖσ] om. b. $A\Gamma$] A in ras. v. 19. $\Delta\Gamma B$ P. 20. παραλληλόγραμμον] om. b. 23. τῷ εἰδει] om. b. 25. ξει v. πρὸς τῷ] om. Vat., supra add. m. 2.

τὸ παραλληλόγραμμον λόγον δεδομένου, δέδοται παραλληλόγραμμον τῷ εἶδει.

δύο γὰρ εὐθεῖαι αἱ *AB*, *ΓΔ* πρὸς ἀλλήλας λόγον ἔχετωσαν δεδομένου, καὶ ἀναγεγράφθω ἀπὸ μὲν τῆς 5 *AB* δεδομένου τῷ εἶδει εἶδος τὸ *AEB*, ἀπὸ δὲ τῆς *ΓΔ* παραλληλόγραμμον τὸ *ΔΖ* ἐν δεδομένῃ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ τῶν *ZΓΔ*, λόγος δὲ ἔστω τοῦ *EB* εἶδονς πρὸς τὸ *ZΔ* παραλληλόγραμμον δοθεῖς· λέγω, διτὶ δέδοται τὸ *ΔΖ* παραλληλόγραμμον τῷ εἶδει.

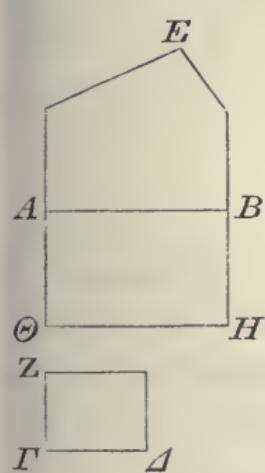
10 ἀναγεγράφθω γὰρ ἀπὸ τῆς *AB* τῷ *ΔΖ* ὅμοιον καὶ δμοίως κείμενον παραλληλόγραμμον τὸ *AH*. ἐπεὶ λόγος ἔστι τῆς *AB* πρὸς τὴν *ΓΔ* δοθεῖς, καὶ ἀναγέγραπται ἀπὸ τῶν *AB*, *ΓΔ* ὅμοια καὶ δμοίως κείμενα εὐθύγραμμα τὰ *AH*, *ZΔ*, λόγος ἄρα ἔστι τοῦ *AH* πρὸς 15 τὸ *ZΔ* δοθεῖς. τοῦ δὲ *ZΔ* πρὸς τὸ *EB* λόγος ἔστι δοθεῖς. καὶ τοῦ *EB* ἄρα πρὸς τὸ *AH* λόγος ἔστι δοθεῖς. καὶ ἔστι δοθεῖσα ἡ ὑπὸ τῶν *BAΘ* γωνία· ἵση γάρ ἔστι τῇ ὑπὸ *ZΓΔ*. ἐπεὶ οὖν δεδομένου τῷ εἶδει εἶδονς τοῦ *EB* παρὰ μίαν τῶν πλευρῶν τὴν *AB* 20 παραβέβληται τὸ *AH* ἐν δεδομένῃ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ τῶν *ΘAB* καὶ λόγος ἔστι τοῦ *EB* εἶδονς πρὸς τὸ *AH* παραλληλόγραμμον δοθεῖς, δέδοται ἄρα τὸ *AH* τῷ εἶδει. καὶ ἔστιν ὅμοιον τῷ *ZΔ*. δέδοται ἄρα καὶ τὸ *ZΔ* τῷ εἶδει.

5. τῷ εἶδει] ομ. b. *AEB*] *EB* b. 7. τῶν] τήν b. 8. δοθεῖς — 9. παραλληλόγραμμον] ομ. b. 10. *ZΔ* b. δμοιόν τε Vat. καὶ δμοίως κείμενον] ομ. b. 11. ἐπεὶ οὖν Vat.b.
14. ἔστι] ομ. b. 15. *EB*] *BA* b. 16. καὶ — 17. δοθεῖς] ομ. b. 17. τῶν] τῆς b. 18. τήν *ZΓΔ* b. τῷ εἶδει] ομ. b. 19. *EB*] *EAB* b. *AB*] *AB* χωρίον b. 20. τῶν] τῆς b. 22. δοθεῖς] δοθεῖσα b.

ad parallelogrammum rationem habet datam, parallelogrammum datum est specie.

nam duae rectae $AB, \Gamma\Delta$ inter se rationem habeant datam, et describatur in AB figura specie data AEB , in $\Gamma\Delta$ autem parallelogrammum $Z\Delta$ in dato angulo $Z\Gamma\Delta$, et ratio figurae EB ad parallelogrammum $Z\Delta$ data sit. dico, parallelogrammum $Z\Delta$ datum esse specie.

describatur enim in AB parallelogrammo $Z\Delta$ simile et similiter positum parallelogrammum AH [VI, 18].

quoniam ratio $AB : \Gamma\Delta$ data est et in $AB, \Gamma\Delta$ descriptae sunt similes et similiter positae figurae rectilineae $AH, Z\Delta$, ratio $AH : Z\Delta$ data erit [prop. L]. uerum ratio $Z\Delta : EB$ data est. quare etiam ratio $EB : AH$ data est [prop. VIII]. et $\angle BAG$ datus est; nam aequalis est angulo $Z\Gamma\Delta$ [VI def. 1]. iam quoniam lateri AB figurae specie datae EB adplicatum est AH in dato angulo θAB et ratio figurae EB ad parallelogrammum AH data est, AH datum est specie [prop. LXI]. et simile est parallelogrammo $Z\Delta$. ergo etiam $Z\Delta$ datum est specie [def. 3].

ξγ'.

'Εὰν τρίγωνον τῷ εἶδει δεδομένον ἦ, τὸ ἀπὸ ἐκάστης τῶν πλευρῶν αὐτοῦ πρὸς τὸ τρίγωνον λόγον ἔξει δεδομένον.

5   ἔστω τρίγωνον δεδομένον τῷ εἶδει τὸ *ABΓ*, καὶ ἀναγεγράφθω ἀπὸ ἐκάστης τῶν πλευρῶν αὐτοῦ τετράγωνα τὰ *EB*, *ΓΔ*, *ΓΖ*· λέγω, ὅτι ἐκαστον τῶν *EB*, *ΓΔ*, *ΓΖ* πρὸς τὸ *ABΓ* τρίγωνον λόγον ἔξει δεδομένον.
 ἐπεὶ γὰρ ἀπὸ τῆς αὐτῆς εὐθείας τῆς *BΓ* εὐθύ-

10 γραμμα δεδομένα τῷ εἶδει ἀναγέγραπται, ἢ ἔτυχεν, τὰ *ABΓ*, *ΓΔ*, λόγος ἄρα τοῦ *ABΓ* πρὸς τὸ *ΓΔ* δοθεῖσ.
 διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἐκατέρου τῶν *EB*, *ΖΓ* πρὸς τὸ *ABΓ* τρίγωνον λόγος ἔστι δοθεῖσ.

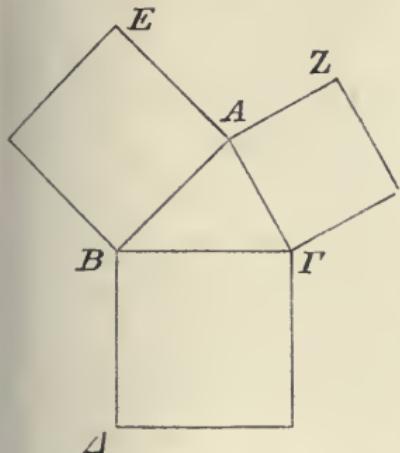
ξδ'.

15   'Εὰν τρίγωνον ἀμβλεῖαν ἔχῃ γωνίαν δεδομένην, φῶ μεῖζον δύναται ἡ τὴν ἀμβλεῖαν γωνίαν ὑποτείνουσα πλευρὰ τῶν τὴν ἀμβλεῖαν γωνίαν περιεχουσῶν πλευρῶν, ἐκεῖνο τὸ χωρίον πρὸς τὸ τρίγωνον λόγον ἔξει δεδομένον.
 20   ἔστω τρίγωνον ἀμβλυγώνιον τὸ *ABΓ* ἀμβλεῖαν γωνίαν ἔχον τὴν ὑπὸ τῶν *ABΓ* δεδομένην, καὶ διήχθω ἐπ' εὐθείας τῆς *BΓ* εὐθεία ἡ *ΓΔ*, καὶ ἥχθω ἀπὸ τοῦ *A* ἐπὶ τὴν *ΓΔ* κάθετος ἡ *ΑΔ*· λέγω, ὅτι, φῶ μεῖζόν ἔστι

3. τῶν πλευρῶν] τῆς πλευρᾶς b. Post αὐτοῦ add. τετράγωνον Vat. v. 5. δεδομένον τῷ εἶδει] om. b. 6. τετράγωνα] comp. Vat. 8. *ΓΔ*] *ΔΓ* b. *ABΓ*] *Γ* add. m. 2 Vat. ἔξει] ἔχει b. 9. ἀπό] om. b. 10. εἶδει ἔτυχεν ἀναγέγραπται τάξ (ἢ om.) b. ἔτυχε Vat. 11. *ABΓ* (alt.)] *ΓΔ* b. τό] om. P. *ΓΔ*] *ΓΑΒ* τρίγωνον (comp.) b. 16. ὑποτείνουσα] -αν ν, del. ν m. 2. 21. γωνίαν ἔχον] P, -ον corr.

LXIII.

Si triangulus specie datus est, quadrata in singulis lateribus eius constructa ad triangulum rationem habebunt datam.

sit triangulus specie datus $AB\Gamma$, et construantur in singulis lateribus eius quadrata $EB, \Gamma\Delta, \Gamma Z$. dico, unumquodque quadratum $EB, \Gamma\Delta, \Gamma Z$ ad triangulum $AB\Gamma$ rationem habere datam.

nam quoniam in eadem recta $B\Gamma$ quaelibet figurae rectilineae specie datae $AB\Gamma, \Gamma\Delta$ descriptae sunt, ratio $AB\Gamma : \Gamma\Delta$ data erit [prop. XLIX]. eadem de causa etiam ratio utriusque quadrati $EB, Z\Gamma$ ad triangulum $AB\Gamma$ data est.

LXIV.

Si triangulus obtusum angulum datum habet, spatium, quo quadratum lateris sub obtuso angulo subtendentis maius est quadratis laterum obtusum angulum comprehendentium, ad triangulum rationem habebit datam.

sit triangulus obtusiangulus $AB\Gamma$ obtusum angulum $AB\Gamma$ habens datum, et producatur in directum recta $B\Gamma$, ut fiat $B\Delta$, et ducatur ab A ad $\Gamma\Delta$ per-

ex $\omega\nu$ m. 1; $\xi\chi\nu$ Vat. et corr. ex $\xi\chi\nu$ m. 2 v; $\xi\chi\nu$ $\gamma\nu\ni\alpha\nu$ b. $\tau\tilde{\alpha}\nu$] $\tau\tilde{\iota}\nu$ (comp.) Vat., del. m. 2. 23. ϕ] om. b.

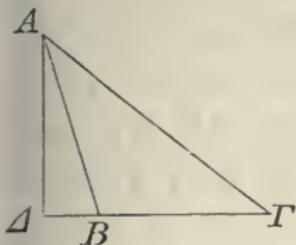
τὸ ἀπὸ τῆς ΑΓ τῶν ἀπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ, τουτέστι τὸ
δὶς ὑπὸ τῶν ΔΒ, ΒΓ, ἐκεῖνο τὸ χωρίον πρὸς τὸ ΑΒΓ
τριγώνου λόγον ἔχει δεδομένον.

ἐπεὶ γὰρ δοθεῖσά ἔστιν ἡ ὑπὸ ΑΒΓ, καὶ ἡ ὑπὸ
5 τῶν ΑΒΔ δοθεῖσά ἔστιν. ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ τῶν
ΑΔΒ δοθεῖσα. καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ τῶν ΔΑΒ δο-
θεῖσά ἔστιν. δέδοται ἄρα τὸ ΔΑΒ τριγώνον τῷ εἰδει·
λόγος ἄρα τῆς ΑΔ πρὸς τὴν ΔΒ δοθείσ. καὶ ἔστιν
ώς ἡ ΑΔ πρὸς τὴν ΔΒ, οὕτως τὸ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΒΓ
10 πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν ΔΒ, ΒΓ· ὥστε καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν
ΔΑ, ΒΓ πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν ΔΒ, ΒΓ λόγος ἔστι δοθεῖσ.
καὶ τοῦ δὶς ὑπὸ τῶν ΔΒ, ΒΓ ἄρα πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν
ΑΔ, ΒΓ λόγος ἔστι δοθείσ. ἀλλὰ τοῦ ὑπὸ τῶν ΔΑ,
ΒΓ πρὸς τὸ ΑΒΓ τριγώνον λόγος ἔστι δοθείσ. καὶ
15 τοῦ δὶς ὑπὸ τῶν ΔΒΓ ἄρα πρὸς τὸ ΑΒΓ τριγώνον
λόγος ἔστι δοθείσ. καὶ ἔστι τὸ δὶς ὑπὸ τῶν ΔΒ, ΒΓ,
φῶ μετέξον ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς ΑΓ τῶν ἀπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ·
ἐκεῖνο ἄρα τὸ χωρίον πρὸς τὸ ΑΒΓ τριγώνον λόγον
ἔχει δεδομένον.

'Εὰν τριγώνον δέξεταιν ἔχη γωνίαν δεδομένην, ὁ
ἔλασσον δύναται ἡ τὴν δέξεταιν γωνίαν ὑποτείνουσα

2. τῶν] τῆς b. ΔΒ, ΒΓ] ΓΒΑ b. ΑΒΓ] ΑΓ b. 3.
ἔχει] ἔχει b. 4. ἡ ὑπὸ τῶν ΑΒΓ γωνία b. καὶ] καὶ ἡ
ἔφεξῆς ἄρα b. 5. τῶν (utrumque)] τῆς b. ἔστιν v. 6.
ΑΔ, ΔΒ P (ΑΔ in fine, ΔΒ init. lin.) Vat.; ΑΔΒ Vat. m. 2.
καὶ] om. Vat. 8. ΑΔ] ΒΔ b. ΔΒ] ΔΑ b. Post δο-
θείσ add. ἔστιν P. ἔστιν] om. b. 10. τοῦ] τό b. τῶν (alt.)]
om. Vat., add. m. 2. 11. ΔΒ, ΒΓ] ΑΒΓ b. 12. καὶ]
ὥστε καὶ b. τοῦ] τό b. ΔΒ] ΔΑ b. ἄρα] om. b. τό]
τὸ δὶς b. 13. ΑΔ] ΔΑ b. ΒΓ] Γ om. b. λόγος — 14.
ΒΓ] om. b. 13. ΔΑ] ΑΔ v. 15. ΔΒΓ] ΔΑ, ΒΓ b.

pendicularis $\angle A\Delta$. dico, spatium, quo quadratum rectae $A\Gamma$ maius est quadratis rectarum AB, BG , h. e. duplum rectangulum rectis AB, BG comprehensum ad triangulum $AB\Gamma$ rationem habere datam.

nam quoniam datus est $\angle A\Gamma B$, etiam $\angle A\Delta B$ datus est [I, 13; prop. IV]. uerum etiam $\angle A\Delta B$ datus est. itaque etiam reliquus $\angle \Delta AB$ datus est [I, 32; propp. III, IV]. quare $\triangle \Delta AB$ datus est specie [prop. XL]. ergo ratio $\Delta\Delta : \Delta B$ data est [def. 3]. et est

$$\Delta\Delta : \Delta B = \Delta\Delta \times BG : \Delta B \times BG \quad [\text{VI, 1}].$$

itaque etiam ratio $\Delta\Delta \times BG : \Delta B \times BG$ data est [def. 2]. quare etiam ratio $2\Delta B \times BG : \Delta\Delta \times BG$ data est [prop. VIII]. uerum ratio $\Delta\Delta \times BG : \triangle ABG$ data est [I, 41]. itaque etiam ratio $2\Delta B \times BG : \triangle ABG$ data est [prop. VIII]. et duplum rectangulum rectis AB, BG comprehensum est spatium, quo quadratum rectae $A\Gamma$ maius est quadratis rectarum AB, BG [II, 12]. ergo illud spatium ad $\triangle ABG$ rationem habet datam.

LXV.

Si triangulus acutum angulum datum habet, spatium, quo quadratum lateris sub acuto angulo subtendentis

16. ἔστι] om. b. 17. φ] ὁν b. τῶν (alt.)]
 $\tauῆς$ b. Post BG add. b: δ ἄρα μείζον ἔσται τὸ ἀπὸ τῶν
 $A\Gamma$ τῆς ἀπὸ τῶν AB, BG . 18. ἄρα] om. b. $AB\Gamma$]
 om. b. 21. φ] ως b. 22. ἔλαττον in ras. 4 litt. m. 2 v.
 $\deltaύνηται$ b.

πλευρὰ τῶν τὴν δέξεῖαν γωνίαν περιεχουσῶν πλευρῶν,
ἐκεῖνο τὸ χωρίον πρὸς τὸ τρίγωνον λόγον ἔχει δεδομένον.

ἔστω τρίγωνον δέξυγώνιον τὸ *ABΓ*, δέξεῖαν ἔχον
γωνίαν δεδομένην τὴν ὑπὸ τῶν *ABΓ*, καὶ ἥχθω ἀπὸ
5 τοῦ *A* ἐπὶ τὴν *BΓ* κάθετος ἡ *AΔ*. λέγω, ὅτι, φῶτος
σύν εἶτι τὸ ἀπὸ τῆς *AG* τῶν ἀπὸ τῶν *AB, BG*, τουτό⁵
εἶτι τὸ δὶς ὑπὸ τῶν *GB, BD* πρὸς τὸ *ABΓ* τρίγωνον
λόγον ἔχει δεδομένον.

ἐπεὶ γὰρ δοθεῖσά ἔστιν ἡ ὑπὸ τῶν *ABΔ* γωνία,
10 ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ τῶν *AΔB* δοθεῖσα, καὶ λοιπὴ ἄρα
ἡ ὑπὸ τῶν *BAD* ἔστι δοθεῖσα· δέδοται ἄρα τὸ *ABΔ*
τρίγωνον τῷ εἰδεῖ· λόγος ἄρα τῆς *BD* πρὸς τὴν *ΔA*
δοθεῖσ· ὥστε καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν *GBΔ* πρὸς τὸ ὑπὸ¹⁰
τῶν *GB, AΔ* λόγος ἔστι δοθεῖσ· καὶ τοῦ δὶς ὑπὸ τῶν
15 *GB, BD* ἄρα. ἀλλὰ τοῦ ὑπὸ τῶν *BΓ*, *AΔ* πρὸς τὸ
ABΓ λόγος ἔστι δοθεῖσ· καὶ τοῦ δὶς ὑπὸ τῶν *GB, BD*
ἄρα πρὸς τὸ *ABΓ* τρίγωνον λόγος ἔστι δοθεῖσ. καὶ
ἔστι τὸ δὶς ὑπὸ τῶν *GB, BD*, φῶτος σύν ἔστι τὸ ἀπὸ¹⁵
τῆς *AG* τῶν ἀπὸ τῶν *AB, BG*. φῶτος ἄρα σύν ἔστι¹⁵
20 τὸ ἀπὸ τῆς *AG* τῶν ἀπὸ τῶν *AB, BG*, ἐκεῖνο τὸ
χωρίον πρὸς τὸ *ABΓ* τρίγωνον λόγον ἔχει δεδομένον.

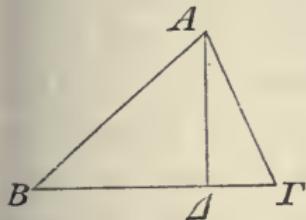
ξε'.

'Εὰν τρίγωνον δεδομένην ἔχῃ γωνίαν, τὸ ὑπὸ τῶν
τὴν δεδομένην γωνίαν περιεχουσῶν εὐθειῶν δροθο-
25 γώνιον πρὸς τὸ τρίγωνον λόγον ἔχει δεδομένον.

1. τῶν]	τῶν ὑπὸ τῶν b.	5. Ἐλαττον Vat.	6. ἔστι]
δύναται v.	τοντέστι]	om. b.	9. <i>ABΔ</i>] <i>AΔB</i> v.
καὶ (alt.)]	om. Vat.	11. <i>ABΔ</i>] <i>ABΓ</i> v.	10. Post δοθεῖσ
add.	καὶ ἔστιν ὡς ἡ <i>BΔ</i> πρὸς <i>ΔA</i> , οὗτως τὸ ὑπὸ <i>GB, BD</i> πρὸς	13. Post δοθεῖσ	
τὸ ὑπὸ <i>GB, AΔ</i> v;	τοῦ τό b.	<i>ΓΒΔ</i>]	
14. τοῦ]	τό b.	15. <i>BD</i>] <i>AΔ</i> b.	ἄρα]
ἔστι δοθεῖσ b.	16. <i>ABΓ</i> τρίγωνον b.	τοῦ τό b.	λόγος
τρίγωνον]	om. Vat., add. m. 2.	18. ὑπό]	δ ὑπό P.
			φῶτος

minus est quadratis laterum acutum angulum comprehendentium, ad triangulum rationem habebit datam.

sit triangulus acutiangulus $AB\Gamma$ acutum habens angulum datum $AB\Gamma$, et ducatur ab A ad $B\Gamma$ perpendicularis AA' . dico, spatium, quo quadratum rectae AG minus est quadratis rectarum AB, BG , h. e. duplum rectangulum rectis $\Gamma B, BA'$ comprehensum ad $\triangle AB\Gamma$ rationem habere datam.

nam quoniam $\angle ABA'$ datus est et etiam $\angle AA'B$ datus est, etiam reliquus $\angle BAA'$ datus erit [I, 32; prop. IV]. quare $\triangle ABA'$ datus est specie [prop. XL]. ergo ratio $BAA' : AA'$ data est [def. 3]. itaque etiam ratio $\Gamma B \times BAA' : \Gamma B \times AA'$ data est [VI, 1; def. 2]. quare etiam ratio $2\Gamma B \times BAA' : \Gamma B \times AA'$ data est [prop. VIII]. uerum ratio $B\Gamma \times AA' : \triangle AB\Gamma$ data est [I, 41]. itaque etiam ratio $2\Gamma B \times BAA' : \triangle AB\Gamma$ data est [prop. VIII]. et duplum rectangulum rectis $\Gamma B, BA'$ comprehensum est spatium, quo quadratum rectae AG minus est quadratis rectarum AB, BG [II, 13]. ergo spatium, quo quadratum rectae AG minus est quadratis rectarum AB, BG , ad $\triangle AB\Gamma$ rationem habet datam.

LXVI.

Si triangulus datum habet angulum, rectangulum comprehensum rectis datum angulum comprehendentibus ad triangulum rationem habet datam.

ως b. ἔλαττον in ras. m. 2 v, item lin. 19. 19. ἔλασσον]
παράλληλον Vat., del. et supra scr. ἔλαττον m. 2. ἔστιν v.
24. δρυθογώνιον] om. b.

ἔστω τρίγωνον τὸ *ABG* δεδομένην ἔχον γωνίαν τὴν πρὸς τῷ *A* λέγω, ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν *BAG* πρὸς τὸ *ABG* τρίγωνον λόγον ἔχει δεδομένον.

ἢχθω γὰρ ἀπὸ τοῦ *B* ἐπὶ τὴν *AG* κάθετος ἡ *BD*.
 5 ἐπεὶ οὖν δοθεῖσά ἔστιν ἡ ὑπὸ τῶν *BAG* γωνία, ἔστι
 δὲ καὶ ἡ ὑπὸ τῶν *ADB* γωνία δοθεῖσα, καὶ λοιπὴ
 ἄρα ἡ ὑπὸ *ABD* γωνία δέδοται· δέδοται ἄρα τὸ *ABD*
 τρίγωνον τῷ εἰδει. λόγος ἄρα ἔστι τῆς *AB* πρὸς τὴν
BΔ δοθείσ. ὡς δὲ ἡ *AB* πρὸς *BΔ*, οὕτως τὸ ὑπὸ¹
 10 τῶν *BAG* πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν *BΔ*, *AG*. ὥστε καὶ τοῦ
 ὑπὸ τῶν *BAG* πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν *BΔ*, *AG* λόγος ἔστι
 δοθείσ. τοῦ δὲ ὑπὸ τῶν *AG*, *BΔ* πρὸς τὸ *ABG* τρί-
 γωνον λόγος ἔστι δοθείσ· καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν *BAG* ἄρα
 πρὸς τὸ *ABG* τρίγωνον λόγος ἔστι δοθείσ.

15

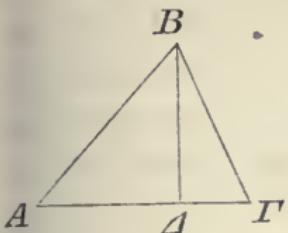
ξξ'.

Ἐὰν τρίγωνον δεδομένην ἔχῃ γωνίαν, ὃ μεῖζον
 δύνανται αἱ τὴν δεδομένην γωνίαν περιέχουσαι πλευραὶ
 ὡς μία τοῦ ἀπὸ τῆς λοιπῆς, ἐκεῖνο τὸ χωρίον πρὸς τὸ
 τρίγωνον λόγον ἔξει δεδομένον.
 20 ἔστω τρίγωνον τὸ *ABG* δεδομένην ἔχον γωνίαν
 τὴν ὑπὸ τῶν *BAG* λέγω, ὅτι, ὃ μεῖζόν ἔστι τὸ ἀπὸ
 συναμφοτέρου τῆς *BAG* τοῦ ἀπὸ τῆς *BΓ*, ἐκεῖνο τὸ
 χωρίον πρὸς τὸ *ABG* τρίγωνον λόγον ἔχει δεδομένον.

διήχθω γὰρ ἐπ' εὐθείας τῆς *AB* εὐθεῖα ἡ *AD*,
 25 καὶ κείσθω τῇ *AG* ἵση ἡ *AD*, καὶ ἐπιξευχθεῖσα ἡ *ΔΓ*
 διήχθω ἐπὶ τὸ *E*, καὶ ἢχθω διὰ τοῦ *B* τῇ *AG* παρ-

1. ἔχον] -ον corr. ex -ων m. 2 v. 2. πρὸς τῷ *A*] ὑπὸ²
 τῶν *BAG* b. τῷ] τό P. 3. *ABG* τρίγωνον] ὑπὸ τῶν
ABG b. ἔχει] om. b. 7. γωνία δέδοται] ἔστι δοθεῖσα b.

sit triangulus $AB\Gamma$ datum habens angulum ad A positum. dico, rectangulum comprehensum rectis BA , $A\Gamma$ ad $\triangle AB\Gamma$ rationem habere datam.

ducatur enim a B ad $A\Gamma$ perpendicularis $B\Delta$. iam quoniam datus est $\angle BAG$ et etiam $\angle A\Delta B$ datus, etiam reliquus $\angle ABA$ datus erit [I, 32; prop. III, IV]. itaque $\triangle ABA$ datus est specie [prop. XL]. quare ratio $AB : B\Delta$ data est [def. 3]. uerum

$AB : B\Delta = BA \times A\Gamma : B\Delta \times A\Gamma$ [VI, 1]. itaque ratio $BA \times A\Gamma : B\Delta \times A\Gamma$ data est [def. 2]. sed ratio $A\Gamma \times B\Delta : \triangle AB\Gamma$ data est [I, 41]. ergo etiam ratio $BA \times A\Gamma : \triangle AB\Gamma$ data est [prop. VIII].

LXVII.

Si triangulus datum habet angulum, spatium, quo quadratum summae laterum datum angulum comprehendentium maius est quadrato reliqui, ad triangulum rationem habebit datam.

sit triangulus $AB\Gamma$ datum habens angulum BAG . dico, spatium, quo quadratum summae laterum BA , $A\Gamma$ maius est quadrato lateris $B\Gamma$, ad $\triangle AB\Gamma$ rationem habere datam.

producatur enim in directum AB , ut fiat $A\Delta$, et ponatur $A\Delta = A\Gamma$, et ducta $\Delta\Gamma$ producatur ad E , et ducatur per B rectae $A\Gamma$ parallela BE . et quoniam

8. ἐστι] om. v. 9. πρός — p. 126, 9. δεδομένον] om. b. 10. BAG] $B\Delta\Gamma$ P. 21. τῶν] om. v. 26. τῇ $A\Gamma$] supra add. m. 2 v.

άλληλος ἡ ΒΕ. καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ ΑΔ τῇ ΑΓ, ἵση ἄρα ἔστιν καὶ ἡ ΔΒ τῇ ΒΕ. καὶ διῆκται τις ἡ ΒΓ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΔΓΕ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΒΓ ἵσου ἔστιν τῷ ἀπὸ τῆς ΒΔ. ἵση δὲ ἡ ΔΑ τῇ ΑΓ· τὸ ἄρα 5 ἀπὸ συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ ἵσου ἔστιν τῷ ὑπὸ τῶν ΔΓΕ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΒΓ· ὥστε τὸ ἀπὸ συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ τοῦ ἀπὸ τῆς ΒΓ μεῖζόν ἔστι τῷ ὑπὸ τῶν ΔΓΕ.

λέγω δή, ὅτι τοῦ ὑπὸ τῶν ΔΓΕ πρὸς τὸ ΑΒΓ 10 τριγώνου λόγος ἔστιν δοθεῖς.

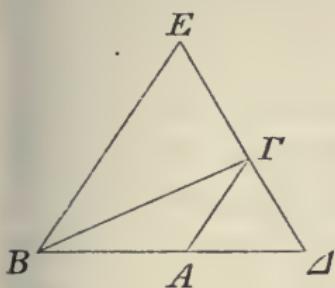
ἐπεὶ γὰρ δοθεῖσά ἔστιν ἡ ὑπὸ τῶν ΒΑΓ γωνία, καὶ ἡ ἐφεξῆς ἄρα ἡ ὑπὸ τῶν ΔΑΓ ἔστι δοθεῖσα. ἔστι δὲ καὶ ἐκατέρα τῶν ὑπὸ τῶν ΑΔΓ, ΔΓΑ δοθεῖσα· 15 ἡμίσειαι γάρ εἰσι τῆς ὑπὸ τῶν ΒΑΓ· [δέδοται γὰρ ἡ ὑπὸ ΒΑΓ·] δέδοται ἄρα τὸ ΔΑΓ τριγώνου τῷ εἰδει· λόγος ἄρα ἔστιν τῆς ΔΑ πρὸς τὴν ΔΓ δοθεῖς· ὥστε καὶ τοῦ ἀπὸ τῆς ΑΔ πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΔΓ λόγος ἔστι δοθεῖς. καὶ ἐπεὶ ὡς ἡ ΒΑ πρὸς τὴν ΑΔ, οὕτως ἡ ΕΓ πρὸς τὴν ΓΔ, ἀλλ' ὡς μὲν ἡ ΒΑ πρὸς ΑΔ, οὕτως 20 τὸ ὑπὸ ΒΑ, ΑΔ πρὸς τὸ ἀπὸ ΑΔ, ὡς δὲ ἡ ΕΓ πρὸς ΓΔ, οὕτως τὸ ὑπὸ τῶν ΕΓ, ΓΔ πρὸς τὸ ἀπὸ ΓΔ, καὶ ὡς ἄρα τὸ ὑπὸ τῶν ΒΑ, ΑΔ πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΔΑ, οὕτως τὸ ὑπὸ τῶν ΕΓΔ πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΓΔ· καὶ 25 ἐναλλάξ, ὡς ἄρα τὸ ὑπὸ τῶν ΒΑΔ πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν ΕΓΔ, οὕτως τὸ ἀπὸ τῆς ΑΔ πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΔΓ. λόγος δὲ τοῦ ἀπὸ τῆς ΑΔ πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΔΓ δοθεῖς· λόγος ἄρα καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν ΒΑΔ πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν ΕΓΔ δοθεῖς. ἵση δὲ ἡ ΔΑ τῇ ΑΓ· λόγος ἄρα

1. ἡ ΒΕ] mg. m. 1 P.

2. καὶ (pr.)] supra add. m. 2 v.

5. ἵσου — 6. ΔΓΕ] bis P. 12. ἔστιν v. ἔστιν v. 14. δέδοται γὰρ ἡ ὑπὸ ΒΑΓ] deleo. 27. λόγος — 28. δοθεῖς] om. v.

$A\Delta = A\Gamma$, erit etiam $\Delta B = BE$ [I, 29; VI, 4; V, 14]. et ducta est aliqua recta $B\Gamma$. itaque est

$$\Delta\Gamma \times GE + BG^2 = BA^2. \text{¹⁾}$$

uerum $\Delta A = A\Gamma$. quare

$$(BA + A\Gamma)^2$$

$$= \Delta\Gamma \times GE + BG^2.$$

itaque $(BA + A\Gamma)^2$ rectangulo $\Delta\Gamma \times GE$ maius est quam BG^2 .

iam dico, rationem $\Delta\Gamma \times GE : \Delta A B \Gamma$ datam esse.

nam quoniam $\angle BAG$ datus est, etiam qui deinceps positus est $\angle AA\Gamma$ datus erit [I, 13; prop. IV]. uerum etiam uterque angulus $A\Delta\Gamma$, $\Delta\Gamma A$ datus est; nam dimidii sunt anguli BAG [I, 32; I, 5]. itaque $\Delta A\Gamma$ datus est specie [prop. XL]. quare ratio $\Delta A : \Delta\Gamma$ data est [def. 3]. itaque etiam ratio $A\Delta^2 : \Delta\Gamma^2$ data est [prop. L]. et quoniam est $BA : A\Delta = EG : \Gamma\Delta$ [VI, 2], et $BA : A\Delta = BA \times A\Delta : A\Delta^2$ [VI, 1], et $EG : \Gamma\Delta = EG \times \Gamma\Delta : \Gamma\Delta^2$ [ib.], erit

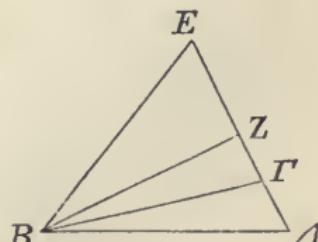
$$BA \times A\Delta : \Delta\Gamma^2 = EG \times \Gamma\Delta : \Gamma\Delta^2.$$

itaque permutando [V, 16] etiam

$$BA \times A\Delta : EG \times \Gamma\Delta = A\Delta^2 : \Delta\Gamma^2.$$

Fig. om. v.

1) Hoc sic fere demonstrat scho-liasta (u. schol. nr. 133): si $EZ = Z\Delta$, erit $\Delta\Gamma \times GE + GZ^2 = Z\Delta^2$ (II, 5). commune adiiciatur BZ^2 . ergo $\Delta\Gamma \times GE + GZ^2 + BZ^2 = Z\Delta^2 + BZ^2$. est autem $GZ^2 + BZ^2 = BG^2$, et $Z\Delta^2 + BZ^2 = BA^2$. itaque $\Delta\Gamma \times GE + BG^2 = BA^2$.

τοῦ ὑπὸ τῶν *BAG* πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν *EGL* δοθεῖσ.
 τοῦ δὲ ὑπὸ τῶν *BAG* πρὸς τὸ *ABG* τριγωνον λόγος
 ἐστὶ δοθεῖσ, διὰ τὸ δοθεῖσαν εἶναι τὴν ὑπὸ τῶν *BAG*
 καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν *AGE* ἄρα πρὸς τὸ *ABG* λόγος ἐστὶ⁵
 δοθεῖσ. καὶ ἐστι τὸ ὑπὸ *AGE*, φῶ μεῖζον ἐστι τὸ ἀπὸ⁶
 συναμφοτέρου τῆς *BAG* τοῦ ἀπὸ τῆς *BG*. φῶ ἄρα
 μεῖζον ἐστι τὸ ἀπὸ συναμφοτέρου τῆς *BAG* τοῦ ἀπὸ⁷
 τῆς *BG*, ἐκεῖνο τὸ χωρίον πρὸς τὸ τριγωνον λόγον
 ἔξει δεδομένον.

10

ξη'.

'Εὰν δύο ίσογώνια παραλληλόγραμμα πρὸς ἄλληλα
 λόγον ἔχῃ δεδομένον, καὶ μία πλευρὰ πρὸς μίαν πλευ-
 ρὰν λόγον ἔχῃ δεδομένον, καὶ ἡ λοιπὴ πλευρὰ πρὸς
 τὴν λοιπὴν πλευρὰν λόγον ἔξει δεδομένον.

15 δύο γὰρ ίσογώνια παραλληλόγραμμα τὰ *AB*, *GL*
 πρὸς ἄλληλα λόγον ἔχέτω δεδομένον, ἔχέτω δὲ καὶ μία
 πλευρὰ πρὸς μίαν πλευρὰν λόγον δεδομένον, καὶ ἔστω
 τῆς *BE* πρὸς τὴν *ZL* λόγος δοθεῖσ· λέγω, ὅτι καὶ
 τῆς *AE* πρὸς τὴν *ZG* λόγος ἐστὶ δοθεῖσ.

20 παραβεβλήσθω γὰρ παρὰ τὴν *EB* τῷ *GL* ίσοι
 παραλληλόγραμμον τὸ *EH*, καὶ κείσθω, ὥστε ἐπ' εὐ-
 θείας εἶναι τὴν *AE* τῇ *EΘ*· ἐπ' εὐθείας ἄρα ἐστὶ καὶ
 ἡ *KB* τῇ *BH*.

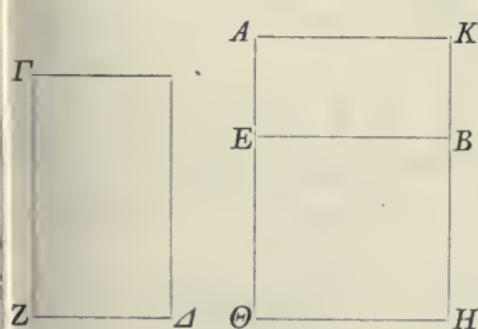
ἐπεὶ οὖν λόγος ἐστὶ τοῦ *AB* πρὸς τὸ *GL* δοθεῖσ

5. ὑπὸ τῶν v. Post μεῖζον hab. ἄρα punctis del. P. 9
 Sequuntur tres demonstr. aliae, u. app. 10. ξη'] ξξ' b, e
 sic deinceps. 11. παραλληλόγραμμα] τριγωνα v, corr. m. 2
 et sic lin. 15 et per propp. LXIX—LXXIV. πρὸς ἄλληλα
 om. Vat. 12. ἔχει v. 13. καὶ] om. b. 16. ἔχέτω (pr.)
 ἔχέτωσαν b. ἔχέτω (alt.) — 17. δεδομένον] om. b. 18
BE] *EB* b. Ante δοθεῖσ hab. ἐστὶ v, del. m. 2 (?). 19
ZG] *ΓΖ* b. 21. παραλληλόγραμμον] πρός Vat. 22. ἔπει

uerum ratio $A\Delta^2 : \Delta\Gamma^2$ data est. itaque etiam ratio $BA \times A\Delta : E\Gamma \times \Gamma\Delta$ data est [def. 2]. uerum $\Delta A = A\Gamma$. quare ratio $BA \times A\Gamma : E\Gamma \times \Gamma\Delta$ data est. sed ratio $BA \times A\Gamma : \Delta AB\Gamma$ data est, quia $\angle BAG$ datus est [prop. XLVI]. itaque etiam ratio $\Delta\Gamma \times GE : \Delta AB\Gamma$ data est [prop. VIII]. et $\Delta\Gamma \times GE$ est spatium, quo $(BA + A\Gamma)^2$ maius est quam $B\Gamma^2$. ergo spatium, quo $(BA + A\Gamma)^2$ maius est quam $B\Gamma^2$, ad triangulum rationem habebit datam.

LXVIII.

Si duo parallelogramma aequiangula inter se rationem habent datam, et unum latus ad unum latus rationem habet datam, etiam reliquum latus ad reliquum latus rationem habebit datam.

nam duo aequiangula parallelogramma $AB, \Gamma\Delta$ inter se rationem habeant datam, et habeat etiam unum latus ad unum latus rationem datam, et sit ratio $BE : Z\Delta$ data. dico, etiam rationem $AE : Z\Gamma$ datam esse.

adplacetur enim rectae EB parallelogrammum EH parallelogrammo $\Gamma\Delta$ aequale et ita ponatur, ut $AE, E\Theta$ in eadem recta sint [I, 45]. quare etiam KB, BH in eadem recta sunt [I, 29; I, 14].

iam quoniam ratio $AB : \Gamma\Delta$ data est, et $\Gamma\Delta = EH$,

---

— 23. $BH]$ om. b.   22. $\epsilon\sigma\tau\acute{e}\nu$ v.   24. $o\check{\nu}\nu]$ om. b. $\tau\acute{o}]$
 $\tau\acute{\eta}\nu$ b.

ἴσον δὲ τὸ ΓΔ τῷ EH, λόγος ἄρα τοῦ AB πρὸς τὸ EH δοθείσ· ὥστε καὶ τῆς AE πρὸς τὴν EΘ λόγος ἐστὶ δοθείσ. καὶ ἐπεὶ ἴσον ἐστὶ τὸ EH τῷ ΓΔ, ἐστι δὲ καὶ ἴσογώνιον, τῶν EH, ΓΔ ἄρα ἀντιπεπόνθασιν
 5 αἱ πλευραὶ αἱ περὶ τὰς ἴσας γωνίας· ἐστιν ἄρα ὡς ἡ EB πρὸς τὴν ZΔ, οὕτως ἡ ΓΖ πρὸς τὴν EΘ. λόγος δὲ τῆς EB πρὸς τὴν ZΔ δοθείσ· καὶ τῆς ΓΖ ἄρα πρὸς τὴν EΘ λόγος ἐστὶ δοθείσ. τῆς δὲ EΘ πρὸς τὴν AE λόγος ἐστὶ δοθείσ· καὶ τῆς AE ἄρα πρὸς
 10 τὴν ΓΖ λόγος ἐστὶ δοθείσ.

ξθ'.

'Εὰν δύο παραλληλόγραμμα δεδομένας ἔχῃ γωνίας καὶ λόγον πρὸς ἄλληλα ἔχῃ δεδομένον, καὶ μία πλευρὰ πρὸς μίαν πλευρὰν λόγον ἔχῃ δεδομένον, καὶ ἡ λοιπὴ
 15 πλευρὰ πρὸς τὴν λοιπὴν πλευρὰν λόγον ἔξει δεδομένον.

δύο γὰρ παραλληλόγραμμα τὰ AB, HE δεδομένας ἔχοντα γωνίας τὰς πρὸς τοῖς Δ, Z πρὸς ἄλληλα λόγον ἔχέτω δεδομένον, λόγος δὲ ἐστω τῆς ΔB πρὸς τὴν ZH δοθείσ· λέγω, ὅτι καὶ τῆς AΔ πρὸς τὴν EZ λόγος
 20 δέδοται.

εἰ μὲν οὖν ἴσογώνιόν ἐστι τὸ AB παραλληλόγραμμον τῷ EH παραλληλογράμμῳ, φανερόν.

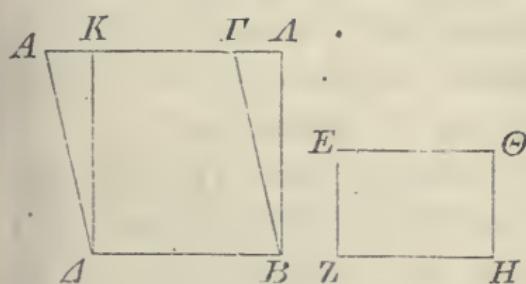
εἰ δὲ οὕτω, συνεστάτῳ πρὸς τῇ ΔB καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ Δ τῇ ὑπὸ τῶν EZH γωνίᾳ ἴση ἡ ὑπὸ τῶι

1. EH] EA b. τό (alt.)] om. v. 3. ἐστιν v. 6. ΓΖ
 ZΓ v, ΓΔ b. 7. καὶ — 8. ἐστὶ] λόγος ἄρα καὶ τῆς EΘ πρὸς τὴν ΓΖ b. 10. ZΓ v. Seq. demonstr. altera, u. app. 13
 καὶ (alt.) — 14. δεδομένον] bis Vat., alt. del. m. 1. 13. μία
 μίαν b. πλευρά] om. b. 14. ἔχει v. 14. ἔχῃ — 15. ἔξει
 om. β (non b). 16. παραλληλόγραμμα] corr. ex παραλληλ-

ratio $AB : EH$ data erit. itaque etiam ratio $AE : E\Theta$ data est [VI, 1; def. 2]. et quoniam EH parallelogrammo $\Gamma\Delta$ aequale est idemque aequiangulum, latera parallelogrammorum EH , $\Gamma\Delta$ aequales angulos comprehendentia in contraria proportione erunt [VI, 14]. quare $EB : Z\Delta = \Gamma Z : E\Theta$. uerum ratio $EB : Z\Delta$ data est. itaque etiam ratio $\Gamma Z : E\Theta$ data est [def. 2]. uerum ratio $E\Theta : AE$ data est. ergo etiam ratio $AE : \Gamma Z$ data est [prop. VIII].

LXIX.

Si duo parallelogramma datos habent angulos et rationem inter se habent datam, et unum latus ad unum latus rationem habet datam, etiam reliquum latus ad reliquum latus rationem habebit datam.

nam duo parallelogramma AB , EH datos habeant angulos ad Δ , ζ positos et inter se rationem habeant datam, ratio autem $AB : ZH$ sit

data. dico, etiam rationem $A\Delta : EZ$ datam esse.

iam si aequiangulum est parallelogrammum AB parallelogrammo EH , adparet [prop. LXVIII].

sin minus, construatur ad ΔB et punctum in ea positum Δ angulus $B\Delta K$ angulo EZH aequalis [I, 23],

m. 2 Vat. 17. $\tau\acute{a}s]$ om. b. $\pi\varrho\acute{o}s$ (alt.)] καὶ $\pi\varrho\acute{o}s$ v. 18.
 $\acute{e}χ\acute{e}tωσαν$ b. Post δεδομένον add. λόγος γάρ b. $\Delta B]$ AB b.
 20. δέδοται] ἔστι δοθεῖς b. 23. $\tau\bar{\eta}]$ $\tau\bar{\eta}\nu$ b. 24. $\tau\bar{\omega}\nu$ (pr.)]
 $\tau\bar{\eta}\varsigma$ b.

BΔK, καὶ συμπεπληρώσθω τὸ *ΔΔ* παραλληλόγραμμον. ἐπεὶ δοθεῖσά ἔστιν ἑκατέρα τῶν ὑπὸ *ΔΑΓ*, *ΑΚΔ*, καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ τῶν *ΑΔΚ* ἔστι δοθεῖσα· δέδοται ἄρα τὸ *ΑΔΚ* τρίγωνον τῷ εἶδει· λόγος ἄρα ἔστι τῆς *ΑΔ* πρὸς τὴν *ΔΚ* δοθεῖς. καὶ ἐπεὶ λόγος ἔστι τοῦ *ΔΓ* πρὸς τὸ *ΖΘ* δοθεῖς· ὑπόκειται γάρ· καὶ ἔστιν ἵσον τὸ *ΔΓ* τῷ *ΔΔ*, λόγος ἄρα καὶ τοῦ *ΔΔ* πρὸς τὸ *ΖΘ* δοθεῖς· καὶ ἔστιν ἴσογώνιον τὸ *ΔΔ* τῷ *ΖΘ*, καὶ λόγος ἔστι τοῦ *ΔΔ* πρὸς τὸ *ΕΗ* δοθεῖς, καὶ ἔστι τῆς *ΔΒ* 10 πρὸς τὴν *ΖΗ*· ὑπόκειται γάρ· λόγος ἄρα ἔστι καὶ τῆς *ΔΚ* πρὸς τὴν *ΕΖ* δοθεῖς. τῆς δὲ *ΔΚ* πρὸς τὴν *ΔΔ* λόγος ἔστι δοθεῖς· καὶ τῆς *ΔΔ* ἄρα πρὸς τὴν *ΕΖ* λόγος ἔστι δοθεῖς.

ο'.

15 Εὰν δύο παραλληλογράμμων περὶ ἵσας γωνίας ἢ περὶ ἀνίσους μέν, δεδομένας δέ, αἱ πλευραὶ πρὸς ἀλλήλας λόγον ἔχωσι δεδομένον, καὶ αὐτὰ τὰ παραλληλόγραμμα πρὸς ἀλλήλα λόγον ἔξει δεδομένον.

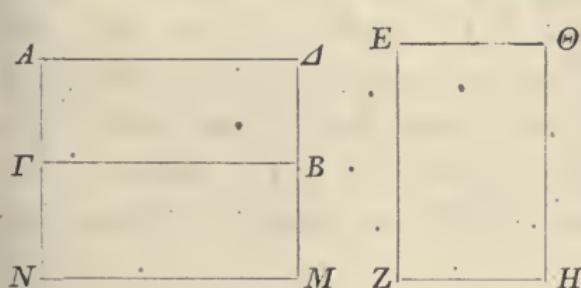
δύο γὰρ παραλληλογράμμων τῶν *AB*, *ΕΗ* περὶ 20 ἵσας γωνίας τὰς πρὸς τοὺς *Γ*, *Z* ἢ περὶ ἀνίσους μέν, δεδομένας δέ, αἱ πλευραὶ πρὸς ἀλλήλας λόγον ἔχέτωσαν δεδομένον, τοντέστι λόγος ἔστω τῆς μὲν *ΑΓ* πρὸς τὴν *ΕΖ* δοθεῖς; τῆς δὲ *ΒΓ* πρὸς τὴν *ΖΗ*· λέγω, ὅτι καὶ τοῦ *ΓΔ* πρὸς τὸ *ΖΘ* λόγος ἔστι δοθεῖς.

1. <i>BAK</i> b.	συμπληρώσθω P.	2. καὶ ἐπεί Pv.	ὑπὸ
<i>τὴν AΔ</i> , <i>KΔB</i> b.	3. τῶν τὴν b.	ἔστιν v.	4. τό]
corr. ex τῷ m. 2 v.	5. <i>ΔΓ</i>] <i>AΓ</i> P.	6. ὑπόκειται — 8.	
δοθεῖς] om. b.	7. καὶ] om. Vat.	8. ᔣστιν] om. b.	9.
<i>ΔΔ</i>] <i>B</i> b.	τό] <i>τὴν</i> b.	<i>ΕΗ</i>] <i>ZΗ</i> b.	καὶ — 10. γάρ]
om. b.	9. <i>ΔΒ</i>] <i>BΔ</i> v.	11. <i>ΔΔ</i>] <i>AΔ</i> v.	19. παραλληλο-
γράμμων] corr. ex παραλλήλων m. 2 Vat.			γράμμων] EΘH b.

et expleatur parallelogrammum $\Delta\Delta$. quoniam uterque angulus $\Delta\Delta\Gamma, \Delta\Delta K$ datus est [I, 29; prop. IV], etiam reliquus $\angle \Delta\Delta K$ datus erit [I, 32; prop. III, IV]. itaque $\triangle \Delta\Delta K$ datus est specie [prop. XL]. quare ratio $\Delta\Delta : \Delta K$ data est [def. 3]. et quoniam ratio $\Delta\Gamma : Z\Theta$ data est (hoc enim supposuimus), et est $\Delta\Gamma = \Delta\Delta$ [I, 35], etiam ratio $\Delta\Delta : Z\Theta$ data erit. et $\Delta\Delta$ aequiangulum est parallelogrammo $Z\Theta$, et ratio $\Delta\Delta : EH$ data est itemque ratio $\Delta B : ZH$ (hoc enim supposuimus). quare etiam ratio $\Delta K : EZ$ data erit [prop. LXVIII]. uerum ratio $\Delta K : \Delta\Delta$ data est. ergo ratio $\Delta\Delta : EZ$ data est [prop. VIII].

LXX.

Si in duobus parallelogrammis latera angulos aut aequales aut inaequales, sed datos, comprehendentia inter se rationem habent datam, etiam ipsa parallelogramma inter se rationem habebunt datam.

nam in duobus parallelogrammis AB, EH latera angulos ad Γ, Z positos comprehendentia aut aequales aut inaequales,

sed datos, inter se rationem habeant datam, h. e. data sit ratio $\Delta\Gamma : EZ$ itemque ratio $B\Gamma : ZH$. dico, etiam rationem $\Gamma\Delta : Z\Theta$ datam esse.

Figg. codd: corruptae sunt.

20. Z, Γ v. $\eta\pi\varepsilon\omega i]$ $\dot{\eta}\pi\varepsilon\omega$ b. 21. $\delta\varepsilon]$ om. b. 23.
 $ZH]$ $Z\Gamma$ b.

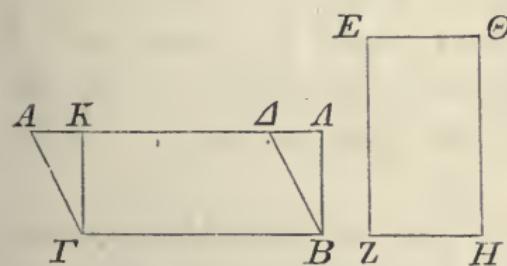
ἔστω γὰρ ἵσογώνιον τὸ ΓΔ τῷ ΖΘ, καὶ παραβεβλήσθω παρὰ τὴν ΓΒ εὐθεῖαν τῷ ΖΘ παραλληλογράμμῳ ἵσον παραλληλόγραμμον τὸ ΓΜ, καὶ κείσθω ὥστε ἐπ' εὐθείας εἶναι τὴν ΑΓ τῇ ΓΝ· καὶ ἡ ΔΒ
 5 ἄρα τῇ ΒΜ ἔστιν ἐπ' εὐθείας. καὶ ἵσον ἔστι τὸ ΒΝ τῷ ΖΘ· ἔστι δὲ καὶ ἵσογώνιον τῶν ΒΝ, ΘΖ ἄρα ἀντιπεπόνθασιν αἱ πλευραὶ αἱ περὶ τὰς ἴσας γωνίας· ἔστιν ἄρα ὡς ἡ ΓΒ πρὸς τὴν ΖΗ, οὕτως ἡ ΖΕ πρὸς τὴν ΓΝ. λόγος δὲ τῆς ΓΒ πρὸς τὴν ΖΗ δοθείσ·
 10 λόγος ἄρα καὶ τῆς ΕΖ πρὸς τὴν ΓΝ δοθείσ. τῆς δὲ ΕΖ πρὸς τὴν ΑΓ λόγος ἔστι δοθείσ· καὶ τῆς ΑΓ ἄρα πρὸς τὴν ΓΝ λόγος ἔστι δοθείσ· ὥστε καὶ τοῦ ΓΔ πρὸς τὸ ΓΜ λόγος ἔστι δοθείσ. ἔστι δὲ τὸ ΓΜ τῷ ΖΘ ἵσον· λόγος ἄρα καὶ τοῦ ΓΔ πρὸς τὸ ΕΗ
 15 δοθείσ.

μὴ ἔστω δὴ ἵσογώνιον τὸ ΑΒ τῷ ΖΘ, καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ ΒΓ εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημειώτῳ Γ τῇ ὑπὸ τῶν ΕΖΗ γωνίᾳ ἵση γωνία ἡ ὑπὸ ΒΓΚ, καὶ συμπεπληρώσθω τὸ ΓΔ παραλληλόγραμμον. καὶ
 20 ἐπεὶ δοθεῖσά ἔστιν ἡ ὑπὸ τῶν ΑΓΒ, ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ ΚΓΒ δοθεῖσα, καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΓΚ ἔστι δοθεῖσα. ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ τῶν ΓΑΚ δοθεῖσα· καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ τῶν ΑΚΓ ἔστι δοθεῖσα· δέδοται ἄρα

2. παραλληλογράμμῳ] corr. ex παραλλήλῳ m. 2 Vat. 3. παραλληλόγραμμον] εὐθύγραμμον v. 5. ΒΜ] EM b. ἔστιν ἵσον v. 6. ἔστιν v. τῶν] τό b. ΘΖ] HZ b. 8. ΖΕ] EZE b. 9. λόγος — 10. ΓΝ] om. b. 13. ΓΔ] ΓΑ b. EM] MN b. ἔστι] ἵσον b. δέ] δὲ καὶ P (καὶ punctis del.) v. τό (alt.)] corr. ex τῷ m. 2 v. 14. ἵσον] om. b. λόγος — 16. ΖΘ] bis b. 14. τὸ ΕΗ] τὴν EM b. 15. δοθεῖσ] comp. Vat. 16. μή] καὶ μή b. συνεστάτω τῇ b. 18. Γ] ΚΓ b. ἵση γωνία] om. b. τῶν ΒΓΚ Vat. v, del. τῶν m. 2 Vat.; ΒΓ b. 19. καὶ (alt.)] om. b. 20. ἡ (pr.) —

sit enim $\Gamma\Delta$ aequiangulum parallelogrammo $Z\Theta$, et adplicetur rectae ΓB parallelogrammo $Z\Theta$ aequale parallelogramnum ΓM et ita ponatur, ut $A\Gamma$ et ΓN in eadem recta sint [I, 45]. quare etiam ΔB et BM in eadem recta sunt [I, 29; I, 14]. et est $BN = Z\Theta$. uerum etiam aequiangula sunt. itaque in parallelogrammis $BN, \Theta Z$ latera aequales angulos comprehendentia in contraria proportione sunt [VI, 14]. est igitur $\Gamma B : ZH = ZE : \Gamma N$. uerum ratio $\Gamma B : ZH$ data est. itaque etiam ratio $EZ : \Gamma N$ data est [def. 2]. sed ratio $EZ : A\Gamma$ data est. quare etiam ratio $A\Gamma : \Gamma N$ data est [prop. VIII]. itaque etiam ratio $\Gamma\Delta : \Gamma M$ data est [VI, 1; def. 2]. est autem $\Gamma M = Z\Theta$. ergo etiam ratio $\Gamma\Delta : EH$ data est.

iam ne sit AB aequiangulum parallelogrammo $Z\Theta$, et construatur ad rectam $B\Gamma$ et punctum in ea positi

tum Γ angulo EZH aequalis angulus $B\Gamma K$ [I, 23], et expleatur parallelogramnum $\Gamma\Delta$. et quoniam datus est $\angle A\Gamma B$ et etiam $\angle K\Gamma B$ datus est, etiam qui relinquitur $A\Gamma K$ datus erit [prop. IV]. uerum etiam $\angle \Gamma A K$ datus est [I, 29; prop. IV]. quare etiam

In figg. codd. AB est rectangulum, KB parallelogramnum.

21. δοθεῖσα] ἐπατέρα τῶν $A\Gamma B, K\Gamma B$ γωνιῶν b. 20. ἔστι —
21. δοθεῖσα] mg. m. 1 P et add. τῶν ante $K\Gamma B$ Vat.; om. v; fort. omittenda. 21. Post δοθεῖσα mg. add. ἵση γάρ (comp.)
ἔστιν τῇ πρὸς (comp.) τῷ Z δοθεῖσῃ Vat. m. 1, del. m. 2 (?);
u. schol. ὑπὸ τῶν $A\Gamma K$ Vat. v. 22. $\Gamma A K$] $A\Gamma K$ b. 23. ἔστιν v.

τὸ ΑΓΚ τριγώνον τῷ εἰδεῖ λόγος ἄρα ἐστὶ τῆς ΑΓ πρὸς τὴν ΓΚ δοθείσ· τῆς δὲ ΑΓ πρὸς τὴν EZ λόγος ἐστὶ δοθείσ· καὶ τῆς ΓΚ ἄρα πρὸς τὴν EZ λόγος ἐστὶ δοθείσ. ἔστι δὲ καὶ τῆς ΓΒ πρὸς τὴν ZH λόγος 5 δοθείσ, καὶ ἐστιν ἵση ἡ ὑπὸ τῶν KΓΒ γωνία τῇ ὑπὸ τῶν EZΗ· λόγος ἄρα ἐστὶ τοῦ ΓΛ πρὸς τὸ ΖΘ δοθείσ. ἵσον δὲ τὸ ΓΛ τῷ ΓΔ· λόγος ἄρα ἐστὶ τοῦ ΓΔ πρὸς τὸ ΖΘ δοθείσ.

οα'.

10 Ἐὰν δύο τριγώνων περὶ ἵσας γωνίας ἢ περὶ ἀνίσους μέν, δεδομένας δέ, αἱ πλευραὶ πρὸς ἀλλήλας λόγον ἔχωσι δεδομένον, καὶ αὐτὰ τὰ τριγώνα πρὸς ἀλληλα λόγον ἔχει δεδομένον.

δύο γὰρ τριγώνων τῶν ABΓ, ΔΕΘ περὶ ἵσας 15 γωνίας τὰς πρὸς τοὺς A, Δ ἢ περὶ ἀνίσους μέν, δεδομένας δέ, αἱ πλευραὶ πρὸς ἀλλήλας λόγον ἔχέτωσαν δεδομένον, καὶ ἔστω λόγος τῆς μὲν BA πρὸς τὴν EΔ δοθείσ, τῆς δὲ ΑΓ πρὸς τὴν ΔΘ· λέγω, ὅτι καὶ τοῦ ABΓ τριγώνου λόγος ἐστὶ δοθεὶς πρὸς τὸ EΔΘ 20 τριγωνὸν.

συμπεπληρώσθω γὰρ τὰ AH, ΔZ παραλληλόγραμμα.

ἐπεὶ οὖν δύο παραλληλογράμμων τῶν AH, ΔZ περὶ τὰς ἵσας γωνίας ἢ περὶ ἀνίσους μέν, δεδομένας

1. ΑΓΚ] ABΓ b. Post τριγώνον hab. διὰ (comp.) μὲν punctis del. Vat. 3. καὶ — 4. δοθεὶς] om. b. 4. Post λόγος hab. ἐστὶ v. del. m. 2(?). 5. καὶ] om. b. 6. ἐστὶ] om. v. 7. τό] om. b. 7. ἵσον — 8. δοθεὶς] bis b; alt. loco del. m. 2. 7. τό] om. b. ἐστὶ καὶ v. 8. ΖΘ] ZH b. 10. τὰς ἵσας b, item lin. 14. 12. αὐτά] ταῦτά β (non b). 13. ἔξει b. 14. τῶν] τά b. 15. τὰς — Δ] om. b. 16. ἀλλήλους b. 18. τῆς] τοῦ b. 19. πρὸς τὸ ΔΕΘ λόγος ἐστὶ δοθεὶς b. 20.. τριγωνὸν] om. vb.

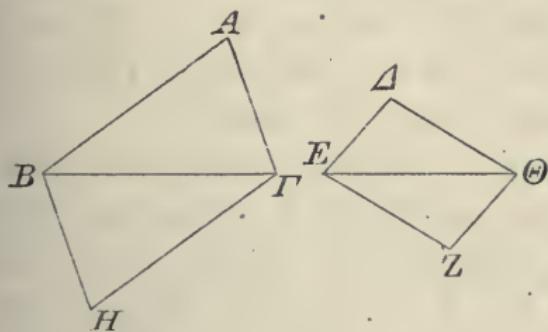
reliquus $\angle AK\Gamma$ datus est [I, 32; propp. III, IV]. ergo $\triangle AK\Gamma$ datus est specie [prop. XL]. quare ratio $A\Gamma : \Gamma K$ data est [def. 3]. uerum ratio $A\Gamma : EZ$ data est. itaque etiam ratio $\Gamma K : EZ$ data est [prop. VIII]. uerum etiam ratio $\Gamma B : ZH$ data est, et est $\angle K\Gamma B = EZH$. quare ratio $\Gamma A : Z\Theta$ data est [per priorem partem huius prop.]. est autem $\Gamma A = \Gamma\Delta$ [I, 35]. ergo ratio $\Gamma\Delta : Z\Theta$ data est.

LXXI.

Si in duobus triangulis latera angulos aut aequales aut inaequales, sed datos, comprehendentia inter se rationem habent datam, etiam ipsi trianguli inter se rationem habent datam.

nam in duobus triangulis $AB\Gamma$, $A\Delta\Theta$ latera angulos ad A , Δ positos aut aequales aut inaequales,

sed datos, comprehendentia inter se rationem habent datam, et sit ratio $BA : EA$ data itemque ratio $A\Gamma : \Delta\Theta$. dico, etiam rationem

$\triangle AB\Gamma : \triangle A\Delta\Theta$ datam esse.

nam compleantur parallelogramma AH , AZ .

iam quoniam in duobus parallelogrammis AH , AZ latera angulos aut aequales aut inaequales, sed datos, qui ad A , Δ positi sunt, comprehendentia inter se rationem habent datam, etiam parallelogramma inter se

In fig. cod. b trianguli sunt aequilateri.

δὲ τὰς πρὸς τοῖς Α, Δ αἱ πλευραὶ πρὸς ἄλληλας λόγον
ἔχουσι δεδομένον, καὶ τὰ παραλληλόγραμμα λόγον ἔξει
δεδομένον πρὸς ἄλληλα· λόγος ἄρα τοῦ ΑΗ πρὸς τὸ
ΔΖ δοθείσ. καὶ ἐστι τοῦ μὲν ΑΗ ἥμισυ τὸ ΑΒΓ
5 τριγωνον, τοῦ δὲ ΔΖ τὸ ΔΕΘ· λόγος ἄρα τοῦ ΑΒΓ
πρὸς τὸ ΔΕΘ τριγωνον δοθείσ.

οβ'.

Ἐὰν δύο τριγώνων αἱ τε βάσεις ἐν δεδομένῳ λόγῳ
ῶσι καὶ αἱ ἐπ’ αὐτὰς ἡγμέναι ἀπὸ τῶν γωνιῶν ἥτοι
10 ἵσας γωνίας ποιοῦσαι ἢ ἀνίσους μέν, δεδομένας δέ, τὰς
πρὸς ταῖς βάσεσιν, καὶ αὐτὰ τὰ τριγωνα πρὸς ἄλληλα
λόγον ἔξει δεδομένον.

ἔστω δύο τριγωνα τὰ ΑΒΓ, ΔΕΖ, καὶ ἥχθωσαν
αἱ ΑΗ, ΔΘ ἥτοι ἵσας γωνίας ποιοῦσαι τὰς ὑπὸ τῶν
15 ΑΗΓ, ΔΘΖ ἢ ἀνίσους μέν, δεδομένας δέ, καὶ ἔστω
λόγος τῆς μὲν ΒΓ πρὸς ΕΖ δοθείσ, τῆς δὲ ΑΗ πρὸς
τὴν ΔΘ δοθείσ· λέγω, ὅτι καὶ τοῦ ΑΒΓ τριγώνου
πρὸς τὸ ΔΕΖ τριγωνον λόγος ἔστι δοθείσ.

συμπεπληρώσθω γὰρ τὰ ΚΓ, ΛΖ παραλληλόγραμμα.
20 καὶ ἐπεὶ αἱ ὑπὸ τῶν ΑΗΓ, ΔΘΖ γωνίαι ἥτοι ἵσαι
εἰσίν, ἢ ἀνισοι μέν, δεδομέναι δέ, ἵση δὲ ἡ μὲν ὑπὸ¹
τῶν ΑΗΓ τῇ ὑπὸ ΚΒΓ, ἡ δὲ ὑπὸ τῶν ΔΘΖ τῇ ὑπὸ²
τῶν ΑΕΖ, καὶ αἱ πρὸς τοὺς Β, Ε ἄρα γωνίαι ἥτοι
ἵσαι εἰσὶν ἢ ἀνισοι μέν, δεδομέναι δέ. καὶ ἐπεὶ λόγος
25 ἔστι τῆς ΑΗ πρὸς τὴν ΔΘ δοθείσ, ἵση δὲ ἡ μὲν ΑΗ
τῇ ΚΒ, ἡ δὲ ΔΘ τῇ ΑΕ, λόγος ἄρα ἔστι καὶ τῆς

1. τάς] om. b. 2. παραλληλόγραμμα] τριγωνα v. πρὸς
ἄλληλα λόγον ἔξει δεδομένον b. 4. ΑΒΓ — 5. τό] om. b.

ΑΒΓ τριγώνον b. 6. τό] om. b. 8. βάσεις αὐτῶν b. 9.
ῶσιν v. αἱ] supra add. m. 2 v, om. b. Post αὐτάς hab.
διὰ τὸ ἐκ ποιοῦ λόγον ἔχουσι δεδομένον b. ἀπό] ἐκ b.

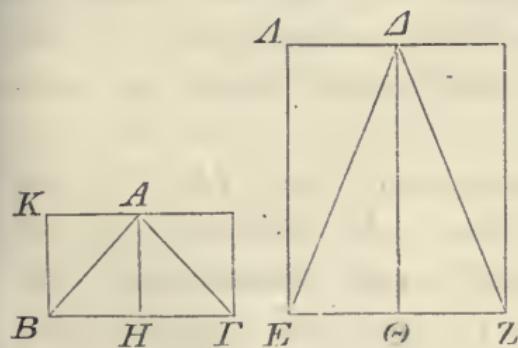
rationem habebunt datam [prop. LXX]. itaque ratio $AH : \Delta Z$ data est. et dimidia pars parallelogrammi AH est triangulus $AB\Gamma$ et parallelogrammi ΔZ triangulus $\Delta E\Theta$ [I, 34]. ergo ratio $\triangle AB\Gamma : \triangle \Delta E\Theta$ data est [V, 15; def. 2].

LXXII.

Si in duobus triangulis et bases in data ratione sunt et rectae ad eas ab angulis ductae angulos ad bases efficientes aut aequales aut inaequales, sed datos, etiam ipsi trianguli inter se rationem habebunt datam.

sint duo trianguli $AB\Gamma, \Delta EZ$, et ducantur $AH, \Delta \Theta$ angulos efficientes $AH\Gamma, \Delta \Theta Z$ aut aequales aut in-

aequales, sed datos, et data sit ratio $B\Gamma : EZ$ itemque ratio $AH : \Delta \Theta$. dico, etiam rationem trianguli $AB\Gamma$ ad triangulum ΔEZ datam esse.

nam expleantur parallelogramma $K\Gamma, \Delta Z$.

et quoniam anguli $AH\Gamma, \Delta \Theta Z$ aut aequales sunt aut inaequales, sed dati, et $\angle A H \Gamma = K B \Gamma, \angle \Delta \Theta Z = \Delta E Z$ [I, 29], etiam anguli ad B, E positi aut aequales erunt aut inaequales, sed dati. et quoniam ratio $AH : \Delta \Theta$ data est, et $AH = KB, \Delta \Theta = \Delta E$, etiam ratio $KB : \Delta E$ data erit. uerum etiam ratio $B\Gamma : EZ$

10. ή] ητοι P. 11. βάσεσιν vb. 14. $AH, \Delta \Theta$] $AH\Theta\Delta E$ b.
 $\Delta \Theta]$ ΘΔ v. 16. τὴν EZ b. 19. $\Delta Z, K\Gamma$ b. 22. τῶν
 $KB\Gamma$ b. 23. καὶ ἐπει b. ἄρα] om. b. 25. τῆς] corr. ex
 $\tauοῦ$ m. 2 Vat. AH (pr.)] AK b.

ΚΒ πρὸς τὴν ΑΕ δοθεῖσ. ἔστι δὲ καὶ τῆς ΒΓ πρὸς τὴν ΕΖ λόγος δοθεῖσ, καὶ αἱ πρὸς τοὺς Β, Ε σημείους γωνίαι ἥτοι ἵσαι εἰσίν, ἢ ἄνισοι μέν, δεδομέναι δέ καὶ τοῦ ΓΚ ἄρα παραλληλογράμμου πρὸς τὸ ΑΖ 5 παραλληλόγραμμον λόγος ἔστι δοθεῖσ· ὥστε καὶ τοῦ ΑΒΓ τριγώνου πρὸς τὸ ΔΕΖ τριγώνον λόγος ἔστι δοθεῖσ.

ογ'.

'Εὰν δύο παραλληλογράμμων περὶ ἵσας γωνίας ἢ 10 περὶ ἀνίσους μέν, δεδομένας δέ, αἱ πλευραὶ οὗτως ἔχωσιν, ὥστε εἶναι ως τὴν τοῦ πρώτου πλευρὰν πρὸς τὴν τοῦ δευτέρου πλευράν, οὗτως τὴν λοιπὴν τοῦ δευτέρου πλευρὰν πρὸς ἄλλην τινά; ἔχῃ δὲ ἡ λοιπὴ τοῦ πρώτου πλευρὰ πρὸς αὐτὴν λόγον δεδομένον, καὶ αὐτὰ 15 τὰ παραλληλόγραμμα πρὸς ἄλληλα λόγον ἔξει δεδομένον.

δύο γὰρ παραλληλογράμμων τῶν ΑΒ, ΕΗ περὶ ἵσας γωνίας ἢ περὶ ἀνίσους μέν, δεδομένας δέ, τὰς πρὸς τοὺς Γ, Ζ αἱ πλευραὶ οὗτως ἔχέτωσαν πρὸς ἄλλή- 20 λας, ὥστε εἶναι ως τὴν ΓΒ πρὸς τὴν ΖΗ, οὗτως τὴν ΕΖ πρὸς τὴν ΓΚ, τῆς δὲ ΑΓ πρὸς τὴν ΓΚ λόγος ἔστω δοθεῖσ· λέγω, ὅτι καὶ τοῦ ΓΔ παραλληλογράμμου πρὸς τὸ ΕΗ παραλληλόγραμμον λόγος ἔστι δοθεῖσ.

ἔστω γὰρ πρότερον τὸ ΑΒ τῷ ΕΗ ἴσογώνιον, καὶ 25 παραβεβλήσθω παρὰ τὴν ΒΓ εὐθεῖαν τῷ ΕΗ παρ-

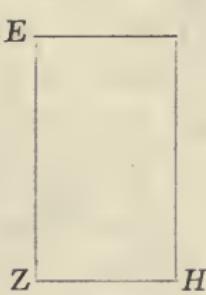
2. Β] Δ b. 4. ΚΓ b. 12. οὗτως] ὥστε b. 13. ἄλλην — 14. δεδομένον] τὴν λοιπὴν τοῦ πρώτου λόγον ἔχειν (sic β, ἔχει b) δεδομένον b. 13. ἔχειν. 14. αὐτά] om. b. 15. πρὸς ἄλληλα] om. b (non β). 18. τὰς ἵσας b. 19. αἱ πλευραὶ] Ε πλευράς b. 21. ΓΚ] ΑΓ b. τῆς — 22. δοθεῖσ] λόγον ἔχειν δεδομένον. b. 21. τὴν (alt.)] om. v. 23. παραλληλόγραμμον] om. b. 24. πρότερον] om. b. 25. ΒΓ] ΓΒ v.b. ΕΗ] ΗΕ b.

data est, et anguli ad puncta B, E positi aut aequales sunt aut inaequales, sed dati. quare etiam ratio parallelogrammi ΓK ad parallelogrammum AZ data est [prop. LXX]. itaque etiam ratio trianguli $AB\Gamma$ ad triangulum AEZ data est [I, 41; V, 15; def. 2].

LXXIII.

Si in duobus parallelogrammis latera angulos aut aequales aut inaequales, sed datos, comprehendentia ita se habent, ut sit, ut unum latus primi ad unum latus alterius, ita reliquum latus alterius ad aliam aliquam rectam, et reliquum latus primi ad hanc rationem datam habet, etiam ipsa parallelogramma inter se rationem habebunt datam.

nam in duobus parallelogrammis AB, EH latera angulos comprehendentia aut aequales aut inaequales, sed

datos, qui ad Γ, Z positi sunt, ita inter se habeant, ut sit $\Gamma B : ZH = EZ : \Gamma K$, et ratio $A\Gamma : \Gamma K$ data sit. dico,

etiam parallelogrammi ΓA ad parallelogrammum EH rationem datam esse.

sit enim prius AB parallelogrammo EH aequi-angulum, et adplicetur rectae $B\Gamma$ parallelogrammo EH aequale parallelogrammum $\Gamma\Theta^1)$ et ita ponatur, ut

Fig. om. P.

1) Hanc demonstrationis partem falsam esse adparet. primum enim supponitur, alterum parallelogrammi $\Gamma\Theta$ latus

αλληλογράμμῳ ἵσον παραλληλόγραμμον τὸ ΓΘ, καὶ κείσθω ὥστε ἐπ' εὐθείας εἶναι τὴν ΑΓ τῇ ΚΓ· ἐπ' εὐθείας ἄρα ἔστι καὶ ἡ ΔΒ τῇ ΘΒ. καὶ ἐπεὶ ἵσον ἔστι τὸ ΓΘ τῷ ΕΗ, ἔστι δὲ καὶ ἰσογώνιον, τῶν ΓΘ,
 5 ΕΗ ἄρα ἀντιπεπόνθασιν αἱ πλευραὶ αἱ περὶ τὰς ἵσας γωνίας· ἔστιν ἄρα ὡς ἡ ΓΒ πρὸς τὴν ΖΗ, οὕτως ἡ ΕΖ πρὸς τὴν ΓΚ· ὡς δὲ ἡ ΓΒ πρὸς τὴν ΖΗ, οὕτως
 ἡ ΕΖ καὶ πρὸς ἣν ἡ ΑΓ λόγον ἔχει δεδομένον· λόγος
 ἄρα τῆς ΑΓ πρὸς τὴν ΓΚ δοθεῖς· ὥστε καὶ τοῦ ΑΒ
 10 πρὸς τὸ ΓΘ, τουτέστι πρὸς τὸ ΕΗ λόγος ἔστι δοθεῖς.

μὴ ἔστω δὴ ἰσογώνιον, καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ ΓΒ εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ Γ τῇ ὑπὸ τῶν ΕΖΗ γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ τῶν ΒΓΛ, καὶ συμπεπληρώσθω τὸ ΓΜ παραλληλόγραμμον.

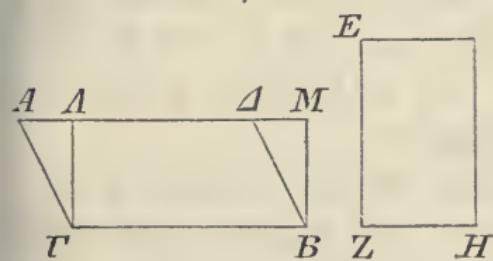
15 ἐπεὶ δοθεῖσά ἔστιν ἐκατέρα τῶν ὑπὸ τῶν ΑΓΒ,
 ΛΓΒ, καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ τῶν ΑΓΛ ἔστι δοθεῖσα.
 δέδοται δὲ καὶ ἡ ὑπὸ τῶν ΓΑΛ· καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ¹
 ΓΛΑ δέδοται· ὥστε δέδοται τὸ ΑΓΛ τούγωνον τῷ
 εἰδει· λόγος ἄρα ἔστι τῆς ΑΓ πρὸς τὴν ΓΛ δοθεῖς.
 20 καὶ ἐπεὶ ἔστιν, ὡς ἡ ΓΒ πρὸς τὴν ΖΗ, οὕτως ἡ ΕΖ
 πρὸς ἣν ἡ ΑΓ λόγον ἔχει δεδομένον, τῆς δὲ ΑΓ πρὸς
 τὴν ΓΛ λόγος ἔστι δοθεῖς, ἔστιν ἄρα ὡς ἡ ΓΒ πρὸς
 τὴν ΖΗ, οὕτως ἡ ΖΕ πρὸς τὴν ΓΛ. καὶ ἔστιν ἵση

3. ΔΒ] ΔΕ b. ΘΒ] ΒΘ vb. 4. ἔστι] ἔστιν v. ἔστω b.
 τῶν] τό b. 8. καί] om. vb. ἢν ἢ] τὴν b., item
 lin. 21. Post δεδομένον add. ὡς ἄρα ἡ ΕΖ πρὸς τὴν ΓΚ,
 οὕτως ἡ ΕΖ πρὸς τὴν ΑΓ λόγον ἔχει δεδομένον b. 9.
 τοῦ] τό b. 11. τῇ] τὴν Vat. 15. τῶν (alt.)] om. Vat. v.
 16. τῶν] om. Vat. ΑΓΛΕ b. ἔστιν v. 17. δέ —
 18. δέδοται (alt.)] ἄρα b. 17. ΓΑΛ δοθεῖσα P. 18. τῶν
 ΓΛΑ v. τό] καὶ τό v. 20. ΓΒ] ΒΓ Vat. 23. ΖΕ] ΗΕΡ,
 ΕΗ v. ΕΖ b.

$A\Gamma$ et $K\Gamma$ in eadem recta sint [I, 45]. itaque etiam ΔB et ΘB in eadem recta sunt [I, 29; I, 14]. et quoniam $\Gamma\Theta$ parallelogrammo EH aequale et aequiangulum est, latera parallelogrammorum $\Gamma\Theta$, EH aequales angulos comprehendentia in contraria proportione sunt [VI, 14]. itaque $\Gamma B : ZH = EZ : \Gamma K$. uerum ut ΓB ad ZH , ita EZ etiam ad eam rectam, ad quam $A\Gamma$ rationem habet datam. quare ratio $A\Gamma : \Gamma K$ data est. itaque ratio $AB : \Gamma\Theta$ [VI, 1; def. 2], h. e. $AB : EH$ data est.

iam ne sit aequiangulum, et construatur ad rectam ΓB et punctum in ea positum Γ angulo EZH

aequalis angulus $B\Gamma A$ [I, 23], et expleatur parallelogrammum ΓM .

quoniam uterque angulus $A\Gamma B$, $A\Gamma A$ datus est, etiam qui relinquitur $\angle A\Gamma A$ datus erit [prop. IV], uerum etiam $\angle \Gamma A A$ datus est [I, 29; prop. IV]. quare etiam reliquo $\angle \Gamma A A$ datus est [I, 32; propp. III, IV]. itaque $\triangle A\Gamma A$ datus est specie [prop. XL].

quare ratio $A\Gamma : \Gamma A$ data est [def. 3]. et quoniam est, ut ΓB ad ZH , ita EZ ad eam rectam, ad quam $A\Gamma$ rationem habet datam, et ratio $A\Gamma : \Gamma A$ data est, erit

---

aequale esse rectae ΓK , id quod demonstrandum erat. tum Euclides demonstrat, rationem $A\Gamma : \Gamma K$ datam esse, id quod suppositum erat.

In figg. codd. AB est rectangulum, $A\Gamma$ autem parallelogrammum; item p. 143. In P praeter has figuras rectangulum inuenitur sine litteris.

ἡ ὑπὸ ΒΓΛ γωνία τῇ ὑπὸ τῶν EZH· λόγος ἄρα τοῦ ΓΜ παραλληλογράμμου πρὸς τὸ EH παραλληλογράμμον δοθεῖσ. ἵσον δέ ἐστι τὸ ΓΜ τῷ ΓΔ· λόγος ἄρα τοῦ ΓΔ πρὸς τὸ EH δοθεῖσ.

5

οδ'.

Ἐὰν δύο παραλληλόγραμμα λόγον ἔχῃ δεδομένοι,
ἴτοι ἐν ἵσαις γωνίαις ἡ ἀνίσοις μέν, δεδομέναις δέ,
ἔσται ὡς ἡ τοῦ πρώτου πλευρὰ πρὸς τὴν τοῦ δευ-
τέρου πλευράν, οὕτως ἡ ἐτέρα τοῦ δευτέρου πλευρὰ
10 πρὸς ἥν ἡ λοιπὴ τοῦ πρώτου λόγον ἔχει δεδομένον.

δύο γὰρ παραλληλόγραμμα τὰ AB, EH πρὸς ἄλληλα
λόγον ἔχέτω δεδομένον οἵτοι ἐν ἵσαις γωνίαις ἡ ἐν
ἀνίσοις μέν, δεδομέναις δέ, ταῖς πρὸς τοῖς Γ, Z· λέγω,
ὅτι ἐστὶν ὡς ἡ ΓΒ πρὸς τὴν ZH, οὕτως ἡ EZ πρὸς
15 ἥν ἡ AG λόγον ἔχει δεδομένον.

τὸ γὰρ AB τῷ EH οἵτοι ἴσογώνιόν ἐστιν ἢ οὐ.

ἔστω πρότερον ἴσογώνιον, καὶ παραβεβλήσθω παρὸν
τὴν ΓΒ εὐθεῖαν τῷ EH παραλληλογράμμῳ ἵσον παρ-
αλληλόγραμμον τὸ ΓΘ, καὶ κείσθω ὥστε ἐπ’ εὐθείας
20 εἶναι τὴν AG τῇ ΓΚ· ἐπ’ εὐθείας ἄρα ἐστὶν καὶ ἡ ΔΒ
τῇ BΘ. καὶ ἐπεὶ λόγος ἐστὶν τοῦ AB πρὸς τὸ EH
δοθεῖσ, ἵσον δὲ τὸ EH τῷ ΓΘ, λόγος ἄρα ἐστὶν τοῦ
AB πρὸς τὸ ΓΘ δοθεῖσ· ὥστε καὶ τῆς AG πρὸς τὴν
ΓΚ λόγος ἐστὶν δοθεῖσ. καὶ ἐπεὶ ἵσον ἐστὶν τὸ ΓΘ τῷ

1: ὑπό (pr.)] om. P, corr. ex ἀπό m. 2 Vat.; ὑπὸ τοῦ (comp.)
Vat. (τοῦ del. m. 2), ὑπὸ τῆς b.   **ΒΓΛ**] Gregorius; **ΓΔΒ**
P Vat. v (B supra m. 2) b.   τοῦ] καὶ τοῦ v.   4. **EH**] HΘ P,
Θ H Vat. v.   6. Ante λόγον add. πρὸς ἄλληλα b.   8. ἔσται]
ἔστω b.   ὡς — 10. δεδομένον] mg. m. 1 β.   10. ἥν ἡ λοιπὴ]
τὴν λοιπὴν b.   13. ταῖς] om. b.   14. **EZ**] EH v.   20.
ΓΚ] KΓ v.   21. ἔστιν καὶ v.   τό] τῇ P.   22. τό] τῷ v.
23. δοθεῖσ] om. Vat., add. m. 2.   ὥστε — 24. δοθεῖσ] om. b.

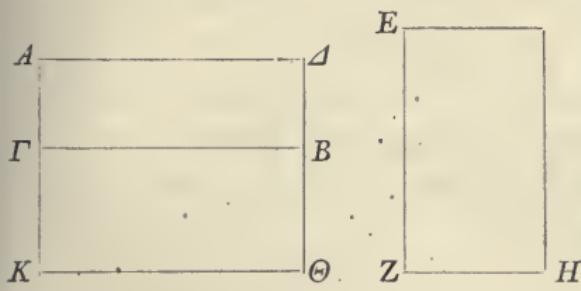
$\Gamma B : ZH = ZE : \Gamma A$. et est $\angle B\Gamma A = EZH$. quare ratio $\Gamma M : EH$ data est [per priorem partem huius prop.]. uerum $\Gamma M = \Gamma A$ [I, 35]. ergo ratio $\Gamma A : EH$ data est.

LXXIV.

Si duo parallelogramma rationem habent datam et in angulis sunt aut aequalibus aut inaequalibus, sed datis, erit, ut unum latus primi ad unum latus alterius, ita alterum latus alterius ad eam rectam, ad quam reliquum primi rationem habet datam.¹⁾

nam duo parallelogramma AB , EH inter se rationem habeant datam et in angulis sint. aut aequalibus

aut inaequalibus,
sed datis, qui ad Γ , Z positi sunt.
dico, esse ut ΓB
ad ZH , ita EZ
ad eam rectam, ad
quam $A\Gamma$ ratio-
nem habet datam.

nam AB parallelogrammo EH aut aequiangulum est aut non est.

prius sit aequiangulum, et adplicetur rectae ΓB parallelogrammo EH aequale parallelogramnum $\Gamma\Theta$ et ita ponatur, ut $A\Gamma$ et $\Gamma\Theta$ in eadem recta sint [I, 45]. itaque etiam AB et $B\Theta$ in eadem recta sunt [I, 29; I, 14]. et quoniam ratio $AB : EH$ data est et $EH = \Gamma\Theta$, ratio $AB : \Gamma\Theta$ data erit. itaque etiam ratio $A\Gamma : \Gamma K$ data est [VI, 1; def. 2]. et

Fig. om. codd.

1) u. prop. LVI.

ΕΗ, ἔστι δὲ καὶ ἴσογάνιον, τῶν *ΓΘ*, *ΕΗ* ἄρα ἀντιπεπόνθασιν αἱ πλευραὶ αἱ περὶ τὰς ἵσας γωνίας· ἔστιν ἄρα ὡς ἡ *ΓΒ* πρὸς τὴν *ZH*, οὕτως ἡ *EZ* πρὸς τὴν *ΓΚ*. τῆς δὲ *ΓΚ* πρὸς τὴν *ΑΓ* λόγος ἔστι δοθεῖς·
5 ἔστιν ἄρα ὡς ἡ *ΓΒ* πρὸς τὴν *ZH*, οὕτως ἡ *EZ* πρὸς ἥν ἡ *ΑΓ* λόγον ἔχει δεδομένου.

μὴ ἔστω δὴ ἴσογάνιον, καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ *ΓΒ* εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ Γ τῇ ὑπὸ *EZH* γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ τῶν *ΑΓΒ*, καὶ συμπεπληρώσθω τὸ
10 *ΓΜ* παραλληλόγραμμον.

ἐπεὶ οὖν λόγος ἔστι τοῦ *ΓΔ* πρὸς τὸ *ΕΗ* δοθεῖς, ἵσον δὲ τὸ *ΓΔ* τῷ *ΓΜ*, λόγος ἄρα ἔστι τοῦ *ΓΜ* πρὸς τὸ *ΕΗ* δοθεῖς. καὶ ἔστιν ἵση ἡ ὑπὸ τῶν *ΑΓΒ* γωνία τῇ ὑπὸ τῶν *EZH*· ἔστιν ἄρα ὡς ἡ *ΓΒ* πρὸς τὴν *ZH*,
15 οὕτως ἡ *EZ* πρὸς ἥν ἡ *ΓΔ* λόγον ἔχει δεδομένου. τῆς δὲ *ΓΔ* πρὸς τὴν *ΓΔ* λόγος ἔστι δοθεῖς· ἔστιν ἄρα ὡς ἡ *ΓΒ* πρὸς τὴν *ZH*, οὕτως ἡ *EZ* πρὸς ἥν ἡ *ΑΓ* λόγον ἔχει δεδομένον.

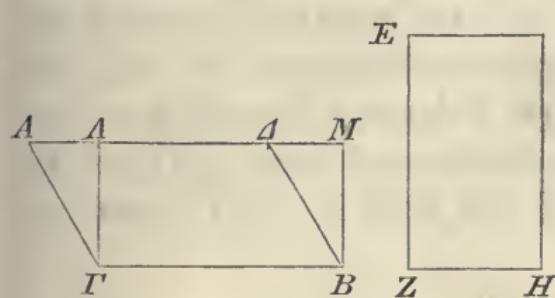
οε'.

20 Ἐὰν δύο τρίγωνα πρὸς ἄλληλα λόγον ἔχῃ δεδομένον, ἥτοι ἐν ἵσαις γωνίαις ἡ ἐν ἀνίσοις μέν, δεδομέναις δέ; ἔσται ὡς ἡ τοῦ πρώτου πλευρὰ πρὸς τὴν τοῦ δευτέρου πλευράν, οὕτως ἡ ἐτέρα τοῦ δευτέρου πλευρὰ πρὸς ἥν ἡ λοιπὴ τοῦ πρώτου λόγον ἔχει δεδομένον.

1. ἔστι — *ΕΗ*] om. b.   2. ἔστιν v.   3. *EZ*] corr. ex *ΕΗ*
m. 2 v, item lin. 5.   4. *ΑΓ*] *AB* v.   5. καὶ ἔστιν v.   6.
ἥν ἥ] τὴν b, item lin. 17.   7. πρὸς] om. v, add.
m. 2.   8. αὐτῇ] αὐτήν b.   9. καί] om. Vat.,
add. m. 2.   12. δὲ τό] δέδοται b.   13. καί] om. b.   14. τῶν]
om. Vat.   15. *EZ*] *ΕΗ* b.   πρὸς ἥν] τὴν b.   16. *ΓΔ*] *ΓΑ* b,
item lin. 16.   17. ἡ (pr.)] supra scr. m. 2 v.   18. *ΓΒ*] *ΓΑ* b.

quoniam $\Gamma\Theta$ parallelogrammo EH et aequale et aequi-
angulum est, latera parallelogrammorum $\Gamma\Theta, EH$ aequa-
les angulos comprehendentia in contraria proportione
erunt [VI, 14]. quare $\Gamma B : ZH = EZ : \Gamma K$. uerum ratio
 $\Gamma K : AG$ data est. ergo est, ut ΓB ad ZH , ita EZ
ad eam rectam, ad quam AG rationem habet datam.

iam ne sit aequiangulum, et construatur ad rectam
 ΓB et punctum in ea positum Γ angulo EZH aequa-

lis angulus AGB
[I, 23], et explea-
tur parallelogram-
mum GM .

iam quoniam ra-
tio $GA : EH$ data
est et $GA = GM$

[I, 35], ratio $GM : EH$ data erit. et est $\angle AGA = EZH$.
itaque est, ut ΓB ad ZH , ita EZ ad eam rectam, ad
quam GA rationem habet datam [per priorem partem
huius prop.]. uerum ratio $GA : GA$ data est.¹⁾ ergo
est ut $\Gamma B : ZH$, ita EZ ad eam rectam, ad quam
 AG rationem habet datam.

LXXV.

Si duo trianguli inter se rationem habent datam
et in angulis sunt aut aequalibus aut inaequalibus,
sed datis, erit, ut unum latus primi ad unum latus
alterius, ita alterum latus alterius ad eam rectam, ad
quam reliquum primi rationem habet datam.

1) u. p. 140, 15—19.

$AG]$ $HA\Gamma$ b. 20. $\xi\chi\eta\eta$] corr. ex $\xi\chi\epsilon\iota$ m. 2 v. 21. $\dot{\eta}\tau\tau\iota$
— 22. $\delta\epsilon\iota$] om. β (non b). 21. $\epsilon\nu$ (alt.)] om. v. 22. $\xi\sigma\tau\alpha\iota$
 $\xi\sigma\tau\omega$ b. 24. Post $\pi\varphi\alpha\tau\omega$ hab. $\lambda\omega\gamma\omega$ del. m. 1 Vat.

ἔστω δύο τρίγωνα τὰ $AB\Gamma$, ΔEZ πρὸς ἄλληλα λόγον ἔχοντα δεδομένον, καὶ ἔστωσαν αἱ πρὸς τοῖς A , Δ γωνίαι ἥτοι ἵσαι ἡ ἀνίσοι μέν, δεδομέναι δέ λέγω, ὅτι ἔστιν ὡς ἡ AB πρὸς τὴν ΔE , οὕτως ἡ ΔZ πρὸς 5 ἥν ἡ AG λόγον ἔχει δεδομένον.

συμπεπληρώσθω γὰρ τὰ AH , $\Delta \Theta$ παραλληλόγραμμα.

καὶ ἐπεὶ λόγος ἔστι τοῦ $AB\Gamma$ τριγώνου πρὸς τὸ ΔEZ τριγώνον δοθεῖς, λόγος ἄρα καὶ τοῦ AH παραλληλογράμμου πρὸς τὸ $\Delta \Theta$ παραλληλόγραμμον δο-10 θεῖς. ἐπεὶ οὖν δύο παραλληλόγραμμα τὰ AH , $\Delta \Theta$ πρὸς ἄλληλα λόγον ἔχει δεδομένον ἥτοι ἐν ἵσαις γωνίαις ἡ ἀνίσοις μέν, δεδομέναις δέ, ἔστιν ἄρα ὡς ἡ AB πρὸς τὴν ΔE , οὕτως ἡ ΔZ πρὸς ἥν ἡ AG λόγον ἔχει δοθέντα.

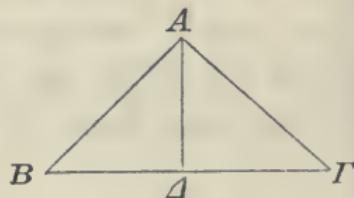
15

ος'.

'Εὰν τριγώνου δεδομένον τῷ εἰδει ἀπὸ τῆς κορυφῆς ἐπὶ τὴν βάσιν κάθετος ἀχθῇ, ἡ ἀχθεῖσα πρὸς τὴν βάσιν λόγον ἔχει δεδομένον.

ἔστω τριγώνον δεδομένον

20 τῷ εἰδει τὸ $AB\Gamma$, καὶ ἥχθω ἀπὸ τοῦ A ἐπὶ τὴν $B\Gamma$ κάθετος ἡ AA' . λέγω, ὅτι λόγος ἔστι τῆς AA' πρὸς τὴν $B\Gamma$ δοθεῖς.

ἐπεὶ γάρ δέδοται τὸ $AB\Gamma$ τριγώνον τῷ εἰδει, δο-25 θεῖσα ἄρα ἔστι καὶ ἡ ὑπὸ $AB\Delta$ γωνία. ἔστι δὲ καὶ

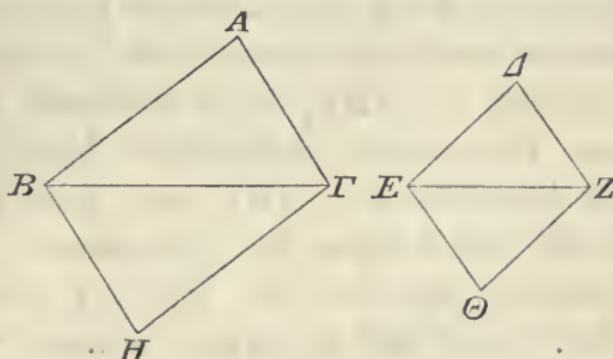
2. ἔχοντα] ἔχέτωσαν b. αἱ] om. b. 4. $AB]$ AG P.

$\Delta E]$ BE b. 5. ἥν ἡ] τὴν b. 6. $\Delta \Theta]$ ΔE b. 8. Post τριγώνον add. ἔστω· εἰ δὲ ὁ b. 12. ἥτοι] ἥτοι Vat., -τοι del. m. 2. ἐν ἀνίσοις b. 13. ἥν ἡ] τὴν b. 18. δεδομένον τῷ εἰδει b. 19. ἔστω — 20. εἰδει] om. b. 22. Ante ἡ AA' add. ἥκται b. λόγος] ἡμίλογός b. 25. ἔστι καὶ] om. b. $AB\Delta]$ τῶν $A\Delta B$ b.

sint duo trianguli $AB\Gamma$, ΔEZ inter se rationem habentes datam, et anguli ad A , Δ positi aut aequales sint aut inaequales, sed dati. dico, esse, ut AB ad ΔE , ita ΔZ ad eam rectam, ad quam $A\Gamma$ rationem habeat datam.

expleantur enim parallelogramma AH , $\Delta\Theta$.

et quoniam ratio $\triangle AB\Gamma : \triangle \Delta EZ$ data est, etiam ratio parallelogrammi AH ad parallelogramnum $\Delta\Theta$

data [I, 41; def. 2]. iam quoniam duo parallelogramma AH , $\Delta\Theta$ inter se rationem habent datam et in angulis sunt aut aequalibus aut inaequalibus, sed datis, erit, ut AB ad ΔE , ita ΔZ ad eam rectam, ad quam $A\Gamma$ rationem habet datam [prop. LXXIV].

LXXVI.

Si in triangulo specie dato a uertice ad basim perpendicularis ducitur, ducta recta ad basim rationem habet datam.

sit triangulus specie datus $AB\Gamma$, et ducatur ab A ad $B\Gamma$ perpendicularis AA' . dico, rationem $AA' : B\Gamma$ datam esse.

nam quoniam $\triangle AB\Gamma$ specie datus est, etiam $\angle ABA'$ datus erit [def. 3]. uerum etiam $\angle BAA'$

ἡ ὑπὸ τῶν *BΔA* δοθεῖσα· καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ τῶν *BΔA* ἔστι δοθεῖσα· δέδοται ἄρα τὸ *ABΔ* τρίγωνον τῷ εἶδει· λόγος ἄρα ἔστι τῆς *BA* πρὸς τὴν *AΔ* δοθεῖς. τῆς δὲ *AB* πρὸς τὴν *BΓ* λόγος ἔστι δοθεῖς·
5 καὶ τῆς *AΔ* ἄρα πρὸς τὴν *BΓ* λόγος ἔστι δοθεῖς.

οξ'.

'Εὰν δύο εἶδη δεδομένα τῷ εἶδει πρὸς ἄλληλα λόγον ἔχῃ δεδομένου, καὶ μία πλευρὰ δποιαοῦν ἐνὸς τῶν εἰδῶν πρὸς δποιαοῦν τῶν τοῦ ἑτέρου λόγον ἔξει δεδομένου.

10 δύο γὰρ εἶδη τὰ *ABΓ*, *ΔEZ* δεδομένα τῷ εἶδει πρὸς ἄλληλα λόγον ἔχέτω δεδομένου· λέγω, ὅτι καὶ μία πλευρὰ δποιαοῦν τοῦ *ABΓ* πρὸς μίαν πλευρὰν δποιαοῦν τοῦ *ΔEZ* λόγον ἔχει δεδομένον.

ἀναγεγράφθω γὰρ ἀπὸ τῶν *BΓ*, *EZ* τετράγωνα
15 τὰ *BH*, *EΘ*. ἐπεὶ ἀπὸ τῆς αὐτῆς εὐθείας τῆς *BΓ* δύο εἶδη ἀναγέγραπται, ἢ ἔτυχεν, δεδομένα τῷ εἶδει τὰ *ABΓ*, *BH*, λόγος ἄρα τοῦ *ABΓ* πρὸς τὸ *BH* δοθεῖς. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ πάλιν καὶ τοῦ *ΔEZ* πρὸς τὸ *EΘ* λόγος ἔστι δοθεῖς. ἐπεὶ οὖν λόγος ἔστι τοῦ *ABΓ*
20 πρὸς τὸ *ΔEZ* δοθεῖς, ἀλλὰ τοῦ μὲν *ABΓ* πρὸς τὸ *BH* λόγος ἔστι δοθεῖς, τοῦ δὲ *ΔEZ* πρὸς τὸ *EΘ* λόγος ἔστι δοθεῖς, καὶ τοῦ *BH* ἄρα πρὸς τὸ *EΘ* λόγος ἔστι δοθεῖς· ὥστε καὶ τῆς *BΓ* πρὸς τὴν *EZ* λόγος ἔστι δοθεῖς.

1. τῶν (utrumque)] τῆς b. *BΔA*] *BΔA* b. 2. ἔστιν v.

τρίγωνον] comp. supra ser. m. 1 v. 4. πρὸς τὴν *BΓ*] om. Vat. Post δοθεῖς add. δέδοται ἄρα τὸ *ABΓ* τρίγωνον τῷ εἶδει b. 5. τῆς] τοῦ b. 7. τῷ εἶδει] om. P. 8. ἔχῃ] corr. ex ἔχει v. 9. τῶν] om. Vat. 12. *ABΓ* — 13. τοῦ] om. b. 14. τῶν] τῆς b. 16. ἔτυχε Vat. v.b. 18. πάλιν] om. b. 20. τό (alt.)] om. b.

datus est. quare etiam reliquus $\angle BAA$ datus est [I, 32; propp. III, IV]. itaque $\triangle ABA$ datus est specie [prop. XL]. ratio igitur $BA : AA$ data est [def. 3]. uerum ratio $AB : BG$ data est [ib.]. ergo etiam ratio $AA : BG$ data est [prop. VIII].

LXXVII.

Si duae figurae specie datae inter se rationem habent datam, etiam unum quodlibet latus unius figurarum ad quodlibet latus alterius rationem habebit datam.¹⁾

nam duae figurae ABG, AEZ specie datae inter se rationem habeant datam. dico, etiam unum quod-

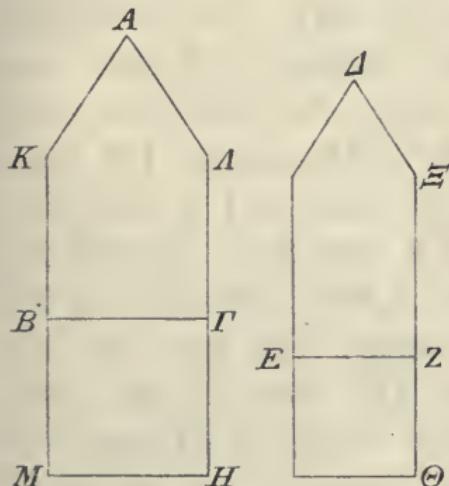
libet latus figurae ABG ad unum quodlibet latus figurae AEZ rationem habere datam.

construantur enim in BG, EZ quadrata $BH, E\Theta$ [I, 46]. quoniam in eadem recta BG duae quaevis figurae descriptae sunt specie datae ABG, BH , ratio $ABG : BH$ data erit [prop. XLIX].

iam eadem de causa rursus etiam ratio $AEZ : E\Theta$ data est. iam quoniam ratio $ABG : AEZ$ data est, ratio autem $ABG : BH$ data est et ratio $AEZ : E\Theta$ data, etiam ratio $BH : E\Theta$ data erit [prop. VIII]. itaque etiam ratio $BG : EZ$ data est [prop. LIV].

In figg. codd. PVat.v pro H est N .

1) u. prop. LIV.

οη'.

'Εὰν δοθὲν εἶδος πρός τι δρθογώνιον λόγον ἔχῃ δεδομένον, καὶ μία πλευρὰ πρὸς μίαν πλευρὰν λόγον ἔχῃ δοθέντα, δέδοται τὸ δρθογώνιον τῷ εἶδει.

5 δοθὲν γὰρ εἶδος τὸ AZB πρός τι δρθογώνιον τὸ ΓΔ λόγον ἔχέτω δεδομένον, καὶ ἔστω λόγος τῆς ZB πρὸς τὴν ΕΔ δοθείσ· λέγω, ὅτι δέδοται τὸ ΓΔ τῷ εἶδει.

ἀναγεγράφθω γὰρ ἀπὸ τῆς ZB τετράγωνον τὸ ZH,
10 καὶ παραβεβλήσθω παρὰ τὴν ΕΔ τῷ ZH ἵσον παραληλόγραμμον τὸ EK, καὶ κείσθω ὥστε ἐπ' εὐθείας εἶναι τὴν ΓΕ τῇ EΘ· επ' εὐθείας ἄρα ἔστι καὶ ἡ ΜΔ τῇ ΔΚ. καὶ ἐπεὶ ἀπὸ τῆς αὐτῆς εὐθείας τῆς ZB δύο εὐθύγραμμα, ἢ ἔτυχεν, δεδομένα τῷ εἶδει ἀναγέρωπται τὰ AZB, ZH, λόγος ἄρα ἔστι τοῦ AZB πρὸς τὸ ZH δοθείσ. τοῦ δὲ AZB πρὸς τὸ ΓΔ λόγος ἔστι δοθείσ· καὶ τοῦ ZH ἄρα πρὸς τὸ ΓΔ λόγος ἔστι δοθείσ. ἀλλὰ τὸ ZH τῷ EK ἔστι ἵσον· καὶ τοῦ ΓΔ ἄρα πρὸς τὸ EK λόγος ἔστι δοθείσ· ὥστε καὶ τῆς ΓΕ
20 πρὸς τὴν EΘ λόγος ἔστι δοθείσ. καὶ ἐπεὶ ἵσον ἔστι καὶ ἵσογώνιον τὸ ZH τῷ EK, [ἔστι δὲ καὶ δρθογώνιον·] ἀντιπεπόνθασιν ἄρα αὐτῶν αἱ πλευραί, καὶ ἔστιν ὡς ἡ ZB πρὸς ΕΔ, οὕτως ἡ EΘ πρὸς ΖΔ. λόγος δὲ ὑπόκειται τῆς ZB πρὸς τὴν ΕΔ δοθείσ.

2. ἔχῃ] corr. ex ἔχει v. 3. πρός] om. Vat., add. m. 2.

4. ἔχῃ] ἔχει v. τῷ εἶδει] om. b. 5. δοθέν — δρθο-

γώνιον] τὸ AZB πρός b. 11. ἐκκείσθω b. 13. ΔΚ]

ΕΔ b. 14. εὐθύγραμμα] εἶδει v. ἔτυχε b. 15. AZB(pr.)]

AB v. ABZ b. ZH] BZH v. 16. λόγος ἔστι] om.b. 18.

ἀλλά — 19. δοθείσ] om. b. 18. τό] τῷ v. τῷ] mut. in τό

m. 2 v. 21. καὶ (pr.) — 23. ἔστιν] ἄρα b. 21. ἔστιν v.

δέ] γάρ edd. ἔστι δὲ καὶ δρθογώνιον] deleo. 23. ΕΔ]

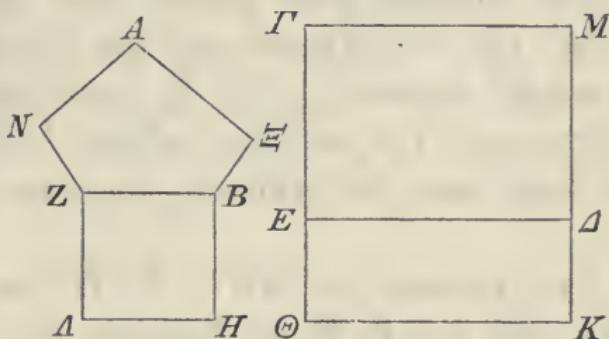
τὴν ΔΕ b. τὴν ΖΔ b. 24. ὑπόκειται] om. b.

LXXVIII.

Si data figura ad aliquod rectangulum rationem habet datam, et unum latus ad unum latus rationem habet datam, rectangulum datum est specie.

nam data figura AZB ad aliquod rectangulum $\Gamma\Delta$ rationem habeat datam, et ratio $ZB : E\Delta$ data sit. dico, $\Gamma\Delta$ datum esse specie.

construatur enim in ZB quadratum ZH [I, 46], et adplicetur rectae $E\Delta$ quadrato ZH aequale par-

allelogrammum EK et ita ponatur, ut ΓE et $E\Theta$ in eadem recta sint [I, 45]. quare etiam $M\Delta$ et ΔK in eadem recta sunt [I, 29; I, 14]. et quoniam in eadem recta ZB duae quaelibet figurae specie datae descriptae sunt AZB , ZH , ratio $AZB : ZH$ data erit [prop. XLIX]. uerum ratio $AZB : \Gamma\Delta$ data est. itaque etiam ratio $ZH : \Gamma\Delta$ data est [prop. VIII]. est autem $ZH = EK$. quare etiam ratio $\Gamma\Delta : EK$ data est. itaque etiam ratio $\Gamma E : E\Theta$ data est [VI, 1; def. 2]. et quoniam ZH parallelogrammo EK aequale est et aequiangulum, latera eorum in contraria proportione erunt, et erit $ZB : E\Delta = E\Theta : Z\Delta$ [VI, 14]. uerum supposuimus,

In figg. codd. Vat.v ducta est $N\Xi$. pro Δ hab. Z , pro K autem B b.

λόγος ἄρα καὶ τῆς ΕΘ πρὸς τὴν ΖΛ δοθείσ. τῆς δὲ ΕΘ πρὸς τὴν ΓΕ λόγος ἐστὶ δοθείσ. καὶ τῆς ΓΕ ἄρα πρὸς τὴν ΖΛ λόγος ἐστὶ δοθείσ. ἵση δὲ ἡ ΛΖ τῇ ΖΒ· [τετράγωνον γάρ· τῆς ΛΖ ἄρα πρὸς ΕΔ 5 λόγος δοθείσ· σύγκειται γάρ·] καὶ τῆς ΓΕ ἄρα πρὸς τὴν ΕΔ λόγος ἐστὶ δοθείσ. καὶ ἐστιν δρυθὴ ἡ πρὸς τῷ Ε γωνία· δέδοται ἄρα τὸ ΓΔ τῷ εἰδει.

οὐθ'.

'Εὰν δύο τρίγωνα μίαν γωνίαν μιᾶ γωνίαν 10 ἔχῃ, καὶ ἀπὸ τῶν ἵσων γωνιῶν ἐπὶ τὰς βάσεις κάθετοι εὐθεῖαι γραμμαὶ ἀχθῶσιν, ἢ δέ, ώς ἡ τοῦ πρώτου τριγώνου βάσις πρὸς τὴν κάθετον, οὕτως ἡ τοῦ ἑτέρου τριγώνου βάσις πρὸς τὴν κάθετον, ἰσογώνια ἐσται τὰ τρίγωνα.

15 ἐστω δύο τρίγωνα τὰ ΑΒΓ, ΘΖΗ ἵσας ἔχοντα γωνίας τὰς πρὸς τοὺς Ζ, Β, καὶ ἥχθωσαν ἀπὸ τῶν Ζ, Β κάθετοι αἱ ΒΔ, ΖΚ· ἐστω δέ, ώς ἡ ΑΓ πρὸς τὴν ΒΔ, οὕτως ἡ ΘΗ πρὸς τὴν ΚΖ· λέγω, δτι ἰσογώνιον ἐστι τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ ΘΖΗ τριγώνῳ.

20 περιγεγράφθω γὰρ περὶ τὸ ΘΖΗ τρίγωνον κύκλος, οὗ τμῆμα ἐστω τὸ ΘΖΗ, καὶ συνέστατω πρὸς τῇ ΘΗ εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ Θ τῇ ὑπὸ τῶν

2. ΕΘ] ΕΔ b. ΓΕ(pr.)] ΓΘ b. 3. ΖΛ] ΕΔΘ b. ἵση — 6. δοθείσ] om. b. 3. ΛΖ] ΖΛ Vat.v. 4. τετράγωνον — 5. γάρ] deleo. 5. ἐστὶ δοθείσ Vat.v. σύγκειται γάρ] ὑπόκειται γάρ Hardy; del. Gregorius et Peyrardus. 9. ἵσην] corr. ex ἵσον m. 2 v. 10. ἔχῃ] corr. ex ἔχει m. 2 v, om. b.

11. εὐθεῖαι] om. b. ἢ] add. m. 2 v. 12. οὕτως — 13. κάθετον] mg. om. accent. m. 1 P. 12. οὕτως — 13. βάσις] οὐ (sic) τῇ βάσει τοῦ δευτέρου b. 15. ΘΖΗ] ΖΘ b. 17. ώς] om. b. 20. ΘΖΗ τρίγωνον] ΘΖ b. 21. οὐ τό Pv. 22. τῶν] τῆς b, et sic per totam hanc prop.

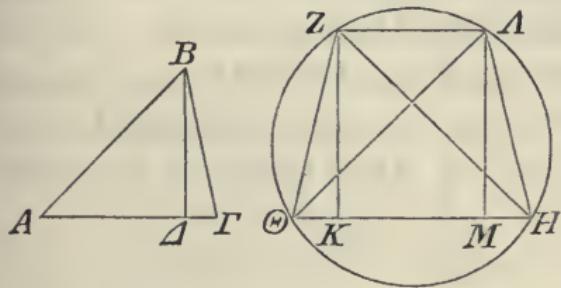
rationem $ZB : EA$ datam esse. quare etiam ratio $E\Theta : ZA$ data est [def. 2]. uerum ratio $EG : GE$ data est. itaque etiam ratio $GE : ZA$ data est [prop. VIII]. est autem $AZ = ZB$. quare etiam ratio $GE : EA$ data est¹⁾ [prop. VIII]. et rectus est angulus ad E positus. ergo ΓA datum est specie [def. 3].

LXXIX.

Si duo trianguli unum angulum uni angulo aequalem habent, et ab angulis aequalibus ad bases rectae lineae perpendicularares ducuntur, et est, ut basis primi trianguli ad perpendiculararem, ita basis alterius trianguli ad perpendiculararem, trianguli aequianguli erunt.

sint duo trianguli $AB\Gamma$, ΘZH angulos ad Z , B positos aequales habentes, et ducantur a Z , B per-

pendiculares $B\Delta$, ZK ; sit autem $A\Gamma : B\Delta = \Theta H : KZ$. dico, triangulum $AB\Gamma$ triangulo ΘZH aequiangulum esse.

circumscribatur enim circum ΘZH triangulum circulus [IV, 5], cuius segmentum sit ΘZH , et con-

In fig. cod. Vat. $Z\Theta$ et AH perpendicularares sunt ad ΘH , ZK et AM oblique ductae. rectam ZA om. Vat. vb. in priore figura cod. b $\triangle AB\Gamma$ aequicrurius est; in altera figura et in textu pro H hab. E b.

1) Euclides hic paulo brevior est quam solet; ita concludi uoluit: quoniam ratio $GE : AZ$ data est, et $AZ = ZB$, etiam ratio $GE : ZB$ data erit. uerum ratio $ZB : EA$ data est (hypoth.). quare etiam ratio $GE : EA$ data est [prop. VIII].

ΒΑΓ γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ τῶν *ΗΘΛ*, καὶ ἐπεξεύχθωσαν
αἱ *ΖΛ*, *ΛΗ*, καὶ ἥχθω κάθετος ἡ *ΛΜ*.

ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ὑπὸ τῶν *ΒΑΔ* τῇ ὑπὸ τῶν *ΛΘΗ*,
ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ τῶν *ΘΛΗ* τῇ ὑπὸ *ΑΒΓ* ἵση, καὶ
5 λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ τῶν *ΒΓΑ* λοιπῇ τῇ ὑπὸ τῶν *ΘΗΛ*
ἐστιν ἵση· ὅμοιον ἄρα ἐστὶ τὸ *ΒΑΓ* τριγωνον τῷ *ΘΗΛ*
τριγώνῳ. καὶ κάθετοι ἡγμέναι εἰσὶν αἱ *ΒΔ*, *ΛΜ*.
ἔστιν ἄρα ὡς ἡ *ΑΓ* πρὸς τὴν *ΒΔ*, οὕτως ἡ *ΘΗ* πρὸς
τὴν *ΛΜ*. ἦν δέ, ὡς ἡ *ΑΓ* πρὸς τὴν *ΒΔ*, οὕτως ἡ
10 *ΘΗ* πρὸς τὴν *ZK*. ὑπόκειται γάρ· καὶ ὡς ἄρα ἡ *ΘΗ*
πρὸς τὴν *ΛΜ*, οὕτως ἡ *ΘΗ* πρὸς τὴν *ZK*. ἵση ἄρα
ἐστὶν ἡ *ZK* τῇ *ΛΜ*. ἔστι δὲ καὶ παράλληλος· καὶ ἡ
15 *ΖΛ* ἄρα τῇ *ΘΗ* παράλληλος ἐστιν. ἵση ἄρα ἐστὶν ἡ
ὑπὸ τῶν *ΖΛΘ* γωνία τῇ ὑπὸ τῶν *ΛΘΗ*. ἀλλ' ἡ μὲν
ὑπὸ τῶν *ΛΘΗ* τῇ ὑπὸ τῶν *ΒΑΓ* ἐστιν ἵση· ἡ δὲ
20 *ΖΛΘ* τῇ ὑπὸ τῶν *ZHΘ* ἐστιν ἵση· καὶ ἡ ὑπὸ²
τῶν *ΒΑΓ* ἄρα τῇ ὑπὸ τῶν *ZHΘ* ἐστιν ἵση. ἔστι δὲ
καὶ ἡ ὑπὸ τῶν *ΑΒΓ* τῇ ὑπὸ τῶν *ΘΖΗ* ἵση· λοιπὴ
ἄρα ἡ ὑπὸ τῶν *ΒΓΑ* λοιπῇ τῇ ὑπὸ τῶν *ΖΘΗ* ἐστιν.
25 ἵση· ἴσογώνιον ἄρα ἐστὶ τὸ *ΑΒΓ* τριγωνον τῷ *ΖΘΗ*
τριγώνῳ.

π'.

'Εὰν τριγωνον μίαν ἔχῃ γωνίαν δεδομένην, καὶ τὸ
ὑπὸ τῶν τὴν δεδομένην γωνίαν περιεχουσῶν εὐθειῶν
25 πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς λοιπῆς πλευρᾶς τετράγωνον λόγον
ἔχῃ δεδομένον, δέδοται τὸ τριγωνον τῷ εἶδει.

ἔστω τριγωνον τὸ *ΑΒΓ* δεδομένην ἔχον γωνίαν

1. γωνίᾳ] om. b. 2. ἡ] om. b. 3. ἐπεὶ] *ΗΘΛ*] *ΘΛ* b. 4.
καὶ ἐπεὶ Vat.v. 5. *ΒΑΔ*] *ΔΑΒ* b. 6. *ΛΘΗ*] *ΛΘ* b. 7. *ΒΔ*]
ἔστι — ἵση] om. b. 5. *ΒΓΑ*] *ΒΓΔ* b. 7. *ΘΗΛ*] *ΘΕΛ* b.
6. *ΒΑΓ*] *ΒΓΑ* Vat., *ΑΒΓ* v. 8. *ΘΗΛ*] *ΛΕ* b.

struatur ad rectam ΘH et punctum in ea positum Θ angulo BAT aequalis angulus $H\Theta A$ [I, 23], et du- cantur ZA , AH , et perpendicularis ducatur AM .

quoniam est $\angle BAC = \angle OAH$, est autem etiam $\angle OAH = ABO$ [III, 21; *z. ἔνν. 1*], etiam reliquo angulo BGA reliquo angulo OHA aequalis erit [I, 32]. quare $\triangle BAG \sim \triangle OHA$ [VI, 4; VI def. 1]. et perpendiculares ductae sunt BA , AM . quare

$A\Gamma : B\Delta = \Theta H : AM$ [VI, 4; V, 22].

erat autem $A\Gamma:B\Delta = \Theta H:ZK$; nam ita supposuimus.
 itaque $\Theta H:AM = \Theta H:ZK$ [V, 11]. quare ZK
 rectae AM aequalis est [V, 9]. uerum etiam parallelae
 sunt [I, 28]. itaque etiam $Z\Lambda$ rectae ΘH parallela
 est [I, 33]. quare est $\angle Z\Lambda\Theta = \angle\Theta H$ [I, 29]. sed
 $\angle\Lambda\Theta H = B\Lambda\Gamma$ et $\angle Z\Lambda\Theta = ZH\Theta$ [III, 21]. itaque
 etiam $\angle B\Lambda\Gamma = ZH\Theta$. uerum etiam $\angle AB\Gamma = \Theta ZH$.
 reliquus igitur angulus $B\Gamma A$ reliquo angulo $Z\Theta H$
 aequalis est [I, 32]. ergo triangulus $AB\Gamma$ triangulo
 $Z\Theta H$ aequiangulus est.

LXXX.

Si triangulus unum angulum datum habet, et rectangulum comprehensum rectis datum angulum comprehendentibus ad quadratum reliqui lateris rationem habet datam, triangulus datus est specie.

sit triangulus $AB\Gamma$ datum habens angulum ad A

BA b. 8. *BΔ]* *ABA* b. 9. *AM* — 10. *τήν*] om. b. 10.
 ὑπόκειται γάρ] om. b. 11. *AM* — *ZK]* *ZK*, οὗτως ἡ ΘΕ
 πρὸς τὴν *AM* b. 13. *ἐστίν*] om. b. 14. *τῇ*] *τῆς* b. ἀλλά b.
 16. *τῶν ZΛΘ* Vat.v. *ἴση*] om. b. 18. *ΘZH]* corr. ex
ZΘH m. 2 Vat. 19. *BΓA]* *BAΓ* v. *ZΘH]* *ZΘ* b., item
 lin. 20. 24. *εὐθειῶν*] om. β (non b). 25. *πλευρᾶς τετρά-
 γωνον*] om. b.

τὴν πρὸς τῷ Α, καὶ τὸ ὑπὸ τῶν ΒΑΓ πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ λόγον ἔχέτω δεδομένον· λέγω, ὅτι δέδοται τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ εἶδει.

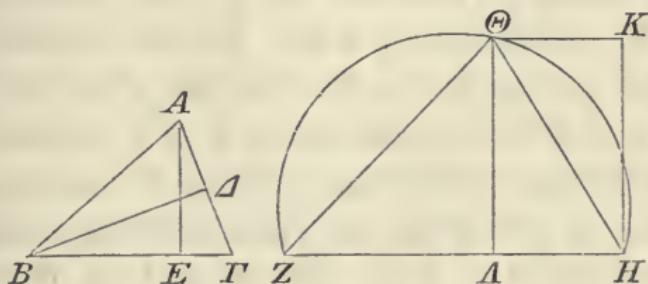
ηγμωσαν γὰρ ἀπὸ τῶν Α, Β ἐπὶ τὰς ΒΓ, ΓΑ 5 καθετοι αἱ ΒΔ, ΑΕ. ἐπεὶ οὖν δοθεῖσά ἔστιν ἡ ὑπὸ ΒΑΔ γωνία, ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ τῶν ΑΔΒ δοθεῖσα, δέδοται ἄρα τὸ ΑΔΒ τρίγωνον τῷ εἶδει· λόγος ἄρα ἔστι τῆς ΑΒ πρὸς τὴν ΒΔ δοθεῖσ· ὥστε καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν ΒΑΓ πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΒΔ λόγος ἔστι 10 δοθεῖσ. τῷ δὲ ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΒΔ ἵσον ἔστι τὸ ὑπὸ τῶν ΒΓ, ΑΕ· ἐκάτερον γὰρ αὐτῶν διπλάσιον ἔστι τοῦ ΑΒΓ τριγώνου· λόγος ἄρα καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν ΒΑΓ πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν ΒΓ, ΑΕ δοθεῖσ· τοῦ δὲ ὑπὸ τῶν ΒΑΓ πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ λόγος ἔστι δοθεῖσ· καὶ 15 τοῦ ὑπὸ τῶν ΒΓ, ΑΕ ἄρα πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ λόγος ἔστι δοθεῖσ, καὶ τῆς ΒΓ πρὸς ΑΕ λόγος ἔστι δοθεῖσ.

ἐκκείσθω τῇ θέσει καὶ τῷ μεγέθει δεδομένῃ εύθεϊα ἡ ΖΗ, καὶ γερράφθω ἐπὶ τῆς ΖΗ τυῆμα τὸ ΖΘΗ 20 δεχόμενον γωνίαν ἵσην τῇ ὑπὸ τῶν ΒΑΓ· δοθεῖσα δὲ ἡ ὑπὸ τῶν ΒΑΓ γωνία· δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ ἐν τῷ ΖΘΗ τυῆματι γωνία· θέσει ἄρα ἔστι τὸ ΖΘΗ τυῆμα.

1. πρὸς τῷ] om. b. τῷ] τό P. τό (pr.)] corr. ex τῷ m. 2 v. ΒΑΓ] ΑΒΓ PVat. 2. λέγω] δῆλον b. Supra δέδοται add. ἄρα (comp.) Vat., del. m. 2. 4. γάρ] om. b.
- τὰς] τὴν b. 6. τὴν ΒΔ b. ἔστιν v. τῶν] τὴν b. 7. ἄρα (pr.)] om. b. 8. τοῦ] τό b. 9. τῶν (pr.)] τῆς b; item lin. 10, 11, 13 (alt.). 9. ΒΑΓ — τῶν] om. Vat. τῶν (alt.)] τοῦ b. 10. δέ] om. b. ΒΔ] ΔΒ v. 11. διπλάσιον] supra add. m. 2 Vat. ἔστιν v. 12. ΑΒΓ] ΑΓΒ v. 13. ΒΓ] Γ supra scr. m. 1 b. 15. ὑπὸ τῶν] om. b. ἄρα] om. b.
16. καὶ — 17. δοθεῖσ] om. b. 20. δεχόμενον] δεδομένην ἔχον PVat.v. ἵσην] supra scr. m. 2 v. τῶν] τῆς b, item lin. 21. 21. τῷ — 22. ΖΘΗ (alt.)] ΖΗ b.

positum, et $BA \times A\Gamma$ ad $B\Gamma^2$ rationem habeat datum. dico, triangulum $AB\Gamma$ datum esse specie.

ducantur enim ab A, B ad $B\Gamma, \Gamma A$ perpendiculares $B\Delta, AE$. iam quoniam $\angle B\Delta A$ datus est, et

etiam $\angle A\Delta B$ datus, $\triangle A\Delta B$ specie datus erit [I, 32; propp. III, IV; prop. XL]. quare ratio $AB : B\Delta$ data est [def. 3]. itaque etiam ratio $BA \times A\Gamma : A\Gamma \times B\Delta$ data est [VI, 1; def. 2]. uerum $A\Gamma \times B\Delta = B\Gamma \times AE$ (nam utrumque eorum duplum est trianguli $AB\Gamma$ [I, 41]). itaque etiam ratio $BA \times A\Gamma : B\Gamma \times AE$ data est. uerum ratio $BA \times A\Gamma : B\Gamma^2$ data est. quare etiam ratio $B\Gamma \times AE : B\Gamma^2$ data est [prop. VIII], et ratio $B\Gamma : AE$ data est [VI, 1; def. 2].

ponatur recta positione et magnitudine data ZH , et construatur in ZH segmentum $Z\Theta H$, quod angulum capiat aequalē angulo $B\Delta\Gamma$ [III, 33]. datus autem $\angle B\Delta\Gamma$. quare etiam angulus in segmento $Z\Theta H$ positus datus est. itaque segmentum $Z\Theta H$ positione datum est [def. 8]. ducatur ab H ad ZH

In figg. codd. Pb A centrum est circuli, $AHK\Theta$ quadratum. in b figg. huius demonstr. et demonstr. alt. permutatae sunt. pro K hab. H b, ut H bis inueniatur; Θ om. b, rectam $Z\Theta$ omnes codd.

ἥχθω ἀπὸ τοῦ Η τῇ ΖΗ πρὸς δρᾶς ἡ ΗΚ· θέσει
ἄρα ἐστὶν ἡ ΗΚ. καὶ πεποιήσθω, ὡς ἡ ΒΓ πρὸς τὴν
ΑΕ, οὕτως ἡ ΖΗ πρὸς τὴν ΗΚ. λόγος δὲ τῆς ΒΓ
πρὸς τὴν ΑΕ δοθεῖς· λόγος ἄρα καὶ τῆς ΖΗ πρὸς
5 τὴν ΗΚ δοθεῖς· δοθεῖσα δὲ ἡ ΖΗ· δοθεῖσα ἄρα
καὶ ἡ ΗΚ. ἀλλὰ καὶ τῇ θέσει· καὶ ἐστι δοθὲν τὸ Η·
δοθὲν ἄρα καὶ τὸ Κ. ἥχθω διὰ τοῦ Κ τῇ ΖΗ παρ-
άλληλος ἡ ΚΘ· θέσει ἄρα ἐστὶν ἡ ΘΚ· θέσει δὲ καὶ
τὸ ΖΘΗ τμῆμα· δοθὲν ἄρα ἐστὶν τὸ Θ σημεῖον. ἐπε-
10 ζεύχθωσαν αἱ ΖΘ, ΘΗ, καὶ ἥχθω κάθετος ἡ ΘΛ· δο-
θεῖσα ἄρα ἐστὶν ἡ ΘΛ. ἐστι δὲ καὶ τὸ Θ σημεῖον
δοθὲν, καὶ ἐκάτερον τῶν Ζ, Η· δέδοται ἄρα ἐκάστη
τῶν Ζ, ΖΗ, ΘΗ τῇ θέσει καὶ τῷ μεγέθει· δέδοται
ἄρα τὸ ΖΘΗ τρίγωνον τῷ εἶδει. καὶ ἐπεί ἐστιν, ὡς
15 ἡ ΒΓ πρὸς τὴν ΑΕ, οὕτως ἡ ΖΗ πρὸς τὴν ΗΚ, ἵση
δὲ ἡ ΗΚ τῇ ΘΛ, ἐστιν ἄρα ὡς ἡ ΒΓ πρὸς τὴν ΑΕ,
οὕτως ἡ ΖΗ πρὸς τὴν ΘΛ. καὶ ἐστιν ἵση ἡ ὑπὸ¹
τῶν ΒΑΓ γωνία τῇ ὑπὸ τῶν ΖΘΗ· ἴσογώνιον ἄρα
ἐστὶ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ ΘΖΗ τριγώνῳ. δέδοται
20 δὲ τὸ ΘΖΗ τρίγωνον τῷ εἶδει· δέδοται ἄρα καὶ τὸ
ΑΒΓ τρίγωνον τῷ εἶδει.

πα'.

'Ἐὰν τρεῖς εὐθεῖαι ἀνάλογον οὖσαι τρισὶν εὐθείαις
ἀνάλογον οὖσαις τὰς ἄκρας ἐν δεδομένῳ λόγῳ ἔχωσιν,
25 καὶ τὰς μέσας ἐν δεδομένῳ λόγῳ ἔξουσιν· καὶ ἐὰν ἡ
ἄκρα πρὸς τὴν ἄκραν λόγον ἔχῃ δεδομένον, καὶ ἡ μέση

1. ΗΚ] ΗΘ b, et sic deinde per totam prop. pro Κ
hab. Θ, pro Θ autem I. 5. δοθεῖς — 6. ΗΚ] om. b. 7.
ΖΗ] ΘΗ b. 8. δέ] ἄρα b. 12. δοθὲν] om. b. 16. ΘΛ]
ΙΚ b, item lin. 17. 18. ἄρα] om. b. 19. ΘΖΗ] ΙΖΒ b.
δέδοται — 20. εἶδει] om. b. 21. ΑΒΓ] ΑΓΡ. Seq.

perpendicularis HK . quare HK positione data est [prop. XXIX]. et fiat $BG:AE = ZH:HK$ [VI, 12]. uerum ratio $BG:AE$ data est. quare etiam ratio $ZH:HK$ data est [def. 2]. sed data est ZH . data igitur etiam HK [prop. II]. uerum etiam positione data est. et datum est H . datum igitur etiam K [prop. XXVII]. ducatur per K rectae ZH parallela $K\Theta$ [I, 31]. positione igitur data est ΘK [prop. XXVIII]. uerum etiam segmentum $Z\Theta H$ positione datum est. ergo punctum Θ datum est [prop. XXV]. ducantur $Z\Theta$, ΘH , et perpendicularis ducatur ΘA . data est igitur ΘA . uerum etiam punctum Θ datum est et utrumque Z, H . itaque singulae ΘZ , ZH , ΘH positione et magnitudine datae sunt [prop. XXVI]. ergo $\triangle Z\Theta H$ datus est specie [prop. XXXIX]. et quoniam est $BG:AE = ZH:HK$ et $HK = \Theta A$ [I, 34], erit $BG:AE = ZH:\Theta A$. [et est $\angle BAG = Z\Theta H$. quare triangulus ABG triangulo ΘZH aequiangulus est [prop. LXXIX]. uerum $\triangle \Theta ZH$ datus est specie. ergo etiam $\triangle ABG$ datus est specie.

LXXXI.

Si trium rectarum proportionalium termini extrēmi ad extremos terminos trium rectarum proportionalium datam habent rationem, etiam medii ad medios datam rationem habebunt; et si extremus ad extremum rationem habet datam et mediis ad medium, etiam reli-

---

demonstr. altera, u. app. 23. οὐσαῖ] οὐσαῖς b. 24. ἔχωσιν]
 ἔχονσαι b. 25. ἔξονσι b. ή] om. b. 26. ἄκρα τε b.
 τήν] om. b. ἔχη] -η in ras. v. ή] om. b (non β). μέση
 τε b.

πρὸς τὴν μέσην καὶ ἡ λοιπὴ ἄκρα πρὸς τὴν λοιπὴν
ἄκραν λόγον ἔξει δεδομένον.

τρεῖς γὰρ εὐθεῖαι ἀνάλογον οὖσαι αἱ *A*, *B*, *G* τρι-
σὶν εὐθείαις ἀνάλογον οὖσαις ταῖς *A*, *E*, *Z* τὰς ἄκρας
5 ἐν δεδομένῳ λόγῳ ἐχέτωσαν, καὶ ἐστι λόγος τῆς μὲν *A*
πρὸς τὴν *A* δοθεῖς, τῆς δὲ *G* πρὸς τὴν *Z* λόγος δο-
θεῖς· λέγω, ὅτι καὶ τῆς *B* πρὸς τὴν *E* λόγος ἐστὶ¹
δοθεῖς.

ἐπεὶ γὰρ λόγος ἐστὶ τῆς μὲν *A* πρὸς τὴν *A* δοθεῖς,
10 τῆς δὲ *G* πρὸς τὴν *Z* δοθεῖς, λόγος ἄρα τοῦ ὑπὸ τῶν
A, *G* πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν *A*, *Z* δοθεῖς. ἀλλὰ τῷ μὲν
ὑπὸ τῶν *A*, *G* ἵσον ἐστὶ τὸ ἀπὸ τῆς *B*, τῷ δὲ ὑπὸ²
τῶν *A*, *Z* ἵσον ἐστὶ τὸ ἀπὸ τῆς *E*. λόγος ἄρα ἐστὶ³
τοῦ ἀπὸ τῆς *B* πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς *E* δοθεῖς· ὥστε καὶ
15 τῆς *B* πρὸς τὴν *E* λόγος ἐστὶ δοθεῖς.

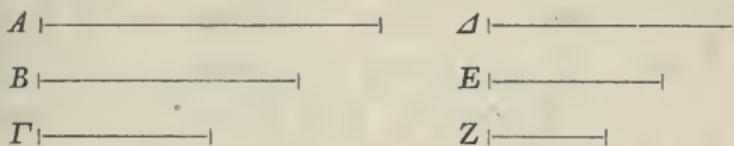
ἐστι δὴ πάλιν τῆς μὲν *A* πρὸς τὴν *A* λόγος δοθεῖς,
τῆς δὲ *B* πρὸς τὴν *E* λόγος δοθεῖς· λέγω, ὅτι καὶ
τῆς *G* πρὸς τὴν *Z* λόγος ἐστὶ δοθεῖς.

ἐπεὶ λόγος ἐστὶ τῆς μὲν *A* πρὸς τὴν *A*, τῆς δὲ *B*
20 πρὸς τὴν *E* δοθεῖς, λόγος ἐστὶ καὶ τοῦ ἀπὸ τῆς *B*
πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς *E* δοθεῖς. ἀλλὰ τῷ μὲν ἀπὸ τῆς *B*
ἵσον τὸ ὑπὸ τῶν *A*, *G*, τῷ δὲ ἀπὸ τῆς *E* ἵσον ἐστὶ⁴
τὸ ὑπὸ τῶν *A*, *Z*. λόγος ἄρα ἐστὶ τοῦ ὑπὸ τῶν *A*, *G*
πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν *A*, *Z* δοθεῖς. καὶ μιᾶς πλευρᾶς
25 τῆς *A* πρὸς μίαν πλευρὰν τὴν *A* λόγος ἐστὶ δοθεῖς·
καὶ λοιπῆς ἄρα τῆς *G* πρὸς λοιπὴν τὴν *Z* λό ος ἐστὶ⁵
δοθεῖς.

1. *τήν* (pr.)] om. b (non β). ἄκρα] om. Vat., ἄρα b. 7.
τῆς] del. m. 1 Vat. 10. τοῦ] καὶ τοῦ v. 11. τό] corr. ex τῷ
m. 2 v. 14. E] *A* b. 17. B] supra scr. m. 2 v. λόγος, ἐστί b.
19. ἐπεὶ γάρ Vat. v. μὲν *A* πρὸς τὴν *A*, τῆς δέ] om. b.

quus extremus ad reliquum extremum rationem habebit datam.

trium enim rectarum proportionalium A, B, Γ termini extremi ad extremos terminos trium rectarum

proportionalium Δ, E, Z datam habeant rationem, et sit ratio $A : \Delta$ data et $\Gamma : Z$ data. dico, etiam rationem $B : E$ datam esse.

nam quoniam ratio $A : \Delta$ data est et $\Gamma : Z$ data, ratio $A \times \Gamma : \Delta \times Z$ data erit [prop. LXX]. sed $A \times \Gamma = B^2$, $\Delta \times Z = E^2$ [VI, 17]. quare ratio $B^2 : E^2$ data est. itaque etiam ratio $B : E$ data est [prop. LIV].

iam sit rursus ratio $A : \Delta$ data et ratio $B : E$ data. dico, etiam rationem $\Gamma : Z$ datam esse.

quotiam ratio $A : \Delta$ et $B : E$ data, etiam ratio $B^2 : E^2$ data erit [prop. L]. sed $B^2 = A \times \Gamma$, $E^2 = \Delta \times Z$ [VI, 17]. itaque ratio $A \times \Gamma : \Delta \times Z$ data est. et unius lateris A ad unum latus Δ ratio data est. ergo etiam reliqui Γ ad reliquum Z ratio data est [prop. LXVIII].

Fig. om. b.

22. $\tilde{\iota}\sigma\sigma\tau\tilde{\iota}$ $\tilde{\iota}\sigma\tilde{\iota}\tilde{\iota}$ b. $\tau\tilde{\omega}\nu]$ $\tau\tilde{\eta}s$ b. $\tau\tilde{\eta}s]$ corr. ex $\tau\tilde{\omega}\nu$ m. 2 v.
 $\tilde{\iota}\sigma\tilde{\iota}\tilde{\iota}]$ comp. Vat. 23. $\dot{\nu}\pi\dot{\nu}$ $\tau\tilde{\omega}\nu$ (pr.)] $\dot{\alpha}\pi\dot{\nu}$ $\tau\tilde{\eta}s$ b. $\eta\alpha\tilde{\iota}$
 $\tau\tilde{\omega}\nu$ b. 25. $A]$ AZ v.

πβ'.

Ἐὰν τέσσαρες εὐθεῖαι ἀνάλογον ὥσιν, ἔσται, ὡς ἡ πρώτη πρὸς ἣν ἡ δευτέρα λόγον ἔχει δεδομένον, οὕτως ἡ τρίτη πρὸς ἣν ἡ τετάρτη λόγον ἔχει δεδομένον.

5   ἔστωσαν τέσσαρες εὐθεῖαι ἀνάλογον αἱ Α, Β, Γ, Δ, ὡς ἡ Α πρὸς τὴν Β, οὕτως ἡ Γ πρὸς τὴν Δ· λέγω, ὅτι ἔστιν, ὡς ἡ Α πρὸς ἣν ἡ Β λόγον ἔχει δεδομένον, οὕτως ἡ Γ πρὸς ἣν ἡ Δ λόγον ἔχει δεδομένον.

ἔστω γὰρ πρὸς ἣν ἡ Β λόγον ἔχει δεδομένον ἡ Ε,
10 καὶ πεποιήσθω, ὡς ἡ Β πρὸς τὴν Ε, οὕτως ἡ Δ πρὸς τὴν Ζ. λόγος δὲ τῆς Β πρὸς τὴν Ε δοθεῖσ· λόγος ἄρα καὶ τῆς Δ πρὸς τὴν Ζ ἔστι δοθεῖσ. καὶ ἐπεὶ ἔστιν, ὡς ἡ Α πρὸς τὴν Β, οὕτως ἡ Γ πρὸς τὴν Δ, ἔστι δὲ καί, ὡς ἡ Β πρὸς τὴν Ε, οὕτως ἡ Δ πρὸς
15 τὴν Ζ, δι’ ἵσου ἄρα ἔστιν, ὡς ἡ Α πρὸς τὴν Ε, οὕτως ἡ Γ πρὸς τὴν Ζ. καί ἔστιν ἡ μὲν Ε πρὸς ἣν ἡ Β λόγον ἔχει δεδομένον, ἡ δὲ Ζ πρὸς ἣν ἡ Δ· ἔστιν ἄρα ὡς ἡ Α πρὸς ἣν ἡ Β λόγον ἔχει δεδομένον, οὕτως
ἡ Γ πρὸς ἣν ἡ Δ λόγον ἔχει δεδομένον.

20

πγ'.

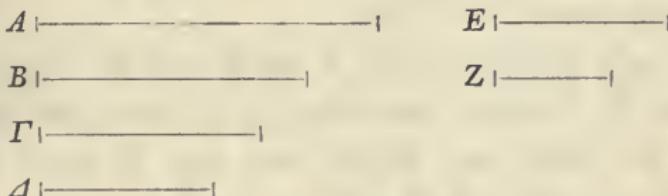
Ἐὰν τέσσαρες εὐθεῖαι οὕτως ἔχωσι πρὸς ἀλλήλας, ὥστε τριῶν ληφθεισῶν ἐξ αὐτῶν δποιωνοῦν καὶ τετάρτης αὐταῖς προσληφθείσης ἀνάλογον, πρὸς ἣν ἡ

2. ὡς] om. b (non β).	3. πρώτη] corr. ex τοῦ πρώτου
m. 2 v. πρὸς τὴν δευτέραν b.	4. πρὸς τὴν τετάρτην b.
5. ἔστω v. ἀνάλογον οὖσαι b.	7. ἔστιν] καί v. ἢν]
η b.	8. ἢν ἡ Δ] τὴν ηδ b.
τῇ b.	9. ἡ Β πρὸς ἢν b. ἡ (alt.)]
12. ἔστι] om. Vat., ἔστιν v. καί (alt.)] om. v.	14.
ἔστιν v.	16. Γ] Δ b. E — 17. Δ] EH λόγον ἔχονσα
πρὸς τὴν Β· ἡ δὲ ΖH λόγον ἔχονσα πρὸς τὴν Δ b.	17. ἢν
ἡ] τὴν b, item lin. 18.	21. ἔχωσιν Vat., ἔχονσι β.
	22.

LXXXII.

Si quattuor rectae proportionales sunt, erit ut prima ad eam, ad quam secunda rationem habet datam, ita tertia ad eam, ad quam quarta rationem habet datam.

sint quattuor rectae proportionales A, B, Γ, Δ , ita ut sit $A:B = \Gamma:\Delta$. dico, esse, ut A ad eam, ad quam B rationem habeat datam, ita Γ ad eam, ad quam Δ rationem habeat datam.

nam sit E ea, ad quam B rationem habet datam, et fiat $B:E = \Delta:Z$. uerum ratio $B:E$ data est. quare etiam ratio $\Delta:Z$ data est [def. 2]. et quoniam est $A:B = \Gamma:\Delta$, est autem etiam $B:E = \Delta:Z$, ex aequo [V, 22] erit $A:E = \Gamma:Z$. et est E ea, ad quam B rationem habet datam, Z autem ea, ad quam Δ . ergo est, ut A ad eam, ad quam B rationem habet datam, ita Γ ad eam, ad quam Δ rationem habet datam.

LXXXIII.

Si quattuor rectae ita inter se habent, ut tribus quibuslibet ex iis sumptis et quarta ad eas adsumpta proportionali, ad quam reliqua rectarum ab initio pro-

*ληφθεισῶν ἐξ αὐτῶν] ἐξ αὐτῶν ληφθῶσιν b. δποιαιοῦν b.
23. αὐταῖς] corr. ex αὐτῆς m. 2 v. ἀνάλογον] om. b.*

λοιπὴ τῶν ἐξ ἀρχῆς τεσσάρων εὐθείων λόγον ἔχει δεδομένου, ἀνάλογον γίγνεσθαι τὰς τέσσαρας εὐθείας, ἔσται, ώς ἡ τετάρτη πρὸς τὴν τρίτην, οὕτως ἡ δευτέρα πρὸς ἥν ἡ πρώτη λόγον ἔχει δεδομένου.

5 ἔστωσαν τέσσαρες εὐθεῖαι αἱ *A, B, Γ, Δ* οὕτως ἔχουσαι πρὸς ἀλλήλας, ὥστε τριῶν ληφθεισῶν ἐξ αὐτῶν δποιωνοῦν τῶν *A, B, Γ* καὶ τετάρτης αὐταῖς προσληφθείσης τῆς *E*, πρὸς ἥν ἡ *Δ* λόγον ἔχει δεδομένου, ἀνάλογον εἶναι τὰς *A, B, Γ, E* εὐθείας· λέγω, ὅτι ἔστιν, 10 ώς ἡ *Δ* πρὸς τὴν *Γ*, οὕτως ἡ *B* πρὸς ἥν ἡ *A* λόγον ἔχει δεδομένου.

ἐπεὶ γάρ ἔστιν, ώς ἡ *A* πρὸς τὴν *B*, οὕτως ἡ *Γ* πρὸς τὴν *E*, τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν *A, E* ἵσον ἔστι τῷ ὑπὸ τῶν *B, Γ*. καὶ ἐπεὶ λόγος ἔστι τῆς *E* πρὸς τὴν *Δ* δοθεῖς, λόγος ἄρα ἔστι καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν *A, Δ* πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν *A, E* δοθεῖς· τῷ δὲ ὑπὸ τῶν *A, E* ἔστιν ἵσον τὸ ὑπὸ τῶν *B, Γ*. λόγος ἄρα καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν *A, A* πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν *B, Γ* ἔστι δοθεῖς. ἔστιν ἄρα ώς ἡ *Δ* πρὸς τὴν *Γ*, οὕτως ἡ *B* πρὸς ἥν ἡ *A* λόγον 20 ἔχει δεδομένου.

πδ'.

Ἐὰν δύο εὐθεῖαι δοθὲν χωρίον περιέχωσιν ἐν δεδομένῃ γωνίᾳ, ἡ δὲ ἐτέρα τῆς ἐτέρας δοθείσῃ μείζων ἦ, καὶ ἐκατέρα αὐτῶν ἔσται δόθεῖσα.

25 δύο γὰρ εὐθεῖαι αἱ *AB, BG* δοθὲν χωρίον περιεχέτωσαν τὸ *AG* ἐν δεδομένῃ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ τῶν *ABG*,

---

1. τεσσάρων] om. b. 2. ἀνάλογον — 4. δεδομένον] mg. om. acc. m. 1 P. 2. γίνεσθαι νb. ἔσται — 4. δεδομένον] αἱ ἐξ ἀρχῆς εὐθεῖαι οὕτως ἔξουσι πρὸς ἀλλήλας b et deinde rep. p. 162, 22. ὥστε — p. 164, 2. εὐθείας. 3. τετάρτη] δ̄ P. τρίτην] γ̄ P; -ι- in ras. m. 1 ν. δευτέρα] β̄ P. 7. αὐταῖς]

positarum rationem habet datam, quattuor rectae in proportione sint, erit, ut quarta ad tertiam, ita secunda ad eam, ad quam prima rationem habet datam.

sint quattuor rectae A, B, Γ, Δ ita habentes inter se, ut tribus quibuslibet ex iis sumptis A, B, Γ et quarta ad eas adsumpta E , ad quam Δ rationem habet datam, proportionales sint rectae A, B, Γ, E . dico,

A |————|
 B |————|
 I |————|
 Δ |————|
 E |————|
 esse, ut Δ ad Γ , ita B ad eam, ad quam A rationem habeat datam.

nam quoniam $A:B = \Gamma:E$,
 erit $A \times E = B \times \Gamma$ [VI, 16].
 et quoniam ratio $E:\Delta$ data
 est, etiam ratio $A \times \Delta : A \times E$

data erit [VI, 1; def. 2]. uerum $A \times E = B \times \Gamma$.
 quare etiam ratio $\Delta \times A : B \times \Gamma$ data est. ergo est
 ut $\Delta : \Gamma$, ita B ad eam, ad quam A rationem habet
 datam [prop. LXXIV].

LXXXIV.

Si duae rectae datum spatium in dato angulo comprehendunt, altera autem maior est data quam altera, etiam utraque earum data erit.

duae enim rectae AB, BG datum spatium AG in dato angulo ABG comprehendant, GB autem maior

---

corr. ex αντῆς m. 2 v. 8. E] πέμπτης b. Δ] τετάρτης b.
 9. ἔστιν] om. b. 10. ἡ (tert.)] supra scr. m. 1 b. 12.
 ως μέν b. 13. τῶν] τὴν b. 14. τῶν] τῆς b. E] Δ b.
 Δ] E b. 15. τῶν] τὴν b, item lin. 16, 17, 18. 16.
 $A, E]$ E, A b. δοθεῖσ] om. b. τῷ] τό Vat. ἔστιν ἔστιν
 Vat. b. 17. τό] τῷ Vat. 18. B, Γ] Γ, B b. ἔστι]
 ἔστιν v. 19. Δ] ΑΔ b. 24. ἔσται] comp. Vat. m. 1, omni-
 bus litteris m. 2; ἔστι b.

· ἡ δὲ ΓΒ τῆς ΒΑ δοθείση μεῖζων ἔστω λέγω; ὅτι δοθεῖσά ἔστιν ἐκατέρα τῶν ΒΑ, ΒΓ.

ἐπεὶ γὰρ ἡ ΒΓ τῆς ΒΑ δοθείση μεῖζων ἔστιν,
ἔστω ἡ δοθεῖσα ἡ ΔΓ· λοιπὴ ἄρα ἡ ΔΒ τῇ ΒΑ ἵση
5 ἔστιν. καὶ συμπεπληρώσθω τὸ ΑΔ. καὶ ἐπεὶ ἵση
ἔστιν ἡ ΑΒ τῇ ΔΒ, λόγος ἄρα ἔστι τῆς ΑΒ πρὸς
τὴν ΒΔ δοθείσ. δοθεῖσα δὲ καὶ ἡ ὑπὸ τῶν ΑΒΔ
γωνία· δέδοται ἄρα τὸ ΑΔ τῷ εἰδει. ἐπεὶ οὖν τὸ ΑΓ
δοθὲν παρὰ δοθεῖσαν τὴν ΔΓ παραβέβληται ὑπερ-
10 βάλλον εἰδει δεδομένῳ τῷ ΑΔ, δέδοται ἄρα τὸ πλάτος
τῆς ὑπερβολῆς· δοθεῖσα ἄρα ἔστιν ἡ ΒΔ. ἀλλὰ καὶ
ἡ ΔΓ· καὶ δλη ἄρα ἡ ΒΓ δοθεῖσά ἔστιν. ἔστι δὲ
καὶ ἡ ΑΒ δοθεῖσα· ἐκατέρα ἄρα τῶν ΑΒ, ΒΓ δο-
θεῖσά ἔστιν.

15

πε'.

'Εὰν δύο εὐθεῖαι δοθὲν χωρίον περιέχωσιν ἐν δεδο-
μένῃ γωνίᾳ, ἡ δὲ συναμφότερος δοθεῖσα, καὶ ἐκατέρα
αὐτῶν ἔσται δοθεῖσα.

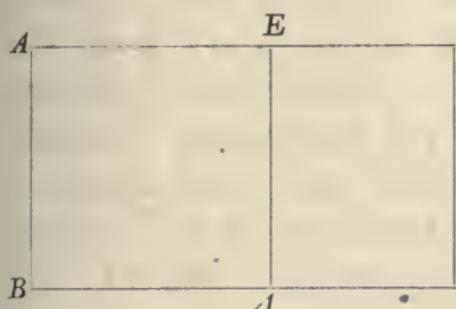
δύο γὰρ εὐθεῖαι αἱ ΑΒ, ΒΓ δοθὲν χωρίον περι-
20 εχέτωσαν τὸ ΑΓ ἐν δεδομένῃ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ τῶν ΑΒΓ,
καὶ ἔστω συναμφότερος ἡ ΑΒΓ δοθεῖσα· λέγω, ὅτι
καὶ ἐκατέρα τῶν ΑΒ, ΒΓ ἔστι δοθεῖσα.

διήχθω γὰρ ἡ ΓΒ ἐπὶ τὸ Δ, καὶ κείσθω τῇ ΑΒ
ἵση ἡ ΒΔ, καὶ διὰ τοῦ Δ τῇ ΒΑ παράλληλος ἥχθω

2. ἔστιν] om. b. 3. ἐπεὶ — 5. ΑΔ] mg. m. 1 P; κείσθω γὰρ τῇ ΒΑ ἵση ἡ ΔΒ, καὶ διὰ τοῦ Δ τῇ ΑΒ παράλληλος ἥχθω, ἡ ΔΕ ἔστι δοθεῖσα ἄρα ἔστι ἡ ΔΓ b. 4. ἔστω ἡ] om. v. ΒΔ] AB Vat.v. 5. καὶ [pr.] om. Vat. 7. δοθεῖσα δὲ καὶ] καὶ δοθεῖσα b. 8. δοθὲν τὸ ΑΓ b. 10. ΑΔ] A b. 11. τῆς ὑπερβολῆς] τοῦ ὑπερβολήματος b. ΒΔ] ΔΒ b. 12. ἔστι] ἔστιν v. 13. ἐκατέρα — 14. ἔστιν] om. b. 16. εὐθεῖαι]

sit data quam BA . dico, datam esse utramque BA, BG .

nam quoniam BG maior est data quam BA , data sit $\angle A$. itaque est $\angle AB = BA$. et expleatur AA .

et quoniam $AB = \angle AB$, ratio $AB : \angle AB$ data erit [prop. I]. datus autem etiam $\angle ABA$. quare AA datum est specie [I, 34; def. 3]. iam quoniam datum spatium AG datae $\angle A$

adPLICatum est excedens figura specie data AA , data erit latitudo excessus [prop. LIX]. quare BA data est. uerum etiam $\angle AG$ data est. itaque etiam tota BG data est [prop. III]. est autem etiam AB data. ergo utraque AB, BG data est.

LXXXV.

Si duae rectae datum spatium in dato angulo comprehendunt et summa earum data est, etiam utraque earum data erit.

duae enim rectae AB, BG datum spatium AG in dato angulo ABG comprehendant, et $AB + BG$ data sit. dico, etiam utramque AB, BG datam esse.

nam producatur GB ad A , et ponatur rectae AB aequalis BA , et per A rectae BA parallela ducatur

om. β (non b). 17. συναμφοτέρα b. 20. τῶν] τὴν b. 21.
 $\pi\alpha\iota$ — 22. BG] supra add. m. 2 v. 23. GB] BG vb.
 24. $\pi\alpha\varrho\acute{\alpha}\lambda\eta\lambda\oslash$] $\delta\iota\acute{a}\mu\sigma\tau\varrho\oslash$ v, supra scr. ο m. 2.

ἡ ΔΕ, καὶ συμπεπληρώσθω τὸ ΑΔ. καὶ ἐπεὶ ἵση
 ἔστιν ἡ ΔΒ τῇ ΒΑ, καὶ ἔστι δοθεῖσα ἡ ὑπὸ ΑΒΔ
 γωνία, ἐπεὶ καὶ ἡ ἐφεξῆς αὐτῇ δοθεῖσά ἔστιν, δέδοται
 ἄρα τὸ ΕΒ τῷ εἶδει. καὶ ἐπεὶ δοθεῖσά ἔστι συν-
 5 αμφότερος ἡ ΑΒΓ, ἵση δὲ ἡ ΑΒ τῇ ΒΔ, δοθεῖσα
 ἄρα ἔστιν ἡ ΔΓ. ἐπεὶ οὖν δοθὲν τὸ ΑΓ παρὰ δο-
 θεῖσαν τὴν ΔΓ παραβέβληται ἐλλεῖπον εἶδει δεδομένῳ
 τῷ ΕΒ, δέδοται τὰ πλάτη τοῦ ἐλλείμματος· δοθεῖσαι
 ἄρα εἰσὶν αἱ ΑΒ, ΒΔ. ἀλλὰ καὶ συναμφότερος ἡ
 10 ΑΒΓ δοθεῖσά ἔστιν· καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ΒΓ δοθεῖσά
 ἔστιν· δοθεῖσαι ἄρα ἔστιν ἐκατέρα τῶν ΑΒ, ΒΓ.

πεζ'.

'Εὰν δύο εὐθεῖαι δοθὲν χωρίου περιέχωσιν ἐν δεδο-
 μένῃ γωνίᾳ, δύνηται δὲ ἡ ἐτέρα τῆς ἐτέρας δοθέντι
 15 μεῖζον ἢ ἐν λόγῳ, καὶ ἐκατέρα αὐτῶν ἔσται δοθεῖσα.

δύο γὰρ εὐθεῖαι αἱ ΑΒ, ΒΓ δοθὲν χωρίου περι-
 εχέτωσαν τὸ ΑΓ ἐν δεδομένῃ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ τῶν ΑΒΓ,
 τὸ δὲ ἀπὸ τῆς ΓΒ τοῦ ἀπὸ τῆς ΒΑ δοθέντι μεῖζον
 ἔστω ἢ ἐν λόγῳ· λέγω, ὅτι καὶ ἐκατέρα τῶν ΑΒ, ΒΓ
 20 ἔστι δοθεῖσα.

ἐπεὶ γὰρ τὸ ἀπὸ τῆς ΓΒ τοῦ ἀπὸ τῆς ΒΑ δοθέντι
 μεῖζον ἔστιν ἢ ἐν λόγῳ, ἀφηρήσθω τὸ δοθὲν τὸ ὑπὸ¹
 τῶν ΓΒΔ· λοιποῦ ἄρα τοῦ ὑπὸ τῶν ΔΓΒ πρὸς τὸ

2. ἔστι] ἔστιν ν. 3. αὐτῆς P. 4. οὐαί] om. b. 5. ἔστιν ν.

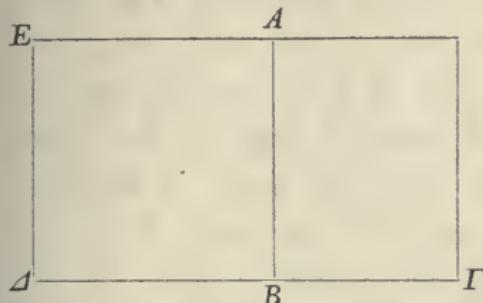
8. δοθεῖσαι ἄρα ἔστιν ἡ ΑΒ b. 10. ἔστιν] om. b. 11. οὐαί —

11. ἔστιν] om. Vat. 11. Ante δοθεῖσαι ἄρα add. ἔστι δὲ
 καὶ ἡ ΑΒ δοθεῖσα b. Seq. apud Peyrardum ea propositio
 cum lemmate, quae in P legitur ad finem libri; u. app. 12.

πεζ'] πεζ' Peyrardus. 13. Post δοθέν add. ἄρα ν; del. m. 2.

15. μεῖζον εἶναι b. 16. γάρ] om. b. 17. οὐ] om. P. 18. οὐ] om. P. 19. ἔστω]
 ἔστιν (comp.) b. 21. ΒΔ] ΑΒ b. 23. τῶν (utrumque)] τῆν b;

$\angle E$, et expleatur $A\Delta$. et quoniam $\angle B = BA$, et datus est $\angle ABA$, quia etiam angulus, qui deinceps positus est, datus est, EB datum erit specie

[I, 34; def. 3]. et quoniam $AB + BG$ data est et $AB = BA$, data erit $\angle AG$ [prop. III]. iam quoniam datum spatium AG datae rectae AG adPLICatum est deficiens figura specie data EB ,

latitudines defectus datae sunt [prop. LVIII]. itaque AB , $B\Delta$ datae sunt. uerum etiam $AB + BG$ data est. quare etiam quae relinquitur BG data est [prop. IV]. ergo utraque AB , BG data est.

LXXXVI.

Si duae rectae datum spatium in dato angulo comprehendunt, alterius autem quadratum, comparatum cum quadrato alterius, dato maius est quam in ratione, etiam utraque earum data erit.

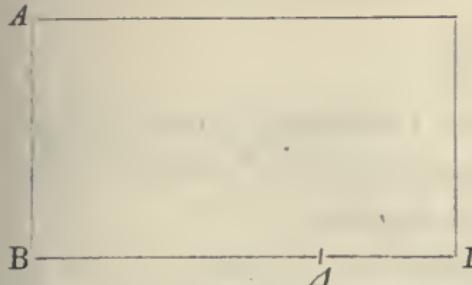
duae enim rectae AB , BG datum spatium AG in dato angulo ABG comprehendant, GB^2 autem, comparatum cum BA^2 , dato maius sit quam in ratione. dico, etiam utramque AB , BG datam esse.

nam quoniam GB^2 , comparatum cum AB^2 , dato maius est quam in ratione, auferatur datum $GB \times BA$. reliqui igitur $AG \times GB$ ad AB^2 ratio data est [def. 11].

ἀπὸ τῆς *AB* λόγος ἐστὶ δοθεῖς. καὶ ἐπεὶ δοθέν ἐστι τὸ ὑπὸ τῶν *ABΓ*, ἐστι δὲ καὶ τὸ ὑπὸ τῶν *ΓΒ*, *BΔ* δοθέν, λόγος ἄρα ἐστὶ τοῦ ὑπὸ τῶν *AB*, *BΓ* πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν *ΓΒΔ* δοθεῖς. ὡς δὲ τὸ ὑπὸ τῶν *ABΓ* πρὸς 5 τὸ ὑπὸ τῶν *ΓΒ*, *BΔ*, οὕτως ἡ *AB* πρὸς τὴν *BΔ*. ὥστε καὶ τῆς *AB* πρὸς τὴν *BΔ* λόγος ἐστὶ δοθεῖς. ὥστε καὶ τοῦ ἀπὸ τῆς *AB* πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς *BΔ* λόγος ἐστὶ δοθεῖς. τοῦ δὲ ἀπὸ τῆς *AB* πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν *BΓΔ* λόγος ἐστὶ δοθεῖς. καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν *BΓΔ* ἄρα 10 πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς *ΔB* λόγος ἐστὶ δοθεῖς. ὥστε καὶ τοῦ τετράκις ὑπὸ τῶν *BΓΔ* πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς *BΔ* λόγος ἐστὶ δοθεῖς. τοῦ τετράκις ὑπὸ τῶν *BΓΔ* ἄρα μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς *BΔ* πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς *BΔ* λόγος ἐστὶ δοθεῖς. ἀλλὰ τὸ τετράκις ὑπὸ τῶν *BΓΔ* μετὰ τοῦ 15 ἀπὸ τῆς *BΔ* τὸ ἀπὸ συναμφοτέρου ἐστὶ τῆς *BΓ*, *ΓΔ*. λόγος ἄρα ἐστὶ καὶ τοῦ ἀπὸ συναμφοτέρου τῆς *BΓ*, *ΓΔ* πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς *BΔ* δοθεῖς. ὥστε καὶ συναμφοτέρου τῆς *BΓΔ* πρὸς τὴν *BΔ* λόγος ἐστὶ δοθεῖς. καὶ συνθέντι ἄρα δύο τῶν *ΓΒ* πρὸς τὴν *BΔ* λόγος ἐστὶ δο- 20 θεῖς. ὥστε καὶ μιᾶς τῆς *ΓΒ* πρὸς τὴν *BΔ* λόγος ἐστὶ δοθεῖς. ὡς δὲ ἡ *ΓΒ* πρὸς *BΔ*, οὕτως τὸ ὑπὸ τῶν *ΓΒΔ* πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς *BΔ*. καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν *ΓΒΔ* ἄρα πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς *BΔ* λόγος ἐστὶ δοθεῖς. δοθὲν δὲ τὸ ὑπὸ τῶν *ΓΒ*, *BΔ*. δοθὲν ἄρα καὶ τὸ ἀπὸ τῆς 25 *BΔ*. δοθεῖσα ἄρα ἐστὶν ἡ *BΔ*. ὥστε καὶ ἡ *BΓ* δο-

2. ἐστι — 3. *AB*, *BΓ*] supra add. m. 2 v. 2. *ΓΒ*, *BΔ*
FBΔ b. 3. *AB*, *BΓ*] *ABΓ* b. 4. ὡς δέ — 5. *BΔ* (alt.)]
 mg. m. 1 P, om. b. 4. ὑπό (alt.) — 5. τό] om. Vat., supra
 add. m. 2. 5. *ΓΒ*, *BΔ*] *ΓΔB* Pv. 7. ὥστε] om. b.
AB] *AB* ἄρα b. 8. πρός] bis v, prius del. m. 2. 9.
BΓΔ (pr.)] *ΓΔB* b. καὶ — 10. δοθεῖς] om. b. 10. *ΔB*]
AB PVat.v. καὶ — 12. δοθεῖς] om. b. 15. Post *BΔ*

et quoniam $AB \times BG$ datum est, datum autem etiam $GB \times BA$, ratio $AB \times BG : GB \times BA$ data erit [prop. I]. uerum $AB \times BG : GB \times AB = AB : BA$

[VI, 1]. quare etiam ratio $AB : BA$ data est [def. 2]. itaque etiam ratio $AB^2 : BA^2$ data est [prop. L]. sed ratio $AB^2 : BG \times GA$ data est. quare etiam ratio $BG \times GA : AB^2$ data est

[prop. VIII]. itaque etiam ratio $4BG \times GA : BA^2$ data est [ib.]. itaque ratio $4BG \times GA + BA^2 : BA^2$ data est [prop. VI]. sed $4BG \times GA + BA^2 = (BG + GA)^2$ [II, 8]. quare etiam ratio $(BG + GA) : BA$ data est. itaque etiam ratio $(BG + GA) : BA$ data [prop. LIV]. itaque componendo etiam ratio $2GB : BA$ data est [prop. VI]. quare etiam ratio $GB : BA$ data est [prop. VIII]. uerum $GB : BA = GB \times BA : BA^2$ [VI, 1]. quare etiam ratio $GB \times BA : BA^2$ data est [def. 2]. sed $GB \times BA$ datum est. datum igitur etiam BA^2 [prop. II]. quare data est BA . itaque etiam BG data est (nam ratio $GB : BA$ data est,

add. πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς BA λόγος ἔστι δοθεῖς. ἀλλὰ τὸ τετράνις ὑπὸ τῶν BG μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς BA b. 16. καὶ] om. b.

$BG, GA]$ BG vb. 17. τό] τήν b. τῆς] om. b. δοθεῖς — 18. BA] om. b. 18. καὶ συνθέντι ἄρα] om. b. 19. τῶν] τήν b. 20. καὶ] om. Vat. μιᾶς] om. b. 21. ὡς — 23. δοθεῖς] om. b. 21. τὴν BA v. 22. πρὸς τό] συν τῷ P, corr. supra m. 1. 24. τῶν] τήν b. $GB, BA]$ GB vb.

25. BA (utrumque)] BG b. ὥστε — p. 172, 3. γωνία] καὶ ἐπεὶ λόγος ἔστι τῆς GB πρὸς τὴν BA δοθεῖς, τῆς δὲ BA πρὸς τὴν BA λόγος ἔστι δοθεῖς, καὶ ἔστι δοθεῖσα ἡ BG b.

θεῖσά ἔστιν· τῆς γὰρ ΓΒ πρὸς τὴν ΒΔ λόγος ἔστι
δοθεῖς, καὶ δέδοται ἡ ΒΔ· καὶ ἔστι δοθὲν τὸ ΑΓ,
καὶ δοθεῖσα ἡ Β γωνία· δοθεῖσα ἄρα ἔστι καὶ ἡ ΑΒ·
ἐκατέρᾳ ἄρα τῶν ΑΒ, ΒΓ δοθεῖσά ἔστιν.

5

πξ'.

Ἐὰν εἰς κύκλου δεδομένον τῷ μεγέθει εὐθεῖα γραμμὴ
ἀχθῇ ἀπολαμβάνουσα τμῆμα δεχόμενον γωνίαν δοθεῖ-
σαν, δέδοται ἡ ἀχθεῖσα τῷ μεγέθει.

εἰς γὰρ κύκλου δεδομένον τῷ μεγέθει τὸν ΑΒΓ
10 διήχθω ἡ ΑΓ ἀπολαμβάνουσα τμῆμα τὸ ΑΕΓ δεχό-
μενον γωνίαν δοθεῖσαν· λέγω, ὅτι ἡ ΑΓ δέδοται τῷ
μεγέθει.

εἰλήφθω γὰρ τὸ κέντρον τοῦ κύκλου τὸ Δ, καὶ
ἐπιξευχθεῖσα ἡ ΑΔ διήχθω ἐπὶ τὸ Ε, καὶ ἐπεξεύχθω
15 ἡ ΓΕ· δοθεῖσα ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ τῶν ΑΓΕ· ὁρθὴ
γάρ· ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ ΑΕΓ δοθεῖσα· καὶ λοιπὴ ἄρα
ἡ ὑπὸ τῶν ΓΑΕ δοθεῖσά ἔστιν· δέδοται ἄρα τὸ ΑΓΕ
τρίγωνον τῷ εἶδει· λόγος ἄρα ἔστι τῆς ΑΕ πρὸς τὴν
ΑΓ δοθεῖς. δοθεῖσα δὲ ἡ ΕΑ τῷ μεγέθει, ἐπεὶ καὶ
20 δικύκλιος δέδοται τῷ μεγέθει· δοθεῖσα ἄρα ἔστιν ἡ ΑΓ
τῷ μεγέθει.

1. τῆς — 2. ΒΔ] mihi admodum suspecta. 1. γάρ]
om. v. 2. Post ΒΔ add. δέδοται ἄρα καὶ ἡ ΒΓ P Vat. v.
3. ἡ Β] ἡ ΑΒΓ Vat. (supra ser. ὑπό m. 2), ἡ ὑπὸ ΑΒΓ v.
4. τῶν] τῆς b. Seq. apud Hardium et Gregorium propositio
illa, de qua dixi ad p. 168, 11. 5. πξ'] πη' Vat., edd.;
πς' b. 9. γάρ] om. b. δεδομένον] δεχόμενον b. τόν]
corr. ex τῶν m. 2 v, τό b. 10. ἀπολαμβαν' b. ΑΕΓ]
ΑΒΓ b. 11. δέδοται] δοθεῖσα ἔστι b. 13. γάρ] om. b. 15.
δοθεῖσα ἄρα ἔστιν] ἐπεὶ δοθεῖσά ἔστι b. τῶν] τὴν b., item
lin. 17. 16. γάρ ἔστιν Vat. v. b. τὴν ΑΕΓ b. 17. ΑΓΕ]
ΓΑΕ b. 18. τῆς] τοῦ b. ΑΕ] ΕΑ Vat. v. 19. ΕΑ] ΑΕ b.
ἐπεὶ καὶ] ἐπειδὴ b. 20. μεγέθει] in hoc vocab. desinit b.

et data est $B\Delta$). et datum est $A\Gamma$ et datus $\angle B$. quare etiam AB data est [prop. LVII]. ergo utraque AB , $B\Gamma$ data est.

LXXXVII.

Si in circulum magnitudine datum recta linea duicitur abscindens segmentum angulum datum capiens, ducta recta data est magnitudine.

nam in circulum magnitudine datum $AB\Gamma$ producatur $A\Gamma$ abscindens segmentum $AE\Gamma$ angulum datum capiens. dico, $A\Gamma$ datam esse magnitudine.

sumatur enim centrum circuli Δ , et ducta $A\Delta$ producatur ad E , et ducatur ΓE . datus est igitur $\angle A\Gamma E$ (nam rectus est [III, 31]). uerum etiam $\angle AE\Gamma$ datus est. quare etiam reliquus $\angle \Gamma A E$ datus est [I, 32; propp. III, IV]. datus est igitur $\triangle A\Gamma E$ specie

[prop. XL]. itaque ratio $AE : A\Gamma$ data est [def. 3]. data est autem EA magnitudine, quoniam etiam circulus datus est magnitudine [def. 5; prop. III]. ergo $A\Gamma$ data est magnitudine [prop. II].

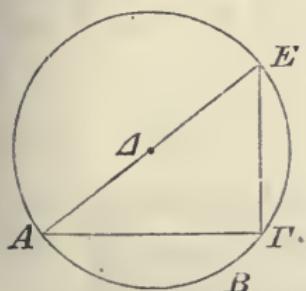

Fig. om. b.

πη'.

'Εὰν εἰς κύκλου δεδομένου τῷ μεγέθει εὐθεῖα γραμμὴ ἀχθῇ δεδομένη τῷ μεγέθει, ἀπολήψεται τμῆμα δεχόμενον γωνίαν δοθεῖσαν.

5 εἰς γὰρ κύκλου δεδομένου τῷ μεγέθει τὸν ΑΒΓ εὐθεῖα γραμμὴ ἤχθω ἡ ΑΓ δεδομένη τῷ μεγέθει· λέγω, ὅτι ἀπολήψεται τμῆμα δεχόμενον γωνίαν δοθεῖσαν.

εἰλήφθω γὰρ τὸ κέντρον τοῦ κύκλου τὸ Δ, καὶ ἐπιξευχθεῖσα ἡ ΑΔ διήχθω ἐπὶ τὸ Ε, καὶ ἐπεξεύχθω 10 ἡ ΓΕ. ἐπεὶ δοθεῖσά ἔστιν ἐκατέρᾳ τῶν ΕΑ, ΑΓ, λόγος ἄρα ἔστι τῆς ΕΑ πρὸς τὴν ΑΓ δοθεῖς. καὶ ἔστιν δρόμη ἡ ὑπὸ τῶν ΑΓΕ γωνία· δέδοται ἄρα τὸ ΑΓΕ τρίγωνον τῷ εἶδει· δοθεῖσα ἄρα ἔστι καὶ ἡ ὑπὸ τῶν ΑΕΓ γωνία.

15

πθ'.

'Εὰν κύκλου δεδομένου τῇ θέσει ἐπὶ τῆς περιφερείας δοθὲν σημεῖον ληφθῇ, ἀπὸ δὲ τοῦτον πρὸς τὴν τοῦ κύκλου περιφέρειαν υλασθῇ τις εὐθεῖα δεδομένην γωνίαν ποιοῦσα, δέδοται τὸ ἔτερον πέρας τῆς υλασθείσης.

20 κύκλου γὰρ τῇ θέσει δεδομένου τοῦ ΑΒΓ εἰλήφθω ἐπὶ τῆς περιφερείας δοθὲν σημεῖον τὸ Β, ἀπὸ δὲ τοῦ Β κεκλάσθω εὐθεῖα ἡ ΒΑΓ δεδομένην ποιοῦσα γωνίαν τὴν ὑπὸ τῶν ΒΑΓ· λέγω, ὅτι δέδοται τὸ Γ σημεῖον.

εἰλήφθω γὰρ τὸ κέντρον τὸ Δ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν

1. πη'] πθ' Vat., edd.; πξ' β (a). 7. ἀπολήψεται] λήψεται PVat.v; ἀπὸ supra scr. m. 2 Vat. δοθεῖσαν] δοθεῖς a. 10. καὶ ἐπεὶ Vat. 12. τῶν] τῆς a. 13. ἔστιν a. καί] om a.

15. πθ'] ξ' Vat., edd.; πη' β (a). 17. σημεῖον] comp. Vat. ἀπό — 18. περιφέρειαν] καὶ ἀπὸ τοῦ σημείου β. 18. περιφέρειαν] comp. Vat. 20. εἰλήφθω γάρ a. 21. δοθὲν]

LXXXVIII.

Si in circulum magnitudine datum recta linea ducitur data magnitudine, segmentum datum angulum capiens abscindet.

nam in circulum magnitudine datum $AB\Gamma$ recta linea ducatur $A\Gamma$ data magnitudine. dico, eam segmentum datum angulum capiens abscisuram esse.

sumatur enim centrum circuli A , et ducta recta $A\Delta$ producatur ad E , et ducatur ΓE . quoniam data est utraque EA [def. 5; prop. III], $A\Gamma$, ratio $EA : A\Gamma$ data erit [prop. I]. et $\angle A\Gamma E$ rectus est [III, 31]. itaque $\triangle A\Gamma E$ datus est specie [prop. XLIII]. ergo etiam $\angle AE\Gamma$ datus est [def. 3].

LXXXIX.

Si in ambitu circuli positione dati datum punctum sumitur et ab eo ad circuli ambitum inflectitur recta aliqua datum angulum efficiens, alter terminus rectae inflexae datus est.

in ambitu enim circuli positione dati $AB\Gamma$ sumatur datum punctum B , et a B inflectatur recta $B\Delta\Gamma$ datum efficiens angulum $B\Delta\Gamma$. dico, punctum I datum esse.

nam sumatur centrum circuli A , et ducantur $B\Delta$,

τυχόν a. 22. *γωνίαν ποιοῦσα* a. 23. *τῶν*] *τῆς* a. 24.
γέροντος om. a. *τό* (pr.)] punctis del. P. Post *κεντρον* add.
τοῦ κύκλου Vat. va.

αὶ ΒΔ, ΔΓ. ἐπεὶ δοθέν ἔστιν ἑκάτερον τῶν Β, Δ, θέσει ἄρα ἔστιν ἡ ΒΔ. καὶ ἐπεὶ δοθεῖσά ἔστιν ἡ ὑπὸ τῶν ΒΔΓ γωνία, δοθεῖσα ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ ΒΔΓ. ἐπεὶ οὖν πρὸς θέσει εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς 5 αὐτῇ σημείῳ τῷ Δ εὐθεῖᾳ ἥκται ἡ ΔΓ δεδομένην ποιοῦσα γωνίαν τὴν ὑπὸ τῶν ΒΔΓ, δοθεῖσα ἄρα ἔστιν ἡ ΔΓ τῇ θέσει. θέσει δὲ δοθεὶς καὶ δ ΑΒΓ κύκλος· δοθὲν ἄρα ἔστι τὸ Γ σημεῖον.

q'.

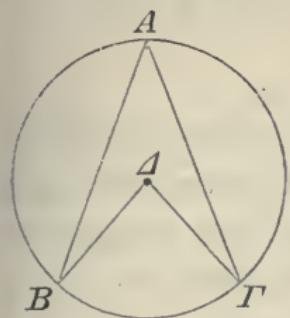
10 Ἐὰν ἀπὸ δεδομένου σημείου θέσει δεδομένου κύκλου ἐφαπτομένη εὐθεῖᾳ ἀχθῆ, δέδοται ἡ ἀχθεῖσα τῇ θέσει καὶ τῷ μεγέθει.

ἀπὸ γὰρ δεδομένου σημείου τοῦ Γ θέσει δεδομένου κύκλου τοῦ ΑΒ ἐφαπτομένη εὐθεῖᾳ ἤχθω ἡ ΓΑ· λέγω, 15 ὅτι ἡ ΓΑ εὐθεῖᾳ δέδοται τῇ θέσει καὶ τῷ μεγέθει.

εἰλήφθω γὰρ τὸ κέντρον τοῦ κύκλου τὸ Δ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΔΑ, ΔΓ. ἐπεὶ δοθέν ἔστιν ἑκάτερον τῶν Δ, Γ, δοθεῖσα ἄρα ἔστιν ἡ ΔΓ. καί ἔστιν δοθῆ ἡ ὑπὸ τῶν ΔΑΓ γωνίᾳ· τὸ ἄρα ἐπὶ τῆς ΔΓ γραφό- 20 μενον τῆς κύκλου ἕξει διὰ τοῦ Α. ἡκέτω καὶ ἔστω

1. καὶ ἐπεὶ ν. ἑκάτερον τῶν] ἑκαστον τῆς a. 2. Post ΒΔ in P καὶ ἐπεὶ δοθεῖσά ἔστιν ἡ ΒΔ et uncis et punctis del. m. 1. καὶ] om. a. 3. Post γωνία hab. καὶ ἔστιν αὐτῆς διπλῆ ἡ ὑπὸ τῆς ΒΔΓ a. ἡ (alt.)] καὶ ἡ Vat. v. 4. τῶν ΒΔΓ Vat., τῆς ΒΔΓ γωνία a. 5. εὐθεῖᾳ γραμμή a. 6. τῶν] τῆς a; item lin. 19. ΒΔΓ] ΒΔΓ a. δοθεῖσα — 7. ΑΒΓ] om. a. 7. Post κύκλος add. δοθὲν ἄρα ἔστιν ἡ ΔΓ· θέσει δὲ καὶ τὸ ΑΒΓ κύκλος (comp.) a. 8. Post σημεῖον del. ὅπερ ἔδει δεῖξαι m. 1. Vat. 9. οἱ] οἱ Vat., edd.; πθ' β(a). 10. δεδομένον] om. β. 11. ἐφαπτομένη] -ης περιφερείας β. 13. σημείον — δεδομένον] om. a. 14. εὐθεῖᾳ γραμμή a. 15. εὐθεῖα] om. a. 16. τοῦ κύκλου] om. a. 18. τῶν] τῆς a. 20. τῆς κύκλου] corr. ex κύκλον m. 2 Vat. ἡκέτω] ἔρχέσθω a.

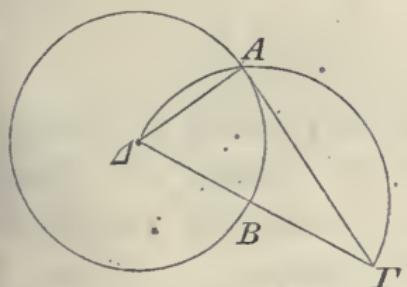
$\angle \Gamma$. quoniam datum est utrumque B , $\angle$ [def. 6], positione data erit $B\angle$ [prop. XXVI]. et quoniam datus est $\angle BAG$, datus erit $\angle B\angle\Gamma$ [III, 20; prop. II]. iam quoniam ad rectam positione datam et punctum in ea positum $\angle$ recta ducta est $\angle\Gamma$ datum efficiens angulum $B\angle\Gamma$, data erit $\angle\Gamma$ positione [prop. XXIX]. uerum etiam circulus $AB\Gamma$ positione datus est. ergo punctum Γ datum est [prop. XXV].

XC.

Si a dato puncto recta ducitur circulum positione datum contingens, ducta recta data est positione et magnitudine.

nam a dato puncto Γ recta ducatur ΓA circulum positione datum AB contingens. dico, rectam ΓA datam esse positione et magnitudine.

sumatur enim centrum circuli A , et ducantur AA , $\angle\Gamma$. quoniam datum est utrumque A , Γ , data erit $\angle\Gamma$ [prop. XXVI]. et $\angle AAG$ rectus est [III, 18].

itaque semicirculus in $\angle\Gamma$ descriptus per A ueniet [III, 31]. ueniat et sit $\angle AAG$. itaque positione datus est $\angle AAG$ [def. 8]. uerum etiam circulus AB

τὸ ΔΑΓ· θέσει ἄρα ἐστὶ τὸ ΔΑΓ· θέσει δὲ καὶ ὁ
ΑΒ κύκλος· δοθέν ἐστιν ἄρα τὸ Α. ἀλλὰ καὶ τὸ Γ
δοθέν ἐστιν· δοθεῖσα ἄρα ἐστὶν ἡ ΑΓ τῇ θέσει καὶ
τῷ μεγέθει.

5

α'.

'Εὰν κύκλου δεδομένου τῇ θέσει ληφθῇ τι σημεῖον
ἐκτὸς δοθέν, ἀπὸ δὲ τοῦ σημείου εἰς τὸν κύκλον διαχθῆ
τις εὐθεῖα, τὸ ὑπὸ τῆς ἀχθείσης καὶ τῆς μεταξὺ τοῦ
σημείου καὶ τῆς κυρτῆς περιφερείας περιεχόμενον δρο-
10 γάνιον δοθέν ἐστιν.

κύκλου γὰρ δεδομένου τῇ θέσει τοῦ ΑΒΓ εἰλήφθω
τι σημεῖον ἐκτὸς τὸ Δ, ἀπὸ δὲ τοῦ Δ σημείου διήχθω
τις εὐθεῖα ἡ ΔΒ τέμνουσα τὸν κύκλον· λέγω, ὅτι
δοθέν ἐστι τὸ ὑπὸ τῶν ΒΔ, ΔΓ.

15 Ἡχθω ἀπὸ τοῦ Δ σημείου τοῦ ΑΒΓ κύκλου ἐφ-
απτομένη εὐθεῖα ἡ ΔΔ· δοθεῖσα ἄρα ἐστὶν ἡ ΔΔ τῇ
θέσει καὶ τῷ μεγέθει. ἐπεὶ οὖν δοθεῖσα ἐστὶν ἡ ΔΔ,
δοθὲν ἄρα ἐστὶ καὶ τὸ ἀπὸ τῆς ΔΔ. καὶ ἐστιν ἵσον
τῷ ὑπὸ τῶν ΒΔΓ· δοθὲν ἄρα ἐστὶ καὶ τὸ ὑπὸ τῶν
20 ΒΔΓ.

β'.

'Εὰν κύκλου δεδομένου τῇ θέσει ληφθῇ τι σημεῖον
ἐντὸς δοθέν, διὰ δὲ τοῦ σημείου διαχθῆ τις εὐθεῖα
εἰς τὸν κύκλον, τὸ ὑπὸ τῶν τῆς ἀχθείσης τμημάτων
25 περιεχόμενον δρογάνιον δοθέν ἐστιν.

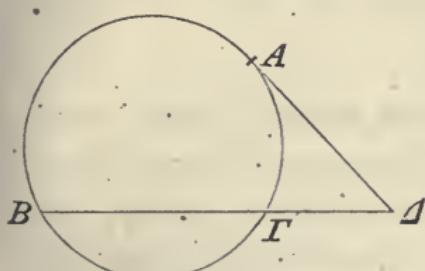
1. ΔΑΓ (pr.)]	ΔΓΑ a.	θέσει — ΔΑΓ]	ομ. a.	2.
ἄρα ἐστίν a.	καί]	ομ. a.	3. δοθέν]	δοθέν· δοθὲν ἄρα a.
ἄρα]	om. P.	5. qα']	qβ'	Vat., edd.; q' β(a).
om. β.	8. τοῦ τε β.	10. ἔσται β.	11. τῇ θέσει δεδο-	7. δέ]
μένον a.	ΑΒΓ]	ΑΓ a.	13. ΔΒ]	νά.
ΒΔΓ a.	15. Δ]	Γ a.	16. εὐθεῖα γραμμή a.	δοθεῖσα
— ΔΔ]	δέδοται	ἄρα a.	18. ΔΔ]	ΔΔ Vat.
— ΔΔ]	Seq. demonstr. alt.; u. app.		19. τῶν (utrum-	21. qβ']
			que)]	

positione datus est. datum est igitur A [prop. XXV]. uerum etiam Γ datum est. ergo $A\Gamma$ positione et magnitudine data est [prop. XXVI].

XCI.

Si extra circulum positione datum punctum aliquod datum sumitur, et a punto ad circulum recta aliqua ducitur, rectangulum ducta recta et recta inter punctum et conuexam ambitus partem posita comprehensum datum est.

nam extra circulum positione datum $AB\Gamma$ sumatur punctum aliquod Δ , et a punto Δ ducatur recta aliqua ΔB circulum secans. dico, datum esse $B\Delta \times \Delta\Gamma$.

ducatur a punto Δ recta circulum $AB\Gamma$ contingens $A\Delta$ [III, 17]. itaque $A\Delta$ positione et magnitudine data est [prop. XC]. iam quoniam $A\Delta$ data est, etiam $A\Delta^2$ datum erit [prop. LII]. et est $A\Delta^2 = B\Delta \times \Delta\Gamma$ [III, 36]. ergo $B\Delta \times \Delta\Gamma$ datum est [def. 1].

XCII.

Si intra circulum positione datum punctum aliquod datum sumitur, et per punctum recta aliqua ad circulum ducitur, rectangulum partibus ductae rectae comprehensum datum est.

γ' Vat., edd.; α' β (a). 23. $\tau\delta\delta\theta\epsilon\nu\beta$. $\delta\epsilon]$ om. β . 24. $\tau\delta\tau\beta$. $\tau\omega\nu\beta$. 25. $\xi\sigma\tau\alpha\beta$ (non a).

κύκλου γὰρ δεδομένου τῇ θέσει τοῦ ΒΓ εἰλήφθω τι σημεῖον ἐντὸς τὸ Α δοθέν, διὰ δὲ τοῦ Α διῆχθω τις εὐθεῖα ἡ ΓΒ· λέγω, ὅτι δεδομένον ἔστι τὸ ὑπὸ τῶν ΓΑΒ.

εἰλήφθω γὰρ τὸ κέντρον τοῦ κύκλου τὸ Δ, καὶ ἐπιξευχθεῖσα ἡ ΑΔ διῆχθω ἐπὶ τὰ Z, E. ἐπεὶ οὖν δοθέν ἔστιν ἐκάτερον τῶν Δ, A, θέσει ἄρα ἔστιν ἡ ΔA. θέσει δὲ καὶ δ ΓΒΖ κύκλος· δοθὲν ἄρα ἔστιν ἐκάτερον τῶν Z, E. ἔστι δὲ καὶ τὸ Α δοθέν· δοθεῖσα 10 ἄρα ἔστιν ἐκατέρα τῶν ZA, AE· δοθὲν ἄρα ἔστι τὸ ὑπὸ τῶν ZA, AE. καὶ ἔστιν ἵσον τῷ ὑπὸ ΒΑΓ· δοθὲν ἄρα ἔστι καὶ τὸ ὑπὸ τῶν ΓΑΒ.

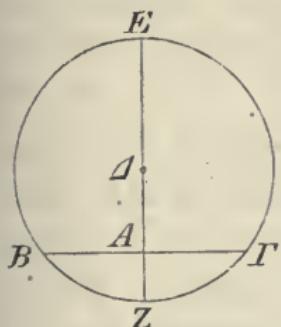
qy'.

Ἐὰν εἰς κύκλον δεδομένον τῷ μεγέθει εὐθεῖα γραμμὴ 15 ἀχθῇ ἀπολαμβάνουσα τμῆμα δεχόμενον γωνίαν δοθεῖσαν, καὶ ἡ ἐν τῷ τμήματι γωνία δίχα τμηθῇ, συναμφότεροι αἱ τὴν δεδομένην γωνίαν περιέχουσαι πρὸς τὴν δίχα τέμνουσαν τὴν γωνίαν λόγον ἔξουσι δεδομένον, καὶ τὸ ὑπὸ συναμφοτέρου τῶν τὴν δεδομένην 20 γωνίαν περιεχουσῶν εὐθειῶν καὶ τῆς κάτω ἀπολαμβανομένης ἀπὸ τῆς δίχα τέμνούσης τὴν γωνίαν πρὸς τῇ περιφερείᾳ δοθὲν ἔσται.

εἰς γὰρ κύκλον δεδομένον τῷ μεγέθει τὸν ΑΒΓ

1. τῇ θέσει δεδομένον α.	2. δοθὲν τὸ Α α.	3. δεδο-
μένον ἔστι]	δοθέν α.	μένον]
τό (alt.)]	τῶν τῆς α, item lin. 7, 9, 11.	5.
τοῦ α.	6. ΑΔ]	ΔA a.
	E, Z v.a.	8. ΓΒΖ]
	ΓΒ a.	ΓΒ a.
ἔστι]	ἔστιν v.	10. ἔστιν — ἄρα]
ἔστιν v.		om. a.
11. ὑπὸ τῆς ΓΑΒ α, item lin. 12.	13. qy'	
qδ' Vat., edd.; qβ' β(a).	16. καὶ]	ἡ δ' β.
συναμφότερος β.	19. ὑπό]	Post γωνία
add. δοθεῖσα β.	τῶν β.	συν-
αμφοτέρων Vat.	δεδομένην]	αμφοτέρων Vat.

nam intra circulum positione datum $B\Gamma$ sumatur punctum aliquod datum A , et per A ducatur recta aliqua ΓB . dico, datum esse $\Gamma A \times AB$.

sumatur enim centrum circuli A , et ducta AA producatur ad Z, E . iam quoniam datum est utrumque A, A , erit AA positione data [prop. XXVI]. uerum etiam circulus ΓBZ positione datus est. itaque utrumque Z, E datum est [prop. XXV]. uerum etiam A datum est. quare utraque ZA, AE data est [prop. XXVI]. itaque $ZA \times AE$ datum est [prop. LII]. et est $ZA \times AE = BA \times AG$ [III, 35]. ergo etiam $\Gamma A \times AB$ datum est [def. 1].

XCIII.

Si ad circulum magnitudine datum recta linea ducitur abscindens segmentum datum angulum capiens, et angulus in segmento positus in duas partes aequales diuiditur, summa rectarum datum angulum comprehendentium ad rectam, quae angulum in duas partes aequales diuidit, rationem habebit datam, et rectangulum comprehensum summa rectarum datum angulum comprehendentium et recta infra abscisa ab ea, quae angulum ad ambitum positum in duas partes aequales diuidit, datum erit.

nam ad circulum magnitudine datum $AB\Gamma$ recta

22. Post περιφερεία add. ὑπὸ τῆς διαχθείσης P. 23. γάρ] om. a.

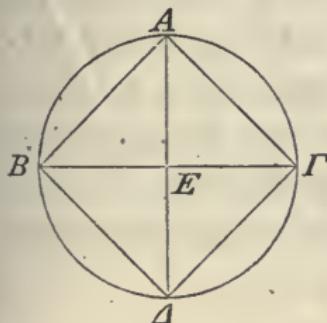
εύθεῖα ἥχθω ἡ ΒΓ ἀπολαμβάνουσα τιμῆμα δεχόμενον γωνίαν δοθεῖσαν τὴν ὑπὸ ΒΑΓ, καὶ τετμήσθω ἡ ὑπὸ ΒΑΓ γωνία δίχα τῇ ΑΔ εὐθείᾳ· λέγω, ὅτι λόγος ἐστὶ συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ πρὸς τὴν ΑΔ δοθεῖς, καὶ 5 ὅτι δοθέν ἐστι τὸ ὑπὸ συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ καὶ τῆς ΕΔ.

ἐπεξεύχθω ἡ ΒΔ. καὶ ἐπεὶ εἰς κύκλον δεδομένον τῷ μεγέθει τὸν ΔΑΓ διῆκται εὐθεῖα ἡ ΒΓ ἀπολαμβάνουσα τιμῆμα τὸ ΒΑΓ δεχόμενον γωνίαν δοθεῖσαν τὴν ὑπὸ τῶν ΒΑΓ, δοθεῖσα ἄρα ἐστὶν ἡ ΒΓ τῷ μεγέθει. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ ΒΔ δοθεῖσα ἐστι τῷ μεγέθει· λόγος ἄρα ἐστὶ τῆς ΒΓ πρὸς τὴν ΒΔ δοθεῖς. καὶ ἐπεὶ ἡ ὑπὸ τῶν ΒΑΓ γωνία δίχα τέτμηται τῇ ΑΔ εὐθείᾳ, ἐστιν ἄρα ὡς ἡ ΒΑ πρὸς τὴν ΑΓ, οὕτως 15 ἡ ΒΕ πρὸς τὴν ΕΓ· ἐναλλάξ ἄρα ὡς ἡ ΑΒ πρὸς ΒΕ, οὕτως ἡ ΑΓ πρὸς τὴν ΓΕ· καὶ ὡς ἄρα συναμφότερος ἡ ΒΑΓ πρὸς τὴν ΒΓ, οὕτως ἡ ΑΓ πρὸς τὴν ΓΕ. καὶ ἐπεὶ ἐστιν ἵση ἡ ὑπὸ τῶν ΒΑΕ γωνία τῇ ὑπὸ τῶν ΕΑΓ, ἐστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ τῶν ΑΓΕ 20 τῇ ὑπὸ τῶν ΒΔΕ ἵση, λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ τῶν ΑΕΓ λοιπὴ τῇ ὑπὸ τῶν ΑΒΔ ἐστιν ἵση. ἴσογώνιον ἄρα ἐστὶ τὸ ΑΕΓ τριγωνον τῷ ΑΒΔ τριγώνῳ· ἐστιν ἄρα ὡς ἡ ΑΓ πρὸς τὴν ΓΕ, οὕτως ἡ ΑΔ πρὸς τὴν ΒΔ. ἀλλ' ὡς ἡ ΑΓ πρὸς τὴν ΓΕ, οὕτως συναμφότερος ἡ 25 ΒΑ, ΑΓ πρὸς τὴν ΒΓ· ἐστιν ἄρα ὡς συναμφότερος ἡ ΒΑ, ΑΓ πρὸς τὴν ΒΓ, οὕτως ἡ ΑΔ πρὸς τὴν ΔΒ· ἐναλλάξ ὡς συναμφότερος ἡ ΒΑΓ πρὸς τὴν ΑΔ, οὕτως ἡ ΒΓ πρὸς τὴν ΒΔ· λόγος δὲ τῆς ΒΓ πρὸς τὴν ΒΔ

1. εὐθεῖα γραμμή a. 2. τῆς ΒΑΓ a, itém lin. 3. 5. ὑπό]
ἀπό a. ΒΑΓ] ΑΓ a. 6. ΕΒ a. 7. ἐπεξεύχθω ἡ ΒΔ]
om. a. καὶ ἐπεί] ἐπεὶ γάρ a. 8. τόν] corr. ex τῶν m. 2 v.

ducatur $B\Gamma$ abscindens segmentum datum angulum BAG capiens, et angulus BAG in duas partes aequales secetur recta AD . dico, rationem $BA + AG : AD$ datam esse, et datum esse $(BA + AG) \times EA$.

ducatur BA . et quoniam ad circulum magnitudine datum ducta est recta $B\Gamma$ abscindens segmentum

BAG datum angulum BAG capiens, data erit $B\Gamma$ magnitudine [prop. LXXXVII]. eadem de causa etiam BA data est magnitudine. itaque ratio $B\Gamma : BA$ data est [prop. I]. et quoniam angulus BAG in duas partes aequales sectus est recta AD , erit $BA : AG = BE : EG$ [VI, 3]. permutando [V, 16] igitur $AB : BE = AG : GE$. itaque etiam

$$BA + AG : B\Gamma = AG : GE \quad [\text{V, 12}].$$

et quoniam $\angle BAE = EAG$ et $\angle AGE = BAE$ [III, 21], reliquus $\angle AEG$ reliquo angulo ABA aequalis erit [I, 32]. quare $\triangle AEG$ aequiangulus est triangulo ABA . itaque $AG : GE = AD : BA$ [VI, 4]. sed $AG : GE = BA + AG : B\Gamma$. quare

$$BA + AG : B\Gamma = AD : AB \quad [\text{V, 11}].$$

10. $\tau\bar{\omega}\nu$] $\tau\bar{\eta}s$ a; item lin. 13, 18—20 pr. 11. BA] BA P. 12. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\acute{i}$] om. a. 12. $B\Gamma$] ΓB a. 13. $\dot{\epsilon}\pi\acute{e}\acute{i}$] om. a.

14. BA] AB v. 15. $\ddot{\alpha}\varrho\alpha$] $\ddot{\alpha}\varrho\alpha$ $\dot{\epsilon}\sigma\tau\acute{i}$ a. 16. BE] $\tau\bar{\eta}\nu$ BE Vat. add. m. 2 Vat. 18. $\ddot{\iota}\sigma\eta$ $\dot{\epsilon}\sigma\tau\acute{i}$ a. 20. $\ddot{\iota}\sigma\eta$] om. a. 21. $\tau\bar{\omega}\nu$ (alt.)] $\tau\bar{\eta}\nu$ a.

22. $AB\Delta$ $\tau\bar{\iota}\gamma\acute{\omega}\nu\omega$ $\dot{\epsilon}\sigma\tau\acute{i}$] $B\Delta$ a. 23. AG] AB a. 24. GE] $B\Delta$ a. 25. $B\Gamma$ — 26. $\tau\bar{\eta}\nu$ (alt.)] om. a.. 26. BA , AG] BAG a. 27. AB] $B\Delta$ a. 28. $B\Gamma$] ΓB a.

δοθείσ· λόγος ἄρα καὶ συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ πρὸς τὴν ΑΔ δοθείσ.

λέγω, ὅτι καὶ τὸ ὑπὸ συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ καὶ τῆς ΕΔ δοθέν ἐστιν.

5   ἐπεὶ γὰρ ἴσογάνιόν ἐστι τὸ ΑΕΓ τρίγωνον τῷ ΔΕΒ τριγώνῳ, ἔστιν ἄρα ὡς ἡ ΒΔ πρὸς τὴν ΔΕ, οὕτως ἡ ΑΓ πρὸς τὴν ΓΕ. ὡς δὲ ἡ ΑΓ πρὸς τὴν ΓΕ, οὕτως ἐστὶ συναμφότερος ἡ ΒΑΓ πρὸς τὴν ΒΓ· καὶ ὡς συναμφότερος ἄρα ἡ ΒΑΓ πρὸς τὴν ΓΒ, οὕτως 10   ἐστὶν ἡ ΒΔ πρὸς τὴν ΔΕ· τὸ ἄρα ὑπὸ συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ καὶ τῆς ΕΔ ἐστιν ἵσον τῷ ὑπὸ τῶν ΓΒ, ΒΔ· δοθὲν δὲ τὸ ὑπὸ τῶν ΓΒ, ΒΔ· δοθὲν ἄρα καὶ τὸ ὑπὸ συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ καὶ τῆς ΕΔ.

qδ'.

15   Ἐὰν κύκλου δεδομένου τῇ θέσει ἐπὶ τῆς διαμέτρου δοθὲν σημεῖον ληφθῆ, ἀπὸ δὲ τοῦ σημείου πρὸς τὸν κύκλον προσβληθῆ τις εὐθεῖα καὶ ἀπὸ τῆς τομῆς πρὸς δρθὰς ἀχθῆ τῇ διαχθείσῃ, διὰ δὲ τοῦ σημείου, καθ' ὃ συμβάλλει ἡ πρὸς δρθὰς τῇ περιφερείᾳ, παράλληλος 20   ἀχθῆ τῇ διαχθείσῃ, δοθὲν ἐστι τὸ σημεῖον, καθ' ὃ συμβάλλει ἡ παράλληλος τῇ διαμέτρῳ, καὶ τὸ ὑπὸ τῶν παραλλήλων περιεχόμενον δρθόγάνιον δοθὲν ἐσται.

κύκλου γὰρ τῇ θέσει δεδομένου τοῦ ΑΒΓ ἐπὶ διαμέτρου τῆς ΒΓ εἰλήφθω δοθὲν σημεῖον τὸ Δ, διὰ δὲ τοῦ Δ πρὸς τὸν κύκλον προσβεβλήσθω τις τυχοῦσα· ἡ ΔΑ, ἀπὸ δὲ τοῦ Α τῇ ΔΑ πρὸς δρθὰς γωνίας εὐθεῖα ἥχθω ἡ ΑΕ, διὰ δὲ τοῦ Ε τῇ ΑΔ παράλληλος

4. τῆς] τοῦ a.   ἐστιν] -ν add. m. 2 v.   5. ΑΕΓ]
ΒΕΔ a.   6. ΔΕΒ] ΑΕΓ a.   7. ὡς — 8. ΓΕ] om. a.   10.
ΒΔ] supra scr. m. 2 v.   ΔΕ] ΔΘ P.   11. τῶν ΓΒ, ΒΔ]

permutando [V, 16] $BA + A\Gamma : AA = BG : BA$.
uerum ratio $BG : BA$ data. ergo etiam ratio

$BA + A\Gamma : AA$ data est [def. 2].

dico, etiam $(BA + A\Gamma) \times EA$ datum esse.

nam quoniam $\triangle AE\Gamma$ aequiangulus est triangulo AEB [III, 21; I, 15], erit $BA : AE = A\Gamma : GE$ [VI, 4].
uerum $A\Gamma : GE = BA + A\Gamma : BG$. quare etiam
 $BA + A\Gamma : GB = BA : AE$ [V, 11]. itaque

$(BA + A\Gamma) \times EA = GB \times BA$ [VI, 16].

datum est autem $GB \times BA$ [prop. LIII]. ergo etiam

$(BA + A\Gamma) \times EA$

datum est [def. 1].

XCIV.

Si in diametro circuli positione dati datum punctum sumitur, et a puncto ad circulum recta aliqua adcidit, et a puncto sectionis ad ductam rectam perpendicularis erigitur, et per punctum, in quo perpendicularis concurrit cum ambitu, parallela ducitur ductae rectae, datum est punctum, in quo parallela cum diametro concurrit, et rectangulum parallelis comprehensum datum erit.

nam in diametro BG circuli positione dati ABG sumatur datum punctum A , et per A ad circulum ducatur recta aliqua AA , et ab A perpendicularis ad AA recta ducatur AE , et per E rectae AA parallela duca-

$\tau\bar{\eta}\varsigma$ ΓBE a. 12. $\tau\bar{\omega}\nu$ $\Gamma B, BA]$ $\tau\bar{\eta}\varsigma$ $\Gamma B\Delta$ a. $\ddot{\alpha}\varrho\alpha$ $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota$ a.

13. Ante $\sigma\iota\pi\alpha\mu\phi\tau\acute{\epsilon}\rho\sigma\sigma$ add. $\tau\bar{\eta}\varsigma$ a. Seq. duae demonstr. aliae, u. app. 14. $\dot{\alpha}\delta'$] $\zeta\epsilon'$ Vat., edd.; $\zeta\gamma'$ $\beta(a)$. 19. $\pi\alpha\varrho\acute{\alpha}\lambda\lambda\eta\lambda\varsigma$ $\delta\iota\acute{\alpha}\mu\epsilon\tau\acute{\epsilon}\rho\sigma$ v, corr. supra comp. m. 2. 20. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\lceil$ $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\lceil$ β .

22. $\dot{\alpha}\varrho\theta\sigma\gamma\acute{\alpha}\nu\iota\sigma\iota\sigma\sigma$] om. β . 23. Post $\dot{\epsilon}\pi\iota$ add. $\tau\bar{\eta}\varsigma$ Vat. a et supra scr. m. 2 v. 27. $\varepsilon\bar{\nu}\theta\sigma\iota\alpha$ $\gamma\alpha\mu\mu\dot{\eta}$ a.

ηχθω ἡ EZ· λέγω, ὅτι δοθέν ἔστι τὸ Z, καὶ ὅτι τὸ
ὑπὸ τῶν ΑΔ, EZ χωρίον δοθέν ἔστιν.

διήχθω ἡ EZ ἐπὶ τὸ Θ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΑΘ.

ἐπεὶ δρόη ἔστιν ἡ ὑπὸ τῶν ΘΕΑ γωνία, ἡ ΘΑ
5 διάμετρος ἔστι τοῦ ΑΒΓ κύκλου· ἔστι δὲ καὶ ἡ ΒΓ·
τὸ Η ἄρα κέντρον ἔστι τοῦ ΑΒΓ κύκλου· δοθέν ἄρα
ἔστι τὸ Η. ἔστι δὲ καὶ τὸ Δ δοθέν· δοθεῖσα ἄρα
ἔστιν ἡ ΔΗ τῷ μεγέθει. καὶ ἐπεὶ παράλληλος ἔστιν
ἡ ΑΔ τῇ ΕΘ, καὶ ἔστιν ἵση ἡ ΘΗ τῇ ΗΑ, ἵση ἄρα
10 ἔστι καὶ ἡ μὲν ΔΗ τῇ ΗΖ, ἡ δὲ ΑΔ τῇ ΖΘ· δοθεῖσα
δὲ ἡ ΔΗ· δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ ΖΗ· ἀλλὰ καὶ τῇ θέσει
ἐκατέρᾳ ἄρα τῶν ΗΖ, ΗΔ δοθεῖσά ἔστιν. καί ἔστι
δοθέν τὸ Η· δοθέν ἄρα καὶ τὸ Z ἔστιν. καὶ ἐπεὶ
κύκλου δεδομένου τῇ θέσει τοῦ ΑΒΓ εἰληπται ση-
15 μεῖον τὸ Ζ δοθέν, καὶ διῆκται ἡ EZΘ, δοθέν ἄρα
ἔστι τὸ ὑπὸ τῶν EZΘ· ἵση δὲ ἡ ΘΖ τῇ ΔΑ· δοθέν
ἄρα ἔστι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΔ, EZ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

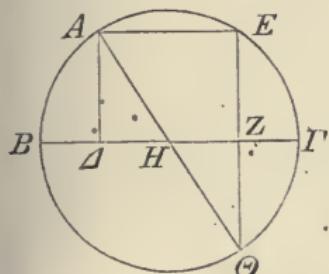
2. τῶν] τῆς a. 3. EZ] ΕΘ a. τὸ Θ] τὴν Z a. 4.
τῶν] τῆς a. 5. Post ΒΓ add. διάμετρος a. 6. ἄρα] om. v.
add. m. 2. 7. τό (alt.)] om. P. δοθεῖσα] θέσει a. 9. ΗΑ]
ΑΗ a. 10. ἔστιν v. καὶ] om. v, add. m. 2. ΖΘ] ΘΖ a.
δοθεῖσα δέ — 11. θέσει] om. a. 12. ἄρα] om. PVat. v.
add. m. 2 Vat. καὶ ἔστι] om. a. 13. ἔστιν] om. a. ἐπεὶ]
ἔστιν ἔπι a. 15. δοθέν τὸ Z a. δοθέν (alt.)] καὶ δοθέν a.
ἄρα ἔστι] om..a. 17. ὅπερ ἔδει δεῖξαι] om. a. Post
δεῖξαι add. τέλος atr. rubro m. 2 Vat. In fine: ΕΤΚΛΕΙΔΟΤ
ΔΕΔΟΜΕΝΑ P; item Vat., in quo m. 2 atr. rubro ante ΕΤ
add. τῶν (euan.), Α mut. in ων, add. τέλος; tertium denique
τέλος m. 2 infra extremam figuram in imo folio; τέλος εὐκλειδον
δεδομένα v; τελος. ευκλειδον δεδομενα της θεωνος εκδοσεως a.

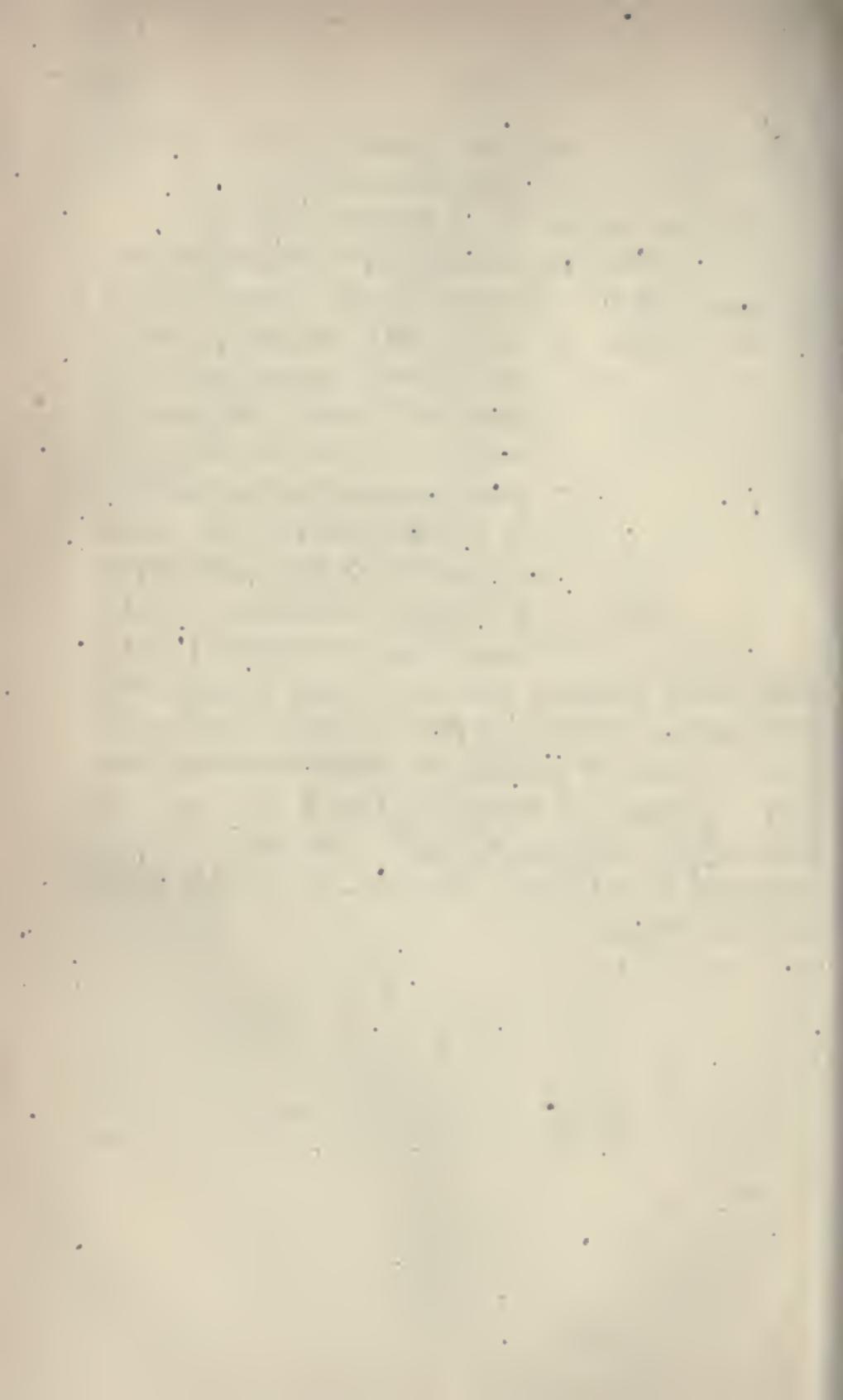
tur EZ . dico, datum esse punctum Z et spatiū rectis AA , EZ comprehensum datum esse.

producatur EZ ad Θ , et ducatur $A\Theta$.

quoniam $\angle \Theta EA$ rectus est [I, 29], ΘA diametrus est circuli ABF . uerum etiam $B\Gamma$ diametrus est. quare H centrum est circuli $AB\Gamma$. itaque H datum est [def. 6]. uerum etiam A datum est. quare AH data est magnitudine [prop. XXVI]. et quoniam AA rectae $E\Theta$ parallela est, et $\Theta H = HA$, erit etiam $AH = HZ$ et $AA = Z\Theta$ [I, 29; I, 15; I, 26]. data est autem AH . quare etiam ZH data est [def. 1].

uerum etiam positione data est. itaque utraque HZ , HA data est. et datum est H . quare etiam Z datum est [prop. XXVII]. et quoniam in circulo positione dato $AB\Gamma$ sumptum est datum punctum Z , et ducta est recta $EZ\Theta$, datum erit $EZ \times Z\Theta$ [prop. XCII]. uerum $\Theta Z = AA$. ergo datum est $AA \times EZ$; quod erat demonstrandum.

APPENDIX.

DEMONSTRATIONES ALTERAE.

1.

Ad prop. XIX.

"Αλλως τὸ ιθ'.

5 Δυνατὸν δέ ἔστι καὶ οὕτως. ἔστω τρία μεγέθη τὰ
AB, Γ, Δ, καὶ τὸ μὲν AB τοῦ Γ δοθέντι μεῖζον ἔστω
ἢ ἐν λόγῳ, τὸ δὲ Γ τοῦ Δ δοθέντι μεῖζον ἢ ἐν λόγῳ·
λέγω, δτι καὶ τὸ AB τοῦ Δ δοθέντι μεῖζόν ἔστιν ἢ
ἐν λόγῳ.

10 ἐπεὶ γὰρ τὸ AB τοῦ Γ δοθέντι μεῖζόν ἔστιν ἢ ἐν
λόγῳ, ἀφηρήσθω τὸ δοθὲν μέγεθος τὸ AE· λοιποῦ
ἄρα τοῦ EB πρὸς τὸ Γ λόγος ἔστι δοθεῖς· τὸ δὲ Γ
τοῦ Δ δοθέντι μεῖζόν ἔστιν ἢ ἐν λόγῳ· καὶ τὸ EB
ἄρα τοῦ Δ δοθέντι μεῖζόν ἔστιν ἢ ἐν λόγῳ. ἀφηρήσθω
15 οὖν τὸ δοθὲν μέγεθος τὸ EZ· λοιποῦ ἄρα τοῦ ZB
πρὸς τὸ Δ λόγος ἔστι δοθεῖς. καὶ ἔστι δοθὲν τὸ AZ·
τὸ AB ἄρα τοῦ Δ δοθέντι μεῖζόν ἔστιν ἢ ἐν λόγῳ.

---

1. Om. a.

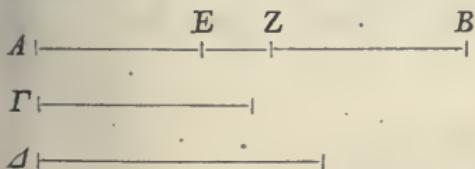
4. ἄλλως τὸ ιθ'] mg. m. 1 Vat., τὸ ιθ' om. v. 5. δυνα-
τόν — οὕτως] om. Vat. v. 6. ἔστω] ἔστιν P. 7. μεῖζόν ἔστιν P.
13. καὶ — 14. λόγῳ] mg. m. 2 v. 16. ἔστι] ἔστιν v. 17. ἔστιν] om. Vat., comp. add. m. 2.
ἔστιν v, sed. v eras. 18. ἔστιν] om. Vat., comp. add. m. 2.

.1.

Ad prop. XIX.

Aliter propositio XIX.

Sic quoque demonstrari potest. sint tres magnitudines AB , Γ , Δ , et AB , comparata cum Γ , data maior sit quam in ratione, Γ autem, comparata cum Δ , data maior quam in ratione. dico, etiam AB , comparatam cum Δ , data maiorem esse quam in ratione.

nam quoniam magnitudo AB , comparata cum Γ , data maior est quam in ratione, auferatur data magnitudo

AE . itaque ratio reliquae EB ad Γ data est [def. 11]. uerum magnitudo Γ , comparata cum Δ , data maior est quam in ratione. quare etiam EB , comparata cum Δ , data maior est quam in ratione [prop. XIII]. iam auferatur data magnitudo EZ . itaque ratio reliquae ZB ad Δ data est [def. 11]. et data est AZ [prop. III]. ergo magnitudo AB , comparata cum Δ , data maior est quam in ratione.

2.

Ad prop. XXIV.

"Αλλως τὸ αὐτό.

*Ἐπεὶ λόγος ἔστι τῆς Α πρὸς τὴν Γ δοθεῖς, ὡς δὲ
 5 ἡ Α πρὸς τὴν Γ, οὕτως τὸ ἀπὸ τῆς Α πρὸς τὸ ὑπὸ¹
 τῶν Α, Γ, λόγος ἄρα καὶ τοῦ ἀπὸ τῆς Α πρὸς τὸ ὑπὸ²
 τῶν Α, Γ δοθεῖς. τῷ δὲ ὑπὸ τῶν Α, Γ ἵσου ἔστι τὸ
 ἀπὸ τῆς Β· λόγος ἄρα τοῦ ἀπὸ τῆς Α πρὸς τὸ ἀπὸ³
 τῆς Β δοθεῖς· ὥστε καὶ τῆς Α πρὸς τὴν Β λόγος ἔστι
 10 δοθεῖς.*

3.

Ad prop. XXVII.

"Αλλως.

*Κέντρῳ γὰρ τῷ Α, διαστήματι δὲ τῷ ΑΒ περι-
 15 φέρεια γεγράφθω ἡ ΓΒΔ· θέσει ἄρα ἔστιν ἡ ΓΒΔ.
 θέσει δὲ καὶ ἡ ΑΒ εὐθεῖα· δοθὲν ἄρα ἔστι τὸ Β
 σημεῖον.*

4.

Ad prop. XXX.

"Αλλως τὸ αὐτό.

20

*"Ηχθω διὰ τοῦ Α σημείου τῇ ΒΔΓ εὐθείᾳ παρ-
 ἀλληλος ἡ ΕΑΖ. ἐπεὶ οὖν διὰ δεδομένου σημείου τοῦ Α*

3. τὸ αὐτό] om. v. 4. τῆς] τοῦ a. τὴν] τό a. 6.
 τῶν] corr. ex τήν m. 2 Vat., item lin. 7 in. 7. δέ] comp.
 supra a. τό] τῷ a. 8. Β] ΓΒ v. τῆς] τοῦ a. Α] Β P,
 ΒΑ v. 9. Β(pr.)] Γ P, ΓΒ v. 10. Post δοθεῖς add.
 ἐκατέρᾳ γὰρ τῶν (τῆς Vat.) Α, Β ἴσας ἐπορισάμεθα ἐν τῷ
 οἰκείῳ. ἐκάστῳ τετραγώνῳ Vat., mg. m. 1 P cum signo omis-
 sionis. 13. ἄλλως τὸ αὐτό Vat.a. 14. περιφέρεια] comp. a.

2.

Ad prop. XXIV.

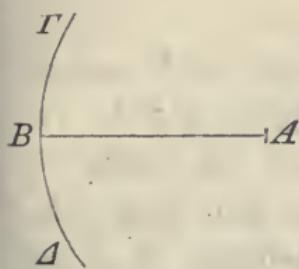
Aliter idem.

Quoniam ratio $A:\Gamma$ data est, et $A:\Gamma = A^2:A \times \Gamma$ [VI, 1], etiam ratio $A^2:A \times \Gamma$ data erit [def. 2]. sed $A \times \Gamma = B^2$. [VI, 17]. itaque ratio $A^2:B^2$ data est. ergo etiam ratio $A:B$ data est.¹⁾

3.

Ad prop. XXVII.

Aliter.

Centro enim A , radio autem AB arcus describatur ΓBA . itaque positione datus est ΓBA [def. 6]. uerum etiam recta AB positione data est. ergo punctum B datum est [prop. XXV].

4.

Ad prop. XXX.

Aliter idem.

Ducatur per punctum A rectae BAG parallela EAZ [I, 31]. iam quoniam per datum pūntum A

1) Ita hoc loco concludi non debuit.

15. ΓBA (pr.)] ΓB a (in fig. cod. a arc. $B\Delta$ descriptus non est). θέσει] δοθεῖσα a. ἡ ΓB περιφέρεια a. 16. θέσει] δοθεῖσα a. $\eta\alpha\iota$] supra comp. add. m. 2 v. ἔστι] om. a. 21. $B\Delta G$] $B\Gamma$ a. παράλληλος εὐθεῖα γραμμή a. 22. Ante ἐπεῑ hab. $\eta\alpha\iota$ del. m. 1 v.

παρὰ θέσει δεδομένην εὐθεῖαν τὴν *BΔΓ* εὐθεῖα γραμμὴ
 ἥκται ἡ *EΔΖ*, θέσει ἄρα ἐστὶν ἡ *EΔΖ*. καὶ ἐπεὶ
 παράλληλός ἐστιν ἡ *EΔΖ* τῇ *BΔΓ*, καὶ εἰς αὐτὰς
 ἐμπέπτωκεν ἡ *ΔΑ*, ἵση ἄρα ἐστὶν ἡ ὑπὸ *EΔΔ* γωνία
 5 τῇ ὑπὸ *AΔΓ* γωνίᾳ. δοθεῖσα δὲ ἡ ὑπὸ *AΔΓ*: δο-
 θεῖσα ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ *EΔΔ*. ἐπεὶ οὖν πρὸς θέσει δεδο-
 μένη εὐθείᾳ τῇ *EΔΖ* καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ δεδο-
 μένῳ τῷ *A* εὐθεῖα γραμμὴ ἥκται ἡ *AΔ*. δεδομένην
 ποιοῦσα γωνίαν τὴν ὑπὸ τῶν *EΔΔ*, θέσει ἄρα ἐστὶν
 10 ἡ *AΔ*.

5.

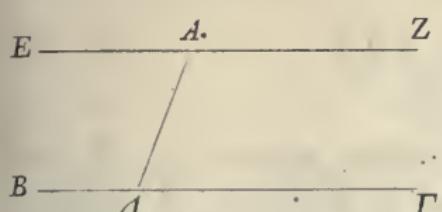
Ad prop. XXX.

"Ἀλλως.

Εἰλήφθω ἐπὶ τῆς *BΓ* δοθὲν σημεῖον τὸ *E*, καὶ διὰ
 15 τοῦ *E* σημείου τῇ *AΔ* παράλληλος ἥχθω ἡ *EΖ*. ἐπεὶ
 παράλληλός ἐστιν ἡ *ZΕ*. τῇ *AΔ*, καὶ εἰς αὐτὰς ἐμ-
 πέπτωκεν ἡ *BΕΔ*, ἵση ἄρα ἐστὶν ἡ ὑπὸ τῶν *ZΕΔ*
 γωνία τῇ ὑπὸ τῶν *AΔΓ* γωνίᾳ. δοθεῖσα δὲ ἡ ὑπὸ¹
 τῶν *AΔΓ*: δοθεῖσα ἄρα ἐστὶν καὶ ἡ ὑπὸ τῶν *ZΕΓ*.
 20 ἐπεὶ οὖν πρὸς θέσει δεδομένῃ εὐθείᾳ τῇ *BΓ* καὶ τῷ
 πρὸς αὐτῇ σημείῳ δεδομένῳ τῷ *E* εὐθεῖα γραμμὴ
 ἥκται ἡ *EΖ* δεδομένην ποιοῦσα γωνίαν τὴν ὑπὸ τῶν
ZΕΓ, θέσει ἄρα ἐστὶν ἡ *EΖ*. ἐπεὶ οὖν διὰ δεδο-
 μένου σημείου τοῦ *A* παρὰ θέσει δεδομένην εὐθεῖαν

1. τῇ] τῇς Vat.v; corr. m. 2 v. 4. ἡ ὑπὸ *EΔΔ* ἐστι a.5. γωνίᾳ] om. Vat.v. δοθεῖσα δὲ ἡ ὑπὸ *AΔΓ*] supra add.
 m. 2 v. *AΔΓ*(alt.)] τῶν *AΔΓ* a. 6. τῶν *EΔΔ* a. 7. αὐτῇ] αὐτῇς a. 9. Post ὑπό hab. η m. 1.del. P. 13. ἀλλως τῷ αὐτῷ να. 14. *BΓ*] *B* a. δοθέν] τυχόν a. 17. *BΕΔ*] *BΕΓ* a. 18. γωνίᾳ] om. Vat. δοθεῖσα — 19. *AΔΓ*] om. Vat., mg. καταλείπεται (comp.) δοθεῖσα δέ ἐστιν ἡ ὑπὸ *AΔΓ* γωνία m. 2. 23. διά] om. a.

rectae $B\Delta\Gamma$ positione datae parallela ducta est recta linea EAZ , EAZ positione data erit [prop. XXVIII].

et quoniam parallela est EAZ rectae $B\Delta\Gamma$, et in eas incidit ΔA , erit $\angle EAD = \angle A\Delta\Gamma$ [I, 29]. uerum $\angle A\Delta\Gamma$ datus est. itaque etiam $\angle EAD$ datus

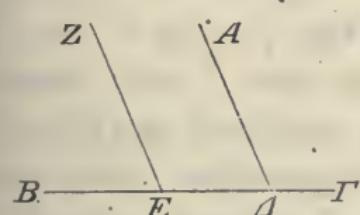
est [def. 1]. iam quoniam ad rectam positione datam EAZ et datum punctum in ea positum A recta linea dueta est $A\Delta$ datum efficiens angulum EAD , $A\Delta$ positione data erit [prop. XXIX].

5.

Ad prop. XXX.

Aliter.

Sumatur in recta $B\Gamma$ datum punctum E , et per punctum E rectae $A\Delta$ parallela ducatur EZ [I, 31].

quotiam parallela est ZE rectae $A\Delta$, et in eas incidit BED , erit $\angle ZEA = \angle A\Delta\Gamma$ [I, 29]. uerum $\angle A\Delta\Gamma$ datus est. itaque etiam $\angle ZEG$ datus est [def. 1]. iam quoniam ad rectam

positione datam $B\Gamma$ et datum punctum in ea positum E recta linea ducta est EZ datum efficiens angulum ZEG , EZ positione data erit [prop. XXIX]. iam quoniam per datum punctum A rectae positione datae

τὴν ΖΕ εὐθεῖα γραμμὴ ἥκται ἡ ΑΔ, θέσει ἄρα
έστιν ἡ ΑΔ.

6.

Ad prop. XXX.

5

"Αλλως.

Εἰλήφθω ἐπὶ τῆς ΒΓ τυχὸν σημεῖον τὸ Ε, καὶ
ἐπεξεύχθω ἡ ΑΕ. ἐπεὶ δοθέν ἔστιν τὸ Α σημεῖον,
θέσει ἄρα ἔστιν ἡ ΑΕ· θέσει δὲ καὶ ἡ ΒΓ· δοθεῖσα
ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ ΑΕΔ γωνία. ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ¹⁰
τῶν ΑΔΕ γωνία δοθεῖσα· καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ τῶν
ΕΑΔ δοθεῖσά ἔστιν. ἐπεὶ οὖν πρὸς θέσει δεδομένη
εὐθείᾳ τῇ ΕΑ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ δεδομένῳ σημείῳ
τῷ Α εὐθεῖα γραμμὴ ἥκται ἡ ΑΔ δεδομένην ποιοῦσα
γωνίαν τὴν ὑπὸ τῶν ΕΑΔ, θέσει ἄρα ἔστιν ἡ ΑΔ.

15

7.

Ad prop. XXXIII.

"Αλλως.

Εἰλήφθω ἐπὶ τῆς ΓΔ δοθὲν σημεῖον τὸ Η, καὶ
κείσθω τῇ EZ ἵση ἡ ΗΔ. κέντρῳ μὲν τῷ Η, δια-²⁰
στήματι δὲ τῷ ΗΔ κύκλος γεγράφθω δ ΔΒ· θέσει
ἄρα ἔστιν δ ΔΒ κύκλος· δέδοται γὰρ αὐτοῦ τὸ κέντρον
τῇ θέσει καὶ ἡ ἐκ τοῦ κέντρου τῷ μεγέθει. θέσει δὲ
καὶ ἡ ΑΒ· δοθὲν ἄρα ἔστι τὸ Β σημεῖον. ἔστι δὲ
καὶ τὸ Η δοθέν· θέσει ἄρα ἔστιν ἡ ΒΗ. θέσει δὲ

5. ἄλλως τὸ αὐτό a, et sic deinceps b(a).	6. τυχόν] δοθὲν a.
7. ἔστιν] ἔστι a.	Post σημεῖον add. δοθὲν δὲ καὶ τὸ Ε a.
9. ἡ [pr.] καὶ ἡ v.	ἔστιν v.
10. ΑΔΕ] ΑΕΔ a.	11. ἔστιν] -ν add. m. 2 v, ἔστι a.
εὐθεῖαν τῇ ΕΒ a.	12. αὐτῇ] αὐτήν a.
13. Α] Δ a.	14. ΕΑΔ] ΕΔΑ a.
κέντρῳ b.	19. ΗΔ] Δ b.
20. κύκλος] comp. b, item lin. 21.	δεδομένῳ] om. Vat. v.
	ΔΒ] ΒΔ v.

ZE parallela ducta est recta linea *AA*, *AA* positione data erit [prop. XXVIII].

6.

Ad prop. XXX.

Aliter.

Sumatur in recta *BΓ* quodlibet punctum *E*, et ducatur *AE*. quoniam datum est punctum *A*, *AE*

positione data. erit [prop. XXVI]. uerum etiam *BΓ* positione data est. itaque $\angle AEA$ datus est. uerum etiam $\angle AAE$ datus est. quare etiam reliquus $\angle EAA$ datus

est [I, 32; propp. III, IV]. iam quoniam ad rectam positione datam *EA* et datum punctum in ea positum *A* recta linea ducta est *AA* datum efficiens angulum *EAA*, *AA* positione data erit [prop. XXIX].

7.

Ad prop. XXXIII.

Aliter.

Sumatur in recta *ΓΔ* datum punctum *H*, et ponatur rectae *EZ* aequalis *HA*. centro *H*, radio autem *HA* circulus describatur *AB*. itaque circulus *AB* positione datus est [def. 6]; nam datum est eius centrum positione et radius magnitudine. uerum etiam *AB* positione data est. itaque punctum *B* datum est [prop. XXV]. uerum etiam *H* datum est. quare recta *BH* positione data est [prop. XXVI]. uerum

22. ἡ] supra add. m. 2 Vat. θέσει — 23. *AB*] om. b. 24. εστίν — p. 198, 1. ἄρα] bis b.

καὶ ἡ ΓΔ· δοθεῖσα ἄρα ἐστὶν ἡ ὑπὸ τῶν ΒΗΔ γωνία.
 καὶ εἰ μὲν παράλληλος ἐστιν ἡ EZ τῇ HB, ἔσται καὶ
 ἡ ὑπὸ EZH γωνία δοθεῖσα· ὥστε καὶ λοιπὴ ἡ ὑπὸ⁵
 ZEB γωνία δοθεῖσά ἐστιν. εἰ δὲ οὐ, συμπιπτέτωσαν
 αἱ EZ, HB κατὰ τὸ Θ. ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ EZ τῇ ΔΗ,
 τουτέστι τῇ HB, καὶ ἐστι παράλληλος ἡ EB τῇ ZH,
 ἵση ἄρα ἐστὶ καὶ ἡ ZΘ τῇ ΘΗ· ὥστε καὶ γωνία ἡ
 ὑπὸ ΘHZ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΘZH ἐστιν ἵση. δοθεῖσα
 δὲ ἡ ὑπὸ τῶν ΘHZ· δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ τῶν
¹⁰ HZΘ· ὥστε καὶ ἡ ἐφεξῆς ἡ ὑπὸ HZE δοθεῖσά ἐστιν.
 καὶ λοιπὴ ἡ ὑπὸ τῶν ZEB δοθεῖσά ἐστιν.

8.

Ad prop. XXXIV.

"Αλλως.

¹⁵ Εἰς γὰρ παραλλήλους τῇ θέσει δεδομένας τὰς AB,
 ΓΔ ἀπὸ δεδομένου σημείου τοῦ E εύθεῖα γραμμὴ ἤχθω
 ἡ EZH· λέγω, ὅτι λόγος ἐστὶ τῆς HE πρὸς τὴν EZ
 δοθεῖς.

ἤχθω γὰρ ἀπὸ τοῦ E σημείου ἐπὶ τὴν ΓΔ κάθετος
²⁰ ἡ EΘ καὶ ἐκβεβλήσθω ἐπὶ τὸ K. ἐπεὶ ἀπὸ δεδομένου
 σημείου τοῦ E ἐπὶ θέσει δεδομένην εύθεῖαν τὴν ΓΔ
 εύθεῖα γραμμὴ ἤκται ἡ EΘ δεδομένην ποιοῦσα γωνίαν
 τὴν ὑπὸ τῶν EΘH, θέσει ἄρα ἐστὶν ἡ ΘEK· θέσει
 δὲ καὶ ἐκατέρᾳ τῶν AB, ΓΔ· δοθὲν ἄρα ἐστὶν ἐκάτερον

4. ἐστιν] comp. b. 5. τὸ Θ σημεῖον b. 7. ἐστὶν v. καί(pr.)]
 supra comp. add. v. 8. ὑπό(pr.) — 9. ΘHZ] ὑπὸ τῶν
 ΘHZ ἐστιν ἵση b. 9. καί] om. b. 10. HZΘ] HΘZ b.
 ἡ(pr.)] om. b. HZE] τῶν HZE v, τῶν ΘZE b. 16.
 τοῦ σημείου τοῦ Vat. 17. EZH] ZH a. 20. ἐπει oν a.

etiam $\Gamma\Delta$ positione data est. ergo $\angle BH\Delta$ datus est. et si EZ rectae HB parallela est, etiam $\angle EZH$ datus erit [I, 29; def. 1]. quare etiam reliquus $\angle ZEB$ datus est [I, 29; prop. IV]. si non sunt parallelae, EZ et HB concurrant in Θ . quoniam $EZ = \angle H = HB$, et EB parallela est rectae ZH , erit etiam $Z\Theta = \Theta H$ [VI, 2; V, 14]. quare etiam $\angle \Theta HZ = \Theta ZH$ [I, 5]. uerum $\angle \Theta HZ$ datus [I, 15; def. 1]. itaque etiam $\angle HZ\Theta$ datus est [def. 1]. quare etiam angulus deinceps positus HZE datus est [I, 13; prop. IV]. et reliquus $\angle ZEB$ datus est [I, 29; prop. IV].

8.

Ad prop. XXXIV.

Aliter.¹⁾

Nam ad parallelas positione datas AB , $\Gamma\Delta$ a dato punto E recta linea ducatur EZH . dico, rationem $HE : EZ$ datam esse.

ducatur enim a punto E ad $\Gamma\Delta$ perpendicularis $E\Theta$ et producatur ad K . quoniam a dato punto E ad rectam positione datam $\Gamma\Delta$ recta linea ducta est $E\Theta$ datum efficiens angulum $E\Theta H$, ΘEK

In cod. b fig. prioris litterae B , E permutatae sunt.

1) Haec demonstratio eius casus, quo punctum datum inter parallelas sumitur, nihil differt a genuina.

τῶν Θ, Κ σημείων. ἔστι δὲ καὶ τὸ Ε δοθέν· δοθεῖσα
ἄρα ἔστιν ἐκατέρα τῶν ΘΕ, ΕΚ· λόγος ἄρα τῆς ΘΕ
πρὸς ΕΚ δοθεῖσ· ως δὲ ἡ ΘΕ πρὸς τὴν ΕΚ, οὕτως ἡ
ΗΕ πρὸς EZ· λόγος ἄρα καὶ τῆς ΗΕ πρὸς EZ δοθεῖσ.

5

9.

Ad prop. XLV.

"Αλλως.

Ἐκβεβλήσθω ἡ ΒΑ ἐπ' εὐθείας, καὶ τῇ ΑΓ κείσθω
ἴση, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΔΓ. καὶ ἐπεὶ λόγος ἔστι συν-
10 αμφοτέρου τῆς ΒΑΓ πρὸς τὴν ΓΒ δοθεῖσ, ἵση δὲ
ἡ ΓΑ τῇ ΔΑ, λόγος ἄρα τῆς ΒΔ πρὸς τὴν ΒΓ δο-
θεῖσ· καὶ ἔστι δοθεῖσα ἡ ὑπὸ τῶν ΑΔΓ· ἡμίσεια γάρ
ἔστι τῆς ὑπὸ ΒΑΓ· δέδοται ἄρα τὸ ΒΔΓ τρίγωνον
τῷ εἶδει· δοθεῖσα ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ τῶν ΑΒΓ γωνία.
15 ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ τῶν ΒΑΓ δοθεῖσα· καὶ λοιπὴ ἄρα
ἡ ὑπὸ τῶν ΑΓΒ δοθεῖσά ἔστιν· δέδοται ἄρα τὸ ΑΒΓ
τρίγωνον τῷ εἶδει.

10.

Ad prop. XLVI.

20

"Αλλως.

Κείσθω τῇ ΓΑ ἴση ἡ ΔΑ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΔΓ.
ἐπεὶ λόγος ἔστι συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ πρὸς τὴν ΓΒ
δοθεῖσ, ἵση δὲ ἡ ΓΑ τῇ ΑΔ, λόγος ἄρα καὶ τῆς ΔΒ

1. Θ, Κ σημείων] *K, Θ a. καὶ]* om. Vat., add. m. 2.

δοθεῖσα] θέσει a. 3. ΕΚ (pr.)] *ΚΕ a. 4. EZ (utr.)]*
τὴν EZ a. καὶ] om. v. 8. ἐπ' εὐθείας] om. b. 9.
Post ἴση add. ἡ ΑΔ b. καὶ (alt.)] om. b. 11. ΔΑ]
ΑΔ b. 12. ἔστιν ἡ ὑπὸ ΑΔΓ γωνία δοθεῖσα b. ἡμίσεια
— 13. ΒΑΓ] om. b. 13. τῶν ΒΑΓ Vat., τῶν del. m. 2. 14.
Γ γωνία — 15. δοθεῖσα] om. b. 15. ἄρα] om. Vat. v.

data erit positione [prop. XXX]. uerum etiam utraque $AB, \Gamma\Delta$ positione data est. itaque utrumque punctum Θ, K datum est [prop. XXV]. uerum etiam E datum est. itaque utraque $\Theta E, EK$ data est [prop. XXVI]. quare ratio $\Theta E : EK$ data est [prop. I]. uerum

$$\Theta E : EK = HE : EZ \text{ [VI, 4].}$$

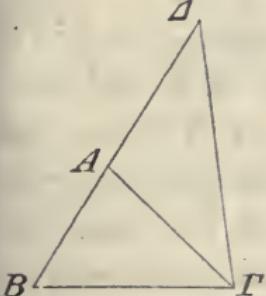
ergo etiam ratio $HE : EZ$ data est [def. 2].

9.

Ad prop. XLV.

Aliter.

Producatur recta BA in directum, et rectae $A\Gamma$ aequalis ponatur recta, et ducatur $\Delta\Gamma$. et quoniam

ratio $BA + A\Gamma : \Gamma B$ data est, et $\Gamma A = \Delta A$, ratio $B\Delta : B\Gamma$ data erit. et $\angle A\Delta\Gamma$ datus est [prop. II]; nam dimidius est anguli BAG [I, 32; I, 5]. quare $\triangle B\Delta\Gamma$ datus est specie [prop. XLIV]. itaque $\angle AB\Gamma$ datus est [def. 3]. uerum etiam $\angle BAG$ datus est. quare etiam reliquus $\angle A\Gamma B$ datus est [I, 32; propp. III, IV]. ergo $\triangle AB\Gamma$ datus est specie [prop. XL].

10.

Ad prop. XLVI.

Aliter.

Ponatur rectae ΓA aequalis ΔA , et ducatur $\Delta\Gamma$. quoniam ratio $BA + A\Gamma : \Gamma B$ data est, et $\Gamma A = AA$,

16. $\tauῶν$] om. v.

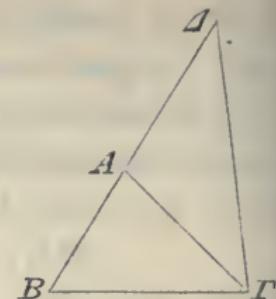
21. ἡ ΓA ἵση τῇ $A\Delta$ b.

22. συναμφότερος b.

$\Gamma B]$ $\Gamma\Delta$ v.

23. καὶ] om. b.

πρὸς τὴν $B\Gamma$ δοθεῖσ. καὶ ἐστι δοθεῖσα ἡ ὑπὸ τῶν $\Delta B\Gamma$ γωνία· δέδοται ἄρα τὸ $\Delta B\Gamma$ τρίγωνον τῷ εἶδει· δοθεῖσα ἄρα ἐστὶν ἡ ὑπὸ τῶν $B\Delta\Gamma$ 5 γωνία. καὶ ἐστιν αὐτῆς διπλῆ ἡ ὑπὸ $B\Delta\Gamma$ · ἡ ἄρα ὑπὸ τῶν $B\Delta\Gamma$ γωνία δοθεῖσα ἐστιν· δέδοται ἄρα τὸ $\Delta B\Gamma$ τρίγωνον τῷ εἶδει.

11.

Ad prop. LIV.

"Ἀλλως.'Εκκείσθω δοθεῖσα εὐθεῖα ἡ $H\Theta$.τὸ δὴ A τῷ B ἥτοι ὅμοιόν ἐστιν ἢ οὕ.

ἐστω πρότερον ὅμοιον, καὶ πεποιήσθω, ὡς ἡ $\Gamma\Delta$ 15 πρὸς τὴν EZ , οὗτως ἡ $H\Theta$ πρὸς τὴν $K\Lambda$, καὶ ἀναγεγράφθω ἀπὸ τῶν $H\Theta$, $K\Lambda$ τοῖς A , B ὅμοια καὶ δομοίως κείμενα τὰ M , N . δέδοται ἄρα ἐνάτερον τῶν M , N τῷ εἶδει. καὶ ἐπεὶ ἐστιν, ὡς ἡ $\Gamma\Delta$ πρὸς τὴν EZ , οὗτως ἡ $H\Theta$ πρὸς τὴν $K\Lambda$, καὶ ἀναγέγραπται 20 ἀπὸ τῶν $\Gamma\Delta$, EZ , $H\Theta$, $K\Lambda$ ὅμοια καὶ δομοίως κείμενα εὐθύγραμμα τὰ A , B , M , N , ἐστιν ἄρα ὡς τὸ A πρὸς τὸ B , οὗτως τὸ M πρὸς τὸ N . λόγος δὲ τοῦ A πρὸς τὸ B δοθεῖσ. λόγος ἄρα καὶ τοῦ M πρὸς τὸ N δοθεῖσ. δοθὲν δὲ τὸ M ἀπὸ γὰρ δεδομένης εὐθείας τῷ μεγέθει 25 ἀναγέγραπται δεδομένον εἶδος· δοθὲν ἄρα καὶ τὸ N .

1. $B\Gamma$] $B\Gamma\Delta$ P et Vat., in quo Δ del. m. 2; $\Gamma\Delta$ v. 6.
 $B\Delta\Gamma$ (pr.)] τῶν $B\Delta\Gamma$ b. ἡ ἄρα — 7. ἐστιν] δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ τῶν $B\Delta\Gamma$. ἐστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ τῶν $A\Delta\Gamma$ γωνία δοθεῖσα· καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ τῶν $A\Delta\Gamma$ γωνία δοθεῖσά ἐστι b.
 13. δὴ] δέ b. ἐστιν] om. b. 16. Post $H\Theta$ del. πρὸς τὴν

etiam ratio $\angle A : B\Gamma$ data erit. et $\angle A B \Gamma$ datus est. quare $\triangle A B \Gamma$ datus est specie [prop. XLI]. itaque $\angle B A \Gamma$ datus est [def. 3]. et $\angle B A \Gamma$ eo maior est duplo [I, 32; I, 5]. itaque $\angle B A \Gamma$ datus est [prop. II]. ergo $\triangle A B \Gamma$ datus est specie [I, 32; propp. III, IV; prop. XL].

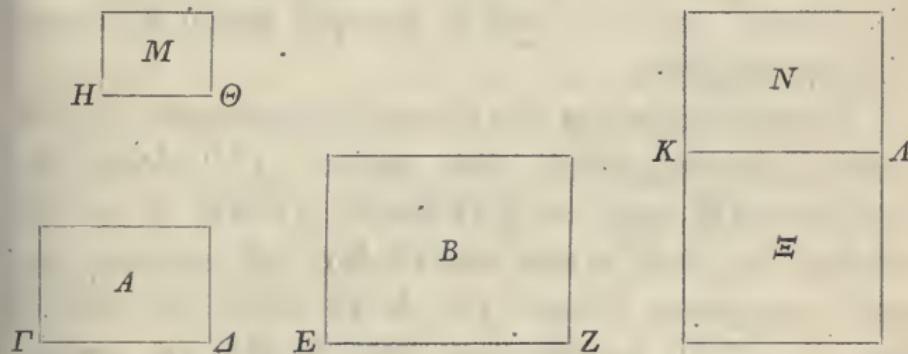
11.

Ad prop. LIV.

Aliter.

Ponatur data recta $H\Theta$.

iam A figurae B aut similis est aut non similis. sit prius similis, et fiat $\Gamma A : EZ = H\Theta : KA$ [VI, 12], et in rectis $H\Theta$, KA figuris A , B similes et similiter positae describantur figurae M , N [VI, 18]. itaque utraque M , N data est specie [def. 3].

et quoniam est $\Gamma A : EZ = H\Theta : KA$, et in ΓA , EZ , $H\Theta$, KA similes et similiter positae descriptae sunt figurae A , B , M , N , erit $A : B = M : N$ [VI, 22]. uerum ratio $A : B$ data est. itaque etiam ratio $M : N$ data [def. 2]. uerum data est M [prop. LII]; nam

m. 1 P. 17. δέδοται — 18. N] om. Vat. 20. KA] om. b.
25. δεδομένον εἴδος ἀναγέγραπται b.

ἀναγεγράφθω δὴ ἀπὸ τῆς ΚΛ τετράγωνον τὸ Ξ·
δέδοται ἄρα τὸ Ξ τῷ εἰδει· λόγος ἄρα τοῦ Ν πρὸς
τὸ Ξ δοθεῖσ. δοθὲν δὲ τὸ Ν· δοθὲν ἄρα καὶ τὸ Ξ·
δοθεῖσα ἄρα εἶτιν ἡ ΚΛ. εἶτι δὲ καὶ ἡ ΗΘ δοθεῖσα·
λόγος ἄρα εἶτι τῆς ΗΘ πρὸς τὴν ΚΛ δοθεῖσ. καὶ
εἶτιν ὡς ἡ ΗΘ πρὸς τὴν ΚΛ, οὗτως ἡ ΓΔ πρὸς τὴν
ΕΖ· λόγος ἄρα καὶ τῆς ΓΔ πρὸς τὴν ΕΖ δοθεῖσ.
καὶ εἶτιν ὅμοιον τὸ Α τῷ Β· καὶ αἱ λοιπὰ ἄρα πλευραὶ
πρὸς τὰς λοιπὰς πλευρὰς λόγον ἔχουσι δεδομένον.

10 μὴ εἶτω δὴ ὅμοιον· ἀκολούθως δὴ τῇ προτέρᾳ ἀπο-
δεῖξει τοῦ πρώτου δείκνυται.

12.

Ad prop. LV.

"Αλλως.

15 "Εστω χωρίον τὸ ΚΛΜΝΞ δεδομένον τῷ εἰδει καὶ
τῷ μεγέθει· λέγω, ὅτι καὶ αἱ πλευραὶ αὐτοῦ δεδομέναι
εἰσὶ τῷ μεγέθει.

ἀναγεγράφθω γὰρ ἀπὸ τῆς ΜΝ τετράγωνον τὸ ΜΟ·
δέδοται ἄρα τῷ εἰδει. ἀλλὰ καὶ τὸ ΛΝ· λόγος ἄρα
20 εἶτι τοῦ ΛΝ πρὸς τὸ ΜΟ δοθεῖσ. δοθὲν δὲ τὸ ΛΝ
τῷ μεγέθει· δοθὲν ἄρα καὶ τὸ ΜΟ τῷ μεγέθει. καὶ
εἶτι τετράγωνον τὸ ἀπὸ τῆς ΜΝ· δοθὲν ἄρα εἶτι τὸ
ἀπὸ τῆς ΜΝ· δοθεῖσα ἄρα εἶτιν ἡ ΜΝ τῷ μεγέθει.
διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἐκάστη τῶν ΜΛ, ΛΚ, ΚΞ, ΞΝ
25 δοθεῖσα εἶτι τῷ μεγέθει.

1. ἀναγεγράφθω] ἀναγέγραπται b. τῆς] corr. ex τῶν m. 2
- Vat. 2. εἰδει] μεγέθει b. 4. εἶτι] εἶτιν v. καί] om. b.
5. εἶτιν ἄρα v. εἶτι] καὶ Vat., om. b. 8. εἶτιν] om. Vat.
ἄρα] om. b. 9. λοιπὰς ἄρα b. 10. προτέρᾳ ἀποδεῖξει]
πρώτῃ δεῖξει b. 17. εἰσίν Pv. 20. εἶτι] om. b. τὸ ΛΝ
— 21. ΜΟ] om. b. 21. καὶ (pr.)] supra add. m. 2 v. 25.
Ante εἶτι add. ἄρα b. εἶτιν v.

in recta magnitudine data constructa est data figura. quare etiam N data est [prop. II]. iam construatur in recta KA quadratum Ξ [I, 46]. itaque Ξ datum est specie. quare ratio $N:\Xi$ data est [prop. XLIX]. uerum data est figura N . itaque etiam Ξ datum est [prop. II]. quare KA data est. uerum etiam $H\Theta$ data est. quare ratio $H\Theta:KA$ data est [prop. I]. et est $H\Theta:KA = \Gamma A:EZ$. itaque etiam ratio $\Gamma A:EZ$ data est [def. 2]. et est $A \sim B$. ergo etiam reliqua latera ad reliqua latera rationem habebunt datam [def. 2].

iam similis ne sit. tum congruenter superiori demonstrationi fit demonstratio.

12.

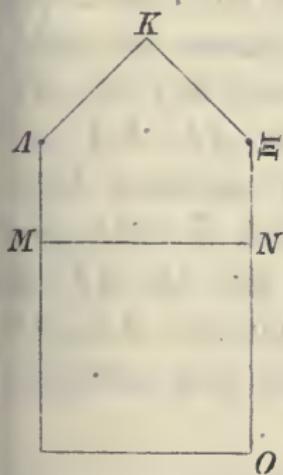
Ad prop. LV.

Aliter.

Sit spatium $KAMN\Xi$ specie et magnitudine datum. dico, etiam latera eius data esse magnitudine.

construatur enim in recta MN quadratum MO [I, 46]. itaque datum est specie. uerum etiam AN . itaque ratio $AN:MO$ data [prop. XLIX]. uerum AN datum est magnitudine. quare etiam MO magnitudine datum est [prop. II]. et est quadratum rectae MN . itaque MN^2 datum est. ergo MN data est magnitudine.

eadem de causa etiam singula latera MA , AK , KE , EN data sunt magnitudine.

13.

Ad prop. LXVII.

"Ἀλλως.

Κατεσκενάσθω γὰρ τὰ αὐτὰ τοῖς πρότερον, καὶ
5 ἥχθω ἀπὸ τοῦ Α ἐπὶ τὴν ΕΓ κάθετος ἡ ΑΖ, καὶ
ἐπεξεύχθω ἡ ΑΔ.

καὶ ἐπεὶ δοθεῖσά ἔστιν ἡ ὑπὸ τῶν ΒΑΓ γωνία
καὶ ἔστιν αὐτῆς ἡμίσεια ἡ ὑπὸ τῶν ΑΓΖ, ἔστι δὲ καὶ
ἡ ὑπὸ τῶν ΑΖΓ δοθεῖσα, δέδοται ἄρα τὸ ΑΖΓ τρί-
10 γωνον τῷ εἰδει· λόγος ἄρα ἔστιν τῆς ΑΖ πρὸς τὴν ΖΓ
δοθεῖσ. τῆς δὲ ΖΓ πρὸς τὴν ΓΕ λόγος ἔστι δοθεῖσ.
διπλασίων γάρ ἔστιν αὐτῆς· καὶ τῆς ΕΓ ἄρα πρὸς
τὴν ΑΖ λόγος ἔστι δοθεῖσ· ὥστε καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν
ΕΓΔ πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν ΑΖ, ΓΔ λόγος ἔστι δοθεῖσ.
15 τοῦ δὲ ὑπὸ τῶν ΑΖ, ΓΔ πρὸς τὸ ΑΓΔ τρίγωνον
λόγος ἔστι δοθεῖσ· διπλάσιον γάρ ἔστιν αὐτοῦ· καὶ
τοῦ ὑπὸ τῶν ΕΓΔ ἄρα πρὸς τὸ ΑΓΔ τρίγωνον λόγος
ἔστι δοθεῖσ. ἵσον δὲ τὸ ΑΓΔ τρίγωνον τῷ ΑΒΓ
τριγώνῳ· ἐπὶ τε γὰρ τῆς αὐτῆς βάσεώς ἔστι τῆς ΑΓ
20 καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ταῖς ΑΓ, ΒΔ· καὶ
τοῦ ὑπὸ τῶν ΕΓΔ ἄρα πρὸς τὸ ΑΒΓ τρίγωνον λόγος
ἔστι δοθεῖσ. καὶ ἔστι τὸ ὑπὸ τῶν ΕΓΔ, ὃ μεῖζόν ἔστι
τὸ ἀπὸ συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ τοῦ ἀπὸ τῆς ΒΓ· ὃ
ἄρα μεῖζόν ἔστι τὸ ἀπὸ συναμφοτέρου τῆς ΒΑ, ΑΓ
25 τοῦ ἀπὸ τῆς ΓΒ, ἐκεῖνο τὸ χωρίον πρὸς τὸ τρίγωνον
λόγον ἔχει δεδομένον.

3. Ἀλλως] om. b. 4. κατεσκενάσθω P. κατεσκενάσθω
— 5. ἥχθω] om. b. 5. Α] Δ b. 7. τῶν] om. v. 8.
ἱμίσεια Vat., corr. m. 2. τῶν] τὴν b. ἔστιν v. 9. Post
δοθεῖσα add. καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ τῶν ΓΑΖ ἔστι (comp.) δο-
θεῖσα b. 10. τῷ εἰδει] om. b. τῆς ΑΖ ἔστι v. 12.
αὐτῆς] αὐτοῦ b. ΕΓ] ΒΓ b. 13. ὥστε — 14. δοθεῖσ]

13.

Ad prop. LXVII.

Aliter.

Nam eademi comparentur, quae antea, et ducatur ab A ad $E\Gamma$ perpendicularis AZ , et ducatur $A\Delta$.

et quoniam datus est $\angle BAG$ et dimidius eius est $\angle AGZ$ [I, 32; I, 5], et etiam $\angle AZ\Gamma$ datus est, $\triangle AZ\Gamma$ datus erit specie [I, 32; propp. III, IV; prop. XL].

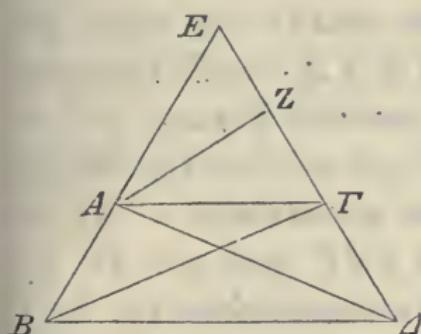
quare ratio $AZ : Z\Gamma$ data est [def. 3]. uerum ratio $Z\Gamma : GE$ data est; nam $GE = 2 Z\Gamma$ [I, 26]. quare etiam ratio $E\Gamma : AZ$ data est [prop. VIII]. itaque etiam ratio

$$E\Gamma \times \Gamma\Delta : AZ \times \Gamma\Delta$$

data est [VI, 1; def. 2]. uerum ratio $AZ \times \Gamma\Delta : \triangle A\Gamma\Delta$ data est; nam $AZ \times \Gamma\Delta = 2 A\Gamma\Delta$ [I, 41]. quare etiam ratio $E\Gamma \times \Gamma\Delta : \triangle A\Gamma\Delta$ data est [prop. VIII]. uerum $\triangle A\Gamma\Delta = \triangle AB\Gamma$; nam et in eadem basi sunt $A\Gamma$ et in iisdem parallelis $A\Gamma$, $B\Delta$ [I, 37]. itaque etiam ratio $E\Gamma \times \Gamma\Delta : \triangle AB\Gamma$ data est. et $E\Gamma \times \Gamma\Delta$ spatium est, quo $(BA + A\Gamma)^2$ maius est quam $B\Gamma^2$.¹⁾ itaque spatium, quo $(BA + A\Gamma)^2$ maius est quam ΓB^2 , ad triangulum rationem habet datam.

1) Hoc demonstratum est p. 125. Fig. om. v.

om. v; supra add. m. 2. 13. $\tau\tilde{o}\tilde{v}$] $\tau\tilde{o}$ b. $\tau\tilde{\alpha}\tilde{v}$] $\tau\tilde{\eta}\tilde{s}$ b, item lin. 14. 15. $\tau\tilde{o}\tilde{v}$ — 16. $\alpha\tilde{\nu}\tau\tilde{o}\tilde{v}$] om. v. 15. $A\Gamma\Delta$] $\dot{\nu}\pi\dot{\nu}$ $\tau\tilde{\alpha}\tilde{v}$ $AB\Gamma$ b. 18. $AB\Gamma$] $A\Gamma\Delta$ b. 19. Ante $\tau\tilde{\eta}\tilde{s}$ (alt.) hab. $\kappa\alpha\acute{i}$ del. m. 2 v. 21. $\tau\tilde{o}\tilde{v}$] $\tau\tilde{o}$ P, corr. m. 2. 22. $E\Gamma\Delta$] $EZ\Gamma\Delta$ b. 22. $\ddot{\omega}$] $\kappa\alpha\acute{i}$ P, $\ddot{\omega}$ b. 23. $\kappa\alpha\acute{l}$ $\tau\tilde{o}\tilde{v}$ v. 24. $\ddot{\omega}\alpha\acute{\alpha}$] supra add. m. 2 Vat. 25. ΓB] om. b. $\mu\epsilon\tilde{\iota}\tilde{\zeta}\tilde{o}\tilde{v}$ $\ddot{\omega}\alpha\acute{\alpha}$ v.

14.

Ad prop. LXVII.

"Αλλως.

"*Ητοι γὰρ ή Α γωνία δρθή ἐστιν ηδὲ εῖα ηδὲ ἀμβλεῖα.*
 5   *ἔστω πρότερον δρθή· τὸ ἄρα ἀπὸ συναμφοτέρου*
τῆς ΒΑΓ τοῦ ἀπὸ τῆς ΒΓ ὑπερέχει τῷ δὶς ὑπὸ τῶν
ΒΑΓ. καὶ ἐστι τοῦ δὶς ὑπὸ τῶν ΒΑΓ πρὸς τὸ ΑΒΓ
τριγώνου λόγος δοθεῖσ.

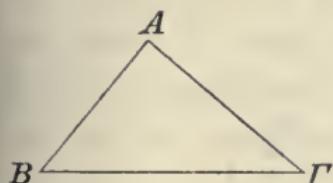
ἔστω δὴ δξεῖα ηδὲ ὑπὸ τῶν ΒΑΓ, καὶ ἥχθω ἀπὸ
 10 *τοῦ Γ ἐπὶ τὴν ΑΒ κάθετος η ΓΔ. ἐπεὶ δξυγώνιόν*
*ἐστι τὸ ΑΒΓ τριγώνου, καὶ κάθετος ἡκται η ΓΔ, τὰ
 ἄρα ἀπὸ τῶν ΒΑΓ ἵσα ἐστὶ τῷ τε ἀπὸ τῆς ΒΓ καὶ
 τῷ δὶς ὑπὸ τῶν ΒΑΔ. κοινὸν προσκείσθω τὸ δὶς ὑπὸ*
τῶν ΒΑΓ· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν ΒΑΓ μετὰ τοῦ δὶς ὑπὸ
 15 *τῶν ΒΑΓ, ὅπερ ἐστὶ τὸ ἀπὸ συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ,*
ἵσα ἐστὶ τῷ τε ἀπὸ τῆς ΒΓ καὶ τῷ δὶς ὑπὸ τῶν ΒΑΔ
καὶ ἔτι τῷ δὶς ὑπὸ τῶν ΒΑΓ, τοντέστι τῷ δὶς ὑπὸ
συναμφοτέρου τῆς ΓΑΔ καὶ τῆς ΑΒ· ὥστε τὸ ἀπὸ
συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ μετξόν ἐστι τοῦ ἀπὸ τῆς ΒΓ
 20 *τῷ δὶς ὑπὸ συναμφοτέρου τῆς ΔΑΓ καὶ τῆς ΒΑ.*
καὶ ἐπεὶ δοθεῖσά ἐστιν ηδὲ ὑπὸ τῶν ΒΑΓ γωνία, ἐστι
δὲ καὶ ηδὲ ὑπὸ τῶν ΑΔΓ γωνία δοθεῖσα, καὶ λοιπὴ ἄρα
ηδὲ ὑπὸ τῶν ΔΓΑ ἐστι δοθεῖσα· δέδοται ἄρα τὸ ΑΔΓ
τριγώνου τῷ εἰδει· λόγος ἄρα ἐστὶ τῆς ΑΔ πρὸς τὴν
 25 *ΑΓ δοθεῖσ· ὥστε καὶ συναμφοτέρου τῆς ΔΑΓ πρὸς*
τὴν ΑΓ λόγος ἐστὶ δοθεῖσ· καὶ τοῦ ὑπὸ συναμφοτέρου

5. ἀπό] ὑπό b.   6. τοῦ] τό b.   11. τά] τό b.   12. ἵσα]
 ἵσον b.   14. τά] τό b.   ἀπό] ὑπό b.   17. τῷ (alt.)] τοῦ b.
 18. ΓΑΔ] ΒΑΔ καὶ τῆς ΑΔ v.   19. τῆς ΒΑΓ — 20. τῷ δίσ]
 τῆς ΓΑΔ καὶ τῆς ΑΒ· ὥστε τὸ ἀπὸ συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ

14.

Ad prop. LXVII.

Aliter.

Nam $\angle A$ aut rectus est aut acutus aut obtusus.

sit primum rectus. itaque

$$(BA + AG)^2 = BG^2 + 2BA \times AG$$

[II, 4; I, 47]. et ratio $2BA \times AG : \triangle ABG$ data est [prop. LXVI; prop. VIII].

iam sit $\angle BAG$ acutus, et ducatur a G ad AB perpendicularis GA . quoniam $\triangle ABG$ acutiangulus

est et perpendicularis ducta GA , erit $BA^2 + AG^2 = BG^2 + 2BA \times AA$ [II, 13]. commune adiiciatur

$$2BA \times AG.$$

itaque

$$\begin{aligned} BA^2 + AG^2 + 2BA \times AG &= (BA + AG)^2 [\text{II, 4}] \\ &= BG^2 + 2BA \times AA + 2BA \times AG \\ &= BG^2 + 2(GA + AA) \times BA [\text{II, 1}]. \end{aligned}$$

itaque $(BA + AG)^2$ maius est quam BG^2 duplo rectangulo $(GA + AA) \times BA$. et quoniam datus est $\angle BAG$, et etiam $\angle AAG$ datus est, erit etiam reliquus $\angle AGA$ datus [I, 32; propp. III, IV]. itaque $\triangle AAG$ datus est specie [prop. XL]. quare ratio

Pr. fig. in P add. m. rec. (supra ἔστω πρῶτον δρῦς), om. v.

τοῦ ἀπὸ τῆς BG ὑπερέχει τοῦ δίσ. b. 22. δοθεῖσα] supra add. m. 2 Vat. 23. ἔστι] ἔστιν v, γωνία b. 24. AA] AA b.

ἄρα τῆς ΔΑΓ καὶ τῆς ΑΒ πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν ΒΑΓ λόγος ἐστὶ δοθεῖς, καὶ τοῦ δὶς ὑπὸ συναμφοτέρου τῆς ΔΑΓ καὶ τῆς ΑΒ πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν ΒΑΓ λόγος ἐστὶ δοθεῖς. τοῦ δὲ ὑπὸ τῶν ΒΑΓ πρὸς τὸ ΒΑΓ τρίγωνον
 5 λόγος ἐστὶ δοθεῖς διὰ τὸ δοθεῖσαν εἶναι τὴν ὑπὸ τῶν ΒΑΓ γωνίαν· καὶ τοῦ δὶς ὑπὸ συναμφοτέρου τῆς ΔΑΓ καὶ τῆς ΑΒ ἄρα πρὸς τὸ ΑΒΓ τρίγωνον λόγος ἐστὶ δοθεῖς.

ἀλλὰ δὴ ἔστω ἀμβλεῖα ἡ ὑπὸ ΒΑΓ, καὶ ἐκβληθείσης
 10 τῆς ΒΑ ἥχθω ἐπ' αὐτὴν κάθετος ἡ ΓΕ, καὶ κείσθω τῇ ΑΕ ἵση ἡ ΑΖ. ἐπεὶ οὖν ἀμβλεῖα ἐστιν ἡ ὑπὸ ΒΑΓ γωνία, καὶ κάθετος ἥκται ἡ ΓΕ, τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν ΒΑ, ΑΓ μετὰ τοῦ δὶς ὑπὸ τῶν ΒΑΕ, τουτέστι τοῦ δὶς ὑπὸ τῶν ΒΑΖ, ἵσα ἐστὶ τῷ
 15 ἀπὸ τῆς ΒΓ. κοινὸν προσκείσθω τὸ δὶς ὑπὸ τῶν ΒΑΓ· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν ΒΑΓ μετὰ τοῦ δὶς ὑπὸ τῶν ΒΑΓ, τουτέστι τὸ ἀπὸ συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ μετὰ τοῦ δὶς ὑπὸ τῶν ΒΑΖ ἵσα ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΒΓ μετὰ τοῦ δὶς ὑπὸ τῶν ΒΑΓ. κοινὸν
 20 ἀφηρήσθω τὸ δὶς ὑπὸ τῶν ΒΑΖ· τὸ ἄρα ἀπὸ συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΒΓ καὶ τῷ δὶς ὑπὸ τῶν ΒΑ, ΓΖ· ὥστε τὸ ἀπὸ συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ τοῦ ἀπὸ τῆς ΒΓ ὑπερέχει τῷ δὶς
 25 ὑπὸ τῶν ΒΑ, ΓΖ. καὶ ἐπεὶ δοθεῖσά ἐστιν ἡ ὑπὸ ΒΑΓ γώνια, καὶ ἡ ὑπὸ ΕΑΓ ἄρα δοθεῖσά ἐστιν.
 ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπὸ ΓΕΑ δοθεῖσα· καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ

1. ἄρα τῆς ΔΑΓ] ΔΑΓ ἄρα b. τῶν] τῆς b. 2. Post δοθεῖς add. τοῦ δὲ ὑπὸ τῆς ΒΑΓ πρὸς τὸ ΑΒΓ τρίγωνον λόγος ἐστὶ δοθεῖς b. 3. ὑπὸ τῶν ΒΑΓ] ΑΒΓ τρίγωνον b. 4. τοῦ — 8. δοθεῖς] ὡς ἄρα μεῖζόν ἐστι τὸ ἀπὸ συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ τοῦ ἀπὸ τῆς ΒΓ, ἐκεῖνο τὸ χωρίον πρὸς τὸ ΑΒΓ τρίγωνον

$AA : AG$ data est [def. 3]. itaque etiam ratio $(AA + AG) : AG$ data est [prop. VI]. quare etiam ratio $(AA + AG) \times AB : BA \times AG$ data est [VI, 1; def. 2], et ratio $2(AA + AG) \times AB : BA \times AG$ data est [prop. VIII]. uerum ratio $BA \times AG : \Delta BAG$ data est, quia datus est $\angle BAG$ [prop. LXVI]. ergo etiam ratio $2(AA + AG) \times AB : \Delta BAG$ data est [prop. VIII].

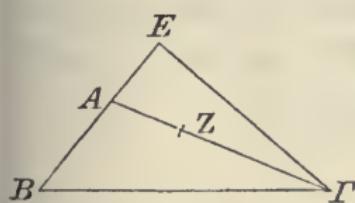
iam uero $\angle BAG$ obtusus sit, et ad productam BA ducatur perpendicularis GE , et ponatur $AZ = AE$. iam quoniam $\angle BAG$ obtusus est, et perpendicularis ducta est GE , erit $BA^2 + AG^2 + 2BA \times AE$

$$\begin{aligned} &\text{h. e. } BA^2 + AG^2 + 2BA \times AZ \\ &= BG^2 \quad [\text{II, 12}]. \text{ commune} \\ &\text{adiiciatur } 2BA \times AG; \text{ itaque} \\ &BA^2 + AG^2 + 2BA \times AZ \\ &+ 2BA \times AG, \text{ h. e. } [\text{II, 4}] \end{aligned}$$

$$(BA + AG)^2 + 2BA \times AZ = BG^2 + 2BA \times AG. \text{ commune auferatur } 2BA \times AZ. \text{ quare}$$

$(BA + AG)^2 = BG^2 + 2BA \times GZ$ [II, 3]. itaque $(BA + AG)^2$ excedit BG^2 duplo rectangulo $BA \times GZ$. et quoniam datus est $\angle BAG$, etiam $\angle EAG$ datus erit [I, 13; prop. IV]. uerum etiam $\angle GEA$ datus est. quare etiam reliquus $\angle AGE$ datus

λόγον ἔχει δεδομένον b. 4. τρίγωνον] om. Vat. 7. πρός] comp. Vat., omnibus litteris m. 2. 9. Ante ἀλλά add. ἀλλως. v. ἀλλὰ δὴ ἔστω δή b. ὑπὸ τῶν BAG γωνία b. 10. ἐπ' αὐτήν] om. b. 11. οὖν] om. b. 12. τῶν BAG b. 13. τῶν (alt.)] om. b. 14. τοῦ] μετὰ τοῦ b. 18. μετὰ τοῦ] καὶ τό b. τῷ τε b. 19. μετὰ τοῦ] καὶ τῷ b. 21. τῷ] corr. ex τό m. 2 P, τῷ τε b. 22. τό] τά P Vat. v. 23. τῆς (pr.)] τοῦ b. 24. ὑπὸ BAG] ὑπὸ τῆς τῶν BAG b. 25. καί] om. v. ἔστι v, item p. 212, 1. 26. ΓΕΑ] τῶν ΓΕΑ b. λοιπῇ] λοιπόν P Vat. v; corr. m. 2 Vat. v.

ΑΓΕ δοθεῖσά ἐστιν· δέδοται ἄρα τὸ ΑΕΓ τρίγωνον τῷ εἶδει. λόγος ἄρα τῆς ΓΑ πρὸς τὴν ΑΕ δοθεῖς, τουτέστι πρὸς τὴν ΑΖ· ὥστε καὶ τῆς ΑΓ πρὸς τὴν ΓΖ λόγος ἐστὶ δοθεῖς. τῆς δὲ ΑΓ πρὸς τὴν ΓΕ 5 λόγος ἐστὶ δοθεῖς· καὶ τῆς ΕΓ ἄρα πρὸς τὴν ΓΖ λόγος ἐστὶ δοθεῖς· ὥστε καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν ΕΓ, ΑΒ πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν ΓΖ, ΑΒ λόγος ἐστὶ δοθεῖς. τοῦ δὲ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΓΕ πρὸς τὸ ΑΒΓ τρίγωνον λόγος ἐστὶ δοθεῖς· 10 ὥστε καὶ τοῦ δὶς ὑπὸ ΓΖ, ΒΑ πρὸς τὸ ΑΒΓ τρίγωνον λόγος ἐστὶ δοθεῖς. καὶ ἐστι τὸ δὶς ὑπὸ τῶν ΖΓ, ΒΑ, ὃ μεῖζόν ἐστι τὸ ἀπὸ συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ τοῦ ἀπὸ τῆς ΒΓ: ὃ ἄρα μεῖζόν ἐστι τὸ ἀπὸ συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ τοῦ ἀπὸ τῆς ΒΓ, ἔκεινο τὸ χωρίον πρὸς τὸ τρίγωνον λόγον ἔχει δεδομένον.

15

15.

Ad prop. LXVII.

"Αλλως.

Διήχθω ἡ ΒΑ ἐπὶ τὸ Δ, καὶ κείσθω τῇ ΓΑ ἵση
ἡ ΑΔ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΔΓ.
20 ἐπεὶ οὖν δοθεῖσά ἐστιν ἡ ὑπὸ ΒΑΓ γωνία, καὶ
ἐστιν αὐτῆς ἡμίσεια ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ ΑΔΓ, ΑΓΔ,
δοθεῖσα ἄρα ἐστὶν ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ τῶν ΑΔΓ, ΑΓΔ·
καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ ΔΑΓ δοθεῖσά ἐστιν· δέδοται
ἄρα τὸ ΑΓΔ τρίγωνον τῷ εἶδει· λόγος ἄρα τῆς ΑΓ
25 πρὸς τὴν ΓΔ δοθεῖς. καὶ ἐπεὶ δοθεῖσά ἐστιν ἡ ὑπὸ¹
ΑΔΓ, κατήχθω αὐτῇ ἵση ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ ΔΕΓ, ΑΖΓ.

1. ΑΓΕ] ΑΕΓ P, τῶν ΑΓΕ b. τό] καὶ τό b. 3.
πρὸς τῆν (pr.)] τῆς b. 4. ΓΖ] ΖΓ v. τῆς — 5. δοθεῖσ]
hic om. b; add. post δοθεῖς lin. 8. 9. ὑπό] ὑπὸ τῶν b.
ΒΑ] ΑΒ Vat. vb. 11. ΖΓ] ΓΖ Vat. (mut. in ΖΓ m. 2) v.
ΒΑ] ΑΒ v.b. 12. μεῖζον] corr. ex μέσον m. 2 v.

est [I, 32; propp. III, IV]. itaque $\triangle AEG$ datus est specie [prop. XL]. quare ratio $GA:AE$ h. e. $GA:AZ$ data est [def. 3]. itaque etiam ratio $AG:GZ$ data est [prop. V]. uerum ratio $AG:GE$ data est. quare etiam ratio $EG:GZ$ data est [prop. VIII]. itaque etiam ratio $EG \times AB : GZ \times AB$ data est [VI, 1; def. 2]. uerum ratio $AB \times GE : \triangle ABG$ data est [I, 41; def. 2]. itaque etiam ratio $2GZ \times BA : \triangle ABG$ data est [prop. VIII]. et $2ZG \times BA$ est spatium, quo $(BA + AG)^2$ maius est quam BG^2 . ergo spatium, quo $(BA + AG)^2$ maius est quam BG^2 , ad triangulum rationem habet datam.

15.

Ad prop. LXVII.

Aliter.

Producatur BA ad A , et ponatur $AA = GA$, et ducatur AG .

iam quoniam datus est $\angle BAG$, et uterque angulus AAG , AGA eius dimidius est [I, 32; I, 5], uterque angulus AAG , AGA datus est [prop. II]. itaque etiam reliquus $\angle AAG$ datus est [I, 32; propp. III, IV]. quare $\triangle AAG$ datus est specie [prop. XL]. itaque ratio $AG:GA$ data est [def. 3]. et quoniam datus est $\angle AAG$, construatur ei aequalis uterque angulus AEG , AZG .¹⁾ et quoniam est

1) u. append. schol. nr. 33.

14. τὸ ABG τρίγωνον ν. b.	17. ἀλλως] om. b.	18. ἐπὶ	
τὸ A] om. Vat.	εικείσθω b.	20. ὑπὸ τῶν b.	21. αὐτῆς]
αὐτῆς b.	22. τῶν (alt.)] om. b.	AGA] GA b.	23. ἐστι
δοθεῖσα b.	24. AGA] AGA b.	ὅς εἰστι b.	25. ὑπὸ AAG]
	26. ὑπὸ AEG] $hypὸ τῶν AGA$ b.		

καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΒΔΓ τῇ ὑπὸ ΔΕΓ, κοινὴ
δὲ ἡ ὑπὸ ΑΒΓ τοῦ ΔΒΕ τριγώνου οὗσα καὶ τοῦ
ΔΒΓ, λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ ΒΔΕ λοιπῇ τῇ ὑπὸ ΒΓΔ
ἐστιν ἵση· ἴσογώνιον ἄρα τὸ ΒΔΕ τρίγωνον τῷ ΔΒΓ
5 τριγώνῳ· ἐστιν ἄρα ὡς ἡ ΕΒ πρὸς τὴν ΒΔ, οὕτως
ἡ ΔΒ πρὸς ΒΓ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΕΒ, ΒΓ, τοντέστι
τὸ ὑπὸ τῶν ΕΓΒ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΓΒ, ἵσον ἐστὶ⁵
τῷ ἀπὸ ΒΔ, τοντέστι τῷ ἀπὸ συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ·
ἵση γάρ ἐστιν ἡ ΔΑ τῇ ΑΓ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΕΓΒ
10 μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΓΒ ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ συναμφοτέρου
τῆς ΒΑΓ· τὸ ἄρα ἀπὸ συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ τοῦ
ἀπὸ τῆς ΒΓ ὑπερέχει τῷ ὑπὸ τῶν ΒΓΕ.¹⁰

λέγω οὖν, ὅτι λόγος ἐστὶ τοῦ ὑπὸ τῶν ΒΓΕ πρὸς
τὸ ΑΒΓ τρίγωνον δοθεῖσ.

15 ἐπεὶ γὰρ ἵση ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΒΔΕ γωνία τῇ ὑπὸ ΒΓΔ,
ῶν ἡ ὑπὸ ΑΔΓ τῇ ὑπὸ ΑΓΔ ἐστιν ἵση, λοιπὴ ἄρα
ἡ ὑπὸ ΓΔΕ λοιπῇ τῇ ὑπὸ ΑΓΒ ἐστιν ἵση. ἐστι δὲ
καὶ ἡ ὑπὸ ΔΕΓ τῇ ὑπὸ ΑΖΓ ἵση· λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ¹⁵
ΖΑΓ λοιπῇ τῇ ὑπὸ ΔΓΕ ἐστιν ἵση. ἴσογώνιον ἄρα
20 ἐστὶ τὸ ΑΖΓ τρίγωνον τῷ ΔΕΓ τριγώνῳ· ἐστιν ἄρα,
ὡς ἡ ΓΑ πρὸς τὴν ΑΖ, οὕτως ἡ ΔΓ πρὸς ΓΕ· καὶ
ἐναλλὰξ ἄρα, ὡς ἡ ΓΑ πρὸς τὴν ΔΓ, οὕτως ἡ ΑΖ
πρὸς τὴν ΓΕ. λόγος δὲ τῆς ΑΓ πρὸς τὴν ΓΔ δοθεῖσ.²⁰
λόγος ἄρα καὶ τῆς ΑΖ πρὸς τὴν ΓΕ δοθεῖσ.

25 ἥχθω ἀπὸ τοῦ Α ἐπὶ τὴν ΒΓ κάθετος ἡ ΑΗ.
καὶ ἐπεὶ δοθεῖσά ἐστιν ἡ ὑπὸ ΑΖΓ, ἐστι δὲ καὶ

1. ὑπό] ὑπὸ τῶν b, item lin. 3. 2. δὲ προσκείσθω ἡ
ὑπὸ τῶν ΑΒΓ τοῦτε b. ΑΒΓ] corr. ex ΔΒΕ m. 2 Vat.
οὗσα] om. b. 3. ΒΓΔ] ΓΔ b. 4. ἵση ἐστίν b. Post ἄρα
add. ἐστί b. ΒΔΕ] ΔΒΕ b. 6. ΒΓ(pr.)] τὴν ΒΓ Vat. b.
ΕΒ, ΒΓ] ΕΒΓ b. 8. τῆς ΒΔ b. τῷ (alt.)] τό Pvb.

$\angle BAG = \angle EAG$ et communis $\angle ABG$, qui et trianguli ABE et trianguli ABG est, reliquo angulus BAG

reliquo angulo BGA aequalis erit [I, 32]. itaque $\triangle BAE$ aequiangularis est triangulo ABG . quare $EB:BA = AB:BG$ [VI, 4]. itaque $EB \times BG = BA^2$

[VI, 17], h. e. $EG \times GB + GB^2$ [II, 3] = $(BA + AG)^2$ (nam $AA = AG$). quare $(BA + AG)^2$ excedit BG^2 rectangulo $BG \times GE$.

iam dico; rationem $BG \times GE : \triangle ABG$ datam esse.

nam quoniam $\angle BAE = BGA$, quorum $\angle AAG = AGA$ [I, 5], qui relinquitur angulus GAE reliquo angulo AGB aequalis erit. uerum etiam $\angle AEH = AZG$. quare reliquo $\angle ZAG$ reliquo angulo AGE aequalis est [I, 32]. itaque triangulus AZG triangulo AEH aequiangularis est. quare $GA:AZ = AG:GE$ [VI, 4]. itaque etiam permutando $GA:AG = AZ:GE$ [V, 16]. uerum ratio $AG:GA$ data est. quare etiam ratio $AZ:GE$ data est [def. 2].

ducatur ab A ad BG perpendicularis AH .

et quoniam $\angle AZG$ datus est, et etiam $\angle AHZ$

9. $AG]$ GA v.	10. $GB]$ BG b.	12. $\tau\tilde{\omega}$ $\dot{\nu}\pi\delta$ $\tau\tilde{\omega}v]$ $\tau\tilde{\omega}\dot{\nu}$
$\dot{\nu}\pi\delta$ $\tau\tilde{\omega}s$ b.	13. $o\ddot{\nu}v]$ om. b.	$\tau\tilde{\omega}s$ b.
16. $\tau\tilde{\omega}]$ $\tau\tilde{\omega}s$ b.	17. $\dot{\nu}\pi\delta$ (alt.)] $\dot{\nu}\pi\delta$ $\tau\tilde{\omega}v$ b.	15. $\dot{\nu}\pi\delta$ (pr.)]
18. $AZG]$ AGZ b.	19. $\Delta GE]$ AGE b.	17. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu]$ om. b.
21. $\dot{\eta}$ (pr.) — $o\ddot{\nu}\tau\omega s]$ bis b.	$\tau\tilde{\omega}v$ GE b.	22. $\ddot{\alpha}\varrho\alpha]$ $\gamma\acute{a}\omega$ b.
om. b.	25. $BG]$ BZ b.	26. $\tau\tilde{\omega}s$ AZG b.
$\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ v.		

ἡ ὑπὸ ΑHZ δοθεῖσα, καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ HAZ
δοθεῖσά ἐστιν· δέδοται ἄρα τὸ AHZ τρίγωνον τῷ
εἶδει· λόγος ἄρα ἐστὶ τῆς ZA πρὸς τὴν AH δοθεῖσ.
τῆς δὲ ZA πρὸς τὴν GE λόγος ἐστὶ δοθεῖσ· καὶ τῆς
5 AH ἄρα πρὸς τὴν GE λόγος ἐστὶ δοθεῖσ· ὥστε καὶ
τοῦ ὑπὸ τῶν AH, BG πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν BG, GE
λόγος ἐστὶ δοθεῖσ. τοῦ δὲ ὑπὸ τῶν AH, BG πρὸς τὸ
ABG τρίγωνον λόγος ἐστὶ δοθεῖσ· καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν
10 BG, GE ἄρα πρὸς τὸ ABG τρίγωνον λόγος ἐστὶ δο-
θεῖσ· καὶ ἐστι τὸ ὑπὸ τῶν BG, GE, ὃ μεῖζόν ἐστι τὸ
ἀπὸ συναμφοτέρου τῆς BAG τοῦ ἀπὸ τῆς BG· ὃ ἄρα
μεῖζόν ἐστι τὸ ἀπὸ συναμφοτέρου τῆς BAG τοῦ ἀπὸ
τῆς BG, ἐκεῖνο τὸ χωρίον πρὸς τὸ τρίγωνον λόγον
έχει δεδομένον.

15

16.

Ad prop. LXVIII.

"Αλλως.

'Εκκείσθω δεδομένη εύθεῖα ἡ K.

καὶ ἐπεὶ λόγος ἐστὶ τοῦ A πρὸς τὸ B δοθεῖσ, δ
20 αὐτὸς αὐτῷ γεγονέτω δ τῆς K πρὸς τὴν A. λόγος δὲ
τοῦ A πρὸς τὸ B δοθεῖσ· λόγος ἄρα καὶ τῆς K πρὸς
τὴν A δοθεῖσ. δοθεῖσα δὲ ἡ K· δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ A.
πάλιν ἐπεὶ λόγος ἐστὶ δοθεῖσ τῆς ΓΔ πρὸς τὴν EZ,
δ αὐτὸς αὐτῷ γεγονέτω δ τῆς K πρὸς τὴν M· λόγος
25 ἄρα καὶ τῆς K πρὸς τὴν M δοθεῖσ· δοθεῖσα δὲ ἡ K.

1. AHZ] AZH P, τῶν AHZ b. HAZ] ZAH v, HZ b.

4. καὶ τῆς] bis v (in fine et initio folii). 5. ἄρα] om. b. 6. τοῦ] τό P. τοῦ ὑπό] om. Vat., corr. m. 2. τῶν (pr.)] τοῦ b.

ΓE] E b. 9. BG, GE] BGE b, item lin. 10. ἄρα] z, om. cett. 10. ὃ] ὅν b. 11. BG] BAV. 13. BG] ΔΓ PVat. v.

23. τὴν EZ] τὸ EZ δοθεῖσ b. 24. δ (utrumque)] om. P.

datus est, erit etiam reliquus $\angle HAZ$ datus [I, 32; prop. III, IV]. itaque $\triangle AHZ$ datus est specie [prop. XL]. quare ratio $ZA : AH$ data est [def. 3]. uerum ratio $ZA : GE$ data est. itaque etiam ratio $AH : GE$ data est [prop. VIII]. quare etiam ratio $AH \times BG : BG \times GE$ data est [VI, 1; def. 2]. uerum ratio $AH \times BG : \triangle ABG$ data est [I, 41; def. 2]. quare etiam ratio $BG \times GE : \triangle ABG$ data est [prop. VIII]. et $BG \times GE$ spatium est, quo $(BA + AG)^2$ maius est quam BG^2 . ergo spatium, quo $(BA + AG)^2$ maius est quam BG^2 , ad triangulum rationem habet datam.

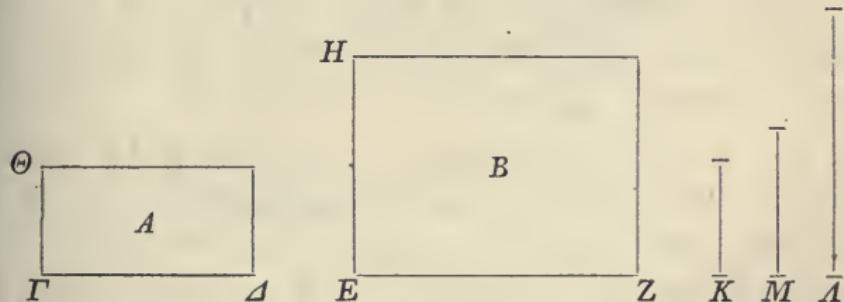
16.

Ad prop. LXVIII.

Aliter.

Ponatur data recta K .

et quoniam ratio $A : B$ data est, eadem atque illa fiat ratio $K : A$. uerum ratio $A : B$ data est. quare etiam ratio $K : A$ data est [def. 2]. uerum K data

est. data est igitur etiam A [prop. III]. rursus quoniam ratio $GA : EZ$ data est, eadem atque illa fiat

---

In codd. K, M, A rectae inter se aequales delineatae sunt.

δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ Μ. ἔστι δὲ καὶ ἡ Α δοθεῖσα· λόγος ἄρα τῆς Α πρὸς τὴν Μ δοθείσ. καὶ ἐπεὶ ἴσογάνων ἔστι τὸ Α τῷ Β, τὸ Α ἄρα πρὸς τὸ Β λόγον ἔχει τὸν συγκείμενον ἐκ τῶν πλευρῶν, τουτέστιν ἔξι 5 οὗ ὃν ἔχει λόγον ἡ ΓΔ πρὸς τὴν EZ, καὶ ἡ ΘΓ πρὸς τὴν HE. ἀλλὰ μὴν καὶ ἡ Κ πρὸς τὴν Α λόγον ἔχει τὸν συγκείμενον ἐκ τοῦ ὃν ἔχει ἡ Κ πρὸς τὴν Μ καὶ ἡ Μ πρὸς τὴν Α· διὸ ἄρα συγκείμενος λόγος ἐκ τοῦ ὃν ἔχει ἡ ΓΔ πρὸς τὴν EZ καὶ ἡ ΘΓ πρὸς τὴν HE 10 διὸ αὐτός ἔστι τῷ συγκειμένῳ ἔξι οὗ ὃν ἔχει ἡ Κ πρὸς τὴν Μ καὶ ἡ Μ πρὸς τὴν Α, ὃν διὸ τῆς ΓΔ πρὸς τὴν EZ λόγος διὸ αὐτός ἔστι τῷ τῆς Κ πρὸς τὴν Μ λόγῳ· λοιπὸς ἄρα διὸ τῆς ΘΓ πρὸς τὴν HE λόγος διὸ αὐτός ἔστι τῷ τῆς Μ πρὸς τὴν Α. τῆς δὲ Μ πρὸς τὴν Α 15 λόγος δοθείσ. λόγος ἄρα καὶ τῆς ΘΓ πρὸς τὴν EH δοθείσ.

17.

Ad prop. LXXX.

"Αλλως.

20 "Εστω τρίγωνον τὸ ABC δεδομένην ἔχον γωνίαν τὴν πρὸς τῷ A, λόγος δὲ ἔστω τοῦ ὑπὸ τῶν BA, AG πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς GB δοθείσ. λέγω, ὅτι δέδοται τὸ ABC τρίγωνον τῷ εἰδεῖ.

ἐπεὶ γὰρ δοθεῖσά ἔστιν ἡ ὑπὸ τῶν BAG γωνία, 25 φῶς ἄρα μεῖζον ἔστι τὸ ἀπὸ συναμφοτέρου τῆς BAG τοῦ ἀπὸ BΓ, ἐκεῖνο τὸ χωρίον πρὸς τὸ BAG τρίγωνον λόγον ἔχει δεδομένον. φῶς δή ἔστι μεῖζον τὸ

1. ἔστιν ν. 2. Α] ΓΔ b. ἐπεί] om. b. 3. Α (pr.)] om. Vat.; τὸ ἄρα Α m. 2. 4. τῶν πλευρῶν] τῆς πλευρᾶς b. 5. οὗ] δν b, supra corr. m. 1. λόγον] om. ν. 6. HE] EH Vat.vb. συγκείμενον ἔχει λόγον (om. τόν) b. 7. ἡ K — 9.

ratio $K : M$. quare etiam ratio $K : M$ data est [def. 2]. uerum K data est. data est igitur etiam M [prop. II]. uerum etiam A data est. quare ratio $A : M$ data est [prop. I]. et quoniam A parallelogrammo B aequi-angulum est, A ad B rationem habebit compositam ex rationibus¹⁾ laterum [VI, 23], h. e.

$$A : B = (\Gamma\Delta : EZ) \times (\Theta\Gamma : HE).$$

iam uero etiam $K : A = (K : M) \times (M : A)$. quare

$(\Gamma\Delta : EZ) \times (\Theta\Gamma : HE) = (K : M) \times (M : A)$,
quarum $\Gamma\Delta : EZ = K : M$. itaque reliqua ratio $\Theta\Gamma : HE = M : A$. uerum ratio $M : A$ data est. ergo etiam ratio $\Theta\Gamma : EH$ data est [def. 2].

17.

Ad. prop. LXXX.

Aliter.

Sit triangulus $AB\Gamma$ datum habens angulum ad A positum, et ratio $BA \times A\Gamma : \Gamma B^2$ data sit. dico, triangulum $AB\Gamma$ datum esse specie.

nam quoniam $\angle BAG$ datus est, spatium, quo $(AB + BG)^2$ maius est quam BG^2 , ad $\triangle BAG$ rationem habebit datam [prop. LXVII]. iam spatium, quo $(AB + BG)^2$ maius est quam BG^2 , sit A . quare

1) ἐν τῶν πλευρῶν neglegentius dictum est pro ἐν τῶν πλευρῶν (λόγων). u. uol. II p. 147 not.

ἔχει] om. v, supra add. m. 2. 8. ἐν τοῦ] ἔξ οὖ b. 9. ναῖ] add. m. 2 v. 10. HE] EH v. 12. ὁ] om. v. 13. HE] EH v. 14. λόγως] λόγω b. 15. Post λόγος (pr.) add. ἔστι v λόγω b. τῆς (alt.)] τοῦ b. 16. τῷ] τῷ b. 17. τῶν] τῆν b. ὁ τῆς P. 18. EH] HE b. 19. τῷ] τῷ b. 20. τῶν] τῆν b. BA, AΓ] BAG b. 21. τῷ] τῷ b. 22. τῶν] τῆν b. 23. τῆς] τοῦ b. 24. τῶν] τῆς b. 25. τῆς] τοῦ b. 26. πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς BAG b. 27. ἔστω ω μετέσθιν ἔστι b.

ἀπὸ συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ τοῦ ἀπὸ τῆς ΒΓ, ἔστω
 τὸ Δ χωρίον· λόγος ἄρα τοῦ Δ χωρίου πρὸς τὸ ΑΒΓ
 τριγωνον δοθεῖσ. τοῦ δὲ ΑΒΓ πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν ΒΑΓ
 λόγος ἔστι δοθεῖσ διὰ τὸ δοθεῖσαν εἶναι τὴν ὑπὸ τῶν
 5 ΒΑΓ γωνίαν· καὶ τοῦ Δ ἄρα χωρίου πρὸς τὸ ὑπὸ
 τῶν ΒΑΓ λόγος ἔστι δοθεῖσ· τοῦ δὲ ὑπὸ τῶν ΒΑΓ
 πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ λόγος ἔστι δοθεῖσ· καὶ τοῦ Δ
 ἄρα πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ λόγος ἔστι δοθεῖσ· καὶ συν-
 10 θέντι λόγος ἄρα τοῦ Δ χωρίου μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΒΓ
 πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ ἔστι δοθεῖσ. ἀλλὰ τὸ Δ χωρίον
 μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΒΓ τὸ ἀπὸ συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ
 ἔστιν· λόγος ἄρα τοῦ ἀπὸ συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ
 πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ δοθεῖσ· ὥστε καὶ συναμφοτέρου
 τῆς ΒΑΓ πρὸς τὴν ΒΓ λόγος ἔστι δοθεῖσ. καί ἔστι δο-
 15 θεῖσα ἡ· ὑπὸ τῶν ΒΑΓ γωνία· δέδοται ἄρα τὸ ΑΒΓ
 τριγωνον τῷ εἰδει.

18.

Uulgo prop. LXXXVII.

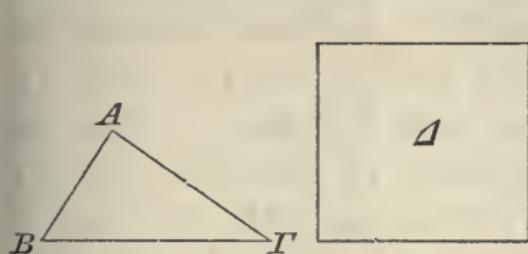
'Εὰν δύο εὐθεῖαι δοθὲν χωρίον περιέχωσιν ἐν δεδο-
 20 μένη γωνία, τὸ δὲ ἀπὸ τῆς μείζονος τοῦ ἀπὸ τῆς
 ἐλάσσονος δοθέντι μεῖζον ἦ, καὶ ἐκατέρᾳ αὐτῶν ἔσται
 δοθεῖσα.

δύο γὰρ εὐθεῖαι αἱ ΑΒ, ΒΓ δοθὲν περιεχέτωσαν
 χωρίον τὸ ΑΓ ἐν δεδομένῃ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ τῶν ΑΒΓ,
 25 τὸ δὲ ἀπὸ τῆς ΑΒ δοθέντι μεῖζον ἔστω τοῦ ἀπὸ τῆς
 ΒΓ· λέγω, ὅτι δοθεῖσά ἔστιν ἐκατέρᾳ τῶν ΑΒ, ΒΓ.

Hanc propositionem cum sequenti lemmate ad finem libri
 post scholium nr. 175 habent PVat. (Vat.₁); in Vat. propos.
 iterum legitur ad prop. πς' mg. m. rec. (Vat.₂); om. v.b.

1. ἔστω] om. b. 2. τό (pr.)] om. Vat., add. m. 2. 3.
 τῶν] τῆς b. 4. δοθεῖσ ἔστι b. 7. Ante πρός hab. γωνίαν

ratio spatii Δ ad triangulum $AB\Gamma$ data est. uerum ratio trianguli $AB\Gamma : BA \times A\Gamma$ data est [prop. LXVI],

quoniam $\angle BAG$ datus est. itaque etiam ratio spatii Δ ad $BA \times A\Gamma$ data est [prop. VIII]. sed ratio $BA \times A\Gamma : BG^2$

data est. quare etiam ratio $\Delta : BG^2$ data est [ib.]. componendo igitur ratio $\Delta + BG^2 : BG^2$ data est [prop. VI]. uerum $\Delta + BG^2 = (BA + A\Gamma)^2$. quare ratio $(BA + A\Gamma)^2 : BG^2$ data est. itaque etiam ratio $BA + A\Gamma : BG$ data est [prop. LIV]. et datus est $\angle BAG$. ergo $\triangle ABG$ specie datus est [prop. XLV].

18.

Uulgo prop. LXXXVII.

Si duae rectae datum spatium comprehendunt in dato angulo, et quadratum maioris quadrato minoris dato maius est, etiam utraque earum data erit.

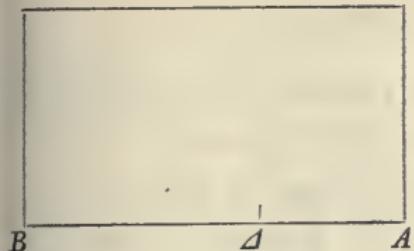
duae enim rectae AB, BG datum comprehendant spatium $A\Gamma$ in dato angulo ABG , et AB^2 dato maius sit quam BG^2 . dico, datam esse utramque AB, BG .

del. m. 1 (?) Vat. 10. Post BG add. λόγος Pvb. 11. τό]
τοῦ b. 12. ἔστιν] om. b. ἔρα ἔστι b. 14. BG] $A\Gamma$ P.v.
ἔστι] ἔστιν v. 15. τῶν] τῆς b. 16. τῷ εἰδεῖ] om. P.
18. τοῦτο μετὰ τὸ πέ'. πέ'. P; πέ' Hardy et Gregorius; πέ'
Peyrardus. 19. Post περιέχωσιν add. δοθέντι (comp.) Vat.₂.
21. δοθεῖσα ἔσται Vat.₂. 24. τὸ $A\Gamma$] om. Vat.₂. τῶν]
om. Vat.₂. 25. τοῦ ἀπὸ τῆς BG] om. P Vat.₁.

ἐπεὶ γὰρ τὸ ἀπὸ τῆς *AB* τοῦ ἀπὸ τῆς *BΓ* δοθέντι
μεῖζόν ἐστιν, ἀφηρήσθω τὸ δοθὲν τὸ ὑπὸ τῶν *AB, BΔ*.
λοιπὸν ἄρα τὸ ὑπὸ τῶν *BA, AA* ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ
τῆς *BΓ*. καὶ ἐπεὶ δοθέν ἐστι τὸ ὑπὸ τῶν *AB, BΓ*,
5 ἐστι δὲ καὶ τὸ ὑπὸ τῶν *AB, BΔ* δοθέν, λόγος ἄρα
τοῦ ὑπὸ τῶν *AB, BΔ* πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν *AB, BΓ*
δοθείσ. καί ἐστιν, ὡς τὸ ὑπὸ τῶν *AB, BΔ* πρὸς τὸ
ὑπὸ τῶν *AB, BΓ*, οὕτως ἡ *AB* πρὸς *BΓ*. λόγος ἄρα
καὶ τῆς *AB* πρὸς *BΓ* δοθείσ. λόγος ἄρα καὶ τοῦ ἀπὸ¹
10 τῆς *AB* πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς *BΓ* δοθείσ. τῷ δὲ ἀπὸ²
τῆς *ΓΒ* ἵσον τὸ ὑπὸ τῶν *BA, AA*. λόγος ἄρα καὶ τοῦ
ὑπὸ τῶν *BA, AA* πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς *AB* δοθείσ. καὶ
τοῦ τετράκις ἄρα ὑπὸ τῶν *BA, AA* μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς
· *AB* πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς *BΔ* λόγος δοθείσ. ἀλλὰ τὸ
15 τετράκις ὑπὸ τῶν *BA, AA* μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς *BΔ*
τὸ ἀπὸ συναμφοτέρου τῆς *BA, AA* ἐστιν. λόγος ἄρα
καὶ τοῦ ἀπὸ συναμφοτέρου τῆς *BA, AA* πρὸς τὸ ἀπὸ³
τῆς *AB* δοθείσ. λόγος ἄρα καὶ συναμφοτέρου τῆς
BA, AA πρὸς *AB* δοθείσ. καὶ συνθέντι συναμφοτέρου
20 τῆς *BA, AA* μετὰ τῆς *AB*, τοντέστι δύο τῶν *AB*
πρὸς *BΔ* λόγος ἐστὶ δοθείσ. καὶ τῆς *AB* ἄρα πρὸς
BΔ λόγος ἐστὶ δοθείσ. τῆς δὲ *AB* πρὸς τὴν *BΓ*
λόγος ἐστὶ δοθείσ. καὶ τῆς *AB* ἄρα πρὸς *BΓ* λόγος
δοθείσ. καὶ ἐπεὶ λόγος τῆς *AB* πρὸς *BΔ* δοθείσ, καὶ
25 ἐστιν, ὡς ἡ *AB* πρὸς *BΔ*, οὕτως τὸ ἀπὸ τῆς *AB* πρὸς
τὸ ὑπὸ τῶν *AB, BΔ*, λόγος ἄρα καὶ τοῦ ἀπὸ τῆς *AB*
πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν *AB, BΔ* δοθείσ. δοθὲν δὲ τὸ ὑπὸ⁴
τῶν *AB, BΔ* οὕτως γὰρ δοθὲν ἀφῆρηται. δοθὲν ἄρα

2. Post δοθέν add. καὶ ἔστω Vat.₂. 3. τῷ] τό P. 10.
τῷ] τό P. 12. ἀπό] ὑπό Vat.₁. 14. ἐστὶ δοθείσ Vat._{1,2}.

nam quoniam AB^2 dato maius est quam $B\Gamma^2$, auferatur datum $AB \times B\Delta$. reliquum igitur

 Γ

$$BA \times A\Delta = B\Gamma^2 \text{ [def. 9].}$$

et quoniam datum est $AB \times B\Gamma$, datum autem etiam $AB \times B\Delta$, ratio

$$AB \times B\Delta : AB \times B\Gamma \text{ data erit [prop. I]. et est}$$

$$AB \times B\Delta : AB \times B\Gamma = \Delta B : B\Gamma \text{ [VI, 1].}$$

quare etiam ratio $\Delta B : B\Gamma$ data est [def. 2]. itaque etiam ratio $\Delta B^2 : B\Gamma^2$ data [prop. L]. uerum $\Gamma B^2 = BA \times A\Delta$. quare etiam ratio $BA \times A\Delta : \Delta B^2$ data est. itaque etiam ratio

$$4BA \times A\Delta + \Delta B^2 : B\Delta^2$$

data est [propp. VIII, VI]. uerum

$$4BA \times A\Delta + B\Delta^2 = (BA + A\Delta)^2 \text{ [II, 8].}$$

quare etiam ratio $(BA + A\Delta)^2 : \Delta B^2$ data. itaque etiam ratio $BA + A\Delta : \Delta B$ data [prop. LIV]. et componendo ratio $BA + A\Delta + \Delta B$, h. e. $2AB : B\Delta$ data est [prop. VI]. quare etiam ratio $AB : B\Delta$ data est [prop. VIII]. uerum ratio $\Delta B : B\Gamma$ data est. itaque etiam ratio $AB : B\Gamma$ data est [ib.]. et quoniam ratio $AB : B\Delta$ data, et est $AB : B\Delta = AB^2 : AB \times B\Delta$ [VI, 1], etiam ratio $AB^2 : AB \times B\Delta$ data erit [def. 2]. datum autem $AB \times B\Delta$ (nam datum ablatum est). quare etiam AB^2 datum est [prop. II]. data

15. $\tau\eta\varsigma$] $\tau\hat{\omega}\nu$ Vat.₁. 21. $\kappa\alpha\iota$ — 23. $\delta\sigma\theta\epsilon\iota\varsigma$] om. P. 21. $\kappa\alpha\iota$ μίας ἄραι $\tau\eta\varsigma AB$ Vat.₂. 24. $\delta\sigma\theta\epsilon\iota\varsigma$ (pr.)] έστι δοθείς
Vat._{1,2}. λόγος] λόγος έστι' Vat._{1,2}.

καὶ τὸ ἀπὸ τῆς *AB*· δοθεῖσα ἄρα ἡ *AB*. καὶ ἐστὶ λόγος τῆς *AB* πρὸς *BΓ* δοθεῖσ· δοθεῖσα ἄρα καὶ ἡ *BΓ*.

Αῆμμα τοῦ ἐπάνω.

Πῶς δοθέν ἐστι τὸ ὑπὸ τῶν *ABΓ* δρθογώνιου
ἢ ἀμβλείας ὑποκειμένης τῆς ὑπὸ *ABΓ* γωνίας;

ἢχθω ἀπὸ τοῦ *B* σημείου κάθετος ἡ *BΔ*, καὶ ἐκβεβλήσθω ἡ *ΓΔ* ἐπὶ τὸ *Θ*, καὶ συμπεπληρώσθω τὸ *BΔΘΔ* δρθογώνιον· ἵσον ἄρα ἐστὶ τῷ *ΑΓ*. καὶ ἐκβεβλήσθω ἡ *ΔΒ* ἐπὶ τὸ *Z*, καὶ κείσθω τῇ *BΓ* ἵση
10 ἡ *BZ*, καὶ συμπεπληρώσθω τὸ *AZ* δρθογώνιον. ἐπεὶ οὖν δοθεῖσά ἐστιν ἡ ὑπὸ *ABΓ*· ὑπόκειται γάρ· δοθεῖσα δὲ καὶ ἡ ὑπὸ *ABΔ*· δρθὴ γάρ· λοιπὴ ἄρα ἡ
ὑπὸ *ΔΒΓ* δοθεῖσά ἐστιν. καὶ δρθὴ ἡ *Δ*· λοιπὴ ἄρα
ἡ *Γ* δοθεῖσά ἐστιν· δοθὲν ἄρα τὸ *BΓΔ* τρίγωνον τῷ
15 εἰδει· λόγος ἄρα τῆς *ΔΒ* πρὸς *BΓ* δοθεῖσ. ἵση δὲ
ἡ *BΓ* τῇ *BZ*· λόγος ἄρα καὶ τῆς *ΔΒ* πρὸς *BZ* δοθεῖσ· ὥστε καὶ τοῦ *BΘ* πρὸς *ZA* λόγος δοθεῖσ.
ἵσον δὲ τὸ *BΘ* τῷ *ΑΓ*· λόγος ἄρα τοῦ *ΑΓ*
πρὸς *AZ* δοθεῖσ. καὶ δοθὲν τὸ *ΑΓ*· δοθὲν ἄρα
20 καὶ τὸ *AZ*, τουτέστι τὸ ὑπὸ *ABZ*, τουτέστι τὸ ὑπὸ
ABΓ.

Hoc lemma om. Hardy et Gregorius. u. schol. nr. 187.

2. *BΓ* (pr.)] *BΔ* Vat._{1,2}. 8. δρθογώνιον] $\overset{\circ}{\neq}$ codd., item
lin. 10. *τῷ*] *τῷ* P. 11. *ABΓ* γωνία Vat. 12. *ABΔ*]
AB P. 13. δρθὴ] $\perp$ P. 15. *τῆς*] τοῦ Vat. 18. *τῷ*]
τῷ P.

est igitur AB . et ratio $AB : BG$ data est. ergo etiam BG data est [prop. II].

Lemma superioris propositionis.

Quomodo datum est rectangulum $AB \times BG$, si supposuimus, angulum ABG obtusum esse?

ducatur a puncto B perpendicularis BA , et producatur ΓA ad Θ , et expleatur rectangulum $B\Delta\Theta A$. aequale est igitur parallelogrammo AG [I, 35]. et

producatur ΔB ad Z , et ponatur $BZ = BG$, et expleatur rectangulum AZ . iam quoniam $\angle ABG$ datus est (nam ita supposuimus), datus autem etiam $\angle ABA$ (nam rectus est), qui relinquitur $\angle ABG$ datus erit

[prop. IV]. et $\angle A$ rectus est. itaque reliquus $\angle \Gamma$ datus est [I, 32; propp. III, IV]. quare $\triangle B\Gamma A$ datus est specie [prop. XL]. itaque ratio $\Delta B : BG$ data est [def. 3]. sed $BG = BZ$. quare etiam ratio $\Delta B : BZ$ data est. itaque etiam ratio $B\Theta : ZA$ data est [VI, 1; def. 2]. uerum $B\Theta = AG$. quare ratio $AG : AZ$ data est. et datum est AG . ergo etiam [prop. II] AZ datum est, h. e. $AB \times BZ$, h. e. $AB \times BG$.

Fig. om. P.

19.

Ad prop. XCII.

"Αλλως.

Εἰλήφθω τὸ κέντρον τοῦ κύκλου τὸ E , καὶ ἐπε-
5 ζεύχθω ἡ ΔE καὶ διήχθω ἐπὶ τὸ A . καὶ ἐπεὶ δοθέν
ἐστιν ἐκάτερον τῶν E , Δ , δοθεῖσα ἄρα ἐστὶν ἡ $E\Delta$.
θέσει δὲ καὶ δ ABZ κύκλος· δοθὲν ἄρα ἐστὶν ἐκάτε-
ρον τῶν A , Z . ἔστι δὲ καὶ τὸ Δ δοθέν· δοθεῖσα ἄρα
ἐστὶν ἐκατέρα τῶν $A\Delta$, ΔZ . δοθὲν ἄρα ἐστὶ τὸ ὑπὸ¹⁰
τῶν $A\Delta Z$. καὶ ἐστιν ἵσον τῷ ὑπὸ τῶν $B\Delta$, $\Delta \Gamma$.
δοθὲν ἄρα ἐστὶ καὶ τὸ ὑπὸ τῶν $B\Delta$, $\Delta \Gamma$.

20.

Ad prop. XCIII.

"Αλλως.

15 Διήχθω ἡ $A\Gamma$ ἐπὶ τὸ E , καὶ κείσθω τῇ $B\Gamma$ ἵση
ἡ GE , καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ EB , $B\Delta$.

ἐπεὶ διπλῆ ἐστιν ἡ ὑπὸ τῶν $A\Gamma B$ ἐκατέρας τῶν
ὑπὸ τῶν $A\Gamma\Delta$, ΓBE , ἵση ἄρα ἐστὶν ἡ ὑπὸ τῶν ΓBE
γωνία τῇ ὑπὸ τῶν $A\Gamma\Delta$, τουτέστι τῇ ὑπὸ τῶν $AB\Delta$.
20 ποιητὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ τῶν $AB\Gamma$. δλη ἄρα ἡ ὑπὸ²
τῶν $\Delta B\Gamma$ δλη τῇ ὑπὸ τῶν ZBE ἐστιν ἵση. ἔστι δὲ
καὶ ἡ ὑπὸ τῶν ΓAB τῇ ὑπὸ τῶν $\Gamma \Delta B$ ἵση· λοιπὴ
ἄρα ἡ ὑπὸ τῶν ΓEB λοιπῇ τῇ ὑπὸ τῶν $\Delta \Gamma B$ ἐστιν

4. τοῦ] τό a. 5. ΔE] AE a. A. καὶ] ΔE a. 6.
ἐστιν] om. a. τῶν E , Δ — 7. ἐκάτερον] bis a. 6. τῶν]
τῆς a; item lin. 9, 10. δοθεῖσα] θέσει a. ἡ $E\Delta$. θέσει] ἡ $E\Delta$ θέσει· δέδοται PVat.v. 7. δοθέν] in repetit. δοθεῖς a.

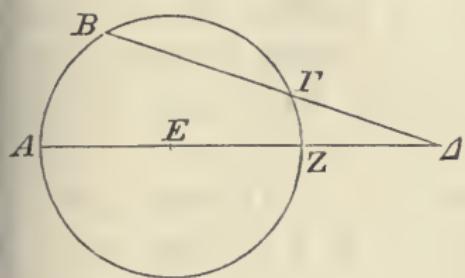
8. Z] Δ a. τὸ Δ] om. a. δοθεῖσα] θέσει a. ἄρα]
om. Vat., add. m. 2. 9. $A\Delta$, ΔZ] AZ , $Z\Delta$ Vat.v, $Z\Delta$ (om.
 $A\Delta$) a. 10. $A\Delta Z$] $A\Delta$, ΔZ Vat. $B\Delta$, $\Delta \Gamma$] $B\Delta \Gamma$ v, $AB\Gamma$ a.

19.

Ad prop. XCI.

Aliter.

Sumatur centrum circuli E , et ducatur ΔE et producatur ad A . et quoniam datum est utrumque E, Δ ,

$E\Delta$ data erit [prop. XXVI]. uerum etiam circulus ABZ positione datus est. itaque utrumque A, Z datum est [prop. XXV]. uerum etiam Δ datum est.

quare utraque $AA, \Delta Z$ data est [prop. XXVI]. datum est igitur $AA \times \Delta Z$. et $AA \times \Delta Z = BA \times \Delta \Gamma$ [III, 36]. ergo etiam $BA \times \Delta \Gamma$ datum est [def. 1].

20.

Ad prop. XCIII.

Aliter.

Producatur $\Delta \Gamma$ ad E , et ponatur $\Gamma E = B\Gamma$, et ducantur EB, BA .

quoniam $\angle A\Gamma B$ duplus est utriusque anguli $A\Gamma\Delta$, ΓBE [I, 32; I, 5], erit $\angle \Gamma BE = A\Gamma\Delta$, h.e. $\Gamma BE = A\Delta\Delta$ [III, 21]. communis adiiciatur $\angle A\Delta\Gamma$. itaque totus angulus $\Delta\Delta\Gamma$ toti angulo ZBE aequalis est. uerum etiam $\angle \Gamma AB = \Delta\Delta B$ [III, 21]. itaque reliquus angulus

11. τό] corr. ex τῷ m. 2 v. τῷν $B\Delta, \Delta\Gamma$] $B\Delta\Gamma$ a. 15. $B\Gamma$] ΓB a. 17. τῷν (pr.)] τήν a, item lin. 18 (alt.), 19 (alt.), 21 (pr.), 22, 23. τῷν (alt.)] τῆς a, item lin. 19 (pr.). 18. $A\Gamma\Delta, \Gamma BE$] AE, EB a. 20. ἔρα ἐστίν a. 21. $\Delta\Delta\Gamma$] ABE a. ZBE] ΔBE v, ABE a. 23. $\Delta\Delta B$] $\Delta\Gamma$ a.

ἴση· ἴσογώνιον ἄρα ἔστι τὸ ΕΑΒ τρίγωνον τῷ ΓΔΒ
τριγώνῳ· ἔστιν ἄρα, ὡς ἡ ΕΑ πρὸς τὴν ΑΒ, οὕτως
ἡ ΓΔ πρὸς τὴν ΔΒ· ἡ δὲ ΕΑ συναμφότερος ἔστιν
ἢ ΑΓΒ· ὡς ἄρα συναμφότερος ἢ ΑΓΒ πρὸς τὴν ΑΒ,
οὕτως ἡ ΓΔ πρὸς τὴν ΒΔ· καὶ ἐναλλάξ ἄρα, ὡς συν-
αμφότερος ἔστιν ἡ ΑΓΒ πρὸς τὴν ΓΔ, οὕτως ἔστιν
ἢ ΑΒ πρὸς τὴν ΔΒ· λόγος δέ ἔστι τῆς ΑΒ πρὸς
τὴν ΔΒ δοθεῖς· ἐκατέρα γὰρ αὐτῶν δοθεῖσα· λόγος
ἄρα ἔστι καὶ συναμφοτέρου τῆς ΑΓΒ πρὸς τὴν ΓΔ
10 δοθεῖς.

καὶ ἐπεὶ ἴσογώνιόν ἔστι τὸ ΕΑΒ τρίγωνον τῷ
ΖΒΔ τριγώνῳ, ἔστιν ἄρα, ὡς ἡ ΕΑ πρὸς τὴν ΑΒ,
οὕτως ἡ ΒΔ πρὸς τὴν ΔΖ· ἡ δὲ ΕΑ συναμφότερος
ἔστιν ἢ ΑΓΒ· ὡς ἄρα συναμφότερος ἢ ΑΓΒ πρὸς
15 τὴν ΑΒ, οὕτως ἡ ΒΔ πρὸς τὴν ΔΖ· τὸ ἄρα ὑπὸ^τ
συναμφοτέρου τῆς ΑΓΒ καὶ τῆς ΖΔ ἴσον ἔστι τῷ ὑπὸ^τ
τῶν ΑΒ, ΒΔ· δοθὲν δέ ἔστι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΔ·
δοθεῖσα γὰρ ἐκατέρα αὐτῶν· δοθὲν ἄρα ἔστι καὶ τὸ
ὑπὸ συναμφοτέρου τῆς ΑΓΒ καὶ τῆς ΖΔ.

20

21.

Ad prop. XCIII.

"Αλλως.

Διήχθω ἡ ΑΓ ἐπὶ τῷ Ζ, καὶ κείσθω τῇ ΒΑ ἴση
ἢ ΓΖ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΒΔ, ΔΓ, ΔΖ.

1. ἔστι]	om. v.	2. ΕΑ]	ΑΕ a.	3. ΔΒ]	ΒΔ a.	ἢ (alt.)]
τῇ a.		5. ΒΔ]	ΔΒ Vat. (ΒΔ m. 2), a.	6. οὕτως]	τοντ-	
ἔστιν v, corr. m. 2.		ἔστιν]	om. Vat.	7. ΔΒ]	ΔΒ a, item	
lin. 8.		8. αὐτῶν]	αὐτῆς ἔστι a.	9. συναμφότερος	P v.	
12. ΕΑ]	ΑΕ P.	14. ἔστιν ἢ ΑΓΒ]	ἔστι τῇ ΑΒΓ a.	συν-		
αμφότερος		15. οὕτως	ἔστιν a.	αμφότερος		
17. τῶν (pr.)]	τῆς a.	16. τῆς (pr.)]	τοῦ a.			
		AB, ΒΔ (pr.)]	ABΔ va.	AB, ΒΔ (alt.)]		

ΓEB reliquo angulo $\Delta \Gamma B$ aequalis est [I, 32]. quare $\triangle EAB$ aequiangulus est triangulo $\Gamma \Delta B$. est

igitur $EA : AB = \Gamma \Delta : \Delta B$ [VI, 4]. est autem

$$EA = A\Gamma + \Gamma B.$$

itaque

$$A\Gamma + \Gamma B : AB = \Gamma \Delta : \Delta B.$$

et permutando [V, 16] erit

$$A\Gamma + \Gamma B : \Gamma \Delta = AB : \Delta B.$$

uerum ratio $AB : \Delta B$ data est [prop. I] (nam utraque earum data est [prop. LXXXVII]). ergo

etiam ratio $A\Gamma + \Gamma B : \Gamma \Delta$ data est [def. 2].

et quoniam $\triangle EAB$ triangulo $ZB\Delta$ aequiangulus est [III, 21; I, 32; I, 5], erit $EA : AB = B\Delta : \Delta Z$ [VI, 4]. est autem $EA = A\Gamma + \Gamma B$. itaque

$$A\Gamma + \Gamma B : AB = B\Delta : \Delta Z.$$

quare $(A\Gamma + \Gamma B) \times \Delta Z = AB \times B\Delta$ [VI, 16]. uerum $AB \times B\Delta$ datum est (nam utraque earum data est [prop. LXXXVII]). ergo etiam

$$(A\Gamma + \Gamma B) \times \Delta Z$$

datum est [def. 1].

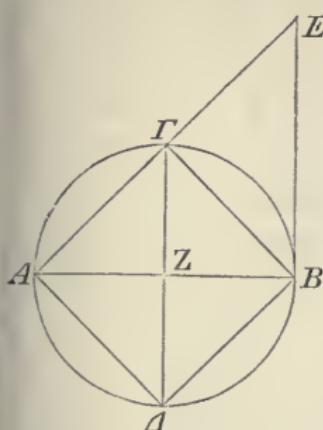
21.

Ad prop. XCIII.

Aliter.

Producatur $A\Gamma$ ad Z , et ponatur $\Gamma Z = BA$, et ducantur $B\Delta$, $\Delta\Gamma$, ΔZ .

$AB\Delta$ v. δοθέν — AB , $B\Delta$] om. a. τό] τωι P; ω mut. in o m. 1 (?), sed i non del. 18. γάρ] γάρ ἐστιν a. 22. ἄλλως] om. a. 23. διηγθω] rubr. a.

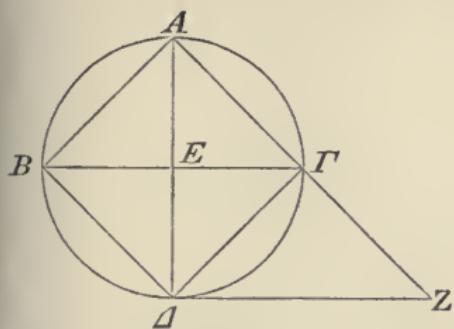

έπει λίση ἔστιν ἡ μὲν ΒΑ τῇ ΓΖ, ἡ δὲ ΔΒ τῇ ΔΓ,
δύο δὴ αἱ ΑΒ, ΒΔ δυσὶ ταῖς ΖΓ, ΓΔ λίσαι εἰσὶν
ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΑΒΔ γωνίᾳ τῇ
ὑπὸ τῶν ΔΓΖ ἔστιν λίση, ἐπειδήπερ ἐν κύκλῳ ἔστι
5 τὸ ΑΒΔΓ τετράπλευρον· βάσις ἄρα ἡ ΑΔ βάσει τῇ
ΔΖ ἔστιν λίση, καὶ τὸ ΑΒΔ τρίγωνον τῷ ΓΔΖ τρι-
γώνῳ ἔστιν λίσον, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς
γωνίαις λίσαι ἔσονται, ὥφ' ἃς αἱ λίσαι πλευραὶ ὑπο-
τείνουσιν· λίση ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ τῶν ΒΑΔ γωνία τῇ
10 ὑπὸ τῶν ΔΖΓ· δοθεῖσα δέ ἔστιν ἡ ὑπὸ τῶν ΒΑΔ
γωνία· δοθεῖσα ἄρα ἔστι καὶ ἡ ὑπὸ τῶν ΔΖΓ γωνία.
ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ τῶν ΔΑΖ γωνία δοθεῖσα· δέδοται
ἄρα τὸ ΑΔΖ τρίγωνον τῷ εἶδει· λόγος ἄρα ἔστι τῆς
ΖΑ πρὸς τὴν ΑΔ δοθεῖς· ἡ δὲ ΖΓ συναμφότερός
15 ἔστιν ἡ ΒΑΓ διὰ τὸ λίσην εἶναι τὴν ΓΖ τῇ ΒΑ·
λόγος ἄρα ἔστι συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ πρὸς τὴν ΑΔ
δοθεῖς.

καὶ δμοίως τῷ πρότερον δεῖξομεν, ὅτι τὸ ὑπὸ συν-
αμφοτέρου τῆς ΒΑΓ καὶ τῆς ΕΔ δοθέν ἔστιν.

1. ΓΖ] Z e corr. m. 2 P.   2. λίσαι] om. a.   3. ἐκατέρᾳ] om. a.   4. τῶν] τὴν a.   5. τὸ ΑΒΔΓ τετράπλευρον] τὰ A, B, Γ, Δ σημεῖα a.   6. λίσον] comp. a.   7. λίση] om. a.   8. λίσαι (pr.)] καὶ a.   9. υποτείνουσαι] a.   10. τῶν (utrumque)] τῆς a, item lin. 11, 12.   11. δοθεῖσα δέδοται v.   12. γωνία] om. v.   Post δοθεῖσα add. καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ τῆς ΑΔΖ ἔστι δοθεῖσα a.   14. συν-
αμφότερόν P v.   15. ἔστι Pa.   ἡ] τῇ a.   ΓΖ] ΓΔ v.   16.
τῆς] corr. ex τοῦ (comp.) m. 2 Vat.

quoniam $BA = \Gamma Z$ et $AB = \Delta \Gamma$ [III, 26; III, 29],
 duae rectae AB, BA duabus $Z\Gamma, \Gamma\Delta$ aequales sunt.
 et $\angle ABD = \angle \Gamma Z$, quia quadrilaterum $AB\Delta\Gamma$

in circulo positum est [III, 22; I, 13]. itaque basis $\Delta\Delta$ basi ΔZ aequalis est et $\triangle ABD = \Gamma\Delta Z$ et reliqui anguli reliquis angulis aequales erunt, sub quibus aequalia latera subtendunt [I, 4].

quare $\angle B\Delta\Delta = \angle Z\Gamma$. uerum $\angle B\Delta\Delta$ datus est. itaque etiam $\angle \Delta Z\Gamma$ datus est [def. 1]. uerum etiam $\angle \Delta AZ$ datus est. quare $\triangle A\Delta Z$ datus est specie [I, 32; propp. III, IV; prop. XL]. itaque ratio $Z\Delta : A\Delta$ data est [def. 3]. uerum $AZ = BA + A\Gamma$, quoniam $\Gamma Z = BA$. ergo ratio $BA + A\Gamma : A\Delta$ data est.

et similiter atque antea demonstrabimus,

$$(BA + A\Gamma) \times EA$$

datum esse.

MARINI PHILOSOPHI COMMENTARIUS
IN EUCLIDIS DATA.

Πρῶτον δεῖ θέσθαι, τί τὸ δεδομένου ἔπειτα, τί τὸ χρήσιμον τῆς περὶ τούτου πραγματείας, εἰπεῖν· καὶ τρίτον, ὑπὸ τίνα ἐπιστήμην ἀνάγεται.

Ορίζονται δὴ τὸ δεδομένον πολλαχῶς, καὶ ἄλλως
5 μὲν οἱ παλαιότεροι, ἄλλως δὲ οἱ νεώτεροι· διὸ καὶ συνέβη χαλεπὴν εἶναι τὴν ἀληθῆ περὶ αὐτοῦ ἀπόδοσιν.
καὶ ἔνιοι μὲν οὐδὲ δρισμόν τινα αὐτοῦ ἀποδεδώκασιν,
ἴδιον δέ τι τοῦ δεδομένου εὑρίσκειν ἐπειράθησαν·
ἔτεροι δὲ συμπλέξαντες ἥδη τὰ παρ' ἐκείνων δρίζεσθαι
10 αὐτὸν ἐπεχείρησαν καὶ οὐδὲ οὗτοι συμφώνως ἔαντοις.
ἔοικασι δὲ πάντες ἐκ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἐννοίας καὶ
ὑπολήψεως δρμηθέντες λέγειν τι περὶ αὐτοῦ· κατα-
ληπτὸν γάρ τι τὸ δεδομένον εἶναι ὑπέλαβον. διὸ τῶν
ἀπλούστερον καὶ μιᾷ τινι διαφορᾷ περιγράφειν τὸ δεδο-
15 μένον προθεμένων οἱ μὲν τεταγμένον, ὡς Ἀπολλώνιος
ἐν τῷ περὶ νεύσεων καὶ ἐν τῇ καθόλον πραγματείᾳ,
οἱ δὲ γνώριμον, ὡς Διόδωρος· οὗτοι γάρ τὰς ἀκτῖνας
καὶ τὰς γωνίας δεδόσθαι λέγει καὶ πᾶν τὸ εἰς γνῶσιν
τινα ἔλθον, καὶ εἰ μὴ δητὸν εἶη. ἔνιοι δὲ δητὸν αὐτὸν
20 εἶναι ἀπεφήναντο, ὃσπερ δοκεῖ δ Πτολεμαῖος, δεδο-
μένα ἐκεῖνα προσαγορεύων, ὃν τὸ μέτρον ἔστι γνώρι-

ὑπόμνημα εἰς τα δεδομένα ευκλείδους ἀπὸ φωνῆς μαρίνον
φιλοσόφου m. 1 Vat.; προθεωρία τῶν εὐκλείδου δεδομένων ἀπὸ
φωνῆς μαρίνον φιλοσόφου mg. m. 2 atramento rubro Vat.;
προλεγομενα τῶν δεδομενων ευκλειδου απὸ φωνης μαρίνον φιλο-
σόφου v. 7. καὶ ἔνιοι μὲν οὐδέ] ἔνιοι μὲν γὰρ οὐδ' Vat.

Primum statuendum est, datum quid sit; deinde dicendum, quae utilitas sit disputationis de dato institutae; tertio, ad quam scientiam referatur.

definiunt igitur datum multis modis, atque aliter uetustiores, aliter recentiores. quare factum est, ut difficilis esset uera eius explicatio. ac quidam ne definitionem quidem eius tradiderunt, sed proprium aliquid dati inuenire tentauerunt; alii autem iam iis, quae ab illis dicta sunt, contextis illud definire conati sunt, ac ne hi quidem conuenienter sibi ipsis. uidetur autem omnes ab una atque eadem notione et comprehensione profecti aliquid de eo dicere. comprehensibile enim aliquid datum esse putauerunt. quamobrem eorum, qui datum simplicius et uno aliquo discrimine circumscribere sibi proposuerunt, alii, ut Apollonius in libro de inclinationibus et in generali disputatione, id, quod ordinatum est, alii, ut Diodorus, id, quod notum est, datum esse statuerunt. sic enim radios et angulos datos esse dicit et quocumque in cognitionem aliquam uenit, etiamsi rationale non sit. non nulli autem rationale illud esse affirmauerunt, ut uidetur Ptolemaeus, data nominans illa, quorum mensura nota est uel prorsus uel proxime. et quidam

9. παρό'] περό' v. 13. διό] διο ναι P, ναι punctis del. m. 1.
14. ἀπλούστερον] ἀπλονστέρων Vat.

μον ἦτοι πρὸς ἀκρίβειαν ἢ τὸ σύνεγγυς. καὶ τὸ ἐν
ὑποθέσει δὲ παρὰ τοῦ προβάλλοντος ἐκτιθέμενον
δεδομένον εἶναι τινες ὑπειλήφασιν. λέγουσι δὲ καὶ
ἄλλον τρόπον ἐν ταῖς πρώταις στοιχειώσεσι τὸ δοθὲν
5 καὶ τὴν δοθεῖσαν, τουτέστιν ἡλίκην ἃν τις ἀφορίσῃ
καὶ δῷ εὐθεῖαν. ταῦτα δὲ πάντα κατάληψίν τινα
βούλεται σημαίνειν. δθεν καὶ μάλιστα τῶν ὅρων ἔκεινοι
εὐδοκιμοῦσιν, ὅσοι γε μάλιστα τὸ καταληπτὸν ἐμφανί-
ζουσιν, ὡς προϊοῦσιν ἡμῖν ἔσται καταφανές.

10 νῦν δὲ καὶ τῶν μὴ μόνον ψιλῶς καὶ ἐνί τινι
χαρακτηριζόντων τὴν τοῦ δεδομένου φύσιν, οἷον δὲ
δοξιμὸν αὐτοῦ ποιούντων, τὰς διαφορὰς ἐκθώμεθα.
συγκεφαλαιούμενοι δὲ καὶ τούτων οἱ τρόποι εὐαρίθμη-
τοι γίνονται. οἱ μὲν γὰρ τεταγμένον ἄμα καὶ πόρι-
15 μον τὸ δεδομένον εἶναι ἀφωρίσαντο, ἔτεροι δὲ τὸ
τεταγμένον ἄμα καὶ γνώριμον, τινὲς δὲ τὸ γνώριμον
ἄμα καὶ πόριμον. φαίνονται δὲ καὶ οὗτοι πάντες πρὸς
τὴν κατάληψιν ἦτοι λῆψιν καὶ εὔρεσιν τοῦ δεδομένου
ἀφεωρακότες τὸν εἰρημένον τρόπον δοίζεσθαι. ἵνα δὲ
20 ταύτην τε αὐτῶν τὴν ἔννοιαν καταδησώμεθα, ἔτι γε
μὴν καὶ τὸν ἀληθῆ τοῦ προκειμένου ὅρον ἐκ πολλῶν
τῶν παραδεδομένων ἔλωμεν, ἐπισκεπτέον πρότερον
ἐκάστου τῶν ἀπλῶν τὸ σημαινόμενον καὶ τῶν τούτοις
ἀντικειμένων, τοῦ τε ἀτέκτου λέγω καὶ ἀγνώστου καὶ
25 ἀπόρου καὶ ἀλόγου, ὡς πρὸς τὴν ἐνεστῶσαν γεω-
μετρικὴν ὕλην. ἐπιτείνεται γὰρ τὰ τοιαῦτα καὶ ἐπὶ τὰ
φυσικὰ πράγματα καὶ τὰς ἄλλας δὲ μαθηματικὰς ἐπι-
στήμας.

1. ἦτοι] om. Vat. 7] καὶ PVat.v; ἦ supra scr. m. 2
Vat. 8. εὐδοκιμοῦσιν] εὐδοκημοῦσιν P (sine spir. et acc.) Vat.

id datum esse statuerunt, quod in hypothesi ab eo, qui proponit, exponitur. dicunt etiam alio modo in primis elementis punctum datum et rectam datam, hoc est quantamcumque rectam quis determinat et dat. haec autem omnia comprehensionem quandam uolunt significare. quamobrem ex definitionibus illae praeter ceteras probantur, quotquot comprehensibile illud maxime repraesentant, ut progradientibus nobis manifestum erit.

nunc autem etiam eorum, qui non nude tantum atque una aliqua notione dati naturam exprimunt, sed tamquam definitionem eius adferunt, diuersas sententias exponamus. horum quoque rationes, si summatim recensentur, facile enumerari possunt. alii enim datum id esse definierunt, quod ordinatum idem et parabile est, alii id, quod ordinatum idem et notum, quidam id, quod notum idem et parabile. uidentur autem hi omnes comprehensionem siue sumptionem et inuentionem dati spectantes eo, quo diximus, modo definire. hanc autem illorum notionem ut conuincamus et ueram propositi definitionem ex multis, quae traditae sunt, eligamus, primum considerandum est, quid significetur unaquaque simplicium rationum et earum, quae his oppositae sunt, inordinati dico et ignoti et non parabilis et irrationalis, quantum ad eam, de qua agitur, spectant materiam geometricam. etenim haec etiam ad res physicas pertinent et ad ceteras disciplinas mathematicas.

γε] *καὶ* Vat. 10. *ψηλως* P. 15. *ἀφορίσαντο* PVat. 16.
τινὲς δὲ τὸ γνώριμον] om. v. 24. *καὶ ἀπόρον]* om. v. 25.
ώς] *καὶ* Vat.

ὑπογράφουσι τοίνυν τὸ τεταγμένον τὸ ἀεὶ ταύτον
σωζόμενον, καθ' ὃ τετάχθαι λέγεται, ἵτοι κατὰ μέγεθος
ἢ εἶδος ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων· ἢ καὶ ἐτέρως· ὅπερ
μὴ ἐνδέχεται ἄλλοτε ἄλλως γίνεσθαι, ἀλλὰ μοναχῶς
5 ἐν ἀφωρισμένῳ τινὶ τόπῳ. οἶον, ὡς τύπῳ εἰπεῖν, ἡ
διὰ δύο σημείων ἐστηκότων γραφομένη εὐθεῖα τετάχθαι
λέγεται τῷ μὴ ἄλλως καὶ ἀστάτως ἄγεσθαι. ἄτακτος
δέ ἐστιν ἡ διὰ δυεῖν περιφέρεια· πολλαχῶς γὰρ καὶ
ἀστάτως γράφεται, καὶ μείζονος καὶ ἐλάττονος κύκλου
10 ἐπ' ἀπειρον γραφομένων διὰ τῶν δύο σημείων. πάλιν
δὲ τεταγμένη ἐστὶν ἡ διὰ τριῶν σημείων περιφέρεια.
ἐστι δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν τεταγμένων, ὡς τὸ ἐπὶ¹
τῆς δοθείσης εὐθείας ἴσοπλευρον τρίγωνον συστή-
σασθαι· εἰ γὰρ καὶ διχῶς γίγνεται, ἀλλὰ καθ' ἐκάτερον
15 μέρος τῆς εὐθείας μοναχῶς καὶ ἀμεταπτώτως· καὶ τὴν
δοθεῖσαν εὐθεῖαν εἰς τὸν δοθέντα λόγον τεμεῖν· μο-
ναχῶς γὰρ ἂν καὶ τοῦτο γένοιτο ἐπὶ θάτερα τῆς διχο-
τομίας. ἄτακτα δέ ἐστι τὰ τούτοις ἀντικειμένως ἔχοντα,
ώς τὸ σκαληνὸν συστήσασθαι καὶ τὴν εὐθεῖαν ἀορί-
20 στως τεμεῖν. πρόσκειται δὲ τῷ ὅρῳ τὸ καθ' ὃ τέτακται,
ἐπεὶ δύναται τι ἐν καὶ ταύτον δὲ πῆ μὲν τεταγμένον,
ἄλλως δὲ ἄτακτον εἶναι, οἶον τὸ ἴσοπλευρον τρίγωνον,
ἢ μὲν ἴσοπλευρόν ἐστιν, τέτακται, μεγέθει δὲ οὐχ
ῶρισται πᾶν.

25 γνώριμον δέ ἐστι τὸ γιγνωσκόμενον ὡς τὸ δῆλον
ἥμιν καὶ καταλαμβανόμενον, ἀγνωστον δὲ τὸ μὴ γιγνω-
σκόμενον μηδὲ καταλαμβανόμενον ὑφ' ἡμῶν· οἶον τὸ
μῆκος τῆς δοῦ γνώριμον εἶναι λέγεται, καθ' ὃ, πόσων

4. ἄλλοτε] ἄλλα τε Vat. 8. δυεῖν] δυοῖν Vat. 9. καὶ (alt.)]
om. PVat.v; add. m. 2. Vat. 11. περιφέρεια] comp. Vat.
15. καὶ (pr.)] comp. P, om. Vat. 25. τό (alt.)] suspectum.

definiunt igitur ordinatum esse id, quod semper idem est, quatenus ordinatum esse dicitur, siue magnitudine siue specie siue alia eius generis ratione; aut aliter id, quod alias aliter fieri non potest, sed una ratione terminato aliquo loco. uelut, ut summatim dicam, recta linea ducta per duo puncta fixa ordinata esse dicitur, quod aliter et inconstanter duci non potest. inordinata est autem circumferentia per duo puncta descripta; multis enim modis et inconstanter describitur, et maiore et minore circulo in infinitum per duo illa puncta descripto. rursus ordinata est circumferentia per tria puncta descripta. sunt autem etiam haec ex ordinatis: in data recta triangulum aequilaterum construere; nam etiamsi duobus modis fit, tamen in utramque partem rectae uno modo et immutabiliter; et datam rectam in datam proportionem secare; uno enim modo hoc quoque fieri potest in alteram utram partem puncti medii. inordinata sunt autem ea, quae illis opposita sunt, uelut scalenum triangulum construere et rectam lineam indefinite secare. definitioni autem additum est illud 'quatenus ordinatum est', quoniam unum atque idem alia ex parte potest esse ordinatum, alia ex parte inordinatum, uelut triangulus aequilaterus, quatenus aequilaterus est, ordinatus est, magnitudine autem non definitus est omnis.

notum autem id est, quod cognoscitur tamquam perspicuum nobis et mente comprehenditur, ignotum autem, quod a nobis non cognoscitur neque mente comprehenditur; uelut longitudo uiae nota esse dicitur, sicut, quot stadiorum sit, deprehendi; item angulos,

ἐστὶ σταδίων, κατέλαβον, καὶ τοῦ τριγώνου ὅτι αἱ ἐντὸς δυσὶν δρθαῖς ἔσαι, καὶ ὅτι ἡ ἐκ δύο δυνομάτων ἀλογός ἐστιν. ἔτι μὴν καὶ τὰ τοιάδε γνώριμα λέγεται, ὡς τὸ μίαν εἶναι τὴν ἐφαπτομένην τῆς ἐλικος ἀπὸ τοῦ 5 ἔξω δοθέντος σημείου ἐπὶ θάτερα μέρη. εἰ γὰρ καὶ ἄλλη ἐίη, δύο εὐθεῖαι χωρίον περιέχουσιν, ὅπερ ἀδύνατον. ἄγνωστα δὲ οὐ τὰ ἀλογά ἐστιν, ἀλλὰ τὰ μὴ γιγνωσκόμενα μηδὲ καταλαμβανόμενα ὑφ' ἡμῶν.

πόριμον δέ ἐστιν, ὃ δυνατοί ἐσμεν ἥδη ποιῆσαι 10 καὶ κατασκευάσαι, τουτέστιν εἰς ἐπίνοιαν ἀγαγεῖν. ἄλλως δὲ πάλιν δρίζονται τὸ πόριμον ἥτοι τὸ δι' ἀποδείξεως ποριζόμενον, ἢ ὅταν τι φαινόμενον ἦ καὶ χωρὶς ἀποδείξεως· οἶόν ἐστι τὸ κέντρον καὶ διαστήματι κύκλου γράψαι καὶ τὸ τρίγωνον συστήσασθαι οὐ μόνον ἰσόπλευρον, ἀλλὰ καὶ σκαληνόν, καὶ τὴν ἐκ δύο δυνομάτων εύρειν καὶ τρεῖς εὐθείας ὁητὰς δυνάμει μόνον συμμέτρους· καὶ τὰ ἀπειραχῶς δὲ γινόμενα πόριμά ἐστιν, ὥσπερ τὸ διὰ δύο σημείων κύκλου γράψαι. ἀπορον δέ ἐστι τὸ ἀντικειμένως ἔχον, ὡς δ τοῦ κύκλου τετρα- 20 γωνισμός· οὕπω γάρ ἐστιν ἐν πόρῳ, εἰ καὶ οἶόν τε αὐτὸ πορισθῆναι καί ἐστιν ἐπιστητόν· ἐπιστήμη γὰρ αὐτοῦ οὕπω κατελληπται. νῦν δὲ περὶ τοῦ ἥδη ὄντος ἐν πόρῳ δ λόγος ἀποδίδοται, ὅπερ καὶ κυρίως πόριμον ἐπονομάζουσιν. τὸ γὰρ μήπω δὲ ἐν πόρῳ, ἐν- 25 δεχόμενον δὲ πορισθῆναι ποριστὸν ἰδίως προσαγορεύουσιν. ἀπορον δέ ἐστιν, ὡς εἰρηται, τὸ τῷ πορίῳ ἀντικείμενον, τουτέστιν οὖς ἡ ξήτησις ἀδιάκριτός ἐστιν.

ὅητὸν δέ ἐστιν, οὗπερ ἔχομεν εἰπεῖν μέγεθος ἢ εἶδος

8. γιγνωσκόμενα P. 10. τουτέστι Vat.v. 13. ἐστι] om.
Vat. 17. γιγνώμενα Vat. 21. ἐπιστήμη] ἐπίστημα v. 24.
τό — 25. δε] mg. m. 1 P (om. δν). 27. ἡ] om. v.

qui intra triangulum sunt, aequales esse duobus rectis et rectam ex duobus nominibus irrationalem esse. praeterea etiam talia nota esse dicuntur, ut, unam rectam esse contingentem lineam spiralem ex puncto extra dato ad alteram utram partem. nam ut alia quoque sit, duae lineae rectae spatium continebunt, id quod fieri non potest. ignota uero non sunt ea, quae sunt irrationalia, sed ea, quae neque cognoscuntur a nobis neque mente comprehenduntur.

parabile autem id est, quod parare possumus et construere, hoc est ad intelligentiam deducere. aliter autem rursus parabile aut id esse definiunt, quod demonstratione paratur, aut si quid appareat etiam sine demonstratione, qualia haec sunt, centro et radio dato circulum describere, et triangulum non modo aequilaterum, sed scalenum construere, et rectam ex duobus nominibus inuenire et tres rectas rationales, quae potentia solum commensurabiles sunt; etiam ea, quae infinitis modis fiunt, parabilia sunt, uelut per duo puncta circulum describere. non parabile est autem id, quod parabili oppositum est, uelut quadratura circuli; nam nondum parata est, etiamsi parari potest et sub scientiam cadit; eius enim scientia nondum comprehensa est. nunc autem de eo explicatur, quod iam paratum est, quod etiam praeципue πόριμον nominant. nam id, quod nondum paratum est, parari autem potest, proprie ποριστόν vocant. non parabile autem, ut dictum est, parabili oppositum atque id est, cuius perscrutatio non est diiudicata.

rationale autem id est, cuius adferre possumus
Euclides, edd. Heiberg et Menge. VI.

ἢ θέσιν· ἀλλ' οὗτος μὲν δὸρος κοινότερός ἐστιν, ἵδιως δὲ καὶ ναθ' αὐτὸν φητόν ἐστιν, ὃ κατά τινα γιγνώσκομεν ἀριθμὸν πρὸς τὸ τῇ θέσει μέτρον, παλαιστήν, εἰ τύχοι, ἢ δάκτυλον.

οὕτω δὴ προδιωρισμένων φῶν ἐσται λοιπὸν ἐπισκοπεῖν τὴν τε κοινωνίαν τῶν εἰρημένων καὶ τὴν διαφοράν, καὶ πρῶτον, ὅπως ἔχει τὸ τεταγμένον πρὸς τὸ γνώριμον καὶ τὰ τούτοις ἀντικείμενα πρὸς ἄλληλα.
 οὐκ ἐστι δὴ τῶν ἀντιστρεφόντων τὰ τοιαῦτα οὐδὲ μὴν
 10 ἐκείνων, ἐν οἷς τὸ ἔτερον τοῦ ἔτερου ἐπὶ πλέον ἐστίν.
 εἰ γὰρ καὶ κοινὰ αὐτοῖς πολλὰ ὑπάρχει, ὡς τὸ διὰ δύο σημείων εὐθεῖαν γράψαι καὶ διὰ τριῶν κύκλον
 καὶ ἴσοπλευρον συστήσασθαι, ἀλλὰ τὸ τετραγωνίζειν
 τὸν κύκλον τεταγμένον μέν, ἄγνωστον δέ καὶ δῆτι μία
 15 τῆς ἔλικος ἀφ' ἐνὸς σημείου ἐφάπτεται, τῶν τεταγμένων καὶ μὴ ἐνδεχομένων ἄλλως ἔχειν ἐστίν· οὐ μὴν καὶ ἄγνωσται αὐτοῦ ἡ ἀπόδειξις ἣτοι κατασκευή. πάλιν δ' αὖ ἡ ἐπ' ἄπειρον τομὴ καὶ ἡ τοῦ σκαληνοῦ σύστασις
 ἔγνωσται μέν, οὐκέτι δὲ καὶ τέτακται, ὥστε φανερόν,
 20 δῆτι ἐσται τοῦ τεταγμένου τὸ μὲν γνώριμον, τὸ δὲ
 ἄγνωστον, καὶ ἀνάπταλιν δὲ τοῦ γνωρίμου τὸ μὲν
 τεταγμένον, τὸ δὲ ἀτακτον. καὶ οὕτως ἔχει ταῦτα
 πρὸς ἄλληλα, ὡς τὸ λογικὸν πρὸς τὸ πεζόν· οὕτε γὰρ
 ἔξισάξει τὰ τοιαῦτα οὕτε μὴν τὸ ἔτερον τοῦ ἔτερου
 25 ἐπὶ πλέον ἐστίν.

δοιοίως δὲ ἔχει καὶ τὸ τεταγμένον καὶ τὸ ἀτακτον
 πρὸς τὸ πόριμον καὶ τὸ ἀπορον· κοινωνία τε γὰρ αὐτοῖς
 ἔνεστι πλείστη καὶ διαφέρει ἀλλήλων τὸν εἰρημένον

2. καὶ — ἐστιν] om. v. 5. Ante
 ἐπισκοπεῖν add. καὶ v. 12. κύκλων v. 18. ἄπειρον]

magnitudinem uel speciem uel positionem. sed haec definitio generalior est; proprie autem et per se rationale id est, quod cognoscimus secundum aliquem numerum pro mensura sumpta, uelut palmo uel digito.

iam his ante definitis facilius deinde erit considerare, quibus rebus illa, quae diximus, et consentiant et differant, ac primum quidem, quam inter se rationem habeant ordinatum et notum atque ea, quae his opposita sunt. talia non sunt ex iis, quae congruunt inter se, neque ex illis, quorum alterum altero latius patet. nam etiamsi multa iis communia sunt, uelut per duo puncta lineam rectam describere et per tria circulum et triangulum aequilaterum construere, tamen circulum ad quadratam formam redigere ordinatum quidem est, sed incognitum; atque ex uno puncto unam lineam rectam spiralem contingere ex ordinatis est et ex iis, quae aliter se habere non possunt; neque tamen eius demonstratio uel constructio cognita est. rursus autem sectio infinita et trianguli scaleni constructio cognitae sunt, neque uero eadem ordinatae. itaque adparet, eorum, quae ordinata sunt, alia esse nota, alia ignota, et e contrario eorum, quae nota sunt, alia ordinata, alia inordinata. atque haec ita inter se habent, ut ars disserendi et oratio pedestris. neque enim illa inter se paria sunt, neque alterum altero latius patet.

similis autem ratio intercedit inter ordinatum atque inordinatum et parabile ac non parabile. nam et maxima iis communitas est et ea, quam diximus, ratione

---

ἀπηρον v. 23. *πρός* (alt.)] *καὶ* comp. Vat. 26. *καὶ* (alt.)]
om. Pv. 28. *ενεστιν* P. *πλήστη* P.

τρόπον. ἡ γὰρ ἔλιξ τέτακται μέν, ἀλλ' οὐκ ἦν τοῖς πρὸ Ἀρχιμήδους πορίμη. καὶ τὰ ἀπειραχῶς δὲ γιγνόμενα καὶ ἀτάκτως πόριμα μέν ἔστιν, ἐὰν τὴν κατασκευὴν ἐπινοῆ τις αὐτῶν καὶ τὴν σύστασιν, οὐκέτι δὲ 5 καὶ τεταγμένα. οἶον σκαληνὸν τρίγωνον ἐπινοῆσαι καὶ εἰς τὴν κατασκευὴν αὐτοῦ ἀναγαγεῖν τὴν διάνοιαν ἀπὸ τοῦ ἴσοπλεύρου οὐ χαλεπὸν ἀλλ' εὐποριστόν ἔστιν, καίτοι τῶν ἀτάκτων ὃν καὶ ἀπείρων.

οὗτοι δὲ ἔχει καὶ πρὸς τὸ φῆτὸν καὶ ἄλογον τὸ 10 τεταγμένον τε καὶ τὸ ἄτακτον· κοινωνοῦντα γὰρ ἀλλήλοις πολλαχῆ καὶ διενήνοχε τὸν εἰρημένον τρόπον. οὐδὲ γὰρ ταῦτα ἔξισάζει ἀλλήλοις οὐδὲ τὸ ἔτερον τοῦ ἔτερον ἔστι περιληπτικόν. ἡ γὰρ ἐκ δύο δινομάτων καὶ αἱ οὔτως κατειλημμέναι ἄλογοι τεταγμέναι μέν εἰσιν, 15 οὐκέτι δὲ καὶ φῆται, καὶ ὁ τῆς διαμέτρου λόγος πρὸς τὴν πλευράν. πολλὰ δὲ καὶ τῶν φῆτῶν ἄτακτά ἔστιν, ὡς τὰ πολλαχῶς καὶ ἀορίστως γινόμενα· δύναται γὰρ καὶ σκαληνὸν τρίγωνον μετρεῖσθαι ὑπὸ τοῦ προτεθέντος καὶ δρισθέντος φῆτοῦ μέτρου, καίτοι ἄτακτον 20 ὑπάρχον.

τοῦ δὲ γνωρίμου πρὸς τὸ πόριμον τὴν μὲν διοιότητα παντί γε διιδεῖν φάδιον, τὴν δὲ διαφορὰν χαλεπὸν ἐλεῖν· σύνεγγυς γάρ ἔστι τὴν φύσιν ἀλλήλων, ὥστε καὶ ἔξισάζειν δοκεῖν. οὐ μὴν ἀλλὰ κάν τούτοις ἀκριβῶς ἐπιβλέψαντι διφθήσεται τις ἐνοῦσα διαφορᾶ· ὅτι μὲν γὰρ μία ἔστιν ἡ τῆς ἔλικος ἀφ' ἐνὸς σημείου ἐφαπτομένη, συμφανές ἔστι καὶ γνώριμον· ἀλλ' οὐ διὰ τοῦτο ἥδη καὶ πόριμόν ἔστι τὸ πρόβλημα μήπω κατ-

2. γιγνώμενα Vat. 6. Αντε τὴν (alt.) add. αὐτοῦ ν. 7.
ἀλλά ν. 10. τό] om. Vat. 15. ὁ τῆς] ουσῆς P. λόγος]
om. Vat. 17. γιγνώμενα Vat. 22. διιδεῖν] Vat. Gr. 202;
δὲ ἰδεῖν Pv et m. 2 Vat.; δὲ εἰδεῖν Vat. m. 1. 23. σύνεγγυς]

inter se differunt. spiralis enim ordinata est, sed iis, qui ante Archimedem fuerunt, parabilis non erat. atque ea, quae infinitis modis fiunt et inordinate, parabilia sunt, si quis constructionem et constitutionem eorum excogitet, neque uero eadem ordinata. uelut triangulum scalenum excogitare et ad constructionem eius deducere cogitationem ab aequilatero difficile non est, sed facile parari potest, licet sit ex iis, quae inordinate et indefinita sunt.

eadem autem ratio est etiam inter rationale irrationaleque et ordinatum inordinatumque; nam cum multis rebus inter se cognata sint, tum differunt eo, quo dixi, modo. neque enim inter se paria sunt neque alterum alterum complectitur. nam linea recta ex duobus nominibus et quae rectae irrationales sic deprehensae sunt, ordinatae sunt, neque tamen eaedem rationales, atque ratio, quam habet diametrus ad latus. multa autem etiam ex rationalibus inordinata sunt, uelut ea, quae multis modis et indefinite fiunt; licet enim etiam scalenum triangulum metiri proposita et definita mensura rationali, quamquam est inordinatum.

noti autem et parabilis similitudinem omnibus facile est uidere, differentiam difficile capere; natura enim inter se proxima sunt; quam ob rem paria esse uidentur. quamquam etiam in illis, si quis accurate considerauerit, aliqua differentia inesse cernetur; unam enim esse lineam in uno puncto spiralem contingentem manifestum est et notum; neque tamen eam

---

εγγύς Vat. 26. *ὅτι*] comp. Vat. 28. *τοῦτο ἡδη*] *τοῦτον δὴ* P (om. acc.) v.

ειλημμένον. ὥστε τὸ γνώριμον πᾶν οὐκέτι πόριμον· τὸ μέντοι πόριμον πᾶν καὶ γνώριμον· ἐπὶ πλέον ἄραι τὸ γνώριμον τοῦ πορίμου.

πάλιν δ' αὖ τὸ γνώριμον καὶ τὸ φῆτὸν πῇ μὲν 5 κοινωνεῖ, πῇ δὲ καὶ διαφέρετον ἀλλήλων τὸν προειρημένον τρόπον. αἱ γὰρ εἰρημέναι ἄλογοι γνώριμοι μέν εἰσιν, οὐκέτι δὲ καὶ φῆται· διὸ δὲ ἀριθμὸς πᾶς φῆτὸς μέν ἔστιν, οὐκέτι δὲ καὶ γνώριμος πᾶς. καὶ τὸ μὲν φῆτὸν τοῖς κατὰ ταύτην ἔθος δμοίως φῆτόν ἔστιν, καὶ 10 οὐ τῷ μὲν φῆτὸν ἔσται τι μῆκος, τῷ δὲ οὐ· ἐπὶ γὰρ ταύτην ἀνοίσουσι μέτρον. γνώριμον δὲ τῷ μὲν γίγνεται ταύτην μῆκος, τῷ δὲ οὐ, καὶν ἐν τῇ αὐτῇ συνηθείᾳ ὕσιν. ἵσως δὲ κάνταῦθα χαλεπόν τί ἔστιν εὑρεῖν φῆτὸν μέν, ἄγνωστον δέ· δοκεῖ γὰρ καὶ τοῦ φῆτοῦ 15 ἐπὶ πλέον εἶναι τὸ γνώριμον.

ὅτι δὲ καὶ τὸ πόριμον καὶ τὸ ἅπορον διαφέρει τοῦ τε φῆτοῦ καὶ ἀλόγου, φανερὸν ἐκ τούτων· πόριμα γὰρ εἶναι δυνατὸν καὶ τῶν ἀλόγων τινά, οὐδὲν δὲ τῶν φῆτῶν ἄλογον. ἡ δὲ συγγένεια τούτων αὐτῶν καθάπερ 20 καὶ τῶν ἄλλων παντὶ καταφανῆς· οὔτω μέντοι καὶ ταῦτα ἔχει πρὸς ἄλληλα, ὥστε τὸ πόριμον ἐπὶ πλέον εἶναι δοκεῖν τοῦ φῆτοῦ.

ἔξεστι δὲ τῶν προειρημένων τὴν διαφορὰν ἐπισκοπεῖν καὶ τῇδε. φῆτὸν μὲν γὰρ καὶ ἄλογον κατὰ τὴν 25 ἐπὶ τὸ μέτρον ἀναφορὰν λέγεται, οὐ πρὸς τὴν ἡμετέραν γνῶσιν ἀναπεμπόμενον. δύναται γάρ τι φῆτὸν δὲν μὴ εἶναι ἡμῖν γνώριμον, διπλας φῆτόν ἔστιν, μηδὲ κατειληφθαί πω, ὅτι φῆτόν ἔστιν. τὸ δὲ τεταγμένον καὶ

---

4. τὸ φῆτόν] τὸ πόριμον καὶ τὸ φῆτέν Vat. 5. διαφέρετον] διαφέρειτον P; διαφέρει Vat. 9. κατὰ ταύτον] καταντόν Vat.v; in Vat. τα insert. m. 2. 10. τῷ (pr.)] τό Vat. τῷ

ob rem problema iam parabile est aut inuentum. quare quidquid notum est, non item parabile, sed quidquid parabile est, idem notum; latius igitur patet notum quam parabile.

rursus autem notum et rationale aliqua ex parte congruunt, rursus autem differunt inter se eo, quo ante diximus, modo. nam lineae irrationales, quas commemo- rauimus, notae sunt, neque tamen eaedem rationales; contra omnis numerus rationalis est, neque tamen omnis notus. atque rationale iis, quibus eadem ratio est, pariter rationale est, neque uni aliqua longitudo rationalis erit, alteri non erit; nam ad eandem eam referent mensuram. sed eadē longitudo uni nota est, alteri non est, etiamsi eadem ratione utuntur. fortasse autem etiam hoc loco difficile est aliquid inuenire, quod idem rationale sit et ignotum; notum enim rationali quoque latius patere uidetur.

parabile autem et non parabile distare a rationali et irrationali, ex his adparet; parabilia enim possunt esse etiam irrationalium quaedam, nihil autem rationalium irrationale. horum autem cognatio sicut ceterorum omnibus perspicua est; ita igitur etiam haec inter se habent, ut parabile latius patere uideatur quam rationale.

sed licet eorum, quae ante nominata sunt, differentiam etiam hoc modo considerare. rationale enim et irrationale ad metri rationem dicuntur neque ad cognitionem nostram referuntur. potest enim rationale aliquid nobis ignotum esse, quomodo ratio-

δὲ οὐ] τὸ δ' οὐ Vat.
δὲ οὐ] τὸ δ' οὐ Vat.

11. ἀνοίσονται] ἀνύσονται Vat.
24. γάρ] om. Vat.

12. τῷ

άτακτον τῶν καθ' αὐτὸν καὶ κατ' ίδίαν φύσιν θεωρουμένων ἐστίν, καὶ νῦν ὑφ' ἡμῶν μήπω καταλαμβάνηται. πολλὰ γοῦν τεταγμένα φύσει ὕστερον Ἀρχιμήδης ἔδειξε τοῖς πρὸν οὐθὲν θεωρηθέντα, ὅτι τέτακται. γνώριμον δὲ 5 καὶ ἄγνωστον κατὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς ἀναφορὰν λέγεται. ὥστε διαφέροι ἀν τὰ εἰρημένα ἀλλήλων, εἴπερ τὸ μὲν πρὸς ἡμᾶς ἔχει τὴν ἀναφοράν, τὸ δὲ πρὸς τὴν φύσιν, τὸ δὲ πρὸς τὸ μέτρον.

διωρισμένης δὲ καὶ τῆς κοινωνίας καὶ διαφορᾶς 10 τῶν προτεθέντων ἐπόμενον ἀν εἶη λοιπόν, τί ποτέ ἐστι τὸ δεδομένον ἐπισκέψασθαι. ὅσοι τοίνυν τὸ καθ' ὑπόθεσιν διδόμενον ὑπὸ τοῦ προβάλλοντος οὖνται εἶναι τὸ δεδομένον, διαμαρτάνουσι τοῦ ζητουμένου. τὰ γὰρ στοιχεῖα πάντα τῶν δεδομένων συντέτακται οὐ περὶ 15 τοῦ καθ' ὑπόθεσιν τοιούτου, ὡς ἔξεστιν ίδειν ἐπιοῦσι ταῖς περὶ τούτου πραγματείαις. διὸ δεῖ καὶ ἡμᾶς ἀφέντας τὴν τοιαύτην ὑπόληψιν τοὺς παρὰ τῶν ἀλλως δριζομένων λόγους ἔξετάσαι· ἔσται δὲ τὸ καθ' ὑπόθεσιν διδόμενον τὸ ἀκολούθως ταῖς ἀρχαῖς θεωρού- 20 μενον. δριζονται δὴ οἱ μὲν δνομαστικοῖς ὅροις χρώμενοι ἐνὶ τινι τῶν εἰρημένων αὐτὸν χαρακτηρίζοντες, ὡς ἐν ἀρχῇ εἰρηται. πάντες δὲ σχεδὸν ὥσπερ κοινὴν ἔννοιαν περὶ τοῦ δεδομένου δοκοῦσιν ἐσχηκέναι· καταληπτὸν γάρ τι αὐτὸν εἶναι ὑπέλαβον, ὡς αὐτὸν ἐμφαίνει 25 τὸ τοῦ δεδομένου δνομα, καὶ μάλιστα οἱ τὸ καθ' ὑπόθεσιν δεδομένον ὑπογράφοντες. ἔνιοι δὲ πρὸς τὸ συγχωρούμενον ἀπέβλεψαν. χρώμενοι δὴ καὶ ἡμεῖς τῷ εἰρημένῳ ὥσπερ κανόνι καὶ κριτηρίῳ δυνησόμεθα

1. τῶν] τοῦ Vat. καὶ] om. P. θεωρουμένων] θεωρούμενον Vat. 3. γοῦν] οὖν Vat. 4. πρὸν οὐ] ὠρίνον Vat.; σωρίνον cod. Vat. Gr. 202. 10. ἐστι] ἐστιν P. 12. οὖνται]

nale sit, ac nondum inuentum rationale esse. ordinatum autem et inordinatum ex iis sunt, quae per se et natura sua intelleguntur, etiamsi a nobis nondum sunt inuenta. multa quidem, quae natura ordinata sunt, neque ab iis, qui ante fuerunt, perspecta, postea Archimedes ordinata esse demonstrauit. notum autem et ignotum dicuntur, quatenus ad nos referuntur. itaque ea, quae nominata sunt, differunt inter se, si quidem unum ad nos refertur, alterum ad naturam, tertium ad mensuram.

definita autem et cognatione et differentia eorum, quae proposita sunt, sequitur, ut, quid tandem sit datum, deinceps consideremus. quotquot igitur datum id esse putant, quod ex hypothesi ab eo, qui proponit, datur, ab eo, quod quaeritur, aberrant. nam omnia datorum elementa non de datis ex hypothesi composita sunt, ut iis licet cognoscere, qui disputationes de hac re institutas adeunt. quare oportet etiam nos, hac opinione omissa eorum, qui aliter definiunt, rationes explorare; erit autem datum ex hypothesi id, quod conuenienter principiis perspicitur. ii igitur, qui definitionibus singulis nominibus expressis utuntur, ita definiunt, ut una aliqua earum, quas attulimus, notionum id denotent, quemadmodum initio dictum est. omnes autem idem fere de dato uidentur sensisse; comprehensibile enim aliquid id esse posuerunt, ut ipsum declarat dati nomen, atque imprimis ii, qui illud datum ex hypothesi definiendo proponunt. qui-

---

οιοντε P. 13. διαμαρτάνονσι] -σιν v. Ante τοῦ add. Vat. περὶ punctis del. 18. ὀριζομένων] ὀριζόμενον P, ὀριζομένονς Vat. 28. πανωνι Vat. δυνησώμεθα v.

ενδρίσκειν τὸν τέλειον τοῦ δεδομένου δρισμόν. δῆλον δέ, ὅτι καὶ ἔξισάζειν ἡτοι ἀντιστρέφειν αὐτὸν δεήσει πρὸς τὸ δριστόν· καὶ γὰρ τοῦτο ὑπάρχειν δεῖ τοῖς δρῶσις ἀποδιδομένοις δρισμοῖς. ἔστι δὲ τοῦ προκειμένου τοιοῦτος ἐν μὲν τοῖς ἀπλούστερον εἰρημένοις δρισμοῖς δ τὸ πόριμον δρισάμενος, ἐν δὲ τοῖς συμπεπλεγμένοις δ τὸ γνώριμον ἄμα καὶ πόριμον· ἀτελεῖς δὲ οἱ λοιποὶ πάντες. οὕτε γὰρ δ τὸ τεταγμένον δρισόμενος αὐτάρκης πρὸς τὴν τοῦ δεδομένου περιοχὴν 10 διὰ τὸ μήτε πᾶν μήτε μόνον τὸ τεταγμένον εἶναι καταληπτόν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀτάκτων τινά, ὡς ἐπιδέδεικται οὕτε ἐκεῖνος ἵκανὸς δ γνώριμον αὐτὸν ἀφοριζόμενος· οὐδὲ γὰρ τοῦτο πᾶν ἔστι καταληπτόν, εἰ καὶ μόνον· τὸ γὰρ ἄγνωστον οὐκ ἀν εἴη καταληπτόν. οὐδὲ μὴν 15 δ ὁρτὸν αὐτὸν ἀποφαινόμενος δρος τέλειος ἔσται· οὐδὲ γὰρ τοῦτο μόνον καταληπτόν, ἐπεὶ καὶ τῶν ἀλόγων τινά· ἵσως δὲ οὐδὲ πᾶν τὸ ὁρτὸν καταληπτόν, ὡς καὶ τοῦτο διώρισται πρότερον. λείπεται δὴ ἐν τοῖς δινομαστικῶς ἀποδεδομένοις τὸ πόριμον, διπερ δοκεῖ μάλιστα 20 τὴν κατάληψιν ἐμφαίνειν· καὶ γὰρ πᾶν τὸ πόριμον καταληπτὸν καὶ μόνον. τῷ δὲ τοιούτῳ καὶ δ Εὐκλείδης ἔχογέσατο δρος τὰ εἰδη τοῦ δεδομένου πάντα ὑπογράφων. τῶν δὲ συνθέτων δρισμῶν μόνος τέλειος ἔστιν δ γνώριμον ἄμα καὶ πόριμον τὸ δεδομένον ἀφοριζόμενος, 25 γένει μὲν ἀνάλογον ἔχων τὸ γνώριμον, διαφορᾶ δὲ τὸ πόριμον. δ δὲ τεταγμένον ἄμα καὶ πόριμον λέγων ἀτελῆς· οὐ μόνα γὰρ τὰ τοιαῦτά ἔστι δεδομένα. καὶ δ τεταγμένον καὶ ὁρτὸν δμοίως ἐλλειπῶς περιέχει τὸ

4. ἀποδεδομένοις Vat.

12. ἵκανός] bis v.

δ] om. P.v.

20. πόριμον] πορισμὸν P.

25. ἔχων] ἔχον Vat.

26. τε-

ταγμένον] -ος v.

λέγων] λέγω v.

28. δ] om. v.

dam autem ad id, quod conceditur, respexerunt. ac nos quoque iis, quae dicta sunt, tamquam regula et indicio utentes perfectam dati definitionem inuenire poterimus. adparet autem, eam oportere rem definitam adaequare siue cum ea ita congruere, ut in locum eius substitui possit. etenim hoc in definitionibus recte redditis usu uenire debet. talis autem eius, quod propositum est, definitio inter definitiones simplicius traditas ea est, qua datum definitur esse parabile, inter conexas ea, qua notum idemque parabile; ceterae omnes imperfectae. neque enim ea, qua datum definitur ordinatum esse, pro ambitu dati sufficit, quia neque omne ordinatum neque ordinatum solum comprehensibile est, sed etiam inordinata quaedam, ut demonstratum est; neque illa sufficiens est, qua notum esse definitur; nam non quoduis notum comprehensibile est, etiamsi id solum; ignotum enim comprehensibile non est. neque uero ea definitio, qua rationale esse declaratur, perfecta erit; neque enim hoc solum comprehensibile est, cum etiam irrationalium quaedam comprehensibilia sint. fortasse autem ne omne quidem rationale comprehensibile, ut hoc ante definitum est. restat igitur inter definitiones singulis nominibus traditas parabile, quod potissimum comprehensionem uidetur declarare. etenim omne parabile est comprehensibile atque id solum. tali definitione etiam Euclides usus est, omnia dati genera describens. compositarum autem notionum ea sola perfecta est, qua datum definitur notum esse idemque parabile quaeque notum tamquam generi respondens habet, speciei autem parabile. ea autem, qua ordinatum idemque parabile

δεδομένον. ὁ δὲ τὸ γνώριμον ἄμα καὶ τεταγμένον διὰ
τὸ ὑπερβάλλειν τὸ προκείμενον οὐχ ὑγιῆς ἔσται· οὐδὲ
γὰρ πᾶν τὸ τοιοῦτο δεδομένον ἔστιν. μόνοι δὴ λοιπὸν
δοκοῦσι καθικνεῖσθαι τῆς ἐννοίας τοῦ δεδομένου οἱ
5 γνώριμον ἄμα καὶ πόριμον αὐτὸν εἶναι ἀποφηνάμενοι·
τὸ γὰρ τοιοῦτο πᾶν καταληπτὸν καὶ μόνον· ταῦτα δὲ
ἀμφότερα δεῖ ὑπάρχειν τοῖς ἐπιστημονικῶς ἀποδεδομέ-
νοις δρισμοῖς. ἐγγὺς δὲ τούτων εἰσὶν οἱ συντιθέντες
καὶ οὗτως· δεδομένον ἔστιν, ὁ πορίσασθαι δυνάμεθα
10 διὰ τῶν κειμένων ἡμῖν ἐν ταῖς πρώταις ὑποθέσεσι τε
καὶ ἀρχαῖς. τῶν δὲ προειρημένων εἴη ἀν καὶ ὁ
Εὐκλείδης πανταχοῦ τῷ πορίσασθαι χρώμενος, εἰ καὶ
παραλιμπάνει τὸ γνώριμον ὡς παρεπόμενον τῷ πορίμῳ·
αἰτιάσαιτο δ' ἀν τις αὐτὸν εὐλόγως ὡς οὐ πρότερον
15 κοινῶς τὸ δεδομένον δρισάμενον, ἀλλ' ἀμέσως τῶν
εἰδῶν αὐτοῦ ἔκαστον, καίτοι ἐν τῇ γεωμετρικῇ στοι-
χειώσει φαίνεται πρὸ τῶν εἰδῶν τῆς γραμμῆς τὴν
ἀπλῶς γραμμὴν δρισάμενος καὶ τὰ ἄλλα δμοίως.

διακριθέντος τοίνυν κοινότερον καὶ ὡς πρὸς τὴν
20 παροῦσαν χρείαν τοῦ δεδομένου ἐφεξῆς ἀν εἴη τὸ χρή-
σιμον τῆς περὶ αὐτοῦ πραγματείας ἀποδοῦναι. ἔστι
δὴ καὶ τοῦτο τῶν πρὸς ἄλλο ἔχοντων τὴν ἀναφοράν·
πρὸς γὰρ τὸν ἀναλυόμενον λεγόμενον τόπον ἀναγκαι-
οτάτη ἔστιν ἡ τούτον γνῶσις. ὅσην δὲ ἔχει δύναμιν
25 ἐν ταῖς μαθηματικαῖς ἐπιστήμαις καὶ ταῖς συγγενῶς
ἔχονσαις διπτικῆς τε καὶ κανονικῆς δ ἀναλυόμενος τό-
πος, ἐν ἄλλοις διώρισται, καὶ ὅτι ἀποδείξεώς ἔστιν

3. ἔστι P. Vat. v.

4. δοκοῦσιν P. Vat.

8. εἰσίν] ἔστιν

Vat. 9. ἔστιν] ἔστι Vat. 10. ὑποθέσειν Vat. 11. καὶ δ]
om. Vat. 13. παραλιμπάνει] scripsi; περιλιμπάνει Pv, περι-
λειμπάνει Vat. 18. δρισάμενος] δρούμενος Pv.

declaratur, imperfecta est; nam haec non sola data sunt. atque ea, qua ordinatum et rationale, pariter datum non plene complectitur. ea autem, qua notum idemque ordinatum declaratur, quia propositum excedit, uitiosa erit; neque enim omnia eius generis data sunt. ii igitur iam soli notionem dati assequi uidentur, qui notum idemque parabile id esse affirmauerunt; omnia enim eius generis comprehensibilia sunt atque sola. horum autem utrumque in definitionibus, quae perite exprimuntur, inesse debet. prope ab illis absunt, etiam qui sic componunt: datum est, quod per ea, quae in primis hypothesisibus et principiis a nobis posita sunt, possumus comparare. ex iis, de quibus modo dictum est, Euclides quoque est, cum ubique uerbo *πορίσασθαι* utatur, etiamsi praetermittat notum tamquam coniunctum cum paribili. merito autem aliquis eum incusauerit, quod non prius datum uniuerse definierit, sed singula eius genera separatim, quamquam adparet, eum in elementis geometricis ante genera lineae lineam simplicem definiuisse et reliqua simili ratione.

dato igitur magis uniuerse et ad praesentem usum cognito, deinceps utilitatem disputationis de eo institutae exponamus. est igitur hoc quoque ex iis, quae ad aliud quoddam referenda sunt. ad locum enim de resolutione, qui uocatur, maxime necessaria est eius cognitio. locus autem de resolutione quantam uim habeat in mathematicis atque in opticis et in canonicis, quae cognatione quadam cum iis coniuncta sunt, alio loco definitum est, atque resolutionem inuentionem esse demonstrationis, et quomodo ad inuentionem

εῦρεσις ἡ ἀνάλυσις καὶ ὅπως πρὸς εὗρεσιν τῆς τῶν δμοίων ἀποδεῖξεως ἡμῖν συμβάλλεται καὶ ὅτι μεῖζόν ἔστι τὸ δύναμιν ἀναλυτικὴν κτήσασθαι τοῦ πολλὰς ἀποδεῖξεις τῶν ἐπὶ μέρους ἔχειν.

εἰς πάσας τοίνυν τὰς τοιαύτας ἐπιστήμας χρησίμην οὖσα ἡ περὶ τοῦ δεδομένου θεωρία, ἐπείπερ καὶ εἰς ἀνάλυσιν μέγα συμβάλλεται, εἰκότως ἀν δηθείη ἀνάγεσθαι οὐχ ὑπὸ μίαν τινὰ ἐπιστήμην, ἀλλ' εἰς τὴν καθόλου λεγομένην μαθηματικὴν. αὕτη δέ ἔστιν ἡ περὶ τε πλήθη καὶ μεγέθη καὶ χρόνους καὶ τάχη ἔχουσα καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα, καθάπερ δὴ καὶ ἡ περὶ λόγους καὶ ἀναλογίας καὶ τὰς πανταχοῦ μεσότητας πραγματευομένη. πρὸς ταύτην τοίνυν τὴν τῶν δεδομένων ἐπιστημονικὴν κατάληψιν χρησιμωτάτην οὖσαν τὸ τῶν δεδομένων βιβλίον δὲ Εὐκλείδης ἔξεπόνησεν, ὃν καὶ στοιχειωτὴν κυρίως ἐπωνύμασαν. πάσης γὰρ σχεδὸν μαθηματικῆς ἐπιστήμης στοιχεῖα καὶ οἶον εἰσαγωγὴς προέταξεν, ὡς γεωμετρίας μὲν ὅλης ἐν τοῖς ιγ' βιβλίοις καὶ τῆς ἀστρονομίας ἐν τοῖς Φαινομένοις, καὶ μουσικῆς δὲ καὶ διπτικῆς δμοίως στοιχεῖα παραδέδωκεν· καὶ δὴ καὶ τῆς περὶ τοῦ δεδομένου πάσης πραγματείας ἐν τῷ προκειμένῳ βιβλίῳ στοιχείωσιν ἀναλυτικὴν ἐποιήσατο. γεωμετρικὸς δὲ ὁν δ ἀνὴρ διαφερόντως τοὺς κοινοὺς περὶ τοῦ δεδομένου λόγους τοῖς μεγέθεσιν ίδιας ἐφήρμοσεν, ὃν τρόπον ἐποίησε καὶ ἐπὶ τῶν καθόλου λόγων ὡς ἐπὶ μεγεθῶν ίδιας αὐτοὺς πραγματευσάμενος ἐν τῷ πέμπτῳ βιβλίῳ τῆς ἐπιπέδου.

κοινῶς μὲν οὖν εἴρηται, τί τὸ δεδομένον καὶ ὑπὸ

6. καὶ] comp. P; om. Vat. 7. μέγα συμβάλλεται] μετα-
συμβάλλεται P v. εἰκότως] εἰκός Vat. 9. ἔστιν] ἔστι P.

demonstrationum similiū nobis prosit, maiusque esse facultatem resoluendi acquirere quam multas demonstrationes propositionum particularium habere.

itaque cum disputatio de dato ad omnes eius generis disciplinas utilis sit et multum conferat ad analysis, merito dicatur referri non ad unam disciplinam, sed ad uniuersam, quam dicunt, mathematicen. haec autem est ea disciplina, quae circa multitudines est et magnitudines et tempora et celeritates et quae-cumque sunt eius generis, quemadmodum etiam ea, quae circa rationes et proportiones et omne genus medietatum uersatur. ad hanc igitur scientiae datorum comprehensionem, quae quidem utilissima est, datorum librum elaborauit Euclides, quem uel proprie elementorum scriptorem nominauerunt; nam omnis fere disciplinae mathematicae elementa et tamquam institutiones proposuit, uelut totius geometriae libris illis tredecim et astronomiae in Phaenomenis; neque minus musices et optices elementa tradidit, atque etiam hoc libro totius de dato disciplinae elementa resolutionis uia composuit. qui cum esset imprimis geometra, communes dati rationes ad magnitudines proprie adcommodauit, quam uiam secutus est etiam in generalibus rationibus in magnitudinibus proprie eas pertractans in quinto planorum elementorum libro.

uniuerse igitur dictum est, datum quid sit et ad

10. πλήθη] πλήθει Vat. 11. τὰ τοιαῦτα] ταῦτα Vat. 15.
ἴξεπόνησεν] ίξεπενόησεν PVat.v; corr. Vat. m. 2. 20. δῆ] μηδέ v. 21. τῆς περί] περὶ τῆς P; τῆς om. v. 25. ἐφ-
ήρωμασεν Vat. 27. πέμπτῳ] δ' P; mut. in ε' m. 1.

ποίαν ἐπιστήμην ἀνάγεται καὶ ὅτι χρησιμωτάτη ἐστὶν
 ἡ περὶ αὐτοῦ θεωρία. προσκείσθω δὲ τοῖς εἰρημένοις
 καὶ ἡ περιγραφὴ τῆς περὶ αὐτοῦ ἐπιστήμης. ἔσται δὴ
 αὗτη, ὡς ἐκ τῶν εἰρημένων φανερόν, κατάληψις τῶν
 5 δεδομένων κατὰ πάντα τρόπον καὶ τῶν περὶ αὐτὰ
 συμβανόντων. Ιδίως δὲ καὶ ὡς πρὸς τὸ προκείμενον
 βιβλίον λεγέσθω εἶναι μέθοδος στοιχείωσιν περιέχουσα
 τῆς ὅλης περὶ τῶν δεδομένων ἐπιστήμης. ἔξει δὲ καὶ
 αὗτῇ τὸ χρήσιμον ἀκολούθως καὶ τὰ ἄλλα κατὰ τὴν
 10 ἀναφορὰν τὴν πρὸς τὸ δεδομένον. διήρηται δὲ τὸ
 βιβλίον πρὸς τὰ τοῦ δεδομένου εἶδη, καὶ τὸ μὲν πρῶ-
 τον αὐτοῦ τμῆμα περιέχει τὰ κατὰ λόγον δεδομένα
 τὸ δὲ δεύτερον τὰ τῇ θέσει ἐπὶ δὲ τούτοις τὰ τῷ
 εἶδει ἀπλοῦν γὰρ ἦν τὸ περὶ τῶν μεγέθει δεδομένων.
 15 κατέσπαρται δὲ καὶ ταῦτα μερικῶς ἐν τοῖς ἄλλοις καὶ
 μάλιστα ἐν τοῖς κατὰ τὸ εἶδος δεδομένοις. ἥρξατο δὲ
 ἀπὸ τῶν λόγων καὶ θέσει δεδομένων, ἐπεὶ καὶ ἐκ τούτων
 συνίσταται τὰ τῷ εἶδει δεδομένα. καὶ ἄλλως δὲ ἡ
 διαίρεσις αὐτῷ τοῦ βιβλίου γεγένηται, εἰς τε τὰ καθ
 20 ὅλου μεγέθη καὶ εἰς γραμμὰς καὶ ἐπίπεδα καὶ κυκλική
 θεωρήματα. τῇ δὲ δομοίᾳ τάξει ἐχρήσατο καὶ ἐπὶ τῶι
 ὅρων ἥτοι ὑποθέσεων τοῦ βιβλίου. τρόπῳ δὲ τῇ
 διδασκαλίᾳ οὐ τῷ κατὰ σύνθεσιν ἐνταῦθα ἡκολού-
 θησεν, ἀλλὰ τῷ κατὰ ἀνάλυσιν, ὡς δὲ Πάππος ἴκανως
 25 ἀπέδειξεν ἐν τοῖς εἰς τὸ βιβλίον ὑπομνήμασιν.

---

14. τό] in ras. v; τωι P. 15. μερικῶς] μερικων P. 19
 γεγένηται] γέγονεν Vat. 20. μεγέθη] μεγέθει Vat.v; in Vat
 corr. m. 2. καί (alt.)] om. v.

---

quam disciplinam referendum sit, et disputationem de eo utilissimam esse. addatur autem iis, quae dicta sunt, etiam circumscrip^{tio} illius disciplinae. erit igitur ea, ut ex iis, quae dicta sunt, adparet, comprehensio omnis generis datorum et eorum, quae ad illa pertinent. proprie autem et si librum propositum spectamus, dicatur esse ratio et uia elementa totius disciplinae datorum continens. ea autem et ipsa utilitatem et reliqua ad datum relata congruenter habebit. liber autem diuisus est secundum genera dati, atque prima parte eius ea continentur, quae ratione data sunt, secunda, quae positione; sequuntur illa, quae specie data sunt; simplex est enim ratio eorum, quae magnitudine data sunt; sed etiam ea aliqua ex parte cum in reliquis tum in iis, quae specie data sunt, distributa inueniuntur. initium autem cepit ab iis, quae ratione et positione data sunt, quoniam ex his ea, quae specie data sunt, composita sunt. atque alia quoque libri diuisio ab eo facta est, in magnitudines uniuersas, lineas rectas, plana, propositiones ad circulum pertinentes. pari autem ordine usus est etiam in definitionibus uel hypothesesibus libri. uiam autem docendi secutus est non syntheticam, sed analyticam, ut Pappus satis ostendit in commentariis in librum scriptis.

SCHOLIA.

Ad definitiones.

1. Τῶν δεδομένων τὰ μὲν θέσει ἔστι δεδομένα, τὰ δὲ μεγέθει, τὰ δὲ καὶ θέσει καὶ μεγέθει.
2. Τὸ δεδομένον λέγεται τετραχῶς· ἡ γὰρ μεγέθει ἢ εἴδει ἡ λόγω ἢ θέσει δεδόσθαι λέγεται. καὶ τί μὲν 5 τούτων ἐκαστον σημαίνει, αὐτὸς σαφῶς διδάσκει. κοινῶς δὲ λέγεται δεδομένον, ὃ δυνατόν ἔστιν ἔστιν εὑρεῖν τε καὶ πορίσασθαι.
3. Τὴν τῶν δεδομένων πραγματείαν ἐν ἐνὶ ἐπιπέδῳ πειμένων ὑποθετέον, ὥσπερ καὶ τὰ πρῶτα ἔξ τῆς 10 στοιχειώσεως βιβλία.

σχόλια ρS.   1. P1Vat.C¹Mon.σρS.   2. Vat.vC¹lρS,
cum nr. 1 coniunctum PMon.S. In hoc scholio ρ post μεγέθει
add.: ὡς ἡ εὐθεῖα ἢ καθ' ὑπόθεσιν πηγῶν τοσούτων, post εἴδει:
ὅταν ἡ τὸ σχῆμα Δ. □ ἢ ⊖, post λόγω: ὅταν ἡ διπλάσιον
ἢ τριπλάσιον, post θέσει: ὅταν ἐν τῷ δεῖνι τόπῳ λέγηται δεῖν
τεθεῖσθαι τὸ σημεῖον ἡ τὴν εὐθεῖαν ἢ ἐν τόπῳ ἀπλῶς καὶ μὴ
νοητῶς αὐτὴν θεωρῆσ.   3. C¹Mon.σρ, cum nr. 2 coniunctum Vat.

---

3. τά — μεγέθει (alt.)] om. ρ.   4. τετραχῶς λέγεται ρ.
5. λόγω] θέσει l.   θέσει] λόγω l.   τί] δτι S.   7. δεδο-
μένον, ὃ] δεδομένω P1;   ω mut. in oīs l¹; δεδομένα oīs C¹.
ἔστιν] om. Vat.vMon.S.   8. τε] om. Vat.vMon.S.

4. Δεδομένα ἔστι τὰ ώρισμένα, τουτέστιν ὃν τὰ πέρατα δέδοται εἴτε διανοίᾳ εἴτε αἰσθήσει· τούτοις γὰρ δυνάμεθα ἵσα πορίσασθαι δμοίως εἴτε διανοίᾳ εἴτε αἰσθήσει. δύναται δὲ καὶ ὁγτὸν καὶ ἄλογον δεδο-
5 μένον εἶναι, ὡς λέγει Πάππος ἐν ἀρχῇ τοῦ εἰς τὸ ι' Εὐκλείδου· τὸ μὲν γὰρ ὁγτὸν καὶ δεδομένον ἔστιν, οὐ πάντως δὲ καὶ τὸ δεδομένον ὁγτόν ἔστιν.

Ad def. 5.

5. Ἰνα ἥ ώρισμένος τῷ μεγέθει.

10

Ad def. 6.

6. Ἰνα καὶ τῷ τόπῳ καὶ τῷ μεγέθει ώρισμένος ἥ.

Ad def. 8.

7. Ταῦτα ὡς ἐπὶ ἐνὸς ἐπιπέδου ἀκουστέον.

Ad def. 9.

15 8. Τῷ γὰρ ἀφαιρεθέντι τὸ τὴν ἀφαίρεσιν ὑπο-
μεῖναν μεῖζόν ἔστιν.

Ad def. 10.

9. Τὸ μὲν πρὸ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ μείζονος, ἐνταῦθα
δὲ ἀπὸ τοῦ ἐλάττονος.

4, 5. PlVat.vC¹Mon.σρλc. 6. PlVat.vC¹Mon.ρ. 7.
Mon.σρ. 8. PlVat.vC¹Mon.σρλ. 9. PlVat.vMon.ρ σλ.

2. Post πέρατα add. ώρισμένα v. τούτοις] τουτέστι ρ.
τούτοις — 4. αἰσθήσει] om. v. 3. εἴτε — εἴτε] ἥτοι — ἥ λ.
5. ι'] om. Mon. 7. καὶ] om. νρ. 15. τῷ] τό 11. 16.
Ante μεῖζον add. αὐτοῦ λοιποῦ σ.

Ad deff. 9—10.

10. Τὰ ἄνταν δοθέντι μεῖζον ἔστιν· τοῖς γὰρ δύο· καὶ τὰ δοθέντι ἔλαττον ἔστιν· τοῖς γὰρ δύο πάλιν δεδομένοις.

Ad def. 11.

11. Τὸ δὴ ἐν λόγῳ ἀντὶ τοῦ παρ' ὃ ἐν λόγῳ. ἔχει δὲ τὴν ἀναφορὰν πρὸς τὸ μεῖζον· παρὰ τοσοῦτον γὰρ οὐκ ἔχουσι λόγον δοθέντα τὰ δύο μεγέθη, παρ' ὅσον ὑπερέχει τὸ ἐν τοῦ ἐτερού δοθέντι τινὶ μεγέθει, οὗ ἀφαιρεθέντος εὑρίσκεται καὶ δεδομένος λόγος τῶν 10 δύο μεγεθῶν. εἰ μὲν γὰρ λείπει τὸ δὴ ἐν λόγῳ, ἀφαιρεθέντος τοῦ ὑπερέχοντος ἀπὸ τοῦ μείζονος τὸ λοιπὸν πρὸς τὸ ἐτερού ἵσον ἔστιν. εἰ δὲ πρόσκειται τὸ δὴ ἐν λόγῳ, ἀφαιρεθέντος τοῦ ὑπερέχοντος οὐκέτι τὸ λοιπὸν πρὸς τὸ ἐτερού ἵσον, ἀλλ' ἔχει τινὰ λόγον. 15 μεῖζον οὖν ἔστι τὸ δὴ μέγεθος τοῦ ἐτερού δὴ ὥστε ποιῆσαι λόγον. ἐὰν οὖν δὴ ὑπεροχὴ δεδομένη δή, καὶ δ λόγος δεδομένος ἔστιν.

Ad def. 12.

12. Ἀπὸν γὰρ τὸ προστεθὲν ἐλυμαίνετο τὴν σχέσιν 20 τοῦ δεδομένου λόγου.

10. PlVat.vC¹Mon.οσ; initio add.: εἰς τὸ αὐτό C¹; pro τοῖς γὰρ lin. 3 — δεδομένοις lin. 4 haec habet C¹: δοθεὶς γὰρ ὁ β. δοθεὶς τὴν δοθέντι τῶν δύο αὐτῷ τῷ αφαιρεθέντι τῶν δοθέντι μεῖζων ἔστιν. 11. C²l²λ; initio huius scholii haec habet C²: Σξήτει τὸ σημεῖον τοῦτο εἰς τὸν δροῦς τῶν δεδομένων. σχόλιον εἰς τὸν δροῦς τῶν δεδομένων η (ras. del.) θ (κνθα?) τὸ δηθὲν σημεῖον. Σ signum in textu C² hab. ad def. θ'. 12. PlVat.vC¹Mon.σρλ.

4. δεδομένοις] -να Mon. 9. ὑπερέχει] ὑπερβάλλει l²λ.
12. ὑπερέχοντος ἀπὸ τοῦ] δοθέντος l²λ. 14. ὑπερέχοντος] τοῦ δοθέντος μεῖζονος l²λ. 16. μεῖζον — 18. ἔστιν] om. l²λ.

Ad deff. 13—15.

13. Τούτους Ἀπολλωνίου φασὶν εἶναι τοὺς τρεῖς
ὅρους.

Ad def. 13.

5 14. Τουτέστιν ἀκίνητον, ἵνα διμολογουμένη μοι ἡ
δόποια ἔστιν ἡ γωνία.

Ad prop. I.

15. Εἰδέναι δεῖ, ὡς, ἐνθα δ φιλόσοφος λέγει ἀπο-
λελυμένως δεδομένα μεγέθη, μεγέθει δεδόσθαι ση-
10 μαίνει.

16. Ὁ λόγος τοῦ πόσου διακόλουθος, ἡ θέσις δὲ
οὐ διὰ τοῦ πόσου, ἀλλὰ τοῦ κεῖσθαι.

17. P. 6, 2] δέδοται καὶ τὸ Γ διὰ τὸ ἀντιστρό-
φιον τοῦ ὅρου. (l. 4) διμοίως καὶ τὸ Δ· δ αὐτὸς γάρ
15 αὐτῷ πεπόρισται ἐν δεδομένοις μεγέθεσι τοῖς Γ καὶ Δ.

18. Ὁ αὐτὸς γάρ p. 6, 8] διὰ τοὺς ὅρους· λόγος
δεδόσθαι λέγεται, ὃ δυνάμεθα τὸν αὐτὸν πορίσασθαι.

Ad prop. II.

19. Τῶν μὲν δεδομένων μεγεθῶν καὶ δ λόγος δ
20 πρὸς ἄλληλα δέδοται· οὐκέτι δέ, εἰ τῶν μεγεθῶν δ

13. Pl Vat. v C¹ Mon. σρλ. 14. Pl Vat. C¹ Mon. σρλ. 15.
Pl Vat. v C¹ Mon. σρλc; C¹ post σημαίνει continuo hab. schol.
nr. 10. 16. v (coniunct. cum nr. 15). 17. v. 18. C².
19. Pl (ad finem libri post schol. nr. 23).

2. τούτους] τούτον Pl, τοῦτά q. Ἀπολλώνιος Pl νσλ.
τοὺς τρεῖς ὅρους Ἀπολλωνίου C¹. φησίν Pl νσλ. εἶναι
φησι Vat. Mon. q. εἶναι] om. νσ. τοὺς τρεῖς ὅρους] om. C¹.
8. λέγει] λέγη q. ἀπολελυμένως] -να Mon. 10. Post ση-
μαίνει add. τὰ μεγέθη ν. 12. οὐ] οὐκ ν. 20. εἰ] om. codd.

πρὸς ἄλληλα λόγος δέδοται, καὶ ταῦτα πάντας δέδοται τὰ μεγέθη. πολλάκις γὰρ δὲ μὲν λόγος αὐτῶν δέδοται, αὐτὰ δὲ οὐ δέδοται.

20. Τοῦτο ἀντίστροφόν εἶτι πως τοῦ πρὸ αὐτοῦ οὐ γὰρ δὴ καθόλου φῆτέον αὐτὸ ἀντίστροφον. ἦν γὰρ ἀν τὸ ἀντίστροφον τὸ καθόλου ὅν· εἰὰν μεγέθη πρὸς ἄλληλα λόγον ἔχῃ δεδομένον, δέδοται τῷ μεγέθει. τινὲς δὲ τὸ θεώρημα ψευδογραφοῦντες ἐπείγονται δεικνύειν ἀντίστροφον αὐτὸ τοῦ πρὸ αὐτοῦ καὶ τί φασιν ὡς· εἰὰν μεγέθη τινὰ λόγον ἔχῃ πρὸς ἄλληλα δεδομένον, 10 δέδοται τῷ μεγέθει.

21. Καὶ ἔστω δὲ τοῦ Γ p. 6, 20] δέδοται καὶ δὲ τοῦ Γ πρὸς τὸ Δ λόγος διὰ τὸ ἀντίστροφον τοῦ δροῦ. δέδοται δὲ τοῦ Α πρὸς τὸ Γ λόγος διὰ τοῦ α'. δέδοται δὲ καὶ τοῦ Β πρὸς τὸ Δ λόγος διὰ τὸ ἀντί- 15 στροφιον τοῦ δροῦ. ἵσον γὰρ αὐτῷ τῷ Β τὸ Δ πεπόρισται ἐν δεδομένῳ λόγῳ.

22. "Ἴσον ἄρα p. 6, 23] διὰ τοῦ θ' τοῦ ε'. χρὴ δὲ γινώσκειν, ὅτι τὰ ἵσα καὶ τὸ αὐτὸ λέγειν ἐν ἔστιν. ὃ γάρ ἔστιν ἵσον τινί, καὶ τὸ αὐτό ἔστιν ἐκείνῳ κατὰ 20 τὴν ἴσοτητα. οὐκ ἀντιστρέψει δέ· οὐ γὰρ δύεται ἔστι τὸ αὐτό τινι, καὶ ἵσον ἔστιν ἐκείνῳ· δύναται γὰρ καὶ κατὰ ποιότητα τυχὸν τὸ αὐτὸ εἶναι.

20. PlVat.v C¹Mon. (superscr. τοῦ δευτέρου) σρc. 21. νσ.
22. C²I²λ.

1. ταῦτα] fort. αὐτά. 4. ἀντίστροφον] -ιον Pl. 5. αὐτό] τό l. ἀντίστροφον] -ιον Mon., item lin. 6. 6. ἔν] om. vr. τό (alt.)] om. Mon. 8. τό] om. Vat. C¹Mon., τῷ l. ψευδο-γραφοῦντες] -θ² PlVat.v; -γραφ³ C¹; -γράφει Mon. 9. αὐτό] om. Mon. lacuna relecta 5 litt. 14. Γ] β σ. τοῦ (alt.)] τό σ. 19. λέγειν καὶ τὸ αὐτό C².

23. Ἐὰν λέγῃ ὅτι δέδοται ἄρα, δῆλον, ὅτι τῷ μεγέθει αὐτῷ δεδόσθαι λέγει. ἐὰν δεδομένον ἦ τῷ εἰδεῖ, λέγει ὅτι δέδοται ἄρα τῷ εἰδεῖ. ἐὰν δεδομένον ἦ τῇ θέσει, λέγει ὅτι δέδοται ἄρα τῇ θέσει. σπανίως πάνυ, 5 ἐὰν ἦ δεδομένον τῷ μεγέθει, λέγει ὅτι δέδοται ἄρα τῷ μεγέθει.

Ad prop. III.

24. Ὄλον ἄρα p. 8, 11] ἐὰν γὰρ ἵσα ἵσοις προστεθῇ, τὰ πάντα ἔστιν ἵσα.

10 Ad prop. IV.

25. Καὶ τοῦτο ἀντιστρόφιόν ἔστι πως τοῦ πρὸ αὐτοῦ· τὸ γὰρ κυρίως ἀντιστρόφιον ἦν· ἐὰν δεδομένον μέγεθος εἰς ὅποσαοῦν διαιρεθῇ, καὶ ἕκαστον τῶν, εἰς ἂ διῃρηται, δεδομένον ἔστιν.

15 26. Λοιπὸν ἄρα p. 8, 24] ἐὰν γὰρ ἀπὸ ἵσων ἵσα ἀφαιρεθῇ, τὰ λοιπά ἔστιν ἵσα.

Ad prop. V.

27. Οἷον δὲ πρὸς ἑαυτοῦ μέρος τὸν τὸ λόγον ἔχει τὸν ἡμιόλιον, καὶ πρὸς τὸν λοιπὸν τὸν τὸ λόγον ἔχει 20 τὸν τριπλασίονα.

28. Τοῦτο ἔοικε τῷ καὶ ἀντιστρέψαντι λόγον ἔχειν δεδομένον.

23. PlVat.οc (ad finem libri post schol. nr. 101). 24. C².

25. PlVat.vMon.σρc. 26. C²λ. 27. PlVat.vMon.σρS.

28. PlVat.Mon.σρλ.

3. ἄρα] comp. bis Vat. 11. ἀντιστροφον νσρ. 13. τῶν, εἰς ἄ] αὐτῶν ἵσα Pl. 16. λοιπά] καταλειπόμενα λ. 18. ἑαυτοῦ] τὸ ἑαυτοῦ v. τόν] τό lq. 20. τριπλάσιον Mon.S.

29. Ὁ αὐτὸς αὐτῷ πεπορίσθω p. 10, 10] δυνατὸν γὰρ τριῶν δοθέντων μεγεθῶν τέταρτον ἀνάλογον εὑρεῖν.

30. Λόγος ἄρα τοῦ ΔΖ p. 10, 14] τῶν γὰρ δεδομένων μεγεθῶν δὲ λόγος πρὸς ἄλληλα δέδοται.

31. Ἀναστρέψαντι ἄρα p. 10, 16] διὰ τοῦ ὅρου τοῦ ε⁸. 5 ἀναστροφὴ λόγου ἐστὶ λῆψις τοῦ ἡγουμένου πρὸς τὴν ὑπεροχήν, ἢ ὑπερέχει τὸ ἡγούμενον τοῦ ἐπομένου.

32. Λόγος ἄρα καὶ p. 10, 19] ἵσον γὰρ αὐτῷ ἐπορίσαμεν τὸν τοῦ ΔΖ πρὸς ΖΕ.

Ad prop. VI.

33. Ὁ ἄρα τοῦ ΔΕ πρὸς EZ p. 12, 5] δὲ γὰρ αὐτὸς αὐτῷ ἐστιν δὲ τοῦ ΑΓ πρὸς ΓΒ.

34. Λόγος ἄρα τοῦ ΔΖ πρὸς ἐκάτερον p. 12, 8—9] δὲ γὰρ αὐτὸς αὐτῷ πεπόρισται δὲ τοῦ ΔΖ πρὸς ἐκάτερον τῶν ΔΕ, EZ. 15

Ad prop. VII.

35. Λόγος ἄρα καὶ p. 12, 24] διὰ τοῦ σ' τῶν Δεδομένων.

36. Δοθὲν ἄρα καὶ ἐκάτερον p. 14, 1] διὰ τοῦ β' τῶν αὐτῶν. ἐπεὶ γὰρ μέγεθός τι τὸ ΑΒ δοθὲν λόγον 20 ἔχει πρὸς ἐκάτερον τῶν ΑΓ, ΓΒ ὡς πρὸς ἄλλα τινὰ ἄρα καὶ ἐκάτερον ἐκείνων ὡς ἄλλο τι δέδοται.

29. PVat.σρS. 30. PVat. Mon. 31. l². 32. PlVat. Mon. ρ.
33. PlVat.νλ. 34. PlVat. ρ. 35. l². 36. l²λ.

4. πρός] δὲ πρός Vat. 21. ΑΓ] ΑΒ codd. ὡς] comp. l².
22. ἄρα] fort. del. ὡς] πρός l².

Ad prop. VIII.

37. Οἱ τῷ αὐτῷ οἱ αὐτοὶ καὶ ἀλλήλοις εἰσὶν οἱ αὐτοί.

38. Πάλιν, ἐπεὶ p. 14, 12] ἐπεὶ γὰρ δέδοται ὁ τοῦ Γ
πρὸς τὸ Β λόγος, δέδοται ἄρα καὶ ὁ τοῦ Β πρὸς τὸ Γ
5 λόγος.

39. Δι' ἵσου ἄρα p. 14, 18] δι' ἵσου λόγος ἔστιν: ~
ἐν συνεχεῖ ἀναλογίᾳ πλειόνων ὄντων καὶ ἄλλων ἵσου
τὸ πλῆθος, ὅταν ὡς τὸ πρῶτον πρὸς τὸ ἔσχατον ἐν τοῖς
πρώτοις μεγέθεσιν, οὕτως τὸ πρῶτον πρὸς τὸ ἔσχατον
10 ἐν τοῖς δευτέροις μεγέθεσιν.

Ad prop. IX.

40. Ὡς ἐκ περιουσίας ἔχων τὸ αὐτὸ δεικνύμενον,
ἢν δ λόγος δ τῶν προτεθέντων πρὸς τὰ τυχόντα με-
γέθη δ αὐτὸς ἦ, ὅτι καὶ τὰ τυχόντα λόγον ἔξει δεδο-
15 μένον, παρῆκεν ἐπὶ τούτον γυμνάσαι τὸ πρόβλημα.

Ad prop. X.

41. P. 16, 18 Ἐνταῦθα συνεπεράνθη τὸ πρῶτον
μέρος τῆς προτάσεως.

42. Ἐνταῦθα ἄρχεται τὸ δεύτερον μέρος τῆς προ-
20 τάσεως. τὸ δεύτερον μέρος τῆς προτάσεως πάλιν ὑπο-
διαιρεῖται. τὸ οὖν πρῶτον μέρος τῆς ὑποδιαιρέσεως
συνεπεράνθη ἐνταῦθα.

37. PlVat.Mon.ρλc.   38. PlVat.vc.   39. PlVat.vρλc.
40. PlVat.vMon.λρ.   41. 42. l².λ.

2. οἱ (alt.)] om. Vat.Mon.ρc.   ἀλλήλοις] -ων ρ.   8.
πρῶτον] ᾱ l.λ.   τό (tert.)] om. codd.   12. ἐκ] γὰρ Mon.
ἔχων] ᔁχον Vat.Mon., ᔁχειν ρ.   13. ἢν] ἢ codd.   προσ-
τεθέντων codd.   14. ἦ] Ἠ codd.

43. Καὶ τὸ συναμφότερον p. 16, 24] τουτέστι καὶ συνθέντι δοθέντι μεῖζόν ἐστιν ἢ ἐν λόγῳ.

44. "Εστω μέγεθος τὸ ἕτερον κύ, δοθέντα δὲ ἔστω τὰ γά καὶ συναμφότερα τὰ λγ τὴν τ τοῖς δοθεῖσι

γδ ἐστιν ἢ ἐν λόγῳ. 5

α . δ β τ γ
 ἀφαιρείσθω τσους
 τῶν δοθέντων τῶν
γα τὰ τ πρὸς τὰ κ δοθέντα, οἷον ὡς νῦν τῶν β λό-
 γων, ὡς καὶ ἐν τοῖς ὅροις εἰρηται.

45. Τοῦτο τὸ σχόλιον ἐστι τοῦ τ θεωρήματος, ὅπου 10
 σημεῖον τόδε Σ.

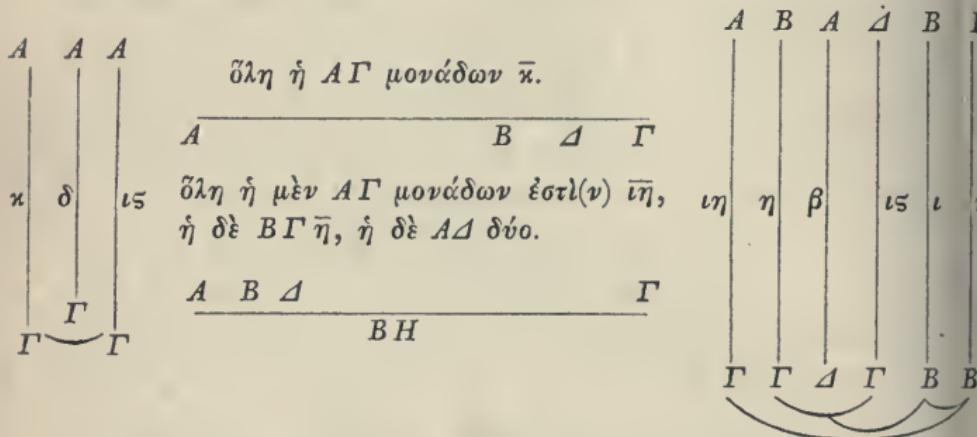
οἶον μέγεθος τὸ ΑΒ καθ' ὑπόθεσιν κύ μεγέθους
 τοῦ ΒΓ ὄντος καθ' ὑπόθεσιν τ δοθέντι μεῖζον ἔστω
 ἢ ἐν λόγῳ. καὶ ἔστω δοθὲν τὸ ΑΔ ὃν γ. ἐὰν οὖν
 ἀπὸ τοῦ ΑΒ τοῦ κύ ἀφέλω τὸ δοθὲν τὸ ΑΔ τὰ γ, 15
 τὸ λοιπὸν τὸ ΔΒ τὰ κ πρὸς τὸ ΒΓ τὰ τ λόγον ἔχει
 δεδομένον διὰ τὸ ἐν τοῖς ὅροις εἰρημένον· τῷ γὰρ
 δοθέντι μεῖζον ἢ ἐν λόγῳ. τοῦτο δῆλοι καὶ δείκνυσι
 λοιπόν, ὅτι καὶ δλον τὸ ΑΓ πρὸς τὸ αὐτὸ τὸ ΒΓ δο-
 θέντι μεῖζόν ἐστιν ἢ ἐν λόγῳ. 20

ἀλλὰ δὴ συναμφότερον τὸ ΑΓ τοῦ αὐτοῦ τοῦ ΓΒ

43. PlVat.Mon.l. 44. PlMon.; coniunctum cum nr. 43
 Vat. q̄l (corruptum). Fig. om. P. 45. PlVat.v Mon. Ambr. σρcS
 (Ambr. σ inde a τὸ δὴ δοθέν p. 270, 2, cS inde ab ἀλλὰ δὴ συν-
 αμφότερον p. 270, 1). hoc schol. PlVat.c hab. ad finem libri.

4. ἔστω] ὡς Pl. 5. γδ ἐστιν] fort. τῶν. 7.
 μεῖζονα ἔστω. 6. ἀφαιρεθείσ ρ. τσους] fort. ἀπό.
 τῶν (alt.)] τὴν l. 8. γα] scr. λγ. 9. καὶ] om. l. 10. τοῦτο
 — 11. τόδε Σ] Pl, om. cett., σχόλιον v Mon. q. 12. οἷον]
 ὅμοιον Pl. 13. μεῖζον] -ων P (in ras.). 16. τὸ ΔΒ] om.
 Mon. lac. 3 litt. relictā. 17. τῷ] τό Pl. 19. πρὸς τὸ αὐτὸ
 τὸ ΒΓ] om. Mon. 20. λόγῳ] seq. spatium 4. lin. in P; nihil
 deest. hinc reliquam partem scholii om. v Mon. q.

δοθέντι μεῖζον ἔστω ἢ ἐν λόγῳ. τὸ δὴ δοθὲν ἦτοι
ἴσον ἔστι τῷ *AB* ἢ ἔλαττον ἢ μεῖζον. ἐὰν μὲν οὖν
τὸ δοθὲν ίσον ἢ τῷ *AB*, ὅντος καθ' ὑπόθεσιν τοῦ *AG*
οἶον $\bar{\eta}$, τοῦ δὲ αὐτοῦ τοῦ *BΓ* ὅντος $\bar{\delta}$, ἐὰν ἀπὸ
5 τοῦ *AG* τοῦ $\bar{\eta}$ ἀφέλω τὸ δοθὲν τὸ *AB* οἶον $\bar{\delta}$, τὸ
λοιπὸν τὸ *BΓ* τὰ $\bar{\delta}$ πρὸς τὸ αὐτὸ τὸ *BΓ* τὰ $\bar{\delta}$ λόγον

ἔχει δεδομένον διὰ τὸ ἐν τοῖς ὅροις εἰρημένον. δυοῖς
καὶ δείκνυσι, καὶ ὅτι λοιπὸν τὸ *AB*. ἐὰν γὰρ ἀπὸ
τοῦ *AG* ἀφέλω τὸ *BΓ*, τὸ λοιπόν ἔστι τὸ *AB*. δείκ-
10 νυσιν οὖν, ὅτι καὶ λοιπὸν τὸ *AB* πρὸς τὸ αὐτὸ τὸ
ΓB δοθέντι μεῖζον ἔστιν ἢ ἐν λόγῳ. μετὰ γὰρ τὸ
ἀφαιρεθῆναι καὶ αὐτοῦ τὸ *AD* δοθέν, τὸ λοιπὸν τὸ

Fig. om. 1 Ambr. S.

1. ἔστω] ἔσται c.S. 3. *AB*] mut. in *AG* S. 4. οἶον $\bar{\eta}$]
οὐ Ambr., ^{οὐονη} σ (superser.) m. 1). τοῦ δέ — 5. $\bar{\delta}$] τοῦ δὲ
BΓ §, τοῦ δὲ *AB* $\bar{\eta}$, καὶ ἀφέλω λοιποῦ τοῦ *AG* ἦτοι τοῦ $\bar{\eta}$ τὸ
δοθὲν τὸ *AB* ἦτοι τὰ $\bar{\eta}$ Ambr. 4. αὐτοῦ] τοῦ αὐτοῦ codd. 5.
 $\bar{\delta}$] $\bar{\iota}\bar{\varsigma}$ codd. τὸ λοιπόν] καὶ τὸ λοιπόν c. 6. $\bar{\delta}$ (utrumque)]
§ Ambr. σ. 7. διά — δυοῖς] om. Vat. c.S., item p. 271, 8.
8. καὶ ὅτι] ὅτι καὶ Ambr. 9. *AG*] *AG* ἦτοι τοῦ $\bar{\eta}$ Ambr.
τό (alt.)] om. Ambr. 11. δοθέντι μεῖζον] δοθέν P. 12.
καὶ] om. Ambr.; fort. del. αὐτοῦ] αὐτό P. τό (pr.)] τοῦ S.

*ΔΒ πρὸς τὸ ΒΓ λόγον ἔχει δεδομένον. πάλιν συναμφότερον τὸ ΑΓ τοῦ αὐτοῦ τοῦ ΓΒ δοθέντι μεῖζον ἔστω ἡ ἐν λόγῳ, καὶ ἔστω τὸ δοθὲν ἔλασσον τοῦ ΑΒ τὸ ΑΔ καὶ ἔστω τὸ β. ἐὰν οὖν ὄντος καθ' ὑπόθεσιν τοῦ ΑΓ οἶον *ἴη*, τοῦ δὲ ΒΓ ὄντος *ῆ*, ἐὰν ἀπὸ τοῦ ΑΓ τῶν *ἴη* ἀφέλω τὸ ΑΔ τὰ *β*, τὸ λοιπὸν τὸ ΔΓ τὰ *ἴς* πρὸς τὸ αὐτὸν τὸ ΓΒ τὰ *ῆ* λόγον ἔχει δεδομένον διὰ τὸ ἐν τοῖς δροῖς εἰρημένον. δμοίως καὶ δείκνυσι λοιπόν, ὅτι καὶ λοιπὸν τὸ ΑΒ τὰ *ἴ* πρὸς τὸ αὐτὸν τὸ ΓΒ τὰ *ῆ* λόγον ἔχει δεδομένον. καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸ 10 λοιπὸν τὸ ΑΒ τὰ *ἴ* τοῦ αὐτοῦ τοῦ ΒΓ τῶν *ῆ* δοθέντι μεῖζόν ἔστιν ἡ ἐν λόγῳ· ἐὰν γὰρ ἀφέλω καὶ ἀπὸ τοῦ ΑΒ τῶν *ἴ* τὸ ΑΔ δοθὲν τὰ *β*, τὸ λοιπὸν τὸ ΔΒ τὰ *ῆ* πρὸς τὸ ΒΓ τὰ *ῆ* λόγον ἔχει δοθέντα· τὸν γὰρ *ἴσον*. πάλιν συναμφότερον τὸ ΑΓ τοῦ αὐτοῦ τοῦ ΓΒ δοθέντι μεῖζον 15 ἔστω ἡ ἐν λόγῳ· καὶ ἔστω τὸ δοθὲν μεῖζον τοῦ ΑΒ τὸ ΑΕ καὶ ἔστω *ἴδ*. ἐὰν οὖν ὄντος καθ' ὑπόθεσιν τοῦ ΑΓ οἶον *ἴη*, τοῦ δὲ ΒΓ οἶον *ῆ*, ἐὰν ἀπὸ τοῦ ΑΓ τοῦ *ἴη* ἀφέλω τὸ ΑΕ τὰ *ἴδ*, τὸ λοιπὸν τὸ ΕΓ τὰ *δ* πρὸς τὸ αὐτὸν τὸ ΓΒ τὰ *ῆ* λόγον ἔχει δεδομένον διὰ τὸ ἐν τοῖς 20*

1. λόγον ἔχει δεδομένον] δοθέντα λόγον ἔχει Ambr. 2. δοθέντι] om. c. 4. τὸ *β*] τὸ ΑΔ, γ Ambr. 5. *ἴη*] *ἴδ* Ambr. (item lin. 6), *ῆ* c. 6. τῶν] ἥτοι τῶν Ambr. ἀφέλωμεν

Ambr. *τά*] ἥτοι τά Ambr., item lin. 7 utr. *β*] γ Ambr., *β* σ. 7. λόγον] δλον P. 9. *ἴ*] *ἴσον* Ambr. σ, item lin. 11, 13. 10.

ῆ] *δ* Ambr., *δ* σ; item lin. 11. 13. τὸ ΑΔ δοθέν] δοθὲν τὸ ΑΔ Ambr. σ. *β*] *γ* σ (*β* m. 1). *ῆ*] *δ* σ, item lin. 14. 14. τόν] τό 1. τὸν γὰρ *ἴσον*] τὸν τῆς *ἴσοτητος* δηλαδή Ambr.

Post *ἴσον* lac. unius litt. (comp.) hab. Vat.S. 17. *ἴδ*] *ἴς* Ambr., *ἴδ* σ; item lin. 19. 18. ἔάν] καί Ambr. τοῦ (tert.)] τόν l. τοῦ *ἴη*] om. Vat. Ambr. σcS. 19. *τά* (pr.)] ἥτοι τά Ambr. S.

20. *ῆ*] *δ* σ.

ὅροις εἰρημένον. διοίωσ καὶ διὰ τούτου δείκνυσιν, ὅτι καὶ λοιπὸν τὸ *AB* μετὰ τοῦ *BE*· τὸ γὰρ *BE* ἔστιν, πρὸς ὃ τὸ ἔτερον τὸ *BG* λόγον ἔχει δεδομένον· δοθέν
ἔστιν· δλον γὰρ τὸ *AE* δοθέν ἔστιν.

5   46. *Λοιποῦ ἄρα τοῦ ΔΒ* p. 18, 4—5] τοῦτο τὸ σχόλιον τοῦ ι' θεωρήματος, ὅπου σημεῖον τόδε *P*. πῶς λέγει· λοιποῦ τοῦ *ΔΒ* πρὸς *BG* λόγος ἔστι δοθεῖς; ἐπεὶ γὰρ τοῦ *ΔΓ* πρὸς τὸ *GB* λόγος ἔστι δοθεῖς, ἔσται τοῦ *ΔΓ* καὶ πρὸς τὸ *AB* λόγος δοθεῖς διὰ τὸ ε', ὥστε 10 καὶ ἔκατέρον τῶν *ΔΒ*, *BG* πρὸς τὸ *ΔΓ* λόγος ἔστι δοθεῖς· καὶ διὰ τὸ η' καὶ τοῦ *ΔΒ* πρὸς τὸ *BG* λόγος ἔστι δοθεῖς.

47. *Τὸ ΓΑ ἄρα τοῦ GB* p. 18, 7] ἐπεὶ γὰρ τοῦ *ΓΔ* λόγος ἀπεδείχθη δοθεῖς πρὸς τὸ *GB*, προσκείσθω 15 πάλιν τὸ ἀπ' ἀρχῆς δοθὲν τὸ *AA*. δλον ἄρα τὸ *GA* δοθέντι μεῖζόν ἔστι τοῦ *GB* ἢ ἐν λόγῳ.

48. *Τὸ δὴ δοθέν* p. 18, 15] ἐὰν γὰρ ἵσον ὑπάρχῃ τὸ δοθὲν τῷ *AB*, τὸ λοιπὸν τὸ *BG* πρὸς τὸ αὐτὸ τὸ *BG* πάλιν λόγον ἔχει δεδομένον. δύναμαι γὰρ αὐτῷ 20 ἵσον πορίσασθαι τῷ ἵσῳ λόγῳ, ὡς ἐν τοῖς ὅροις.

49. *Λόγος ἄρα λοιποῦ* p. 18, 22] δέδοται γὰρ τὸ *EΓ* διὰ τὸ δ' θεώρημα. καὶ ἐπεὶ δέδοται ἔκατέρον

46. PlVat.vqc (ad finem libri PlVat.c, post schol. nr. 19 Pl).

47. λ.   48. PlVat.vMon.qλ.   49. Vat.Mon.Ambr.qc.

1. ὁμοίωσ] om. Vat. Ambr. scS.   3. δ] σ, om. cett.   τό (alt.)] om. c.   5. τοῦτο — 6. P] om. v.   5. τοῦτο τό] om. Vat.
7. λέγει] om. v.   8. τό] om. v.   τοῦ (alt.)] καὶ τοῦ v.   9. καί] ως q.   10. ΔΒ] AB Vat. vc.   11. καί (pr.)] om. vq.
- ΔΒ] ΔΕ Vat. qc.   17. ὑπάρχῃ] ὑπάρχει q.   18. τό (quint.)] om. l v λ.   19. λόγον ἔχει] τὸ λόγον ἔχειν P q.   20. ἵσον] ἔτι l.   τῷ] fort. ἐν τῷ.   τῷ ἵσῳ λόγῳ] τοὺς ἵσους λόγους q.
21. τό] δτι τό c.

τῶν *ΑΓ*, *ΑΕ*, καὶ δὸς ἄλληλα λόγος αὐτῶν δέδοται διὰ τὸ α· ὥστε καὶ τοῦ *ΑΓ* πρὸς *ΓΕ*· ἀλλὰ τοῦ *ΑΓ* πρὸς *ΓΒ*· καὶ τοῦ *ΒΓ* ἄρα πρὸς *ΓΕ*.

50. Μετὰ τοῦ ἔξῆς p. 20, 2] τουτέστι μετὰ τοῦ *ΒΕ*, πρὸς δὲ τὸ *ΒΓ* λόγον ἔχει δοθέντα. 5

51. Πρὸς δὲ τὸ *ΒΓ*, τουτέστι πρὸς τὸ *ΒΕ*.

52. Τὸ γὰρ *ΒΓ* πρὸς τὸ *ΒΕ* λόγον ἔχει δοθέντα· τὸ οὖν *ΑΒ* μετὰ τοῦ *ΒΕ* δοθέν ἐστιν, ὅλον τὸ *ΑΕ*.

Ad prop. XI.

53. "Ἐστι δὲ καὶ ὅλον τοῦ *ΑΓ* p. 20, 20] διὰ τὸ *ιβ'* 10 τοῦ ε· ὡς ἐν τῶν ἡγουμένων πρὸς ἐν τῶν ἐπομένων, οὗτως ἀπαντα τὰ ἡγούμενα πρὸς ἀπαντα τὰ ἐπόμενα. ἡγούμενα γάρ εἰσι τό τε *ΓΔ* καὶ τὸ *ΑΔ*, ἐπόμενα δὲ τό τε *ΔΒ* καὶ τὸ *ΔΕ*. ὡς γοῦν τὸ *ΑΔ* πρὸς τὸ *ΔΕ*, οὗτως ὅλον τὸ *ΑΓ* πρὸς ὅλον τὸ *ΕΒ*. ὅλον γὰρ τὸ 15 *ΑΓ* τὰ δύο εἰσὶν ἡγούμενα τό τε *ΔΔ* καὶ τὸ *ΓΔ*, καὶ ὅλον τὸ *ΕΒ* τὰ δύο εἰσὶν ἐπόμενα τότε *ΕΔ* καὶ τὸ *ΔΒ*.

54. Ἐπεὶ γάρ ἐστιν ὡς δὸς *ΑΔ* πρὸς *ΔΕ*, οὗτως δὲ *ΓΔ* πρὸς *ΔΒ*, καὶ ἐναλλάξ ὡς *ΑΔ* πρὸς *ΔΓ*, οὗτως *ΕΔ* πρὸς *ΔΒ*, καὶ συνθέντι ὡς *ΑΓ* πρὸς *ΓΔ*, οὗτως 20 *ΕΒ* πρὸς *ΔΒ*, καὶ ἐναλλάξ ὡς *ΑΓ* πρὸς *ΕΒ*, οὗτως *ΓΔ* πρὸς *ΔΒ*, δέδοται δὲ δὸς τοῦ *ΓΔ* πρὸς *ΔΒ* λόγος, δέδοται ἄρα καὶ δὸς τοῦ *ΑΓ* πρὸς *ΕΒ* λόγος. μᾶλλον συντομώτερόν ἐστιν οὗτως εἰπεῖν· ὡς ἐν τῶν ἡγουμέ-

---

50. PlVat.q.	51. PVat.q.	52. PlVat.vq.l.	53. l ² .
54. PlVat.v Mon. q.l.			

---

2. ὥστε] ἢ τε c.	5. <i>ΒΓ</i>] <i>ΒΑ</i> codd.	8. τό (utrumque)]
<i>ΑΕ</i>] ε PlVat.q.l.	18. οὗτω PlVat.l.	19. δ]
om. Vat.Mon.	19. ὡς] om. Vat.	23. ἄρα καὶ δὸς] om. I
lac. reicta.	24. συντομώτερόν Mon.	οὗτως] τό Mon.q.

νων πρὸς ἐν τῶν ἐπομένων, τουτέστιν ὡς ἡ ΓΔ πρὸς ΔΒ, οὕτως ἀπαντα τὰ ἡγούμενα πρὸς ἀπαντα τὰ ἐπόμενα, ἡ ΑΓ πρὸς ΕΒ.

55. Τοῦτο τὸ σχόλιον τοῦ ια' θεωρήματος, ὃπου
5 σημεῖόν ἔστι τόδε ⊖. ὥσπερ λέγομεν τὰ ὅταν δ
μεῖζονα ἢ διπλάσια μονάδι, οὕτω λέγομεν καὶ τὸ μεῖζον
ἢ ἐν λόγῳ δοθέντι· οἶον τοῦ ΔΒ πρὸς τὸ ΒΓ λόγον
ἔχοντος δεδομένον, εἰὰν ἢ τὸ ΑΔ δεδομένον, τὸ ΑΒ
πρὸς τὸ ΒΓ μεῖζόν ἔστιν ἢ ἐν λόγῳ· τοῦ γὰρ ΔΒ
10 πρὸς τὸ ΒΓ λόγον ἔχοντος δεδομένον καὶ τοῦ ΑΔ
δεδομένον ὑπάρχοντος, δεδομένον καὶ φῆτὸν ὃν καὶ
ἄλογον, οὐκ ἄρα καὶ ὅλον τὸ ΑΒ πρὸς τὸ ΒΓ λόγον
ἔχει· ὅτι γὰρ ἄλογόν ἔστι τὸ ΑΔ, οὐ δύναται τὸ ΑΒ
πρὸς τὸ ΒΓ λόγον ἔχειν. διὸ μεῖζόν ἔστι τὸ ΑΒ τοῦ
15 ΔΒ τοῦ λόγον ἔχοντος πρὸς τὸ ΒΓ δεδομένον τῷ ΑΔ
δεδομένῳ. δόμοίως δὲ καὶ ὡς τὰ ἔται τῶν δὲλάσσονα
λέγομεν ἢ διπλάσια μονάδι, οὕτω λέγομεν καὶ τὸ ἔλασ-
σον ἢ ἐν λόγῳ δοθέντι.

56. 'Ο αὐτὸς αὐτῷ γεγονέτω p. 22, 6—7] σχόλιον εἰς
20 τὸ ια' θεώρημα ⊖. ἐν τῷ ια' θεωρήματι λαβὼν τὸ

55. PlVat.v Ambr.ρc (PlVat.c ad finem libri post schol. nr. 45). 56. PlVat.ρc (ad finem libri post schol. nr. 46).

1. πρός] ὡς l. 4. τοῦτο — 5. ⊖] om. Ambr. 4. τοῦτο
τό] om. Vat. 5. ἔστι] om. Vat. ⊖] 9 Ambr. τῶν Pl.
δ] § Ambr. 6. ἢ] om. PlVat., εἰσιν ἢ Ambr., ἡσαν ρ.
οὕτω] ὄντος ρ. λέγωμεν ρ. 8. 10. δεδομένον] Ambr.,
om cett. 11. δεδομένον — 13. ἔχει] om. Ambr. lac. relieta
et add. λείπει. 11. καὶ (pr.)] om. ρ. 13. ἔχειν PlVat.ρc.
16. δόμοίως] — 18. δοθέντι] om. Vat. Ambr. c. 16. τά] τό l.
τῶν] τόν Pl. 19. σχόλιον τοῦ ια' θεωρήματος Vat., om. c.
20. ια'] ιβ' c.

AB μέγεθος συναμφοτέρου τοῦ *AG* δοθέντι μεῖζον ἢ
ἐν λόγῳ καὶ ἀφελῶν τὸ δοθὲν μέγεθος τὸ *AE* καὶ
βουλόμενος δεῖξαι, ὅτι τὸ αὐτὸ τὸ *AB* καὶ τοῦ *BG*
δοθέντι μεῖζόν ἐστιν ἢ ἐν λόγῳ, λέγει· γεγονέτω γὰρ

ώς τὸ *AG* πρὸς τὸ *EB*, οὗτως τὸ *AD* πρὸς τὸ *ΔE*.
ἔὰν οὖν βουλόμεθα ποιῆσαι ώς τὸ *AG* πρὸς τὸ *EB*,
οὗτως τὸ *AD* πρὸς τὸ *ΔE*, κατασκευάσαντες ποιήσο-
μεν οὕτως· ἐκβεβλήσθω γὰρ ἡ *AG* ἐπὶ τὸ *Z*, καὶ
κείσθω τῇ *AE* ἵση ἡ *ΓZ*, καὶ γεγονέτω ώς ἡ *ZB*
πρὸς τὴν *BE*, οὕτως ἡ ἵση τῇ *ZΓ*, τουτέστιν ἡ *AE*,
πρὸς τὴν *EΔ* δῆλον γάρ, ὅτι ποιοῦντες ώς τὴν *ZB*
πρὸς τὴν *BE*, οὕτως τὴν *AE* πρὸς ἄλλην τινά, πρὸς
ἐλάσσονα τῆς *BE* ποιήσομεν· γεγονέτω οὖν πρὸς τὴν
EΔ. ἐπεὶ οὖν ἐστιν ώς ἡ *ZB* πρὸς τὴν *BE*, οὕτως
ἡ *AE* πρὸς *EΔ*, συνθέντι ἐστίν, ώς ἡ *ZE* πρὸς *EB*,
οὕτως ἡ *AD* πρὸς *ΔE*. ἵση δὲ ἡ *ZE* τῇ *AG* διὰ τὸ
τῇ *AE* ἵσην εἶναι τὴν *ΓZ*. ἐστιν ἄρα ώς ἡ *AG*
πρὸς *EB*, οὕτως ἡ *AD* πρὸς *ΔE*.

57. *Σχόλιον.* ώς συναμφότερον τὸ *AE*, *BG* πρὸς
AG, οὕτως τὸ *AE* πρὸς *AD*. καὶ ἀνάπτατον καὶ ώς τὸ
τὸ *AG* πρὸς συναμφότερον *AE*, *BG*, οὕτως τὸ *ΔA*
πρὸς *AE* καὶ ἀναστρέψαντο ώς τὸ *AG* πρὸς *EB*,
οὕτως τὸ *AD* πρὸς *ΔE* δοθείσ.

Fig. om. Pl.

57. v.

2. ἀφέλω l. τὸ *AE* τὸ δοθὲν μέγεθος c. 7. τό (alt.)]
om. l. 8. οὕτως] om. q. 9. τῇ] τά P, τό l. *ZB*] B c.
10. ἡ (pr.)] om. l. 15. ἐστίν] ἔσται q. 19. σχόλιον] comp. v.

58. Ἐσται δὴ καὶ λοιποῦ τοῦ ΓΔ p. 22, 13] ἐπεὶ γάρ ἐστιν ὡς τὸ ΑΓ πρὸς ΕΒ, οὕτως ἀφαιρεθὲν τὸ ΑΔ πρὸς ἀφαιρεθὲν τὸ ΔΕ, καὶ λοιπὸν ἄρα τὸ ΓΔ πρὸς λοιπὸν τὸ ΔΒ ἐστιν ὡς τὸ ΑΓ πρὸς ΕΒ· δοθεὶς δὲ ὁ τοῦ ΑΓ πρὸς ΕΒ λόγος· δοθεὶς ἄρα καὶ ὁ τοῦ ΓΔ πρὸς ΔΒ.

Ad prop. XII.

59. Ἐὰν ἢ τοία μεγέθη p. 22, 19] καὶ ἢ δεδομένα καὶ μή.

10 60. Καὶ λοιπὸν τὸ ΑΕ p. 24, 11] ἐὰν γὰρ ἀπὸ δεδομένου δεδομένου μέγεθος ἀφαιρεθῇ, τὸ λοιπὸν δεδομένου ἔσται.

61. Ἐὰν δὲ μεῖζον ἢ τὸ ΒΔ τοῦ ΑΓ, θέντες τῷ ΑΓ ἵσον ἀπὸ τοῦ ΒΔ καὶ τὰ αὐτὰ ποιήσαντες δεῖξον μεν τὸ ΓΔ τοῦ ΑΒ δοθέντι μεῖζον. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ ἐν τῇ προτάσει· ἢ τὸ ἔτερον τοῦ ἔτερον δοθέντι μεῖζόν ἔστιν.

Ad prop. XIII.

62. Λοιποῦ ἄρα τοῦ ΔΖ p. 24, 25—26, 1] ὡς ἐν τοῖς ὅροις· σύγκειται γὰρ δοθέντι μεῖζον ἢ ἐν λόγῳ.

63. Καὶ λοιποῦ τοῦ ΗΒ p. 26, 5] ἐὰν γὰρ ἢ ὡς ὅλον πρὸς ὅλον, οὕτως ἀφαιρεθὲν πρὸς ἀφαιρεθέν, καὶ λοιπὸν πρὸς λοιπὸν ἔσται ὡς ὅλον πρὸς ὅλον.

58. PlVat.vMon.c.
PlVat.vMon.Ambr.qλc.

59. PlVat.λ.
62. PlVat.σρ.

60. PVat.ρc.
63. PlVat.ρc.

3. ΔΔ — τό (pr.)] om. l. 13. τοῦ] τό l. θέντες] δοθέντος Vat.Mon.c., ἀφελόντες Ambr. 16. προτάσει] πρώτη Mon.c. 20. σύγκειται] fort. κεῖται.

Ad prop. XIV.

64. P. 26, 17] καν τε ἵσα ἢ τὰ ΑΕ, ΓΖ καν τε ἄνισα.

65. Λόγος ἄρα τοῦ ΕΑ p. 26, 21—22] τῶν γὰρ δεδομένων μεγεθῶν δ λόγος πρὸς ἄλληλα δέδοται. 5

66. Λόγος ἄρα καὶ τοῦ ΗΒ p. 28, 6—7] διὰ τὸ ιβ' τοῦ ε' καὶ διὰ τὸ ἀντιστρόφιον τοῦ δρου. ἐπεὶ δέδοται δ τοῦ ΑΒ πρὸς ΓΔ λόγος καί ἔστιν δ αὐτὸς δ τοῦ ΗΑ πρὸς ΖΓ, δέδοται καὶ οὕτως δ τοῦ ΗΒ πρὸς ΖΔ.

67. Εὰν δὲ ποιήσωμεν ώς τὸ ΑΒ πρὸς τὸ ΓΔ, 10 οὕτως τὸ ΑΕ πρὸς τὸ ἀπὸ τοῦ Γ ώς ἐπὶ τὸ Ζ, εὑρεθήσεται τὸ ΖΔ τοῦ ΕΒ δοθέντι μεῖζον ἢ ἐν λόγῳ.

Ad prop. XV.

68. Τοῦτο ἀντιστρόφιόν πως τοῦ πρὸ αὐτοῦ. δεῖξας γάρ, ὅτι ἐὰν προστεθῇ δεδομένα μεγέθη τοῖς δεδο- 15 μένον ἔχουσι λόγον, νῦν καὶ ἀφαιρῶν τὰ αὐτὰ τῶν αὐτῶν δείκνυσι τὸ αὐτό.

Ad prop. XVI.

69. Καὶ λοιποῦ τοῦ ΗΒ p. 30, 23—24] καὶ δῆλον, ὅτι καὶ λοιποῦ τοῦ ΗΒ πρὸς λοιπὸν τὸ ΕΔ λόγος 20 ἔστι δοθεὶς διὰ τὸ ιθ' τοῦ ε' τῶν στοιχείων.

64. l. 65. PlVat.q; praem. διὰ τὸ α' c. 66. v. 67.
PlVat.vMon.σq. 68. PlVat.vMon.Ambr.qc. 69. PlVat.q.

5. πρός] δ πρός l. 11. τό (alt.)] τοῦ 1σ. ὡς] comp.
Vat., πρός q. 14. ἀντιστρόφιόν] ἀ. ἔστι Ambr. πως] πον q.
19. καὶ] ως q. 20. ΗΒ] ΒΕ q.

Ad prop. XX.

70. Ἀντιστρόφιον τοῦ ιε'.

71. Καὶ ἐπεί ἔστιν ὡς τὸ *AE* p. 38, 21] ἐπεὶ γάρ
ἔστιν, ὡς *AE* πρὸς *GZ*, οὗτως *AH* πρὸς *ZA*, δῆλον.
5 ὅτι καὶ λοιποῦ τοῦ *EH* πρὸς λοιπὸν τὸ *ZΔ* λόγος
ἔστι δοθεὶς διὰ τὸ ιδ' τοῦ ε' τῶν στοιχείων, καὶ ἐν
ἄπασι τοῖς τοιούτοις διὰ τὸ σχόλιον μάλιστα τοῦ ι'
θεωρημάτος, ὅπου σημεῖον τόδε *P*.

Ad prop. XXIII.

10 72. Ἐσται καὶ λοιποῦ τοῦ *EB* p. 42, 21] ἐὰν ἢ
ώς ὅλον πρὸς ὅλον, οὗτως ἀφαιρεθὲν πρὸς ἀφαιρε-
θέν, καὶ τὸ λοιπὸν πρὸς τὸ λοιπὸν ἔσται ὡς ὅλον
πρὸς ὅλον.

73. P. 44, 5] διὰ μὲν τὸ ε' τούτου τοῦ *ΓΔ* καὶ
15 πρὸς τὸ *GZ* λόγος ἔστι δοθεὶς.

74. P. 44, 6] συμπέρασμα· ὥστε τοῦ *ΓΔ* πρὸς
ἐκαστον τῶν *GZ*, *ZΔ* λόγος δοθεὶς· ἔστι δὲ τοῦ *AB*
πρὸς *GZ* λόγος δοθεὶς· καὶ τοῦ *AB* ἄρα πρὸς τὸ *GZ*
λόγος ἔστι δοθεὶς καὶ πρὸς τὸ *ZΔ*.

20 75. Ὡστε πάντων πρὸς πάντα p. 44, 8] ὥστε
καὶ τοῦ *AB* πρὸς *AE* καὶ *EB* μέρη αὐτοῦ λόγος

70. Pl. 1. 71. Pl. Vat. v Mon. q.c; inde a uerb. καὶ λοιποῦ 1.
72. l²vσλ. 73. l²λ. 74. v. 75. v.

2. τοῦ] τῷ 1. ιε'] ιδ' λ. 5. ὅτι] om. Pl. Vat. v.c, ἔστι
(comp.) q. 8. ὅπον — P] om. v. P] om. q. 10. ἢ ὡς]
om. l²λ. 14. μέν] suspectum. 18. τοῦ] τόν v.

δοθείς, καὶ πάλιν τοῦ ΑΕ πρὸς πάντα καὶ ἔστι τοῦ ΕΒ πρὸς πάντα.

76. Ἐπεὶ οὖν συνήχθη ὁ τοῦ ΓΖ πρὸς ΖΔ λόγος δοθείς, κεῖται δὲ καὶ τοῦ ΕΒ πρὸς ΖΔ λόγος δοθείς, καὶ τοῦ ΓΖ ἄρα πρὸς ΕΒ λόγος ἔστι δοθείς διὰ τὸ η'. πάλιν ἐπεὶ ὁ τοῦ ΑΕ πρὸς ΕΒ λόγος ἔστι δοθείς, ὡς ἐδείχθη, κεῖται δὲ καὶ ὁ τοῦ ΕΒ πρὸς ΖΔ λόγος δοθείς, καὶ ὁ τοῦ ΑΕ ἄρα πρὸς ΖΔ λόγος ἔστι δοθείς διὰ τὸ η'. καὶ ἐπεὶ τὰ ΑΕ, ΕΒ πρὸς ἄλληλα λόγουν ἔχει δεδομένου, καὶ τὸ δλον τὸ ΑΒ πρὸς ἐκάτερον τῶν ΑΕ, ΕΒ λόγουν ἔχει δεδομένου διὰ τὸ σ'. δμοίως δὲ καὶ τὸ ΓΔ πρὸς ἐκάτερον τῶν ΓΖ, ΖΔ λόγουν ἔχει δεδομένου. καὶ ἐπεὶ τὸ ΑΒ πρὸς τὸ ΓΔ λόγουν ἔχει δεδομένου, ἔχει δὲ καὶ τὸ ΓΔ πρὸς ἐκάτερον τῶν ΓΖ, ΖΔ λόγουν δεδομένου, καὶ τὸ ΑΒ ἄρα πρὸς ἐκάτερον τῶν ΓΖ, ΖΔ λόγουν ἔχει δεδομένου διὰ τὸ η'. δμοίως δὲ καὶ τὸ ΓΔ πρὸς ἐκάτερον τῶν ΑΕ, ΕΒ λόγουν ἔχει δεδομένου· ὥστε πάντα πρὸς πάντα λόγους ἔχει δεδομένους.

Ad prop. XXIV.

20

77. Εἰλήφθω τῶν Δ, Ζ p. 44, 20] δύο δοθεισῶν εὐθειῶν μέσην ἀνάλογον προσενερεῖν.

78. Λοθὲν δὲ τὸ ὑπὸ τῶν Δ, Ζ p. 44, 22] ἐπεὶ γάρ ἐμάθομεν ἐν τοῖς ὅροις, ὅτι εὐθύγραμμα

---

76. PlVat.vMon. Ambr. φλ.   77. P.   78. PlVat.vMon. Ambr. φλ.

1. ἔστι] fort. ἔτι.   6. δ] om. Mon. Ambr.   ὡς] φ, sustulit lac. bombyc. Mon., om. cett.   7. ἐδείχθη] ε. γάρ Ambr.   16. διὰ — 18. δεδομένον] om. Vat. Mon. Ambr.   24. ὅτι] om. Mon., τό l.

σχήματα τῷ εἶδει δεδόσθαι λέγεται, ὃν αἱ τε γωνίαι δεδομέναι εἰσὶ κατὰ μίαν καὶ οἱ λόγοι τῶν πλευρῶν πρὸς ἀλλήλας δεδομένοι, ἐὰν ποιήσωμεν δρυμογώνιον παραλληλόγραμμον τὸ *ΑΒΓΔ* ἔχον ἵσην τῇ μὲν *Δ* 5 τὴν *AB*, τῇ δὲ *Z* ἵσην τὴν *BΓ*, ἔχομεν τῶν μὲν γωνιῶν ἑκάστην δεδομένην διὰ τὸ δρῦμην εἶναι· πᾶσα γὰρ δρῦμη δέδοται· δρῦμη γὰρ δρῦμης οὐ διαφέρει. καὶ δῆλον, ὅτι καὶ οἱ λόγοι τῶν πλευρῶν δεδομένοι εἰσίν· ὁ γὰρ τῆς *AB* πρὸς *BΓ* λόγος δέδοται, ἐπεὶ καὶ ὁ τῆς *Δ* 10 πρὸς *Z* λόγος δέδοται. καὶ διὰ τοῦτο δέδοται τὸ ὑπὸ τῶν *Δ, Z*.

79. *Λοθεῖσα ἄρα ἐστὶν ἡ E p. 44, 24]* εἰλ ξαρ δέδοται μοι τὸ τετράγωνον, ἐπεὶ καὶ τὸ ἵσον αὐτῷ παραλληλόγραμμον τὸ *ΑΓ*, δέδοται καὶ ἡ εὐθεῖα ἡ 15 ποιοῦσα αὐτό. καὶ ἄλλως· ἐπεὶ ἵσαι εἰσὶν αἱ δὲ πλευραὶ τοῦ τετραγώνου, δῆλον, ὅτι δέδοται ἡ ποιοῦσα αὐτὸ εὐθεῖα· ἵσαι γὰρ αὐτὰ ἐπορίσθησαν· ὥστε δέδοται ἡ E.

80. *Καὶ τὸ ἀντιστρόφιον αὐτοῦ ἀληθές.*

Ad prop. XXV.

20 81. *Λέγω, ὅτι — σημεῖον p. 46, 17—18]* δῆλον, ὅτι τῇ θέσει· μόνον γὰρ τῇ θέσει δέδοται τὰ σημεῖα.

---

79. PVat. v Mon. Ambr. z q.   80. Vat. Mon.   81. PlVat. q.

1. σχήματα λέγονται Ambr. λέγεται] om. Ambr. 3.
ἀλλήλας] Mon., ἄλληλα q., ἀλλήλους cett. δεδομένοι εἰσὶν
Ambr. q. 4. *ΑΒΓΔ*] *ΑΗΓΔ* P, *ΑΒΓ* q. τῇ — 5. τῇ]
τὴν — τὴν Pl. 4. μέν] del m. i Mon. 5. τῇ δέ — *ΒΓ*]
om. Mon. 6. δρῦμην] τὴν δρῦμην γωνίαν l, πρὸς ⊥ q. 8.
λόγοι] λοιποί q. 10. τοῦτο δέ PVat. Mon. Ambr. q. 12. Ante
εἰ add. σχόλιον. Vat. Mon. Ambr. εἰ] ἐπεὶ Mon. 13. αὐτῷ]
αὐτό q. 17. ἡ] καὶ ἡ ν, καὶ τό q. 21. μόνον] μόνως lVat.,
μόνως q. δίδοται Vat.

Ad prop. XXVI.

82. Τὰ *A, B* δέδοται τῇ θέσει· μόνον γὰρ τῇ θέσει δέδοται τὰ σημεῖα.

Ad prop. XXVII.

83. Εἰ μὲν γὰρ τὸ *B* σημεῖον ἢ ἐντὸς ἢ ἐκτὸς 5 μεταπεσεῖται, οὐκ ἔσται τῷ μεγέθει δεδομένη ἡ εὐθεῖα· εἰ δὲ μεταπεσεῖται ἢ ἄνω ἢ κάτω, οὐκ ἔσται τῇ θέσει δεδομένη.

Ad prop. XXX.

84. Παντὸς γὰρ τριγώνου ἡ ἐκτὸς γωνία δυσὶ ταῖς 10 ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον ἵση ἔστιν.

Ad prop. XXXI.

85. Ἐὰν εὐθεῖα τῇ θέσει δοθῇ, δέδοται καὶ τῷ μεγέθει· ἐὰν τῷ μεγέθει, οὕπω καὶ τῇ θέσει· δύναται γὰρ μεταπίπτειν. 15

86. Θέσει ἄρα p. 52, 23] διὰ τοὺς ὅρους. κύκλος γὰρ τῇ θέσει καὶ τῷ μεγέθει δεδόσθαι λέγεται, οὗ δέδοται τὸ μὲν κέντρον τῇ θέσει, ἡ δὲ ἐκ τοῦ κέντρου τῷ μεγέθει.

87. Τῇ θέσει καὶ τῷ μεγέθει κύκλος δεδόσθαι 20 λέγεται, οὗ δέδοται κτλ., ὡς ἐν τοῖς ὅροις.

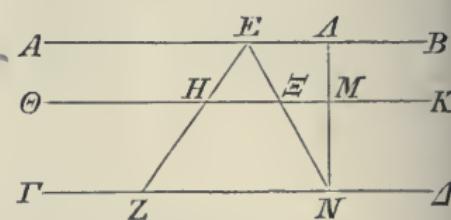
82. PlVat.ql. 83. PlVat.vMon.Ambr.qlc. 84. Pz.
85. PlVat.Mon.zqls. 86. Plz. 87. Pls.

2. τά] δῆλον, ὅτι τά λ. μόνως λ. 6. ἔσται] ἔστι Vat.vq,
ἄρα Mon. Ambr. δεδομένη ἔσται Ambr. 7. ἔσται] ἔστι
vMon.q, ἄρα Ambr. ἔσται δεδομένη Ambr. 13. δοθῇ]
δειχθῇ q. 14. οὕπω] om. Mon.S lacuna reicta.

Ad prop. XXXIII.

88. Ἀντιστρόφιον τοῦ λβ'.

Ad prop. XXXVII.

89. Ως δὲ ἡ ZH πρὸς τὴν HE p. 64, 9] καν τε
5 οὖν αἱ ZE , AN παράλληλοι ὥσι καν τε μὴ ὥσι παρ-
άλληλοι, ἐὰν ἐπιζεύξωμεν
τὴν EN , ἔσται ὡς ἡ ZH
πρὸς HE , οὗτος ἡ $NΞ$
πρὸς $ΞΕ$, ὡς δὲ ἡ $NΞ$
10 πρὸς $ΞΕ$, οὗτος ἡ $NΜ$ πρὸς $MΛ$,
πρὸς $MΛ$, ὥστε ὡς ἡ
 ZH πρὸς HE , οὗτος ἡ $NΜ$ πρὸς $MΛ$.

Ad prop. XXXIX.

90. Δέδοται ἄρα p. 68, 19] ἐπεὶ οὖν δεδομέναι
15 εἰσὶν αἱ KE , EZ , δὸς πρὸς ἀλλήλας λόγος αὐτῶν
δέδοται διὰ τὸ α'. δομοίως δὲ καὶ τῶν EZ , ZK
λόγος δέδοται· καὶ ἔτι δὸς τῶν ZK , KE λόγος δέδοται.
πάλιν, ἐπεὶ αἱ KE , EZ δεδομέναι εἰσὶ τῇ θέσει,
τὸν αὐτὸν ἄρα ἀεὶ τόπον ἐπέχουσιν. καὶ διὰ τοῦτο
20 δέδοται ἡ ὑπὸ KEZ τῷ μεγέθει. δομοίως δὲ καὶ ἡ
ὑπὸ EZK δέδοται τῷ μεγέθει· καὶ ἔτι ἡ ὑπὸ ZKE
δέδοται τῷ μεγέθει.

88. Vat. Mon. 89. PlVat.vMon.zσρλc. Fig. om. codd.
90. PlVat.vMon. Ambr. zσρλ.

4. καν τε οὖν] ἐάν ν, κάντευθεν l. 5. τε μὴ ὥσι] τεμνω-
σιν P. 7. ἔσται] ἄρα Mon., om. z. 11. $MΛ$] $MΝΛ$. διὰ
τὸ β' τοῦ σ'. z. ὡς] om. c. 14. οὖν] γάρ Ambr. 15. αἱ
 KE , EZ] τῷ μεγέθει z. 16. καὶ] om. l. τῶν] Pl, δ τῶν
cett.; item lin. 17. 17. KE] KA Mon. Ambr. q. 19. ἄρα
&ει] ἀεὶ ἄρα Ambr. ἐπέχουσιν] ἔχουσιν Mon. Ambr. q.

Ad prop. XL.

91. Δέδοται ἄρα τὸ ΑΖΕ τριγωνον p. 70, 21] ἐπεὶ οὖν δέδοται ἐκατέρᾳ τῶν ΑΕ, EZ, δέδοται καὶ ὁ πρὸς ἀλλήλας αὐτῶν λόγος διὰ τὸ α'. δμοίως καὶ ὁ τῶν EZ, ΖΑ δέδοται λόγος· καὶ ἔτι ὁ τῶν ΖΑ, ΑΕ δέδοται λόγος. ἔστι δὲ καὶ ἐκάστη τῶν Α, E, Z γωνιῶν δεδομένη τῷ μεγέθει. δέδοται ἄρα τὸ ΑEZ τριγωνον τῷ εἶδει, ὡς ἐν τοῖς ὅροις.

92. Δέδοται ἄρα καὶ τὸ ΑΒΓ p. 70, 23] ἐπεὶ τὰ ΑΒΓ, ΑEZ τριγωνα ἀνάλογον ἔχοντα τὰς πλευρὰς 10 ἐδείχθη, τῶν δὲ τοῦ ΑΒΓ τριγώνου πλευρῶν δ λόγος δ πρὸς ἀλλήλας δέδοται, δέδονται δὲ αὐτοῦ αἱ γωνίαι· ἵσαι γάρ εἰσι ταῖς τοῦ ΑEZ τριγώνου· δέδοται ἄρα τῷ εἶδει, ὡς ἐν τοῖς ὅροις.

Ad prop. XLIII.

15

93. Θέσει ἄρα ἔστι τὸ ΑΗΕ ἡμικύκλιον p. 76, 23] ἐπεὶ γὰρ πεῖται ἡ ΑΕ τῇ θέσει καὶ τῷ μεγέθει δεδομένη, δῆλον, ὅτι, ἐὰν τμηθῇ δίχα δ κύκλος, ἔστι κέντρον τοῦ κύκλου ἡ ἡμίσεια, τουτέστιν ἡ ἐκ τοῦ κέντρου

91. PlVat.vb Mon. Ambr. z σρλc. 92. z. 93. PlVat.vb
(m. rec.) Mon. Ambr. z ζ.

3. οὖν — τῶν] γὰρ δεδομέναι εἰσὶν αἱ Ambr. τῶν] τὴν l.
4. δμοίως] Pl, δμοίως δέ cett. 5. λόγος δέδοται Ambr. καὶ
— 6. λόγος] om. z. 6. τῶν] τῶν πρὸς Ambr. 7. δεδομένη]
— ω b. 11. ΑΒΓ] om. z lac. relictā. 18. κέντρον ἔσται τοῦ
κύκλου Ambr. κέντρον — 19. ἡμίσεια] καὶ τοῦ κύκλου ἡμί-
σεια b. κέντρον] ἡ ἐκ τοῦ κέντρον z. 19. ἡ ἡμίσεια, τουτ-
έστιν] τὸ σημεῖον, καθ' ὃ τεμνεται δίχα ἡ ΑΕ. ἡ δὲ ἡμίσεια
ἔσται ἐκ τοῦ κέντρον τοῦ κύκλου. καὶ δέδοται Ambr. τουτ-
έστιν — κέντρον] τῆς δεδομένης· καὶ γὰρ αὐτοῦ τὸ σημεῖον,
καθ' ὃ διχοτομία· καὶ z.

δέδοται τῇ θέσει καὶ τῷ μεγέθει, ὥστε καὶ ὁ κύκλος
διὰ τὸν δρόν.¹⁾)

Ad prop. XLIV.

94. *Mή ἔστω δή p. 80, 6]* εἰ γάρ ύποτεθείη δρόση,
εὐθὺς δέδοται τῷ εἶδει διὰ τὸ πρὸ αὐτοῦ.

95. *Λόγος ἄρα τῆς BA p. 80, 11]* διὰ τὸ ἀντί-
στροφον τοῦ δρού τῶν Δεδομένων διὰ τὸ μ'. ἐπεὶ
γάρ, ὃν αἱ γωνίαι δεδομέναι εἰσὶ καὶ οἱ λόγοι τῶν
πλευρῶν πρὸς ἀλλήλας, ἐκεῖνα δεδομένα εἰσίν, καὶ τῶν
δεδομένων ἄρα τῷ εἶδει δεδομέναι εἰσὶ καὶ αἱ γωνίαι
καὶ οἱ λόγοι τῶν πλευρῶν πρὸς ἀλλήλας.

Ad prop. XLV.

96. *Καὶ ἐπεί ἔστιν ὡς ἡ BA p. 82, 21]* ὡς ἐν τῷ 5'
τῶν στοιχείων (VI, 3). ἐὰν τριγώνου ἡ γωνία δίχα
15 τιμηθῇ, ἡ δὲ τέμνουσα αὐτὴν ἐπὶ τὴν βάσιν ἀχθῇ, τὰ
τῆς βάσεως καὶ τὰ ἔξης. εἰ δίχα τέμνηται ἡ ύπὸ ΒΑΓ,
ὡς ἡ ΓΑ πρὸς ΑΒ, ἡ ΓΔ πρὸς ΔΒ· καὶ συνθέντι
ώς συναμφότερος ἡ ΓΑ, ΑΒ πρὸς ΑΒ, ἡ ΓΒ πρὸς
ΒΔ· καὶ ἐναλλάξ ὡς συναμφότερος ἡ ΓΑ, ΑΒ πρὸς
20 ΓΒ, ἡ ΑΒ πρὸς ΒΔ.

1) Hic in vñz continuo add.: δέδοται τὸ κέντρον (καὶ τὸ
κέντρον γάρ αὐτοῦ δέδοται z) τῇ θέσει. εἰ γάρ μή, μεταπιπέτω
(μεταπέσοι ἀν z). διαφυλάττον (-οι z) τῆς ἡμισείας τῆς ΔΕ τῷ
μεγέθει καὶ τὴν θέσιν οὖν φυλάττει. δέδοται ἄρα (pro τῷ μεγέθει
— ἄρα z: τὸ μέγεθος καὶ τῇ θέσει οὖν μεταπίπτει δέ οὐδὲ
γάρ φυλάξει).

97. Καὶ ὡς συναμφότερος ἄρα ἡ ΒΑΓ p. 82, 23] ὡς γὰρ ἐν τῶν ἡγουμένων πρὸς ἐν τῶν ἐπομένων, οὗτως ἀπαντα τὰ ἡγούμενα πρὸς ἀπαντα τὰ ἐπόμενα.

Ad prop. XLVI.

98. Ἐὰν γὰρ τριγώνου γωνία δίχα τυηθῇ, τὰ τῆς 5 βάσεως τοῦ τριγώνου τὸν αὐτὸν ἔξει λόγον ταῖς τοῦ τριγώνου πλευραῖς.

Ad prop. L.

99. Ὡστε καὶ τῆς *AB* p. 92, 6] ἐπεὶ γὰρ τῆς *AB* πρὸς τὴν *ΓΔ* λόγος ἐστὶ δοθείσ, ἐστι δὲ καὶ ὁ 10 τῆς *ΓΔ* πρὸς τὴν *H* λόγος δοθείσ, δῆλον ἄρα, ὡς καὶ ὁ συγκείμενος ἐκ τῶν δύο δοθέντων λόγων δοθείσ ἐστι λόγος· ἥ καὶ διὰ τὸ η', ὁ καὶ βέλτιον.

100. Ὡς δὲ ἡ *AB* p. 92, 7] ὡς γὰρ ἡ α' πρὸς τὴν γ', οὗτως τὸ ἀπὸ τῆς α' εἶδος πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς β' 15 τὸ δμοιον καὶ δμοίως ἀναγεγραμμένον.

Ad prop. LII.

101. Δέδοται ἄρα τὸ *AZ* p. 94, 14] πᾶν γὰρ τετράγωνον δοθέν ἐστι τῷ εἶδει διὰ τὸ καὶ τὰς γωνίας

97. PlVat.cS. 98. Pzσ. 99. PlVat.vMon. Ambr. φλc.

100. Plσ. 101. PlVat.vMon. Ambr. σρ. Lin. 18. πᾶν — p. 286, 4 ἵσων om. γάρ lin. 18 et τῷ εἶδει lin. 19, post ἵσων autem add. μεγεθῶν in PlVat. iterum, in c primum leg. ad finem libri post schol. nr. 55, ubi sequuntur haec: καὶ πάλιν, ἐὰν ὑπὸ δύο δοθεισῶν εὐθεῖῶν χωρίον περιέχηται δροθογάνων, δοθέν ἐστι τὸ χωρίον διὰ τὸ καὶ τὰς γωνίας αὐτοῦ δεδόσθαι· πᾶσαι γάρ εἰσιν δροταί· καὶ τὸν λόγον δὲ τῶν πλευρῶν διὰ τὸ α' θεώρημα.

5. γάρ] om. z. τυηθῇ] hinc z haec habet: ἥ δὲ τέμνοντα τὴν γωνίαν εὐθεῖα τέμνῃ καὶ τὴν βάσιν, τὰ τοῦ (sic) βάσεως τμήματα ἀνάλογόν ἐστι ταῖς λοιπαῖς τῷ τριγώνῳ (sic) πλευραῖς.

6. τοῦ (pr.)] om. codd. 9. τῆς] Pl., ὁ τῆς cett. 10. τὴν] τό v. 13. καί (alt.)] comp. Vat., νείμενον φ. 15. γ'] β' l. 18. Ante πᾶν add. σχόλιον. P. 19. καί] om. Ambr.

αὐτοῦ δεδόσθαι· πᾶσαι γάρ εἰσιν ὁρθαὶ· καὶ τοὺς λόγους δὲ τῶν πλευρῶν· πᾶσαι γάρ εἰσιν ἔσαι· καὶ γὰρ οὐ τῶν ἀνίσων μόνων ἐστὶ λόγος, ἀλλὰ καὶ τῶν ἕσων. καὶ ἐπεὶ ἔκκειται τὸ τετράγωνον· ἀναγέργαπται 5 γάρ· δύναμαι αὐτῷ ἔσον πορίσασθαι· καὶ διὰ τοῦτο δέδοται καὶ τῷ μεγέθει καὶ αὐτὸ τὸ τετράγωνον καὶ ἑκάστη αὐτοῦ πλευρά. *

Ad prop. LIII.

102. P. 96, 1] δεδομένα τῷ εἰδει καθ' εαυτὰ ἔκαστον.
 10 103. Τῆς δὲ ΔΒ p. 96, 8] ὑπόκειται γὰρ ἐν τοῖς δροις· δεδομένα γάρ ἐστι τῷ εἰδει.

Ad prop. LIV.

104. Ἐδείχθη γὰρ ἐν τῷ σχολίῳ τῷ ἐν τοῖς πρώτοις σχολίοις τοῦ πρόδοτος, ὅπου σημεῖόν ἐστι τόδε P, ὅτι, 15 ἐὰν α' πρὸς β' λόγον ἔχῃ δεδομένον, η̄ δὲ καὶ τὸ γ' δεδομένον, καὶ γένηται ὡς τὸ α' πρὸς τὸ β', οὕτως τὸ γ' πρὸς ἄλλο τι τὸ δ', οὐκέτι καὶ ἐναλλὰξ λόγον ἔξουσι δεδομένον, διόπερ καὶ ἐνταῦθα οὐκ ἐκ τοῦ ἐναλλὰξ εὗρε τὸν λόγον αὐτῶν δεδομένον, ἀλλὰ ἄλλως, ὡς νῦν λέγει.
 20 105. Ἔστιν ἄρα ὡς ἡ ΓΔ p. 96, 24] ἐὰν τρεῖς εὔθεαι ἀνάλογον ὕστιν, ὡς ἡ α' πρὸς τὴν γ', οὕτως τὸ ἀπὸ τῆς πρώτης εἶδος πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς δευτέρας τὸ δμοίον καὶ δμοίως ἀναγεγραμμένον.

102. 103. Pl Vat. Mon. S. 104. Pl Vat. v Mon. q. 105. Plv.

1. Ante καὶ add. δεδόσθαι δέ Ambr.

2. δέ] om. Ambr.

3. μόνων] μόνον Vat. (comp.) Ambr. q.

ό λόγος v Mon. q.

13. γάρ] om. Vat. q.

γάρ — 14. P]

om. v. 14. τοῦ

πρό] τῆς ᾩ (ὑποθέσεως?) 1. 15. δεδομένον ἔχῃ Vat. q. ἔχῃ]
 ἔχει Mon. η̄] η̄ν Vat. q. 17. καὶ] πρός q. λόγον] om. Mon.
 19. ἀλλά] ἀλλ' 1σ. 22. δευτέρας] ἕστης (comp.) P, β' σ.

106. Καὶ τῆς ΓΔ ἄρα p. 98, 1] σχόλιον. ἐδείχθη γάρ, ὅτι, ἐὰν τρεῖς εὐθεῖαι ἀνάλογον ὥσιν, ἡ δὲ α' πρὸς τὴν τρίτην λόγον ἔχῃ δεδομένου, καὶ πρὸς τὴν δευτέραν λόγον ἔξει δεδομένου, ἐν τῷ καὶ'. ἡ καὶ οὕτως· ἐπεὶ δ συγκείμενος λόγος δέδοται, καὶ ἐκάτερος τῶν 5 τιθέντων αὐτὸν λόγων δέδοται· ἐκάτερος γὰρ δ αὐτός.

107. Καί ἐστιν ὅμοιον τὸ Α τῷ Β p. 98, 2] ἀντὶ τοῦ· καὶ εἰσὶ δεδομένα τῷ εἶδει τὰ Α, Β· καὶ γὰρ ὅμοια σχήματα εὐθύγραμμά ἐστιν, ὅσα τάς τε γωνίας ἵσας ἀλλήλαις ἔχει κατὰ μίαν καὶ τὰς περὶ τὰς ἵσας 10 γωνίας πλευρὰς ἀνάλογον· ὥστε δεδομένα εἰσὶ τῷ εἶδει τὰ ὅμοια· τὰ οὖν ὅμοια καὶ τῷ εἶδει εἰσὶ δεδομένα, τὰ δὲ τῷ εἶδει δεδομένα οὐ πάντας ὅμοια.

Ad prop. LVII.

108. "Ωστε καὶ τῆς ΕΑ p. 102, 23] ἐπεὶ γὰρ δύο 15 εἶδη τὰ ΕΒ, ΒΔ δεδομένα τῷ εἶδει πρὸς ἀλληλα λόγον ἔχει δεδομένον, καὶ αἱ πλευραὶ αὐτῶν πρὸς ἀλλήλας λόγον ἔχουσι δεδομένον.

109. Καί ἐστι τὸ πλάτος τοῦ παραβλήματος p. 104, 8—9] τὸ μὲν ἀληθῶς πλάτος τοῦ ΑΓΗΒ παραλληλο- 20 γράμμου ἐστὶν ἡ ΑΘ πρὸς δρθὰς οὖσα τῇ ΑΒ· αὐτοῦ δὲ τούτον τοῦ ΑΓΗΒ παραβλήματος ὡς ἐπὶ τούτων τῶν

106. 107. Plvσ. 108. PlVat.v Mon. σρλc. 109. Pl
Vat.v Mon. σρ. (hab. fig. Theonis).

3. ἔχῃ] ἔχει codd. 6. τιθέντων] fort. συντιθέντων. αὐτὸν λόγων] om. σ lac. relictā. ὁ] om. P v. αὐτός] αὐτός ἐστιν 1σ.
9. ἐστι εὐθύγραμμα σ. 10. ἀλλήλαις] -οις Plv. ἔχει κατά] σχήματα P v. 15. Ante ἐπεὶ add. σχόλιον. P. 16. ΕΒ, ΒΔ] ΕΑ, ΑΔ codd. 17. ἀλληλα Vat.vc. 20. ΑΓΗΒ] ΑΗΒ Mon. 21. δρθάς] δρθήν Mon. 22. τούτων τῶν τεσσάρων] comp. P, τῆς τῶν δ̄ Mon. σρ.

τεσσάρων εύθειῶν τῶν *AB*, *BH*, *HΓ*, *ΓA* μήκους
ὅντος τοῦ *AB*, πλάτος ἔσται τὸ *ΑΓ*. ἐπὶ γὰρ τῶν
προκειμένων τεσσάρων εύθειῶν τὸ πλάτος ξητεῖ, οὐ τὸ
ἀληθῶς τοῦ χωρίου πλάτος. ἄλλη γάρ ἔστι παρὰ τὰς
5 τέσσαρας ὡς ἡ *AΘ*.

Ad prop. LVIII.

110. *Δοθεῖσα* ἄρα ἔστιν ἡ *EΔ* p. 104, 17 – 18] ἡμί-
σεια γάρ ἔστι τῆς *ΑΔ* δοθείσης ἡ *EΔ*.

111. *Δέδοται* ἄρα καὶ τὸ *EZ* p. 104, 20] ὅμοιον
10 γάρ ἔστι τῷ *ΔΓ* δεδομένῳ.

112. *Καὶ* ἔστιν ἵσον τοῖς *ΑΓ*, *ΚΘ* p. 104, 23] ἐπεὶ
γὰρ τὸ *EΓ* τῷ *ΓΖ* ἔστιν ἵσον, κοινὸν προσκείσθω τὸ
ΓΔ. ὅλον ἄρα τὸ *KΔ* τῷ ὅλῳ τῷ *BΖ* ἔστιν ἵσον.
ἄλλὰ τὸ *KΔ* τῷ *AK* ἔστιν ἵσον, ἐπεὶ καὶ ἡ *AE* τῇ
15 *EΔ* ἵση. δίχα γὰρ τέτυηται. καὶ τὸ *AK* ἄρα τῷ *BΖ*
ἔστιν ἵσον. κοινὸν προσκείσθω τὸ *KB*. ὅλον ἄρα τὸ
ΑΓ τῷ γνώμονί ἔστιν ἵσον, τουτέστι τῷ *BK* καὶ *BΖ*.
ἔτι κοινὸν προσκείσθω τὸ *KΘ*. τὰ *ΑΓ*, *ΚΘ* ἄρα ἵσαι
ἔστι τῷ *EΖ*.

20 113. "Εστι δὲ καὶ ἡ *EΔ* δοθεῖσα p. 106, 5] ἡμίσεια
γάρ ἔστιν ἡ *EΔ* τῆς *ΑΔ* δεδομένης.

110. 111. P.

112. Pl Vat. v Mon. Ambr. σλ.

113. P.

2. ὅντος] ὅντως l. ἔσται] ἔστι l, mut. m. 1 in ἔσται. ἐπὶ] ἐπεὶ codd. 5. *AΘ*] *AE* Mon. σρ. 14. ἐπεὶ — 15. ἵση] ἵση γάρ ἔστι ἡ *AE* τῇ *EΔ* Ambr. 15. δίχα γὰρ τέτυηται] om. Ambr. *AK*] Ambr., *ΔΚ* cett. 17. *ΑΓ*] *ΚΓ* Ambr. 18. *ΚΘ* (alt.)] om. Ambr. 19. ἔστι] εἰσί Ambr.

Ad prop. LIX.

114. Περὶ τὴν αὐτὴν ἄρα διάμετρον p. 106, 17] ἐδείχθη γὰρ ἐν τοῖς στοιχείοις, ὡς τὰ ὅμοια παραλληλόγραμμα περὶ τὴν αὐτὴν εἰσὶ διάμετρον.

115. Καὶ ἔστιν ἵσα τῷ ΚΛ p. 106, 24] καὶ ὅμοίως 5 τῷ σχολίῳ τῷ αὐτῷ πρὸ αὐτοῦ θεωρήματος.

116. "Εστι δὲ καὶ τῷ εἶδει p. 108, 1] τῷ εἶδει γὰρ δεδομένον ὑπόκειται τὸ ΓΒ.

Ad prop. LX.

117. Ὅμοιον γάρ ἔστι τῷ ΑΒ p. 108, 17] ὅτι δὲ 10 ὅμοιόν ἔστι τὸ ΑΒ τῷ ΑΗ, δῆλον· παντὸς γὰρ παραλληλογράμμου εἰς μόνος ἔστι γνώμων. καὶ γὰρ γνώμων ἔστιν ἐν διποιονοῦν τῶν περὶ τὴν διάμετρον παραλληλογράμμων σὺν τοῖς δυσὶ παραπληρώμασιν, ὃς προστιθέμενος ὅμοιον ποιεῖ, ὡς προσετέθη παραλληλογράμμῳ, τὸ γενόμενον ὑπὸ τοῦ ἐξ ἀρχῆς παραλληλογράμμου καὶ τοῦ γνώμονος. ὅμοίως δέ, κανὰν ἀφαιρεθῇ γνώμων παραλληλογράμμου· περὶ τὴν αὐτὴν γάρ ἔστι διάμετρον, ὡς ἐν τῷ σ' βιβλίῳ τῶν στοιχείων.

114. Pl. c.
Ambr. z q l c S.

115. P.

116. Pl.

117. Pl Vat. v Mon.

6. τῷ αὐτῷ] τοῦ? 10. δέ — 11. ΑΗ] δεδομένα εἰσὶ τό τε ΑΒ καὶ τὸ ΑΗ Ambr. 10. δὲ ὅμοιον] τι δεόμενον S. 11. τῷ] τοῦ z, om. cett. παραλληλογράμμου] παραλλήλον Mon. q c.

12. γνώμων] γνωμονος Mon. καὶ — 14. παραπληρώμασιν] om. Vat. Mon. Ambr. q c. 15. προστιθέμενος] καὶ τιθέμενος Mon. q c, καὶ προστιθέμενος τῷ πύλῳ Ambr. ποιεῖ ὅμοιον ν. προσετίθη q. παραλληλογράμμῳ] -α Mon. c, -ον z, om. Ambr. 16. παραλληλογράμμου] z, παραλλήλον cett. 17. ὅμοίως] om. z lac. reducta. κανὸν] καὶ ἄν Pl. 19. γάρ] om. q.

ἔστι] εἰσὶ v Ambr. c. σ' βιβλίῳ] εἴς Vat., καὶ τοῦ σ' Ambr., σ' Mon. z, ε' — σ' q, ις' c. τῶν στοιχείων] τοῦ Εὐκλείδου ν.

Ad prop. LXI.

118. Ἐπεὶ δοθεῖσά ἔστιν ἡ ὑπὸ ΖΓΒ γωνία p. 110, 22] δέδομένον γὰρ τῷ εἶδει ὑπόκειται τὸ AZΓΒ.

119. Λοθὲν ἄρα τὸ ZB παραλληλόγραμμον p. 110, 23] 5 ὅτι δέδοται τὸ ZB παραλληλόγραμμον, δῆλον. ἐπεὶ γὰρ δέδοται ἡ ΖΓΒ γωνία, δέδοται ἄρα καὶ ἡ ΓΖΒ γωνία· εἰς γὰρ παραλλήλους τὰς ZB, ΓΒ εὐθεῖα ἐμπέπτωκεν ἡ ΓΖ ποιοῦσα τὰς ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη δυσὶν δρυμαῖς ἵσας, ὥν ἡ ὑπὸ ΖΓΒ δέδοται· καὶ 10 λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ ΓΖΗ δέδοται· ὥστε καὶ αἱ λοιπαὶ δύο δεδομέναι εἰσίν. καὶ ἐπεὶ δέδοται ὁ τῆς ΓΖ πρὸς τὴν ΓΒ λόγος, ἵση δὲ ἡ μὲν ΖΓ τῇ HB, ἡ δὲ ΓΒ τῇ ZH, καὶ ὁ λόγος τῶν πλευρῶν δέδοται.

120. Τοῦ δὲ ZB πρὸς τὸ ΓΔ λόγος ἔστιν δοθεῖς 15 p. 112, 3—4] ἐπεὶ γὰρ τοῦ ZB παραλληλογράμμου πρὸς τὸ AZΒΓ εἶδος λόγος ἔστιν δοθεῖς, τοῦ δὲ AZΒΓ εἶδους πρὸς τὸ ΓΔ λόγος ἔστιν δοθεῖς, καὶ δι' ἵσου τοῦ ZB πρὸς τὸ ΓΔ λόγος ἔστιν δοθεῖς.

121. Ἰση γὰρ τῇ ὑπὸ ΚΓΒ p. 112, 14] ἐπεὶ γὰρ 20 παραλληλος ἡ ΓΒ τῇ ΑΘ, καὶ εἰς αὐτὰς ἐμπέπτωκεν εὐθεῖα ἡ ΓΚ, αἱ ἐναλλὰξ γωνίαι ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν.

118. P (bis) Vat. σ. 119. PlVat. v Mon. Ambr. z σρλ (in 2 textui post τὴν ΓΒ δοθεῖς p. 110, 23 interpositum). 120. PlVat. Mon. Ambr. σρλ. 121. Plσ.

7. εἰς γάρ] ἐπεὶ γὰρ εἰς Ambr. ἐμπέπτωκεν] ἐμπέπτουσεν
Vat. 9. ΖΓΒ] ΖΓΒ γωνία z. καὶ] om. z. 10. Post
δέδοται add. διὰ τοῦ δ' (comp.) z. 12. ἡ (pr.)] τῇ Ambr.
τῇ] om. Mon., ἡ Ambr. 13. καὶ — δέδοται] δέδοται ἄρα καὶ ὁ λόγος τῶν
πλευρῶν Ambr., ὥστε καὶ — δέδοται cett. 15. παραλληλο-
γράμμον] comp. Mon., εὐθυγράμμον σ. παραλληλογράμμον
πρὸς τὸ AZΒΓ] in fine scholii hab. Pl. 16. AZΒΓ(utrumque)]
AZΓΒ Mon. σρ. 17. ἵσου] ἵσον ἄρα σ.

Ad prop. LXIII.

122. Αεὶ τοῦτο προσεπιθεωρεῖν, ὅτι καὶ τὰ τετράγωνα πρὸς ἄλληλα λόγον ἔχει δεδομένον· τούτῳ γὰρ ἔξῆς προσχρήσεται. ὅτι δὲ ἀληθές ἐστιν, δῆλον. εἰ γὰρ ἐκάτερον τῶν *EB*, *ZG* πρὸς τὸ *ABΓ* λόγον ἔχει 5 δεδομένον, δῆλον, ὅτι καὶ τὰ *EB*, *ZG* πρὸς ἄλληλα λόγον ἔχει δεδομένον.

Ad prop. LXIV.

123. Τὸ ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ δωδέκατον θεώρημα συμβάλλεται εἰς τὸ παρὸν θεώρημα· ἀλλὰ καὶ τὸ *ιγ'* 10 πάλιν εἰς τὸ μετὰ τοῦτο ἥτοι τὸ *ξε'*, καὶ ξήτει αὐτὰ ἐκεῖ.

124. Πόθεν ἐστίν, ὡς ἡ *AD* πρὸς τὴν *AB*, οὕτως τὸ ὑπὸ τῶν *AD*, *BΓ* πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν *AB*, *BΓ*; ἐκ-

κείσθω τις εὐθεῖα ἡ *αβ*, καὶ 15
 κείσθω τῇ μὲν *AD* ἵση ἡ *αδ*,
 τῇ δὲ *AB* ἵση ἡ *δβ*, καὶ ἥχθω
 πρὸς δρθὰς ἡ *δξ*, καὶ κείσθω
 τῇ *BΓ* ἵση ἡ *δξ*. καὶ συμ-
 πεπληρώσθω τὸ σχῆμα τὸ αὐτὸν 20
 παραλληλόγραμμον. ἐπεὶ οὖν ἐστιν, ὡς ἡ *αδ* πρὸς
δβ, οὕτως τὸ *αξ* πρὸς τὸ *δθ*, καὶ ἐστι τὸ μὲν *αξ*

122. Pl Vat. v σολ. 123. P². 124. Pl Vat. v Ambr. z σολ
 (in *z* textui post πρὸς p. 118, 10 interpositum); fig. hab. Vat. z σο.

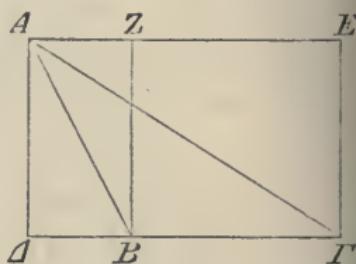
2. *τά]* om. *σ.* 4. προσχρήσται *ρ.* 5. πρὸς τὸ *ABΓ*]
 om. codd. ἔχει] ἔχῃ Vat. 6. *EB*] *E* om. codd. 13.
 ἐστίν] δείκνυνται Ambr. et m. 2 *σ.* τὴν] om. v σο. *AB*] *AB* z *ρ.*

16. κείσθω] ἀφηρείσθω *z.* 17. ἡ *δβ]* sustulit resarcinatio
 bombyc. 1. 20. σχῆμα] om. *z.* τό (alt.)] ἥτοι τό Ambr.

21. ἐπεὶ οὖν] καὶ ἐπεί Ambr. *z.* ἡ] om. Pl. 22. *δβ]*
τὴν δβ *z.* μὲν *αξ τό]* sustulit resarcinatio bombyc. 1.

τὸ ὑπὸ τῶν αδ., δξ., τουτέστι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΒΓ·
ἴση γὰρ ἡ ΒΓ τῇ δξ., ἡ δὲ αδ τῇ ΑΔ· τὸ δὲ δθ
τὸ ὑπὸ τῶν δξ., δβ., τουτέστι τὸ ὑπὸ τῶν ΔΒ, ΒΓ·
ἴση γὰρ ἡ μὲν ξδ τῇ ΒΓ, ἡ δὲ δβ τῇ ΔΒ· ἔστιν ἄρα
5 ὡς ἡ ΑΔ πρὸς ΔΒ, οὕτως τὸ ὑπὸ ΑΔ, ΒΓ πρὸς τὸ
ὑπὸ τῶν ΔΒ, ΒΓ.

125. Ἀλλὰ τοῦ ὑπὸ τῶν ΔΑ, ΒΓ p. 118, 13] ἀν-
ήχθω πρὸς δρθὰς ἀπὸ τοῦ Β σημείου τῇ ΑΔ ἴση καὶ
παράλληλος ἡ ΒΖ, καὶ ἀπὸ τοῦ Α σημείου τῇ ΔΓ
10 διήχθω ἴση καὶ παράλληλος ἡ
ΑΕ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΕΓ.
καὶ ἐπεὶ τὸ ΒΕ παραλληλό-
γραμμον τοῦ τριγώνου διπλά-
σιόν ἔστιν· ἐπί τε γὰρ τῆς
15 αὐτῆς βάσεώς εἰσι καὶ ἐν ταῖς
αὐταῖς παραλλήλοις· καὶ περι-
έχεται τὸ παραλληλόγραμμον ὑπὸ τῶν ΖΕ, ΕΓ, ἴση δὲ ἡ
ΕΓ τῇ ΑΔ, ἡ δὲ ΖΕ τῇ ΒΓ, διὰ τοῦτο λόγον ἔχει τὸ
παραλληλόγραμμον πρὸς τὸ τριγώνον, ὥστε καὶ διπλα-

125. PlVat.Mon.Ambr.σρλc; fig. ex P.

1. τό (pr.)] om. l. 2. τουτέστι τὸ ὑπὸ τῶν] bis l, sed alte-
rum del. m. 1. 2. δθ] αθ Vat. Ambr. 4. ἴση] sustulit
resarcinatio bombyc. l. 5. η μέν] om. z. 6. ΔΒ] τὴν ΔΒ
Ambr., τὸ ΔΒ q. ΑΔ, ΒΓ] τῶν (comp.) ΑΔ, ΒΓ Ambr. 9.
παράλληλος] ἡ παράλληλος PlVat. 10. διήχθω τῇ ΔΓ Ambr. 11.
ΑΕ] ΔΕ Mon. q. 12. καὶ ἐπεὶ] Ambr., ἐπεὶ γάρ cett.; malim
ἐπεὶ οὖν. 13. διπλάσιόν ἔστι τοῦ ΑΒΓ τριγώνον Ambr. 14.
ἐπί τε] ΓΕΖΔ Vat., ἐπεὶ τε Mon. 15. γάρ] om. Vat. Mon. c.
15. εἰσι] ἔστι Ambr. 17. τό] τὸ μὲν ΒΕ Ambr. 18.
τῇ (alt.)] τῆς Pl. διὰ τοῦτο] sustulit resarc. bombyc. l, ὥστε
Ambr. τὸ ΒΕ παραλληλόγραμμον πρὸς τὸ ΑΒΓ τριγώνον
Ambr. 19. τό] om. l. 20. ὥστε — p. 293, 4. στοιχεῖων] δι-
πλασίουν· καὶ τὸ διს ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΒΓ πρὸς τὸ ΑΒΓ τρι-
γώνον λόγον ἔχει τετραπλασίουν, καὶ φανερόν, δι τι καὶ δοθέντα
Ambr. 19. καί] om. Vat. Mon. q.c.

σίονα τὸ παραλληλόγραμμον λόγον ἔχει πρὸς τὸ τρίγωνον, ὅπερ ἐστὶ τὸ δὶς ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΒΓ λόγον ἔχει δοθέντα πρὸς τὸ τρίγωνον τετραπλασίου. τὸ γὰρ ΔΓ τοῦ ὑπὸ ΓΒ μεῖζόν ἐστιν, ὡς ἐν τῷ β' τῶν στοιχείων.

126. Καί ἐστι τὸ δὶς ὑπὸ τῶν ΔΒ, ΒΓ p. 118, 16] 5
ἐν τῷ ιβ' θεωρήματι τοῦ β' τῶν στοιχείων ἐν τοῖς
ἀμβλυγωνίοις τοιγάνοις.

Ad prop. LXV.

127. Ὡστε καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν ΓΒΔ p. 120, 13]
καὶ ἐστιν ὡς ἡ ΒΔ πρὸς ΔΑ, οὕτως τὸ ὑπὸ ΓΒ, ΔΒ 10
πρὸς τὸ ὑπὸ ΓΒ, ΑΔ.

128. Πόθεν, ὅτι ἐστὶν ὡς ἡ ΒΔ πρὸς ΔΑ, οὕτως
καὶ τὸ ὑπὸ τῶν ΓΒ, ΒΔ πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν ΒΓ, ΑΔ;

$$\begin{array}{c|c|c} \eta & & \\ \hline & & \\ \hline \varepsilon & \delta & \varsigma \end{array}$$

ἐπικείσθω τις εὐθεῖα ἡ εξ καὶ
ἀφηρήσθω ἀπ' αὐτῆς τῇ μὲν 15
ΒΔ ἵση ἡ εδ, τῇ δὲ ΔΑ ἵση
ἡ δξ, καὶ πρὸς δρθὰς ἡ ηδ
ἵση οὖσα τῇ ΒΓ. ἐπεὶ οὖν ἐστιν
ὡς ἡ εδ πρὸς δξ, οὕτως τὸ εη
πρὸς ηξ, καὶ ἐστι τὸ μὲν εη 20
τὸ ὑπὸ τῶν εδ, δη, τουτέστι
τὸ ὑπὸ τῶν ΒΔ, ΒΓ, τὸ δὲ ηξ τὸ ὑπὸ τῶν ξδ, δη,

126. P. 127. Pl. 128. Pl Vat. Mon. σρλ. Fig. om. codd.

2. ὅπερ ἐστι] καὶ λ. 3. δοθέντα] δεδομένον 1λ, om. Mon.
πρὸς τό] τὸ γάρ ε. τετραπλασίουα] comp. codd. τὸ γάρ
— 4. ἐστιν] non intellego. 3. τό (alt.)] σ, τόν cett. ΔΓ] sust. resarc. bombyc. l. 4. ὡς ἐν] tineis adesa Mon. 12.
ὡς] om. Vat., ἵση φ. 13. τῶν (pr.)] τό l. τῶν (alt.)] om. l.
15. ἀπ' αὐτῆς] ἀπὸ ταύτης Vat., ὑπὸ ταύτης Mon., ἀπὸ τῆς
αὐτῆς φ. 16. ΔΑ] ΔΖ Mon. φ. 17. ἡ (alt.)] om. P. 22.
τό (tert.)] τῷ codd.

τουτέστι τὸ ὑπὸ τῶν ΒΓ, ΔΑ· ἵση γὰρ ἡ μὲν δη τῇ
ΒΓ, ἡ δὲ δξ τῇ ΔΑ· λόγος ἄρα ἐστὶ καὶ τὰ ἔξης.

129. Καί ἐστι τὸ δἰς ὑπὸ τῶν ΓΒ, ΒΔ p. 120, 17—18]
ώς ἐν τῷ β' τῶν στοιχείων ἐν τῷ ιγ' θεωρήματι ἐν
5 τοῖς δέξυγωνίοις τριγώνοις.

Ad prop. LXVI.

130. [Ως δὲ ἡ ΑΒ πρὸς ΒΔ p. 122, 9] πάλιν καὶ
ἐνταῦθα, ἐὰν τῇ μὲν ΑΒ ἵσην εὐθεῖαν λάβωμεν τὴν εη,
τῇ δὲ ΒΔ τὴν ηξ καὶ πρὸς

10 ὁρθὰς τὴν ηθ ἵσην οὖσαν

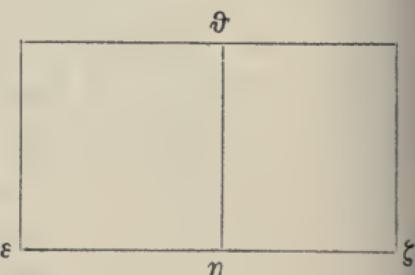
τῇ ΑΓ· καὶ συμπεπληρώ-
σθω τὸ σχῆμα· ἐσται ὡς ἡ εη
πρὸς ηξ, τουτέστιν ὡς ἡ
ΑΒ πρὸς ΒΔ, οὕτως τὸ εθ

15 πρὸς θξ, τουτέστι τὸ ὑπὸ

τῶν ΒΑΓ, πρὸς τὸ θξ, τουτέστι πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν θη, ηξ,

τουτέστι πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΒΔ· ἵση γὰρ ἡ μὲν εη
τῇ ΑΒ, ἡ δὲ ηθ τῇ ΑΓ, ἡ δὲ ηξ τῇ ΒΔ.

20 131. Τοῦ δὲ ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΒΔ p. 122, 12] ἐὰν
γὰρ ἀπὸ τοῦ Β τῇ ΑΓ παράλληλον ἀγάγωμεν καὶ
ποιήσωμεν παραλληλόγραμμον, ἐσται τὸ ὑπὸ τῶν ΒΔ,

129. Pl. 130. P Vat. v Mon. σρλ. Fig. dedi ex Vat.;
om. Plv. 131. P Vat. σρλ.

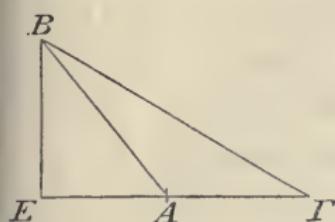
1. τό] τῷ Vat. ρ, τά] Mon. τῶν] om. ρ. τῇ ΒΓ] om. Mon.
2. τῇ] om. Vat. λόγος — ἔξης] haec codd. habent initio scholii nr. 130. 8. ΑΒ] ΒΔ Vat. 12. ἐσται] comp. P Vat., om. l. 16. θηε — 17. τῶν (pr.)] om. Vat. Mon. ρ.
17. πρός (alt.)] καὶ Vat. ρ. θη, ηξ — 18. τῶν] om. Vat. Mon. ρ.
19. ΑΒ] ΑΘ Vat. Mon. ρ.

ΑΓ πρὸς τὸ ΑΒΓ τρίγωνον λόγος δοθεῖς· διπλάσιον γάρ.

132. Τὸ θεώρημα ὡς δξείας οὕσης τῆς ὑπὸ *ΒΑΓ* πεταγέγραπται. ἐὰν δὲ δρῦ ἦ, αὐτόθεν τὸ ὑπὸ *ΒΑ*, *ΑΓ* πρὸς τὸ *ΒΑΓ* τρίγωνον λόγον ἔχει δεδομένον· δι- 5 ππλάσιον γὰρ αὐτοῦ ἔστιν. ἐὰν δὲ ἀμβλεῖα ἦ ἢ ὑπὸ *ΒΑΓ*,

ἥχθω κάθετος ἐκβληθείσης τῆς *ΓΑ* ἢ *ΒΕ*. δέδοται οὖν ἡ *E*· δρῦ γάρ· ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπὸ *ΒΑΕ*, ἐπειδὴ καὶ ἡ ἐφεξῆς αὐτῆς ὑπό- 10 κειται· καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ *EBA* δέδοται. δέδοται ἄρα τὸ τρίγωνον

τὸ *EBA* τῷ εἶδει· λόγος ἄρα τῆς *EB* πρὸς *BA* δοθεῖς. ἀλλ' ὡς ἡ *EB* πρὸς *BA*, τῆς *ΑΓ* μέσης λαμβανομένης οὗτως τὸ ὑπὸ *EB*, *ΑΓ* πρὸς τὸ ὑπὸ *BA*, *ΑΓ*· λόγος 15 ἄρα τοῦ ὑπὸ *EB*, *ΑΓ* πρὸς τὸ ὑπὸ *BA*, *ΑΓ* δοθεῖς. τοῦ δὲ ὑπὸ *EB*, *ΑΓ* πρὸς τὸ *ΑΒΓ* τρίγωνον λόγος δοθεῖς· διπλάσιον γάρ· ἐὰν γὰρ διὰ τῶν *A*, *Γ* τῇ *EB* παραλλήλους ἀγάγωμεν καὶ ἔτι διὰ τοῦ *B* τῇ *EΓ*, δῆλον γίνεται· καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν *BA*, *ΑΓ* ἄρα πρὸς τὸ *ΒΑΓ* 20 τρίγωνον λόγος ἔστι δοθεῖς.

132. PlVat. Ambr. σρ. Fig. addidi.

1. διπλασίων P.
8. ἡ (alt.)] καὶ ἡ φ.
10. ἡ] om. codd.
11. *EBA*] *BEA* Ambr., *EBΔ* cett.
12. τρίγωνον τὸ *EBA*] *EBA* τρίγωνον Ambr.
15. οὗτως] ουτο Pvat.
17. *ABΓ* τρίγωνον] *ABΓΔ* Ambr.
18. ἐὰν γάρ] supra add. m. 2 σ.
19. Post ἀγάγωμεν habet τάς Ambr. et in hoc τάς desinit adscr. λειπτ.
20. *BA — BAG*] om. φ.
21. ἔστι] om. σ.

Ad prop. LXVII.

133. Ἐὰν ἰσοσκελοῦς τριγώνου ἀχθῇ τις εὐθεῖα,
ώς ἔτυχεν, ἐπὶ τὴν βάσιν, τὸ ἀπὸ τῆς καταχθείσης
μετὰ τοῦ ὑπὸ τῶν τημάτων τῆς βάσεως ἵσον ἔστι τῷ
5 ἀπὸ μίας τῶν ἵσων πλευρῶν.

ἔστω δὴ ἰσοσκελὲς τὸ *ΑΒΓ* ἵσην ἔχον τὴν *ΑΒ*
τῇ *ΑΓ*, καὶ ἀπὸ τοῦ *Α* ἐπὶ τὴν *ΒΓ* ἥχθω τις εὐθεῖα,
ώς ἔτυχεν, ἡ *ΑΔ*. λέγω, δτι τὸ ἀπὸ τῆς *ΑΔ* μετὰ
τοῦ ὑπὸ τῶν *ΒΔ*, *ΔΓ* ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς *ΑΓ*.

10   ἡ *ΑΔ* ἐπὶ τὴν *ΒΓ* ἥτοι κάθετός ἔστιν ἡ οὕ.

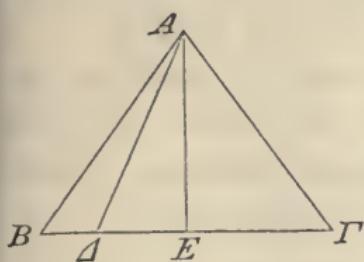
ἔστω πρότερον κάθετος. καὶ ἐπεὶ εὐθεῖά τις ἡ *ΒΓ*
τέτμηται δίχα κατὰ τὸ *Δ*, τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν *ΓΔ*, *ΔΒ*
ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς *ΒΔ*. κοινὸν προσκείσθω τὸ ἀπὸ
τῆς *ΑΔ*. τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν *ΓΔ*, *ΔΒ* μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς
15 *ΑΔ* ἵσον ἔστι τοῖς ἀπὸ τῶν *ΑΔ*, *ΔΒ*. ἀλλὰ τοῖς ἀπὸ
τῶν *ΑΔ*, *ΔΒ* ἵσον ἔστι τὸ ἀπὸ *ΑΒ*. τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν
ΓΔΒ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς *ΑΔ* ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς *ΑΒ*.

ἀλλὰ δὴ μὴ ἔστω κάθετος ἡ *ΑΔ*, καὶ ἥχθω ἀπὸ
τοῦ *Α* ἐπὶ τὴν *ΒΓ* κάθετος ἡ *ΑΕ*. καὶ ἐπεὶ εὐθεῖά
20 τις τέτμηται εἰς μὲν ἵσα κατὰ τὸ *Ε*, εἰς δὲ ἄνισα κατὰ
τὸ *Δ*, τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν *ΓΔΒ* μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς *ΔΕ*
ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς *ΒΕ*. κοινὸν προσκείσθω τὸ ἀπὸ
τῆς *ΑΕ*. τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν *ΓΔΒ* μετὰ τῶν ἀπὸ τῶν

133. PlVat.vMon.σρλ.

2. ἰσοσκελοῦς] -ές νρ.   τριγώνον] comp. νρ.   4. τῷ]
τό Pl.   7. *Α]* E Pl.   9. *ΒΔ*, *ΔΓ*] *ΒΑΓ* Vat., *ΒΑ*, *ΑΓ*
cett.   10. *ΑΔ*] *ΑΒ* q.   11. πρώτερον Vat.   12. *ΓΔ*, *ΔΒ*]
ΓΔΒ Vat.   15. ἀλλά] καὶ Vat. Mon. q.   16. τό (pr.)] τῷ q.
ΑΒ] τῆς *ΑΒ* l v Mon. q.   τό (alt.) — 17. *ΑΒ*] om. q.   17.
ΓΔΒ] add. m. 1 Vat., *ΔΒ* Mon.   ἀπό (pr.)] Mon., om. cett.
21. *ΓΔΒ*] ΓΕΒ Plv.   22. τῷ] τό Pl.   23. *ΓΔΒ*] ΓΕΒ Plv.
τῶν (tert.)] τῆς q.

AED ἵσον ἐστὶ τοῖς ἀπὸ τῶν AEB . καὶ ἐστιν ἵσον τοῖς ἀπὸ τῶν AED τὸ ἀπὸ τῆς $A\Delta$. τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν

$\Gamma\Delta B$ μετὰ τοῦ ἀπὸ $A\Delta$ ἵσον ἐστὶ τοῖς ἀπὸ τῶν AE , EB . καὶ ἐστι τοῖς ἀπὸ AE , EB τὸ ἀπὸ AB ἵσον. τὸ ἄρα ὑπὸ $\Gamma\Delta B$ μετὰ τοῦ ἀπὸ $A\Delta$ ἵσον τῷ ἀπὸ AB .

134. Ἰσογώνια γάρ ἐστι τὰ $\Delta A\Gamma$, ΔBE τρίγωνα.

135. Καὶ ἐπεί ἐστιν ὡς ἡ BA p. 124, 18] παρ- 10
ἄλληλος γάρ ἐστιν ἡ AG τῇ BE .

Ad prop. LXVIII.

136. "Ἐστι δὲ καὶ Ἰσογώνιον p. 128, 3—4] ἐπεὶ γὰρ ἵση ἐστὶ ἡ ὑπὸ AEB τῇ Z , ἀλλ' ἡ ὑπὸ AEB τῇ Θ , καὶ ἡ Θ ἄρα τῇ Z ἐστιν ἵση· διοίωσ καὶ αἱ λοιπαὶ. 15

Ad prop. LXIX.

137. Ἐπεὶ δοθεῖσά ἐστιν ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ $\Delta A\Gamma$, ΔKA p. 130, 2] ἐπεὶ παράλληλος ἐστιν ἡ ΔB τῇ $A\Gamma$, καὶ εἰς αὐτὰς ἐνέπεσεν εύθεῖα ἡ $A\Delta$, αἱ ἐντὸς γωνίαι αἱ ὑπὸ $B\Delta A$, $\Delta A\Gamma$ δυσὶν δοθαῖς ἴσαι εἰσίν. 20

Figuram dedi ex P.

134. Pl. 135. P. 136. Pl Vat. νσρλ. 137. Pl.

1. AED] AE , $E\Delta$ Vat. Mon. o, item lin. 2. Post AEB
Pl habent: καὶ ἐστιν ἵσον τοῖς ἀπὸ τῶν AEB . ἵσον] om.
Mon. 3. $\Gamma\Delta B$] $\Gamma\Delta B$ Pl. ἵσον ἐστί] om. Pl. 5. ἐστι] om. Vat. o. AE , EB] $A\Delta B$ codd. 6. ἀπό] om. Pl. τό (alt.)
τοῖς Pl Vat. 7. ἀπό] om. codd. $A\Delta$] $A\Delta B$ Pl. 8. ἵσον] om. Mon. τῷ] τό P. 14. Z] $Z\Delta$ codd. 19. ἐντός]
αὐτός P.

δέδοται δὲ ἡ ὑπὸ ΒΔΑ· καὶ λοιπὴ ἡ ὑπὸ ΔΑΓ λεί-
πουσα εἰς τὰς δρυθὰς δέδοται. δέδοται δὲ καὶ ἡ ὑπὸ⁵
ΑΚΔ ἵση οὖσα τῇ ὑπὸ ΚΔΒ ἐναλλάξ οὖσῃ.

138. Καθόλου γάρ, ἐὰν παραλληλογράμμου μία
γωνία δοθῇ, καὶ αἱ λοιπαὶ δεδομέναι εἰσίν. μιᾶς γὰρ
δοθείσης ἔξι ἀνάγκης καὶ ἡ ἐφεξῆς δοθήσεται, ὥστε
καὶ τῶν δοθεισῶν αἱ ἀπεναντίον δοθήσονται.

Ad prop. LXX.

139. Ἀντιστρόφιον δύο πρὸ αὐτοῦ θεωρήμασιν.

140. Ἀντιστρόφιον τοῖς δύο δυοῦ τῷ τε ἔξηκόστῳ
διγδώῳ καὶ τῷ ἔθ' ξθ' θεωρήματι.

141. P.132,4] ἐπ' εὐθείας ἄρα ἐστὶν καὶ ἡ ΔΒ τῇ ΒΜ.
ἐπεὶ γὰρ παράλληλός ἐστιν ἡ ΑΝ τῇ ΔΜ, αἱ ἐναλλάξ
γωνίαι αἱ ὑπὸ ΔΒΓ, ΒΓΝ ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν. πάλιν
15 ἐπεὶ παράλληλός ἐστιν ἡ ΜΒ τῇ ΑΓ, αἱ ὑπὸ ΜΒΓ,
ΑΓΒ ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν. αἱ ἄρα ὑπὸ ΑΓΒ, ΒΓΝ
ταῖς ὑπὸ ΔΒΓ, ΓΒΜ ἴσαι εἰσίν. δρυθαὶ δὲ αἱ ὑπὸ¹⁵
ΑΓΒ, ΒΓΝ· δρυθαὶ ἄρα καὶ αἱ ὑπὸ ΔΒΓ, ΓΒΜ. ἐὰν

138. PlVat.vMon.σρλ.
Vat.Mon. (ad prop. LXXXIII).

139. Vat.Mon.σ (m. 2) S.
141. PlVat.vMon.σρλ.

140.

1. ΒΔΑ] ΗΔΑ P. λοιπῇ] λόγος P, om. 12. 3. ΑΚΔ]
ΑΒΔ P. 4. Ante καθόλου add. σχόλιον. Mon. 7. δοθή-
σονται] om. Mon. σ. 9. θεωρήμασιν] θεωρήματα codd. 10.
Ante ἀντιστρόφιον 4 litt. dubias habet Mon. τε] om. Mon.
11. ξθ'] ἔξηκόστῳ Δ Mon. 12. καί] ὡς Vat.v. τῇ] om.
codd. 13. ἐστιν] om. Mon. ΑΝ] ΑΒ Pl, ΑΒ m. 1 del.
et supra ser. ΑΝ Vat. ΔΜ] ΑΝ Pl, ΑΝ m. 1 del. et supra
ser. ΔΜ Vat. 14. ΔΒΓ] ΑΒΓ l. 15. ἦ] ημ Pl. 16.
ΑΓΒ (pr.)] om. Pl. αἱ] ἡ ρ. 17. ΓΒΜ] ΓΒΝ P, ΜΒ
postea mut. in ΓΒΜ m. 1 Vat., ΓΒΔ Mon. αἱ] δύο αἱ
Vat.Mon. 18. ΑΓΒ] ΑΓΝ l. ΒΓΝ] om. 1.

δὲ πρός τινι εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ καὶ τὰ
ἔξης, ὡς ἐν τῷ α' τῶν στοιχείων (I, 14).

142. "Εστι δὲ καὶ ἴσογώνιον p. 132, 6] ἐπεὶ γάρ
ἴσογώνιον κεῖται τὸ *AB* τῷ *EH*, ἵση ἐστὶν ἡ ὑπὸ⁵
AΓB πρὸς τῷ *Z*. ἀλλ' ἡ ὑπὸ *AΓB* τῇ πρὸς τῷ *N*,
ἡ ἐκτὸς τῇ ἐντός· καὶ ἡ πρὸς τῷ *N* ἄρα τῇ πρὸς τῷ *Z*
ἵση. διοίωσι καὶ αἱ λοιπαί.

143. "Εστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ *KΓB* δοθεῖσα p. 132, 20]
ἵση γάρ ἐστιν ἡ πρὸς τῷ *Z* δοθεῖσα.

144. Καθόλου γάρ πάλιν, ἐὰν δύο τετραγώνων 10
δύο γωνίαι ἴσαι ὁσιν, ἴσογώνια ἔσται τὰ παραλληλό-
γραμμα.

145. Λόγος ἄρα ἐστὶ τοῦ *ΓΛ* πρὸς τῷ *ZΘ* δοθεῖς
p. 134, 6] μᾶλλον ἀληθῶς διὰ τοῦτο· ἐπεὶ γάρ ἴση
ἐστὶν ἡ ὑπὸ *KΓB* τῇ *Z* καὶ περὶ ἴσας γωνίας αἱ 15
πλευραὶ λόγον ἔχουσι δεδομένον, διὰ τὸ νῦν πρῶτον
δειχθὲν τοῦ οὐ θεωρήματος λόγος ἐστὶ τοῦ *ΓΛ* πρὸς
ZΘ δοθεῖς.

142. PlVat.vMon.σρλS. 143. PlVat.νσS; ante ἴση hab.
ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ τῶν *KΓB* δοθεῖσα lνσS; u. uerba Euclidis.

144. PVat.vMon.σS. 145. Plνλ.

1. πρός (pr.)] καί Mon. q. καί (pr.)] πρός q. πρός (alt.)]
καί q. αὐτῇ] τῷ αὐτῇ q. 2. ὡς — στοιχείων] om. Mon.

4. κεῖται] om. Mon. τό — τῷ] τῷ — τό Vat. Mon. q. *AB*]
ΑΔ Vat., sed *Δ* m. 1 mut. in *B*. 5. τῇ (pr.)] om. Pl. τῷ
(utrumque)] τό Pl. *Z* — *N*] *H* ἔστιν ἴση ἡ τῷ *Z* Mon.

Post *N* add. ἔστιν ἴση m. 1 Vat. et sic q. 6. ἡ (pr.)]
om. Mon. ἡ (alt.)] ἡ ἀλλῃ Mon. πρός (pr.)] ἐν q. τῷ
(utrumque)] τό l. τῷ (alt.)] om. Vat., τῷ ὑπό Mon. 7. ἴση]
ἔστιν ἴση Vat.vMon., ὡς q. καί] δὴ καί v. λοιπαί] ἀλλαι
Vat., ἀλλαι *AΓB* Mon. 9. ἡ — δοθεῖσα] τῇ — δοθεῖσῃ νσS.

10. τετραγώνων] παραλληλογράμμων? 11. ἔσται] comp. P,
ἄρα Mon. τό] om. Vat.Mon.σ.

Ad prop. LXXII.

146. *Αἱ ἐπ' αὐτὰς ἡγμέναι p. 136, 9]* κατὰ κοινοῦ τὸ ἐν δεδομένῳ λόγῳ ὕστιν.

Ad prop. LXXIII.

5 147. *"Εστι δὲ καὶ ισογώνιον p. 140, 4]* ὅτι δέ, ἔὰν παραλληλογράμμου δύο πλευραὶ ἐκβληθῶσι, καὶ συμπληρωθῆ παραλληλόγραμμον, ισογώνια ἔσονται τὰ παραλληλόγραμμα. ἔτι το παραλληλόγραμμον τὸ *AB*, καὶ ἐκβεβλήσθωσαν αἱ *ΑΓ*, *ΔΒ*, καὶ συμπεπληρώσθω 10 τὸ *ΓΘ* παραλληλόγραμμον· λέγω, ὅτι ισογώνιά ἔστιν τὰ *AB*, *ΓΘ* παραλληλόγραμμα. ἐπεὶ γὰρ παραλληλοί εἰσιν αἱ *ΑΔ*, *ΓΒ*, *ΚΘ*, ιση ἔστιν ἡ μὲν ὑπὸ *ΑΓΒ* τῇ ὑπὸ *ΓΚΘ*, ἡ δὲ ὑπὸ *ΚΓΒ* τῇ ὑπὸ *ΓΑΔ*, ὥστε ισογώνιά εἰσιν.

15 148. *Πρὸς ἣν ἡ ΑΓ p. 140, 8]* ἡ *ΑΓ* λόγου χάριν πρὸς τὴν *Δ* ἡ πρὸς οἶον δή ποτέ τινα λόγου ἔχεται δεδομένον. ὡς ἄρα ἡ *EZ* πρὸς τὴν *ΓΚ*, οὕτως ἡ *EZ* πρὸς ἣν ἡ *ΑΓ* λόγου ἔχει δεδομένον, τουτέστι β πρὸς τὴν *ΓΚ*.

149. P.140,8—9] πόθεν, ὅτι ἡ *ΑΓ* πρὸς τὴν *ΓΚ* λόγου 20 ἔχει δεδομένον; δεῖξομεν οὕτως· ἐπεὶ γὰρ ίσον ἔστι καὶ ισογώνιον τὸ *ΕΗ* τῷ *ΓΘ*, ἔστιν ὡς ἡ *ΓΒ* πρὸς *ZH*,

---

146. PlMon.S; textui post αὐτὰς p. 136, 9 interpos. b: διὰ τὸ ἐν κοινοῦ λόγον ἔχονται δεδομένον. 147. Plv. 148. PVat.zοc. 15. ἡ *ΑΓ* — 16. δεδομένον bis z, ἡ *ΑΓ* — δεδομένον post δεδομένον p. 140, 8 textui interpos. Mon. 17. ὡς — 18. *ΓΚ* ibidem textui interpos. b. ὡς — *ΓΚ* om. c. 149. PVat.vMon.σρ.

---

11. γάρ] γωνίαι ίσαι Pv. 12. *ΚΘ]* *ΒΘ* P. 15. λόγον]
λόγος λόγον P. 18. ἡν ἡ] τήν b. τουτέστι — *ΓΚ*] om. z.
20. δεῖξωμεν P. 21. τῷ] τό P. ὡς] καὶ punetis del. et
mg. ὡς q. ZH] ZB Vat.vMon.q.

ἡ ΖΕ πρὸς ΓΚ· λέγω, ὅτι ἡ ΑΓ πρὸς ΓΚ λόγον ἔχει δεδομένον. μὴ γάρ, ἀλλ', εἰ δύνατον, ἡ ΑΓ πρὸς ἄλλην τινὰ τὴν Δ λόγον ἔχετω δεδομένον. καὶ ἐπεὶ ὑπόκειται ὡς ἡ ΓΒ πρὸς ΖΗ, ἡ ΖΕ πρὸς ἣν ἡ ΑΓ λόγον ἔχει δεδομένον, ὡς ἄρα ἡ ΓΒ πρὸς ΖΗ, οὕτως 5 ἡ ΖΕ πρὸς τὴν Δ· ἔστι δὲ καί, ὡς ἡ ΓΒ πρὸς ΖΗ, ἡ ΖΕ πρὸς ΓΚ· ἵση ἄρα ἡ Δ τῇ ΓΚ. ἔχει δὲ ἡ ΑΓ πρὸς τὴν Δ λόγον δεδομένον· καὶ πρὸς τὴν ΓΚ ἄρα ἵσην αὐτῇ οὖσαν λόγον ἔχει δεδομένον.

150. Ἐπεὶ συνήχθη ὡς ἡ EZ πρὸς ΓΚ, οὕτως ἡ 10 EZ πρὸς ἣν ἡ ΑΓ λόγον ἔχει δεδομένον, οἷον πρὸς τὴν Δ, πρὸς ἂ δὲ τὸ αὐτὸ τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον, ἐκεῖνα ἵσα. ἔστιν, ἵση ἄρα ἡ ΓΚ τῇ Δ. ἡ δὲ ΑΓ πρὸς τὴν Δ λόγον ἔχει δεδομένον· ὥστε ἡ ΑΓ καὶ πρὸς τὴν ΓΚ λόγον ἔχει δεδομένον. 15

151. Ἔστιν ἄρα ὡς ἡ ΓΒ πρὸς τὴν ΖΗ p. 140, 22] δεικτέον δὲ οὕτως. ἐπεὶ ὡς ἡ ΓΒ πρὸς ΖΗ, οὕτως ἡ EZ πρὸς Δ, πρὸς ἣν ἡ ΑΓ λόγον ἔχει δοθέντα, ἔσται καὶ ὡς ἡ ΓΒ πρὸς ΖΗ, οὕτως ἡ EZ πρὸς Δ, πρὸς ἣν ἡ ΓΛ λόγον ἔχει δοθέντα. καὶ ἀρ- 20 μόσει ἡ προτέρα κατασκευή· καὶ τὸ ἔξῆς δὲ οὕτως δεικτέον.

150. PlVat.Mon.ρλ.

151. PlVat.v Mon.σρλ.

1. ἡ (pr.)] οὕτως ἡ Mon.ρ. 3. Δ] A codd. 4. πρός (pr.)] om. codd. 8. πρός (alt.)] ὡς ρ. 9. αὐτῷ] αὐτῷ P ρ, αὐτῷ Vat., αὐτοῦ Mon. 10. ἐπεί] om. l. 11. ΓΚ] τὴν ΓΚ ρ. 12. ᾧ] om. Pl. λόγον ἔχει ρ. 13. Δ] EΔ Mon. 18. EZ] AZ ρ. 14. ΑΓ] AB P, ΓΒ Vat. Mon. σρ. 19. ἔσται] ἄρα Mon., δῆλον ρ. 20. δοθέντα] δεδομένον l. 21. κατασκευή] om. ρ lacuna relictā. ἕσται] ὡς ρ.

152. Λόγος ἄρα τοῦ ΓΜ παραλληλογράμμου p. 142, 1—2] ἐπεὶ γὰρ τῶν ΓΜ, ΕΗ περὶ ἵσας γωνίας τὰς πρὸς τοῖς Γ, Ζ αἱ πλευραὶ οὔτως ἔχουσιν, ὥστε εἶναι ὡς τὴν ΓΒ πρὸς τὴν ΖΗ, οὔτως τὴν EZ πρὸς 5 ἣν ἡ ΑΓ λόγον ἔχει δεδομένον, ὡς πρὸς τὴν ΑΓ, διὰ τὸ νῦν ἄρα δειχθὲν τοῦ ογ' τὸ πρῶτον λόγος τοῦ ΓΜ πρὸς τὸ ΕΗ δοθεῖσ·

153. Μὴ ἀντιστρέψῃσ· οὐ γὰρ ἀληθές.

Ad prop. LXXIV.

10 154. Ἀντιστρόφιον τῷ πρὸ αὐτοῦ.

155. Τὸ οδ' θεώρημα καθολικώτερον τοῦ νεῖ.

156. "Εστιν ἄρα ὡς ἡ ΓΒ p. 144, 14] διὰ τὸ νῦν πρῶτον δειχθὲν τοῦ οδ'.

157. "Οτι δέ ἐστιν ὡς ἡ ΓΒ πρὸς ΖΗ, οὔτως ἡ 15 EZ πρὸς ἣν ἡ ΑΓ πάλιν λόγον ἔχει δεδομένον, ἀντὶ τοῦ πρὸς τὴν ἵσην ἑαυτῇ, δείξομεν οὔτως. παραβεβλήσθω γὰρ δμοίως τῷ ἐπάνω παρὰ τὴν ΓΒ τῷ ΕΗ ἵσον παραλληλογράμμου τὸ ΓΞ καὶ κείσθω, ὥστε ἐπ' εὐθείας εἶναι τὴν ΓΝ τῇ ΑΓ· ἐπ' εὐθείας ἄρα 20 ἐστὶ καὶ ἡ MB τῇ ΒΞ. καὶ ἐπεὶ τοῦ ΑΒ πρὸς τὸ ΕΗ λόγος ἐστὶ δοθεῖσ· ὑπόκειται γάρ· ἀλλὰ τὸ μὲν

152. Pl Vat. v Mon. σρ. 153. Pl Vat. v Mon. σρλ. 154.
Vat. Mon. 155. Vat. Mon. S; coniunct. cum nr. 154 et om.
τὸ οδ' θεώρημα ρ. 156. Pl Vat. 157. Pl Vat. v Mon. σρλ
(σχόλιον εἰς τὸ οδ' θεώρημα ρ).

2. τῶν] τὸ Pl. 4. ὡς] ἵσην ρ. 5. ΑΓ] ΓΛ Vat. Mon. ρ.
ΑΓ] ΑΓ codd. 6. ογ'] θβ Vat. Mon. 12. νῦν — 13. οδ']
προδειχθὲν ἐνταῦθα Vat. 14. ὅτι] τό 11. 16. δείξω-
μεν Pl. παραβεβλήσθω] περι- ρ. 17. παρά] περί ρ. 19.
ΑΓ] ΑΝ ρ. 20. ΒΞ] ΕΞ Vat. Mon., EZ ρ. 21. ΕΗ]
ΘΗ Pv.

AB τῷ ΓΜ ἔστιν ἵσον, τὸ δὲ ΕΗ τῷ ΓΞ, καὶ τοῦ ΓΜ ἄρα πρὸς ΓΞ λόγος ἔστι δοθεῖς· ὥστε καὶ τῆς ΓΛ πρὸς ΓΝ λόγος ἔστι δοθεῖς· τῆς δὲ ΓΑ πρὸς ΓΛ λόγος ἔστι δοθεῖς διὰ τὸ δεδόσθαι τὸ ΑΓΛ τρίγωνον· καὶ τῆς ΑΓ ἄρα πρὸς ΓΝ λόγος ἔστι δοθεῖς. καὶ 5 ἐπεὶ ἵσον ἔστι τὸ ΓΞ τῷ ΕΗ, ἔστι δὲ καὶ ἵσογώνιον, ἔστιν ἄρα ὡς ἡ ΓΒ πρὸς ΖΗ, οὗτως ἡ EZ πρὸς ΓΝ. ἔστι δὲ καὶ ὡς ἡ ΓΒ πρὸς ΖΗ, οὗτως ἡ EZ πρὸς ἡν ἡ ΑΓ λόγον ἔχει δεδομένον, τοντέστι πρὸς τὴν ΑΓ, διὰ τὸ νῦν πρῶτον δειχθὲν τοῦ οδ'. ἔστιν ἄρα ὡς 10 ἡ ΓΒ πρὸς ΖΗ, οὗτως ἡ EZ πρὸς ἐκατέραν τῶν ΑΓ, ΓΝ· ἵση ἄρα ἡ ΑΓ τῇ ΓΝ.

Ad prop. LXXVI.

158. *Τῆς δὲ AB p. 148, 4] δέδοται γὰρ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ εἰδει.*

15

Ad. prop. LXXVII.

159. *Kαὶ τοῦ BH ἄρα p. 148, 22] ἐπεὶ γὰρ τοῦ ΑΒΓ πρὸς τὸ ΔΕΖ λόγος ἔστι δοθεῖς, ἔστι δὲ καὶ τοῦ ΑΒΓ πρὸς τὸ BH λόγος δοθεῖς, καὶ τοῦ BH ἄρα πρὸς τὸ ΔΕΖ λόγος ἔστι δοθεῖς. πάλιν ἐπεὶ τοῦ 20 BH πρὸς τὸ ΔΕΖ λόγος ἔστι δοθεῖς, ἔστι δὲ καὶ*

158. P. 159. Plv; textui post πρὸς τὸ BH δοθεῖς p. 148, 18 interpos. λ (in mg. οἴμαι τοῦτο σχόλιον εἶναι· εἰς τὸ μέτωπον γὰρ ἔκειτο).

4. διδάσθαι Plv. τό (alt.)] om. PlVat. Mon. ρ. 6. τό] τῆς Mon. 7. ὡς] καί ρ. ΓΝ — 8. πρός (alt.)] om. lρλ.
7. ΓΝ] ΓΜ v. 9. ΑΓ] ΑΓ 1λ. τοντέστι] ἔστιν Mon. lacuna relicta. τήν] corr. ex ἵν ρ. Ante ΑΓ hab. ἡ ΑΓ del. m. 1 ρ. 10. ὡς] καί ρ. 11. ΖΗ] H om. Mon.

τοῦ ΕΘ πρὸς τὸ ΔΕΖ λόγος δοθεῖς, καὶ τοῦ ΒΗ
ἄρα πρὸς τὸ ΕΘ λόγος ἐστὶ δοθεῖς.

160. Καὶ δῆλον, ὅτι καί, ἐὰν μὴ ἀπὸ τῆς EZ
τετράγωνον ἀναγράψωμεν, ἀλλὰ ἀπὸ ἄλλης τινός, οὗν
5 τῆς ZΞ, καὶ πρὸς ἐκείνην, οὗν τὴν ZΞ, λόγον ἔχει
δεδομένον ἡ ΒΓ.

Ad prop. LXXVIII.

161. P. 150, 18—20] ἵσον δὲ τὸ ZH τῷ EK·
λόγος ἄρα τοῦ ΓΔ πρὸς τὸ EK δοθεῖς, ὥστε διὰ
10 τοῦτο καὶ τῆς ΓΕ πρὸς EΘ λόγος ἐστὶ δοθεῖς διὰ
τὸ ἀντιστρόφιον τοῦ α' τοῦ σ' βιβλίου Εὐκλείδου.

162. P. 152, 5—6] ἐπεὶ γὰρ λόγος ἐστὶ δοθεῖς τῆς EΘ
πρὸς ZA, ἀλλὰ τῆς EΘ πρὸς ΓΕ λόγος ἐστὶ δοθεῖς, καὶ
τῆς ΓΕ ἄρα πρὸς ZA λόγος δοθεῖς. ἵση δέ ἐστιν ἡ ZA
15 τῇ BZ· τετράγωνον γάρ· καὶ τῆς ΓΕ ἄρα πρὸς ZB
λόγος δοθεῖς. ἀλλὰ τῆς ZB πρὸς EΔ λόγος δοθεῖς·
ὑπόκειται γάρ· καὶ τῆς ΓΕ ἄρα πρὸς EΔ λόγος δοθεῖς.
καὶ ἐστιν ἵση ἡ EΔ τῇ ΓΜ· ἀπεναντίον γάρ· καὶ
τῆς ΓΜ ἄρα πρὸς ΓΕ λόγος δοθεῖς. δμοίως δὴ καὶ
20 αἱ λοιπαὶ πλευραί. καὶ ἐπεὶ δέδοται ἡ E· δρθὴ γάρ·
ώστε καὶ ἡ λοιπὴ εἰς β̄ δρθὰς ἡ Γ, καὶ αἱ ἀπεναντίον·
δέδοται ἄρα τῷ εἶδει τὸ ΓΔ.

160. PlVat.vσρλ. 161. PlVat.vMon.σρ. 162. PlVat.vσρλ.

3. Ante καί add. σχόλιον. Vat.ρ. 5. ἔχει] ἔχῃ ρ. 6.
ἡ ΒΓ] om. Vat.σ, ἡ ΘΓ v. 11. βιβλίον] om. ρ. Εὐκλείδου]
om. Vat., τῶν στοιχείων Mon.σρ. 12. EΘ] EΓ Vat.σρ. 14.
δοθεῖς] ἐστὶ δοθεῖς Vat.νρ; item lin. 16 (utr.), 17, 19. τῇ]
τῆς 12. 15. γάρ] om. λ. 17. ὑπόκειται — δοθεῖς] om. λ.
20. γάρ] om. ρ. 22. τῷ] τῷ Plλ.

Ad prop. LXXIX.

163. Τὸ ἀντιστροφιὸν τούτου ἀληθέστατον, καὶ ἐχρήσατο αὐτῷ κατιών.

164. Ὅτιν ἄρα ὡς ἡ AG p. 154, 8] ὅτι καθόλου ἐπὶ διοίου τριγώνου τοῦτο συμβαίνει. ἔστω τριγώνου 5 τὸ BAG , καὶ ἀπὸ τοῦ B ἐπὶ τὴν AG κάθετος ἥχθω ἡ BD , καὶ διὰ τοῦ Θ τῇ AG παράλληλος ἥχθω ἡ ΘE . ἔστιν ἄρα ὡς ἡ AG πρὸς GB , ἡ ΘE πρὸς EB , καὶ ἐναλλὰξ 10 ὡς ἡ AG πρὸς ΘE , ἡ GB πρὸς BE . ἔστι δὲ καὶ ὡς ἡ GB πρὸς BE , ἡ AB πρὸς BM , καὶ δι' ἵσου ὡς ἡ AG πρὸς ΘE , ἡ AB πρὸς BM , καὶ ἐναλλὰξ ὡς ἡ AG πρὸς AB , ἡ ΘE πρὸς MB . 15

165. Οὕτως ἡ $H\Theta$ πρὸς ML [p. 154, 8]. ἴσογώνια γὰρ τὰ τριγώνα, καὶ διόλογοι αἱ ὑπὸ τὰς ἴσας γωνίας πλευραί. διόλογος δέ ἔστιν ἡ μὲν AG τῇ ΘH · ἴσας γὰρ γωνίας ὑποτείνουσι τὰς ὑπὸ ABG , ΘLH · ἡ δὲ BL ἴση τῇ LM · διόλογοι γὰρ καὶ αὗται ἴσας γωνίας 20 ὑποτείνουσιν.

166. Ὅπως ἡ ZK τῇ AM ἔστιν ἴση; ἐπεὶ ὑπόκειται ὡς ἡ AG πρὸς BL , οὕτως ἡ ΘH πρὸς ZK ,

163. Vat. Mon. ἁρμ. 164. PlVat. νσρλ; fig. om. Plvλ.
165. PlVat. νσρλ. 166. PVat. νMon. σρc.

2. τούτον] τοῦτο S. 6. καὶ] ὡς φ. 13. BM] BA λλ., BH φ.
ἀληθεύεται φ. 14. BM] BH φ. 16. $H\Theta$] ΘH νφ, ΘM σ. 17. τὰς]
om. φ. 19. ὑποτείνουσι] ὑποτείνει codd. ἡ — 20. AM] fal-
sum. 20. ἴση] τῇ ἴση νσ.

ώς δὲ ἡ ΑΓ πρὸς ΔΒ, οὗτος ἡ ΘΗ πρὸς ΜΛ, καὶ
ώς ἄρα ἡ ΘΗ πρὸς ΜΛ, οὗτος αὐτὴν ἡ ΘΗ πρὸς ΖΚ.
τὰ δὲ πρὸς τὸ αὐτὸν τὸν αὐτὸν ἔχοντα λόγον ἵσα ἀλλή-
λοις ἐστίν· ἵση ἄρα ἡ ΛΜ τῇ ΚΖ.

5

Ad prop. LXXX.

167. Δέδοται ἄρα τὸ ΑΔΒ p. 156, 7] ἐπεὶ τρι-
γώνου τοῦ ΑΒΔ αἱ τρεῖς γωνίαι δυσὶν δρθαῖς ἴσαι
εἰσίν, ὥν ἡ ὑπὸ ΑΔΒ δρθή ἐστιν, λοιπαὶ ἄρα αἱ ὑπὸ¹⁰
ΔΑΒ, ΑΒΔ μιᾶς δρθῆ ἴσαι εἰσίν. ἐπεὶ οὖν δρθή
οὖσα ἡ ὑπὸ ΑΔΒ δέδοται, καὶ αἱ ὑπὸ ΔΑΒ, ΑΒΔ
μιᾶς δρθῆ οὖσαι ἴσαι δέδονται, ὥν ἡ ὑπὸ ΔΑΒ δέδοται,
καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΒΔ δέδοται. ἐὰν γὰρ ἀπὸ
δεδομένου δεδομένον ἀφαιρεθῇ, καὶ τὸ ὑπολειπόμενον
δέδοται.

15 168. Πῶς τὸ ὑπὸ τῶν ΒΓ, ΑΕ διπλάσιόν ἐστι τοῦ
ΑΒΓ τριγώνου; ἦχθω διὰ τοῦ Α τῇ ΒΓ παράλληλος ἡ
ΔΑΖ, διὰ δὲ τῶν Β, Γ τῇ ΑΕ παράλληλοι ἡ ΔΒ, ΖΓ·
τὸ ΔΓ ἄρα παραλληλόγραμμον περιέχεται ὑπὸ τῶν
ΓΒ, ΒΔ· ἵση δὲ ἡ ΒΔ τῇ ΑΕ· τὸ ἄρα ΔΓ ἐστι τὸ
20 ὑπὸ τῶν ΒΓ, ΑΕ περιεχόμενον δρθογώνιον καὶ ἐστι
διπλάσιον τοῦ ΑΒΓ τριγώνου. ἐὰν γὰρ παραλληλό-

167. PlVat.vsq̄l; in δέδοται lin. 12 des. Vat.sq̄. 168.
PlVat.sq̄l.

1. ἡ (pr.)] om. Mon.   ΘΗ] ΘΝ Mon.c, item lin. 2 utr.
 3. αὐτό] αὐτῷ Mon.   Post αὐτό in ο τόπον punctis del.
 ἀλλήλοις] -ων ο.   4. ἵση] ἵση ἐστίν ο.   6. ἐπεὶ] ἐπεὶ
 γάρ Vat.s.   τριγώνου τοῦ ΑΒΔ] τοῦ ΑΒΔ τριγώνου Vat.s.
 7. ΑΒΔ] ΑΔ Γλ.   9. μιᾶς δρθῆ] μιᾶς δρθῆς codd.   11.
 μιᾶς] ἄνα Plv.   ἴσαι οὖσαι Vat.ο.   12. λοιπὴ ἄρα ἡ] λό ἡ 1.
 17. ΖΓ] ΖΗ ο.   21. ἐάν — p. 307, 3. τριγώνου] τὸ ΔΓ
 παραλληλόγραμμον (comp.) Vat.sq̄.

γραμμον τριγώνῳ βάσιν ἔχῃ τὴν αὐτὴν καὶ ἡ ἐν ταῖς
αὐταῖς παραλλήλοις, διπλάσιον ἔσται τὸ παραλληλόγραμ-
μον τοῦ τριγώνου· διπλάσιον ἄρα τὸ ΑΓ παραλληλό-
γραμμον τοῦ ΑΒΓ τριγώνου. διπλάσιον ἔσται τοῦ ΑΒΓ τρι-
γώνου· τὰ δὲ τοῦ αὐτοῦ διπλάσια ἵσα ἀλλήλοις ἔστιν·
ἵσον ἄρα τὸ ὑπὸ τῶν ΒΓ, ΑΕ τῷ ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΒΔ.

169. Καὶ τῆς ΒΓ πρὸς ΑΕ p. 156, 6] ὡς γὰρ τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν ΒΓ, ΑΕ, τουτέστι τὸ ΓΟ πρὸς τὸ ΓΡ, οὕτως ἡ ΒΓ πρὸς ΑΕ· 10 δέδοται δὲ τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν ΒΓ, ΑΕ· οὕτως γὰρ ἐδείχθη πρὸ μικροῦ· δέδοται ἄρα καὶ δ τῆς ΒΓ πρὸς ΑΕ λόγος.

170. Καὶ γεγράφθω ἐπὶ τῆς ZH p. 156, 19] διὰ τὸ λγ' τοῦ γ' βιβλίου Εὐκλείδου. 15

171. Πρὸς τὴν *AE* δοθεῖς [p. 158, 4]. ἐὰν γὰρ διὰ τῶν *G*, *B* τῇ *EA* παραλλήλους ἀγάγωμεν, διοίως δὲ καὶ διὰ τοῦ *A* τῇ *BG*, ἔσται τὸ παραλληλόγραμμον δρθογώνιον διὰ τὸ ἵσας γίνεσθαι τὰς γωνίας ἑκάστην τῇ ὑπὸ *AEΓ*· δοθήσεται ἄρα τὸ παραλληλόγραμμον, 20 καὶ ἔσται λόγος τῆς *BG* πρὸς τὴν *GM* δοθεῖς, τουτέστι πρὸς τὴν *EA*· ἵση γὰρ ἡ *GM* τῇ *EA*.

169 PlVat. vσρλ.

170. Pl. 12.

171. PlVat.vσολ.

2. ἔσται] ἀπὸ 11. 4. δμοίως] οῦτως ρ. 6. τά — 7.
BΔ] om. Vat. σρ. 6. τοῦ — ἵσα] τῷ αὐτῷ ἵσα καὶ λ. 10.
 τό (alt.)] om. 11. 11. δέ] ἄρα δέ ρ. 16. τήν — δοθεῖσαν]
 τό — δοθέν P1λ. 17. τῶν] τήν 1, τοῦ σρ. παραλλήλους
 -ον ν. ἀγάγωμεν] ἀγωμεν σ. δμοίως] δμοῦ ρ. 18. ἔσται]
 comp. PVat., α 1. 19. δρθογώνιον] δρθήν (comp.) γωνίαν ρ.

comp. P. Vat., a. I. — 18. ὅσοντανον] ὅσονταν (comp.) γωνίαν ἐ-
τό] τοῦ ο· ἵσας] ἵσας γωνίας ο. γωνίας] om. ο. ἐκάστην
τῇ] ἐκάστης Plv, ἐκάστης τήν Vat., ἐ. τῆς σ, ἐκατέρας τήν τῆς ο.
20. δοθείσεται Vat.ο, corr. ει in η. 21. τουτέστιν — 22.
ΕΑ] om. v. 22. ΕΑ] ΕΗ Vat. (supra scr. m. 1 alio atra-
mento Α) ο. ἵση γάρ] ἵσογώνια comp. Pl.

172. Ὅτι ἡ διὰ τοῦ Κ παράλληλος τῇ ΖΗ ἀγομένη ἐφάπτεται τῆς περιφερείας, δῆλον· καὶ γάρ, ἐὰν περὶ τὸ ΑΒΓ τριγώνου τμῆμα περιγράψωμεν, ὅμοια ἔσται τὰ τμήματα, καὶ ἐπεὶ ἔστιν, ὡς ἡ ΒΓ πρὸς ΕΑ, 5 οὕτως ἡ ΖΗ πρὸς ΗΚ· ἡ δὲ ΕΑ ἐφάπτεται· ὥστε καὶ ἡ διὰ τοῦ Κ.

173. Ἐπεὶ γὰρ δέδοται ἐκάστη τῶν πλευρῶν τοῦ ΖΗΘ τριγώνου, δέδοται δὲ τῆς ΖΘ πρὸς ΘΗ λόγος διὰ τὸ α'. πάλιν ἐπεὶ δέδοται δὲ τῆς ΑΒ πρὸς ΒΔ 10 λόγος, ὡς δέδεικται, δέδοται δὲ καὶ δὲ τῆς ΑΓ πρὸς ΒΔ λόγος· ὡς γὰρ δέδεικται δὲ τῆς ΒΓ πρὸς τὴν ΑΕ δοθείσ, οὕτως δειχθήσεται καὶ δὲ τῆς ΑΓ πρὸς ΒΔ λόγος δοθείσ· καὶ δὲ τῆς ΒΔ ἄρα πρὸς τὴν ΑΓ λόγος ἔστι δοθείσ διὰ τὸ η'. ἐπεὶ οὖν ἵσαι εἰσὶν αἱ ὑπὸ 15 ΒΑΓ, ΖΘΗ γωνίαι, καὶ λόγον ἔχει δεδομένον ἡ μὲν ΒΑ πρὸς ΑΓ, ἡ δὲ ΖΘ πρὸς ΘΗ, δεδομένα ἄρα ἔστι τῷ εἴδει.

174. Τούτου τοῦ θεωρήματος ἔνστασις κεῖται ἐν τῇ πρώτῃ ἔξωχιῇ, ὅπου σημεῖον τόδε $\ddot{\chi}$.

20 175. Ἔνστασις εἰς τὸ π' θεώρημα $\ddot{\chi}$.

φησὶ γὰρ ἐν τῷ π' θεωρήματι· ἦχθω ἀπὸ τοῦ Η σημείου τῇ ΖΗ πρὸς δρθὰς γωνίας εὐθεῖα ἡ ΗΚ· καὶ γεγονέτω, φησίν, ὡς ἡ ΒΓ πρὸς τὴν ΕΑ, οὕτως

172. PlVat.vσρ.

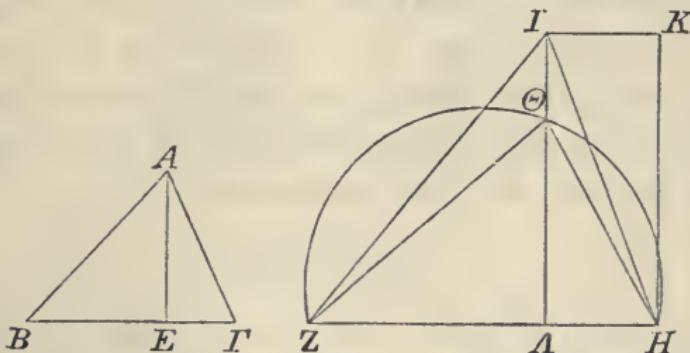
173. PlVat.vMon.σρ.

174. PVat.

175. PlVat.σcS (PlVat.c ad finem libri post schol. nr. 56);
inde a. u. λέξει τις p. 309, 2 Ambr.

1. ἡ] om. Pl. ZH] HZ Vat., KZ q. ἀγομένη] ἀγά-
γωμεν Pl, -o- ἡ Vat. 2. τῆς περιφερείας] om. v. 4. ἐπεὶ
— 6. K] corrupta. 15. ΖΘΗ] om. codd. 19. ἔξωχιῇ] sic
codd. 20. ἔνστασιν c. $\ddot{\chi}$] om. PS. 21. ἐν τῷ π' θεω-
ρήματι] om. Vat.σcS. 23. ἡ] om. Pl. ΕΑ] EΔ PlVat.,
sed mut. postea in ΕΓΔ Vat., ΕΔ cS.

ἡ ZH πρὸς τὴν HK , καὶ ἥχθω διὰ τοῦ K σημείου τῇ ZH παράλληλος ἡ $K\Theta$. λέξει τις, ὅτι ἡ διὰ τοῦ K τῇ ZH παράλληλος ἀγομένη οὔτε ἐφάψεται οὔτε τεμεῖ τὸ $Z\Theta H$ τμῆμα, ἀλλ' ὑπερπεσεῖται. ὑπερπιπτέτω οὖν, εἰ δύνατον, καὶ ἔστω ἡ KI , καὶ τετμήθω ἡ ZH τῇ 5

BG διμοίως κατὰ τὸ A σημεῖον, καὶ ἔστω ὡς ἡ BE πρὸς τὴν EG , οὕτως ἡ ZA πρὸς AH , καὶ ἥχθω ἀπὸ τοῦ A σημείου τῇ ZH πρὸς δρᾶς γωνίας εὐθεῖα ἡ $A\Theta I$, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ $IZ, IH, \Theta H, \Theta Z$. ἐπεὶ οὖν ἔστιν, ὡς ἡ BE πρὸς EG , οὕτως ἡ ZA πρὸς AH , 10 καὶ συνθέντι ἄρα ἔστιν, ὡς ἡ GB πρὸς BE , οὕτως ἡ HZ πρὸς AZ . ἀνάπταλιν ἄρα ἔστιν, ὡς ἡ EB πρὸς BG , οὕτως ἡ AZ πρὸς ZH . ἀλλ' ὡς ἡ BG πρὸς EA , οὕτω γέγονεν ἡ ZH πρὸς AI . δι' ἵσου ἄρα ἔστιν, ὡς ἡ BE πρὸς EA , οὕτως ἡ ZA πρὸς AI . καὶ ἔστιν ἡ 15 ὑπὸ τῶν BEA γωνία τῇ ὑπὸ τῶν ZAI ἵση. ὅμοιον

2. παράλληλος] ἵσος c. λέξει τις ἵσως ἐνταῦθα Ambr. 4.
 $Z\Theta H]$ ZAH codd. ὑπερπεσεῖται ὡς ἡ $K\Gamma$ PlVat.scs. 5.
 ἡ $KI]$ KIM Plc, ἡ KIN Vat.s, ἡ KH S. 7. καὶ — 10.
 $AH]$ om. S. 8. τῇ $ZH]$ om. Ambr. 9. $A\Theta I]$ A Ambr.,
 $A\Theta$ c. 12. πρὸς $AZ]$ supra add. m. 1 Vat. EB — 13.
 $ZH]$ BG πρὸς EB , οὕτως ἡ ZH πρὸς AZ Ambr. 14. πρός] καὶ cS. δι' ἵσου — 15. $AI]$ om. S. 15. ἡ (pr.)] om. c.
 $EA]$ A c. 16. τῶν (pr.)] τῇ l. τῶν (alt.)] om. Vat.cs,
 τῇ l. ὅμοιον] ὁμοίως S.

ἄρα ἔστι τὸ ΑΒΕ τρίγωνον τῷ ΙΖΛ τριγώνῳ· ἵση
 ἄρα ἡ ὑπὸ ΒΑΕ γωνία τῇ ὑπὸ ΖΙΗ γωνίᾳ. διὰ τὰ
 αὐτὰ δὴ καὶ ἡ ὑπὸ ΓΑΕ τῇ ὑπὸ ΗΙΛ ἵση ἔστιν· ὅλη
 ἄρα ἡ ὑπὸ ΒΑΓ δὴ ὑπὸ ΖΙΗ ἔστιν ἵση. ἔστι
 5 δὲ καὶ ἡ ὑπὸ ΖΘΗ τῇ ὑπὸ ΒΑΓ ἵση· οὕτως γὰρ
 ὑπέκειτο διὰ τὸ ἐν ΖΘΗ τμήματι εἶναι τὴν ὑπὸ ΖΘΗ·
 καὶ ἡ ὑπὸ ΖΘΗ ἄρα τῇ ὑπὸ ΖΙΗ ἔστιν ἵση· ὅπερ
 ἔστιν ἄτοπον. οὐκ ἄρα ἡ διὰ τοῦ Κ σημείου ἀγομένη
 παράλληλος τῇ ΖΗ ὑπερπεσεῖται τῆς ΖΘΗ περιφερείας.
 10 ὅμοιως δέ, κανὸν ἐντός τις ὑπόθηται.

Ad prop. LXXXI.

176. Ἀλλὰ τῷ μὲν ὑπὸ τῶν Α, Γ p. 160, 11—12] ἐὰν
 γὰρ τρεῖς εὐθεῖαι ἀνάλογον ὕσιν, τὸ ὑπὸ τῶν ἄκρων
 ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς μέσης διὰ τὸ ιξ' τοῦ σ' τῶν στοιχείων.

15

Ad prop. LXXXIII.

177. Καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν Α, Δ
 πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν Α, Ε [p. 164,
 15—16]. ἐκκείσθω τις εὐθεῖα ἡ
 ΑΒ, καὶ ἀφηρησθω τῇ μὲν Ε ἵση
 20 ἡ ΑΓ, τῇ δὲ Δ ἵση ἡ ΓΒ, καὶ
 πρὸς ὁρθὰς ἥχθω ἀπὸ τοῦ Γ τῇ

E

Γ

B

176. Pl; idem schol. rursus habent ad u. p. 160, 21 ἀλλὰ
 τῷ μέν πτλ. 177. PlVat.vsq. Figuram dedi ex Vat.

2. Post ἄρα add. ἔστιν Ambr. γωνίᾳ] om. Ambr. 3.
 ΗΙΛ — 4. ΖΙΗ] ΖΙΗ ἔστιν ἵση, ἀλλὰ καὶ τῇ ὑπὸ ΖΘΗ Pl.
 4. ἵση ἔστιν Ambr. ἔστι — 5. ἵση] Ambr., om. cett. 5.
 οὗτως — 6. ΖΘΗ(alt.)] om. Ambr. 6. ἐν] supra scr. m. 1 Vat.

7. ΖΘΗ] ΖΘΗ Pl., corr. m. 1 Vat., ΖΑΗ l, ξηθ S.
 ἄρα] om. S. ΖΙΗ] ΖΗΙ c. ἔστιν ἵση] ἵση ἔστιν, ἡ
 μείζων τῇ ἐλάσσονι Ambr. 8. ἔστιν] om. Ambr. ἥ] om. l.
 9. ΖΘΗ] ΖΘΗ Ambr.S. 16. καὶ — 17. E] om. v.

AB ἡ *GE* ίση οὖσα τῇ *A*. ἐπεὶ οὖν ἔστιν ὡς ἡ *AG* πρὸς *GB*, οὗτως τὸ ὑπὸ τῶν *AG, GE*, τουτέστι τὸ ὑπὸ *A, E* πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν *EG, GB*, τουτέστι τὸ ὑπὸ τῶν *A, Δ*, ἔστιν οὖν ὡς ἡ *E* πρὸς τὴν *Δ*, οὗτως τὸ ὑπὸ τῶν *A, E* πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν *A, Δ*.

5

178. Τοῦτό φησιν, δτι, ἐὰν ὕσι $\bar{\delta}$ εὐθεῖαι καὶ ἔχωσιν οὗτως πρὸς ἀλλήλας· πᾶς δὲ ἔχωσιν; ὥστε λαβεῖν τινα ἐξ αὐτῶν τρεῖς, οἵας ἂν βούλοιτο, προσλαβεῖν δὲ καὶ τετάρτην ἀνάλογον οὖσαν ταῖς ληφθείσαις τρισὶ· ἔσται ὡς ἡ τετάρτη ἦτοι ἡ προσληφθεῖσα 10 πρὸς τὴν τρίτην ἦτοι τὴν μετ' αὐτὴν τρίτην, οὗτως ἡ δευτέρα ἦτοι ἡ μετὰ τὴν προσληφθεῖσαν δευτέραν, πρὸς ἣν ἡ πρώτη λόγον ἔχει δεδομένον ἦτοι πρὸς τὴν οὖσαν μετὰ τὴν προσληφθεῖσαν τετάρτην, πρὸς ἣν ἔχει ἡ πρώτη ἦτοι ἡ ἐξ ἀρχῆς εὐθεῖα πρὸς αὐτὴν δευτέραν 15 οὖσαν λόγον δεδομένον.

ἔστωσαν εὐθεῖαι αὗται αἱ *A, B, Γ, Δ*, καὶ ἔστω ἡ μὲν *A* $\bar{\alpha}$, ἡ δὲ *B* $\bar{\beta}$, ἡ δὲ *Γ* $\bar{\gamma}$, ἡ δὲ *Δ* $\bar{\delta}$. λαβὲ γοῦν ἐξ αὐτῶν τρεῖς, οἵας βούλει, οἷον τὴν *A* καὶ τὴν *B* καὶ τὴν *Γ*. προσλαβοῦ καὶ ἐτέραν ἀνάλογον ταύταις 20 ἦτοι τὴν *E*, καὶ ἔστω $\bar{\delta}$. ὥστε ἔχει αὐταῖς ἀναλόγως ἦτοι τὸν διπλασίονα λόγον. ἔχει οὖν ἡ τετάρτη ἦτοι ἡ προσληφθεῖσα· τετάρτη γὰρ ἀριθμεῖται μετὰ τὰς τρεῖς τὰς ληφθείσας· πρὸς τὴν τρίτην ἦτοι τὴν *Γ* τὴν μετὰ τὴν προσληφθεῖσαν ἀριθμουμένην τρίτην λόγον 25 ὑποδιπλάσιον. θέλει γοῦν ἔχειν οὗτως καὶ ἡ δευ-

178. P².

2. τῶν] om. lVat.σ.   3. *EG, GB*] *ΓΔ* lVat.σ.   4. *Δ* (pr.)] *E I.*   5. τῶν (utrumque)] *τῆς P.ρ.*

τέρα, πρὸς ἡν ἡ πρώτη λόγον ἔχει δεδομένον· ἡ γὰρ μετὰ τὴν προσληφθεῖσαν δευτέρα οὖσα ἔχει πρὸς τὴν Β ἥτοι τὴν μετὰ τὴν προσληφθεῖσαν οὖσαν τετάρτην, πρὸς ἡν ἡ ἔξ αρχῆς πρώτη ὡς πρὸς δευτέραν λόγον 5 ἔχει δεδομένον· ἔχει γὰρ τὸν αὐτὸν λόγον ἥτοι τὸν ὑποδιπλασίουν. ἡ γὰρ μετὰ τὴν προσληφθεῖσαν δευτέρα, ἥτις ἐστὶ $\bar{\sigma}$, πρὸς τὴν μετὰ τὴν προσληφθεῖσαν τετάρτην, δευτέραν δὲ ὡς πρὸς τὴν ἔξ αρχῆς πρώτην, ἥτοι τὴν Β $\bar{i}\beta$ οὖσαν ὑποδιπλάσιον ἐστιν.

10   καὶν γοῦν ταύτας οὐ λαβῆς τὰς εὐθείας ἀλλ' ἄλλας τῶν $\bar{\delta}$, οἵας βούλει, οὔτως εὐρησεις ταύτας φυλάττειν τὴν παραδοθεῖσαν τάξιν κατὰ τὴν ἐμὴν τέως ἐπιβολήν· ἦ, εἰ βούλει, ἐστωσαν μὲν ὡς ἐν τῷ ἐδαφίῳ τοῦ βιβλίου κείμενα δι' ἀριθμῶν τοιοῦτον. ἀλλὰ δὴ ἐπιτῶν ἀριθμῶν οὔτως· καὶ ἀπλῶς οἴους βούλει τρεῖς πως τῶν ἔξ αρχῆς $\bar{\delta}$ λάμβανε, καὶ εὐρησεις κατὰ τὴν ἀνωθεν φημεῖσαν ἔξηγησιν ἀριθμόζειν τὸ θεώρημα.

Ad prop. LXXXIV.

179. Λοιπὴ ἄρα ἡ ΔB p. 166, 4] ἡ γὰρ $B\Gamma$ τῆς 20 BA μείζων ἐστὶ τῇ $\Delta\Gamma$ εὐθείᾳ δοθείσῃ, ὡς ἐν τοῖς ὅροις.

Ad prop. LXXXV.

180. Καί ἐστι δοθεῖσα ἡ ὑπὸ $AB\Delta$ γωνία p. 168, 2] ὡς ἂν εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖαν σταθεῖσα γωνίας ποιῇ, ἥτοι 25 δύο δρυᾶς ἡ δυσὶν δρυᾶσι ἵσας ποιήσει.

179. 180. Pv.

24. ποιῇ] ποιεῖ codd.

181. Καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ $B\Gamma$ p. 168, 10] συναμφότερος ἡ AB , $B\Gamma$ ὑπόκειται δοθεῖσα, καὶ ἐστιν ἵση ἡ AB τῇ ΔB , καὶ εἰσὶ δοθεῖσαι· ὥστε καὶ ἡ $\Delta B\Gamma$ δοθεῖσά ἐστιν· δέδοται ἄρα ὅλη ἡ $\Delta\Gamma$. ἐὰν οὖν ἀπὸ δεδομένης τῆς $\Delta\Gamma$ δεδομένη ἡ ΔB ἀφαιρεθῇ, καὶ ἡ 5 ὑπολειπομένη δέδοται.

Ad prop. LXXXVI.

182. Λοιποῦ ἄρα τοῦ ὑπὸ τῶν $\Delta\Gamma B$ p. 168, 23] τὸ γὰρ δοθέντι μεῖζον ἢ ἐν λόγῳ ἐστίν, ὅταν ἀφαιρεθέντος τοῦ δοθέντος τὸ λοιπὸν πρὸς τὸ αὐτὸ λόγον 10 ἔχει δεδομένον, ὡς ἐν τοῖς ὅροις.

183. Ὡς δὲ τὸ ὑπὸ τῶν $AB\Gamma$ p. 170, 4] ἐὰν γὰρ τὴν $B\Delta$ τῇ AB ἐπ' εὐθείας ποιήσωμεν, δῆλον· ὡς γὰρ τὰ παραλληλόγραμμα πρὸς ἄλληλα, οὗτως καὶ αἱ βάσεις. 15

184. Ἐὰν γὰρ εὐθεῖα ὡς ἡ $B\Gamma$ τμηθῇ, ὡς ἔτυχεν, κατὰ τὸ Δ , τὸ ἀπὸ τῆς ὅλης ἵσου ἐστὶ τῷ τε ὑπὸ τῆς ὅλης καὶ ἐκατέρου τῶν τμημάτων περιεχομένῳ δρογωνίῳ, ὡς ἐν τῷ β' θεωρήματι τοῦ β' βιβλίου Εὐκλείδου.

185. Καὶ συνθέντι ἄρα p. 170, 18—19] ἐὰν γὰρ συν- 20 αμφοτέρου τῆς $B\Gamma\Delta$ πρὸς τὴν $B\Delta$ λόγος ἐστὶ δοθεῖσ, συνθέντι συναμφοτέρου ἄρα τῆς $B\Gamma\Delta$ μετὰ τῆς $B\Delta$ πρὸς τὴν $B\Delta$ λόγος ἐστὶ δοθεῖσ· συναμφότερος δὲ ἡ $B\Gamma\Delta$ μετὰ τῆς $B\Delta$ δύο εἰσὶν αἱ ΓB .

181. PlVat.νσρλ.   182. Plvλ.   183. P.   184. 185.
Plvλ.

2. ὑπόκειται γάρ 1λ.   3. AB] $A\Delta$ Pl.   4. δέδοται]
δέδειται Vat.ρ.   16. ἔτυχε λ.   21. $B\Gamma\Delta$] $B\Delta$ codd. $B\Delta]$
 $A\Delta$ λ.

186. Ὡς δὲ ἡ ΓΒ πρὸς ΒΔ p. 170, 21] ἐὰν γὰρ ποιήσωμεν ἐπ' εὐθείας τὴν ΓΒ τῇ ΒΔ καὶ ἵσην. τὴν ΒΔ τῇ ΒΕ, δῆλον, ὡς ἡ ΓΒ πρὸς ΒΔ, οὕτως τὸ ὑπὸ ΓΒΔ πρὸς τὸ ἀπὸ ΒΔ, τουτέστι τὸ ΕΓ πρὸς τὸ ΔΕ· 5 ὡς γὰρ αἱ βάσεις, οὕτως τὰ παραλληλόγραμμα.

187. Καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν ΓΒΔ p. 170, 22] ἐπεὶ γὰρ δέδοται ἑκατέρᾳ τῶν ΓΒ, ΒΔ, καὶ τὸ ὑπ' αὐτῶν δεδομένην ἔχει γωνίαν· δρυθογώνιον γάρ· δέδοται τὸ ὑπὸ τῶν ΓΒΔ, ὡς ἐν τοῖς ὅροις. ἔστι δὲ καὶ τὸ ἀπὸ τῆς 10 ΒΔ δοθέν· τετράγωνον γάρ· λόγος ἄρα τοῦ ὑπὸ τῶν ΓΒΔ πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΒΔ ἔστι δοθεὶς διὰ τὸ α'.

188. Δοθεῖσα ἄρα ἔστι καὶ ἡ ΑΒ p. 172, 3] ἐπεὶ γὰρ λόγος ἔστι τῆς ΓΒ πρὸς τὴν ΒΑ δοθεῖς, τῆς ΒΔ πρὸς τὴν ΒΑ λόγος ἔστι δοθεῖς. καὶ ἔστι δοθεῖσα 15 ἡ ΒΔ· δοθεῖσα ἄρα ἔστι καὶ ἡ ΑΒ. ἐκάστη ἄρα τῶν ΑΒ, ΒΓ δοθεῖσα.

Ad prop. LXXXVII.

189. "Εστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ ΑΕΓ δοθεῖσα p. 172, 16]
διὰ τὸ ἐν ἡμικυκλίῳ ὑπόκειται γὰρ τὸ ΑΕΓ δεχόμενον
20 γωνίαν δοθεῖσαν κατὰ τὸν ὅρον.

Ad prop. LXXXIX.

190. Ἐπεὶ δοθέν ἔστιν ἐκάτερον τῶν Β, Δ p. 176, 1]
δέδοται ἐξ ἀρχῆς τὸ Β, καὶ τὸ Δ δὲ διὰ τὸ τὸν κύκλον
δεδόσθαι τῇ θέσει.

---

186. Plvλ. 187. Pv. 188. Plvλ. 189. Pl. 190. Pl.

---

2. εὐθείας] λ, εὐθεῖαν cet. ΒΔ] ΒΔ Pl. 3. δῆλον] διὰ τοῦτο λ. 11. ΒΔ] ΒΔ E codd. 15. ἐκάστη ἄρα] scripsi, ἐκάστην codd. 23. τό (tert.)] om. codd.

Ad prop. XC.

191. Καί ἔστιν δοθή p. 176, 18] διὰ τὸ ιη' τοῦ γ'
βιβλίου τῶν στοιχείων.

192. Τὸ ἄρα ἐπὶ τῆς ΔΓ p. 176, 19] διὰ τὸ ἀνά-
παλιν τοῦ ις' θεωρήματος τοῦ γ' βιβλίου Εὐκλείδου. 5

Ad prop. XCII.

193. Δοθὲν ἄρα ἔστι τὸ ὑπὸ τῶν ΖΑ, ΑΕ p. 180,
10—11] ταῦτα δέδεικται ἐν τῷ σχολίῳ τῷ ἐν τῷ
ἐπάνωθεν, ὅπου σημεῖον τόδε ✕.¹⁾

194. Καί ἔστιν ἵσον p. 180, 11] ὡς δέδεικται ἐν 10
τῷ γ' βιβλίῳ Εὐκλείδου ἐν τῷ λε' θεωρήματι.

Ad prop. XCIII.

195. Τῆς κάτω p. 180, 20] τοντέστι τῆς ὑπὸ τὴν
ἀχθεῖσαν καὶ ἀπολαμβάνουσαν τὸ τμῆμα τὸ δεχόμενον
τὴν δεδομένην γωνίαν. 15

196. Διὰ τὰ αὐτὰ δή p. 182, 11] ἡ γὰρ ὑπὸ ΒΑΔ
ἡμίσεια οὖσα τῆς ὑπὸ ΒΑΓ δοθείσης δοθεῖσά ἔστιν.

197. Ἔστιν ἄρα ὡς ἡ ΒΑ p. 182, 14] διὰ τὸ γ'
θεώρημα τοῦ σ' βιβλίου τῶν στοιχείων.

1) Idem signum inuenitur ad schol. app. nr. 41.

191. P.	192. PVat.	193. P.	194. Pl̄.	195.
PlVat.vσλ.	196. Pl̄.	197. Plvλ.		

5. βιβλίον Εὐκλείδου]	τῶν στοιχείων	Vat.	11. τῷ]	om. 12.
13. Ante τοντέστι add.	σχόλιον.	(comp.) l.	14. οὐαί]	om.
Vat.σ.	19. τῶν]	om. P v.	στοιχείων]	Eὐκλείδου v.

198. Καὶ ὡς ἄρα συναμφότερος ἡ *BAG* p. 182, 16—17] ὡς γὰρ ἐν τῶν ἡγουμένων πρὸς ἐν τῶν ἐπομένων, οὗτοις ἀπαντα τὰ ἡγούμενα πρὸς ἀπαντα τὰ ἐπόμενα.

5 199. "Εστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ τῶν *AGE* p. 182, 19] ἐπὶ γὰρ τῆς αὐτῆς περιφερείας τῆς *AB* βεβήκασι καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τμήματι εἰσι τῷ *BAGA*.

200. "Εστιν ἄρα ὡς ἡ *AG* p. 182, 22—23] περὶ γὰρ τὰς ἵσεις γωνίας αἱ πλευραὶ ἀνάλογον εἰσιν.

10 201. Πῶς ἔστιν, ὡς *AG* πρὸς *GE*, οὗτοις συναμφότερος ἡ *BA*, *AG* πρὸς τὴν *BG*; ἐπεὶ τοῦ *BAG* τριγώνου ἡ γωνία ἡ ὑπὸ *BAG* δίχα τέτμηται, ἔστιν ὡς ἡ *BA* πρὸς τὴν *AG*, οὗτοις ἡ *BE* πρὸς τὴν *EG*, ὡς ἐν τῷ σ' τῶν στοιχείων. συνθέντι ὡς συναμφό-
15 τερος ἡ *BA*, *AG* πρὸς τὴν *AG*, οὗτοις ἡ *BG* πρὸς τὴν *GE*. καὶ ἐναλλάξ ὡς συναμφότερος ἡ *BA*, *AG* πρὸς τὴν *BG*.

202. Πῶς, ὡς συναμφότερος ἡ *BA*, *AG* πρὸς τὴν *BG*, οὗτοις ἡ *AΔ* πρὸς τὴν *ΔB*; ἐδείχθη, ὅτι ἔστιν ὡς
20 ἡ *AG* πρὸς *GE*, οὗτοις ἡ *AΔ* πρὸς *ΔB*, ὡς δὲ ἡ *AG* πρὸς *GE*, οὗτοις συναμφότερος ἡ *BA*, *AG* πρὸς τὴν *BG*. καὶ ὡς ἄρα συναμφότερος ἡ *BA*, *AG* πρὸς τὴν

198. PVat.vσ. 199. PlVat.σ. 200. PVat.vρ. 201.
vσ, coniunct. cum nr. 200 PVat.ρ. 202. PlVat.vσρ.

3. οὗτοις — 4. ἐπόμενα] om. Vat.vσ. 6. ἐπί] ἐκ λ. βεβή-
κασι] βεβλήκασιν PVat. 9. εἰσιν] ἔχει ν. 14. ὡς — στοι-
χείων] om. Vat.σρ. 17. *BG*] *GE* codd. 18. ὡς] om. codd.
19. Ante ἐδείχθη hab. ὡς δέ Vat., καὶ δέ ρ.

BΓ, οὗτως ἡ *AΔ* πρὸς *ΔB*· ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ γὰρ τὰ μεγέθη.

203. Πῶς ἴσογώνιόν ἔστι τὸ *BEΔ* τρίγωνον τῷ *AΕΓ* τριγώνῳ; ἵση ἔστιν ἡ πρὸς τῷ *G* τῇ πρὸς τῷ *Δ*· ἀλλὰ καὶ κατὰ πορுφὴν αἱ ὑπὸ *BEΔ*, *GEA*· καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ *ΔBE* τῇ ὑπὸ *EAG* ἵση διὰ τὸ καὶ τὸ *ΔG* τμῆμα ὑποτείνειν αὐτάς.¹⁾

Ad prop. XCIV.

204. Πόθεν, ὅτι ἡ πρὸς δρθὰς αὐτῇ ἀγομένη ὡς ἐπὶ τὸ *E* πίπτει καὶ οὐκ ἐπὶ τὸ *H* ἡ ἐνδοτέρω; καὶ σαφέστερον εἰπεῖν· κέντρον ὅντος τοῦ *H* καὶ τῇ *BH* διαμέτρῳ πρὸς δρθὰς οὕσης τῆς *NHE*, δεικτέον, ὅτι ἡ ἀπὸ τοῦ *A* τῇ *AΔ* πρὸς δρθὰς ἀγομένη οὔτε ἐπὶ τὸ *H* πίπτει οὔτε ἐνδοτέρω τοῦ *H*. ὅτι μὲν ἐκτὸς οὐ

1) Hoc schol. sic habet Ambr.: Πῶς ἴσογώνιόν ἔστι τὸ *AEG* τρίγωνον (comp.) τῷ *DEB* τριγώνῳ (comp.); ὅτι ἵση ἔστιν ἡ ὑπὸ *AEG* τῇ ὑπὸ *BDE*· ἐπὶ γάρ τῆς αὐτῆς περιφερείας βεβήνασι τῆς *AB* πρὸς τῇ περιφερείᾳ οὖσαι· ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπὸ *BED* τῇ ὑπὸ *AEG* ἔστιν ἵση· κατά πορυφὴν γάρ εἰσιν ἀλλήλαις· καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ *EBD* τῇ ἐπὶ (scr. ὑπὸ) *EAG* ἔστιν ἵση.

203. PlVat.vσρλc.

204. PlVat.vAmbr.σρλc.

1. γάρ] comp. P, γίνονται Vat., γάρ εἰσι 1 (compp.) λ. 3. 3.
ἴσογώνιον] -ια Pl. 4. *AEG*] *EAG* v. ἔστιν] δέ ν,
γάρ ρ. ἥ] om. Pl. 6. *ΔBE*] *ABE* codd. τῇ] τῆς c.
καὶ τό] om. c. 9. δρθὰς γωνίας Ambr. αὐτῇ] τῇ *AΔ*
ἀπὸ τοῦ *A* Ambr. ώς] om. Ambr. 10. ἐπὶ (pr.)] om. λ.
τὸ *E*] bis λ. οὐκ] οὐ ρ. *H*] N Ambr., K 1λ. καὶ
σαφέστερον] σαφέστερον οὖν Ambr. 11. εἰπεῖν] ἔστιν ρ. ὅτι
κέντρον Ambr. *BH*] *BHG* Ambr., EH c. 12. διαμέτρον
PlVat.vσρλ. δρθάς] οὖσας c, item l. 13. τῆς] in hoc de-
sinit adscr. λείπει Ambr. 13. τῇ *AΔ*] om. Vat.σρλc.

πεσεῖται τοῦ κύκλου, δῆλον· εἰ δὲ μή, ἐπ' εὐθείας
ἔσται τῇ $\Delta\Delta$ πιπτέτω δὲ ἐντὸς διάμετροῦ τοῦ
ἡμικυκλίου, ως ἐπὶ τὸ K .
καὶ ἐπιζευχθεῖσα ἡ KH
5 διήχθω ἐπὶ τὸ Θ ἢ διάμετροῦ. ἐπεζεύχθω δὲ
καὶ ἡ $A\Theta$. διάμετρός ἐστιν
ἡ $K\Theta$, ἡμικύκλιον ἐστιν
ἡ $KA\Theta$. δρᾶ ἄρα ἡ ὑπὸ¹⁰
 $KA\Theta$. ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ¹⁰
 ΔAK δρᾶ. ἵσαι ἄρα ἀλ-
λήλαις, ἡ μείζων τῇ ἐλάσ-
σον· διπερ ἔστιν ἀτοπον. οὐκ ἄρα ἡ πρὸς δρᾶς ἀγο-
μένη τῇ $A\Delta$ ἐπὶ τὰ ἐντὸς τοῦ κύκλου ως ἐπὶ τὰ
15 K, A, B πεσεῖται· ἐπ' ἐκεῖνα ἄρα ως ἐπὶ τὸ E .

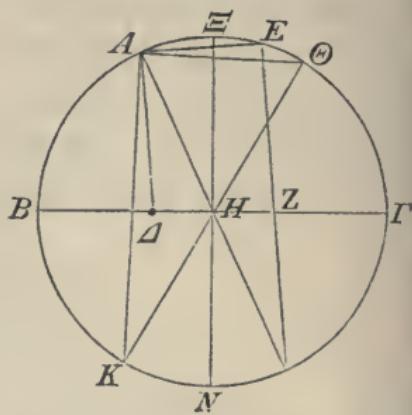
205. $H\Theta A$ διάμετρος p. 186, 4] πρὸς δρᾶς γὰρ
ῆκται τῇ $A\Delta$ ἢ AE , καὶ παράλληλος ἡ EZ τῇ $A\Delta$.
αἱ ἄρα ὑπὸ $\Delta AE, AEZ$ δυσὶν δρᾶις ἵσαι εἰσίν· ὥστε
καὶ ἡ πρὸς τῷ E δρᾶ ἔστιν· ἐν ἡμικυκλίῳ ἄρα ἔστιν.
20 διάμετρος ἄρα ἔστιν ἡ $A\Theta$.

206. P. 186, 7] οὕτως γὰρ κεῖται· καὶ τὸ Δ
δοθὲν καὶ δικύκλιος τῇ θέσει δεδομένος.

Fig. ego addidi.

205. PlVat.vS. 206. P.

3. $K]$ H c. 5. ὑπὸ διάμετροῦ ν. 7. $A\Theta]$ AH c, $A\Theta E$
cett. διάμετρος] comp. P, καὶ q. ἔστιν] comp. PVat.q,
δέ c. 8. $K\Theta]$ om. Vat.q. ἡμικύκλιον ἔστιν ἡ] om. Vat.q c.
9. δρᾶ] comp. PlVat.q, ἵση c. 11. ἵσαι] ἵσαις c. 12.
μείζων] μείζον c. 13. ἔστιν] comp. P, om. σρc. 15. ἐκεῖνο q.
τό] τά codd. E] EZ q. 18. $\Delta AE]$ $A\Delta E$ Vat.sS. 19.
τῷ] τό S. ἄρα ἔστιν] om. Vat.S.

207. "Ιση ἄρα, φησίν, ὡς ἡ ΖΗ τῇ ΗΔ, καὶ ἡ ΘΖ
 τῇ ΑΔ· ἵσογώνια γὰρ τὰ ΑΔΗ, ΗΘΖ τρίγωνα·
 παραλλήλων γὰρ οὐσῶν τῶν ΑΔ, ΕΘ, αἱ ἐναλλάξ
 γωνίαι αἱ ὑπὸ ΑΔΗ, ΗΖΘ ἴσαι εἰσίν. εἰσὶ δὲ διὰ
 τὸν αὐτὸν λόγον καὶ αἱ ὑπὸ ΔΑΘ, ΑΘΖ ἴσαι ἀλλή-
 λαις· καὶ αἱ πρὸς τῷ Η πατὰ κορυφὴν οὖσαι ἴσαι
 εἰσίν· ἔστιν ἄρα, ὡς ἡ ΗΘ πρὸς ΗΔ, ἡ ΖΗ πρὸς
 ΗΔ. ἴση δὲ ἡ ΘΗ τῇ ΗΔ· ἴση ἄρα καὶ ἡ ΖΗ τῇ
 ΗΔ. δύοις καὶ ἡ ΘΖ τῇ ΑΔ ἴση ἔστιν.

208. Δοθὲν ἄρα ἔστι p. 186, 15] τὸ ὑπὸ τῶν EZΘ 10
 δοθέν ἔστι διὰ τὸ qβ'.

---

207. PVat.vsq.

208. P.

---

4. διά] διὰ ὑπό P.

APPENDIX SCHOLIORUM.

Ad prop. XXX demonstr. quart.

1. Λοθεῖσα ἄρα ἔστιν p. 196, 8] ἐπεὶ γὰρ ἐκατέρα
τῶν ΑΕ, ΒΓ εὐθεῖῶν δέδοται τῇ θέσει, δέδοται ἡ
ὑπὸ ΑΕΔ γωνία τῷ μεγέθει, ὡς ἐν τοῖς ὅροις· δύ-
ναμαι γὰρ αὐτῇ ἵσην πορίσασθαι. 5

Ad prop. XXXIII demonstr. alt.

2. P. 198, 1] ὅτι τὸν αὐτὸν ἀεὶ τόπον ἐπέχουσιν.
~ αἱ γὰρ περιέχουσαι εἰσιν εὐθεῖαι, τῇ θέσει δεδομέναι
εἰσίν.

3. Τὸν γὰρ αὐτὸν ἀεὶ τόπον ἐπέχουσιν αἱ BH, HΔ. 10

4. Τουτέστι τῇ HB p. 198, 6] αἱ γὰρ HB, HΔ ἵσαι
εἰσίν· ἐκ τοῦ κέντρου γάρ εἰσι τοῦ κύκλου· ἐξ ἀρχῆς
δὲ ἐτέθη ἵση τῇ EZ ἡ HΔ.

5. "Ιση ἄρα ἔστι καὶ ἡ ΖΘ τῇ ΘΗ p. 198, 7]
ἐὰν τριγώνου παρὰ μίαν τῶν πλευρῶν εὐθεῖα γραμμὴ 15
ἀνάλογον τέμη τὰς τοῦ τριγώνου πλευράς, ἔστιν ἄρα
ὡς ἡ EZ πρὸς ΖΘ, ἡ BH πρὸς ΗΘ· ἵση δὲ ἡ EZ
τῇ BH· ἵση ἄρα καὶ ἡ ΖΘ τῇ ΗΘ.

---

1. PlVat. Mon. Ambr. zολ.   2. z.   3. Vat. zσ.   4. Pl
Vat. zσολ.   5. Plvσ; coniunctum c. nr. 4 λ.

---

2. ἐπεὶ γάρ] om. λ.   3. τῶν] bis Vat.   4. δύναμαι]
δυνάμεθα Ambr., -αι m. 1 mut. in -εθα σ.   8. εἰσιν] ἔστιν
(comp.) z.   11. HΔ] HΔ ρ.   12. τοῦ (pr.)] om. z.   εἰσι]
ἔστιν z.   κύκλου] om. σ.   13. ἡ] om. codd.   15. τριγώνου]
om. λ, comp. cett.   17. EZ (pr.)] ΘΖ λ.

6. Δοθεῖσα δὲ ἡ ὑπὸ ΘΗΖ p. 198, 8—9] ἡ γὰρ κατὰ πορνφῆν αὐτῇ ἡ ὑπὸ ΒΗΔ δοθεῖσά ἐστιν, ὡς ἐδείχθη ἀνωτέρω.

Ad prop. XXXIV demonstr. alt.

5 7. Ως δὲ ἡ ΘΕ πρὸς ΕΚ p. 200, 3] διὰ τὸ δ'
τοῦ σ'. ἶσογώνια γάρ ἐστι τὰ ΚΖΕ, ΕΘΗ τρίγωνα,
διμόλογοι αἱ ὑπὸ τὰς ἴσας γωνίας πλευραὶ ὑποτείνουσαι.

Ad prop. XLV demonstr. alt.

8. Καὶ ἐστι δοθεῖσα p. 200, 12] ἐπεὶ γὰρ ἡ πρὸς
10 τῷ Α γωνία δεδομένη ἐστίν, ἵση δὲ ἡ πρὸς τῷ Α
ταῖς Δ, Γ γωνίαις, ἡ ἐκτὸς δυσὶ ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναν-
τίον ἵση ἐστίν, ἵσαι δέ εἰσι καὶ αἱ Δ, Γ γωνίαι, ὥστε
δεδομέναι εἰσὶν αἱ Δ, Γ γωνίαι.

9. Ἡμίσεια γάρ ἐστι p. 200, 12] ἐπεὶ γὰρ ἡ ὑπὸ ΒΑΓ
15 ἵση ἐστὶ δυσὶ ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον ταῖς ὑπὸ¹
ΑΔΓ, ΔΓΑ ἵσαις οὕσαις ἀλλήλαις, ἡ ὑπὸ ΑΔΓ ἄρα
ἡμίσειά ἐστι τῆς ὑπὸ ΒΑΓ.

Ad prop. XLVI demonstr. alt.

10. Καὶ ἐστιν αὐτῆς διπλῆ p. 202, 5] ἵση γάρ
20 ἐστιν ἡ πρὸς τῷ Δ γωνία τῇ πρὸς τῷ Γ· ἐστι δὲ ἡ
ὑπὸ ΒΑΓ δυσὶ ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον ἵση· ὥστε

---

6. Pz; coniunctum c. nr. 4 Vat.σρ. 7. z. 8. PlVat.v
Mon.σρλc. 9. Ambr. 10. z.

---

1. γάρ] om. q. 2. πορνφῆν] κο lacuna relictā z. αὐτῇν]
αὐτῇ q. δοθεῖσά ἐστιν] δέδοται z. ὡς] καὶ q. 3. ἀνω-
τέρω] om. z, ἀνώτερον q. 10. δεδομένη ἐστίν] haec post
γάρ hab. v. ἐστίν] om. l. 12. ἵση] ἵσαι c. εἰσι] om. c.
Δ, Γ] Γ, Δ c. 13. Δ] A Vat.q.

τῆς πρὸς τῷ Α μόνης διπλάσιον ἔστιν. ἵσαι δὲ ἀλλήλαις εἰσὶ κάκεῖναι διὰ τὸ ἵσην εἶναι τὴν ΑΔ τῇ ΑΓ καὶ ἴσοσκελὲς καθεστάναι τὸ τρίγωνον.

Ad prop. LIV demonstr. alt.

11. Ἐκκείσθω δοθεῖσα p. 202, 12] τῷ μεγέθει· οὔτω 5 γὰρ ἀεὶ λαμβάνει ἀοριστῶς λέγων.

12. Ἔστιν ἄρα ὡς τὸ Α πρὸς τὸ Β p. 202, 21] ἐμάθομεν γάρ, ὅτι, ἐὰν τέσσαρες εὐθεῖαι ἀνάλογον ὕσιν, καὶ τὰ ἀπ' αὐτῶν εὐθύγραμμα ὅμοιά τε καὶ ὁμοίως ἀναγεγραμμένα ἀνάλογον ἔσται. 10

13. Καὶ αἱ λοιπαὶ ἄρα πλευραί p. 204, 8] ἐπειλόγος τῆς ΓΔ πρὸς τὴν EZ δοθεῖσ, ἔστι δὲ καὶ τὸ Α ὅμοιον τῷ Β, τῶν δὲ ὁμοίων σχημάτων αἱ πλευραὶ ἀνάλογόν εἰσιν, πρὸς ἃς αὗται ἀνάλογόν εἰσιν, κάκεῖναι δεδομέναι ἔσονται. 15

Ad prop. LV demonstr. alt.

14. Δέδοται ἄρα τῷ εἶδει p. 204, 19] ἐμάθομεν γὰρ ἐν τοῖς ὄροις, ὅτι εὐθύγραμμα σχήματα τῷ εἶδει δεδόσθαι λέγεται, ὥν αἱ τε γωνίαι δεδομέναι εἰσὶ πτλ.

15. Διὰ τὰ αὐτὰ δῆ p. 204, 24] ὡς ἐν τῷ σχολίῳ 20 τοῦ νβ'. ἀπὸ γὰρ ἐκάστης ἀναγράφουτες τετράγωνον ὁμοίως δεῖξομεν.

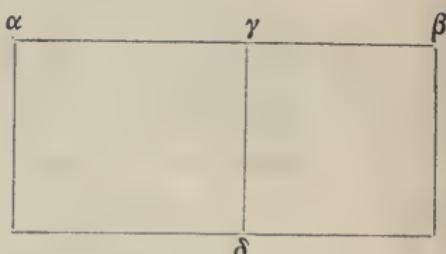
11. PVat. Ambr. S.   12. P.   13. z.   14. Plvλ.   15.
Plvσ.

5. Ante τῷ hab. δοθεῖσα Ambr.   μεγέθει δηλαδή Ambr.
14. εἰσιν (pr.)] scripsi, δέ z.   19. αἱ δεδομέναι P.

Ad prop. LXVII demonstr. alt.

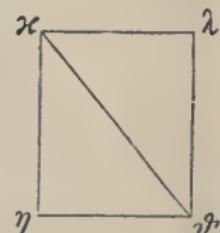
16. Ωστε καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν ΕΓΔ p. 206, 13] σχόλιον.
ἐκ τῶν λαμβανομένων τῇ ΓΔ τῇ αὐτῇ ἀποδεῖξει τῇ
ἐπὶ τοῦ ξδ' χρησόμεθα.

5 ἐκθέμενοι εὐθέως τὴν αβ
καὶ τῇ μὲν ΕΓ ἵσην
τὴν αγ, τῇ δὲ AZ
τὴν γβ καὶ πρὸς δρ-
θὰς ἀπὸ τοῦ γ τὴν γδ
10 ἵσην οὖσαν τῇ ΓΔ καὶ
τὰ ἔξῆς ὡς ἐν τῷ ξδ' θεωρήματι.

17. Σχόλιον. ὡς γὰρ ἡ ΕΓ πρὸς AZ, οὗτως τὸ
ὑπὸ τῶν ΕΓΔ πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν AZ, ΓΔ.

18. Τοῦ δὲ ὑπὸ τῶν AZ, ΓΔ πρὸς τὸ ΑΓΔ
15 τριγώνων p. 206, 15] διπλάσιον γάρ, φησίν, ἔστιν
αὐτοῦ. πῶς; ἐκκείσθω τις εὐθεῖα
ἡ ηθ, καὶ κείσθω τῇ μὲν ΓΔ ἵση ἡ
ηθ, τῇ δὲ AZ πρὸς δρθὰς ἀχθεῖσα
ἡ ηκ, καὶ συμπεπληρώσθω τὸ κθ παρ-
20 αλληλόγραμμον, καὶ ἔστω διαγώνιος
ἡ θη ἀντὶ τῆς ΑΔ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν
θη, ηκ ἔστι τὸ κθ, καὶ ἔστι δι' αὐτοῦ
ἡ θη· διπλάσιον ἄρα ἔστι τοῦ κηθ τριγώνου· ἐπί τε γὰρ
τῆς αὐτῆς βάσεώς ἔστι τῆς ηθ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παρ-

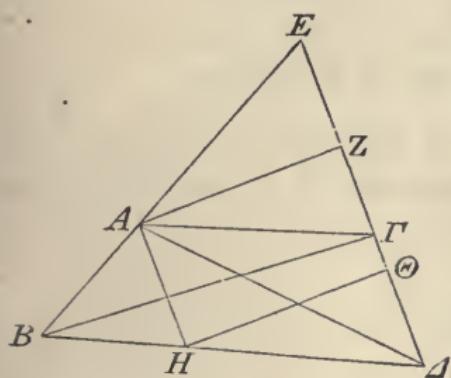
16. PlVat.vMon. σελ. Figuram ego addidi. 17. PlVat.σελ.
18. PVat.v Mon. σρ. Figuram om. P.

3. ἐκ — τῇ (pr.)] ἐκτὸς λαμβανομένης τῆς Heiberg. λαμ-
βανομένων] comp. PlVat.Mon. σλ, λαβεῖν ρ. 4. τοῦ] om. ρ.

13. ΕΓΔ] E om. PVat.ρ. 14. AZ] ΑΓ ρ. 17. ή] om. ρ.
Mon. 18. AZ] ΑΓ ρ. πρὸς] om. Vat.ρ. 22. θη, ηκ] θηη Mon.

αλλήλοις ταῖς ηθ., κλ. καὶ ἔστι τὸ μὲν ὅπερ παραλληλόγραμμον ἵσον τῷ ὑπὸ τῶν $AZ, \Gamma\Delta$, τὸ δὲ οὐ οἷον τῷ $A\Gamma\Delta$ τριγώνῳ διπλάσιον ἄρα τὸ ὑπὸ τῶν $AZ, \Gamma\Delta$ τοῦ $A\Gamma\Delta$ τριγώνου.

19. Πᾶς τὸ ὑπὸ τῶν $AZ, \Gamma\Delta$ τοῦ $A\Gamma\Delta$ τριγώνου διπλάσιον ἔστιν; δείξομεν οὕτως. Ἡχθω διὰ τοῦ A

τῇ $\Gamma\Delta$ παραλληλος ἡ AH καὶ διὰ τοῦ H τῇ AZ παραλληλος ἡ $H\Theta$. δύο

ἄρα παραλληλόγραμμά 10
ἔστι τὰ $A\Theta, A\Delta$ (ὑπόκειται γὰρ καὶ ἡ $A\Gamma$ τῇ $B\Delta$ παραλληλος) ἐπὶ τῆς
αὐτῆς βάσεως ὅντα τῆς AH καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς 15

παραλλήλοις ταῖς $AH, Z\Delta$. ἵσον ἄρα τὸ $A\Theta$ παραλληλόγραμμον τῷ $A\Delta$ παραλληλογράμμῳ. καὶ ἐπεὶ τὸ ὑπὸ τῶν AZ, AH ἔστι τὸ $A\Theta$, ἵση δὲ ἡ AH τῇ $\Gamma\Delta$, καὶ τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν $AZ, \Gamma\Delta$ ἔστι τὸ $A\Theta$. διπλάσιον δὲ τὸ $A\Theta$ τοῦ $A\Gamma\Delta$ τριγώνου, ἐπεὶ καὶ τὸ $A\Delta$ τὸ 20
ἄρα ὑπὸ τῶν $AZ, \Gamma\Delta$ διπλάσιον ἔστι τοῦ $A\Gamma\Delta$ τριγώνου.

19. PlVat.vMon.Abr.σρλ. Fig. prop. ipsius suppleui.

5. $AZ]$ ΔZ PlVat.σρλ. 6. $\delta\epsilon\zeta\omega\mu\epsilon\nu$ Plλ. 8. παραλληλος τῇ AZ Ambr. 14. ὅντα — 16. παραλληλόγραμμον] om. Plλ. 14. ὅντα] οὖσα v. 18. ἔστι τὸ $A\Theta$] τῷ $A\Theta$ ἔστι om. Plλ. Ambr. $\Gamma\Delta]$ sic Ambr.; ΓZ Mon., $Z\Delta$ cett.

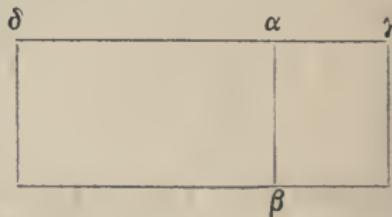
Ad prop. LXVII demonstr. tert.

20. Καί ἔστι τοῦ δὶς ὑπὸ τῶν *BAG* p. 208, 7] διὰ γὰρ τὸ ξεῖνό τὸ ὑπὸ τῶν *BAG* πρὸς τὸ τριγωνού λόγον ἔχει δεδομένον· ὥστε καὶ τὸ δὶς.

5 21. Τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν *BAG* p. 208, 11—12] ἐν τῷ β' τῶν στοιχείων ἐδείχθη τῷ ιγ' θεωρήματι.

22. Τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν *BAG* p. 208, 14] ἐν τῷ β' τῶν στοιχείων ἐδείχθη ἐν τῷ δ' θεωρήματι.

23. Τοντέστι τῷ δὶς ὑπὸ συναμφοτέρου τῆς *GAD* 10 p. 208, 17—18] ἐὰν γὰρ λάβωμεν τὴν βα μίαν εὐθεῖαν ὡς ἀτμητον, τὴν δὲ δαγ μίαν μὲν καὶ αὐτήν, τετμημένην δὲ κατὰ τὸ α, γίνεται τὸ ὑπό τε τῆς ἀτμῆτον 15 τῆς βα καὶ ἐκάστου τῶν τμημάτων τῶν δα, αγ ἵσον τῷ ὑπὸ συναμφοτέρου τῆς δαγ καὶ τῆς αβ διὰ τὸ α' τοῦ δευτέρου βιβλίου τῶν στοιχείων· ὥστε καὶ τὸ δὶς ὑπὸ τῶν βα, αδ μετὰ τοῦ δὶς ὑπὸ τῶν βα, αγ ἵσον 20 ἔστι τῷ δὶς ὑπὸ συναμφοτέρου τῆς γαδ καὶ τῆς αβ.

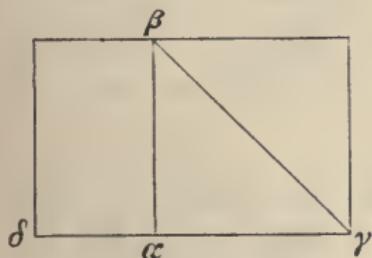
24. Καὶ τοῦ ὑπὸ συναμφοτέρου ἄρα τῆς *DAG* p. 208, 26] ἐὰν γὰρ ποιήσωμεν ἐπ' εὐθείας τὴν *DA* τῇ *AG* ὡς τὴν *DAG* καὶ διὰ τοῦ *A* τῇ *DG* πρὸς δρυθῆν ἀναστήσωμεν τὴν *AB*, δηλαδὴ ἵσης μενούσης τῆς μὲν

20. PlVat.S. 21. Pl. 22. P. 23. Post ὑπὸ τῶν *BAG* p. 208, 17 textui interpositum z. 24. PlVat.vMon.σρλ. idem scholium etiam ad p. 208, 5 τὸ ἄρα ἀπὸ συναμφοτέρου habent 1λ, ubi γάρ (l. 22) om. λ.

3. γάρ] τὸ γάρ S. τό (pr.)] τοῦ 1. 22. γάρ] om. 1λ.

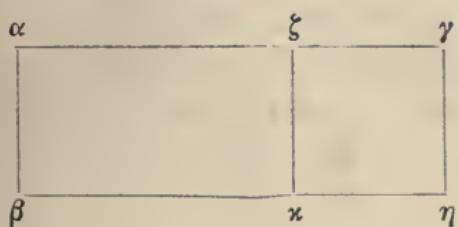
ΔA τῇ ΔA , τῆς δὲ $A\Gamma$ τῇ $A\Gamma$, τῆς δὲ BA τῇ BA , ἔσται σαφές τὸ λεγόμενον· ὡς γὰρ αἱ βάσεις, οὕτω καὶ τὰ παραλληλόγραμμα τὰ ὑπὸ τὸ αὐτὸν ὕψος ὄντα.

25. Καὶ τοῦ δὶς ὑπὸ συναμφοτέρου τῆς $\Delta A\Gamma$ p. 210, 2] ἔστω εὐθεῖα ἡ δε, καὶ κείσθω τῇ μὲν ΔA ἵση ἡ δα, τῇ δὲ $A\Gamma$ ἡ αγ, καὶ ἀπὸ τοῦ α τῇ δγ πρὸς

δρθὰς ἀνεστάτω ἡ αβ, καὶ κείσθω ἡ αβ τῇ AB ἵση. ἐπεὶ οὗν δ τῆς δαγ πρὸς γα λόγος ἔστι δοθείς, ὡς δὲ ἡ δαγ πρὸς γα, οὕτως τὸ ὑπὸ δαγ, αβ πρὸς τὸ ὑπὸ γα, αβ, καὶ τοῦ ὑπὸ δαγ, αβ πρὸς τὸ ὑπὸ γα, αβ ἄρα λόγος ἔστιν. ἔστι δὲ καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν γα, αβ πρὸς τὸ αβγ τρίγωνον λόγος δοθεὶς διὰ τὸ ξεώ- 1 οημα· καὶ τὸ ὑπὸ δαγ, αβ ἄρα πρὸς τὸ αβγ τρίγωνον λόγος ἔστι δοθεὶς διὰ τὸ η' θεώρημα.

26. Καὶ τῷ δὶς ὑπὸ τῶν BA , ΓZ p. 210, 21—22] ἐὰν γὰρ συμπληρώσωμεν τὸ ὑπὸ τῶν βα, αγ παραλληλό-

γραμμον ὡς τὸ αη, καὶ 2 διὰ τοῦ ξ παράλληλον ἀγάγωμεν τῇ αβ, ἐπειτα ἀφέλωμεν τὸ ὑπὸ τῶν βαξ, καταλείπεται τὸ ξη παρ- αλληλόγραμμον, ὃ ἔστιν 2

ὑπὸ τῶν βα, ξγ· τῇ γὰρ βα ἵση ἔστιν ἡ ξκ.

25. PlVat.vMon.σρλ. Fig. ego addidi.

26. z.

1. τῆς (pr.)] τῇ Vat. 2. ἔσται σαφές]] sic. Mon. (ἔσται comp.), σ (ἔσται in ras. unius litt. alio atram.); ἀσαφές cett. 5. ἵση om. codd. 12. πρὸς τὸ ὑπὸ γα, αβ] om. l.

27. Ἐὰν γὰρ ἀπὸ τοῦ δὶς ὑπὸ τῶν *BAG* ἀφέλωμεν τὸ δὶς ὑπὸ τῶν *BAZ*, τὸ καταλειπόμενόν ἐστι τὸ δὶς ὑπὸ τῶν *BA, ZG*.

28. Ὡστε καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν *EΓ, AB* p. 212, 6] 5 εἰ γὰρ τὴν *ZG* ἐπ' εὐθείας τῆς *EΓ* νοήσωμεν καὶ κοινὸν ὑψος τὴν *BA*, ἔσται τὸ λεγόμενον δῆλον· ὡς γὰρ ἡ *EΓ* βάσις πρὸς τὴν *GZ* βάσιν, οὕτως τὸ *EA* παραλληλόγραμμον, τουτέστι τὸ ὑπὸ τῶν *EΓ, BA*, πρὸς τὸ *AZ* παραλληλόγραμμον, τουτέστι τὸ ὑπὸ τῶν 10 *ZG, AB*.

29. Τοῦ δὲ ὑπὸ τῶν *AB, GE* πρὸς τὸ *ABG* p. 212, 7—8] διὰ τὸ τὴν *GE* κάθετον εἶναι ἐπὶ τὴν *BA* ἐκβαλλομένην καὶ γίνεσθαι διπλάσιον τὸ ὑπὸ τῶν *BA, EΓ* τοῦ *ABG* τριγώνου.

15 30. Ἐὰν γὰρ διὰ τοῦ *G* τῇ *EB* παράλληλον ἀγάγωμεν καὶ διὰ τῶν *A, B* τῇ *EΓ* παραλλήλους ἀγάγωμεν, ἔσται δῆλον. τὸ γὰρ ὑπὸ *EΓ, AB* ἐστι τὸ *AB*, καὶ τὸ *AB* διπλάσιόν ἐστι τοῦ *ABG* τριγώνου, καὶ διὰ τοῦτο λόγον ἔχει πρὸς τὸ *ABG* τρίγωνον δεδομένον.

20 31. Ἐὰν γὰρ διὰ τοῦ *G* τῇ *EB* παράλληλον ἀγάγωμεν καὶ διὰ τῶν *A, B* τῇ *EΓ* παραλλήλους ἀγάγωμεν, ἔσται δῆλον· ἡ γὰρ ἀπὸ τοῦ *A* ἵση ἐστὶ τῇ *EΓ*, ὡς ἔχει ἄνω τὸ σχόλιον.

27. PlVat. φ1.   28. 29. z.   30. PlVat. vMon. φ1c.   31.
PlVat. vMon. σφc.

1. ἀφέλωμεν] διαστείλωμεν Vat. φ.

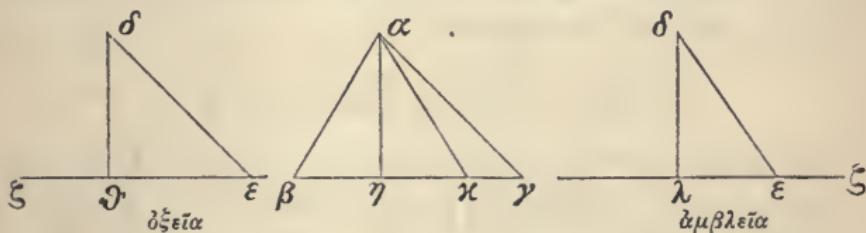
2. *BAZ*] *BAG* φ.

17. ἔσται] comp. PlVat., ἔρα Mon.   18. *AB*] *AO* PlVat.,
AN φ.   20. παράλληλον] om. σφc.   21. τῶν] τοῦ σφ.   παρ-
αλλήλους] ἰσοντς c.   22. ἔσται] comp. PlVat., ἔστιν φ.   23.
ἄνω τό] τὸ ἀνωτέρω Vat. Mon. σ, ἐπὶ τῷ ἀνωτέρῳ φ.

Ad prop. LXVII demonstr. quart.

32. Πῶς μὲν τὴν ὑπὸ $\Delta E\Gamma$ δύναμαι συστήσασθαι ἵσην τῇ ὑπὸ $A\Delta\Gamma$ χωρὶς τῶν Ἀπολλωνίου; οὕτως. ἐπεὶ γὰρ ἵση ἔστιν ἡ ὑπὸ $A\Gamma\Delta$ τῇ ὑπὸ $A\Delta\Gamma$, μείζων ἔστιν ἡ ὑπὸ $B\Gamma\Delta$ τῆς ὑπὸ $A\Delta\Gamma$. καί εἰσθω οὖν ἵση τῇ ὑπὸ $B\Gamma\Delta$ ἡ ὑπὸ $B\Delta E$, καὶ ἐκβεβλήσθω ἡ $B\Gamma$. ἔστι δὲ κοινὴ ἡ πρὸς τῷ B γωνία τοῦ τε $\Delta B\Gamma$ τριγώνου καὶ τοῦ $\Delta B\Gamma$. λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ $B\Delta\Gamma$ λοιπῇ τῇ ὑπὸ $\Delta E\Gamma$ ἔστιν ἵση.

33. Πῶς δὲ δυνατὸν καθόλου ἀπὸ τοῦ δοθέντος 1 σημείου ὡς τοῦ α ἐπὶ τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν ὡς τὴν β γ καταγαγεῖν εὐθεῖαν ἵσην ποιοῦσαν γωνίαν τῇ δοθείσῃ τῇ ὑπὸ δεξ; δεῖξομεν οὕτως. ἡ γὰρ ὑπὸ δεξ

ἡ δρόθη ἔστιν ἡ δξεῖα ἡ ἀμβλεῖα. εἰ μὲν οὖν δρόθη, φανερόν· ἅγω γὰρ ἀπὸ τοῦ α κάθετον τὴν αη· καὶ ἔσται ἵση ἡ ε τῇ η. ἀλλὰ δὴ ἔστω δξεῖα ἡ ὑπὸ δεξ. καὶ ἥχθω κάθετος ἀπὸ μὲν τοῦ δ ἐπὶ τὴν εξ ἡ δθ, ἀπὸ δὲ τοῦ α ἐπὶ τὴν βγ ἡ αη, καὶ συνεστάτω πρὸς

32. 33. Pl Vat. v Mon. σρλ. Figuras habent Vat. Mon σρ.
δξ., ἀμβλ. om. Mon.

2. ὑπό] om. Mon. 3. Ἀπολλωνίου] in hoc desinunt 11.

13. οὕτως] ὁ Pl. 16. ἔσται] comp. Pl Vat., ἄρα Mon., ἡ δῆλον del. ἡ ρ. 17. δθ] αθ P. 18. αη] αν ρ. καὶ om. Vat. ρ.

τῇ αη εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ α τῇ ὑπὸ εδθ ἵση ἡ ὑπὸ ηακ· λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ δεξ ἵστι τῇ ὑπὸ ακη· ἀλλὰ δὴ ἔστω ἀμβλεῦα ἡ ὑπὸ δεξ. ἐκβληθείσης ἄρα τῆς ζε δξεῖα ἔσται ἡ ὑπὸ δελ. κάθετος 5 οὖν ἥχθω ἡ δλ; καὶ τῇ ὑπὸ λδε ἵση κείσθω ἡ ὑπὸ ηακ. λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ δελ ἵση ἔστι τῇ ὑπὸ ακη, ὥστε καὶ ἡ ἐφεξῆς ἡ ὑπὸ δεξ τῇ ἐφεξῆς τῇ ὑπὸ ακγ ἵση ἔστιν.

34. Τοντέστι τὸ ὑπὸ τῶν ΕΓΒ p. 214, 6—7] ἐὰν γὰρ εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῆ, ως ἔτυχεν, τὸ ὑπὸ τῆς ὅλης 10 καὶ ἐνὸς τῶν τμημάτων περιεχόμενον δρθογώνιον ἵσον ἔστι τῷ τε ὑπὸ τῶν τμημάτων καὶ τῷ ἀπὸ τοῦ προειρημένου τετραγώνῳ.

35. "Ισον ἔστι τῷ ἀπὸ ΒΔ p. 214, 7—8] ἐὰν γὰρ τρεῖς εὐθεῖαι ἀνάλογον, τὸ ὑπὸ πρώτης καὶ τρίτης ἵσον 15 ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς δευτέρας.

Ad prop. LXVIII demonstr. alt.

36. Πᾶς δυνατὸν ποιῆσαι, ως τὸ Α παραλληλόγραμμον πρὸς τὸ Β παραλληλόγραμμον, οὕτως τὴν Κ πρὸς Α; εἰλήφθω τῶν ΓΔ, EZ τρίτη ἀνάλογον. ἔστιν ἄρα ως 20 ἡ πρώτη πρὸς τὴν τρίτην, οὕτως τὸ ἀπὸ τῆς πρώτης πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς δευτέρας τὸ δμοιον καὶ δμοίως ἀναγραφόμενον, καὶ λοιπὸν ως ἐπὶ εὐθειῶν γεγονέτω, ως ἡ πρώτη πρὸς τὴν τρίτην, οὕτως ἡ Κ πρὸς Α.

---

34. Plv.   35. Pl.   36. PlVat.σρλ.

1. τῇ(pr.)] τό Pl.   2. ηακ] ηεν l.   4. ζε] θε Pl.   ጀσται] ἔστω φ.   5. δλ] αλ Pl.   λδε] αδε Pl.   ηακ] ηλη l.
 7. ακγ] αηγ Pl.   10. τμημάτων] om. Pl.   11. Post προειρημένον fortasse ex el. II, 3 addendum τμήματος.   18. τήν] om. Vat.φ.   Α] A Plλ.   19. ΓΔ] euān. l, om. φ.
 22. ως (pr.) — 23. Α] hic om. λ, sed habet post θεωρήματι p. 333, 2.

37. Τὸν ἄρα πρὸς τὸν Β p. 218, 3] ὡς δέδεικται ἐν τῷ σ' βιβλίῳ τοῦ Εὐκλείδου ἐν τῷ καὶ μὲν πρῶτον

38. Ἀλλὰ μὲν καὶ ἡ Κ p. 218, 6] ἐὰν ὅσι δύο εὐθεῖαι, καὶ ληφθῆ τις μία εὐθεῖα, ἡ μία τῶν πρότερον πρὸς τὴν ἑτέραν λόγον ἔχει τὸν συγκείμενον ἐκ τε τοῦ ὃν ἔχει ἡ πρώτη πρὸς τὴν ἔξωθεν, ὡς ἔτυχεν, ληφθεῖσαν καὶ ὃν ἡ ληφθεῖσα πρὸς τὴν ἑτέραν.

39. Ὁ ἄρα συγκείμενος p. 218, 8] κεῖται δὲ ὡς τὸ Α πρὸς τὸ Β, οὗτος ἡ Κ πρὸς Α· ὥστε καὶ ἡ Κ πρὸς Α λόγον ἔχει τὸν συγκείμενον ἐκ τῶν πλευρῶν, τοῦ ὃν ἔχει ἡ ΓΔ πρὸς ΕΖ καὶ ἡ ΘΓ πρὸς ΕΗ.

Ad λῆμμα τοῦ ἐπάνω p. 224.

40. Πῶς δοθέν ἔστι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΒΓ ἀμβλείας ὑποκειμένης τῆς Β γωνίας ἡ δξείας; τὸ λημμάτιον ἐν τῷ τέλει εὑρήσεις, ὃπου σημεῖον τόδε αχ.

Ad prop. XCI demonstr. alt.

41. Δοθὲν ἄρα ἔστι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΔΖ p. 226, 9] ἐπεὶ γὰρ δεδομέναι εἰσὶν αἱ ΑΖ, ΖΔ, καὶ ὅλη ἡ ΑΔ δέδοται διὰ τὸ γ'. ὥστε ἐκατέρα τῶν ΑΔ, ΑΖ δέδοται. καὶ δῆλον, ὅτι τὸ ὑπὸ αὐτῶν περιεχόμενον δέδοται, ὡς 2 ἐν τοῖς δροῖς· ὃ τε γὰρ λόγος τῆς ΑΔ πρὸς τὴν ΑΖ δέδοται, ἐπειδήπερ ἐκατέρα τῶν ΑΔ, ΑΖ δέδοται διὰ τὸ α', καὶ αἱ γωνίαι δεδομέναι εἰσὶν· δρᾶται γάρ.

37. Pvl. 38. PlVat.vMon.σρλ. 39. Pv. 40. Vat.ρ.
41. PlVat.vσρλ.

4. μία (pr.)] μείζων Pl, -ον λ. προτέρων ρ. 11. καὶ] om. codd. ΘΓ] Γ om. codd. 15. εὑρήσης ρ.

42. P. 226, 10] ἔὰν γὰρ διάμετρον ἀγάγωμεν, τὰ λοιπὰ δῆλα, ὡς ἐν τῷ γ' τῶν στοιχείων ἐν τῷ λδ' θεωρήματι· δῆλαι γὰρ αἱ τέμνουσαι εὐθεῖαι τὸ ὑπὸ τῶν τμημάτων ἵσον ἔχουσι τῷ ἀπὸ τῆς ἐφαπτομένης.

5 43. Ἐκάτερον γὰρ αὐτῶν ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ἐφαπτομένης τοῦ κύκλου.

Ad prop. XCIII demonstr. alt.

44. Πῶς ἡ ὑπὸ ΑΓΒ ἐκατέρας τῶν ὑπὸ ΑΓΔ,
ΓΒΕ ἔστι διπλῆ; ἐν τῷ πρὸ τούτου θεωρήματι δίχα
10 τέμνει τὴν ὑπὸ ΑΓΒ. ἐπεὶ οὖν τριγώνου τοῦ ΓΕΒ
ἐκτός ἔστιν ἡ ὑπὸ ΑΓΒ, ἵση ἔστι ταῦς ὑπὸ ΓΕΒ, ΕΒΓ·
αἱ δὲ ὑπὸ ΓΕΒ, ΕΒΓ τῆς ὑπὸ ΕΒΓ διπλαῖ εἰσιν.
ἵσαι γὰρ ἀλλήλαις εἰσίν, ἐπεὶ καὶ πλευρὰ ἡ ΕΓ πλευρᾶ
τῇ ΒΓ ἵση· διπλῆ ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ ΑΓΒ τῆς ὑπὸ ΓΒΕ.
15 ἔστι δὲ καὶ τῆς ὑπὸ ΑΓΔ διπλῆ· ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΓΔ
τῇ ὑπὸ ΓΒΕ.

45. Τουτέστι τῇ ὑπὸ τῶν ΑΒΔ p. 226, 19] τὸ γὰρ
αὐτὸ τμῆμα ὑποτείνει αὐτὰς τὸ ΑΔ.

46. Καὶ ἐπεὶ ἵσογώνιόν ἔστι p. 228, 1] ἵση γὰρ ἡ
20 ὑπὸ ΓΑΒ τῇ ὑπὸ ΓΔΒ, ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ ΖΒΔ τῇ
ὑπὸ ΑΕΒ ἵση διὰ τὸ τὴν ὑπὸ ΓΒΕ τῇ ὑπὸ ΓΕΒ
ἵσην, ἐπεὶ καὶ πλευρὰ ἡ ΓΒ τῇ ΓΕ ἵση, ἵση δὲ ἡ ὑπὸ

42. Plvλ.   43. Pv.   44. PlVat.vσρ.   45. P.   46.
Plvλ.

1. διάμετρον] γωνίαν comp. Pl, om. λ.   2. λδ'] λα' λ,
est III, 36.   4. τῷ] τά λ.   9. πρὸ τούτου θεωρήματι] πρώτου
τοῦ θεωρήματος φ.   12. διπλαῖ] διπλάσιαι ν.   18. γάρ] om. λλ.
ἀλλήλαις] αλλα Plλ.   πλευρά ἡ ΕΓ πλευρᾶ] πάλιν λλ.   22.
ἵσην] ἵσην εἶναι?

ΓΒΕ τῇ ὑπὸ *ΔΒΖ*· ὥστε καὶ λοιπὴ ἡτοι ἡ *ΕΒΑ* τῇ
ὑπὸ *ΒΖΔ* ἐστιν ἵση.

47. Τῆς γὰρ ὑπὸ *ΖΓΒ* γωνίας ἵσης οὕσης τῇ ὑπὸ⁵
ΓΒΕ συνάγεται δλη ἡ ὑπὸ *ΖΒΕ* ἵση δυσὶ ταῖς ὑπὸ⁵
ΖΒΓ, *ΖΓΒ*, τουτέστι τῇ ὑπὸ *ΔΖΒ*.

48. Ὡς ἄρα συναμφότερος ἡ *ΑΓΒ* p. 228, 4] πάλιν
δ μεγέθη γίνεται ἀνάλογον, τὰ *ΑΓΒ*, *ΑΒ*, *ΒΔ*, *ΔΖ*.

Ad prop. XCIII demonstr. tert.

49. Καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *ΑΒΔ* p. 230, 3] ἐπεὶ γὰρ
ἐν κύκλῳ ἐστὶ τὸ *ΑΒΓΔ* τετράπλευρον, αἱ ἄρα ἀπ- 10
εναντίον αἱ ὑπὸ *ΑΒΔ*, *ΔΓΑ* γωνίαι δυσὶν δρθαῖς ἵσαι
εἰσίν. ἀλλὰ καὶ αἱ ὑπὸ *ΔΓΑ*, *ΔΓΖ* δυσὶν δρθαῖς
ἵσαι εἰσίν. κοινῆς ἀφαιρουμένης τῆς *ΔΓΑ* ἡ ὑπὸ¹⁵
ΑΒΔ τῇ ὑπὸ *ΔΓΖ* ἐστιν ἵση.

50. Καὶ δομοίως τῷ πρότερον δειξομεν p. 230, 18] 15
ἐπειδὴ γάρ, ὡς εἰρηται ἐν τῇ κατασκευῇ τοῦ ογγὸς θεω-
ρήματος, τῆς *Α* γωνίας δίχα τμηθείσης καὶ τῶν τῆς
βάσεως τμημάτων τὸν αὐτὸν ἔχόντων λόγον ταῖς πλευ-
ραῖς συνήγετο, ὡς ἐν τῶν ἡγουμένων πρὸς ἐν τῶν
ἐπομένων, οὗτως ἀπαντα τὰ ἡγούμενα πρὸς ἀπαντα 20
τὰ ἐπόμενα, τουτέστιν ὡς ἡ *ΑΒ* πρὸς *ΒΕ*, οὗτως συν-
αμφότερος ἡ *ΒΑΓ* πρὸς *ΒΓ*. ἀλλ' ἐπεὶ ἴσογώνιον τὸ
ΑΒΕ τρίγωνον τῷ *ΓΕΔ* τριγώνῳ, ἐστιν ὡς ἡ *ΑΒ*

47. Vat.σρ.

48. Pv.

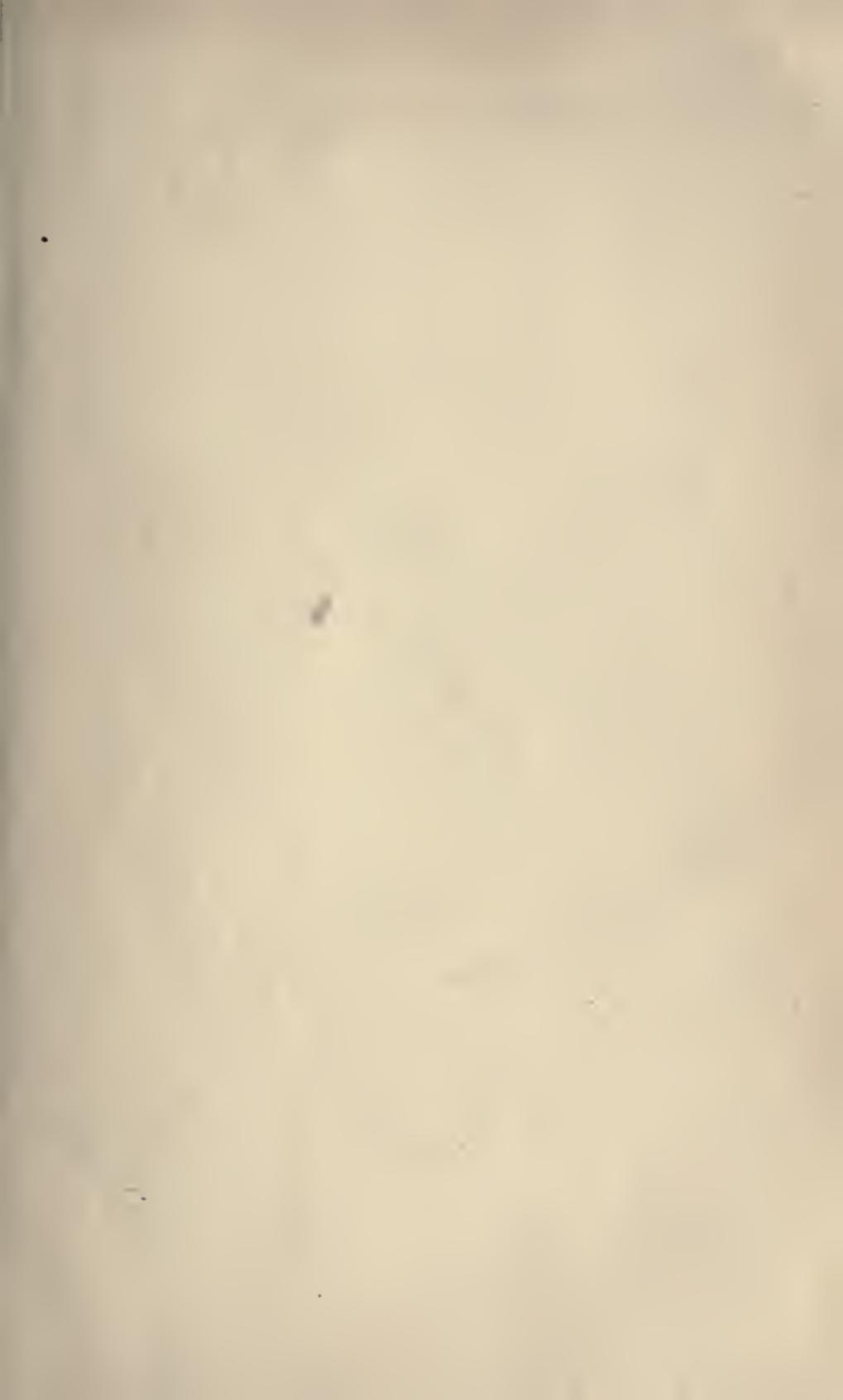
49. Plvλ.

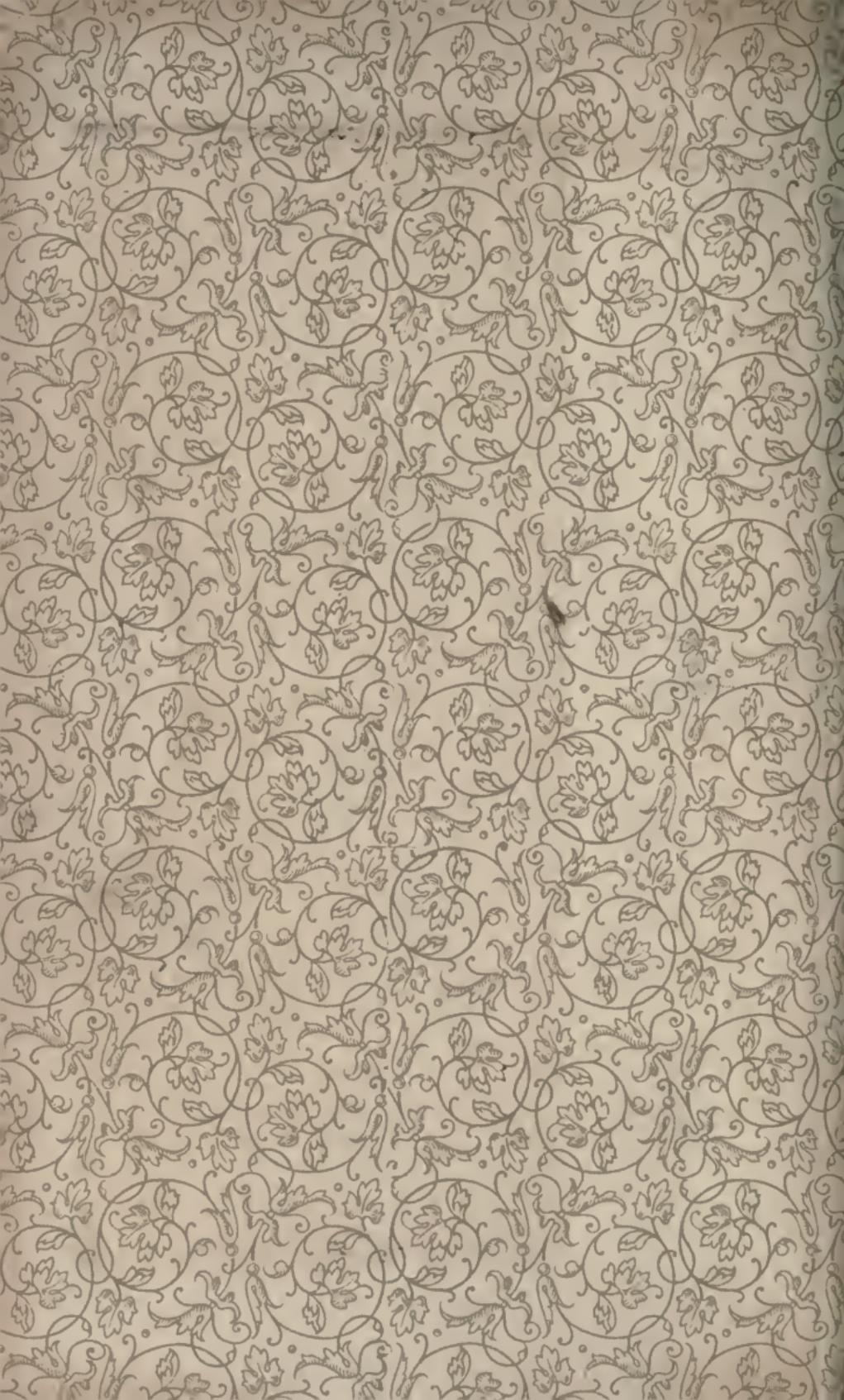
50. PVat.νσρ.

1. *ΔΒΖ*] *ΔEZ* codd. 12. αἱ] om. λ. 16. ἐπειδὴ] ἐπει-
δήπερ ο. — ογγὸς] σ, πρὸς γ cett. 19. συνήγετο] συν ο. Post
συνήγετο habent διὰ τὸ σ' Vat.σ. ὡς] καὶ ὡς ο. πρὸς
— 21. τουτέστιν] καὶ τὰ ἔξης Vat.σ. 23. τῷ *ΓΕΔ* τριγώνῳ]
om. P.

πρὸς ΒΕ, οὗτος ἡ ΓΔ πρὸς ΔΕ· ἔστιν ἄρα καὶ ὡς συναμφότερος ἡ ΒΑΓ πρὸς ΒΓ, οὗτος ἡ ΓΔ πρὸς ΔΕ· τὸ ἄρα ὑπὸ πρώτης καὶ τετάρτης, τουτέστι τὸ ὑπὸ συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ καὶ τῆς ΕΔ ἰσον τῷ ὑπὸ δευτέρας 5 καὶ τρίτης, τῷ ὑπὸ τῶν ΒΓ, ΓΔ· δοθὲν δὲ τὸ ὑπὸ τῶν ΒΓ, ΓΔ· δοθεῖσα γὰρ ἐκατέρα τῶν ΒΓ, ΓΔ διὰ τὸ πη̄· ἡ μὲν γὰρ ΒΔ ἀπολαμβάνει τμῆμα τὸ ΒΑΓΔ ἔχον δεδομένην γωνίαν τὴν ὑπὸ ΒΑΔ, ἡ δὲ ΓΔ τὸ ΔΒΑΓ τμῆμα ἔχον δοθεῖσαν γωνίαν τὴν ὑπὸ ΔΑΓ· δοθὲν 10 ἄρα καὶ τὸ ὑπὸ συναμφοτέρου τῆς ΒΑΓ καὶ τῆς ΕΔ.

2. ἡ συναμφότερος ἡ Vat. q.   6. πη̄'] huius ed. πξ'.

**PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET**

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

QA
31
E83
1883
V.6
c.1
PASC

Additional microform cop
available in
Periodicals Reading
Rm.

A.

30/11/81

